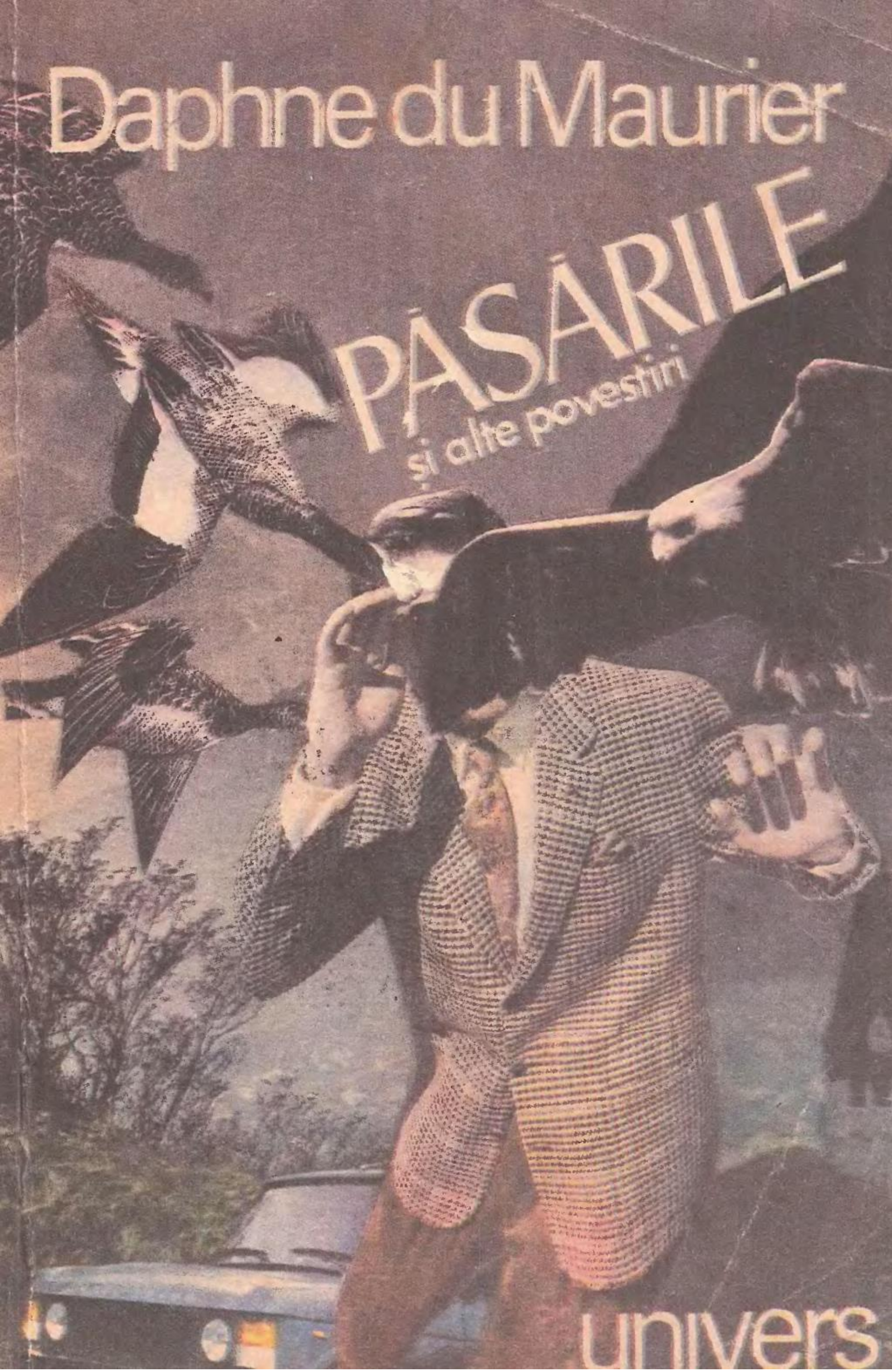

Daphne du Maurier
PĂSĂRILE
și alte povestiri
univers

DAPHNE DU MAURIER

PĂSĂRILE
şi alte povestiri

Traducere şi note Veronica Focşeneanu

Editura Univers
Bucureşti 1999

Cuprins

PĂSĂRILE

Pe trei decembrie vântul s-a stârnit peste noapte şi s-a făcut dintr-o dată iarnă. Până atunci fusese o toamnă blândă, dulce. Frunzele atârnau încă roşii-aurii în copaci, iar arbuştii nu-şi pierduseră verdeața. Pământul răscolit de plug se arăta mănos.

Nat Hocken rămăsese cu o infirmitate din timpul războiului şi de aceea primea pensie; la fermă nu lucra toată săptămâna. Se ducea doar trei zile şi atunci se îndeletnicea cu diverse munci mai uşoare – ridica garduri, aşeza acoperişurile de stuf şi făcea reparații pe la acareturi. Cu toate că era căsătorit şi avea copii, îndrăgea singurătatea. Prefera să muncească fără să aibă pe cineva prin preajmă. Se bucura nespus când i se dădea să înalțe câte un zăgaz sau să repare o poartă la celălalt capăt al peninsulei, unde marea împrejmuia terenul fermei pe ambele laturi. Iar în zilele acelea, când se făcea amiază şi sosea timpul să-şi mănânce plăcinta coaptă de nevastă-sa, se aşeza pe creasta stâncii şi urmărea zborul păsărilor. Cel mai bine era toamna; chiar mai bine decât primăvara. Primăvara păsările zburau spre uscat preocupate, atente; erau conştiente de destinația lor; ritmul şi ritualul vieții nu acceptau niciun fel de întrerupere. Toamna, cele care nu migraseră, ci rămâneau să-şi petreacă iarna aici, erau cuprinse şi ele de acelaşi îndemn năvalnic, dar pentru că nu aveau parte de zborul spre alte meleaguri, urmau un tipar ştiut numai de ele. Poposeau pe peninsulă în stoluri mari, agitate, neliştite, istovindu-se de atâta mişcare; ba rotindu-se, dând ocol în văzduh, ba aşezându-se pe pământul arat ca să ciugulească, dar şi atunci când se hrăneau nu erau înfometate, n-aveau

chef. Neastâmpărul le împingea din nou spre înalturi.

Negre şi albe, stăncuţele şi pescăruşii se amestecau într-o tovărăşie stranie, căutând un fel de izbăvire, niciodată mulţumite, niciodată domolite. Stoluri de grauri, foşnind ca mătasea, zburau spre păşunea reavănă, mânaţi de aceeaşi nevoie de mişcare, – iar păsările mai mici – cintezele şi cioeârliile – se risipeau din copaci pe arbuşti ca şi cum erau silite.

Nat le privea, şi privea şi păsările marine. Jos în golf, aşteptau fluxul. Erau mai răbdătoare.

Scoicarii, fluierarii, ploierii şi corlele zăboveau la marginea apei: pe măsură ce marea domoală mânca din plajă şi se retrăgea lăsând fâşia de alge dezgolită şi prundişul învolburat, păsările de apă alergau şi se fugăreau pe nisip. Apoi, erau şi ele cuprinse de acelaşi freamăt. Ţipau, şuierau, se chemau, atingeau în treacăt apa liniştită şi se îndepărtau de ţărm. Repede, mai iute... şi mai iute... şi gata... erau înghiţite de văzduh. Dar încotro, şi de ce'?

Îndemnul neostoit al toamnei, încărcat de nemulţumire, tristeţe şi neîmpliniri le prindea şi pe ele în mreje, împingindu-le să se adune în stoluri, să se rotească şi să ţipe; era musai să-şi reverse tot neastâmpărul până la sosirea iernii.

Se prea poate ca păsările să primească un fel de mesaj toamna, un soi de avertisment, se gândi Nat, în timp ce-şi mânca plăcinta aşezat pe creasta stâncii. Vine iarna. Multe vor pieri. Păsările seamănă de fapt cu oamenii. De teama morţii premature se aruncă la fel ca ele în vârtejul unor munci istovitoare sau se dedau la nebunii.

Toamna asta păsările fuseseră mai agitate ca nicând, neastâmpărul mai evident tocmai pentru că zilele erau liniştite. Spre apus, fermierul îşi mâna tractorul în susul şi josul dealului, dar din când în când întreaga maşinărie, cu om cu tot, dispărea pentru o clipă astupată de norul de păsări gălăgioase, rotindu-se în văzduh. Nat era convins că erau mult mai multe decât

altădată. În fiecare toamnă urmau brazda plugului, dar nu în stoluri uriaşe ca acum şi nici atât de zgomotoase. Îi împărtăşi şi fermierului această idee când sosi vremea să sfârşească lucrul.

— Da, răspunse acesta, sunt mai multe păsări ca de obicei, am băgat şi eu de seamă. Iar unele sunt chiar îndrăznețe, nici nu le pasă de tractor. Vreo doi pescăruşi mi s-au apropiat atât de mult de cap azi după masă încât am avut impresia că o să-mi smulgă şapca. Abia dacă vedeam pe unde ar, cu soarele în ochi şi păsările astea în jur... Cred că o să se schimbe vremea. O să avem o iarnă grea. De-asta sunt atât de neliniştite.

Traversând câmpurile şi apucând-o pe drum spre casă, Nat zări păsările adunate în stoluri peste dealurile din vest, în ultima lucire a razelor de soare. Nu se simțea nici cea mai mică adiere iar marea cenuşie, liniştită, începea să se umfle. În arbuşti, opățelul avea încă floare, iar aerul tremura mângâietor. Fermierul avusese totuşi dreptate. Noaptea, vremea se schimbă. Dormitorul lui Nat dădea spre răsărit. Se trezi exact după ora două şi auzi vântul pe horn. Nu vântul de nord care soseşte o dată cu vijelia şi ploaia, ci vântul de răsărit, rece şi uscat. Şuiera sinistru în coşuri şi pe acoperiş o țiglă desprinsă începu să zdrăngăne. Nat ascultă şi auzi marea vuind în golf. Până şi aerul din micuțul dormitor se răcise; pe sub pragul uşii se strecura spre pat un curent rece. Se înveli mai bine cu pătura, se apropie de nevastă-sa care dormea cu spatele la el şi rămase în aşteptare, atent, cuprins de o presimțire inexplicabilă.

Pe urmă desluşi bătaia în fereastră. N-aveau viță în jurul casei care să se fi desprins şi să lovească în geamuri. Trase cu urechea, dar bătaia nu conteni; enervat, se dădu jos din pat şi se duse la fereastră. O deschise şi în acea clipă ceva îi atinse mâna, repezindu-se la încheietura degetelor şi zdrelindu-i pielea. Pe urmă văzu o pereche de aripi care fâlfâiră şi dispărură peste acoperiş, în spatele casei.

Fusese o pasăre, dar ce fel anume n-ar fi putut spune.

Probabil că vântul o mânase să-şi caute adăpost pe pervaz.

Închise fereastra şi se întoarse la pat, dar simţindu-şi degetul umezit, puse gura la zgârietură. Pasărea îl rănise până la sânge. Se gândi că în căutare de adăpost, speriată şi dezorientată, pasărea îl lovise pe întuneric. Se vârî din nou în pat şi încercă să adoarmă.

Deodată bătaia se porni din nou. De data asta mai puternică, mai insistentă, iar soţia, trezită de zgomot, se întoarse spre el şi-i spuse:

— Du-te şi închide fereastra, Nat, zdrăngăne.

— Am fost, dar e o pasăre care încearcă să intre în casă. N-auzi vântul? Bate dinspre răsărit şi împinge păsările să-şi caute adăpost.

— Goneşte-le! Nu pot să dorm din cauza zgomotului.

Nat se duse din nou la fereastră şi de data asta, când o deschise, pe pervaz văzu aşezate, nu una ci zeci de păsări; se repeziseră toate spre el, atacându-l.

Nat strigă, lovi cu braţele, le goni. Ca şi prima, îşi luară zborul peste acoperiş şi dispărură. Lăsă iute geamul jos şi puse zăvorul.

— Ai auzit? întrebă el. S-au repezit la mine. Au încercat să-mi scoată ochii.

Râmase lângă fereastră, scrutând întunericul, dar nu reuşi să distingă nimic. Soţia, toropită de somn, mormăi ceva din pat.

— Nu pricep, spuse Nat înfuriat de reacţia ei. Ţi-am spus că pe pervaz s-au adunat păsări care încearcă să intre în casă.

Deodată, dinspre camera copiilor pe partea opusă a coridorului, se auzi un strigăt de spaimă.

— E Jill, spuse soţia care, trezită de zgomot, se ridicase în capul oaselor. Du-te să vezi ce s-a întâmplat.

Nat aprinse lumânarea dar când deschise uşa de la dormitor să traverseze coridorul, curentul de aer o stinse.

Urmă un al doilea ţipăt îngrozit, de data asta de la amândoi copiii, şi orbecăind, ajunse la ei în cameră;

simți în întuneric fâlfâit de aripi. Fereastra era larg deschisa. Prin ea intrau păsările, lovind mai întâi tavanul şi pereții, pe urmă virau brusc în mijlocul zborului şi se repezeau spre paturile copiilor.

— Stați cuminți, sunt aici, urlă Nat. Iar copiii îi săriră în brațe țipând, în vreme ce în întuneric, păsările îşi luau avânt şi se năpusteau din nou spre el.

— Ce e Nat, ce s-a întâmplat, strigă nevastă-sa din dormitorul celălalt: împinse grăbit copiii prin uşă, pe coridor, apoi o închise; rămase singur în camera lor, cu păsările.

Înşfăcă o pătură din patul cel mai apropiat şi răsucind-o ca pe o armă începu să lovească cu ea în aer în toate direcțiile. Auzea bufnetul trupurilor, zburătăcitul aripilor, dar nu reuşea să le biruie, căci reveneau continuu în atac, ciugulindu-l de mâini, de cap – ciocurile mici şi ascuțite se înfigeau ca dinții furculiței. Pătura se transformă într-o armă de apărare; o înfăşură în jurul capului şi apoi, în bezna care-l înconjura, începu să lovească în ele cu mâinile goale. Nu îndrăznea să ajungă în vreun fel la uşă şi s-o deschidă, de teamă că păsările îl vor urma.

Cât s-a luptat cu ele în întuneric n-ar fi putut spune, dar în cele din urmă, bătaia aripilor se rări şi se retraseră, iar prin țesătura păturii întrezări lumină. Aşteptă, cu urechile ciulite: nu se auzea niciun sunet, cu excepția plânsului agitat al unuia din copii în dormitorul celălalt. Fâlfâitul, vibrarea aripilor încetase.

Îşi luă pătura de pe cap şi privi în jur. Lumina dimineții reci şi cenuşii dădea la iveală interiorul camerei. Zorii şi fereastra deschisă ademeniseră afară păsările vii. Cele moarte zăceau pe podea. Nat privi leşurile mărunte, şocat şi îngrozit. Erau toate fără nicio excepție păsări mici. Probabil că numărul lor se ridica la vreo cincizeci. Prihori, vrăbii, pițigoi albaştri şi cenuşii, ciocârlii, cintezi, păsări care conform legilor naturii nu-şi părăseau stolul şi nici teritoriul. Acum însă se uniseră în dorința lor de atac şi se distruseseră lovindu-se de

pereţii dormitorului, sau fuseseră omorâte de el în timpul luptei. Unele îşi pierduseră penele, altele aveau pe ciocuri sânge – sângele lui,

Îngreţoşat, Nat se duse la fereastră şi privi dincolo de peticul de grădină, spre câmpuri.

Era un ger tăios, iar pământul avea aspectul negru şi dur al îngheţului. Nu îngheţul alb al zăpezii care să lucească în soarele de dimineaţă, ci cel uscat pe care îl aduce vântul de răsărit. Marea mai agitată acum din cauza refluxului, cu spuma albă în vârful crestelor, se spărgea cu zgomot de ţărmul golfului. Nu se vedea nici urmă de păsări. Nu ciripea nicio vrabie în tufişurile de dincolo de poarta grădinii, niciun sturz sau mierlă care să caute în iarbă după mâncare. Nu se auzea decât vântul de răsărit şi marea.

Închise fereastra şi uşa de la dormitorul mic; traversă înapoi coridorul şi intră la el în cameră. Soţia stătea în capul oaselor în pat, cu un copil adormit lângă ea, cel mic în braţe, cu un plasture pe obraz. Draperiile erau trase mult peste geamuri, lumânările aprinse. În lumina gălbuie, chipul ei părea o mască de paiaţă. Scutură din cap tăcută.

— A adormit acum, şopti ea, dar foarte greu. L-a tăiat ceva; avea sânge în colţul ochilor. Jill mi-a spus că păsările l-au atacat. Cică s-ar fi pomenit cu ele în cameră.

Se uită la el, căutându-i privirea spre confirmare. Părea speriată, năucită. Nat nu vroia ca ea să-şi dea seama că şi el era zdruncinat, aproape răvăşit de evenimentele din ultimele ore.

— Dincolo, sunt păsări, spuse el, păsări moarte, vreo cincizeci. Prihori, pitulici, toate păsările mici din împrejurimi. Parcă le-a apucat strechea de când cu vântul da răsărit.

Se aşeză pe marginea patului, lângă ea şi-i luă mâna.

— Din cauza vremii, spuse el, asta trebuie să fie, de la vremea urâtă. Poate nici nu sunt păsări din împrejurimi. Au fost mânate de undeva, din interiorul ţării.

— Dar, Nat, şopti ea, abia în noaptea asta s-a schimbat vremea. N-a căzut deloc zăpadă ca să le alunge. Şi nici nu sunt flămânzite. Au mâneare destulă acolo, pe câmp.

— Din cauza vremii, repetă Nat. Ascultă la mine, vremea e de vină.

Nat avea chipul tras şi obosit, ca al ei. Se priviră o vreme fără să vorbească.

— Cobor să fac un ceai, spuse el.

Priveliştea bucătăriei îl îmbărbătă. Ceşcuțele şi farfurioarele aranjate ordonat în bufet, masa şi scaunele, ghemul de lână al soției pe scaunul de răchită, jucăriile copiilor pe dulapul din colț.

Se lăsă în genunchi, scormoni tăciunii şi aprinse din nou focul. Vreascurile cuprinse de flăcări readuseră atmosfera firească; ibricul din care ieşeau aburi şi ceainicul cafeniu răspândeau tihnă şi siguranță. Îşi bău ceaiul şi umplu o ceaşcă săii ducă şi soției. Pe urmă se spălă, îşi puse cizmele şi deschise uşa din spate.

Cerul era plumburiu şi apăsător, iar dealurile cafenii care luciseră în soare cu o zi înainte păreau întunecate şi golaşe. Vântul de răsărit despuiase ca un brici copacii, iar frunzele, scorțoase şi uscate tremurau şi se împrăştiau cu fiecare rafală. Nat scormoni pământul cu cizma. Era bocnă. Nu mai pomenise o schimbare a vremii atât de bruscă şi de aprigă. Iarna uscată se lăsase într-o singură noapte.

Copiii se treziseră. Se auzea de sus sporovăitul lui Jill, iar micuțul Johnny începuse să plângă din nou. Nat desluşi glasul nevestei care-l linştea, îl alina. Nu peste mult timp coborâră toți. Le pregătise micul dejun. Ziua începu să se desfăşoare după tipicul cunoscut.

— Ai gonit păsările? întrebă Jill, liniştită acum din cauza focului din bucătărie, a luminii zilei şi a micului dejun.

— Da, nu mai e niciuna, spuse Nat. Vântul de răsărit le-a adus. Erau speriate şi dezorientate, căutau un adăpost.

— Au încercat să ne ciugulească, spuse Jill. S-au repezit la ochii lui Johnny.

— De frică, răspunse Nat. Nu ştiau unde se află, în bezna din cameră.

— Sper să nu mai vină, spuse Jill. Poate că dacă le punem nişte pâine pe pervaz or să mănânce şi or să zboare.

Îşi termină micul dejun şi-şi luă căciulița, cărțile de şcoală şi ghiozdanul. Nat nu scoase niciun cuvânt, dar soția îi aruncă o privire peste umăr.

— O conduc până la autobuz, spuse el, nu mă duc azi la fermă.

Şi în vreme ce copilul se dusese în camera de baie să se spele, îi spuse soției:

— Să nu deschizi nicio fereastră şi nicio uşă. Ca să nu avem vreo surpriză. O să trec pe la fermă. Vreau să aflu dacă au auzit ceva azi-noaote.

Plecă cu fetița. Copilul mergea pe drum şi se părea că uitase experiența din noaptea trecută. Țopăia în fața lui, răvăşind frunzele, cu chipul biciuit de frig şi îmbujorat sub căciulita cu ciucure.

— O să ningă, tăticule? întrebă ea. S-a făcut frig. Nat privi cerul posomorât şi simți vântul şfichiuindu-i umerii.

— Nu, n-o să ningă, răspunse el. E o iarnă uscată, fără zăpadă.

Brusc începu să cerceteze cu privirea arbuştii după păsări, apoi păduricea de deasupra fermei unde se adunau corbii şi stăncuțele. Nici urmă de ele. În stație erau şi alți copii, încotoşmănați ca şi Jill, cu chipurile albe pişcate de ger.

Jill alergă la ei, fluturând din mână.

— Tăticu' spune că n-o să ningă, strigă ea, o să avem o iarnă uscată.

Nu pomeni nimic de păsări. Începu să se îmbrâncească şi să se hârjonească, cu o altă fetiță. Autobuzul cobora anevoie dealul. Nat aşteptă până se urcă Jill, pe urmă se întoarse şi o porni spre fermă. Nu

era ziua lui de lucru, dar vroia să se convingă că totul era în ordine. Jim, văcarul, zdrăngănea nişte fiare prin curte.

— Stăpânu' e pe-aici? întrebă Nat.

— S-a dus la piață, răspunse Jim. Doar e marți azi, nu? şi dădu colțul hambarului cu paşi greoi. N-avea timp de el. Lumea zicea că Nat era om cu carte. Se ocupa cu cititul şi treburi de-astea. Uitase că era marți. Dovadă cât îl zdruncinaseră evenimentele din noaptea trecută. Se duse la uşa din spate a fermei şi o auzi pe doamna Trigg în bucătărie, fredonând un cântec după radio.

— Sunteți înăuntru, doamnă? strigă Nat.

Femeia veni la uşă. Zâmbea. Era robustă şi plăcută la înfățişare.

— Bună ziua, domnule Hocken, spuse ea. De unde vine oare frigul ăsta groaznic? Din Rusia? N-am mai pomenit o asemenea schimbare de temperatură. Şi cică nu s-a terminat, am auzit la radio. E ceva în legătură cu cercul polar.

— N-am deschis radioul în dimineața asta, spuse Nat. Adevărul e că am avut nişte necazuri azi-noapte.

— S-au îmbolnăvit micuții?

— Nu...

Nici nu ştia cum să-i explice. Acum în plină zi, bătălia cu păsările ar fi sunat ca o absurditate.

Încercă să-i spună doamnei Trigg ce se întâmpla, dar îi citea în priviri că interpreta totul ca rezultatul unui coşmar.

— Chiar erau păsări adevărate, spuse ea zâmbind, cu pene şi fulgi? Nu cumva erau nişte creaturi mai ciudate, în genul celor pe care le văd bărbații după ora închiderii sâmbătă seara?

— Doamnă Trigg, spuse el, pe podeaua din dormitorul copiilor zac cincizeci de păsări moarte – prihori, pitulici şi altele ca ele. S-au repezit la mine şi au încercat să-i scoată ochii şi lui Johnny.

Doamna Trigg îl privi neîncrezătoare.

— Ei, mă rog, poate le-o fi împins gerul. Când s-au

trezit în dormitor n-au mai ştiut ce e cu ele. Său or fi fost păsări de prin alte părți, de pe la cercul polar.

— Nu, spuse Nat, erau păsări pe care le vedem pe la noi în fiecare zi.

— Ciudat, spuse doamna Trigg, chiar că nu există nicio explicație. Ar trebui să scrii la „Guardian”. Poate îți dau ei vreun răspuns. Ei, mă duc şi eu acum la ale mele.

Dădu din cap. Zâmbi şi se înapoie în bucătărie. Nat, nemulțumit, se îndreptă spre poarta fermei. Dacă n-ar fi fost stârvurile din dormitor, pe care trebuie să le strângă şi să le îngroape undeva, şi lui i s-ar fi părut că povestea era cam exagerată.

La poartă îl întâlni pe Jim,

— Ai avut probleme cu păsările? îl întrebă Nat.

— Păsări? Ce păsări?

— Ne-am pomenit cu ele azi-noapte – zeci de păsări au intrat în dormitorul copiilor. De-a dreptul agresive.

— Ha?

Jim pricepea cam greu.

— N-am mai auzit ca pasările să se poarte agresiv, rosti el în cele din urmă. Uneori chiar parcă se domesticesc. Le văd la fereastră când vin după firimituri.

— Păsările de azi-npapte nu erau de loc blânde.

— Nu? Se poate. Le-o fi fost foame. Presară-le şi tu nişte pâine.

Şi Jim manifesta aceeaşi lipsă de interes ca şi doamna Trigg. La fel cum se întâmplase şi cu raidurile aeriene din timpul războiului, îi trecu lui Nat prin minte. Nimeni de pe meleagurile astea nu a ştiut prin câte au trecut şi ce au văzut cei din Plymouth. Trebuie să pătimeşti tu însuți ca să dai crezare. Se înapoie pe uliță şi sări pârleazul spre casă. O găsi pe soție în bucătărie cu micuțul Johnny.

— Te-ai întâlnit cu careva? întrebă ea.

— Cu doamna Trigg şi Jim, răspunse el. Am impresia că nu m-au crezut. Oricum, pe acolo nu s-a întâmplat nimic.

— Să aduni păsările alea, spuse ea. Nu îndrăznesc să

intru în cameră să fac paturile. Mi-e frică.

— N-are de ce să-ți fie frică, spuse Nat. Sunt moarte, nu?

Se duse cu un sac şi aruncă în el trupurile înțepenite unul câte unul. Da, erau cincizeci, aşa cum spusese. Nişte păsări de rând din tufişuri, niciuna din ele măcar de mărimea unui sturz. Probabil că spaima le împinsese să se poarte astfel. Pițigoi albaştri, pitulici – incredibil, dacă stai să te gândeşti, ce puternic loviseră cu ciocurile lor mici, cum îl pişcaseră de față şi de mâini cu o seară înainte. Duse sacul în grădină, dar acum se ridica o altă problemă. Pământul era prea tare ca să-l sape. Era înghețat tun, deşi nu căzuse zăpada; nu se întâmplase nimic în ultimele ore, decât că se stârnise vântul de răsărit. Ciudat şi nefiresc. Cei care profețeau vremea aveau probabil dreptate. Schimbarea era legată de cercul polar. Vântul îl pătrundea până în măduva oaselor. Stătea nehotărât, cu sacul în mână. Din locul acela putea să vadă valurile cu crestele albe, spărgându-se de mal, jos, în golf. Se hotărî să ducă păsările pe țărm şi să le îngroape acolo. Când ajunse pe plaja de sub promontoriu, se strădui din răsputeri să se mențină pe picioare, căci vântul sufla năprasnic. Respirația era atât de înghețată încât îi provoca dureri, iar mânile se învinețiseră. Din câte ținea minte nu mai pomenise asemenea ger nici în cea mai aspră iarnă. Era vremea refluxului. Traversă limba de pământ zdrobind pietrişul sub tălpi până ajunse la nisipul mai moale: cu spatele la vânt făcu o groapă cu călcâiul. Avea de gând să răstoarne sacul acolo, dar când îl deschise, forța rafalelor smulse păsările, ridicându-le în aer, ca şi cum îşi luaseră zborul din nou; stârvurile a cincizeci de păsări înghețate fură purtate departe, pe plajă, risipite ca nişte fulgi; aruncate şi împrăştiate. Priveliştea avea ceva dizgrațios. ÎI izbi neplăcut. Păsările moarte erau pur şi simplu înhățate de vânt.

„O să le târască oricum refluxul înapoi”, îşi spuse în sinea lui.

Privi spre mare; talazurile învolburate se desfăceau în fâşii verzi. Se ridicau ca un perete, se încolăceau şi se spărgeau din nou şi pentru că era vremea refluxului, mugetul se auzea în depărtare mai izolat, lipsit de vuietul şi plesnetul şuvoiului de apă.

Pe urmă îi zării. Pescăruşii. Erau acolo, pe crestele valurilor. Ceea ce la început luase drept spuma albă a mării, erau de fapt pescăruşi. Sute, mii, zeci de mii... Se ridicau şi cădeau la piciorul talazului cu capetele spre vânt, ca o flotă puternică, ancorată, în aşteptarea fluxului. Acoperiseră tot orizontul. Se întindeau cât vedeai cu ochii în grupuri compacte, şir după şir. Dacă marea ar fi fost liniştită, ar fi acoperit tot golful ca un nor alb. Cap lângă cap, trupuri înghesuite în alte trupuri. Nu reuşise să-i vadă de pe țărm din cauza vântului de răsărit care biciuia marea învolburând-o.

Se întoarse eu spatele şi o luă spre poteca abruptă care ducea acasă. Trebuia să afle şi altcineva ce se petrece. Trebuia să spună cuiva. Din cauza vântului de răsărit şi a vremii se produseseră nişte fenomene pe care nu Ie pricepea. Se gândi dacă n-ar trebui cumva să se ducă la cabina telefonică de lângă stația de autobuz şi să telefoneze la poliție. Dar ei ce-ar fi putut să facă? De fapt ce-ar fi putut să facă oricine? Zeci şi mii de pescăruşi pe mare, în golf din cauza furtunii şi a înfometării. Cei de la poliție o să-l considere nebun sau beat şi o să-i răspundă calm: „Vă mulțumim. Da, am mai primit sesizări. Vremea urâtă împinge păsările spre uscat în număr foarte mare“. Nat privi în jur. Încă nu se vedea nicio pasăre. Poate tocmai gerul le mânase pe toate spre mare. Când ajunse aproape de casă, soția îi ieşi în întâmpinare în prag. Striga agitată:

— Nat au anunțat la radio. Tocmai au dat buletinul de ştiri. Am notat pe hârtie.

— Ce-au anunțat? întrebă el.

— În legătură cu păsările, spuse ea. Nu e numai la noi, e peste tot. La Londra, şi în toată țara. S-a întâmplat ceva cu ele.

Se duseră amândoi în bucătărie. Citi bucata de hârtie de pe masă. „Comunicatul Ministerului de Interne, azi, ora unsprezece dimineața. Aproape la fiecare oră ne parvin rapoarte din toată țara despre uriaşele stoluri de păsări de deasupra oraşelor, satelor, şi regiunilor îndepărtate, care provoacă pagube, blocări de circulație şi chiar atacă persoane. Se pare că un curent de aer polar care a invadat insulele britanice ar constitui motivul pentru care păsările migrează spre sud în număr extraordinar de mare, iar foamea excesivă le face să atace ființe omeneşti. Locatarilor li se atrage atenția să se îngrijească de ferestre, uşi şi coşuri, precum şi să ia măsuri de prevedere pentru securitatea copiilor. Vom reveni cu un nou comunicat."

Pe Nat îl cuprinse un fel de frenezie; îşi privi soția triumfător.

— Ai auzit? spuse el, că sperăm că au ascultat şi cei de la fermă. Doamna Trigg o să vadă că n-a fost o bazaconie. E adevărat. În toată țara. De azi-dimineață tot îmi spun că ceva nu e în regulă. Chiar adineauri, jos, pe plajă, m-am uitat spre mare şi am văzut pescăruşii – mii, zeci de mii; niciun ac nu încăpea între ei, stăteau toți ciorchine deasupra valurilor şi aşteptau.

— Ce să aştepte, Nat?

O privi, apoi se uită din nou la hârtie.

— Nu ştiu, spuse el rar. Aici scrie că păsările sunt înfometate. Se duse la sertarul în care îşi ținea ciocanul şi uneltele.

— Ce ai de gând să faci, Nat?

— Să mă îngrijesc de ferestre şi de coşuri, cum au spus în comunicat.

— Crezi că ar putea pătrunde aici chiar dacă închidem ferestrele? Vrăbiile, prihorii şi altele de soiul lor? Ia zi, ar putea?

Nu-i răspunse. Nu se gândea la prihori sau la vrăbii, În minte avea imaginea pescăruşilor…

Urcă la etaj şi meşteri acolo tot restul dimineții, bătând scânduri în ferestrele dormitoarelor, astupând

gura hornurilor. Ce noroc că avea liber şi nu trebuia să muncească la fermă. Îşi aducea aminte de zilele de odinioară, de la începutul războiului. Pe atunci nu era căsătorit şi tot el bătuse toate scândurile pentru camuflaj la maică-sa acasă, în Plymouth. Şi adăpostul îl făcuse tot el, deşi nu slujise la nimic când venise în sfârşit clipa. Se întrebă dacă la fermă luaseră măsuri de prevedere. Se îndoia. Harry Trigg şi doamna erau prea nepăsători. Poate chiar râdeau de toată povestea asta. S-or fi dus pe undeva la un bal sau la o partidă de whist.

— Masa e gata.

Îl strigase din bucătărie.

— Bine, cobor.

Era mulţumit de ceea ce făcuse. Ramele se potriveau bine pe cadrele ferestrelor înguste şi la baza hornurilor. Când au terminat masa şi soţia s-a apucat de spălatul vaselor, Nat deschise radioul pentru ştirile de la ora unu. S-a repetat acelaşi comunicat pe care îl scrisese ea de dimineaţă, dar la buletinul de ştiri l-au comentat mai pe larg. „Stoluri de păsări au provocat dezordine în toate regiunile”, se spunea, „iar la Londra, cerul a fost atât de înţesat de ele la ora zece dimineaţa, încât oraşul părea acoperit de un nor negru uriaş. Păsările s-au aşezat pe acoperişuri, pe pervazurile ferestrelor şi pe coşuri. Speciile de păsări includ mierla, sturzul, vrabia de rând şi după cum e de aşteptat într-o metropolă, un mare număr de porumbei, grauri precum şi acel vizitator frecvent al râului Londra, pescăruşul negru. Priveliştea a fost atât de neobişnuită încât circulaţia s-a întrerupt pe multe artere, în magazine şi birouri lucrul a încetat, iar străzile şi trotuarele au fost împânzite de oameni care priveau stolurile.”

S-au mai relatat diverse întâmplări, s-a menţionat din nou motivul bănuit – gerul şi foamea, s-au repetat avertismentele pentru locuitori. Vocea crainicului era calmă şi plăcută. Nat avea impresia că mai ales acest om trata întreaga problemă ca şi cum ar fi fost o glumă bine regizată. Şi ca el erau probabil sute de alţi oameni care

habar nu aveau ce însemna să te lupți în întuneric, cu un stol de păsări. În seara asta, la Londra se vor organiza precis o mulțime de petreceri, ca cele care se dădeau în seara alegerilor. Oamenii vor merge de colo-colo, se vor îmbăta, şi vor striga, râzând cu gura până la urechi: „Ia veniți mă să vedeți păsările!”

Închise radioul. Se ridică şi începu să meşterească la ferestrele bucătăriei. Soția nu-l slăbea din ochi; micuțul Johnny se ținea strâns de poala maică-sii.

— Cum, şi aici pui scânduri? întrebă ea. Păi o să trebuiască să aprind lumânările înainte de ora trei. Cred că aici nu era nevoie.

— Mai bine să fim siguri decât să ne pară rău, răspunse Nat. N-am de gând să risc.

— Ştii ce ar trebui să facă? Să adune armata şi să le împuşte, spuse ea. N-ar mai îndrăzni una să se apropie.

— Ia să încerce numai, răspunse Nat. Cum crezi tu că ar reuşi?

— Aşa cum aduc armata la docuri când fac docherii grevă. Soldații descarcă vasele.

— Da, spuse Nat. Iar populația Londrei este de opt milioane sau chiar mai mult. Gândeşte-te câte clădiri sunt. Câte apartamente şi case. Crezi că au destui soldați care să se cocoațe pe fiecare acoperiş şi să împuşte păsâri?

— Nu ştiu. Dar nu se poate să stea aşa, cu mâna în sân. Ar trebui să ia şi ei o măsură.

Lui Nat îi trecu prin minte că „ei“ discutau probabil chiar atunci aceste lucruri, dar indiferent ce decideau „ei” să întreprindă la Londra şi în marile oraşe, nu aveau cum să ajute oamenii de aici, la trei sute de mile depărtare. Fiecare gospodar trebuie să se îngrijească de ale lui.

— Cum stăm cu aprovizionarea? întrebă el.

— Ei asta e acum, Nat, ce-ți mai trece prin cap?

— Lasă. Spune-mi ce avem în cămară?

— Ştii că mâine e ziua de cumpărături. Nu țin alimente proaspete; dacă nu le gătesc, se strică.

Măcelarul nu apare până poimâine. Dar mâine o să cumpăr câte ceva.

Nat nu vroia s-o sperie. Se gândi că mâine s-ar putea ca ea să nu se mai ducă în oraş. Se uită în cămară şi în dulapul unde ținea conservele. Câteva zile se pot descurca. Cu pâinea stăteau prost...

— Dar brutarul când vine?

— Tot mâine.

Observă că aveau o rezervă de făină. Dacă nu venea brutarul le ajungea să coacă o pâine.

— Mai bine era pe vremuri, spuse el, când femeile coceau pâine de două ori pe săptămână şi aveau sardele sărate şi mâncare pentru întreaga familie care să le ajungă un asediu întreg, dacă era cazul.

— Le-am dat copiilor peşte din conservă şi nu le-a plăcut, spuse ea.

Nat îşi văzu de bătutul scândurilor la ferestrele bucătăriei. Lumânări. Şi cu lumânările stăteau prost. Probabil că intenționa să mai cumpere. Ei, asta era situația. Trebuie să se culce devreme astă-seară. Adică, dacă...

Se ridică şi ieşi pe uşa din spate; se duse în grădină şi privi spre mare. Nu fusese niciun pic de soare toată ziua, iar acum – ceasul nu era nici trei – se lăsase un fel de întunecime, cerul era mohorât, – apăsător, de culoarea sării. Auzea marea nărăvaşă bătând în stânci. Coborî la jumătatea cărării spre plajă. Pe urmă se opri. Observă că venise fluxul. Stânca vizibilă âzi-dimineață era acum acoperită, dar nu marea îi reținu privirea. Pescăruşii se înălțaseră. Se roteau, cu sutele, cu miile, bătând din aripi contra vântului. Umpleau cerul şi tăceau. Nu scoteau niciun sunet.

Continuau să se avânte, să se rotească, se înălțau, cădeau, îşi măsurau puterea împotriva vântului.

Nat se întoarse. Alergă înapoi pe cărare spre casă.

— Mă duc după Jill, spuse el. O aştept la stație.

— Dar ce s-a întimplat? întrebă soția. Te-ai albit la față.

— Să nu-l laşi pe Johnny afară, spuse el. Ține uşa închisă. Aprinde lumânările şi trage draperiile.

— Este abia trei, spuse ea.

— N-are importanță. Fă ce ți-am spus.

Se uită în magazia de unelte, în curtea din spate. Nimic care să-i fie de folos. Cazmaua era prea grea iar furca nu-i era de ajutor. Luă sapa. Era singura unealtă potrivită şi suficient de uşoară ca să poată fi transportată.

Porni să străbată drumul spre stația de autobuz, şi din când în când se uita în urmă peste umăr.

Pescăruşii se ridicaseră mai sus acum, rotirile erau mai ample, mai cuprinzătoare, se răspândeau în formații uriaşe pe tot cerul.

Grăbi pasul; deşi ştia că autobuzul nu va apărea pe culmea dealului înainte de ora patru, trebuia să se grăbească. Nu se întâlni cu nimeni. Îi păru bine. N-avea timp să se oprească şi să stea de vorbă.

În vârful dealului se opri. Era prea devreme. Mai avea încă o jumătate de oră. Vântul de răsărit se porni să biciuiască peste câmpuri venind dinspre dealuri. Începu să bată pământul cu picioarele şi-şi suflă în pumni. În depărtare se vedeau culmile de argilă, albe şi curate, profilându-se pe cerul spălăcit şi apăsător. Din spatele lor se ridică ceva negru, la început ca o pată, care apoi se lăți, se îngroşă, pata se transformă într-un nor, iar norul se împărți din nou în alți cinci nori, întânzându-se spre nord, est, sud şi vest, şi nici nu mai erau nori; erau păsări. Le văzu străbătând cerul, şi când un stol trecu pe deasupra capului, la vreo două, trei sute de picioare depărtare de el, ştiu, după viteza pe care o aveau, că se îndreptau spre centrul regiunii, în interior, nu le interesau oamenii de aici, de pe peninsulă. Erau corbi, ciori, stăncuțe, coțofene, gaițe, toate păsările care de obicei vânează speciile mai mici; dar în după-amiaza aceasta aveau altă țintă.

Au primit ca obiectiv oraşele, se gândi Nat. Ştiu ele ce fac. Noi aici nu contăm prea mult. Ne ajung pescăruşii.

Celelalte se reped spre oraşe.

Se duse la cabina telefonică, intră şi ridică receptorul.

Era suficient să anunțe centrala. Vor transmite mesajul mai departe.

— Vorbesc de pe şosea, spuse el. De lângă stația de autobuz. Vreau să anunț că stoluri uriaşe de păsări se îndreaptă spre centrul țării. Iar în golf s-au adunat pescăruşii.

— Bine, răspunse laconic o voce plictisită.

— O să transmiteți precis mesajul unde trebuie?

— Da, da.

Tonul era agasat, obosit. Țiuitul se auzi din nou.

„Încă una căreia nu-i pasă” se gândi Nat. Poate că a trebuit să răspundă toată ziua la astfel de mesaje. Cine ştie, spera să meargă probabil în seara asta la vreun film, să-l țină de mână pe vreun individ şi să arate către cer exclamând: „Ia uită-te la păsările astea”. Nici că-i păsa.

Autobuzul apăru zdrăngănind în vârful dealului. Jill cobori împreună cu alți trei, patru copii. Maşina plecă mai departe, spre oraş.

— De ce ai luat sapa, tăticule?

Copiii se înghesuiră în jurul lui, râzând, arătând cu degetul.

— Uite-aşa, am adus-o cu mine, spuse el. Hai acum, mergem acasă. E frig, nu mai zăbovim. Hei, voi. Ia să vedem cine aleargă cel mai repede, mă uit după voi.

Se adresa prietenilor lui Jill care proveneau din diverse familii şi locuiau în casele construite de primărie. Dacă ar fi luat-o pe scurtătură ajungeau imediat.

— Vrem să ne mai jucăm puțin pe drum, spuse unul din ei.

— Nu, nu vă mai jucați. Mergeți direct acasă, dacă nu, o să vă pârăsc mămicilor voastre.

Şoptiră între ei, mirați, pe urmă o zbughiră pe câmp. Jill rămase cu ochii pe tatăl ei, bosumflată.

— Întotdeauna ne jucăm pe drum, spuse ea.

— Astă-seară nu se poate, îi răspunse el. Hai să mergem, nu mai pierdem timpul.

Vedea pescăruşii care se roteau acum deasupra câmpului, îndreptându-se spre pământ. Încă tăceau. Încă nu scoteau niciun sunet.

— Ia uită-te, tăticule, acolo, uită-te la pescăruşi.

— Da, grăbeşte-te.

— Unde zboară, unde se duc?

— Cred că spre interiorul țării unde e mai cald.

O apucă de mână şi începu s-o tragă după el grăbit.

— Nu merge aşa de repede, nu pot să țin pasul cu tine. Pescăruşii imitau corbii şi ciorile. Se despărțeau în grupuri sus în înalturi. Se împărțiseră în formații de mii de exemplare, spre cele patru puncte cardinale.

— Tăticule ce se întâmplă? Ce fac pescăruşii?

Nu dădeau impresia că vor să-şi ia zborul, cum făcuseră ciorile sau stăncuțele. Încă se roteau. Şi zburau destul de jos. Parcă ar fi aşteptat un semnal. Ca şi cum mai trebuia luată o hotărâre. Ordinul nu era clar.

— Vrei să te iau în cârcă, Jill? Hai, hopa sus!

În felul ăsta putea să grăbească pasul: dar se înşelase. Jill era grea. Aluneca mereu şi începuse să plângă. Neliniştea, teama lui se transmiseseră copilului.

— Vreau să plece pescăruşii. Nu-i iubesc. Vin spre noi. O lăsă din nou jos. Începu să alerge, târând-o după el.

Când trecură pe lângă fermă, îl văzu pe fermier care-şi scotea maşina din garaj cu spatele. Nat îl strigă.

— Ne poți lua şi pe noi? îl întrebă.

— Ce anume?

Domnul Trigg se întoarse pe scaunul şoferului şi privi. Pe urmă un zâmbet îi inundă chipul durduliu şi vesel.

— Se pare că-i rost de distracție, spuse el. Ai văzut pescăruşii? Jim şi cu mine vrem să doborim vreo câțiva. Toată lumea parcă a înnebunit cu păsările astea, nu mai vorbeşte nimeni despre altceva. Am auzit că ai avut necazuri azi noapte. Vrei o puşcă?

Nat scutură din cap.

Maşina era plină ochi. Mu mai era loc decât pentru Jill, dacă s-ar fi ghemuit pe canistrele de benzină de pe bancheta din spate.

— N-am nevoie de puşcă, spuse Nat, dar v-aş fi recunoscător dacă ați duce-o pe Jill până acasă. S-a speriat de păsări.

Vorbea telegrafic. Nu vroia să facă niciun fel de comentarii de fată cu Jill.

— Bine, spuse fermierul. O duc acasă. De ce nu rămâi şi tu să facem o partidă de vânătoare? O să dăm iama în penele lor.

Jill se sui în maşină iar fermierul întoarse şi porni pe drum. Nat o luă pe jos în urma ei. Trigg era nebun. Ce să faci cu o puşcă împotriva unui cer de păsări?

Acum că Nat scăpase de răspunderea lui Jill avea timp să se uite în jur. Păsările se mai roteau încă deasupra câmpurilor. Cei mai mulți erau pescăruşi argintii, dar printre ei erau şi pescăruşi negri. De obicei nu se întovărăşeau. Acum însă zburau împreună. Ceva îi unise. Pescăruşii negri atacă păsările mai mici şi chiar mieii nou-născuți, aşa auzise. E adevărat însă că nu-i văzuse însă niciodată în atac.

Dar acum, privind cerul, îşi aminti acest amănunt. Se îndreptau spre fermă. Zburau în cercuri, mai joase, iar pescăruşii negri erau primii, ei conduceau. Prin urmare ținta lor era ferma. Se îndreptau într-acolo.

Nat grăbi pasul spre propria casă. Văzu maşina fermierului care şi făcea calea întoarsă. Se opri lângă el cu o smucitură.

— Fetița a fugit înăuntru, spuse fermierul. O aştepta nevastă-ta. Ei, ce părere ai? În oraş umblă zvonul că de la ruşi ni se trage.

— Cum ar fi posibil? întrebă Nat.

— Nu mă întreba. Ştii şi tu cum circulă zvonul. Vii la vânătoare?

— Nu, mă duc acasă. Nu vreau să se îngrijoreze nevastă-mea.

— A mea zice că dacă s-ar mânca pescăruşi, încă ar avea vreun rost – am face pescăruşi prăjiți, pescăruşi copți şi în plus i-am mai pune şi la murat. Aşteaptă să slobozesc eu câteva cartuşe în bestiile astea. Să vezi ce-i pun pe fugă.

— Ți-ai bătut scânduri la ferestre? întrebă Nat.

— Nu. Prostii, dragă. Ăştia de la radio nu vor decât să bage groaza în noi. Am eu altele de făcut azi decât să mă apuc de baricadat.

— Eu să fiu în locul tău, m-aş baricada.

— Aiurea! Vorbeşti ca să n-adormi. Vrei să veniți la noi la noapte?

— Nu, dar oricum îți mulțumesc.

— Bine. Ne vedem mâine dimineață. O să vă servesc nişte pescăruşi.

Fermierul rânji şi porni spre fermă.

Nat îşi văzu de drum grăbit. Trecu de pădurice, de vechiul hambar şi pe urmă sări pârleazul ca să traverseze bucata de câmpie care-i mai rămăsese.

Când sărea pârleazul auzi vibrarea aripilor. Un pescăruş negru țâşni spre el din văzduh, nu nimeri, se întoarse în zbor şi se ridică în aer ca să se repeadă iar. Într-o clipă i se alăturară alții, şase, şapte, zeci de păsări pescăruşii argintii cu cei negri. Nat dădu drumul sapei. Oricum nu-i mai era de niciun folos. Acoperindu-şi capul cu brațele, începu să alerge spre casă.

Păsările continuau să se repeadă la el mute – nu se auzea decât bătaia aripilor. Nişte aripi cumplite, fâlfâitoare. Simțea sângele pe mâinî, pe încheieturi, pe gât. Fiecare cioc care se năpustea din înalturi îi zdrelea carnea. Măcar să-şi păzească ochii. Încă nu învățaseră cum să agațe de umăr, să sfâşie hainele, cum să se năpustească în grup compact asupra capului, trupului. Dar cu fiecare picaj, cu fiecare atac, deveneau mai îndrăznețe şi nu-şi calculau mişcările. Când săgetau în jos şi nu nimereau se zdrobeau de pământ. Nat alerga şi se împiedica în trupurile sleite din fața lui.

Ajunse la uşă şi începu să bată cu pumnii însângerați

în ea. Din cauza scândurilor din ferestre, nu se întrezărea nicio lumină. Totul era cufundat în beznă.

— Dă-mi drumul, urlă el, sunt eu, Nat. Dă-mi drumul.

Țipă din toate puterile ca să acopere trepidarea aripilor de pescăruşi.

— Pe urmă văzu în văzduh, deasupra lui, gâsca de mare pregătită de atac.

Pescăruşii se rotiră, retrăgându-se, avântându-se unul lângă celălalt împotriva vântului. Numai gâsca de mare rămase singură, deasupra lui, în văzduh. Aripile se striviseră brusc lângă trup. Se lăsă să cadă ca un pietroi. Nat urlă şi în acea clipă uşa se deschise. Trecu pragul, împleticindu-se, iar soția se propti cu toată greutatea în uşă.

Auziră bufnitura când se prăbuşi gâsca de mare,

Nevastă-sa îi pansă rănile. Nu erau profunde. Cel mai mult avuseseră de suferit mâinile şi încheieturile. Dacă n-ar fi avut şapca i-ar fi ciugulit şi capul. Cât despre gâsca de mare, putea să-i despice craniul uşor.

Copiii plângeau, bineînțeles. Văzuseră sângele de pe mâinile tatălui.

— Nu e nimic, le spuse el. Nu sunt rănit. Doar câteva zgârieturi. Jill, joacă-te cu Johnny. Mămica o să mă spele unde m-am zdrelit.

Închise pe jumătate uşa la camera de baie, ca să nu-l vadă. Soția era pământie la față. Începu să-l clătească cu apa din lavoar.

— Le-am văzut deasupra, şopti ea, când domnul Trigg a adus-o pe Jill; a intrat fugind în casă. Au început să se adune. Am trântit uşa tare şi s-a înțepenit. De-asta n-am putut s-o deschid, imediat, când ai venit.

— Slavă Domnului că m-au vânat pe mine, spuse el, Jill le-ar fi căzut pradă într-o clipă. O singură pasăre i-ar fi venit de hac.

Pe furiş, ca să nu sperie copiii, începură să şuşotească, în vreme ce ea îi bandaja mâinile şi ceafa.

— Se îndreaptă spre centrul țării, spuse el. Sunt mii.

Corbi, ciori, numai păsări mari. Le-am văzut din stația de autobuz. Zboară spre orașe.

— Dar ce pot face, Nat?

— Or să atace. Or să se repeadă la oamenii de pe străzi. Pe urmă vor căuta ferestrele, hornurile.

— Dar autoritățile de ce nu întreprind nimic. De ce n-aduc armata, mitraliere, ceva?

— N-au avut timp. Nimeni nu e pregătit. Să ascultăm știrile de la șase.

Nat se întoarse în bucătărie, urmat de soție. Johnny se juca liniștit pe podea. Numai Jill părea neliniștită.

— Aud păsările, spuse ea. Ascultă, tăticule.

Nat trase cu urechea. Sunete înăbușite răzbăteau prn ferestre și ușă. Aripi măturând suprafața, alunecând, zgrepțănând, căutând o cale de pătrundere. Zgomot de nenumărate trupuri, vârâte unele în altele, îmbrâncindu-se pe pervazuri. Din când în când câte o bufnitura ca și cum o pasăre ar fi venit în picaj și s-ar fi zdrobit. „Or să moară câteva din cauza asta”, se gândi Nat, „dar nu destule. Niciodată nu vor fi destule.”

— Nu-i nimic, spuse el cu voce tare. Am bătut scânduri la ferestre, Jill. Păsările nu pot intra în casă.

Se duse să cerceteze toate geamurile. Lucrase impecabil. Nu exista niciun spațiu descoperit. Totuși, vroia să fie sigur. Adună scândurele, bucăți de tablă veche, surcele, benzi de metal și le bătu la tocurile ferestrelor ca să înțepenească scândurile. Ciocănitul înăbușea zgomotele făcute de păsări, forfota lor, bătăile, iar acum, mai sinistre, – nu vroia să audă nevasta sau copiii – zăngănitul cioburilor de la sticla spartă.

— Deschide radioul, spuse el să auzim ce spun.

O să mai acopere și gălăgia de afară în felul ăsta.

Se duse la etaj în dormitoare și întări și acolo geamurile. Auzea acum păsările pe acoperiș, zgrepțănatul ghearelor, buluceala și hârșâitul alunecărilor.

Hotărî că trebuie să se culce cu toții în bucătărie, să țină focul aprins, să aducă saltelele și să le întindă pe

podea. N-avea încredere în coşurile din dormitoare. Scândurile pe care le pusese la bază puteau să cedeze, în bucătărie însă erau în siguranță, din cauza focului. Va trebui să prezinte totul ca o glumă. Să se prefacă în fața copiilor că se joacă de-a tabăra. Dacă lucrurile luau o întorsătură proastă şi păsările reuşeau să intre pe hornurile de la dormitoare probabil că le-ar fi trebuit ore, chiar zile până să poată sparge uşile. Păsările vor rămâne sechestrate în dormitoare, n-aveau ce să strice, înghesuite toate acolo, se vor înăbuşi şi vor muri.

Începu să care saltelele jos. La vederea lor soția făcu ochii mari, îngrozită. Îşi închipui că păsările pătrunseseră deja la etaj.

— Ei, uite-aşa! spuse el cu voioşie, astă-seară dormim cu toții în bucătărie. E mai plăcut aici, lângă foc. Şi nici n-o să ne mai supere păsările astea prostănace care ciocăne la geamuri.

Îi puse pe copii să-l ajute să mute mobilele şi din precauție cu ajutorul soției, mişcă bufetul în fața ferestrei. O acoperea perfect. Era încă o pavăză. Acum puteau întinde saltelele una lângă alta, lângă perete, vizavi de bufet.

„Suntem în siguranță acum”, se gândi el, „ca într-un adăpost antiaerian. Putem rezista. Numai mâncarea mă îngrijorează. Mâncarea şi cărbunele pentru foc. Avem pentru încă două, trei zile, nu mai mult. Dar până-atunci...”

„N-are rost să mă gândesc atât de departe. Precis vor da instrucțiuni şi la radio. Ni se va spune ce să facem.” Prins în vâltoarea atâtor probleme nu-şi dăduse seama până atunci că nu se transmitea decât muzică de dans. Nu era emisiunea pentru copii obişnuită. Se uită la scală. Da, era postul intern. Înregistrări cu muzică de dans. Întoarse butonul la programul de divertisment. Pricepea. Programele obişnuite fuseseră abandonate. Aşa ceva se întâmpla numai în cazuri excepționale. Cum ar fi de alegeri. Încercă să-şi amintească dacă se întâmplase şi în timpul războiului, în timpul raidurilor

crâncene asupra Londrei. A, bineînțeles B.B.C.-ul nu avea sediul în Londra în timpul războiului. Programele se transmiteau din alte sedii, temporare. „E mult mai bine aici”, se gândi el, „mult mai bine în bucătărie, cu ferestrele şi uşile baricadate, decât în oraş. Slavă Domnului că nu stăm într-un oraş.“

La ora şase muzica încetă. Se dădu ora exactă, trebuia să asculte ştirile. Chiar dacă s-ar fi speriat copiii. După semnalele pentru ora exactă urmă o pauză. Apoi se auzi vocea crainicului. Era solemnă, gravă. Total diferită de cea de la prânz.

„Aici e radio Londra. Azi după-amiază, la orele patru, s-a instituit stare de urgență națională. Se iau măsuri pentru a apăra viața şi proprietatea locuitorilor, dar datorită naturii neprevăzute şi nemaiîntâlnite a actualei situații, populația trebuie să înțeleagă că ele nu pot fi puse imediat în aplicare. Fiecare locatar este obligat să ia măsuri de siguranță pentru propria locuință, iar acolo unde există locuințe în comun, cum ar fi blocuri sau apartamentele, oamenii sunt obligați să-şi unească eforturile şi să facă tot ce le stă în putere pentru a împiedică pătrunderea păsărilor. În această seară se interzice cu desăvârşire părăsirea domiciliului; nimeni nu are voie să staționeze pe străzi, drumuri sau în locuri neîngrădite. Păsările, în număr uriaş, atacă pe oricine apare în raza lor vizuală; au şi început să asalteze anumite clădiri; dacă s-au luat însă măsurile cuvenite, ar trebui să fie impenetrabile. Populația este rugată să-şi păstreze calmul şi să nu intre în panică. Datorită naturii excepționale a stării de urgență până mâine dimineață la ora şapte nu se va mai transmite nicio emisiune radio”. Se auzi imnul național, apoi nimic. Nat închise aparatul. Se uită la soție. Îl privea la fel de intens.

— Ce înseamnă asta? întrebă Jill. Ce-au spus la ştiri?

— Astă-seară nu mai transmit nimic, răspunse Nat. Au probleme la B.B.C.

— Din cauza păsărilor? întrebă Jill. Păsările l-au stricat?

— Nu, dar toată lumea e ocupată şi bineînțeles că trebuie să alunge păsările care fac numai stricăciuni în oraş. Ei, lasă că ne descurcăm noi. Şi fără radio într-o seară.

— Păcat că n-avem un gramofon, spuse Jill, ar fi mai bine decât nimic.

Avea chipul întors către bufetul proptit în fața ferestrei. Oricât ar fi încercat să nu bage de seamă, toți erau conştienți de vânzoleala, cioeănitul şi continua fâlfâire şi hârşâire cu aripile.

— Ne aşezăm la masă mai devreme, propuse Nat, mâncam ceva bun. Hai s-o rugăm pe Mammy să ne prăjească nişte caşcaval la capac! Ce ziceți? Ceva ce ne place la toți.

Făcu cu ochiul şi dădu din cap către soție. Dorea să îndepărteze expresia de spaimă, de groază de pe chipul lui Jill,

Servea la masă fluierând, cântând, făcând cât mai mult zgomot; avea impresia că forfota şi ciocăniturile nu mai erau la fel de puternice ca la început. Nu peste mult timp urcă în dormitoare şi ascultă, dar nu mai auzi înghionteala pe acoperiş pentru ocuparea unui loc.

„Au putere de judecată”, se gândi el, „ştiu că e greu să pătrundă aici. Or să-încerce în altă parte. Nu-şi mai pierd timpul cu noi.”

Cina se scurse fără niciun incident, apoi, când strângeau masa auziră un sunet nou. Un zumzet cunoscut, un sunet pe care-l recunoşteau şi-l pricepeau cu toții.

Soția se uită la el luminându-se la fată.

— Avioane exclamă ea, trimit avioanele după păsări Ți-am spus eu că asta trebuiau să facă de atâta timp. Or să Ie vină de hac. N-auzi împuşcături? Parcă ar trage eu arma.

S-ar fi putut să se audă împuşcături pe mare. Nat nu era sigur. Artileria navală are efect asupra pescăruşilor în larg; acum însă pescăruşii erau pe uscat. Tunurile nu puteau să tragă spre țărm din cauza populației.

— Ce bine e să auzi avioanele! spuse soția.

Iar JIll, cuprinsă şi ea de entuziasm, începu să țopăie împreună cu Johnny.

— Avioanele or să omoare păsările! Avioanele o să le doboare!

În acea clipă auziră, cam la două mile depărtare, un trosnet, urmat de un al doilea şi pe urmă de un al treilea. Zumzetul se îndepărtă, şi se pierdu dincolo de mare.

— Ce s-a auzit? întrebă soția. Au aruncat cu bombe în păsări?

— Nu ştiu, răspunse Nat. Nu cred.

Nu vroia să-i spună că sunetul pe care-i auzise însemna prăbuşirea unui avion. Era sigur că autoritățile îşi asumaseră un risc când trimiseseră forțe în recunoaştere; probabil ştiau că era o încercare care se va solda cu moartea. Ce puteau face nişte avioane împotriva unor păsări care se azvârleau în elice şi corpul aparatului sinucigându-se? Doar să se prăbuşească şi ele la pământ. Probabil că încercări de-astea aveau loc pe tot cuprinsul țării. Cu preț greu. Cineva printre cei de sus îşi pierduse busola.

— Unde s-au dus avioanele, tăticule? întrebă Jill.

— S-au întors la bază, spuse el. Hai, acum e timpul să facem paturile.

Câtă vreme soția era ocupată cu dezbrăcatul copiilor, în fața focului, aranjarea lor în pat, cu diverse alte lucruri, mai dădu o dată ocol camerelor ca să se asigure că nimic Nu se clintise, de la locul lui. Nu se mai auzea niciun zumzet de elice, încetaseră şi ele şi tunurile navale. „Pierdere inutilă de vieți omeneşti şi eforturi", îşi spuse Nat. „Nu putem să distrugem îndeajuns de multe. Iar prețul e prea mare. Mai există şi gaze. Poate că or să încerce să împrăştie nişte gaze, nişte iperită. Or să ne prevină întâi, dacă recurg la ea. Fără îndoială că în noaptea asta se vor aduna să judece problema cele mai luminate minți ale țării. "

Cumva, acest gând îl îmbărbătă. În minte îi apăru imaginea savanților, naturaliştilor, tehnicienilor şi a

tuturor acelor indivizi pe care îi numeau băieţii din „laboratoarele secrete", chemaţi la o întrunire; probabil că acum cercetează problema. Nu era o treabă pentru guvern, pentru şefii de stat major – aceştia, n-aveau decât să îndeplinească ordinele savanţilor.

„Vor trebui să fie necruţători, se gândi el. Acolo unde lucrurile au luat o întorsătură gravă, or să rişte mai multe vieţi dacă folosesc gazele. Şi vitele şi pământul – se vor contamina. Câtă vreme nu intră nimeni în panică. Aici e buba. Pe oameni îi apucă panica şi-şi pierd capul. B.B.C.-u! a avut dreptate să ne avertizeze."

Sus, în dormitoare, era linişte. La ferestre nu se mai auzeau zgrepţănături, nici ciocănituri. Un moment de acalmie în luptă. Regrupare de forţe. Parcă aşa le spunea în buletinele din vremea războiului. Vântul, însă, nu slăbise. Îl auzea încă vuind în coşuri. Iar marea se spărgea jos, la ţărm. Apoi îşi aminti de flux. Urma să se retragă. Poate că acalmia se datora mareei. Exista o lege căreia se supuneau păsările. Şi ea era legată de vântul de răsărit şi de flux.

Se uită la ceas. Era aproape ora opt. Probabil că apa se înălţase cu o oră în urmă. Asta explica acalmia; păsările atacau o dată cu fluxul. Poate că pe uscat, spre interiorul ţării, lucrurile nu stăteau aşa, dar aici, pe coastă era altfel. Socoti în cap limita de timp. Mai aveau încă şase ore până să atace. Când va veni fluxul iar, în jur de unu douăzeci, păsările se vor întoarce...

Până atunci putea să facă două lucruri. Primul, să se odihnească împreună cu soţia şi copiii; să apuce toţi să doarmă cât vor putea până la primele ore ale dimineţii. Cel de-al doilea, să iasă afară să vadă ce se întâmplă ia fermă, să vadă dacă telefonul mai funcţiona, ca să afle veşti de la centralistă.

Îşi strigă încetişor soţia, care tocmai culcase copiii. Urcă până la jumătatea scărilor şi el îi spuse în şoaptă ce-avea de gând.

— Nu pleci nicăieri, i-o reteză ea imediat, nu pleci şi nu mă laşi aici singură cu copiii! Nici nu vreau să aud!

Vocea i se ridica isteric. O linişti:

— Bine, bine, spuse el. Aştept până dimineaţa şi o să avem atunci şi buletinul de la ora şapte. Dar dimineață, când se retrage din nou mareea, mă duc până la fermă; poate ne dau nişte pâine, cartofi şi lapte.

Mintea începuse să-i lucreze iar, alcătuind planuri pentru starea de urgență. În seara asta rămâneau fără lapte, categoric. Vacile stăteau la porţi, aşteptau în curte, iar oamenii erau-înăuntru, la adăpostul scândurilor, cum erau şi ei aici. Adică, în eventualitalea că avuseseră timp să ia măsuri. Se gândi la fermierul Trigg care-i zâmbise din maşină. Se terminase cu partida de vânătoare, cel puţin în seara asta.

Copiii adormiseră. Soţia, încă îmbrăcată, stătea pe saltea. Îl privi cu ochii iscoditori.

— Ce-ai de gând să faci? şopti ea.

Nat scutură din cap să nu facă zgomot. Încetişor, atent, deschise uşa din spate şi privi afară.

Era beznă. Vântul sufla mai tare ca oricând în rafale constante, îngheţate, dinspre mare. Lovi cu piciorul în prima treaptă. Eră acoperită de păsări. Peste tot zăceau păsări moarte. Sub ferestre, lângă ziduri, erau sinucigaşele, cele care se azvârliseră în picaj şi-şi frânseseră gâturile. Oriunde-şi arunca ochii dădea de păsări moarte. Nici urmă de cele vii. Cele vii zburaseră spre mare o dată cu refluxul. Pescăruşii stăteau pe crestele valurilor aşa cum zăcuseră înainte de amiază.

În depărtare, pe dealul unde cu două zile înainte era tractorul, ardea ceva. Un avion care se prăbuşise; focul, aţâţat de vânt, aprinsese o căpiţă.

Privi trupurile păsărilor şi-i trecu prin cap că dacă le-ar pune în grămezi, una peste alta pe pervaz, ar forma încă o pavăză împotriva următorului atac. Nu prea solid, dar oricum ceva. Trupurile ar fi trebuit să fie îndepărtate cu ghearele, ciugulite, trase deoparte. Înainte ca păsările vii să se poată aşeza convenabil pe pervaz şi să atace geamurile. Începu să lucreze în întuneric. Ciudat, nu suporta să le atingă. Trupurile însângerate erau calde.

Sângele le năclăise aripile. Simți că i se întoarce stomacul pe dos, dar continuă să lucreze. Observă încrâncenat că toate geamurile erau sparte. Numai scândurile opriseră păsările să nu pătrundă. Înfundă în spațiile goale dintre ramele ferestrelor leşuri de păsări.

După ce termină, se întoarse în casă. Baricadă uşa de la bucătărie şi o înțepeni de două ori. Îşi scoase bandajele, lipicioase de la sângele păsărilor nu de la rănile lui, şi-şi puse unele noi.

Soția îi făcuse o ceaşcă de cacao; o bău pe nerăsuflate. Se simțea sfârşit.

— În regulă, spuse el, zâmbind, nu mai fi îngrijorată. Răzbim noi.

Se întinse pe saltea şi închise ochii. Adormi pe loc. Avu un somn agitat, pentru că în vis îi apărea mereu câte ceva de care uitase. Un lucru neterminat pe care ar fi trebuit să-l ducă la bun sfârşit. Vreo măsură de prevedere de care fusese conştient dar pe care n-o pusese în practică şi nici nu reuşea s-o definească exact, în vis. Era în legătură cumva cu avionul care ardea şi căpița din vârful dealului. Totuşi, continuă să doarmă; nu se trezi. Se deşteptă abia când soția începu să-l zgâlțâie de umăr.

— Au început, suspină ea, de-o oră au început, nu, mai pot să suport să le ascult de una singură. E şi un miros urât, şi parcă arde ceva.

Atunci îşi aminti. Uitase să facă focul. Ardea mocnit, aproape să se stingă. Se ridică iute şi aprinse lampa. La ferestre începuseră bătăile, dar nu-i păsa de ele acum. Gândul îi era la mirosul de pene arse. Invadase bucătăria. Îşi dădu imediat seama ce era. Păsările coborau pe coş, strecurându-se spre grătarul de la sobă.

Luă vreascuri şi hârtie, le puse nişte tăciuni, pe urmă apucă bidonul cu gaz.

— Dă-te înapoi, strigă el către soție, trebuie să riscăm.

Aruncă gaz pe foc. Flăcările se înălțară pe coş: în foc începuseră să cadă trupuri de păsări înnegrite, arse.

Copiii se treziră plângând.

— Ce s-a întâmplat? Ce e? întrebă Jilî,

Nat nu avea timp de răspunsuri. Râcâia cadavrele din interiorul hornului, le prindea cu vătraiul şi Ie arunca pe podea. Flăcările sfârâiau în continuare, iar el era conştient că riscă să aprindă coşul. Dar flăcările alungau păsările vii din vârful lui. Partea de jos însă era o problemă. Eră înțesată cu trupurile inerte, pârlite, ale păsărilor atinse de foc. Aproape că nu-i mai păsa de atacurile de la uşi şi ferestre; n-aveau decât să bată din aripi, să-şi frângâ ciocurile şi să moară încercând să pătrundă în casă. Tot nu reuşeau. Mulțumi lui Dumnezeu că avea o casă veche, cu ferestre înguste şi pereți solizi. Nu cum erau noile case construite de primărie. Dumnezeu cu mila acolo, pe alee.

— Terminați cu plânsul, strigă el la copii, N-aveți de ce să vă temeți, nu mai plângeți.

Continuă să râeâie trupurile pârlite, scorojite, care cădeau în foc.

„Asta le-a atras”, îşi spuse el în gând, „curentul de aer şi flăcările. Câtă vreme coşul nu ia foc, nu se întâmpla nimic. Ar trebui să fiu împuşcat pentru ceea ce am făcut. E numai vina mea. Ultimul lucru pe care trebuia să-l fac era să aprind focul. Ştiam eu că ceva nu e în regulă.”

Printre hârşâielile şi zgârâieturile de pe scândurile de la fereastră răzbătu deodată bătaia familiară a ceasului din bucătărie, trei a.m. Mai aveau încă vreo trei ore şi ceva. Nu era sigur de ora exactă a fluxului. Socoti că nu puteau să se retragă până la şapte jumătate, opt fără douăzeci.

— Aprinde primusul, îi spuse el soției. Fă ceai pentru noi şi cacao pentru copii. N-are rost să stăm aşa, cu mâinile în sân.

Asta era tactica pe care trebuia s-o adopte. Să-i dea o preocupare, şi ei şi copiilor. Să trebăluiăscă. Să mânânce, să bea era cel mai bine să fie mereu preocupați.

Aşteptă lângă grătarul sobei. Flăcările se stingeau,

dar din coş nu mai cădeau trupuri carbonizate. Vârî vătraiul pe burlan, cât putu de adânc dar nu dădu peste nimic. Era gol. Coşul era gol. Îşi şterse sudoarea de pe frunte.

— Hai, Jill, spuse el, mai adu-mi nişte surcele! Facem imediat un foc straşnic.

Fetița totuşi, nu vroia să se apropie de el. Se holba la trupurile de păsări arse.

— Nu te mai uita la ele, spuse Nat. O să le duc pe coridor după ce se aprinde bine focul.

Nu mai era pericol să ia foc coşul. Nici nu se va mai repeta dacă o să-l țină aprins constant, zi şi noapte.

„Va trebui să mă duc mâine după nişte lemne la fermă. Astea de aici n-ajung. Mă descurc eu, rezolv când vine refluxul. O să reuşesc să aduc ce avem nevoie când se retrag apele. Trebuie doar să ne adaptăm, asta e."

Băură ceaiul şi cacaua şi mâncară pâine cu pastă de carne. A rămas doar o jumătate de pâine, observă Nat. Nu-i nimic, o să se descurce.

— Terminați, strigă micuțul Johnny, arătând cu lingurița spre fereastră, terminați, păsări nesuferite!

— Aşa e, spuse Nat zâmbitor, n-avem noi nevoie de nişte nesuferite de cerşetoare! Ne-am săturat de ele.

La auzul bufniturii unei: păsări sinucigaşe izbucniră în urale.

— Încă una, tăticule, strigă Jill. S-a zis cu ea!

— S-a făcut praf, spuse Nat. I-auzi-o şi pe asta, beleaua!

Aşa trebuiau luate lucrurile. Asta era nota. Dacă ar fi putut s-o țină tot aşa, până la şapte când se transmitea un nou buletin de ştiri încă era bine.

— Ia dă-mi o țigară îi spuse el soției. Puțin fum o să împrăştie mirosul de pene arse.

— N-au rămas decât două în pachet, spuse ea. Aveam de gând să-ți cumpăr de la magazin.

— Dă-mi una, totuşi, cealaltă o păstrăm pentru zile negre.

N-avea rost să încerce să-i adoarmă-pe copii. Câtă

vreme continuau ciocaniturile şi hârşâitul la ferestre, nu se punea problema somnului. Îşi înconjură soţia cu o mână şi pe Jill, eu cealaltă; Johnny stătea în poala mamei; păturile erau adunate grămadă pe lângă ei.

— Sunt de admirat cerşetoarele astea, spuse Nat, nu se lasă. Ai impresia că au obosit, dar nici vorbă.

Admiraţia era o idee greu de susţinut. Bătaia continuă şi la urechea lui Nat ajunse un sunet râcâit ca da pilitură, de parcă un cioc mai ascuţit decât oricare de până atunci, sosise să preia munca tovarăşelor.

Încercă să treacă în revistă numele diverselor soiuri de păsări, să se gândească ce specie ar fi putut produce asemenea zgomot. Nu era sunetul ca de toacă al cioeănitoarei pentru că s-ar fi auzit mai uşor, şi sacadat. Era ceva mai puternic şi dacă va continua vreme îndelungată, lemnul se va rupe în bucăţi, cum se spărsese sticla. Apoi îşi aminti de şoimi. Oare şoimii înlocuiseră pescăruşii? Pe pervaze stăteau acum ulii, slujindu-se de gheare ca de ciocuri? Şoimi, ulii, vânturei, ereţi – uitase de păsările de pradă. Uitase de forţa cu care erau în stare să înşface păsările răpitoare. Încă trei ore şi în acest răstimp urmau să stea cu urechile ciulite după sunetul de lemn sfărâmat, ghearele care smulgeau bucăţi din el.

Nat privi prin cameră după mobila pe care ar fi putut s-o sacrifice ca să întărească uşa. Ferestrele erau în siguranţă datorită dulapului.

De uşă nu era sigur. Urcă la etaj, dar când ajunse pe palier, se opri şi ascultă. Pe podeaua din dormitorul copiilor se auzea un lipăit uşor. Pătrunseseră... Ascultă cu urechea lipită de uşă. Nu se înşelase. Se auzea foşnetul aripilor, şi ţopăitul uşor pe podea ca şi cum căutau ceva. Cealaltă cameră era încă neinvadată. Intră şi începu să care mobilă, s-o îngrămădească în capul scărilor dacă cumva ar fi cedat uşa de la dormitorul copiilor. Era doar o măsură de prevedere. S-ar fi putut să nu fie nevoie de ea. Nu putea să împingă mobila până în uşă pentru că uşa se deschidea în interior. Singura

posibilitate era să o aşeze în capul scării.

— Coboară, Nat, ce faci acolo? strigă soţia.

— Vin imediat, răspunse el. Vreau numai să las totul în ordine aici.

Nu vroia să urce şi ea, nu vroia să audă ţopăiturile din camera copiilor, râcâitul aripilor de uşă.

La cinci jumate propuse să ia micul dejun, slănină cu pâine prăjită, numai ca să oprească expresia de panică crescândă din ochii soţiei şi să liniştească copiii agitaţi. Soţia nu ştia de păsările de la etaj. Din fericire, dormitorul nu era deasupra bucătăriei. Altfel nu s-ar fi putut să nu le audă ţopăitul pe duşumeaua de scânduri. Sau bufnetele prosteşti, iraţionale ale păsărilor sinucigaşe, adevărate kamikadze care zburau prin dormitor, zdrobindu-şi capetele de pereţi. Cunoştea pescăruşii argintii de mult. N-aveau nicio fărâmă de minte. Dar pescăruşii negri erau altfel, ştiau ce fac. Ca şi ereţii, şoimii...

Se pomeni că fixează ceasul, se uită la limbile care străbateau atât de încet cadranul. Dacă teoria lui nu era corectă, dacă atacul nu înceta o dată cu refluxul, era conştient că vor fi învinşi. Ştia că aveau nevoie de nenumărate lucruri ca să reziste asediului. Nu erau bine pregătiţi. Nu erau gata. S-ar putea, până la urmă, să fie mai în siguranţă în oraş. Dacă ar putea transmite un mesaj verişorului, prin telefonul de la fermă doar o scurtă călătorie cu trenul, ar putea să închirieze o maşină. Ar fi mai rapid – să închirieze o maşină între două fluxuri...

Vocea soţiei, care-l striga pe nume îi alungă dorinţa bruscă şi disperată de a dormi.

— Ce e? Ce mai e? întrebă el tăios.

Radioul, spuse ea. M-am uitat la ceas mereu. E aproape şapte.

— Să nu răsuceşti butonul, spuse el, pierzându-şi pentru prima oară răbdarea, e fixat la postul nostru intern. Or să transmită la postul intern.

Aşteptară. Ceasul din bucătărie bătu ora şapte. Nu se

auzi niciun sunet. Nici clopotele Big Ben-ului, nici muzică. Aşteptară până la şi un sfert apoi trecură pe postul de divertisment. Acelaşi rezultat. Niciun buletin de ştiri.

— Poate am înțeles greşit, spuse el, nu trasmit nimic până la ora opt.

Îi lăsară deschis, iar Nat se gândi la baterie, se întreba cât mai avea până să se consume. De obicei o schimbau când soția se ducea la cumpărături în oraş. Dacă îi Iasă bateria nu vor mai auzi instrucțiunile.

— Se luminează, şopti soția. Nu se vede, dar simt. Iar păsările nu mai lovesc atât de tare.

Avea dreptate. Râcâitul şi hârşâiala deveniră mai slabe. La fel şi înghiontelile, îmbrânceala pentru ocuparea locurilor pe trepte, pe pervaze. Începea refluxul. Pe la ora opt încetară toate zgomotele. Se auzea doar vântul. În cele din urmă copiii, potoliți de linişte, adormiră. La opt jumate Nat închise radioul.

— Ce faci? Pierdem ştirile, spuse soția.

— Nu vor mai fi ştiri, spuse Nat. Va trebui să ne descurcăm singuri.

Se duse la uşă şi dădu încet la o parte baricadele. Trase zăvoarele şi împinse cu piciorul leşurile de pe treaptă. Trase în piept aerul rece. Avea la îndemână şase ore şi ştia că trebuia să-şi păstreze puterile pentru lucruri importante, nu să se irosească aiurea. Mâncare, lumină şi combustibil; astea erau primele necesități. Dacă ar reuşi să facă rost de ele în număr suficient, mai puteau rezista încă o noapte.

Ieşi în grădină şi atunci văzu păsările vii. Pescăruşii zburaseră spre crestele valurilor ca înainte; căutau hrană marină şi impetuozitatea fluxului înainte de a se reîntoarce să atace. Nu însă şi păsările de uscat. Aşteptau şi pândeau. Nat le văzu pe arbuşti, pe pământ. Adunate ciorchine în copaci, pe câmp, şiruri întregi, toate nemişcate, imobile.

Se duse până la marginea grădiniței. Păsările nu se clintiră. Continuau să-l pândească.

„Trebuie să aduc mâncare“, îşi spuse Nat. „Trebuie să ajung la fermă să găsesc alimente”.

Se întoarse în casă. Verifică ferestrele şi uşile. Urcă la etaj şi deschise uşa dormitorului copiilor. Era gol, cu excepția păsărilor moarte de pe podea. Cele vii erau arară, în grădină, pe câmpuri. Coborî.

— Mă duc la fermă, anunță el.

Soția se atârnă de el. Văzuse păsările vii prin uşa deschisă.

— Ia-ne şi pe noi, îl imploră ea, nu putem rămâne aici, singuri. Mai bine mor decât să stau aici singură.

— Atunci, hai, spuse el, luați coşuri şi căruciorul lui Johnny. Îl putem încărca cu diverse.

Nat cântări situația. Aprobă din cap.

Se îmbrăcară gros ca să reziste la vântul tăios; îşi puseră mănuşi şi fulare. Soția îl aşeză pe Johnny în cărucior. Nat o luă pe Jill de mână.

— Păsările, scânci ea, sunt acolo toate, pe câmp.

— N-or să ne facă nimic, spuse el, n-au putere ziua, pe lumină.

Porniră să traverseze câmpul, spre pârleaz, iar păsările nu se mişcară. Aşteptau, cu capetele întoarse spre vânt.

Când ajunseră să dea cotul spre fermă, Nat se opri şi-i spuse soției să aştepte cu copiii la adăpostul gardului.

— Dar vreau s-o văd pe doamna Trigg protestă ea, poate să ne împrumute o mulțime de lucruri dacă au fost ieri la piață; nu numai pâine, şi...

— Aşteaptă aici, o întrerupse Nat, mă întorc imediat.

Vacile mugeau, mişcându-se agitate prin curte; văzu spărtura din gard pe unde pătrunseseră oile, care rătăceau în voia lor prin grădina din fața fermei. Din coş nu ieşea fum. Îl cuprinseră presimțirile. Nu vroia să intre cu soția şi copiii.

— 'Nu te opune, spuse Nat cu asprime, fă ce-ți spun.

Ea se retrase cu căruciorul lângă gard, unde erau apărați de vânt.

Nat se îndreptă singur spre fermă. Îşi croi drum, prin

cireada de vaci care mugeau şi rătăceau de colo-colo, înfometate, cu ugerele pline. Văzu maşina trasă lângă poartă; nu fusese băgată în garaj. Ferestrele fermei erau sparte, în curte şi în jurul casei zăceau o mulţime de pescăruşi morţi. Păsările vii stăteau cocoţate în copacii din spatele clădirii şi pe acoperiş. Erau aproape imobile. Stăteau lă pândă.

Cadavrul lui Jim zăcea în curte... ce mai rămăsese din el. După ce îl abandonaseră păsările, vacile îl călcaseră în picioare. Lângă el era puşca. Uşa casei era închisă şi cu drugul pus, dar cum ferestrele erau sparte, i-a fost uşor să se caţere înăuntru. Corpul lui Trigg era lângă telefon. Probabil că încercase să prindă centrala, când l-au atacat. Receptorul atârna în aer, iar aparatul era smuls din perete. Nici urmă de doamna Trigg. Era probabil sus. Avea rost să mai urce? Îngreţoşat, Nat ştia ce urma să găsească.

„Slavă Domnului”, îşi spuse el, „că n-au copii.“

Îşi impuse să urce scările, dar la jumătatea drumului se întoarse şi coborî iar. Îi văzuse picioarele ieşind prin uşa deschisă a dormitorului. Lângă ea erau cadavre de pescăruşi negri şi o umbrelă ruptă.

„N-are rost să fac nimic, se gândi Nat. „Nu mai am decât cinci ore la dispoziţie, chiar mai puţin. Amândoi mi-ar da dreptate. Trebuie să încarc ce găsesc.“

Se întoarse la soţie şi copii.

— Mă duc să umplu maşina, spuse el. Am să pun în ea cărbune şi gaz pentru primus. O ducem acasă şi ne întoarcem să încărcăm iar.

— Dar ce-i cu familia Trigg? întrebă soţia.

— Cred că au plecat pe la prieteni, spuse el.

— Să vin să te ajut atunci?

— Nu; e mare dezordine. Vaci şi oi peste tot. Aşteaptă să aduc maşina aici. Puteţi să staţi înăuntru.

Scoase cu greutate maşina din curte, pe drum. De acolo soţia şi copiii nu puteau să vadă cadavrul lui Jim.

— Staţi aici, spuse el, lăsăm baltă căruciorul. Il putem aduce mai târziu. Mă duc să încarc.

Soția nu-l slăbea din ochi. Îşi închipui că pricepuse; altfel ar fi sugerat să vină să-l ajute să găsească pâinea şi alimentele.

Făcură în total trei drumuri între casă şi fermă, până fu mulțumit că au adus tot ce aveau nevoie. Surprinzător câte lucruri constată că erau necesare în clipa în care a început să se gândească la ele. Aproape că cele mai importante erau scândurile pentru ferestre. Trebui să le caute prin curte. Vroia să întărească baricadatul ferestrelor de la toată casa. Lumânări, gaz, cuie, tablă: lista era interminabilă. În plus, mulse trei vaci. Celelalte, bietele animale, vor fi nevoite să mugească în continuare.

La ultima cursă conduse până la stația de autobuz, se dădu jos şi intră în cabina telefonică. Aşteptă câteva minute, strigă în aparat. Degeaba. Era mort. Se urcă pe o movilă şi privi de jur-împrejur; nu se vedea niciun semn de viață, nimic altceva pe câmp decât păsările în aşteptare, la pândă. Unele dormeau – le vedea ciocurile vârâte în pene.

„Ar trebui să-şi caute hrană, îşi spuse el, nu să stea aşa.

Apoi îşi aduse aminte. Erau îmbuibate de mâncsre. Mâncaseră pe saturate noaptea. De-asta nu se clinteau în dimineața asta...

Nici din casele primăriei nu ieşea fum. Se gândi la copiii care alergaseră pe câmp cu o dupâ-amiază în urmă.

„Trebuia să-mi închipui, se gândi el, ar fi trebuit să-i iau cu mine acasă.”

Îşi ridică ochii spre cer. Era cenuşiu, spălăcit. Copacii dezgoliți păreau aplecați şi înnegriți de vântul de răsărit. Gerul nu afectase păsările vii care aşteptau pe câmpuri.

„Acum ar trebui să le căsăpesc”, îşi spuse Nat, „sunt o țintă perfectă. Probabil că asta şi fac acum în toată țara. De ce nu pornesc avioanele să răspândească iperitâ? Ce fac ai noştri? Că doar văd şi ei despre ce e vorba.“

Se întoarse la maşină şi se aşeză pe locul şoferului.

— Treci repede de a doua poartă, şopti soţia. L-am zărit pe poştaş întins pe jos. Nu vreu să-l vadă Jill.

Acceleră. Micuţa maşină Morris sălta şi zdrăngănea pe drum. Copiii râdeau cu sughiţuri.

— Hopa sus, hopa jos, ţipa micul Johnny.

Se făcuse unu fără un sfert când ajunseră acasă. Mai aveau doar o oră.

— Eu o să mănânc ceva rece, mai târziu, spuse Nat. Tu încălzeşte pentru tine şi pentru copii nişte supă. N-am timp de mâncare acum. Trebuie să descarc.

Aduse totul înăuntru. Avea să le sorteze mai târziu. Să le dea la toţi ceva de făcut în lungile ore care urmau. Mai întâi însă trebuia să se îngrijească de uşi şi ferestre.

Controlă toată casa metodic, încercând fiecare fereastră, fiecare uşă. Se urcă şi pe acoperiş şi fixă scânduri peste fiecare coş, cu excepţia celui din bucătărie. Frigul era atât de năprasnie încât abia îl putea îndura, dar trebuia să-şi termine treaba. Din când în când se mai uita spre cer, după avioane. Nu veni nici unul. În vreme ce meşterea la scânduri, blestemă ineficienţa autorităţilor.

„Aşa e întotdeauna”, mormăi el, „ne lasă baltă. Harababură şi zăpăceală de la început. Niciun plan, nicio organizare ca lumea. Iar noi, ăştia de aici, nu contăm. Asta e. Cei din centru sunt primii. Acolo bineînţeles că aruncă gaze şi au adunat toată aviaţia. Noi trebuie să aşteptam şi să ne mulţumim cu ce rămâne.”

Se opri pentru că terminase lucrul la coşul dormitorului; privi spre mare. Ceva se mişca la orizont Ceva cenuşiu şi alb, printre talazuri.

„Flota noastră dragă”, spuse el, „ea nu ne lasă niciodată. Traversează şi acostează în golf.”

Aşteptă, forţându-se să privească spre mare, cu lacrimi în ochi din cauza vântului. Se înşelase, însă. Nu erau vapoare. Nu venise flota. Se ridicau pescăruşi din valuri.

Păsările îngrămădite pe câmp, cu aripile înfoiate, se

ridicară în formație de pe pământ şi, aripă lângă aripă, se avântară în văzduh.

Sosise din nou fluxul.

Nat coborî de pe scară şi intră în bucătărie. Familia era la masă. Trecuse puțin de ora două. Zăvorî uşa, împinse la loc baricada din mobile şi aprinse lampa.

— S-a făcut noapte, spuse micuțul Johnny.

Soția dăduse din nou drumul radioului, dar nu se auzea niciun sunet.

— Am răsucit butonul până la capăt, spuse ea, şi la posturile străine. Nu prind nimic.

— Poate au şi ei aceleaşi probleme, spuse Nat, că în toată Europa e la fel.

Îi puse în farfurie supa adusă de la Trigg. Îi tăie o bucată mare de pâine adusă tot de acolo şi turnă pe ea grăsimea încinsă.

Mâncară în tăcere. Din gura lui Johnny se scurseră câteva picături de untură care-i alunecară pe bărbie şi pe urma căzură pe masă.

— Poartă-te frumos, Johnny, spuse Jill, ar trebui să înveți să le ştergi la gură.

La ferestre şi uşi începură bătăile. Colcăiala, forfota, îmbrânceala după un loc pe pervaz. Prima bufnitură a pescăruşilor sinucigaşi pe trepte.

— Americanii n-au de gând să facă nimic? întrebă soția. Doar au fost întotdeauna aliații noştri, nu? Trebuie să facă şi America ceva.

Nat nu răspunse. Scândurile erau solide la ferestre şi la coşuri. Casa era plină cu alimente, combustibil şi tot ce aveau nevoie în următoarele câteva zile. După ce va termina de mâncat o să pună lucrurile la loc, o să le depoziteze ordonat, o să aranjeze totul perfect, la îndemână. Îl puteau ajuta soția şi copiii.

În felul ăsta până la nouă fără un sfert, când venea refluxul, se vor simți obosiți; şi atunci o să-i învelească cu păturile şi o să aibă grijă să doarmă bine până la ora trei dimineața.

Avea o idee nouă cum să astupe ferestrele cu sârmă

ghimpată în fața scândurilor. Adusese un colac mare de la fermă. Problema era că va trebui să lucreze în întuneric, când era linişte, între nouă şi trei. Păcat că nu se gândise la asta mai înainte. Totuşi, atâta vreme cât dormeau soția cu copiii, ăsta era lucrul cel mai important.

Păsările mai mici erau acum la fereastră. Recunoscu ciocăniturile slabe ale ciocurilor şi atingerea uşoară a aripilor. Şoimii ignorau ferestrele. Îşi concentrau atacul spre uşă. Nat asculta zgomotul de lemn sfărâmat, şi se întrebă câte milioane de ani de amintiri erau înmagazinate în creierele acelea minuscule, îndărătul ciocurilor ascuțite, a ochilor pătrunzători, care le dădeau acum acest imbold de a distruge omenirea cu precizia şi abilitatea unor maşini.

— Am să fumez şi ultima țigară, îi spuse el soției. Prost am fost; numai asta am uitat să aduc de la fermă.

Luă țigara şi răsuci potențiometrul radioului mort. Aruncă pachetul gol în foc şi urmări cum îl cuprind flăcările.

PERICOLUL

Barry Jeans – atunci când admiratoarele nu-i spuneau „Barry” şi doreau să dea rezonanță numelui – era cunoscut sub denumirea de Pericolul. Pericolul, în limbajul sălilor de cinematograf-şi mai ales printre femei, înseamnă, un sfărâmător de inimi, un iubit, cineva cu umeri lați şi şolduri înguste. Un Pericol nu are gene lungi sau profilul perfect, e întotdeauna urât. De obicei are nasul strâmb şi dacă e posibil, posedă şi o cicatrice; vocea îi e profundă; de fapt, nici nu prea vorbeşte. Iar când trebuie să articuleze totuşi câteva cuvinte, scenariştii, îi acordă replici lapidare în dialoguri, expresii de genul – „Ai grijă cucoană!“ sau „Gura!” sau chiar „Poate”. Mimica chipului pocit trebuie să fie imobilă şi să nu exprime nimic, astfel ca moartea neaşteptată sau pasiunea vreunei femei să-l lase rece. Numai muşchiul fălcii întinse tresare şi abia atunci admiratoarele ştiu că Barry se află fie pe punctul de a trăsni pe cineva în moalele capului, de a-l trăsni năprasnic, fie de a înainta clătinându-se prin junglă, cu cămaşa sfâşiată, purtând o femeie în cârcă care îl urăşte de moarte, fie de a rămâne într-o barcă, după naufragiu, singur cu femeia pe care o iubeşte dar care este prea respectabilă ca să fie atinsă.

Barry Jeans, Pericolul, scosese probabil mai mulți bani de pe urma filmelor decât oricine altcineva. Era englez de origine: tatăl său fusese parohul oraşului Herne Bay mai mulți ani. Bătrânilor le plăcea să povestească cum că Barry pe vremea când era copil, cântase în cor, dar lucrul nu era adevărat. Maică-sa era pe jumătate irlandeză, de aceea îşi botezase fiul Barry. Urmase şcoala primară; când se declanşase primul

război mondial nu împlinise vârsta de recrutare, ceea ce îl situa acum în grupul celor de cincizei şi cinci de ani. Treaba asta o ştie toată lumea, dar nimănui nu-i pasă. Este o vârstă tocmai bună pentru Pericole. De fapt, admiratoarele nici nu-şi doresc să vadă nişte tineri care străbat jungla clătinându-se pe picioare, sau care se întind pe fundul bărcii; ar fi o chestie deplasată. Tatăl lui Barry era un individ cu vederi largi şi îşi lăsase fiul să urce pe scenă. O vreme figură pe lista de rezervă după care căpătă un rol de dublură într-o reprezentație londoneză. Din dublură promovă în roluri mărunte în comedii de salon, care erau la modă în anii imediat după război, dar nu s-a remarcat prin nimic. Regizorii considerau că e prea rigid, aşa că primi, în jargonul teatral, numele de „bâtă". Astăzi, regizorii care au ieşit de mult la pensie şi alții care se mai încăpățânează să lucreze, deşi sunt ramoliți, susțin că i-au prezis lui Barry întotdeauna o carieră strălucită. De fapt, singurul om care a crezut în el a fost soția lui, May, şi poate că tocmai din cauza acestei încrederi nu s-au despărțit şi sunt încă împreună după treizeci de ani. Toată lumea o cunoaşte pe May. Nu e genul de soție care să se țină în umbră şi să-şi facă apariția sfioasă şi plăcută la spectacolele de gală. May e nelipsită în cabină şi de multe ori, chiar pe platou. Barry susține că fără ea ar fi un om mort. May l-a împins, de fapt, să se prezinte la o probă pentru o piesă la Lonsdale[1], care urma să fie jucată la New York la sfârşitul anilor douăzeci. Era un rol minor, dar individul de care aveau nevoie şi Lonsdale şi producătorul a făcut o criză de apendicită în ultima clipă, aşa că au fost nevoiți să-l angajeze pe Barry. Din acel moment calea i-a fost deschisă. Este ciudat cum actori care sunt incapabili să treacă rampa la Londra dau lovitura în stil mare în New York. La fel cum se întâmplă cu neisprăviții care, o dată ajunşi în Australia, aciuiți în cala vreunui vapor, în câțiva ani fac milionul de

[1] Oraş în Rhode Island, S.U.A.

oi într-o fermă de mărimea Cornwall-ului.

Femeile se dădeau în vânt după Barry. Erau înnebunite după felul în care apărea pe scenă, în hainele de croială englezească şi cu pumnii încleştaţi. Surprinzător era însă că englezoaicelor nu le spusese nimic.

Când nu s-a mai jucat comedia, Barry a primit oferta unui rol într-o piesă americană şi deşi mare lucru nu avea de făcut, a produs senzaţie. I se cerea doar să lase jos cortina în actul doi, cu cuvintele „Valea, puicuţe, valea!”, dar felul în care le rostea atingea coarda sensibilă a americancelor. Viitorul lui Barry era asigurat, iar în seara premierei, i s-a făcut o ofertă din partea Hollywood-ului. May l-a povăţuit să accepte şi peste trei săptămâni se aflau pe Coasta Pacificului. Barry Jeans, Pericolul. În câteva luni chipul lui devenise mai familiar femeilor din toată lumea decât chipul propriilor soţi. Iar soţilor nici nu le păsa. Într-o anume privinţă, faptul că o fată se mărita totuşi, reprezenta un soi de compliment – însemna că individul cu care se căsătorea era un super– Barry. Pălăria lui, din fetru moale, cu o adâncitură, ţigara, care nu-i atârna niciodată dintre buze, ci era ţinută între degete, cicatricea minusculă la tâmplă, care sugera urma unui corn de rinocer sau a unui cuţit aruncat în cine ştie ce local din Shangai (de fapt alunecase pe digul de la Herne Bay din neatenţie) toate acestea exercitau o vrajă subtilă şi nedefinită care punea în umbră orice altă stea a cinematografului. Însă ceea ce isteriza milioanele de femei era de fapt gura fermă, hotărâtă, deasupra maxilarului pătrat şi bărbia cu o despicătură la mijloc. Niciodată nu se relaxa, nu zâmbea, niciodată nu săvârşea nimic. Şi tocmai asta era atracţia. Femeile se săturaseră de prim-planuri cu stelele lor de cinema preferate încleştate în sărutări pline de înfocare; Barry le oferea cu totul altceva. Pur şi simplu le întorcea spatele. Sau privea în gol, peste umărul partenerei. Sau murmura cuvântul „Tu!” şi atât. Pe urmă se trecea la

cadrul următor, iar admiratoarele rămâneau frângându-şi mâinile.

Barry Jeans, Pericolul, declanşase moda, care luase proporţii serioase între cele două războaie mondiale de ambele părţi ale Atlanticului – moda abstinenţei sexuale. Ceea ce vulgar era denumit „a agăţa” era o chestie depăşită. Dacă un individ conducea acasă cu maşina o fată şi oprea în faţa casei ei, nici nu se punea problema să parcheze şi să rămână pe doc o jumătate de oră. Barry Jeans nu proceda astfel. Îşi trăgea pălăria de fetru mai mult peste ochi, gura lui lua o expresie mai severă şi rostea ceva în genul „Valea...”. Următoarea imagine prezenta fata pe treapta din faţa uşii, vârând cheia în broască şi plângând, iar Barry Jeans dând colţul în Cadillac-ul său. Acelaşi lucru era valabil şi pe munte şi în deşert. Dacă Barry Jeans ajungea pe muchia unei crevase din Anzi sau Alpi, ori zăcea lângă o oază cu un ochi de apă tulbure, împrejmuită de palmieri la cinci sute de mile depărtare de cel mai apropiat avanpost al Legiunii, bineînţeles cu femeia lângă el, nici nu se atingea de ea. N-avea nici măcar o frângie cu care s-o scoată din crevasă, sau vreo cană de tablă cu care să ia apa tulbure din băltoacă. Rostea doar „Asta e“ şi se îndepărtau amândoi sau mureau.

Felul lui de a fi îl făcuse pe Barry, Pericolul, la fel de popular printre bărbaţi ca şi printre femei. Te scutea să-ţi mai baţi capul. Te scutea să-ţi mai săruţi iubita. Şi să faci amor. Şi toată povestea aceea plicticoasă cu reţinutul unei mese la restaurant, discuţia cu chelnerul şef, comandatul vinului, ajunsese de-a dreptul „vieux jeu“[2]. Barry Jeans nu-l mai practica. Intra indiferent în orice local şi ridica un singur deget; toată lumea părea că ştie ce doreşte. Chelnerii se buluceau, oaspeţilor care se aflau deja la mese li se spunea că nu au locuri libere, iar Pericolul se aşeza în timp ce partenera nu-l slăbea din ochi, dădea meniul de o parte şi articula un singur

---

[2] Joc demodat (fr.)

cuvânt „Stridii”. Barry Jeans declanşase diverse mode – mânca, de exemplu, atât de rar friptură, încât parcă nici nu se mai gătea acest fel de mâncare; nu purta palton pe viscol, dormea gol (de fapt aşa presupuneau admiratoarele care nu-l văzuseră niciodată îmbrăcând o pijama într-un film), îndrăgea obiectele mai mult decât ființele. În majoritatea filmelor lui de răsunet, adică cele care le depăşeau pe cele formidabile, ultima imagine îl surprindea pe Pericol mângâindu-şi vechiul Ford, sau ținând cârma unei bărci, sau chiar privind către coroana unui stejar uriaş, cu o toporişcă într-o mână, rostind: „Trebuie să pieri”. Oamenilor li se punea un nord în gât. Idilele obişnuite păreau triviale. Singurul film prost al lui Barry Jeans a fost cel în care a acceptat să-l joace pe Adam, în versiunea biblică a Genezei, turnată în stil mare; l-au filmat mângâind un dinozaur pe spinare şi rostind „Mi-am pierdut coasta”. Suna fals. Dar, oricum, vina era a scenaristului. Când a început al doilea război mondial, Pericolul a vrut să se înroleze, dar Pentagonul a considerat că valoarea lui artistică era atât de mare, reuşind să susțină moralul trupelor, încât l-au respins; a continuat să facă filme. A compensat însă lipsa serviciului activ cu trimiterea unor caiete cu alimente în Europa al căror număr era mai mare decât tot restul contingentului britanic din S.U.A. pus cap la cap. Pasta de cârnați a lui Barry a salvat multe gospodine de la ruină, şi mii de casnice ar fi îmbrățişat propaganda lui Goebbels despre înfometarea Britaniei dacă nu ar fi avut posibilitatea să întrebuințeze untura lui Barry. Când s-a sfârşit războiul, iar Pericolul a întreprins prima vizită în Europa după zece ani, cu gândul să-şi caute tatăl – care, între timp ieşise la pensie dar locuia tot în Herne Bay –, se strânsese atâta lume la gara Waterloo, încât oamenii au trebuit să se înşire de-a lungul râului. A fost necesar să intervină poliția călare, iar cei care nu ştiau ce se întâmplase, şi-au închipuit că în cele din urmă izbucnise revoluția. Barry s-a simțit stânjenit din cauza acestei demonstrații, dar May era de-a dreptul

încântată. Spre deosebire de Barry, prinsese un accent american în anii cât stătuse în Statele Unite şi folosea o mulţime de expresii de genul „O.K.“ şi „Clar” şi „Cu plăcere”. La sosire, ea a vorbit mai tot timpul la microfon şi l-a sfătuit pe Barry să se lase cât mai jos pe bancheta maşinii, cu pălăria trasă pe ochi. Asta îl făcea şi mai inaccesibil ca oricând, iar publicul era încântat. I s-a făcut o publicitate atât de mare, încât au renunţat la ideea de a mai merge la Herne Bay şi au trimis în schimb după tatăl lui Barry. Urmau să-l aducă în ascunzişul de la Cape Wrath, unde erau cazaţi, departe de privirile admiratoarelor: i-au filmat pe Barry şi tatăl lui, uitându-se spre mare, şi Barry spunând: „E bine acasă”. Se zvonise chiar că ar fi fost invitaţi şi la Balmoral, dar nu există dovezi în acest sens. Pe Pericol noile nume, cântăreţii pop şi moda adolescenţilor îl lăsau rece. Faima sa era prea adânc înrădăcinată în inimile bărbaţilor şi femeilor de peste treizeci şi cinci de ani. Aceştia fuseseră născuţi şi crescuţi în credinţa lui Barry Jeans şi urmau să moară cu aceeaşi credinţă. În plus, îl îndrăgeau şi puştii. Părul încărunţit – atenţie, însă, doar la tâmple – şi o urmă uşoară de umflături sub ochi, tăietura maxilarului – toate stârneau la fiice ceea ce stârniseră la mamele lor – dorinţa da a visa. Cine mai dorea să fie sărutată de băiatul din vecini sau de tânărul de la colţ, când putea să stea foarte bine şi singură în întuneric şi să-l vadă pe Barry, ocupând tot ecranul lat şi rostind „Cândva“, după care întorcea spatele îndepărtându-se. Inflexiunea din voce, subînţelesul şi lipsa oricărui licăr în priviri, a oricărei umbre de zâmbet. Şi un singur cuvânt „Cândva”. Mâi, măi!

Pericolul nu se atinsese de Shakespeare. May zicea că ar fi fost o greşeală. Oricine putea să-şi pună barbă şi să bălmăjească nişte cuvinte, susţinea ea. Domnul te-a înzestrat cu personalitate şi nu trebuie s-o pierzi. Lui Barry nu i-a convenit, Ar fi vrut să-l joace pe Lear, Hamlet şi Richard al III-lea îi fuseseră deja suflaţi de sub nas. „May are dreptate”, spuneau cei din anturajul lor...

„Nu trebuie să te vâri în chestia asta. Şi nu ţine la Tokyo. Nu, dă-i înainte cu rolurile care ţi-au adus popularitate şi care ţi-o vor păstra în continuare. Anturajul, altfel spus „băieţii”, includeau pe impresarul personal al lui Barry, reprezentantul comercial, agentul de presă, secretarul, machiorul şi dublura. May n-a acceptat nicio femeie secretară pentru că la o anume vârstă ar fi încercat să-l patroneze pe Barry, iar dacă ar fi fost tânără ar fi încercat altceva. Cu „băieţii” n-aveau probleme. Erau toţi recrutaţi de ea şi aveau neveste care nu-i creau dificultăţi. Barry nu făcea un pas fără băieţi şi fără May; până şi acasă, în Beverly Hills, într-o minunată reproducere a unui vechi cuptor de uscat hamei din Kent construită anume pentru el, băieţii stăteau prin preajmă chiar la sfârşit de săptămână, aşa, pentru orice eventualitate. Ar fi putut să apară un nou scenariu, sau vreun milionar gata să-şi cheltuiască toţi banii, sau vreun contabil cu un nou impozit, şi dacă aşa stăteau lucrurile, May dorea ca băieţii să pună totul la punct. Barry nu trebuia să fie tulburat, Pericolul nu avea copii. O avea numai pe May. La începutul carierei lucrul acesta constituise un neajuns. Publicitatea ar fi dorit să se folosească de fotografii de-ale lui Barry cu un copil pe umeri, sau învăţându-l să înoate în piscină, sau să înalţe zmeul. Dar pe măsură ce s-au scurs anii, May şi băieţii au căzut de acord că era bine şi aşa. Vreun fiu deşirat sau vreo fiică zdravănă şi holbată ar fi umbrit legenda Pericolului. Barry Jeans putea să rămână necunoscutul intangibil, tipul care era amantul oricărei femei şi tatăl nici unei fete. Când o stea începe să joace rolul de tată, lucrurile prind să şchioapăte, iar când face şi pe bunicul, asta înseamnă, categoric, sfârşitul.

„Puiule”, îi spunea May din când în când, „lumea te vrea aşa cum eşti. Cu mâinile în buzunare, cu pălăria pe ochi. Să nu schimbi nimic. Şi când ieşi de pe platou să rămâi tot aşa.“ Iar Barry nu i-a ieşit din cuvânt. Nici acasă nu prea vorbea. Cei care-l cunoşteau, toţi de la Hollywood sau din altă parte din lumea filmului, se

uitau la silueta lui zveltă, aplecată deasupra paharului de oranjadă cu un pai în el – nu pusese niciodată gura pe băuturi tari – şi se întrebau cum dracu de poate să arate astfel. Contemporanii lui aveau aproape cu toții gâturi groase şi pungi sub ochi. Toți în afară de Barry Jeans. Toți în afară de Pericol. May îl scula la şase în fiecare dimineață, când nu era pe platou, şi-l punea să facă gimnastică suedeză. Şi dacă nu mergeau la vreo petrecere, la ora nouă era în pat. În toți anii în care Pericolul fusese răsfățatul publicului, numele său nu fusese niciodată amestecat în vreun scandal. Nu stricase niciun cămin. Frumoasele partenere nu apucaseră nici măcar să aibă o singură poză împreună ce el, cu care să se poată mândri. May nu admitea asemenea lucruri. Poza putea să apară în ziar, să i se facă reclamă şi pe urmă s-ar fi stârnit bârfa. Italience focoase, *vedettes*[3] franțuzoaice languroase, frumuseți sudice, portorieane oacheşe, indiferent ce stea de moment era desemnată să-joace alături de Pericol nu reuşea să schimbe o vorbă cu el în clipă în care ieşeau pe platou. May sau băieții erau întotdeauna prin preajmă. Iar dacă vreun reporter mai întreprinzător decât confrații lui îl surprindea pe Barry singur şi nepregătit, în pauza de la prânz când băieții erau la toaletă iar May îşi pudra nasul, şi îl întreba – „Ce părere aveți de Mitsi Sulva?” sau cum o îi chemat-o pe frumoasa al cărei nume apărea tipărit sub al lui, Barry nu rostea decât un singur cuvânt „Straşnică”. Era un răspuns evaziv şi absolut fără urmări. Nu putea s-o jignească pe parteneră şi nici pe May. Nici cel mai abil reporter n-a reuşit să răsucească cuvântul pe altă fațetă decât era menit. Un titlu de genul „Barry Jeans consideră că Mitsi Sulva este straşnică” nu însemna nimic. Iar până să apuce reporterul să formuleze o altă întrebare, băieții se întorceau de la toaletă.

Abia la primul „senzor”, au început băieții să se

---

[3] Vedete. (fr.)

întrebe dacă metodele folosite puteau da roade. După cum se ştie, „senzorii” au apărut în ultima toamnă a lui ’59 şi au revoluționat lumea filmului. Rezultatul a produs un haos teribil până când tehnicienii au reuşit să-i dea de capăt, iar concernurile uriaşe şi-au adaptat toate casele de filme pentru lucrul cu „senzorii”; panica adevărată însă cuprinsese studiourile. Cum se vor descurca cu stelele? Cum se vor comporta marile vedete şi cea mai mare dintre ele – Barry Jeans, Pericolul – în noua situație? Problema consta nu în dotarea caselor producătoare care fixau „senzorii”; vedeta însăşi trebuia prevăzută cu fire în timpul filmărilor – microfonul era ascuns în haine, iar energia sonoră era transmisă înapoi în „lătrător”, numele dat mecanismului care la rândul său o transmitea alimentatorului, dat cu împrumut caselor de filme. Dacă nu transmitea un curent de Forță A, „lătrătorul” nu intra în funcțiune. Iar partea, groaznică era că motivația vedetei, sau Forța A, reprezenta o cantitate necunoscută până în clipa în care era supusă testării.

Abia când se afla într-o repetiție cu Vanda Gray, tehnicienii l-au anunțat pe regizor că Forța lui Barry ajunge abia la G. Era cel mai scăzut punct pe cadran, insuficient să alimenteze „lătrătorul”. Regizorul întrerupse filmarea pentru o scurtă pauză şi se duse să se consulte cu echipa. Situația era delicată. Nici măcar regizorul, care-l cunoştea bine pe Barry, n-avea curajul să-i spună că nu scotea decât Forța G. Specialistul care răspundea de aparatură a fost totuşi dur. Vorbele lui aveau greutate, pentru că era singurul de acolo care ştia cum funcționează mecanismul.

Să fim realişti, a spus el. Tipul ăsta nu face nici două parale. Ştiu că e vedetă şi e cunoscut în toată lumea. Ei şi? Am intrat într-o nouă epocă. „Senzorii” or să-l scoată la pensie pe Jeans.

Directorul de producție a înghițit două calmante.

— E grav, spuse el. O vorbă din ceea ce s-a discutat aici nu trebuie să se audă în afara acestor patru pereți.

Dacă se zvoneşte prin studiouri că Barry Jeans n-a reuşit să scoată mai mult de Forța G, o să iasă un scandal atât de monstruos, că Gigantic Enterprises Ltd. Nu-şi vor mai reveni niciodată. Eu personal n-am să mai pot sta cu fruntea sus şi nu glumesc când vă atrag atenția că toată industria cinematografică o să sufere cumplit.

— Specialistul de „senzori”, oare mesteca gumă, ridică din umeri.

— Te priveşte, spuse el. Eu unul am făcut ce-am putut. Am apăsat pe impulsuri până era să plesnească alimentatorul, dar degeaba. Dacă mă mai joc la aparatură s-ar putea să crape de tot şi Gigantic Enterprises or să plătească milionul de dolari.

Regizorul a spus ceva cum că o să aducă un psihiatru care să stea de vorbă cu Barry, iar directorul de producție a aprobat din cap gânditor.

— La International stă un suedez, a spus el. Cred că e cel care a făcut minuni cu Leila Montana când i s-a îngroşat vocea.

— Aşa e, aprobă regizorul. Leila şi-a recăpătat încrederea, dar în „Fata de aur” tot trebuie să-i dubleze vecea. Ia stai puțin…

Se întoarse spre specialist şi-l întrebă dacă nu există vreo metodă similară dublurii şi pentru „senzori”.

— N-am putea oare simula? Să încercăm cu Forța altcuiva şi să alimentăm „lătrătorul”?

Expertul scutură din cap.

— Nu ține, făcu el. Ne trebuie transmisie directă. După care se avântă în nişte amănunte tehnice care-i depăşeau pe toți. Regizorul asculta cu atenție. Pentru ei şi echipă era vital să priceapă jargonul. Dacă regizorul nu ştia precis ce se întâmplă pe platou, nu mai era bun de nimic. Se simțea depăşit. La modă ajunseseră „senzorii”.

— Trebuie să-l testăm, spuse el. Am fost nişte idioți că nu l-am testat. Am avut o presimțire că ceva nu e în regulă.

— Şi dacă l-am fi testat, ce-am fi rezolvat, mă rog? întrebă directorul de producție. Vrei să spui că m-aş fi dus la Barry Jeans şi i-aş fi comunicat rezultatul? Şi-ar fi zburat creierii.

— Barry nu, răspunse regizorul, e un tip grozav, Barry nu face prostii d-astea. Numai că...

Se uită în jur, disperat.

— Adică vrei să spui că nu există nicio metodă de a combina Forțele? îl întrebă el pe specialist ca o ultimă soluție. Nu există nicio posibilitate să folosim o parte din Forța Vandei în scenele în care sunt împreună? Adică ea are Forța A, nu?

— Da, are Forța A, categoric, spuse specialistul, continuând să mestece.

— Şi atunci? întrebă incitat directorul de producție.

— E alt coeficient la femei, răspunse specialistul, şi nu se pot combina. Oricum, în prezent aşa ceva este imposibil. Poate peste vreo zece ani, după ce mai lucrăm o vreme la el.

Regizorul deschise brațele într-un gest de înfrângere.

— Gata, spuse el. Sunt la pământ. S-a dus dracului totul.

Directorul de producție, livid, povesti întregii echipe ce s-a întâmplat, şi-i obligă pe fiecare în parte să jure că nu vor divulga secretul.

Nu trebuie să se audă un cuvințel, spuse el, absolut nimic. Dacă vă prind că ați scos vreo vorbă, vă dau pe toți afară.

Pe urmă îi chemă pe băieții lui Barry şi le ceru să se consulte cu ei în cel mai strict secret. Nu dorea să ştie nici măcar May. Pentru moment nu avea de ce să i se spună. Băieții apărură, încuiară uşile biroului directorului de producție şi plantară un om de pază la intrare.

— Ce s-a întâmplat ’? întrebă Alf Burnell, impresarul lui Barry.

Directorul de producție de la Gigantic Enterprises îşi puse ochelarii cu rame de corn. Dorea să le

împărtăşească vestea cu toată gravitatea de rigoare.

— A survenit o situație extrem de gravă, spuse el. Azi-dimineață, pe platou, s-a făcut o descoperire – Barry are Forța G.

Băieții rămaseră cu gurile căscate. Pe urmă, Bob Elder îşi şterse fruntea de sudoare.

— Dumnezeule, făcu el.

Era reprezentantul comercial al lui Barry.

— Cred că nu mai e nevoie să vă spun, continuă directorul de producție, că am cerut tuturor să nu divulge secretul. Şi bineînțeles că Barry nu ştie nimic. I-am spus că avem o defecțiune tehnică.

Ken Dory, agentul teatral al lui Barry, puse două întrebări identice cu cele pe care le pusese însuşi regizorul în legătură cu dublarea Forței sau combinarea ei cu a altcuiva din distribuție. Directorul de platou îl lămuri.

— Tehnic nu se poate face nimic, spuse el. Trebuie să lucrăm la un alt nivel. Eu sugerez psihiatria. Să-l chemăm pe suedezul de la Internațional.

Băieții fluierară toți în acelaşi timp.

— May n-o să fie de acord, spuse Alf Burnell. N-o să dea voie unui psihiatru să se apropie de Barry nici la zece mile.

— Şi atunci ce facem? întrebă directorul de producție. Înțelegeți că dau socoteală în fața lui Gigantic Enterprises pentru orice întârziere şi în seara asta va trebui să fac un raport.

Slip Jewett, machiorul lui Barry, se aplecă înainte:

— Putem să zvonim că Barry e bolnav. Am eu grijă să-l fac să arate aşa. Pot să-i aranjez o gălbinare de toată frumusețea, dacă voi împrăştiați vestea.

— Şi până la urmă ce realizăm? spuse Ken, care era un tip realist. Gălbinarea o să-l țină pe Barry câteva zile deoparte, poate chiar câteva săptămâni, şi după aia...?

— Da, după aia?! făcu Bob Elder. Ce-o să declar presei? Că Pericolul are Forța G? Chiar trebuie să ajungem toți în sapă de lemn?

Directorul de producţie îşi scoase ochelarii şi şi-i şterse.

— Din păcate, spuse el, oricât de înţelegător aş fi în privinţa lui Barry Jeans, şi a voastră, n-am de ales. Gigantic Entreprises i-au solicitat serviciile pentru acest film, înţelegând că are Forţa A sau B sau, în cel mai rău caz, C. Mă îndoiesc că Gigantic Enterprises vor angaja o persoană de o categorie inferioară. Mă îndoiesc nespus.

Dublura, Bim Spoones, tuşi uşor.

— Mai deunăzi mă învârteam şi eu pe platou şi am intrat în vorbă cu specialistul de „senzori". L-am rugat să mă testeze. Am Forţa A.

Nimeni nu-i acordă nicio atenţie lui Bim. Era un tip cumsecade, dar naiv. Secretarul, Pat Price, îşi stinse ţigara.

— Fără May n-ajungem la nicio concluzie, spuse el. Trebuie să ştie şi ea. E dureros, dar asta e.

Bob Elder îşi strivi şi el mucul de ţigară.

— Sunt de acord cu Pat, spuse el. May e mai apropiată de Barry decât oricine altcineva. Hai să lăsăm totul în seama ei.

Întrunirea luă sfârşit. Directorul de producţie mai înghiţi două calmante, şi se duse la masă. Băieţii se îndreptară în grup spre cabină. May mânca sandviciuri, iar Barry dormea.

— Ce pun ăştia la cale? întrebă May. Barry mi-a spus că aparatul nu funcţionează. E de neimaginat cum îşi permit să-l ducă pe Barry machiat pe platou şi să descopere că firele sunt moarte.

— Nu firele sunt de vină, spuse Alf şi zvâcni capul spre patul unde dormea Barry. Vino afară.

Căzuse de acord cu Bob şi Ken că ei îi vor explica situaţia lui May în vreme ce băieţii ceilalţi vor rămâne în cabina lui Barry. O scoaseră din clădire şi o duseră în grădina din spatele studiourilor. N-au menajat-o. I-au spus pe şleau totul. May a primit vestea bărbăteşte. Şi fiind femeie, a trecut direct la esenţa problemei.

— Vanda e de vină! a ripostat ea pe loc, Barry n-a dat

niciodată doi bani pe Vanda. Bineînțeles că are Forța G când filmează cu ea. Îl inhibă.

— O.K., O.K., a răspuns Ken, dar trebuie să joace cu ea, nu? Aşa am stabilit când ne-am hotărât să toarne filmul. Puțin le pasă celor de la Gigantic Enterprises dacă Barry n-o înghite pe Vanda. Ăştia vor rezultate. Barry trebuie să scoată Forța A sau îl dau afară.

— N-o să îndrăznească, răcni May. Să-l dea afară pe Pericol?!

— Şi pe Cel de Sus, spuse Ken, dacă nu face ce are de făcut. „Senzorii” sunt chestii noi, May. Tot ce a fost până la ei e de domeniul trecutului. Dacă Barry nu face față, s-a zis cu el.

— S-a zis cu noi toți, spuse Bob.

O priviră pe May, care îmbătrânise cu vreo zece ani de când începuseră discuția. Ştia că băieții au dreptate. Era şi ea realistă.

— Trebuie să intensificăm impulsurile, spuse ea, ca şi cum vorbea cu ea însăşi. Trebuie neapărat să obținem Forța A.

— Crezi că ai să reuşeşti, May? întrebă Ken. Adică...

Se întrerupse. De fapt, era o situație destul de delicată.

— Am să încerc, spuse May. Dacă n-am să reuşesc...

Nici ea nu-şi sfârşi propoziția.

— Fată de nădejde, ce mai, spuse Alf, bătând-o pe umăr. Să nu te pripeşti. Ia-o încetişor.

— Cât timp avem la dispoziție? interveni Ken când se îndreptau spre cabină, ca să puncteze din nou problema, May nu va putea să rezolve până mâine dimineață.

— Am să cer o amânare de douăzeci şi patru de ore, spuse Alf. Cei de la General Enterprises pot să dea vina pe „lătrător”. Aranjez eu cu ei. Îl găsiră pe Barry treaz. Îşi mânca porridge-ul. Povestea cu fripturile savurate din când în când fusese doar un truc publicitar inventat de Bob Elder, Barry se hrănea practic numai cu porridge. May le făcu semn băieților să-i lase singuri.

— Ei, puiule, începu ea, ce-ai zice să-ți iei o mică vacanță?

Barry nu răspunse imediat. Avea întotdeauna nevoie de timp ca să priceapă remarcile.

— Hmmm... hmmm... făcu el.

Pe urmă se încruntă şi-şi şterse bărbia de porridge.

— Păi, parcă am avut vacanță, răspunse el. Credeam că ne apucăm iar de lucru.

— Da, ne apucăm, puiule! spuse May. Dar a intervenit o amânare de douăzeci şi patru de ore. O defecțiune la noul aparat. M-am gândit să ieşim şi să luăm masa undeva diseară.

Barry rămase cu gura căscată.

— Să ieşim? făcu el.

— Da, puiule, zâmbi May. Băieții şi cu mine credem că nu te-ai relaxat suficient. Îți faci probleme cu filmul:

— Nu-mi fac nicio problemă, răspunse Barry. Nu-mi fac niciodată probleme.

Mai lua din porridge. May se încruntă. Era posibil ca aceşti „senzori” s-o oblige să adopte o schimbare drastică a rutinei şi a regimului alimentar.

— Ți-ajunge acum, spuse ea, luându-i farfuria din față. Nu-ți face bine să mănânci prea mult porridge. Şi să-ți spun ceva. O să mergem la localul acela după care sunt toți înnebuniți, Papucul de argint. O. să ne delectăm cu o masă copioasă şi o să ne amețim puțin, numai noi doi. Ce zici puiule?

Barry urmări farfuria. Cu porridge care luă calea liftului de serviciu; apoi May lăsă jos oblonul şi nu mai văzu nimic.

— Nu ştiu, dragă, spuse el. Aş prefera să stau acasă.

— Cum zici tu, zâmbi May, sărutându-l în creştetul capului, cum zici tu.

A doua zi dimineață, Alf Brunell fu trezit din somn la 6,30 de zbârnâitul telefonului de lângă pat.

— Da? spuse el.

— Sunt eu, May, răspunse o voce. Din păcate, am veşti proaste.

— N-ai reuşit nimic? întrebă Alf.

— Absolut nimic. A făcut pasienţe toată seara şi la zece a adormit tun. Încă doarme.

— O să-i trezesc pe băieţi, spuse Aff. Stai liniştită. Venim imediat.

Îi convocă pe băieţi la ora opt. După ce se întâlniră şi aflară că împărtăşeau aceleaşi vederi cu privire la următorul pas care trebuia făcut, săriră în maşină şi străbătură cei cinci sute de iarzi până la locuinţa lui Barry. May îi aştepta pe terasă.

— Am încercat tot ce am ştiut, spuse ea.

Părea extenuată. Îi conduse în salon unde se aşezară cu toţii. Alf îşi drese glasul. Era cel mai în vârstâ, prin urmare, purtătorul de cuvânt.

— Uite ce e May, spuse el, eşti o fată nemaipomenită şi noi toţi te respectăm. Ştim cât de greu îţi este. Dar nu putem să lăsăm sentimentele să distrugă viaţa lui Barry. Cred că am mai căzut o dată de acord asupra acestui fapt.

— Da, am căzut, răspunse May.

— Ei, atunci, băieţii şi cu mine, considerăm că cel mai bine ar fi să-ţi petreci câteva seri la Country Club şi să ne laşi pe noi să-l aranjăm pe Barry.

Băieţii nu-şi luau ochii de pe podea. Nu erau prea siguri cum va primi May propunerea. Totuşi, femeia avea curaj.

— Alf, spuse ea, eu personal am decis acelaşi lucru azi-dimineaţă la ora trei şi jumătate. Dar nu cred că o să iasă ceva.

— Putem măcar să încercăm, spuse Ken.

— Dacă stăm şi ne gândim, interveni Bob, există anumite lucruri pe care un individ nu le poate spune soţiei. Amicul Berry ni le poate destăinui nouă.

May îi servi pe toţi cu ţigări şi cafea.

— Nu există nimic din ce v-ar putea spune Barry pe care eu să nu-l ştiu, răspunse ea. De treizeci de ani am grijă de el, zi şi noapte.

— S-ar putea, spuse Bob.

Se lăsa tăcerea. Era clar că situaţia era încurcată, întrebarea era care va fi următoarea mişcare. Până să se dezmeticească, cei de la Gigantic Entreprises vor telefona după veşti.

— O.K., se răsti brusc May. O să dispar câtevă-nopţi. E al vostru total. Indiferent ce aveţi de gând, băgaţi de seamă să nu-i faceţi vreun rău.

— Grozavă femeie! exclamă Alf.

Băieţii se relaxară. Când Barry se trezi pe la zece şi-şi ceru sucul de portocale îi văzu pe scaunele de lângă fereastră, pe Pat, secretarul şi pe Slip, machiorul. Ceilalţi băieţi erau jos; vorbeau la telefon încercând să-i liniştească pentru încă douăzeci şi patru de ore pe cei de la General Enterprises.

— Unde e May? întrebă Barry.

— May e obosită, spuse Pat. S-a trezit cu o durere de cap şi am chemat un doctor. A sfătuit-o să se ducă vreo două nopţi la Club şi să-şi facă masaj.

Barry îşi sorbi oranjada.

— Până acum n-a mai avut dureri de cap, spuse el.

Se întinse apoi pe pernă ca să mediteze asupra ideii.

— Din cauza vârstei, spuse Slip. Aşa le apucă pe femei.

Se apropie de canapea, îl propti pe Barry între perne şi sulul de la pat şi se apucă să-i fileze părul cu foarfeca.

Barry se uită la ceasul de pe perete.

— E trecut de zece, remarcă el.

— Aşa e, răspunse Pat. Te-am lăsat să dormi. Azi nu lucrezi. Încă n-au reuşit să repare „lătrătorul”.

— Ţâţâţî..., făcu Barry.

Îl îmbăiară, îi aduseră micul dejun, îl îmbrăcară şi apoi îl coborâră la maşină. Automobilul era tras în faţa casei şi ceilalţi băieţi erau înăuntru, ciorchine.

— Bună, Barry, strigară ei.

Ken era la volan.

— Hai, hopa sus, spuse el. Mergem la plaja Poncho,

Aşteptară cu toţii reacţia lui Barry. Plaja Poncho era la zece mile în josul coastei şi n-avea egal pe întregul

continent american dintre Los Angeles şi Peru. Aşa era de deocheată. Dacă o vedetă sau un angajat de la Gigantic Enterprises sau de la o altă companie mamut ar fi fost văzuți pe acolo, ar fi fost pe loc concediați, Alf Burnell aranjase escapada cu directorul de la G.E. însuşi,

— Plaja Poncho? spuse Barry – Straşnic! Pot să înot?

— Bineînțeles. Ai să faci ce vrei, îi răspunse Alf.

Coborâră pe plajă pe la unsprezece jumătate, adică exact la ora potrivită – pentru că atunci îşi făceau parada de prânz nudiştii şi nudistele de culoare, înainte de a se avânta în valuri. Ken parcă maşina chiar pe plajă, lângă cabane, iar Pat, Slip şi Bim scoaseră din portbagaj coşul cu mâncare şi băutură şi-l înfundară între perne şi saltele.

— Vrei să bei ceva, Barry? spuse Ken.

Scutură shakerul şi-i răsturnă conținutul într-un pahar.

— Ia încearcă asta, bătrâne, spuse el. E bună.

Barry mirosi paharul bănuitor.

— Dar ce e? Are un miros ciudat.

Băieții se uitară toți care încotro. Era destul de neplăcut să-l păcăleşti în felul ăsta pe Pericol. Dar o făceau spre binele lui.

— E suc de vitamine, spuse Dori. Abia s-a pus în vânzare.

Barry luă o gură şi se strâmbă.

— Are gust acru, spuse el. Trebuie neapărat să-l înghit?

— Da, şi pe urmă încă un pahar, răspunse Ken. Lasă-l jos acum.

Tocmai când vorbea, pe plajă îşi făcură apariția fetele şi băieții; erau într-adevăr o privelişte grozavă. Niciunul n-avea mai mult de şaptesprezece ani şi fuseseră toți racolați de mafia care supraveghea plaja Poncho de la Centrul Hockefeller din New York. Erau antrenați să se mişte în modul acela, bineînțeles – antrenamentul era extrem de sever şi dura şase luni – dar mafia ascultase

sfatul unui conclav de specialişti din Tanger şi Port Said. Iar puştii făceau toţi banii. Primul balans l-au executat exact în faţa lui Barry, Era doar o încălzire, dar pentru Bim se dovedi suficient. Se ridică şi dispăru. Ceilalţi, rămaseră pe poziţie, fără să-l slăbească pe Barry din ochi. Părea buimăcit.

— E obligatoriu să ne uităm la negrişorii ăştia? spuse el. Vreau să înot.

— Îi făcură toţi semn să stea liniştit, iar Don îi mai turnă puţin suc de vitamine din shaker...

— Aşteaptă să vezi dansul penelor, şopti Alf.

Dansul penelor se dovedi într-adevăr un spectacol de înaltă clasă. Fu executat cu multă delicateţe şi îndemânare, dar sub arşiţa soarelui de ora unsprezece jumate se dovedi un adevărat test de rezistenţă pentru spectatori. Pe la jumătatea lui, Bob Elder şi Pat Price, ba chiar şi Slip se ridicară şi dispărură ca şi Bim.

— Unde se duc? întrebă Barry. Sunt bolnavi?

— Nu, nu, răspunse Ken, agasat. Uită-te la puştii ăştia.

Dansul penelor luă sfârşit, iar executanţii care supravieţuiseră, bătură din palme şi se repeziră spre apă. Spectatorii care se simţeau copleşiţi se îndreptau cu partenerii aleşi spre cabine. Alf şi Ken îl priviră pe Barry. Acesta ridicase capacul de la coş şi se uita înăuntru.

— Tâmpiţii ăia de acasă au uitat să-mi pună porridge-ul, spuse.

Alf şi Ken pricepură că n-avea niciun rost. Dacă nici puştii de pe plaja Poncho nu-l mişcau pe Barry, atunci nimic nu putea să-l mişte. Poate că până la urmă trebuiau să apeleze la serviciile psihiatrului suedez. Au mai zăbovit pe plajă până când s-a îmbăiat Barry – n-a vrut să intre în apă până nu ieşiseră toţi puştii – pe urmă înotase în cerc încontinuu, în stil bras. Suficient să te podidească mila.

— Te distrezi, Barry? întrebă Alf.

— Straşnic, făcu el, straşnic, ce mai.

Ken se duse la restaurant să comande fripturi şi şampanie – ceilalţi băieţi se adunară în jurul lui, cam ruşinaţi şi nedumeriţi.

— Vă spun eu ce e cu Barry, spuse Bob. E nesimţitor.

— Prostii, spuse Ken, N-am adoptat cea mai bună metodă, asta e.

După-amiază, după ce Barry îşi făcu somnul, se duseră să vadă spectacolul cave se prezenta doar deţinătorilor de bilete, iar biletele erau obţinute direct de la Centrul Rockefeller. Alf le împărţi la toţi bilete şi se înghesuiră într-o lojă. Băieţii au căzut după aceea de acord că spectacolul, cu tot rafinamentul lui, nu se ridicase la înălţimea celui de pe plajă. Alf susţinea însă că era o chestiune de gust.

— Depinde la ce, aştepţi, spuse el. Pe mine m-a dat gata.

După spectacol, Barry se duse să mai înoate o dată. Execută din nou cercuri, cu braţele înţepenite înainte, iar băieţii aruncau pietricele în apă şi discutau situaţia.

— Alf a promis că astă-seară o să-i sune pe cei de la General Enterprises, spuse Bob. Dacă nu sună o să iasă scandal. Barry trebuie să fie pe platou mâine dimineaţă la ora opt.

— Mai avem încă şaisprezece ore la dispoziţie, spuse Ken.

Barry ieşi din apă. Arăta magnific. N-ai fi zis că fusese cap de afiş mai bine de treizeci de ani la rând.

— De ce-ţi place ţie atât de mult apa, Barry? il întrebă Ken acru.

Barry se aşeză şi începu să-şi şteargă nisipul dintre degetele de la picioare.

— Fiindcă mă poartă înapoi, răspunse el. Ca la Herne Bay.

Băieţii strânseră coşul de picnic, pernele şi saltelele. Ce rost mai avea să vină la plaja Poncho dacă lui Barry nu-i păsa decât de Herne Bay? May avea dreptate. Nu-l cunoşteau deloc.

— Am prăpădit aproape o mie de dolari, spuse Ken

aşezându-se din nou la volan.

— Nu din banii noştri, ripostă Alf. Cei de la General Enterprises au plătit escapada.

Îl duseră înapoi acasă, îl schimbară în haine de gală şi apoi îl conduseră la Papucul de argint, pentru masa de seară. Alf aranjase ca trei dintre cele mai frumoase fete la îndemână, de la General Enterprises să vină la masa lor. Bim s-a distrat grozav, ca şi Pat, iar Ken şi Bob au scos-o la capăt binişor cu micuța frumusețe japoneză care tocmai sosise în acea dimineață la Hollywood. Dar totul a fost în zadar. Barry se tot plângea că nu-i dau să mănânce porridge şi abia aştepta să-i telefoneze lui May să vadă dacă nu i l-ar putea pregăti ea.

— O.K. Du-te şi sun-o, spuse Alf.

Era sătul până peste cap, Se făcuse aproape miezul nopții. Fetele nu fuseseră de niciun folos. Luptătorii jamaicani nu ajutaseră cu nimic. Acrobații din Korea, care reuşiseră să aprindă o scânteie până şi în ochii încețoşați şi reci ai sărmanei, bătrânei epave – Harry Fitch, după ce acesta se străduise în toate chipurile în bătaia soarelui şi se târâse ani de-a rândul în jurul lumii, aici, nu făcură nicio brânză. Sosise ora zero. Băieții atinseseră limita.

— Mâine, spuse Alf, după ce Barry plecase s-o sune pe May, noi ăştia din jurul mesei o să rămânem fără pâine.

Între timp, Barry îl prinsese pe unul dintre chelneri să-i arate cabina telefonică şi să-i împrumute un dolar pentru fisă; aştepta în cabină să i se dea legătura. Cabina telefonică se găsea exact vizavi de toaleta pentru dame, iar îngrijitoarea stătea în prag şi croşeta. Clientele crau toate în restaurant, aşa că nu era ocupată. Schiță un zâmbet când îl zări pe Barry şi-şi văzu mai departe de împletit. Era dolofană, de vârstă mijlocie, avea părul cărunt, aşa cum se purta pe vremuri, cu excepția unei singure şuvițe roşcate pe mijloc. Barry n-o băgă în seamă. I se dădu legătura şi vorbi cu May.

— Tu eşti, dragă? spuse el. Nu te aud prea bine.

— Am o faşă la bărbie, îi răspunse ea. Îmi fac un tratament cosmetic. Ce mai faci, puiule?

— Straşnic, spuse el. Straşnic, ce mai.

— De unde vorbeşti? Băieții sunt cu tine?

— Suntem într-un local de noapte, îi răspunse el. O şleahtă întreagă.

— Cum adică o şleahtă întreagă? Cine mai e cu tine?

— Nu ştiu cum le cheamă, dragă. O japoneză, care tocmai s-a dat jos din avion şi un acrobat cu sora lui, şi două negrese din Jamaica...

În clipa aceea legătura se strică şi îi fu imposibil să se mai facă auzit deşi el o auzea pe May destul de bine. Ea îi spunea întruna:

— Şi ce faceți cu toții?

Tonul era cam agitat şi neobişnuit. Îşi închipui că faşa din jurul bărbiei o împiedica să vorbească normal. Pe urmă legătura reveni.

— Facem bine spuse el. Un singur lucru nu e în regulă. Mi se dau numai fripturi şi eu vreau porridge.

May nu răspunse. Probabil că se gândea cum ar fi putut să-l ajute.

— Mâine mergi la lucru? îl întrebă ea în cele din urmă.

— Cred că da, dragă, nu ştiu.

— Ce-ai făcut toată ziua?

— Am stat pe plaja Poncho.

— Pe plaja Poncho?!...

Vocea lui May avea inflexiunile unei persoane care e strangulată.

— Scoate-ți faşa aia, dragă, o sfătui el... N-aud naibii nimic.

Probabil că ceva o enervase pe May, pentru că vocea ei suna acum ca şi cum i-ar fi ordonat să se întoarcă şi să-şi mănânce nenorocita aia de friptură, ceea ce era cam răutăcios din partea ei. Şi mai spunea ceva de cei mai frumoşi ani ai vieții ei şi cât de mult îl iubea ca şi că totul trebuia să se ducă pe apa sâmbetei din cauza carierei lui, şi ce s-a întâmplat de fapt pe plaja Poncho?

— Nu te agita, dragă, i-a răspuns el. Eu n-am pățit

nimic. Băieții au avut doar nişte probleme cu stomacul, dar eu m-am ținut bine. N-am avut nimic, ce mai.

Pe urmă legătura se întrerupse total şi operatoarea i-a comunicat că telefonul fusese inclus la celălalt capăt. Mai mare necazul. Tratamentul de la Club, nu-i pria lui May. Barry ieşi din cabină.

O văzu pe îngrijitoare în fața toaletei, zâmbindu-i. Cu buzele întredeschise ca şi cum ar fi vrut să-i vorbească. Se căută în buzunar după stilou. Băieții îl obligau să țină mereu un stilou la îndemână pentru autografe. Când cineva îi zâmbea, însemna că-i solicită un autograf. Scoase capacul stiloului şi aşteptă. Femeia însă nu-i întinse nicio carte şi nici spatele meniului. Barry aşteptă.

— Unde doriți să vă scriu? întrebă el în cele din urmă.

— Ce anume? ripostă femeia.

— Autograful.

— Dar n-am cerut niciun autograf, răspunse femeia.

— A, mă scuzați.

Puse capacul la loc şi vârî stiloul în buzunar.

— Nu prea te-ai schimbat, spuse femeia.

Barry se scarpină la ceafă. Era un gest reflex, învățat de la băieți de mult, ca răspuns şablon la complimentul vreunei admiratoare. Complimentul nu-l reclama niciun răspuns.

— Mai ții minte Groapa Windy? continuă femeia.

Barry rămase prostit. Groapa Windy… Ce ciudat – chiar în după-amiaza aceea ce gândise la Goapa Windy. Exact când se dusese să înoate a doua oară şi simțise sub talpă o scoică; în acea clipă îi venise în minte Herne Bay şi locul de lângă dig unde obişnuia să-şi azvârle hainele. Lângă dig era o groapă unde vântul îl surprindea neîmbrâcat şi el o lua la fugă în chiloții de baie ca să nu răcească. Nu putea să mai existe altcineva pe lumea asta care să-şi amintească de Groapa Windy; numai el… şi… Barry se uită mai atent la femeie şi în clipa aceea totul dispăru şi se văzu din nou la şaptesprezece ani, înalt şi deşirat, zgribulindu-se, într-o

pereche de chiloți de baie albaştri, iar Pinkie Brown hlizindu-se lângă el, într-o rochie de bumbac; fata îi împungea degetele de la picioare cu o undiță de creveți.

— Hai, spunea Pinkie, hai, aruncă-te odată în apă!

— Nu-mi place să stau cu capul sub apă, răspundea Barry.

Pe urmă, ea îl împinsese peste dig, iar el ținea minte şi acum senzația groaznică pe care i-o dăduse apa învolburată, bolboroseala din urechi şi cum se înecase şi scuipase, sufocat, în căutarea aerului. Se zbătuse nebuneşte cu ambele brațe şi se chinuise să ajungă la mal, iar Pinkie o rupsese la fugă pe dig, ca să nu fie prinsă. Pornise după ea, se împiedicase şi căzuse; se lovise la frunte de un ciot plin de alge şi îi dăduse sângele. Strigase „Pinkie! Hei, Pinkie! Vino înapoi!" Ea se uitase peste umăr şi-l văzuse întins pe jos, clănțănind, încercând să-şi oprească sângele cu degete neîndemânatice, şi se întorsese în fugă scoțând batista din şorț.

— Uite-o, ia-o! spusese ea cu dispreț, iar după aceea, pentru că sângele nu se oprea, i-a legat batista în jurul capului şi s-a aplecat s-o sprijine cu mâna. Când n-a mai fost nevoie de batistă, au coborât pe plajă şi s-au aşezat pe hainele lui Barry, lângă Groapa Windy, iar Barry şi-a pus vesta pe umeri ca să nu-l tragă curentul şi a sărutat-o pe Pinkie până când ei i s-a făcut lehamite şi l-a împins mai încolo, după care amândoi au început să ronțăie bucățele din stânca de la Herne Bay. Chiar şi acum putea să-şi amintească cum îi cronțăneau între dinți.

Îngrijitoarea de la toaletă îi zâmbea şi pentru prima oară după treizeci de ani, Barry Jeans a simțit un fior în obraz, un fel de întindere a muşchiului de la falcă.

— Da, i-a spus femeia, sunt Pinkie Brown în carne şi oase.

Dacă ziariştii ar fi fost acolo în acea clipă, ar fi remarcat pe chipul Pericolului o expresie pe care admiratoarele n-o văzuseră niciodată. Putea fi numită

emoție. Său, în limbajul modern – bombă cu efect întârziat.

— Ei, asta-i bună... făcu Barry. Asta-i bună!... Cât mă bucur că te văd, Pinkie.

Întinse mâna şi femeia îşi adună lucrul în poală şi i-o întinse pe a ei.

— Şi eu mă bucur că te văd, Barry,

Se uită în jur, încercând să priceapă unde se afla, pe urmă îi spuse:

— Trebuie să vii la noi. Suntem la o masă în restaurant.

Femeia scutură din cap.

— Nu pot. N-am voie să plec de aici până la ora închiderii. Adică până la trei dimineața.

Barry se holbă la anunțul de deasupra uşii – „Toaletă Dame" – şi văzu măsuțele cu oglinzi lungi deasupra.

— Aici lucrezi, Pinkie? întrebă el,

— Da, îi răspunse ea. De când s-a deschis localul. Îmi convine de minune. Acum că au crescut copiii şi sunt pe la casele lor, mă cam plictisesc de una singură.

Începu să împletească iar. Ceva alb şi lăbărțat. Barry întinse mâna şi atinse lucrul.

— Mi-ai făcut şi mie odată un fular, spuse el. Era tot alb şi avea în față nişte cățeluşi roşii care dansau.

— Aşa e! Ce memorie ai! Asta o să fie o păturică pentru viitorul nepoțel. Mai am deja doi.

Barry se gândi o clipă, apoi se uită la ceas.

— Ce bine ar fi fost să fii liberă. Să stăm amândoi de vorbă.

Îngrijitoarea păru cam îndoită.

— Dar nu eşti la petrecere? întrebă ea, arătând cu capul spre restaurant.

— Ba da, spuse Barry, dar nu e ceva important. Doar băieții şi câteva prietene de-ale lor. Nu contează.

Femeia se uită atentă pe culoar, apoi îi făcu semn lui Barry să intre în toaletă.

— Am un locuşor aici, în spatele hainelor, spuse ea şi-l trase repede într-o nişă care se deschidea din locul

unde-şi lăsau doamnele capele când intrau în restaurant.

— E cât o cutie de chibrituri, dar am un scaun pe care poţi să stai şi să nu te vadă nimeni. Uite...

Trase o draperie care masca nişa. Era puţin cam sufocant cu draperia trasă, dar Barry nu se sinchisea; observă că avea un ceainic electric fixat pe o poliţă. Lângă el erau o ceaşcă şi o farfurioară.

— Vrei nişte ceai? întrebă ea.

— Aş prefera lapte fierbinte, spuse Barry.

— În regulă. Am nişte lapte în dulap. O să ţi-l încălzesc în ceainic.

Aruncă o privire după draperie ca să vadă dacă apăruse cineva.

— Încă nu vine nimeni, spuse ea. În general încep să apară în jur de ora unu. Atunci va trebui să mă tot fâţâi înăuntru şi afară, dar între timp putem sta de vorbă. Aşază-te şi fă-te comod.

Barry se aşeză pe scăunel şi-şi sprijini capul de zid. Îşi ţinea picioarele lungi cam la gură, dar n-avea cum să le întindă pentru că ar fi ieşit de sub draperie şi le-ar fi observat fetele care veneau la toaletă.

— Eşti de mult aici, Pinkie?

— De douăzeci de ani, răspunse ea. Am câştigat acasă, la Herne Bay, un concurs de frumuseţe, iar premiul a fost un test de filmare la Hollywood. L-am făcut dar n-a ieşit nimic; în schimb m-am măritat şi de atunci am rămas aici. Bietul bărbatu-meu s-a prăpădit de ulcer acum doi ani, dar am trei fiice grozave şi un băiat în Canada.

— Eşti norocoasă, Pinkie. May şi cu mine n-avem copii.

— Îmi pare rău, spuse ea. Eu una cred că familia ne ţine în putere.

Încălzise laptele şi-l turnă în cană.

— Mai ţii minte creveţii de la Herne Bay, Pinkie? întrebă el.

— Cum să nu; ce se mai zbăteau în plasă! Eram mai

bună la pescuit decât tine. Ție ți-era frică să mergi în apă mai adâncă din cauza crabilor.

— M-a şi prins unul odată, spuse el. Nenorocitul ăla m-a pişcat de deget. Ai nişte zahăr, Pinkie? Îmi place laptele îndulcit.

— Uite aici, spuse ea şi-i puse trei bucăți.

— Țara asta are şi ea un lucru bun – poți să mănânci bine. Dar prețurile sunt îngrozitoare.

— Ştiu, spuse el. Din cauza taxelor. Impozitele mă ucid. Şi tu ai de plătit impozite multe?

— Nu prea. Mă descurc. Am un apartament destul de drăguț. Totul automat.

— Şi la noi acasă e la fel, iar de pe terasă priveliştea e minunată. Aveai o casă frumoasă, la Herne Bay, Pinkie. Parcă îi spunea Leonard Terrace, nu? Ultima casă de pe stradă?

— Exact. Săracu tata, s-a prăpădit de mult. Te-a cam repezit odată când ai venit la noi la masă şi ai vărsat supa. — „Copiii pastorului nu învață bunele maniere?” Să ştii că era chiar surprins că ai făcut carieră. Nu cred că s-a uitat vreodată la un film de-al tău. Păcat, zău aşa.

— Dar tu te uiți?

— A, pe vremuri. În ultimul timp însă, nu m-am mai uitat. S-au cam răsuflat toate. Ultimul a fost chiar o tâmpenie. Dar fata a jucat bine.

Vârî capul după draperie şi-i făcu semn să tacă.

— Vine cineva, spuse ea. Trebuie să mă duc. Termină-ți laptele. Sper că nu s-a brânzit – n-avem frigider aici.

— Nu, e straşnic, spuse el. Straşnic, ce mai.

Femeia intră în toaletă, iar fata care venise îi ceru nişte ace de siguranță ca să-şi prindă combinezonul. Barry spera ca fata să nu stea prea mult. Vroia să mai vorbească cu Pinkie. Îşi amintise de vremea când se plimbaseră pe stâncă, începuse să tune şi se certaseră pentru că unui vroia să se adăpostească undeva, iar celălalt să fugă acasă, O prevenise pe Pinkie că era periculos să te apropii de copaci în vreme de furtună cu

descărcări electrice pentru că exista pericolul să fii lovit de trăsnet. Îi spusese că dacă nu se adăposteau, trebuia să ia ea haina ca să-şi acopere capul.

— Dar n-am pe mine decât o cămaşă şi un maiou, îi argumentase. O să mă ud până la piele.

În cele din urmă ajunsese la un compromis şi se acoperiseră amândoi cu haina, iar Pinkie îi reproşase tot drumul cât coborâseră că o trăgea numai spre el.

Barry se uită printr-o crăpătură din draperie ca să vadă dacă plecase fata, dar mai apăruse încă una, care se machia în fața oglinzii. Scăpase pudriera în chiuvetă şi Pinkie o curăța cu o cârpă. Nu peste mult timp, fetele plecară, lăsându-i douăzeci şi cinci de cenți pe tava de pe măsuță,

Pinkie nu-i luă de acolo, iar lui Barry i se păru ciudat că nu-i pusese în poşetă. Îl lămuri că e mai bine aşa. Le indica clientelor că trebuie să lase bacşiş. Dacă tava ar fi goală, nu s-ar mai sinchisi nimeni să pună vreun ban.

— Cât scoți pe seară, Pinkie? întrebă el.

— Depinde, spuse ea. Sâmbăta e mai bine. Uneori plec şi cu câte douăzeci şi cinci de dolari.

— Ce n-aş da să am şi eu douăzeci şi cinci de dolari, făcu Barry. Băieții nu îmi dau niciodată nimic,

— Păi eşti îmbrăcat, hrănit, ce mai vrei? La urma urmelor, asta e important.

Îi dădu înapoi ceaşca şi farfurioara, iar ea le puse pe poliță, lângă ceainic. Pe urmă se apucă iar de împletit.

— Îmi pare rău că nu-mi poți vedea nepoțeii, spuse ea. Sunt nişte băieți grozavi. Am poze cu toată familia acasă Fetele s-au măritat toate, slavă Domnului, iar fi-miu, David, are o stație de benzină la Winnipeg.

— Deci niciunul nu s-a apucat de cinema? întrebă Barry.

— A nu. Au reuşit bine în viață.

În restaurant, băieții începuseră să cam ardă gazul. Japoneza se uita mereu la ceasul de pe perete şi căsca, iar acrobații coreeni dăduseră gata toată şampania.

— Barry stă al naibii de mult la telefon cu May, spuse

Alf. Du-te şi scoate-l de acolo, Pat.

Pat împinse deoparte blonda care-i adormise pe umăr şi ieşi prin uşile batante spre cabina telefonică. Peste câteva clipe se întoarse cu chipul grav.

— Barry nu e acolo, anunță el. Tipul de la centrală a zis că a terminat de vorbit acum cincisprezece minute. Nu e nici la W.C.

— Poate s-a dus la parcare, spuse Ken. Pot să pun pariu că doarme pe bancheta din spate.

Pat se duse să verifice, iar Slip îl însoți. Nu se cădea ca Barry să aibă părul răvăşit sau hainele boțite şi Slip să nu fie acolo să le pună în ordine. În mai puțin de cinci minute se reîntoarseră în restaurant, cu fețele descompuse.

— Nu e nici acolo, spuse Pat. Nu e în nicio maşină. Băiatul de la parcare nu l-a văzut. Şi nici cel de la intrare.

Japoneza păru în fine să se învioreze. Acceptă țigara de la unul din luptătorii jamaicani.

— Ştii cum se numeşte asta, domnule Burnell? îi spuse ea lui Alf. Barry Jeans v-a tras clapa.

— Exact, făcu luptătorul. Chestia cu telefonul a fost doar un pretext. Ce-ați zice să-l căutăm cu toții prin oraş?

Alf se ridică de la masă, iar băieții îl urmară. *Maître d'hôtel* se grăbi să le sară în întâmpinare, dar Alf îi făcu semn să-i lase.

— Nu, nu mai vrem şampanie, îi spuse. Plecăm. Gigantic Entreprises vor onora cecul. Mulțumesc, da, domnul Jeans s-a distrat de minune. Hai, băieți!

Se urcară în maşină; lăsaseră fetele, luptătorii şi acrobații pe treptele de la Papucul de argint. Gigantic Enterprises n-aveau decât să-i întrețină în continuare în seara aceea, sau ce mai rămăsese din ea. Băieții urmau să apuce drumul spre casă, unde Ken le spusese că îl vor găsi pe Pericol.

— Ştiți ceva, spuse Bob, May ne-a tras pe sfoară. I-a spus la telefon să se ducă acasă şi să se culce.

— Dar cum să ajungă acasă? întrebă Alf. N-are bani de taxi.

— Poate a plecat pe jos, răspunse Bob. Asta e, a luat-o pe jos.

— Barry n-a făcut nici cincizeci de metri pe jos în toată viața lui, spuse Slip. L-ar apuca cârceii.

— Şi dacă cumva a fost răpit? întrebă Ken. Doamne Dumnezeule, dacă vreo bandă de ticăloşi l-a răpit pe Pericol?

— Un lucru e sigur, spuse Bim, dacă mâine nu apare pe platou, pot să-i țin eu locul.

Ken îi spuse lui Bim să-şi mai pună pofta în cui. Povestea era a naibii de serioasă. Dacă Barry Jeans fusese răpit, tot Hollywood-ul o să sară în aer. Vor trebui să sune la Departamentul de Stat, la Washington; iar cei de la F. B. I. vor pune în mişcare toată aviația în direcția răsăritului sau a apusului.

— Stați puțin, stați puțin, spuse Alf. Să vedem mai întâi dacă nu cumva Barry e vârât în pat şi e bine mersi.

Intrară ca o vijelie pe alee, opriră în fața casei şi-l treziră pe valetul speriat. Căutară prin camere, dar nici urmă de Pericol. Pe urmă Pat o sună pe May la Country Club. Avu griji să n-o alarmeze. Îi spuse că s-au întors toți acasă, iar băieții se întrebau dacă nu cumva May i-a spus ceva care să-l fi necăjit. Vocea lui May suna înfundat, straniu, ca şi cum plânsese.

— Am avut încredere în voi, le-a spus ea. Am avut încredere că o să-i purtați de grijă. Şi voi l-ați dus la plaja Poncho.

— Păi, May… făcu Pat, însă May închisese şi nu mai reuşi să prindă legătura.

— Ce ți-a zis? întrebă unul din băieți când Pat trânti receptorul.

— May e întoarsă pe dos, asta-i vestea.

— Şi, mă rog, de ce e întoarsă pe dos? întrebă Ken.

— Pentru că l-am dus pe Barry la plaja Poncho.

Se urcară din nou în maşină, fiecare cu o altă propunere. Bob susținea că ar fi trebuit să sune imediat

la F.B.I, dar Alf era de părere că în clipa în care cei de la F.B.I. ar fi aflat, toată Coasta Pacificului ar fi ştiut ce se întâmplase, că Barry scosese doar Forța G.

— Ăştia nu sunt în stare să păstreze o taină, spuse el. Ne ducem la F.B.I. numai dacă nu-l putem aduce pe Barry pe platou mâine dimineață, înainte de ora opt.

— Mâine dimineață? spuse Slip. E deja unu şi jumătate. Mai avem doar şapte ore.

Se urcară din nou în maşină şi porniră spre oraş.

— Am o idee, spuse Bob. Cred că a făcut autostopul şi s-a întors la plaja Poncho. S-a făcut doar că nu-l interesează, ca să arunce praf în ochii proştilor. Pot să pun gâtul jos că s-a dus iar să-i vadă pe puşti.

— Bob are dreptate, spuse Pat. Plaja e luminată la ora două noaptea. Puştii execută din nou dansul penelor la lumină electrică. Ar fi periculos să-l lăsăm acolo de unul singur.

Ken întoarse maşina şi apucară pe drumul care ducea la plaja Poncho.

— Nu ştiu, spuse Alf, nu pot să cred că puştii ăia au însemnat ceva pentru Barry. Dar când am urmărit spectacolul de la cazino, am avut impresia că e cam agitat. L-am simțit foindu-se lângă mine, în lojă. Dacă Barry e de găsit undeva, atunci îl găsim numai la cazinoul Poncho, la spectacol.

— Cel mai bine ar fi să-l căutăm în ambele părți, spuse Ken. Întâi, să mergem pe plajă şi pe urmă la spectacol. Cât timp țin ăştia deschis?

— Cred că până la cinci, răspunse Slip. E imposibil să termine tot ce au de făcut înainte de ora cinci.

Ken apăsă pe accelerație, iar maşina zbură spre plaja Poncho. Plecarea grupului lui Barry Jeans de la Papucul de argint stricase toată seara. Nu mai avea niciun haz să dansezi sau să stai la masă când nu mai erau prin preajmă persoane cu nume răsunătoare. Cei care încă mai aveau vlagă în ei se duseră acasă să se culce, iar cei care erau veşnic obosiți se hotărâră să meargă la plaja Poncho, La două şi jumătate, orchestra îşi termină

repertoriul, mesele fură strânse, luminile micşorate. Tipul de la centrala telefonică adormise. Nimeni nu băgă de seamă că la toaletă mai ardea încă lumina. Acum că plecaseră cu toții, trăseseră draperia şi Barry îşi părăsise ungherul. Stătea pe un scaun lângă o măsuță; îşi cocoțase picioarele pe ea. Bea lapte fierbinte. Pinkie ştergea peste tot cu eârpa ca să lase salonul curat şi ordonat pentru a doua zi.

— Nu-mi amintesc povestea aia cu brioşele, spunea ea. Ştiu că întotdeauna ciuguleai stafidele dintr-a mea, dar am uitat cum a fost când am făcut pariu că nu eşti în stare să mănânci zece dintr-o dată.

— Am mâncat douăsprezece, spuse el, şi pe urmă mi-a fost rău.

— Mai mare ruşinea că nu te-ai îngrăşat de loc. Dar întotdeauna ai fost o scovergă. Şi acum eşti la fel.

Stoarse bine cârpa, aranjă periile şi pieptenii, pe urmă se duse la cuierul de lângă draperie şi-şi luă haina şi broboada.

— Cât e ceasul? întrebă Barry.

— Aproape patru, spuse ea. Mâine dimineață o să cad din picioare de oboseală după cât am pălăvrăgit acum.

— Îmi pare rău, spuse Barry. Eu te-am reținut. Îmi pare rău, Pinkie.

Îşi coborî greoi picioarele de pe măsuță, şi se ridică.

— Te conduc până acasă, ca pe vremuri, spuse el.

Pinkie îşi potrivea broboada în fața oglinzii; o legă sub bărbie şi-şi puse poşeta sub braț.

— Nu ştiu cum o să fie, spuse ea. Nu se face să fiu văzută ieşind cu tine din toaletă. S-ar putea să-mi pierd slujba.

— Ieşi tu întâi, spuse el. Ieşi prima şi eu aştept; pe urmă mă strecor şi eu după tine.

Pinkie părea cam îndoită şi tot mormăia ceva despre pierdutul reputației.

— Nu vreau să dau de bucluc, spuse ea. Să ştii că aici sunt respectată.

Se uită prin uşa întredeschisă şi coridorul pustiu, iar

la capătul lui îl văzu pe individul de la centrală, adormit buştean.

— Bine, spuse ea. O să risc. Ies pe uşa aceea, din dreapta şi aştept în stradă. Mai stai vreo trei minute şi pe urmă vino şi tu.

Barry, aşteptă trei minute, apoi, vând consideră că nu mai riscă, se strecură şi el afară, şi ajunse în strada pe care i-o indicase ea. Probabil că din cauza curentului produs de uşa deschisă după ce ieşise Pinkie, individul de la centrală se sculă, căscă şi se frecă la ochi; în acea clipă zări o siluetă de bărbat strecurându-se pe furiş din toaletă şi străbătând tot coridorul în vârful picioarelor. La început a fost prea luat pe nepregătite ca să mai apese butonul de alarmă care-l atenționa pe paznicul de la clădirea din față, şi abia după ce omul ieşi, se hotărî să nu mai dea deloc alarma. Era căsătorit şi lucra la centrala de la Papucul de argint de ani de zile, dar niciodată nu văzuse aici, sau la alte restaurante sau cluburi de noapte un bărbat ieşind din toaleta pentru dame. Priveliştea era şocantă în sine, dar ceea ce o făcea şi mai şocantă era faptul că îl recunoscuse pe Barry Jeans.

Pinkie pornise deja pe stradă, iar când ajunse la colț se opri să-şi aştepte însoțitorul.

— Cred că n-ai maşină, nu? întrebă el. A mea am Impresia că a dispărut. Probabil că băieții s-au plictisit, şi au şters-o acasă.

— De obicei iau troleibuzul, spuse ea, dar niciodată n-am plecat atât de târziu. Dacă avem noroc putem să găsim un taxi.

Norocul se ivi peste cinci minute. Pinkie făcu semn cu mâna taxiului şi se urcară amândoi.

— N-am niciun ban, spuse Barry. Îmi pare tare rău.

— Nu-i nimic. Şi aşa tot eu plăteam întotdeauna.

Când au ajuns la blocul lui Pinkie, ea se dădu prima jos şi plăti taxiul, pe urmă îi spuse lui Barry:

— Cred că ar trebui să-i spun să te ducă direct acasă.

Câtă vreme merseseră cu taxiul, Barry se tot gândise

ce scandal îi vor face băieții că a întârziat atât de mult, iar Slip ar fi putut să cheme maseurul să-i pună muşchii în mişcare, în clipa în care ar fi intrat în casă. O să-l bage şi sub duş, la presiune maximă, iar Slim o să-i expună scăfârlia la raze electrice ca să-i stimuleze creşterea părului; ba chiar s-ar putea să insiste să-l ciupească şi să-i frământe brațele şi pulpele ca să-i activeze tonusul muscular. Culmea era că nu se simțea obosit, câtuşi de puțin. Pur şi simplu nu vroia să se ducă acasă.

— Pinkie, spuse el, Pinkie, n-aş putea să urc şi eu să văd unde stai?

Pinkie se gândi puțin.

— E cam târziu, îi spuse.

— Nu e târziu, e devreme, o îndemnă el. Nu mai e aseară, ci azi-dimineață. Trebuie să fiu pe platou după ora şapte. Vin să mănânc la tine micul dejun.

— Bine, numai să nu te vadă careva. N-aş vrea să creadă vecinii că servesc micul dejun la bărbați.

Intrară în clădire şi urcară la etajul cinci. Era un bloc nou, iar Pinkie avea un apartament mic dar plăcut, de trei camere; îi făcu cunoştință cu canarul, pe urmă îl puse să se întindă pe canapeaua din camera de zi ca să se relaxeze. Îi aşternu sub picioare un ziar ca să nu-i strice husa; apoi se duse la bucătărie să-i prepare micul dejun,

— Ştii să faci porridge, Pinkie?

— Numai cu ovăz marca Quaker, dar am nişte orez aici. Ți-aş putea pregăti nişte orez cu lapte.

— Ce bine? spuse el. Nici nu-mi doresc altceva.

Da, să nu uite să-i spună lui May să mai schimbe şi ea din când în când micul dejun şi în loc de porridge să-i prepare orez cu lapte. Se întinse pe canapea şi se uită la canarul care țopăia în colivie; la ureche îi ajungea zgomotul făcut de Pinkie în bucătărie cu vasele şi pusul laptelui la fiert. Oare ce-au făcut băieții când au văzut că nu se întoarce la masă? Probabil că se neliniştiseră. Cel mai bun lucru pe care-l avea de făcut era să o roage pe Pinkie să-l pună într-un taxi înainte de ora şapte şi să se

ducă direct la filmări, fără să mai treacă pe acasă. Slim n-ar mai apuca decât să-l machieze şi să-l trimită pe platou, gata pentru filmare. N-ar mai fi timp de scandal sau de şedințe de masaj. Se aranjă mai confortabil între perne şi se uită la ceas. Mai avea încă două ore şi jumătate.

— Pinkie! strigă el.

— Da?

Apăru de la bucătărie. Îşi scosese haina şi rochia şi se îmbrăcase într-un capot înflorat. Fondul era bej cu trandafiri uriaşi. Capotul se închidea cu nasturi în față.

— Aş vrea să fac ceva, spuse el.

— Ce anume?

— Aş vrea să mă uit la pozele despre care mi-ai povestit. Cele cu tine şi familia ta, copiii şi nepoții. Mi-ar place să stau aici întins şi să mă uit la poze, iar tu să-mi pregăteşti orezul cu lapte.

La plaja Poncho maşinile se înşiruiau să ia drumul îndărăt, zece mile spre oraş. Ken reuşise să adune toți băieții după ora cinci şi jumătate. Bob, Pat şi Slip îi făcuseră să zăbovească. Rămăseseră pe plajă după dansul penelor, în vreme ce ceilalți se duseseră să urmărească spectacolul din sală, iar când acesta se terminase, Alf s-a dus în culise să le întrebe pe fete dacă nu cumva îl zăriseră pe Barry. Pe urmă Bob, Pat şi Slip se întorseseră de la plajă cu vestea că negrişorii nici nu auziseră de Barry. Nemaipomenit! Nu auziseră nici măcar de Pericol. Le trebuise aproape o oră ca să-l convingă pe puşti că Pericolul exista şi că fusese chiar acolo pe plaja Poncho în dimineața aceea şi se uitase la dansul lor. Căutatul lui Barry de-a lungul şi de-a latul plajei Poncho îi cam istovise, şi băieții, săracii de ei, aproape că nu se mai puteau ține pe picioare. Au fost nevoiți să se ducă toți la bar să tragă câteva duşti de băutură tare ca să se mai întremeze. Şi Alf a simțit nevoia să bea ceva tare. Ken şi Bim păreau că sunt singurii care se mai țineau cât de cât.

— Trebuie să fie cineva în şandramaua asta în stare

să pună mâna pe volan şi să ne ducă înapoi în oraş, spuse Ken. O să ne ducem pe platou să stăm de vorbă cu cei de la Gigantic Entreprises.

— Chiar aşa, făcu Bim, de-asta nici nu m-am îmbătat. Dacă Barry nu apare, pot să-i iau eu locul la filmări.

Ken conduse încet cele zece mile înapoi spre oraş. Ca să le dea timp băieților să-şi revină. Mai întâi trebuiau să verifice dacă Barry nu s-a întors acasă, iar după asta să facă un duş, să se bărbierească şi să se îmbrace ca să fie la studio până la şapte. Trebuiau să hotărască şi ce anume urmau să spună. Alf era de părere că dacă nu apăruse nimic nou, trebuiau să anunțe F.B.I.-ul. Barry fusese răpit şi problema îi depăşea. Vestea o să se răspândească imediat, dar n-aveau ce face. Ken era de acord cu Alf, şi rând pe rând, pe măsură ce maşina înainta greoi pe sosea, ajunseră cu toții la aceeaşi convingere. Trebuia contactat F.B.I.-ul.

Traseră în fața casei şi de ce le era teamă nu scăpară – nu se ştia nimic de Barry. Băieții se duseră în camerele lor şi făcură câte un duş, se schimbară şi apoi se întâlniră din nou în sufrageria casei lui Barry; Pat îi telefonă lui May şi îi ceru să vină imediat,

— Nu pot să-ți spun la telefon. E ceva grav, o anunță el.

Niciunul nu avea chef de micul dejun. Valetul le făcu câte o cafea şi atât. Stăteau acolo cu toții, cu ochii pe ceas şi urmăreau cum se târau limbile spre şapte fără un sfert.

— Ei, zise Alf, chem F.B.I.-ul?

Băieții se uitară unul la celălalt. Hotărârea pe care urmau s-o ia era decisivă. Şi o dată luată, Pericolul nu le mai aparținea lor, ci guvernului Statelor Unite.

— Las-o baltă deocamdată, spuse Pat. Ce-ați zice să mai verificăm o dată la Papucul de argint, poate l-au văzut plecând pe Barry – portarul, sau altcineva...

— Am mai verificat o dată, spuse Ken enervat. E pierdere de timp.

— Eu ştiu... făcu Bob. Oricum merită să încercăm.

Deşi lui Pat îi revenea sarcina de a da telefoane, Alf ridică receptorul pentru că stabiliseră ca el să vorbească cu F.B.I-ul – aşa că formă numărul şi ceru Papucul de argint. Băieții rămaseră în aşteptare cu ochii pe el, ca să-l vadă cum reacționează. Când i-au răspuns cei de la Papucul de argint şi el îi întrebă dacă l-au văzut pe Barry Jeans, efectul a fost instantaneu.

— Ceeee?! făcu Alf înnebunit, dând din cap către băieți.

Pe urmă îşi concentră atenția asupra celor relatate de operator. Băieții observară cum îi cădea falca încet încet, iar pe chip se aşternuse mai întâi o expresie de neîncredere, apoi de spaimă şi în cele din urmă de resemnare şocată şi de disperare.

— O. K., spuse el posomorât. Rămâne între noi. Te mai sun.

Trânti receptorul şi se prăbuşi pe scaun.

— A murit? întrebă Ken.

— Mai rău.

Îşi scoase batista şi-şi şterse nasul. Pe urmă bău o gură de cafea şi-şi împinse scaunul înapoi.

— Barry e bolnav, anunță el scurt. Până la urmă trebuia să luăm legătura cu psihiatrul. Fă rost de numărul de telefon al suedezului, Pat, dar nu chema încă Internaționalul. Dacă află ăia de la Internațional de povestea asta, s-a zis cu noi.

— Dar, Iisuse Hristoase, Alt, ce s-a întâmplat? întrebă Bob.

Alf rămase cu ochii în podea. Pe urmă îşi îndreptă umerii şi se uită spre băieți.

— Barry a rămas, toată seara la Papucul de argint. Operatorul de la centrală l-a văzut strecurându-se afară din toaleta damelor, exact după ora patru azi-noapte.

În salonaşul lui Pinkie, Pericolul dăduse gata şi a doua farfurie cu orez cu lapte, şi-şi lingea lingura. Cu mâna stângă răsfoia paginile albumului de fotografii al lui Pinkie.

— Asta e straşnică, spuse el. Straşnică, ce mai.

Arăta spre un instantaneu al nepotului al doilea al lui Pinkie, în pantalonaşi de baie, aplecat spre un castel de nisip, cu o lopățică de lemn în mână.

— Câți ani are puştiul aici? întrebă el.

Pinkie se apleca peste umărul lui şi-şi puse ochelarii.

— Ăsta e Ronnie, îl lămuri ea. Ronnie când a împlinit doisprezece ani. Nu seamănă în partea noastră – e un adevărat McCaw. Dă înapoi şi uită-te bine la domnul şi doamna McCaw, adică socrii lui Vivian a mea – sunt aşezați pe verandă. Aşa, aici. Vezi ce urechi mari are domnul McCaw? Ronnie le-a moştenit exact. Fetița din brațele doamnei McCaw e cealaltă nepoțică, Sue, fetița lui Tom McCaw, cel care a avut un accident urât de maşină, despre care ți-am povestit.

— Aha, făcu Barry, mi-aduc aminte. Şi ăştia cine sunt?

— Nişte prieteni de pe vremuri. – familia Harrison. O pereche foarte drăguță. Au pierdut un fiu în Coreea. Fata de acolo e fiica măritată. Ei, nu vreau să te zoresc, dar timpul trece. Dacă vrei să ajungi pe platou până la şapte, ar trebui să te gândeşti să iei un taxi.

— Fir-ar să fie, spuse Barry.

Închise albumul şi se uită la ceas. Pinkie avea dreptate. Nu mai avea timp decât să-şi îndrepte ținuta cât de cât şi să se urce într-un taxi ca să ajungă la studio. Îşi azvârli picioarele jos, de pe canapea.

— Nici nu ştii, Pinkie ce mult a însemnat seara asta pentru mine.

— Mă bucur. E tare plăcut să-ți revezi vechii prieteni.

Barry se spălă pe mâini, se perie şi se frecă pe bărbie unde începuse să-i crească barba. Slip va trebui să rezolve restul când va ajunge la studio. Pe urmă se aplecă şi o sărută pe Pinkie.

— A fost straşnic, spuse el. Straşnic, ce mai.

Ea îi deschise uşa şi se uită de-a lungul coridorului.

— Un singur lucru te rog, îi spuse Pinkie. Să nu spui nimănui unde ai fost şi cu cine anume. O femeie care locuieşte singură trebuie să fie foarte prevăzătoare, şi eu

una n-aş putea să mai ridic ochii din pământ dacă aş auzi că se vorbeşte pe seama mea.

— N-am să suflu un cuvânt, Pinkie, o asigură el.

— Să ştii că am considerat că nu merită să le mai spun şi copiilor cum ne-am cunoscut noi la Herne Bay, continuă ea. De vreo două ori era cât pe ce să le povestesc, dar pe urmă mi s-a părut o prostie. Şi-ar fi închipuit că inventez totul. Aşa că am renunțat. Dar dacă ai să vrei să mai treci pe la mine să mă vezi, eşti oricând binevenit.

— Îți mulțumesc, Pinkie.

— La Papucul de argint nu ne-a văzut nimeni. Centralistul dormea tun. N-aş vrea să-mi pierd slujba, e prea bună.

— Nici vorbă s-o pierzi! Ce idee! Îmi dai şi mie nişte bani pentru taxi?

— Îți dau cinci dolari. Mai mult nu poate să te coste. Daca-ți rămâne rest, păstrează-l.

Pinkie telefonase după un taxi de la stația din colțul străzii, aşa că atunci când Barry coborî, îl găsi tras în fața blocului. Şoferul zâmbi când îl văzu pe Pericol; îi deschise uşa să urce.

— N-am avut încă norocul să vă duc, domnule Jeans, spuse el.

— Nu, nu prea merg cu taxiul.

Şoferul îi întinse un carnet prin geamul care separa bancheta din spate.

— Pentru soție, spuse el.

Barry îşi scoase stiloul şi semnă.

— Să nu spui de unde m-ai luat. Am lipsit toată noapte de acasă.

Şoferul îi făcu cu ochiul şi luă înapoi carnetul.

— Mare lucru că m-ați găsit pe mine, spuse el. Alți băieți vând tot ce prind ziarului „Confidențial”.

Barry îl plăti pe şofer înainte de a junge la studio, pe urmă intră pe poartă şi se îndreptă spre cabina lui, exact când ceasul bătea ora şapte. Băieții i-o luaseră înainte şi-l aşteptau acolo. Când deschise uşa, îi auzi cum

discutau şi parcă Pat vorbea la telefon. Oricum de masaj nu mai era timp.

— Bună dimineața, spuse Barry. Care mai e viața voastră?

Folosea expresia pentru prima oară – îşi amintise vag că unul dintre tehnicieni i se adresase astfel fetei de la montaj. Băieții rămaseră cu ochii-holbați la el. Parcă văzuseră o stafie. Pat lăsă jos telefonul, Alf aruncă o privire prevenitoare şi se ridică încet.

— Bună dimineața, Barry, făcu el,

Ceilalți băieți rămaseră la locurile lor, înțepeniți şi încordați. Nimeni nu zâmbea. Lui Barry îi veni în minte imaginea propriului tată, parohul, când îl chema în biroul lui, acasă, în Herne Bay, şi-i cerea socoteală de ce scăpase autobuzul de la Ramsgate. Era prea târziu pentru frecția capilară, prea târziu pentru masaj, prea târziu pentru duşul sub presiune. Nu mai rămăsese timp decât pentru un ras şi câtevă retuşuri făcute de Slip ca să-l pregătească pentru platou.

— Ei, băieți, v-ați distrat aseară? întrebă Barry şi traversă cabina spre oglindă ca să-şi examineze bărbia nerasă.

Băieții nu răspunseră. Ori Barry era într-adevăr foarte bolnav şi trebuiau să fie pregătiți pentru manifestări violente, ori îi dusese de nas toți anii aceia de-a rândul.

— Ce mai faci, Barry? spuse blând Ken.

Barry începuse să-şi scoată haina, să-şi descheie gulerul de la cămaşă şi să-şi desfacă cravata.

— Straşnic, răspunse el. Straşnic, ce mai.

Şi chiar era adevărat. Încă nu simțea niciun fel de oboseală. Iar orezul cu lapte al lui Pinkie fusese mult mai bun decât porridge-ul obişnuit de la micul dejun. Era mult mai consistent, parcă. Şi nici nu arăta ca un terci.

— Ai dormit cât de cât? întrebă Bob.

Barry azvârli cravata şi se descheie la cămaşă. Tremurul uşor care-i apăruse pe față, când o

recunoscuse pe Pinkie, se făcu din nou simțit la colțul gurii. Băieții îl observară şi li se tăie respirația. Pericolul zâmbea. Zâmbea cu adevărat.

— Nu, domnule, spuse Barry. Azi-noapte am avut lucruri mai bune de făcut decât să dorm.

Situația era cam albastră. Îşi închipuiseră că-l cunosc pe Barry de mai bine de un sfert de secol, ca până la urma totul să se sfârşească aşa. Şi partea proastă era că arăta bine. Dacă ar fi intrat în cabină dărâmat şi pământiu la față, ar fi chemat imediat o ambulanță şi ar fi anunțat spitalul să-l primească, pe urmă l-ar fi adus pe suedez şi alți specialişti să-l consulte. Dar Barry nu intrase în cabină dărâmat. Ba chiar fluierase în fața uşii. Era groaznic.

— May n-a apărut încă? întrebă Barry. Cum mai stă cu migrena?

Cât sânge rece! Bim nu mai putea să suporte.

Lacrimile îi năvăliră în ochi şi fu nevoit să se ducă să se uite pe fereastră. Ceilalți erau mai puțin impresionabili. Şocați şi dezgustați – da, dar nu impresionabili. Era clar acum că Barry nu era câtuşi de puțin bolnav. Omul pe care-l îngrijiseră ca să ajungă vestit era un pervers şi un dur. Îi dusese pe toți de nas timp de treizeci de ani.

— Uite ce e, Barry, spuse Alf, şi în glas se simțea amenințarea, iar chipul i se urâțise, să ştii că nu scapi cu una cu două. Întâmplarea face că ştiu unde ai fost azi-noapte.

— Ei şi? făcu Barry.

Se aşeză pe scaun şi aşteptă să vină Slip să-l bărbierească. Slip se uită la Alf după învoire şi Alf îi făcu semn să-i dea drumul. Sună telefonul, iar Pat ridică receptorul. Directorul de producție dorea să ştie cum stăteau lucrurile. Zicea că toată noaptea nu dormise încercând să-i liniştească pe cei de la Gigantic Enterprises să le mai acorde o amânare de douăzeci şi patru de ore; iar acum timpul expirase şi urma să le dea un răspuns. Aparatura era pe poziție. Tehnicienii

aşteptau. Aveau de gând băieții să-l aducă odată pe Barry Jeans pe platou pe la ora opt să i se dea o testare? Pat explică situația lui Alf pe ton scăzut.

— Trebuie să tragem de timp, spuse Alf. Să mai cerem o amânare.

Lui Slip îi tremura mâna într-un asemenea hal, încât îi vârî lui Barry clăbuc în ochi. Barry se întinse după prosop şi auzi cuvântul „amânare”.

— Dar ce se întâmplă? întrebă el. Încă n-au reparat maşinăria aia?

Pat îşi ridică ochii în tavan şi se uită la Bob. În receptor mai răsuna încă glasul directorului de producție. În clipa aceea uşa se deschise şi în cabină intră May, îşi aruncă privirile peste tot în căutarea lui Barry, şi când îl văzu pe scaun cu o ultimă urmă de clăbuc pe obraz, o podidiră lacrimile.

— Puiule, spuse ea, ce ți-au făcut?

Barry o privi, pe urmă îi privi pe băieți şi încet îl cuprinse sentimentul că se petrecea ceva ce nu intra în sfera lui de înțelegere. Dispariția lui May la Club cu durerea de cap, faptul că băieții nu-l lăsaseră să stea acasă şi să-şi dea pasiențe ci îl târâseră pe plaja aia, la soare, pe urmă, îl duseseră să ia masa cu o trupă întreagă de luptători, japonezi şi acrobați. Iar acum, toată lumea încerca să-i găsească nod în papură pentru că îşi petrecuse noaptea bând lapte fiert la toaletă, împreună cu Pinkie şi se întorsese cu ea în apartament ca să se uite la pozele nepoțeilor ei. Dacă i-au făcut cumva băieții vreun necaz lui Pinkie, o s-o pățească urât.

Barry se ridică în picioare; arăta înfricoşător cum stătea acolo, depăşindu-i pe toți cu un cap. Era şi bronzat, din cauza soarelui de pe plajă şi se simțea relaxat şi în putere după discuția cu Pinkie şi orezul cu lapte la micul dejun. Dacă ar fi putut să-l vadă admiratoarele în clipele acelea, precis că i-ar mai fi dat încă zece ani buni de popularitate pentru locul întâi. Iar dacă va continua să arate tot aşa, nici generațiile viitoare

n-aveau cum să-l înlocuiască. Şi băieții erau uluiți. Barry nu arătase niciodată atât de bine.

— Uite ce e, fiți atenți aici, toți, spuse Barry. Eu sunt şeful! Şi asta e valabil şi pentru tine, May. Nimeni n-o să-mi pună mie vreo întrebare în legătură cu azi-noapte. Am petrecut grozav. Şi cu asta basta. De când am venit pe meleagurile astea nu m-am simțit atât de bine. Mă simt straşnic... straşnic, ce mai... Şi dacă tâmpiții ăia de pe platou nu sunt în stare să repare maşinăria până la opt, o să rup în bucăți contractul cu General Entreprises şi pe-aci mi-e drumul. Şi primul care deschide gura e concediat.

Pe urmă îşi scoase bretelele şi-i spuse lui Slip să-i dea pantalonii.

Se făcuse opt fără un minut când Barry Jeans păşi pe platou, urmat de May şi de băieți. În cabină nu scosese nimeni niciun cuvânt, iar May avea încă ochii roşii de plâns. Regizorul le ieşi în întâmpinare şi se uită mai întâi la Alf, pe urmă la Ken, dar amândoi îşi feriră privirile. Nici el nu făcu niciun comentariu. Se scotoci în buzunar după o cutie cu tranchilizante.

— E toată lumea în regulă? întrebă regizorul.

— Eu sunt în regulă, răspunse Barry. Băieții sunt puțin cam obosiți, iar May are o migrenă.

Se duse direct la specialistul cu „senzorii“ şi-şi întinse brațele.

— Dă-i bătaie, îi spuse el. Am irosit deja destul timp cu porcăria voastră de maşină!

Specialistul îşi scuipă guma de mestecat şi fixă firele. Asistentul lui răsuci cadranul de la „lătrător”. Pe urmă, specialistul răsuci un buton şi se uită pe scală. Vanda Gray îl privea de pe scaunul ei. Nu credea, bineînțeles, dar cineva îi telefonase ca să-i spună că Barry Jeans fusese văzut cu o zi înainte pe plaja Poncho. Era prima oară când se auzeau zvonuri de acest gen. Pericolul arăta totuşi superb. Se prea poate ca zvonul să fie adevărat. Şi dacă lucrurile stăteau astfel, peste trei săptămâni, când vor pleca să filmeze în Arizona, s-ar

putea să se ivească şi o mică escapadă.

Specialistul închise legătura şi-i şopti ceva asistentului. Asistentul mâzgăli câteva cifre pe o foaie. Specialistul luă foaia şi i-o dădu regizorului. Regizorul o privi, pe urmă se duse la directorul de producție, la May şi la băieți.

— Mergem înainte, spuse el.

Pericolul scosese Forța A.

ÎNTÂLNIREA

Robert Scrivener observă cu o oarecare iritare că secretara lui era mereu cu ochii pe ceas. Nu-şi aranjase nicio întrevedere pentru seara aceea, avind în vedere că a doua zi pleca în zori la Geneva şi ea ştia prea bine; prin urmare, faptul că o preocupa trecerea timpului nu avea nicio legătură cu el. Avea mai mult ca sigur ceea ce în termeni vulgari se numeşte „o întâlnire”.

O secretară nu trebuia să aibă nimic de a face cu „întâlnirile” când şeful ei, un scriitor de talia lui Robert Scrivener, mai avea un vraf de corespondență de pus la punct până să plece.

— Judith, spuse el în cele din urmă, ridicându-şi ochelarii cu rame de os şi sprijinându-şi-i pe frunte, tot te uiți întruna la ceas. Ai cumva un motiv să te grăbeşti?

Secretara avu delicatețea să roşească.

— Nimic-deosebit, spuse ea repede, numai că mă duc mai târziu la teatru şi aş fi vrut să apuc să mă schimb.

Tipic pentru mentalitatea unei fete. Să fixeze un spectacol la teatru în unica zi a săptămânii când existau toate şansele-să fie reținută după program. O privi năucit de îngustimea gândirii.

— Cam ciudat să-ți alegi tocmai seara asta pentru teatru, Spuse el. Bănuiesc că vrei să pleci imediat şi să laşi toate scrisorile până mă întorc de la Geneva?

Se înroşise toată. N-o prindea de loc.

— Nici vorbă, spuse ea. De fapt, nici nu mă grăbesc. Numai că...

— Nerăbdarea asta tinerească să vă eliberați de constrângeri, declară el, să sfârşiți cu tot felul de corvezi plicticoase. Să ştii că înțeleg. Îmi dai voie să continui? Am să-mi redactez scrisorile cât mai succint.

Îşi puse din nou ochelarii şi reluă dictarea scrisorilor pe un ton măsurat. Robert Scrivener era un scriitor de renume şi de o înaltă integritate. Atrăsese la început atenția în lumea literară prin recenziile publicate într-un săptămânal liberal şi mai târziu într-un ziar de duminică. Recenziile descopereau publicului un om cu o cultură vastă, reticent în a-şi exprima un entuziasm exagerat sau o critică aspră; îşi exprima aprecierea față de scrierile mai rafinate, mai cizelate ale contemporanilor săi, ale biografilor cărturari, cărților de călătorie în țările în general mai puțin cunoscute publicului cititor. În domeniul beletristicii avea grijă să laude cărțile care nu prea aveau şanse de vânzare, dar care dovedeau o abordare constructivă a problemelor lumii.

În timpul războiului, din cauza unor probleme cu ochii nu fusese recrutat – îşi continuase critica literară, având o uşoară înclinare spre partidul de stânga, însă îşi pusese serviciile în slujba departamentului de cenzură al Ministerului de Război; fu răsplătit cu o decorație modestă. Când războiul luase sfârşit, a publicat un roman care s-a bucurat de un succes imediat.

Soarta surâde celor bravi era povestea unui soldat care, îngrozit de război şi urmările lui, se avântă în fruntea atacului pe frontul italian şi în consecință este capturat. Încearcă să evadeze de trei ori dar este prins. În cele din urmă se îmbolnăveşte de ciumă bubonică şi moare, nu înainte de a transmite celorlalți prizonieri un mesaj despre libertate, un model desăvârşit de proză, şi pentru care Scrivener a primit o decorație italiană. Romanul era fără discuție o operă literară extrem de emoționantă, tulburătoare, mai ales venind din partea cuiva care nu văzuse în viața lui un glonț tras.

Succesul de care se bucurase nu fusese însă doar un foc de paie. Următorul roman, intitulat *Madrigal,* avea ca protagonist un bărbat care, fiind urmărit de femei, nu-şi putea găsi pacea sau armonia sufletească până nu le îndeplinea dorințele, şi în acest fel îşi sărăcea propria

integritate spirituală. Scrivener nu era căsătorit şi se ştia că nu întreținea relații intime stabile cu vreo persoană de sex opus, însă şi cel de al doilea roman s-a bucurat de popularitate. În fine, apăruse cineva care era în stare să redea prozei engleze o anume ținută. Au urmat şi alte romane, toate scrise desăvârşit, toate punând în evidență problemele care obsedaseră într-atâta omenirea în secolul nostru, iar veniturile lui Scrivener, începură să se apropie de o cifră înscrisă cu cinci numere.

Robert Scrivener nu-şi permitea să se culce pe laurii succesului şi le atrăgea mereu atenția prietenilor că nu se va lăsa niciodată atras de ofertele Hollywood-ului ca să-şi prostitueze opera pe ecran. De fapt, nu sosise nicio ofertă de acest gen, dar asta n-avea nicio importanță. Dacă ar fi apărut, Robert Scrivener ar fi refuzat-o. Se concentra aproape cu desăvârşire asupra activității sale literare, cu toate că mai susținea din când în când şi conferințe sau vorbea la „poşta ascultătorilor”. Era o persoană prezentabilă, cu un timbru plăcut, dar telespectatorii care nu-l cunoşteau aveau imaginea unei persoane din domeniul juridic, un avocat pledant, distins, poate chiar un tânăr judecător. De fapt, chiar era hotărât să atingă în treacăt anumite aspecte legale, cele privitoare la scriitori, pe durata seriei de conferințe pe care urma s-o țină nu peste mult timp la Geneva; însă în primul rând îl interesa integritatea eului scriitorului; în momentul în care s-a dedicat desăvârşirii cuvântului scris, niciun scriitor care-şi respectă profesiunea n-ar trebui să se abată de la normele înalte pe care şi le-a stabilit.

Robert Scrivener continuă să-şi dicteze scrisorile; deşi era atent să nu-şi prelungească dictarea, în voce avea o anume reținere, un formalism în exprimare care o atenționară pe fată că învoirea pe care o ceruse în acea seară era privită ca o dovadă de neloialitate. În cele din urmă, Scrivener îşi scoase ochelarii şi oftă.

— Pentru astăzi ajunge, Judith, spuse el. Nu vreau să

te mai rețin nicio clipă.

Secretara, încă jenată, avu sentimentul că-i stricase seara lui Robert Scrivener.

— Vi le bat imediat la maşină, spuse ea, împingându-şi scaunul înapoi; pe urmă, înainte de a ieşi din cameră, amintindu-şi de o scrisoare încă nedeschisă, pe biroul lui, adăugă:

— Am uitat să vă spun de o scrisoare din Elveția. E acolo, pe tamponul de sugativă. Probabil că e de la admiratorul acela care vă tot sâcâie să-i faceți critica la poezia trimisă. Am impresia că e scrisul lui.

Scrivener se uită la plic.

— Tot ce se poate, spuse el. Oricum, poate să mai aştepte. Nici prin cap nu-mi dă să te mai întârzii la teatru.

Secretara ieşi din cameră, şi în clipa următoare Scrivener se întinse după scrisoare. Cât de neglijent fusese, se gândi el în vreme ce tăia plicul cu cuțitul, să nu-şi arunce ochii prin teancul de scrisori, până să înceapă să dicteze. Trebuia să-şi închipuie că venise o scrisoare. Nici măcar indicația „pesonal“ n-ar fi ferit-o de ochii cercetători ai lui Judith.

Cu câteva luni în urmă, Robert Scrivener primise o scrisoare de la un cititor care-i lăuda cele trei poezii apărute într-o nouă revistă trimestrială. În ultima vreme nu colabora prea des cu versuri în revistele periodice literare, iar când le trimitea poezii, era o favoare specială, o revelare intimă, după cum considera el, a sentimentelor lui mai personale, pe care nu era dispus să le facă publice dacă n-ar fi respectat îndatorirea sa față de artele frumoase. Editorul trimestrialului ale cărui proprii versuri apărute într-o culegere fuseseră lăudate de Scrivener în ziarul de duminică la care colabora, fusese încântat să publice grupajul de poezii al colegului său mai cunoscut.

Autorul scrisorii declara că nici o altă poezie, cu excepția celor ale lui Rimbaud şi Rilke, nu-i lăsaseră o impresie mai profundă şi mai imediată; lumea lui se

schimbase literalmente. Profunzimea înțelepciunii, înțelegerea cosmică, simpla tragedie a concepției – poetul, ca atare, privind asupra unei lumi sortite pieirii cu un zâmbet cinic, totuşi oferind aceleaşi lumi binecuvântarea sa – aceste lucruri făcuseră pe cititorul publicației să-şi treacă în revistă toată viața, dând uitare problemelor personale: într-un cuvânt, renăscuse.

Robert Scrivener răspunsese la scrisoare. Semnătura era ambiguă, A. Limoges, iar adresa era din Zürich, Scrivener îşi imagină un profesor – pentru că ar fi trebuit fără îndoială să aibă şi câteva prescurtări de titluri după nume – poate un student, oricum cineva de o mare sensibilitate şi inteligență.

O săptămână mai târziu, primi un răspuns. Autorul scrisorii nu dormise toată noaptea după ce îi citise scrisoarea, ci se plimbase pe străzile Zürichului. Scrivener răspunse a doua oară. Poate că nu i-ar fi răspuns dacă nu ar fi primit chiar în ziua aceea o tăietură din presă, de la un ziar oarecare din Statele Unite, în care romanul său *Taurus* era compromis, ceea ce, anticipând A.I.D.[4], demonstra cum sacrificiul unui om putea să fie răspunzător de naşterea a mii. Recenzentul îi numea romanul „o prostie cu pretenții" şi-l sfătuia pe autor să-şi injecteze o doză de sânge de taur autentic. Scrivener aruncă la coş tăietura din ziar; cu toate acestea recenzia îl afectase, aşa că răspunsul la scrisoarea lui A. Limoges constituia o uşurare. De data asta dădu frâu liber condeiului şi comentă pe două pagini, suferința omului interiorizat şi probleme existențiale.

O săptămână nu primi nicio veste, apoi sosi o scrisoare modestă care conținea o poezie a lui A. Limoges şi în care i se solicita părerea despre ea. Scrivener citi poezia cu indulgență. Nu era rea. Bineînțeles, uşor influențată de tot ceea ce A. Limoges citise, dar chiar şi aşa, nu conținea nimic strident.

[4] Ageney for International Development.

Scrivener îi răspunse, incluzând în plic şi propria sa fotografie cu autograf, şi-şi scoase din minte individul, „admiratorul”, cum insista Judith: să-l numească. Rămase surprins când primi cu prima corespondență fotografia unei fete, semnată Annette Limoges şi puțin luat prin surprindere, îşi dădu seama că admiratorul şi corespondentul său nu era nici profesor de psihologie, nici student, ci o vânzătoare la raionul de ciorapi de nylon al unui magazin din Zürich.

Prima reacție a lui Scrivener a fost să rupă în două fotografia şi s-o arunce în foc, împreună cu scrisoarea. Pe urmă, ochii fetei, foarte mari şi umezi, părură să-l privească plini de reproş, Era frumuşică, fără nicio urmă de îndoială. N-avea nimic vulgar sau ieftin, iar scrisoarea care însoțea fotografia amintea ceva despre un tată, acum decedat, care fusese colonel în Armata Franceză. Scrivener încuie scrisoarea şi fotografia în Sertarul biroului, departe de mâinile scotocitoare ale lui Judith; abia când sosi o epistolă cu scuze pentru îndrăzneala de a-şi fi trimis fotografia şi cu afirmația că expeditoarea fusese atât de copleşită de fotografia lui Scrivener încât, pentru a doua oară colindase pe străzile Zürichului noaptea, vestitul autor al romanului *Soarta surâde celor bravi* se hotărî să răspundă.

După acest schimb de fotografii, între Robert Scrivener şi Annette Limoges se institui o corespondență săptămânală. Venea ca o relaxare, aşa îşi spunea în sinea lui, după orele de lucru în care se cufunda, cu totul, o biografie a lui Swedenborg. Scrisorile lui variau. Uneori erau serioase, alteori amuzante; îşi făcuse un obicei în a-şi trata corespondența necunoscută ca pe un umeraş de care-şi atârna teoriile şi stările sufleteşti. O săptămână în care îi mersese bine se reflecta la sfârşitul ei în scrisoarea către Annette Limoges. Scrisoarea avea un ton plin de încredere, chiar de voioşie, şi conținea frânturi de bârfă despre prietenii lui despre care vânzătoarea din Zürich nu auzise. O săptămână care se scursese prost, în care scrisese câteva pagini de

manuscris, rezulta, într-o anume asperitate a concepției, sau poate o tiradă adresată muzei care o vreme îl părăsise. Scrisorile pe care le primea comentau invariabil sentimentele şi stările lui, făcându-l pe Scrivener să simtă că, în sfârşit, exista cineva care-l înțelegea, cineva care fără să i se amestece în viață, devenise totuşi o parte din ea, absorbindu-i confidentele cum îi absorbea sugativa picăturile de cerneală lăsate de stilou. Annette Limoges trăia parcă doar ca să rețină ceea ce considera Scrivener că poate să-i trimită; guturaiurile trecătoare de la Londra formau preocuparea ei la Zürich, râsul său la prânz constituia alinarea ei de la miezul nopții, gândurile, toanele, atitudinile lui reprezentau hrana ei spirituală.

Când Robert Scrivener acceptă să țină două prelegeri la Geneva, nu se gândise că în felul ăsta ar avea ocazia s-o întâlnească pe Annette Limoges în persoană. Îi scrisese despre vizita apropiată, aşa cum îi comunica de altfel toate planurile lui, dar fără să facă vreo legătură cu ei doi. Annette – căci ajunseseră să-şi spună pe nume – fu cea care-i scrisese plină de emoție, spunându-i că datele când erau prevăzute prelegerile în Geneva coincideau, ca prin minune, cu propriul ei concediu, aşa că era cel mai simplu lucru din lume să ia trenul spre Geneva şi, în fine, să-l întâlnească. Întâmplarea făcea că Scrivener tocmai participase în acea săptămână la nunta unui prieten şi confrate văduv, care se hotărâse să se căsătorească. Deşi Scrivener se dusese la nuntă cu gândul să se distreze puțin pe seama mirilor, în timpul petrecerii se pomeni că el era cel care primea împunsăturile. Mirele, cam copt, cu tânăra mireasă alături, îl ironizară pe Robert Scrivener, numindu-l fată bătrână. Cei care erau prin preajmă izbucniseră în râs. Ba chiar prinse din zbor şoapta jignitoare a unui invitat cum că experții care scriu romane intitulate *Taurus* ar trebui să pună în practică ceea ce propovăduiesc. Când dăduse mâna cu vechiul său amic ale cărui cărți le desconsidera – se vindeau într-un număr ridicol de mare

– şi-l felicită, amicul îi zâmbi, aproape ca şi cum i-ar fi părut rău pentru Scrivener, şi-i spusese: „Chiar nu mă invidiezi că plec la Major ca însoţit?“ Şi se uitase spre mireasă zâmbind.

Episodul îl râcâia; parcă ar fi planat asupra lui o sugestie dezagreabilă cum că el, Robert Scrivener, era un impostor, fără o experienţă bogată de viaţă de care musteau toate romanele sale. Îndârjit, apucă tocul şi-i scrise pe loc lui Annette Limoges, sugerându-i că ar trebui să vină la Geneva să-l întâlnească, iar el o să facă rezervările necesare.

Pe măsură ce momentul întâlnirii se apropia, Robert Scrivener se pomeni că-l apucă neastâmpărul. Se simţea cu zece, douăzeci de ani mai tânăr, şi-i era aproape imposibil să se concentreze asupra însemnărilor sale în vederea apropiatelor conferinţe. Integritatea scriitorului, desăvârşirea cuvântului scris – amândouă temele treceau acum pe planul al doilea când se gândea la camerele cu acces între ele de la hotelul Mirabelle, Geneva. Avusese grijă să le rezerve personal – iar în această ultimă seară dinaintea plecării, îşi permise luxul de a-şi imagina prima întâlnire; Annette, radioasă şi timidă, zâmbindu-i peste masa pusă pe terasă pentru cină. Prelegerea era programată pentru seara următoare, iar cea mai apropiată întrevedere urma să fie prânzul luat împreună cu omul de litere elveţian care organiza programul, aşadar prima seară era rezervată doar lui Annette. Scrisoarea pe care o deschise acum, şi care scăpase ochiului vigilent al lui Judith, era un bileţel entuziast în care îi spunea că va ajunge la Geneva înaintea lui, probabil chiar cu o zi mai devreme şi-l va aştepta la aeroport.

— Dacă nu sunt acolo, scria ea, înseamnă că n-am vrut să te incomodez când eşti cu persoanele oficiale, şi atunci ai să mă găseşti la hotel.

Asta vădea discreţie; nu dorea să i se vâre în suflet cu orice preţ. Iar după aceea... Imaginile se succedau una după alta, iar Robert Scrivener abia mai putea să aştepte

scurgerea orelor până când va părăsi aeroportul din Londra cu destinația Geneva.

Din fericire, zborul spre Geneva a decurs fără probleme. Scrivener nu putea să sufere golurile de aer, pentru că o călătorie agitată îi provoca migrene; când avionul ateriză pe pistă, se uită pe fereastră nerăbdător să surprindă vreo siluetă tinerească, de codană, cu o coroană de păr castaniu-deschis. Era după-amiaza târziu; soarele strălucea, lacul era de un albastru amețitor. În spatele barierei de la sosire se adunase o mulțime de lume în aşteptarea prietenilor, dar nu recunoscu niciun chip asemănător cu cel din fotografia atât de familiară.

Scrivener trecu prin vamă, îşi ridică bagajul făcu semn unui hamal. Nu-i veni în întâmpinare nicio persoană oficială. Faptul nu-l deranja, deşi poate eticheta ar fi cerut să-l primească cineva. Cât despre Annette, îl prevenise că s-ar putea să nu vină. Nu era plăcut, dar mai bine să nu renunțe la discreție. Hamalul chemă un taxi şi curând ajunse în fața hotelului Mirabelle, o clădire veselă şi primitoare, scăldată în soarele puternic, cu ferestrele şi terasa cu vedere spre lacul azuriu. Bagajele lui Scrivener fură înhățate de un liftier, iar el se duse să semneze în registru şi să-şi ia cheia.

Urmă o clipă de teamă. Avga o presimțire că până la urmă Annette Limoges nici nu va veni. Ar fi putut s-o rețină ceva. Cine ştie ce nenorocire petrecută la Zürich. Îşi auzi propria voce nesigură întrebând dacă avea vreun mesaj. Recepționara se întoarse spre una din căsuțe şi scoase un plic; purta caligrafia ei. Se retrase să-l citească. Mesajul era scurt. Sosise cu bine, de fapt, se afla de două zile la Geneva. În Zürich se făcuse atât de cald şi începuse şi concediul, încât era o prostie să nu profite de această ocazie şi să mai câştige o zi. Camerele erau minunate. Florile pe care el le comandase pentru ea erau superbe. Geneva însăşi – raiul pe pământ. Se dusese să înoate dar va reveni la hotel cât de curând.

Scrivener urcă în urma liftierului.

Primul lucru pe care-l făcu după ce-şi aruncă o privire apreciativă prin cameră, spre fereastră şi balconul cu vedere spre lac, a fost să încerce la uşa de acces. Era încuiată. Problema se rezolva simplu. Cu un sentiment de uşoară jenă se uită pe gaura cheii. Nu se vedea nimic. Se îndreptă de spate şi se apucă de despachetatul bagajelor. Făcu o baie, se schimba şi ieşi pe balcon. Chelnerii ieşiseră deja pe terasă şi serveau băuturi. Dincolo de terasă se întindea locul de promenadă, iar mai departe lacul. În depărtare se zăreau trambuline – bărcile şi un grup de tineri bronzaţi şi veseli, unii întinşi la soare, alţii scoţând la suprafaţă capetele tunse, în apa liniştită.

Scrivener telefonă chelnerului de pe etaj să-i aducă un Martini, şi în vreme ce stătea pe balcon şi-l sorbea, privind jos spre terasă, anticiparea a ceea ce urma să se întâmpie în următoarele ore crescu până la nerăbdarea febrilă. Oare de ce întârzia? Nu astfel îşi imaginase începutul serii în doi.

Prea agitat să mai rămână pe balcon, se înapoie în cameră; se trânti pe un scaun şi începu să-şi recitească însemnările pentru prelegere. Degeaba, insă. Îi era imposibil să se concentreze. Pe urmă îi trecu prin cap că poate se întorsese totuşi la hotel şi se dusese la ea în cameră; nu avusese curajul să-i dea de ştire că era acolo. Traversă camera şi bătu la uşă. Nu primi niciun răspuns. Poate era în baie. Apucă telefonul şi ceru să i se dea legătura cu camera alăturată. După o clipă sau două de linişte, vocea de la centrala hotelului îl informă că la camera 28 – a lui era 27 – nu stătea nimeni.

— Nimeni?! se miră el. Dar trebuie să fie o greşeală. Vreau să vorbesc cu d-ra Limoges care stă la camera 28.

— Faceţi o confuzie, veni răspunsul. D-ra Limoges ocupă camera 50, un etaj mai sus,

Scrivener se stăpâni cu mare greutate. Idioţii de la recepţie făcuseră probabil o tâmpenie. Reţinuse clar două camere cu acces între ele. Greşeala se putea

îndrepta însă fără discuţie. Rugă, cu glas tremurat, să i se dea legătura cu camera 50. Urmă inevitabilul apel telefonic cu inevitabilul sunet în gol. Scrivener înjură şi trânti la loc receptorul. Apoi coborî pe terasă şi mai comandă un Martini. Oamenii apăreau pe terasă în grupuri sau câte doi, unii ca să bea, alţii să mănânce, numai Robert Scrivener stătea de unul singur la masă şi nu avea altceva de făcut decât să fixeze uşa spre restaurantul Mirabelle. Nu-i era îngăduită nici alinarea produsă de o ţigară, pentru că nu fuma. Un al doilea Martini nu-l ajută prea mult să se liniştească; pentru că întotdeauna băuse cu măsură, alcoolul înghiţit într-un interval atât de scurt îi produse o agitaţie şi mai mare. Îi trecu prin cap că fetei i s-ar fi putut întâmpla o nenorocire şi că nu peste mult timp recepţionerul o să-şi facă apariţia prin uşa restaurantului ca să-i comunice vestea.

De două ori venise la masa lui chelnerul cu meniul şi de două ori îl îndepărtase. Pe urmă când îşi termină ultimul Martini văzu că se îndrepta spre el, pe jumătate ascunsă de un grup de persoane în ţinută de seară, cineva în jeans reiaţi şi sandale, o bluză verde ca smaraldul şi da... ea era, Annette Limoges. Ridicase mâna şi-i făcea semn; apoi îi trimise o bezea. Fata se găsea lângă el, mai înaltă decât se aşteptase, mai oacheşă, cu părul încă ud de la înot, răvăşit, însă frumuşică, fără îndoială frumuşică; cei de la masa învecinată o fixau deja.

— Mă poţi ierta oare? spuse ea, iar glasul atrăgător cu un uşor accent, avea un timbru plin şi plăcut.

— Să te iert? spuse el. Bineînţeles. Chelner... şi se întoarse să comande unui chelner care tocmai trecea, încă un Martini, dar ea puse mâna pe braţul lui.

— Nu... nu... după care adăugă repede, doar nu crezi că o să stau aici în halul ăsta? Dau o fugă până sus să mă schimb. Mă întorc în zece minute. Comandă-mi un Cinzăno.

Dispăru până să apuce el să priceapă tot ceea ce se

petrecuse. Se aşeză la loc şi începu să fărâmițeze o chiflă şi să-şi vâre în gură bucățelele. Fotografia îl făcuse să se gândească la o persoană atrăgătoare şi caldă, dar realitatea întrecea cu mult poza şi imaginația începu pe loc să creeze imagini. De fapt… era năucit. Îşi închipuise că va lua o atitudine indulgentă, uşor patronatoare, iar ea îi va sorbi vorbele, cu ochii mari; acum începuse să aibă dubii; hipnotizat de pantalonii reiați şi cămaşa verde, se simți brusc în încurcătură, ca un licean stângaci care comandă prima masă.

Tocmai consulta cu *maître d'hôtel* meniul, când ea îşi făcu apariția – fusese mai promptă decât spusese, trecuseră doar şapte minute. Se schimbase într-o rochie fără bretele dintr-un material cu buline, care-i punea în valoare brațele şi umerii bronzați. Părul castaniu-deschis, lăsat pe spate când apăruse prima oară, era acum răsucit într-un coc foarte şic şi care o prindea de minune; umbra verde de pe pleoape îi mărea ochii şi le dădea strălucire. Scrivener se simți depăşit. Înfățişarea ei era pe măsura unei ținute de seară cu o floare la butonieră, pe câtă vreme costumul lui cenuşiu părea deplasat, mai potrivit pentru un doctor sau un avocat.

— Nici nu-ți închipui, spuse ea în timp ce se aşeza, ce înseamnă pentru mine. După ore nesfârşite în magazinul acela oribil, unde nu-mi pasă de nimeni şi nimănui nu-i pasă de mine, să fiu dintr-o dată adusă aici cu o singură mişcare a baghetei vrăjitorului. Şi tu eşti vrăjitorul. Stai în fața mea cum mi-am închipuit, Robert. Robert Scrivener.

El zâmbi şi făcu un gest uşor de dezavuare.

— E destul de rece băutura, aşa-ți place?

— Perfect.

Îl învălui cu un zâmbet.

— Dar, de fapt, totul e perfect. Geneva, hotelul, lacul.

Chelnerul apăru iar lângă el, iar Scrivener fu nevoit să-şi dezlipească ochii de pe Annette Limoges şi să şi-i concentreze pe o altă perfecțiune, decizia finală pentru

ceea ce vor mânca şi vor bea. I se părea extraordinar de important să nu facă vreo alegere greşită, ca prima lor masă luată împreună să fie la fel de însemnată aşa cum fuseseră toate celelalte lucruri pentru ea.

— Precis nu vrei altceva? o întrebă el a treia oară, exagerat de grijuliu, în dorința de a-i fi pe plac, iar ea aprobă din cap. Chelnerul se înclină şi dispăru.

— Ei... Robert Scrivener privi peste masă la corespondenta sa cu vechime de luni întregi şi în fața căreia, ăsta era adevărul, îşi deschisese sufletul, îşi dezvăluise cele mai intime gânduri, iar acum se trezea că nu poate să articuleze un cuvânt; frazele care curgeau din stilou cu atâta uşurință îl părăsiseră.

— Cel mai minunat lucru este că ne şi cunoaştem, spuse fata. Nu mai este nevoie să spargem gheața. Parcă am fi mâncat seară de seară împreună.

Scrivener ar fi dat orice să simtă acelaşi lucru. Pe el îl sâcâia în acel moment tocmai ideea că mâncau pentru prima oară împreună.

— Aşa e, minți el, şi asta înseamnă enorm.

— De obicei, spuse Annette, când doi oameni se întâlnesc pentru prima oară, există un fel de reținere între ei. La noi însă e altfel. Ştii că-mi poți spune totul. Şi eu la fel.

Îşi terminase paharul şi se uita în jur să mai comande unul. Agitat, Scrivener chemă chelnerul.

— Încă un Cinzano pentru domnişoara, spuse el. Acasă, în birou, de unul singur, cu hârtia în față şi probabil o ocheadă aruncată peste fotografie, totul era în regulă, dar în realitate, confruntat cu acea apariție, cu acel chip, cu ochii aceia, buzele acelea, ce simplu ar fi fost dacă n-ar fi trebuit să rostească nimic, să nu fie obligați să îndure ceremonialul acestei seri, ci să urce la etaj şi să lase natura să-şi ceară drepturile. Să uite de conversație. Să uite de tot.

Faptul că era nevoit să mănânce îl ajută puțin, ca şi vinul de altfel, binevenit, şi care-i înapoie încrederea în sine, aplombul, aşa că nu mai putea să-i pară plicticos

sau searbăd pentru că o văzu râzând şi zâmbind, aeceptându-i remarcile mărunte ca pe nişte vorbe de duh; senzația aceea de îndobitocire mută nu fusese decât o fază trecătoare, îşi dădu el seama. Oricum, ea nu băgase de seamă. Vorbele măgulitoare aruncate de ea în doi peri soseau ca nişte fărâme tămăduitoare. Îl întrebă despre conferințele pe care urma să le susțină, despre biografia la care lucra, fiecare remarcă făcută îi demonstra cât de des îi recitise scrisorile, iar când ritualul cinei se sfârşi şi ajunseră la cafele şi lichior, Robert Scrivener avu sentimentul că se scaldă parcă într-o căldură luminoasă. Era hrănit şi mângâiat, răsfățat de cineva care era pe jumătate produsul imaginației sale şi pe jumătate prezența fizică a acestui întreg minunat din fața sa.

— Ştii, spuse el, şi fu conştient că vorbele lui sunau puțin neclar, ştii, drăgălaşo, că proştii ăia au încurcat camerele?

— Le-au încurcat?

Îl privi nedumerită.

— Da, eu stau la etajul întâi, iar tu eşti la al doilea.

— A, dar e vina mea.

Îi zâmbi.

— Când am venit, m-am instalat la etajul întâi, camera 23, parcă, dar era atât de micuță, încât am rugat să mă mute. Am acum o splendoare de cameră. Cu privelişti minunate de ambele părți.

— Aha, asta explică totul.

Se prefăcu că pricepe, dar de fapt era descumpănit. Din câte putuse zări camera învecinată – de pe fereastra închisă a balconului – nu era nici pe departe micuță, ci exact cât a lui. Avusese grijă să rețină două camere cu acces, de aceeaşi mărime.

— Sper că ți-au dat o cameră liniştită, spuse ea. Probabil că ai să lucrezi din zori şi până în noapte. Asta-i rutina obişnuită, nu?

— În vacanță nu lucrez, spuse el.

— Dar conferințele? spuse ea. Vrei să spui că le-ai

terminat şi nu e nevoie să mai pui nimic la punct?

— Orice punere la punct o voi face pe podium, când vorbesc.

Era clar că dădea semne de obtuzitate. Dacă ar fi fost sfioasă ar fi luat-o drept o modestie firească, dar ea era atât de sigură pe sine, cu o asemenea sofisticare înnăscută, încât presupunerea ei cum că el ar lucra până noaptea târziu, i se păru de-a dreptul ciudată. Nu ştia dacă să i-o reteze şi s-o anunțe râzând: „Să ştii că nu suport să mă plimb pe coridoarele hotelului în haină de casă”, când deodată, ea întinse mâna peste masă şi i-o prinse pe a lui.

— Ăsta e cel mai frumos lucru din toate, că-ți pot spune totul, absolut totul. Ca şi cum ai fi fratele meu geamăn. Alții se gândesc la tine ca la Robert Scrivener, nu însă eu.

Căldura vocii ei îl înfioră. Câte promisiuni în glas, ce putere subtilă în strânsul mâinii. La urma urmelor, chiar dacă avea atâta importanță că locuiau la etaje diferite? Prezenta separare putea să facă plimbarea de colo-colo mai apetisantă.

— Ce palpitant este când eşti atât de îndrăgostită!

Îi răspunse strângându-i uşor mâna şi gândindu-se care ar fi modul cel mai potrivit să se retragă de pe terasă. Poate o plimbare pe lângă lac vreo zece minute şi pe urmă...

— Totul s-a petrecut fulgerător, spuse ea, ştii cum se întâmplă, probabil că tu, cu atâta experiență ai trecut până acum prin asta de zeci de ori. Ți-aduci aminte cum ai făcut-o pe Davina din *Madrigal* să se ducă într-un restaurant şi să piardă noțiunea timpului şi a spațiului? Şi mie mi s-a întâmplat la fel. Cum l-am văzut pe Alberto ieşind din cabina de baie ieri; mi-am dat seama că m-am îndrăgostit ca o nebună.

Scrivener nu-şi retrase mâna, dar simți că înțepeneşte.

— Alberto, repetă el.

— Da, Alberto, răspunse ea. Are nume de frizer, aşa-i?

De fapt e cabinierul de pe plaja Mirabelle şi este cel mai frumos lucru posibil. Bronzat, un fel de divinitate solară. Ne-am privit o singură dată şi a fost suficient.

Râse şi-i strânse din nou mâna.

— I-am spus că n-am prosop, continuă ea, aşa că am intrat în vorbă, şi pe urmă – ştii, e şi instructor de înot – a intrat cu mine în apă. Bineînțeles că eu înot ca un peşte, dar m-am prefăcut că habar n-am, aşa, ca să mă distrez; şi față de ceilalți care nu ştiau să înoate, m-am remarcat imediat. Vai, Robert, nici nu pot să-ți spun cât de minunat a fost. Am stat toată ziua acolo, pe plajă, şi azi la fel, şi de fapt de-asta am şi întârziat la masă. I-am povestit totul despre tine şi a rămas atât de impresionat, încât s-a simțit chiar prost că s-ar putea să mă aştepți şi eu întârzii. I-am spus să nu-şi facă probleme. Robert Scrivener nu e un oarecare, i-am explicat eu. Este persoana cea mai intuitivă şi mai înțelegătoare din întreaga lume. De aceea este şi atât de cunoscut.

Fata îşi retrase mâna ca să-şi mai aprindă o țigară, iar el simulă că înghite restul de lichior care-i mai rămăsese în pahar. Orice s-ar întâmpla, ea nu trebuia să-i citească nimic pe chip sau în glas.

Fata încreți din nas când el îi aprinse țigara.

— Dar de obicei nu mă comport aşa, îi spuse ea. Sunt foarte cuminte, foarte aşezată. Asta a fost o excepție. Cum îi spuneam şi lui Alberto astă-seară: „Ce-o să mai râdă Robert de mine când am să-i povestesc ce s-a întâmplat“. Dar Alberto nu era prea convins. Credea că o să te simți jignit.

Fu rândul lui Scrivener să râdă. Râsul sună firesc, însă efortul investit îi costă zece ani din viață.

— Jignit? spuse el. De ce naiba să mă simt jignit?

— Păi chiar aşa? Pentru Robert e încă un dram de experiență în plus, i-am spus eu lui Alberto. Nu, ceea ce este nemaipomenit pentru mine e că ai putut face posibilă această întâlnire. Uite-mă, sunt aici, în hotelul ăsta dumnezeiesc, mă distrez extraordinar şi ție îți datorez totul.

Pe buzele lui Scrivener soseau fraze ironice. Reflecții amare de genul „Mă bucur că-ți sunt de folos”, sau „Mai poftiți şi altă dată”, însă avu tăria să nu le rostească. Dacă ar fi arătat cea mai mică umbră de enervare, ar fi scăzut în ochii ei.

— Şi o să-l întâlnesc şi eu pe acest desăvârşit? întrebă el.

— Bineînțeles, spuse ea. Chiar i-am spus să fie la barul de lângă gară la ora zece fix. De fapt s-a şi făcut ora. Am căzut de acord că la gară e cel mai bine pentru că întotdeauna e lume multă şi n-o să te recunoască nimeni. Ştii, dacă s-ar afla că îngrijitorul de la cabine are o idilă pasionată cu una din vizitatoarele hotelului, frumosul meu Alberto ar putea să-şi piardă slujba.

Şi pe bună dreptate, se gândi Robert Scrivener. În locul primului şoc se instalase o mânie surdă, căreia nu-i putea da frâu liber. Inutilitatea, umilința serii care abia începuse îi umbreau acțiunea. O singură zeflemea – şi era pierdut! O singură scăpare şi integritatea lui de scriitor, avutul său despre care urma să vorbească aici, la Geneva, echilibrul, înțelegerea, urmau să fie pătate pentru totdeauna.

— Dacă eşti gata, mergem, spuse Scrivener, iar ea se ridică imediat – nici măcar nu încercase să-şi mascheze nerăbdarea, măcar aşa, din politețe – şi o conduse de pe terasă prin restaurant – o siluetă senzuală, răcoroasă şi nostimă într-o rochie fără bretele, pregătită pentru desfătarea cabinierului, nicidecum a lui.

Lucrul cel mai groaznic era că nu exista nicio soluție. Daeâ ar fi invocat o oboseală bruscă, scuza lucrului, indigestia – toate aceste eschivări ar fi însemnat o pierdere totală a prestigiului. Ceea ce îi provoca în primul rând nelinişte era gândul, la scrisorile pe care le aşternuse săptămână de săptămână, scrisori adresate unei prietene, unei confidente căreia îşi deschisese sufletul.

— Să nu te superi dacă Alberto o să fie cam ruşinos, spuse ea când ajunseseră pe strada, umedă acum, la

lăsarea înserării, cu o moliciune de catifea. N-are decât douăzeci şi doi de ani şi nu se pricepe ce să-ți spună. Bineînțeles că vrea să vină şi el mâine, la conferință. Ne-am gândit să mergem împreună. E prima oară când întâlneşte un scriitor vestit.

— Dar tu?

Replica țâşni de pe buzele lui asemeni glonțului din puşcă, dar ea era prea fericită, sau prea insensibilă pentru moment ca să-i sesizeze tonul.

Uneori mai mă duc în Zürich, răspunse ea, dar de obicei sunt prea obosită seara ca să mai ies la distracție.

„Da. Probabil că vânzarea de ciorapi este o ocupație epuizantă.” Ce adecvat şi incisiv se puteau numi lucrurile; mândria însă îl împiedică să rostească replica cu voce tare.

Ajunseră la un bar cu fațada stridentă pe strada de lângă gară, iar Annette Limoges, încrezătoare şi veselă, îşi făcu loc printre grupurile de oameni care se distrau.

— Sper să nu fii recunoscut, spuse Annette. Ar fi cam neplăcut să ne strice seara vreun prăpădit de funcționar şi să te piseze cu întrebările.

Robert Scrivener simți că de fapt i-ar fi unica salvare. Ce n-ar fi dat să-şi facă apariția în clipa aceea vreun membru al Societății Internaționale de Litere, să-i atingă brațul reverențios vreun necunoscut oricât de obtuz, oricât de plicticos, să se apropie de el şi să-i spună: „Dumneavoastră sunteți Robert Scrivener, nu? Am încercat să vă găsim la hotel. Vă rugăm să veniți să beți un pahar cu noi“. Pe urmă, şi numai atunci, după o asemenea solicitare fățişă, ar fi putut s-o privească pe Annette Limoges şi să-i spună „Draga mea, te rog să nu te superi. Du-te să-l găseşti pe Alberto. Eu trebuie să mă alătur grupului de prieteni”, Atunci i-ar fi fost salvată mândria şi i s-ar fi ridicat moralul care acum era la pământ. Totuşi nu se întâmplă nimic. Annette îl duse într-un colț al barului unde, pe un scaun înalt stătea proțăpit un vlăjgan bronzat cu o hălăciugă de păr cârlionțat. Arătos, poate la prima vedere, dar ghiulul de

pe degetul cel mic îl făcu pe Scrivener să tresară. Iar Annette... Annette, care părea atât de integrată în atmosfera terasei hotelului Mirabelle, atât de plină de *savoir faire,* atât de apetisantă, nostimă foc, păru dintr-o dată-l că pierde din distincție în ochii săi. Fâțâiala pe care o începu când îl zări pe Alberto – căci el trebuia să fie – era de-a dreptul... vulgară.

— Bună, iubitule, spuse ea – iar „iubitule" sună ca o jignire pentru Scrivener, o grosolănie – am venit. Vreau să faci cunoştință cu domnul Robert Scrivener.

Tânărul întinse mâna, iar Scrivener o atinse ca şi cum ar fi fost ceva murdar.

— Mă bucur că vă cunosc, spuse Alberto, lăsându-se să alunece de pe scaun; pe urmă rămaseră toți trei acolo, în picioare, arborând nişte zâmbete false, până când Scrivener, gazda, comandă un rând de băuturi.

Se aşezară la o măsuță, iar bărbatul mai vârstnic care ceva mai devreme în acea seară fusese escorta mândră a fetei, centrul atenției altor bărbați cu priviri nesățioase, fu nevoit acum să joace rolul unchiului îngăduitor sau, mai rău, a celei de-a cincea roată la căruță. Sentimentul de inferioritate resimțit de Robert Scrivener era sporit de simțământul instinctiv că îngrijitorul de cabine era conştient de stânjeneala lui şi se simțea şi el prost. Dacă ar fi avut tupeu ar fi putut fi dispreţuit, însă Alberto era tăcut pe cât era Annette Limoges de vorbăreață, şi-şi ținea ochii fixați pe paharul de bere care, după toate aparențele, îi satisfăcea modestele dorințe; din când în când îşi flutura genele lungi şi se uita pieziş spre Scrivener cu o umbră de scuză.

Scriitorul ştia – şi tocmai acest lucru făcea să fie totul şi mai degradant – că dacă Annette i-ar fi părăsit pentru câteva minute, ar fi putut să se întorcă spre Alberto, să-i strecoare câteva mii de franci peste masă, iar eabinierul ar fi priceput totul din ochi. Pur şi simplu ar fi dispărut. Iar odată îndepărtat, fata i-ar fi revenit din nou lui Scrivener! Cel mai cutremurător lucru era însă că dacă lucrurile s-ar fi petrecut ca atare, Scrivener era dispus

să şteargă cu buretele resentimentele din ultimele două zile, atât de mult îl fascina vânzătoarea din Zürich. Scrivener nu era chiar atât de orb, încât să-şi închipuie că era la fel de atrăgător ca Alberto; totuşi fata venise la Geneva să-l întâlnească pe el, era invitata lui, invitata unei persoane de renume în lumea internațională a literaților, care fără îndoială putea dispune de adularea celor mai frumoase femei din lume. Dar oare chiar putea? Aici era punctul lui nevralgic. Pretutindeni existau în clipa aceea bărbați care îndeplineau rolul de soți sau amanți; uneori plăteau pentru aceste privilegii, alteori favorurile însoțitoarelor erau oferite gratuit, dar oricum ar fi stat lucrurile, cel puțin relația era stabilită. Pe când Robert Scrivener, cunoscut în întreaga lume pentru diagnosticarea desăvârşită a problemelor inimii omeneşti, era nevoit să vâneze o vânzătoare din Zürich care nu avusese nici măcar răbdarea să procedeze conform uzanțelor impuse de el.

— Ştii ceva, Robert, spuse Annette, întrerupându-i şirul gândurilor, dacă mâine seară înainte de conferință n-ai nimic de făcut, putem să mergem toți trei la munte. Ai putea chiar să închiriezi o maşină şi să luăm cu noi mâncare. Sunt convinsă că ne dau hrană rece de la hotel.

Ciudat, dar chiar asta fusese şi intenția lui Scrivener. Înainte de apariția cabinierului îşi imaginase o excursie cu maşina în munți sau o plimbare pe lac, după prânzul luat cu literații elvețieni.

— Din păcate, la prânz sunt ocupat, răspunse Scrivener.

— Ah, ce rău îmi pare, spuse Annette, dar cred că o să mergem fără tine. Alberto e liber după ora douăsprezece.

Strânse mâna cabinierului, aşa cum o strânsese şi pe a lui Scrivener la masa de pe terasă.

— Iubitule, spuse ea, vrei să mergem, nu? Robert ne aranjează o maşină şi putem rămâne până când vine timpul de conferință. Pe urmă luăm toți trei masa împreună.

Alberto, înroşindu-se sub bronzul tenului, se uită cu o privire în care se citesc scuzele.

— Poate domnul Scrivener are alte planuri, îndrăzni el.

— A, nu spuse Annette Limoges, aşa-i că nu ai alte planuri, Robert?

Scriitorul simți o uşoară iritare la auzul repetat al numelui său de botez. Nicicând nu sunase mai plăcut numele de Scrivener; parcă n-avusese niciodată atâta demnitate. Încercă să-şi amintească când îi permisese prima oară corespondentei sale din Zürich să-i spună Robert, dar trecuseră multe luni şi obiceiul se instalase pe nesimțite.

— N-am niciun plan, spuse el, mă aflu la Geneva ca să țin două conferințe. Sunt la dispoziția oficialităților interesate.

— Pai atunci putem să punem la punct amănuntele dimineața, spuse Annette. Important e să ne simțim toți bine. Alberto n-a citit încă *Taurus,* nu-i aşa Alberto, aşa că nu ştie pasajul acela minunat unde Mark îşi explică filosofia lui asupra vieții – mâine o să-i cumpăr un volum şi tu o să-i dai un autograf, da, Robert?

— Cu plăcere, spuse Scrivener şi cu curtenia lui Sir Philip Sidney, comandă încă o bere pentru cabinier. Seara interminabilă se derula pe ultimele momente. Barul se golea. Dacă soarta ar fi vrut, Scrivener şi Annette Limoges ar fi fost de mult uniți într-o îmbrățişare prelungită şi dumnezeiască în camera 27 sau 50 la hotelul Mirabelle.

— Am impresia că barmanul ar vrea să scape de noi, spuse Scrivener.

Cei trei nedespărțiți se ridicară în picioare, Scrivener achită nota de plată pentru ultimul rând de băuturi şi porniră înapoi spre hotel; Annette stătea între scriitor şi cabinier, ținându-i pe amândoi de braț.

— Uite asta numesc eu raiul pe pământ, spuse ea – să fii cu cei doi bărbați care înseamnă totul pentru tine în această lume.

Niciunul dintre însoțitori nu-i răspunse. Dacă pe capul lui Alberto se îngrămădiseră cărbuni încinşi, Scrivener habar n-avea şi nici nu-i păsa. Gândurile lui erau îndreptate spre sine, iar în minte îi veni remarca unul grâjdar irlandez pe seama unui cumpărător extaziat, proaspăt intrat în posesia unui cal imposibil de călărit; „Cât de uşor eşti de mulțumit, încredere!“

Annetțe se opri pe treptele de la Mirabelle. Dădu drumul brațului lui Scrivener, nu însă şi al lui Alberto.

— Mă duc să mă plimb cu Alberto până la capătul promenadei, spuse ea, iar Scrivener o văzu privind spre pontoanele care mărgineau lacul şi unde se afla un şir de cabine întunecate, discrete şi liniştite şi de la care îngrijitorul probabil că avea cheia.

— Atunci eu vă spun la amândoi noapte bună, rosti Scrivener.

Annette Limoges îl îmbrățişă într-un zâmbet.

— A fost o seară minunată, spuse ea, nici nu ştiu cum aş putea să-ți mulțumesc.

„Nici eu“, se gândi Scrivener. Ridică mâna ca rămas bun, pe jumătate binevoitor, pe jumătate ca un fascist, le întoarse spatele şi intră în hotelul Mirabelle, unde un liftier adormit îl conduse până la etajul doi, camera 27. Patul era desfăcut, pijamaua întinsă pe cuvertură. Ce cameră curată, intimă şi virgină! Costumul pe care-l dezbrăcase atârna în garderob. Notițele pentru conferință erau adunate teanc pe masă. Aprinse veioza de la noptieră şi văzu pe ceasul de voiaj că se făcuse două fără un sfert. Traversă camera spre fereastră şi cu un gest hotărât închise draperiile. Ridică volumul Turgheniev în colecția Penguin pe care-l citise în avion şi-l puse pe pernă, împreună cu ochelarii. Apoi se dezbrăcă tacticos.

Scrivener n-o mai văzu pe Annette Limoges până târziu a doua zi dimineață. Îi telefonă în cameră la ora zece, iar vocea somnoroasă care îi răspunse era prea îneâlcită, prea anesteziată de plăcerile nopții anterioare ca să se facă înțeleasă. Închise brusc după ce-i spuse că

o vă suna iar la ora unsprezece. Procedă ca atare, după ce se îmbăiase şi se îmbrăcase, luase micul dejun şi făcuse o scurtă plimbare. De data asta nu răspunse nimeni, iar centralista îşi dădu cu părerea că probabil locatara de la camera 50 se afla în baie. Scrivener urma să fie luat de literatul elvețian la prânz, prin urmare cu cinci minute înainte de ora fixată, coborî să aştepte în holul hotelului. La ora douăsprezece fără trei minute fix, Annette Limoges ieşi din lift, îmbrăcată în pantalonii reiați, sandale şi bluza verde. Arăta ca o piersică pârguită, care tocmai fusese culeasă, din păcate nu de Scrivener.

— Am aranjat totul, spuse ea zâmbind fericită, am comandat maşina. Îl iau pe Alberlo la 12,30.

Când vorbea, un bărbat solid, în costum cenuşiu, cu o pălărie Eden intră în hotel. Se îndreptă greoi spre Scrivener.

— Domnul Robert Scrivener? întrebă el, cu accent elvețian-german şi maniere afabile, Îmi face plăcere să mă prezint, Fritz Lieber, secretarul Societății Internaționale de Litere. Bine ați venit la Geneva.

— Vă mulțumesc, spuse Scrivener, şi după o clipă de ezitare, dumneaei este domnişoara Limoges.

Bărbatul solid se înclină.

— Păcat, Herr Lieber, că-l luați pe domnul Scrivener la o masă solemnă, anunță veselă Annette, aranjasem o zi la munte.

Herr Lieber, nedumerit, se întoarse spre scriitor pentru a primi confirmare.

— Sper că nu e vreo neînțelegere la mijloc, începu el, iar Scrivener, jenat, dădu din mână.

— Nu, nu, bineînțeles că nu, prânzul acesta a fost aranjat cu două săptămâni înainte.

Însoțitorul literat, temător ca nu cumva Societatea Internațională de Litere să fie bănuită de neospitalitate, murmură ceva despre oricare prieten al unui oaspete de onoare ca fiind binevenit la masă. Robert Scrivener, văzând în ochii lui Annette o clipă de ezitare, interveni

prompt. Simțea că o asemenea invitație avea să-l includă şi pe cabinier.

— Domnişoara Limoges are deja alte aranjamente, spuse el, şi se întoarse spre Annette, adresându-i-se – ne vedem când mă întorc. Dacă-ajungi înaintea mea, lasă-mi un bilet la recepție.

Cu inima cât un purice ca ei să nu-i vină ideea să sugereze o modificare de planuri în care-l includea şi pe Alberto, se sili să zâmbească voios spre reprezentantul Societății Internaționale, adăugând;

— Mergeți?

În timp ce se urcau în maşina care îi aştepta, Scrivener zări în depărtare muntele, piscurile cu cuşmele de zăpadă în ciuda verii şi gândul îi zbură la ceea ce s-ar fi putut întâmpla pe un platou scăldat în soare, sau poate lângă un pârâiaş rece ca gheața, în locul prânzului oficial din restaurantul sufocant al unui hote! rival, Bineînțeles; era oaspete de onoare, dar vânzătoarea din Zürich şi Alberto de pe plaja Genevei se vor înfrupta, pe cheltuiala lui, din deliciile mai deosebite ale după-amiezei.

— Regret nespus, începu Herr Lieber, că nu mi-ați spus că vor fi şi alte persoane în grup. Ar fi fost foarte simplu că extind invitația – domnişoara... spuneați, nepoata dumneavoastră...?”

— E doar o cunoştință, răspunse Scrivener cu răceală.

— Vă rog să mă iertați. Mademoiselle Limoges va avea precis nevoie de bilete pentru conferința de astă-seară; mai doriți şi pentru altcineva?

— Cred că Mademoiselle Limoges a şi luat bilete, spuse Scrivener.

— Bun. Excelent. După conferință va fi o mică recepție, bineînțeles, domnule Scrivener, trebuie să-mi cer scuze pentru anumite greutăți care au survenit, n-am reuşit să vă anunț lă timp pentru că o mulțime de lume este plecată în concediu şi au fost şi alți factori care nu-mi stau în putere şi n-am reuşit să vindem

multe bilete pentru cea de a doua conferinţă pe care aţi avut amabilitatea să ne-o sugeraţi. Pentru prima avem sala plină, a doua însă...

Se întrerupse, îmbujorat din cauza jenei, clipind des îndărătul ochelarilor.

— Înţeleg, spuse Scrivener. Aţi dori să suspendăm a doua conferinţă?

— Asta hotărâţi dumneavoastră, bineînţeles, replică imediat Herr Lieber. S-ar putea să fie sala aproape goală şi n-ar fi prea plăcut, domnule Scrivener, aţi pierde timp preţios.

— Suspendaţi-o, bineînţeles, răspunse Scrivener, şi fu conştient ’de expresia de uşurare, de pe chipul însoţitorului.

Ajunseră la hotel şi în câteva clipe deveni centrul atenţiei unui grup de femei şi bărbaţi, vreo douăzeci şi cinci la număr, cărora le fu prezentat pe rând înainte de a intra în restaurant şi a se îndrepta spre o masă lungă, aranjată în capătul sălii, pe care tronau steagurile mai multor naţiuni.

În general, lui Robert Scrivener îi făcea plăcere să discute meritele romanelor sale cu străinii. Pasajele mai reuşite din *Madrigal,* filosofia din *Taurus,* chiar şi tema, posibil desuetă, din prima sa carte de succes *Soarta surâde celor bravi;* aceste discuţii stabileau de obicei o legătură între el şi cititorii săi mai puţin înzestraţi.

Astăzi, fără să-şi dea seama de ce, subiectul i se părea răsuflat. Ce rost avea să se arate recunoscător cucoanei cu pince-nez din dreapta lui pentru că fusese în stare să citeze un paragraf întreg din *Iason* fără nici cea mai mică ezitare, şi la ce-i slujea să ştie că domnul erudit din stânga îi citise *Taurus* de douăsprezece ori şi se oferise să conferenţieze pe marginea lui, iarna viitoare, la universitatea din Basel, după ce îi ceruse lui Scrivener permisiunea. Se auzi cum răspunde curtenitor la fiecare gest de curtoazie, platitudine la platitudine, dădu gata conştiincios fiecare fel de mâncare, savuroasă dar grea, fără însă ca mintea sau inima să fie implicate în ceea ce

făcea. Oare pe ce creastă albăstruie, ninsă, se însorea trupul seducător al lui Annette Limoges, alături de bronzatul Alberto? Ce fragi de munte culegeau cu gura, ce zăpadă topită, ce sărutări?

— Da, bineînțeles, răspunse el gazdei din stânga, de noi, scriitorii, depinde să ducem bătălia împotriva banalului, acolo unde dăm peste el, să ne luptăm continuu cu filistinii care ne-ar târî pe toți în jos, spre nivelul lor de mediocritate. Sper ca astă-seară, în conferința mea, să ating chiar acest subiect.

Scutură din cap în clipa în care chelnerul oferi o a doua porție de friptură de porc – ciudată alegere pentru un prânz de iunie – şi-şi plecă urechea spre vecinul din stânga, care declara că cinematograful distrusese valorile lumii apusene.

— Chiar şi aici, la Geneva, spuse el, unde ne mândrim că s-au adunat cele mai bune minți ale Europei, cea de a doua conferință a dumneavoastră, domnule Scrivener, trebuie să fie suspendată din lipsa cererii de bilete. Şi totuşi, doar la două străzi mai departe, oamenii se îmbulzesc să vadă o prostie de la Hollywood. Eu numesc asta o crimă contra intelectului. Nu am alt cuvânt.

— Într-adevăr, e cuvântul potrivit, consimți Scrivener, şi trăgând cu coada ochiului spre ceasul de la mână, văzu că limbile arătau deja două şi jumătate, iar masa începuse de la 12,30. Nu scăpă de gazdele sale până după cinci. După ce se termină prânzul, fu nevoit să viziteze sediul Societății Internaționale de Litere şi să examineze expoziția de manuscrise aflată în posesia lor, de obicei ținută sub geam, astăzi însă, în onoarea lui, etalată pe o masă. Erau şi portrete ale altor membri vestiți ai Societății, care din păcate nu erau prezenți pentru a-l întâmpina pe Scrivener, însă scrisorile în care-şi exprimau regretul fură citite toate până la ultima. La ora patru se servi ceaiul, înainte ca prânzul să fi fost dat uitării sau digerat, iar odată cu el, sosi încă un rând oficial de noi veniți, care nu fuseseră socotiți suficient de importanți pentru a lua prânzul cu el; cu

toate acestea, fiecare dintre ei se arătă nerăbdător să dea mâna cu Robert Scrivener. Se făcuse aproape 5,30 când, atenționat că nu-i mai rămăsese decât un răgaz de două ore până la conferința programată pentru ora 7,30, scriitorul se întoarse la Hotelul Mirabelle.

Primul lucru pe care-l observă când ceru cheia, a fost că aceasta dispăruse. I se spuse că Mademoiselle Limoges o ceruse cu vreo jumătate de oră înainte; întrucât nu o adusese înapoi, probabil, că dumneaei se afla tot acolo. Scrivener chemă liftul şi străbătu coridorul în grabă spre camera lui. Annette stătea pe balcon; îşi schimbase pantalonii într-un şort minuscul şi ispititor. Nişte ochelari mari şi negri o protejau contra soarelui.

— Bună, spuse ea, când Scrivener intră în cameră, am avut o zi splendidă. Alberto a plecat adineauri, dar vine imediat.

În camera lui ordonată se vedeau limpede urmele unei invadări recente. Pe pat era aruncat un pulover. Pe jos o tavă cu băuturi. Cărțile erau mişcate de la locul lor. Şi mai neplăcut, pe podeaua de la baie zăcea un prosop ud.

— Trăiam cu impresia că v-ați dus la munte? spuse el, prea şocat ca să mai protesteze împotriva acestei violări a încăperii sale.

— N-am mai fost, răspunse Annette. Am luat masa în afara Genevei şi pe urmă pentru că era prea cald, ne-am hotărât că e mai bine să mergem la baie. Ne-am dus cu maşina într-un loc superb pe care-l ştie Alberto, cam la cincisprezece mile depărtare pe lac. Pe urmă am venit aici. Nu puteam să-l invit la mine în cameră, ar fi fost nepotrivit, dar ştiam că n-ai să te superi dacă o să venim la tine. Alberto s-a spălat şi acum s-a dus să se schimbe pentru conferință.

Îşi scoase ochelarii negri şi-i zâmbi.

Am avut impresia că n-ai de gând să-ți inviți prietenul în hotel ca să nu-l bagi în bucluc cu conducerea, spuse Scrivener.

— A, dacă ar fi venit la mine în cameră, bineînțeles, răspunse Annette. Nu i-aş fi propus niciodată una ca asta. Dar după cum cred că-ți închipui, domnul Robert Scrivener nu poate să facă nimic rău. Peste tot în hol sunt afişe cu conferința ta. Alberto şi cu mine murim de nerăbdare să te ascultăm.

Moare de nerăbdare, remarcă Scrivener pentru sine, încât n-m fost în stare nici măcar să ridice prosopul de baie şi să-l atârne în cui să se usuce. Mai purta încă urme de labe ude. Iar săpunul, bucata de săpun pe care el o adusese de la Londra, zăcea în cadă – ieşea pe jumătate consumată din țeava de scurgere. Scrivener simți că era în stare să sugrume pe cineva. Furia i se ridica în gât, aproape sufocându-l. Plecă de lângă baie şi ieşi pe balcon; rămase cu ochii pe Annette Limoges care era ocupată să-şi dea pe unghii cu un lac cărămiziu aprins.

— Ştii ceva, spuse ea, înmuind pensula în sticluța cu ojă mirositoare, ce-ai zice să mergem toți trei la dans după ce se termină conferința? Mi-a spus Alberto că de partea cealaltă a lacului e un local minunat unde se mănâncă şi se dansează în aer liber şi unde poți să admiri proiectoarele şi arteziana.

— Vezi că ai vărsat nişte ojă pe balcon, spuse Scrivener.

— Zău? Nu-i nimic, o să şteargă *femme-de-chambre*. Ei, ce zici de ideea mea? Nu ți-ar strica puțină veselie după atâta concentrare cu conferința.

— Concentrare! repetă Scrivener.

„Concentrare…!” Râsul care-i scăpă avea o notă isterică.

Annette Limoges ridică privirea spre el, surprinsă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea. Ai vreo problemă?

Chiar şi acum, se gândi, chiar acum, dacă i-ar face vânt cabinierului, ar putea să-şi depăşească furia, să-i treacă cu vederea îngâmfarea şi obrăznicia ei de neîndurat, să-şi înghită jignirea şi să fie gata să continue de unde abandonaseră atât de dezastruos.

— Sper că nu eşti nervos? întrebă Annette. Te asigur că n-ai de ce. Oricum n-o să te audă decât cei din primele şase rânduri. Acustica e mizerabilă, zice Alberto. Cunoaşte pe cineva care face curat în sala de conferințe.

Robert Scrivener îşi încleştă pumnii. Avea impresia că i se dădeau două alternative. Una era s-o ucidă pe loc. Cealaltă s-o înşface de pe balcon şi s-o târască până la pat. Îi lipsea curajul şi pentru una şi pentru cealaltă.

Cea de a treia alternativă, oricât de mizerabilă, era singura cale pe care mai putea s-o folosească. Îi întoarse spatele, intră în baie, trânti uşa şi o încuie. Peste o clipă o auzi ciocănind. Se făcu că nu observă şi deschise ambele robinete. Pe urmă rămase cu brațele încrucişate până când sunetul unei uşi în depărtare îl anunță că plecase. Scrivener începu atunci să se pregătească de conferință.

Punctual la secundă, la ora şapte fix, gazda sa sosi la hotel să-l ia. Revărsându-se de sub cămaşa scrobită ca un porumbel înfoiat, Herr Lieber îşi exprimă din nou scuzele pentru nevoia de a amâna conferința de a doua zi, dând vina ca şi vecinul de la masă, pe atracția cinematografului asupra virtualei audiențe.

— Stau cu sutele la coadă ca să vadă filmul de vizavi, remarcă el, nevastă-mea şi fiicâ-mea l-au văzut de două ori. Eu unul nu mă duc niciodată la cinema. Înțelegeți că atunci când am stabilit conferința dumneavoastră, n-am ştiut ce va rula la Elysée.

Şi dacă ar fi ştiut, se întreba Scrivener, i-ar fi scris oare să contramandeze prima conferință cum făcuseră cu cea de a doua? Aşa cum stăteau lucrurile, disertația lui era compromisă. Fusese nevoit să abandoneze cele două idei la care lucrase până să plece din Londra – tema purității esențiale a poetului şi semnificația lui cosmică de contrapunct a îndatorării romancierului față de omenire, mai bine spus cele două conferințe, plănuite să prezinte o imagine unitară trebuiau să fie restrânse într-o singură sinteză care să mulțumească şi să informeze în acelaşi timp pe auditorii săi. Operația i se

părea imposibilă.

Robert Scrivener stătea pe podium, ascultând prezentarea propriei persoane de către preşedintele Societăţii Internaţionale de Litere şi privea şirurile de chipuri serioase, cu sentimentul că tot ceea ce lucrase până acum fusese zadarnic. *Soarta surâde celor bravi, Madrigal, Taurus, Iason,* toate lăudate în acea clipă de preşedintele Societăţii şi probabil cunoscute publicului din sală, fuseseră reduse la zero din cauza unei succesiuni de evenimente pe care nu putuse să le stăpânească. Călătoria la Geneva începuse prost şi chiar acum, când ar fi trebuit să adune firele răvăşite ale prelegerii, o parte din procesele sala mentale se îndeletniceau cu altcătuirea unei telegrame pentru Judith, în care o anunţa că până la urmă se va întoarce la Londra a doua zi. Căci ce rost mai avea să închirieze o maşină ca să străbată valea Ronului, dacă mult aşteptata însoţitoare nu merita acest efort.

— Avem aşadar plăcerea de a vi-l prezenta pe vestitul romancier, poet şi critic, domnul Robert Scrivener.

Preşedintele Societăţii se înclină spre el, iar Scrivener se ridică în picioare.

Numai integritatea, se gândise el după aceea, integritatea şi experienţa îl ajutaseră să iasă cu faţa curată. Tăcerea apreciativă a asistenţei, întreruptă numai ocazional de tusea celor care ar fi trebuit să rămână la sanatoriu, şi aplauzele generoase de la sfârşit, urmate de un zumzet de conversaţie şi felicitările confraţilor de la Societate, aflaţi şi ei pe podium, aceste omagii îi dovediră că reuşise. Era, totuşi, epuizat. Se istovise în numele literaturii. Nu stătuse acolo timp de şaptezeci de minute, cât durase prelegerea, pentru propria sa glorie, ci pentru a aşeza pe piedestalul adevărat, departe de atingerea celor vulgari şi de rând, prostituaţii artei, vasul sacru pe care îndrăznea să-l numească Muza sa. Cei inferiori n-aveau decât să-l pângărească, esenţa rămânea veşnic neatinsă în mâinile lui şi ale altora ca el.

Gata să leşine din cauza elocinţei de care dăduse dovadă, Scrivener se lăsă condus în camera din spatele podiumului, unde i se oferiră sandviciuri cu carne de pui şi şampanie dulce. Îşi dădu seama că asta reprezenta apogeul ospitalităţii care începuse pentru el la 12,30. După ce-şi răcori îndeajuns gâtul uscat, după ce va termina de strâns mâinile care i se întindeau, era un om liber, fără să aibă la dispoziţie nici măcar o maşină sau pe Herr Lieber. Iar gândul îl umplea de recunoştinţă. Dacă manifestările internaţionale de bunăvoinţă ar fi continuat, l-ar fi dat gata. Aşadar se pregăti să-şi ia rămas bun, pretextând că urma să ia o masă târzie cu nişte prieteni care îl aşteptau chiar acum la hotelul Mirabelle. Tocmai când era pe punctul de a pleca, Herr Lieber îi puse în mână un bileţel. Scrivener recunoscu caligrafia lui Annette Limoges şi vârî bileţelul în buzunar. O ultimă strângere de mâini şi reuşi să scape de Societatea Internaţională de Litere.

Când ieşi pe stradă fu întâmpinat de o ploaie deasă. Una din acele furtuni cu descărcări electrice, deprimante, care planează peste munţii Jura şi până la urmă izbucnesc deasupra lacului Geneva; ploaia se pornise fără îndoială în timpul prelegerii sale. Ceea ce vedea, era finalul, iar prin jur, nici urmă de taxiuri. Rămase o clipă pe loc uitându-se când la dreapta, când la stânga; pe urmă îşi aminti de bileţel – „Scumpule Robert”, citi el, „ai fost minunat... Alberto este de-a dreptul copleşit. Am ieşit mai devreme, ca să nu ne calce lumea în picioare. Bănuiesc că vei lua masa cu Societatea şi nu te întorci la hotel până după miezul nopţii, aşa că te anunţ că-l duc pe Alberto la tine în cameră şi o să luăm acolo masa, pentru că amândoi suntem prea obosiţi ca să mai mergem la dans. Aştept cu nerăbdare să te văd mai târziu şi încă o dată felicitări, te iubesc dulce, Annette. P. S. Ar fi bine să baţi la uşă înainte de a intra!“

Robert Scrivener mototoli bileţelul în pumn şi-l aruncă într-un canal din apropiere. Pe urmă, îşi ridică

gulerul şi se grăbi în josul străzii să găsească un taxi. Dar şi dacă ar găsi unul, se gândea unde să se ducă. Annette şi Alberto făceau ce pofteau din camera 27. Cu capul plecat ca să se ferească de ploaie fu nevoit să se oprească din cauza unei aglomeraţii de oameni. Şi ei căutau taxiuri. Privind în jur, îşi dădu seama că fără să se uite pe unde merge, se trezise înghesuit într-o coadă la cinema, iar acum, incapabil să o depăşească sau să se rupă de ea, era obligat să înainteze cu toată turma spre sală. Singurul avantaj pe care-l avea acest mod de înaintare era că nu-l mai bătea ploaia. Încet dar sigur, era purtat spre casa de bilete. Inutil să mai amintim că n-avea nici cea mai mică dorinţă să vadă un film; era însă mai simplu să se lase în voia împrejurărilor. Şi mai presus de toate îşi dorea să stea jos şi să se relaxeze.

Scrivener scotoci în buzunar după mărunţiş şi când trecu prin faţa casei de bilete schimbă cele câteva sute de franci pe o hârtiuţă. Din nou fu împins şi împleticindu-se în întuneric, printre picioare străine, care păreau întinse intenţionat în calea lui, orbit de o lanternă aprinsă chiar în ochii lui, bâjbâi până la un loc modest care corespundea numărului de pe bilet. Filmul, care o fi fost acela, începuse. Cai în galop se fugăreau pe toată lăţimea ecranului. Coloana sonoră suspina în acorduri muzicale. Robert Scrivener se simţea extrem de obosit. Şampania îi amorţise pentru moment nervii încordaţi, şi o autocompătimire amară un nostalgic *à quoi bon*[5], îi reduseră starea de spirit la resemnare.

Se lăsă pe spate în locul său ieftin, cu spetează tare, se chirci şi ridică ochii spre ecran, în ceafă cu respiraţia spectatorului din spate. Încetul cu încetul firul povestirii începu să capete contur. Personajul principal era un bărbat între două vârste a cărui viaţă fusese chinuitoare şi care într-o clipă de nebunie, când se îmbătase, îşi ucisese nevasta. Pe urmă se îndrăgostise de fiica lui vitregă. Scrivener urmărea deznodământul, iar

---

[5] La ce bun (fr.).

personajul principal, care ar fi putut să fie chiar el însuşi, rătăcea pe preeria nesfârşită, părăsit, nu numai de fiica vitregă, dar şi de cai; simți că-l cuprinde o senzație groaznică de disperare. În ochi îi năvăliră lacrimile care porniră să se rostogolească încet pe obraji. Omul acela nefericit era el însuşi. Fiica vitregă era Annette Limoges. Iar caii, caii pe care bărbatul îi călărise cu atâta încredere şi dârzenie la începutul povestirii şi care acum fugeau din calea lui, împrăştiindu-se în tropot de copite pe preeria sălbatică, aceşti cai simbolizau pentru Scrivener lucrările pe care le scrisese şi care acum erau pierdute pentru el, pierdute din anii vieții sale searbăde şi fără noimă.

Stătea în cinematograful ieftin şi plângea. Nu-l interesa nici trecutul, nici viitorul. Gândul zborului înapoi la Londra, reluarea biografiei lui Swedenborg i se păreau odioase. Îşi scoase batista şi-şi suflă nasul, la fel ca şi cei din jur, în vreme ce pe ecran apăru cuvântul „Sfârşit". Abia atunci, citind titlurile care se repetau pe pânză, îşi dădu seama că ceea ce văzuse şi-l impresionase într-atât nu era altceva decât adaptarea unui roman de succes pe care-l dispreţuise din tot sufletul, maculatura aceea infectă scrisă cu vreun an în urmă de un confrate la a cărui nuntă participase nu de mult. Hobert Scrivener îşi puse la loc batista, se ridică în picioare şi se strecură prin gloata care se îmbulzea afară din sală, pe străzile umede ale Genevei. Paharul se umpluse.

ESCORTA

Vă asigur că vasul *Ravenswing* e un vas ca oricare. Are între şase şi şapte mii de tone, a fost construit în 1926 şi aparţine liniei maritime Condor, portul de înregistrare Hull. Dacă vreţi, puteţi să-l găsiţi înscris şi în Lloyd's. Nu se deosebeşte cu nimic de sutele de alte cargoboturi de acelaşi tonaj. Trei ani cât am lucrat pe el, a străbătut aceeaşi rută şi aceleaşi ape; şi înainte, tot asta făcuse. Fără îndoială că va continua la fel ani de-a rândul şi până la urmă îşi va sfârşi paşnic zilele, înnămolit la ţărm ca şi predecesorul lui, bătrânul *Gulls'Wing;* cu excepţia cazului în care n-o să-l prindă vreun submarin german.

Odată le-am scăpat din gheare, însă a doua oară s-ar putea să nu mai avem escortă. Poate ar fi mai bine să vă explic că eu nu sunt un tip căruia îi place să inventeze. Mă numesc William Blunt şi am o reputaţie bună. Nu m-am ocupat în viaţa mea de prostii şi nici nu dau importanţă superstiţiilor. Tatăl meu a fost preot nonconformist şi poate că ăsta e unul din motive. Vă dau amănunte ca să vă dovedesc că nu spun minciuni şi că, de fapt, puteţi să întrebaţi pe oricine din Hull. Şi acum că m-am prezentat şi pe mine şi vasul, să-mi continui povestea. Ne întorceam acasă, dintr-un port scandinav pe la începutul toamnei. Nu vă dau numele portului – s-ar putea să mi-l taie cenzura – dar de la începutul războiului am făcut până acum drumul dus-întors de trei ori. În acele zile de început nu se introdusese sistemul convoiului, iar tensiunea resimţită de mine şi de căpitan era serioasă. N-aş vrea să credeţi că suntem neserioşi, noi sau echipajul, dar în vreme de război Marea Nordului nu e chiar pernă de puf şi cu asta am

spus tot.

Când am ieşit din port în acea după-amiază de octombrie, nu mă lăsa în pace gândul că drumul până acasă era al naibii de lung, şi nu prea m-a apucat veselia când pilotul nostru scandinav, un tip mărunțel, ne-a anunțat rânjind că un vas Grimsby, care avea un avans de şase ore, fusese scufundat fără avertisment. Guvernul nazist cică ar fi anunțat la radio, zicea el, că Marea Nordului poate să fie numită Oceanul German, iar Flota Britanică nu putea să mişte un deget. Ce-i păsa pilotului? Nu venea cu noi. Ne-a făcut vesel cu mâna când a coborât de pe vas şi nu peste mult timp a rămas ca un punct negru în barca lui care se legăna la intrarea portului în vreme ce noi ne îndreptam spre larg.

Să tot fi fost trei după-amiaza, marea era liniştită şi cenuşie, şi mi-aduc aminte că n-aveam cum să nu observăm un periscop; cel puțin până la scăderea barometrului, aveam vreme calmă, fără vânt. Oricum, nu era bine pentru nervi să-ți închipui ceea ce n-avea cum să se întâmple şi chiar i-am tăiat-o direct maşinistului şef când a început să vorbească despre pericolul submarinelor şi de ce dracu Amiralitatea nu lua nicio măsură?

— Treaba ta este să ții bătrânul *Ravenswing* sub presiune, ca să ajungem cu bine acasă, aşa-i? i-am spus. Dacă Winston Churchill are nevoie de sfatul tău, o să te cheme la el.

N-a mai avut ce să zică şi eu mi-am aprins pipa şi am urcat pe punte ca să preiau comanda de la căpitan.

Nu-mi stă în obicei să trec pe lângă oameni fără să-i observ, şi categoric n-am sesizat nimic deosebit la căpitan. Niciodată nu fusese un tip prea vorbăreț. Faptul că a coborât imediat la el în cabină nu spune nimic. Ştiam că dacă s-ar fi petrecut ceva neobişnuit oricând aveam de unde să-l iau.

După lăsarea nopții s-a făcut foarte frig, iar mai târziu, a început să cadă o ploaie deasă. Vasul a prins să se legene uşor când a intrat în valuri lungi. Cerul era

acoperit de ploaie şi nu era nici urmă de stele. În apele nordului nopţile de toamnă sunt întotdeauna întunecate, bineînţeles, însă noaptea aceea era ca smoala. Prea mică era şansa să zărim vreun periscop, mi-a trecut mie prin minte şi se putea prea bine să nu ne dăm seama decât în clipa în care am fi simţit şocul exploziei. Cineva spusese mai deunăzi că submarinele transportau un nou tip de torpilă, supraîncărcată, ceea ce explica de ce vasele atacate se scufundau atât de rapid.

Ravenswing s-ar fi scufundat în trei-patru minute dacă ar fi fost izbit la centru şi probabil că nici nu am fi apucat să zărim cine ne-a lovit. Submarinul s-ar fi topit în beznă; nici că s-ar fi sinchisit să mai culeagă supravieţuitorii. De fapt şi să fi vrut, tot nu i-ar fi văzut în întunericul ăla. M-am uitat la individul de la cârmă; era un galez de statură mică din Cardiff şi avea obiceiul să-şi sugă dinţii falşi şi să-i împingă înapoi la fiecare câteva minute. Aveam amândoi cam aceleaşi şanse, cum stăteam unul lângă altul pe punte. Atunci m-am întors şi l-am văzut pe căpitan la intrarea în cabină. Se ţinea de bară să nu cadă şi era congestionat la faţă; respira greu.

— S-a întâmplat ceva? am spus eu.

— Am o durere oribilă într-o parte, oftă el. M-a apucat ieri, dar am crezut că e un junghi. Şi acum nu mă mai lasă. Ai o aspirină?

Aspirină pe naiba! m-am gândit eu. Dacă n-are apendicită acută, pun capul jos. Am mai văzut eu pe unul tot aşa; l-au dus la spital şi l-au operat în mai puţin de două ore. I-au scos un apendice umflat, mare cât pumnul.

— Aveţi un termometru? l-am întrebat pe căpitan.

— Da, mi-a răspuns. Dar ce naiba să fac cu el? N-am temperatură. Am un junghi şi atât. Îmi trebuie o aspirină.

I-am luat temperatura. Avea. Sudoarea îi curgea şiroaie pe frunte. I-am pus mâna pe stomac – era tare că piatra. Pe urmă l-am pus să bea o jumătate de pahar de

rachiu. E foarte posibil ca ceea ce i-am dat eu să fi fost cel mai nepotrivit lucru pentru apendicită, însă când te afli la sute de mile depărtare de un chirurg, în mijlocul Mării Nordului, în vreme de război, nu mai stai la îndoială.

Rachiul i-a amorţit puţin durerea şi asta conta. Oricare ar fi fost rezultatul pentru căpitan, pentru mine era unul singur. Preluasem comanda vasului şi responsabilitatea de a-l duce acasă prin apele care colcăiau de submarine. Eu, William Blunt, trebuia neapărat s-o scot la capăt.

Era un frig cumplit. Nu mai îmi simţeam de mult nici mâinile, nici picioarele. Persista doar o durere surdă în locurile unde ar fi trebuit să se găsească mâinile şi picioarele. Efectul însă era ciudat de impersonal. Parcă durerea aparţinea altcuiva, chiar căpitanului care zăcea bolnav la el în cabină, gemând neajutorat în pat, aşa cum îl lăsasem în urmă cu vreo patruzeci şi opt de ore. De el nu răspundeam; n-aveam ce să-i fac. Stewardul îl oblojea cu aspirină şi rachiu; mi-aduc aminte că la un moment dat chiar mi-a trecut prin cap cum de nu dăduse ortul popii.

— Ar trebui să te culci. N-ai să rezişti altfel. De ce nu te duci să te culci puţin?

Să mă culc? Păi, aici era necazul. Ce altceva făceam în clipa aceea, bălăbănindu-mi picioarele, între uitare şi realitate, având tot vasul pe umeri, şi acum, şi vocea asta din stângă mea care mă readuse în simţiri! Era Carter, ofiţerul secund. Avea chipul tras şi neliniştit.

— Dacă te îmbolnăveşti? întreba el. Eu ce mă fac? De ce nu te gândeşti la mine?

I-am spus să se ducă dracului şi am început să bat din picioare de-a lungul punţii ca să-mi pun sângele în mişcare şi ca să nu-l las pe Carter să vadă că aproape mă biruise somnul.

— Ai impresia că m-a ţinut altceva treaz patruzeci şi opt de ore în afara gândului la tine? Mai ştii când ai lăsat ultima oară la Hull parâma s-o ia frumuşel în derivă, iar

remorcherul era alături? Adu-mi o ceaşcă de ceai şi un sandvici şi tacă-ți gura aia păcătoasă!

Probabil că vorbele mele i-au luat o piatră de pe inimă pentru că îmi rânji şi o zbughi pe scări în jos ca un titirez. Am rămas pe punte cu ochii ațintiți în față, cercetând orizontul parcă pentru a suta mia oară şi nevăzând altceva decât acelaşi chip inexpresiv al mării, cenuşie ca gresia şi nemişcată. Spre apus erau cârduri de nori grei, încărcați de ceață sau ploaie, însă se adunau lent fără să fie mânați de vânt; dar barometrul nu indica nimic; aerul avea un anumit miros care prevestea pâcla. Mi-am înghițit ceaiul şi sandviciul; mă căutam prin buzunare după chibrituri când s-a întâmplat lucrul pentru care mă pregătisem cu bună ştiință de când se îmbolnăvise căpitanul, cu patruzeci şi opt de ore în urmă.

— Obiect la babord. Distanță trei sferturi de milă până la o milă. Seamănă cu un periscop.

Cuvintele soseau din punctul de observație de pe teugă, aruncate înapoi spre echipajul de cart pe comandă. Când am apucat binoclul, am zărit chipurile oamenilor înşirați la bordul vasului, în mod ciudat cu toții în aceeaşi atitudine, pe jumătate curioşi, pe jumătate îndârjiți. Da. Era acolo. Nu încăpea nicio îndoială. Un fir cenuşiu, ca o sârmă sub prora noastră, lăsând în urmă un siaj îngust asemănător cu o panglică zimțată. L-am simțit din nou pe Carter lângă mine, încordat, alert; am văzut că-i tremurau uşor mâinile când şi-a ridicat şi el binoclul la ochi. Am ordonat schimbarea necesară cursului şi m-am uitat din nou prin binoclu. Periscopul era acum exact în față şi, preț de câteva minute, panglica îngustă şi-a văzut de drum, nepăsătoare la manevra noastră; pe urmă, exact de ce mă temeam, submarinul şi-a schimbat cursul, ca şi noi, şi periscopul a fost fixat spre noi, de data asta, spre tribord.

— Ne-a văzut, spuse Carter.

— Da, am răspuns.

Şi-a ridicat spre mine ochii căprui, neliniştiţi, ca ai unui pui de prepelicar. Am virat din nou şi am mărit viteza, de data asta îndreptând pupa spre firul cenuşiu, astfel că pentru o clipă se părea că distanţa dintre noi se va mări şi-l vom lăsa în urma noastră, însă rapid, şi neînduplecat giră şi el un cart şi ceva de vânt. Carter începu să înjure de mama focului, încercând să-şi alunge teama prin zădărnicia-cuvintelor. Îi ţineam şi eu isonul; prin faţa ochilor, aşa cum se spune că păţesc cei ce se îneacă, îmi fulgeră un episod din copilărie când tata mă certase pentru că spusesem o mincună; îmi aminteam această frântură de trecut învăluit în ceaţă şi în acelaşi timp am ordonat jos, la sala maşinilor, încă o schimbare de viteză.

Cei de la cartul liber urcară repede până la noi pe punte. Se aplecară toţi peste bord. De parcă erau hipnotizaţi de firul cenuşiu ce se apropia neabătut tot mai mult.

— Iese la suprafaţă, spuse Carter. Uitaţi-vă la dâra de spumă.

Periscopul ajunsese la travers şi se roti spre provă. Era la puţin mai mult de o milă distanţă arc babord. Carter avea dreptate. Ieşea la suprafaţă, aşa cum spusese. Vedeam apa frământându-se în loc, pe urmă, încet, inevitabil, apăru turnul conic şi lătăreţ, corpul lung şi suplu se ridică din străfunduri ca un limax negru, cu apa şiroindu-i pe punţi.

— Ticăloşii! şopti Carter pentru el, ticăloşi nenorociţi şi împuţiţi!

Oamenii se îngrămădeau dedesubt, pe punte, să privească submarinul, ciudat de indiferenţi, de parcă asistau la un spectacol care nu-i interesa. L-am văzut pe unul arătând celui de lângă el nu ştiu ce detaliu tehnic al submarinului, – pe urmă aprinzându-şi o ţigară. Celălalt râse şi scuipă în mare. Mă gândeam oare câţi ştiau să înoate.

Am dat ultima comandă sălii maşinilor, pe urmă am ordonat să urce toţi pe punte, la bărci. Următoarea

comandă depindea de comandantul submarinului.

— O să tragă-n bărci, spuse Carter. N-o să ne lase să scăpăm, o să le bombardeze.

— Pentru numele lui Dumnezeu, am început eu – obrazul lui livid îmi stârnise un fel de furie irațională, cumplită, când brusc, am zărit o perdea de pâclă care se rostogolea spre noi dinspre pupa. L-am apucat pe Carter de umeri şi l-am făcut să se întoarcă spre ea,

— Uită-te! i-am spus, uită-te! A căscat gura, rânjind prosteşte. Vizibilitatea din jurul nostru ajunsese la vreo lungime de cablu pe ambele părți şi primul val de aburi ne izbi rece, un miros acriu. Deasupra noastră aerul era îngroşat şi lipicios. O clipă mai târzlu nu mai puteam distinge şarturile. L-am auzit pe unul din marinari fredonând câteva frânturi dintr-un cântecel comic, pe un ton total fals, imediat redus la tăcere de înjurătura unui însoțitor. În fața noastră se întindea submarinul, negru şi imobil, punțile erau încă fără oameni iar botul fu prins pe jumătate într-un con de lumină. Pe urmă ceața albicioasă care ne învăluise se lăți mai departe, cerul coborî şi întregul nostru univers fu estompat.

Mai erau două minute până la miezul nopții. M-am lăsat mult jos, sub apărătoarea pasarelei, şi am aprins o lanternă deasupra ceasului. Nu răsunase niciun clopot de când zărisem submarinul, cu vreo opt ore în urmă. Aşteptam. O dată cu ceața venise şi întunericul – noaptea se lăsase repede. Peste tot domnea tăcerea, cu excepția scârțâitului vasului, împins de apa care-l plesnea ba într-o parte, ba în alta. Şi totuşi aşteptam. Frigul nu mai era atât de crâncen. Aerul se simțea umed şi lipicios. Oamenii vorbeau în şoaptă sub puntea de comandă. Continuam să aşteptăm. O dată m-am dus în cabina în care zăcea căpitanul şi am aprins lanterna asupra lui. Avea chipul congestionat şi umflat. Respira greu şi rar. Dormea cu intermitențe, scoțând din când în când câte un geamăt şi deodată a deschis ochii, dar nu m-a recunoscut. M-am întors pe punte. Ceața se ridicase uşor; şi puteam să disting acum şarturile şi

semiteuga. Am coborât pe punte şi m-am aplecat peste bord. Fluxul se ridica serios spre sud. Începuse să urce cu trei ore în urmă, şi pentru a patra oară în seara aceea am calculat ce derivă aveam. M-am întors spre seară ca să urc din nou pe puntea de comandă când am auzit paşi alergând, pe urmă cineva s-a izbit de mine.

— La pupă se ridică ceața, mi-a spus pe nerăsuflate, şi la carter tribord urcă ceva.

Am luat-o şi eu la fugă pe punte. Un grup de oameni erau adunați la bordul vasului şi discutau aprins.

— E un vas, domnule, spuse unul. Parcă ar fi un barcaz finlandez. Se văd velele.

Am încercat să străpung şi eu întunericul cu privirea, Da, aşa era, cam la vreo sută de iarzi depărtare, îndreptându-se spre noi. Un vas cu trei arbori şi cu o sumedenie de pânză desfăşurată. Sezonul însă era prea întârziat pentru vase transportoare de grâne. Ce naiba căuta în apele astea, pe vreme de război? Doar dacă nu ducea cherestea. Dar ne văzuse oare? Aici era buba. Poftim situație – n-aveam lumini şi ne furişam prin valuri de teama blestematului de submarin, şi acum era cât pe ce să ne ciocnim de o pârlită de corabie cu cherestea la bord. Măcar dacă aş fi ştiut precis că fluxul şi ceața asiguraseră câteva mile între noi şi duşman. Hârbul de vas înainta rapid, Dumnezeu ştie de unde avea vânt în vele – eu pe obrazul stâng nu simțeam nicio adiere, nici cât să sufli într-o lumânare. Dacă trecea de noi în viteza asta mai aveam doar cincizeci de iarzi, nu mai mult, şi cu afurisitul de submarin la pândă în beznă pe undeva, finlandezul o să se ducă direct pe lumea ailaltă.

— În regulă, am spus, ne-au văzut; vin în vânt.

Nu i-am distins decât conturul în beznă când a trecut la travers. Era un vas mare, cu bordurile înalte, probabil în balast, pentru că altfel n-ar fi ieşit atât de mult din apă. Uitasem că puntea pupă o au atât de voluminoasă. Nici contracoverta nu era cum o ştiam; avea o groază de velatură şi verga extrem de lungă, tocmai pentru că avea

de cărat sumedenia aia de pânze.

— N-o să treacă de noi, spuse careva şi am auzit şarturile zdrăngănind şi săltând, velele au fluturat puternic când verga s-a balansat. Şi oare sunetul subţirel, înalt şi ciudat, venind de foarte departe era sifleea şefului de echipaj? Aburul porni să plutească spre noi şi corabia dispăru din faţa privirilor noastre. Ne-am forţat să vedem în întuneric, dar în zadar, şi eram gata să mă reîntorc spre pasarelă când de peste ape sosi o chemare slabă.

— Sunteţi avariaţi? se auzi.

O fi fost sau nu vasul de naţionalitate finlandeză, dar cel puţin căpitanul vorbea bine englezeşte, chiar dacă propoziţiile sunau puţin cam neobişnuit. Totuşi, am fost prudent şi n-am răspuns. Urmă o pauză, apoi vocea călători din nou spre noi. „Ce vas sunteţi, şi unde mergeţi?“

Pe urmă, până să-l pot opri, unul dintre ai noştri răcni: „Avem un submarin inamic ieşit la suprafaţă cam la o jumătate de milă înainte”. Cineva îi puse mâna la gură idiotului o clipă prea târziu, aşa că, bine sau rău, ne recunoscusem identitatea.

Am aşteptat. Nimeni nu schiţa o mişcare. Totul era cufundat în tăcere. Brusc am auzit plescăit de lopeţi şi un murmur de voci. Ne trimeteau o barcă dinspre barcaz. Toată povestea arăta straniu şi învăluită în mister. Mă cuprinseră bănuielile. Ceva nu era în regulă. Mi-am pipăit patul revolverului ca să mă asigur. Plescăitul vâslelor se apropia, O barcă joasă, lungă, ca o şalupă din vestul Angliei, ieşi din neguri – avea vreo şase oameni, iar la proră era un individ cu un felinar. Cineva, cred că un ofiţer, stătea în picioare lângă pupă. Era prea întuneric şi nu-i distingeam chipul. Barca trase sub noi şi oamenii rămaseră la lopeţi.

— Complimentele căpitanului, domnilor, – doriţi o escortă? se interesă ofiţerul.

— Ce dracu!... începu unul dintre oameni, dar l-am înjurat şi a tăcut. M-am aplecat peste bord, cu palma

deasupra ochilor ca să mă feresc de lumina felinarului.

— Cine sunteţi? am întrebat.

— Locotenentul Arthur Mildway, la ordinele dumneavoastră, domnule, răspunse vocea.

Puteam să jur că n-avea nimic străin în intonaţie, dar din nou mă izbi construcţia frazei. Niciun mucos din Marină n-ar vorbi în felul ăsta. Cei de la Amiralitate probabil că făcuseră tranzacţie cu un barcaz finlandez, bineînţeles, îl înarmaseră, aşa cum procedase şi Von Luckner în ultimul război; ideea însă mi se părea puţin plauzibilă.

— Sunteţi în camuflaj? am întrebat.

— Ce-aţi spus? fu răspunsul, cam mirat. Aşadar nu stăpânea engleza chiar atât de bine. Mi-am pipăit din nou revolverul. „Cred că nu încercaţi să mă trageţi pe sfoară?“ am replicat eu, sarcastic.

— Nici vorbă, răspunse vocea. Repet, căpitanul vă transmite complimente şi pentru că l-aţi lăsat să înţeleagă că vă aflaţi în imediata vecinătate a duşmanului, doreşte să vă ofere protecţia sa. Avem poruncă să escortăm orice corăbii de negoţ spre port.

— Şi cine a dat ordinul? am întrebat.

— Maiestatea sa Regele George, bineînţeles.

Cred că atunci am simţit pentru prima oară fiorul acela ciudat de teamă. Îmi amintesc că am înghiţit în sec. Îmi simţeam gâtlejul uscat şi nu i-am putut răspunde pe loc. M-am uitat atent la cei din jurul meu – şi ei păreau la fel de prostiţi, muţi, nu le venea să-şi creadă ochilor.

— Zice că l-a trimis Regele, făcu un individ de lângă mine şi pe urmă vocea rămase suspendată în aer într-o notă de nesiguranţă; într-o secundă se stinse.

L-am auzit pe Carter şoptind în timp ce mă bătea pe umăr:

— Spune-le să plece. Ceva nu e în regulă, e o cursă.

Omul care era în genunchi la prova şalupei ridică felinarul spre mine, orbindu-mă. Tânărul locotenent păşi peste bănci şi-i luă felinarul.

— De ce nu veniți la bord să vorbiți cu căpitanul, dacă nu sunteți sigur? spuse el.

Tot nu puteam să-i desluşesc chipul, dar pe umeri purta un fel de pelerină, iar mâna în care avea felinarul era lungă şi subțire. Lumina care mă orbea îmi provocă o durere atât de acută pentru câteva clipe, încât n-am fost în stare nici să rostesc ceva, nici să gândesc, şi pe urmă, spre propria mea surprindere, m-am pomenit că răspund: „Bine, faceți-mi atunci loc în barcă”. Carter mă apucă de braț: „Eşti nebun, doar n-ai să pleci de pe vas?“

M-am scuturat, fără să-mi dau seama ce anume mă împingea în acea aventură.

— Carter, răspunzi de tot, i-am spus. Nu stau mult. Dă-mi drumul, tâmpitule.

Am ordonat să se lase scara; în minte îmi stăruia întrebarea uşor iritată de ce proştii mei de marinari rămăseseră cu gurile căscate în vreme ce-mi executau ordinul. Aveam acelaşi sentiment ciudat, de nesăbuință care te stăpâneşte când eşti aproape beat, şi mă gândeam că asta se datora probabil faptului că nu dormisem de patruzeci şi opt de ore. Am sărit în şalupă greoi şi am mers împleticit până la ofițer. Oamenii s-au aplecat peste vâsle şi barca a început să înainteze spre barcaz. Eră un frig cumplit. Totuşi apăsarea umedă şi vâscoasă a cetii dispăruse. Mi-am ridicat gulerul de la manta şi am încercat să-mi observ mai bine însoțitorul, însă bezna era desăvârşită şi nu i-am distins trăsăturile.

Am pipăit locul de sub mine. Era ca gheața la atingere, ți se lipea mâna. Aşa că mi-am vârât adânc mâinile în buzunare. Aveam impresia că frigul îmi pătrunde prin manta şi-mi ajunge la piele. Îmi clănțăneau dinții şi nu reuşeam să mă stăpânesc. Individul din fața mea, aplecat peste vâslă, era o brută masivă, un zdrahon cu spinarea de bivol. Avea mânecile suflecate deasupra coatelor şi brațele goale. Fluiera încetişor printre dinți.

— Nu simți frigul, ai? l-am întrebat.

Nu mi-a răspuns, şi m-am aplecat înainte să-i privesc

chipul. S-a holbat la mine de parcă eram inexistent şi a continuat să fluiere printre dinți. Avea ochii duşi în fundul capului. Pomeții erau înalți şi proeminenți. Pălăria ciudată de pe cap aducea cu un joben negru şi lucios.

— Uite ce e, i-am spus eu, bătându-l pe genunchi, să ştii că n-am venit aici ca să mă las prostit de unul ca tine...

Pe urmă, locotenentul, după cum se prezentase, se ridică de lângă mine, cu mâinile pâlnie la gură, iar eu, înălțând privirea, am văzut că ne aflam sub barcaz, bordurile uriaşe dominându-ne. Pe parapet, lângă scară apăru un felinar şi din nou lumina gălbuie, bolnăvicioasă mă orbi.

Locotenentul, o apucă pe scară, eu după el, într-o clipă, gâfâind, pentru că gerul năprasnic mă izbise drept în față, gata parcă să-mi intre în gâtlej. M-am oprit abia când am ajuns pe punte, cu un junghi într-o parte, ca şi cum mă lovise un cal nărăvaş, iar în lumina slabă şi stranie a felinarelor care pâlpâiau, am observat că nu era un barcaz finlandez cu încărcătură de cherestea, niciun vas transportor de grâne în balast, ci o navă de cursă, înțesată de tunuri. Avea punțile pregătite de atac, iar oamenii erau deja la posturi. Agitația şi zarva erau la maximum, iar de undeva, din față, se auzea o voce ascuțită care striga la ordine. În aer se părea că plutea un fum uşor cu un miros acriu, stătut, şi o dată cu el, se lăsase un frig umed pe care nu mi-l puteam explica.

— Ce e? am strigat. Ce-aveți de gând?

N-a răspuns nimeni. Pe lângă mine treceau siluete care strigau şi râdeau una la alta. Un puşti de vreo treisprezece ani o zbughi pe lângă mine; era îmbrăcat într-o haină scurtă, albastră şi pantaloni albi, iar în dreptul meu, încovoiat pe tun, era un individ solid, bărbos, la fel ca vâslaşul din barcă; pe cap avea un fes în dungi.

Am auzit din nou, pe deasupra vacarmului, fluierul ascuțit, slab al şefului de echipaj şi, întorcându-mă am

zărit un grup mare de oameni care alergau desculți spre puntea pupă; în mâini le sclipea ceva metalic.

— Căpitanul doreşte să vă vadă, dacă doriți să mergeți la pupă, spuse locotenentul.

L-am urmat nervos, descumpănit. Carter avea dreptate, fusesem tras pe sfoară; şi totuşi, împiedicându-mă în urma locotenentului, am auzit pe punte voci în engleză, şi nişte blesteme caraghioase pe care nu le cunoşteam.

Am trecut prin uşa de la puntea pupă, iar mirosul rânced, de mucegai, deveni şi mai puternic, mai acru. Parcă şi întunericul se întețise. Clipind mereu, am ajuns la intrarea într-o cabină uriaşă luminată doar de un felinar care abia mai pâlpâia; în centrul cabinei se afla o masă lungă şi un om aşezat într-un scaun caraghios, cu spătar înalt. În spatele lui stăteau în picioare alți vreo trei, patru, însă felinarul se reflecta numai pe chipul lui. Era foarte slab, foarte palid, iar părul îi era cărunt. Mi-am dat seama după ochiul acoperit că nu vedea decât cu unul, însă celălalt privea prin mine în felul abstract şi rece al cuiva care nu are timp de pierdut şi vrea să termine repede treburile.

— Numele, domnule? spuse el, bătând darabana pe masa din față.

— William Blunt, domnule, am spus şi m-am pomenit că stau în poziție de drepți, cu şapca în mână, cu gâtlejul uscat şi cu un fior rece, ciudat, în suflet.

— Înțeleg că ați raportat un vas inamic în apropiere.

— Da, domnule, am răspuns. Un submarin a ieşit la suprafață cam la o milă distanță de noi, cu câteva ore în urmă. Ne-a urmărit o jumătate de oră până să urce. Din fericire s-a lăsat ceața care ne-a ascuns. Era cam patru şi jumătate după-amiaza. De atunci n-am mai îndrăznit să pornesc motoarele şi am mers în derivă fără lumini.

Mă ascultă fără să rostească un cuvânt. Cei din spatele lui nu se clinteau. Aveau ceva sinistru în imobilitatea afişată şi de ei şi de căpitan, ca şi cum cuvintele mele n-aveau nicio valoare, ca şi cum nu mă

credeau sau nu mă înțelegeau.

— M-aş bucura să vă fiu de folos, domnule Blunt, spuse el în cele din urmă,

Am rămas în picioare, răsucindu-mi stingherit şapca în mâini. Mi-am dat seama că n-avea intenția să-şi bată joc de mine, însă la ce putea să-mi folosească vasul lui?

— Nu prea înțeleg, am început eu, dar el ridică o mână.

— Duşmanul nu te va ataca atâta vreme cât te afli sub protecția mea, spuse el. Dacă-mi primeşti escorta, o să fiu încântat să te duc cu bine în Anglia. Ceața s-a ridicat şi din fericire vântul e bun.

Am înghițit în sec. Nu ştiam ce să răspund.

— Mergem cu unsprezece noduri, am îngăimat eu jenat, şi când nici la asta n-am primit răspuns, am făcut un pas către masa lui, cu gândul că nu auzise.

— Şi dacă blestematul e pe aproape? am spus. O să ne facă praf pe amândoi. O să vă arunce în aer corabia ca pe o cutie de chibrituri. Dumneavoastră aveți chiar mai puține şanse decât noi.

Omul s-a aşezat la masă, s-a lăsat pe speteaza scaunului. L-am văzut zâmbind.

— Încă n-am ajuns să fug de francezi, rosti el.

Am auzit din nou fluierul şefului de echipaj şi răpăitul tălpilor goale pe punte. Felinarele se clătinară de la curentul de aer care năvălise prin uşa deschisă. Cabina părea înțesată de mucegai şi foarte întunecoasă. Simțeam că mă ia cu leşin şi din piept îmi izvorî un fel de oftat pe care nu mi l-am putut înăbuşi.

— Aş dori să ne escortați, m-am bâlbâit eu şi în acea clipă căpitanul se ridică de pe scaun şi se aplecă spre mine. I-am văzut haina albastru spălăcit şi panglica de pe ea. Vedeam chipul de aproape, ca şi ochiul albăstrui. Zâmbea; am simțit puterea mâinii care mi-o prinse pe a mea ca să nu mă prăbuşesc.

Probabil că m-au cărat până la barcă şi pe scară, pentru că în clipa în care am deschis ochii din nou, cu o durere surdă, stranie în ceafă, mi-am dat seama că mă

aflam pe propria mea schelă de bord, iar tovarăşii mei mă ajutau să urc. Am auzit doar plesnetul lopeților de la barcă îndepărtându-se.

— Slavă Domnului că te-ai întors! spuse Carter. Ce dracu ți-au făcut? Eşti alb ca varul. Erau finlandezi sau nemțălăi?

— Nici una, nici alta, i-am tăiat-o eu. Sunt englezi, ca şi noi. L-am văzut pe căpitan. Am acceptat să ne escorteze până acasă.

— Ți-ai ieşit din minți? făcu Carter.

Nu i-am răspuns; am urcat pe punte ca să dau ordinul de pornire al motoarelor. Da, ceața se ridica, şi deasupra capului desluşeam primul licăr palid al unei stele. Am ascultat plin de mulțumire zgomotele familiare ale vasului care se punea în mişcare. Zvâcnetul şi trepidația elicei. Uşurarea era uriaşă – se sfârşise cu tăcerea, cu inactivitatea. Tensiunea se risipise, iar oamenii erau din nou veseli şi-şi aruncau glume în răspăr. Frigul se înmuiase, iar sfârşeala ciudată care se încuibase de atâta vreme în mintea şi trupul meu pieri. Simțeam din nou căldura reîntorcându-se în picioare şi mâini încetişor, am început să înaintăm, croindu-ne drum prin hulă, în vreme ce la câteva sute de iarzi în urmă venea escorta, împroşcând spuma albă, cu pânzele umflate de un vânt pe care niciunul dintre noi nu-l simțeam. L-am văzut pe cârmaci, lângă mine, trăgând cu coada ochiului spre ea şi când i s-a părut că nu-l observ, şi-a înmuiat degetul în gură şi l-a ridicat în aer. Ne-am încrucişat privirile, apoi el şi le-a coborât; a început să fredoneze un cântec ca să-mi arate că puțin îi păsa. Mă întrebam dacă şi el, ca şi Carter, nu mă socotea nebun. M-am mai dus o dată să-l văd pe căpitan. Stewardul era cu el şi când am intrat, a aprins lampa de deasupra cuşetei.

— I-a scăzut febra, spuse el. În sfârşit doarme normal. Cred că până la urmă n-o să-l pierdem.

— Da, cred că o să fie bine, am spus.

M-am întors pe covertă, fredonând cântecul pe care-l

auzisem de la marinarul din şalupă. Era o melodie veselă, săltăreață, care îmi era ciudat de familiară, însă nu ştiam de unde s-o iau. Ceața se ridicase complet şi cerul scăpăra de stele. Înaintam cu toată viteza, dar escorta noastră era la travers, şi uneori chiar parcă o lua o idee înainte.

Habar n-aveam şi de fapt nici nu-mi păsa dacă submarinul mai era la suprafață sau se scufundase, pentru că mă simțeam plin de încredere, care, după o vreme, păru să-l cuprindă şi pe cârmaci; rânji spre mine, făcând semn cu capul spre escorta noastră şi spuse: „N-au umblat cu fofirlica, ai?“ şi se apucă şi el să fredoneze, ca şi mine, cântecelul acela săltăreț, imposibil de precizat. Numai Carter se ținea deoparte. Spaima cedase locul unei tăceri îmbufnate şi în cele din urmă, agasat să-i tot văd mutra posomorâtă, lipită de geamul din camera hărților, i-am ordonat să coboare; după ce a plecat, am experimentat un nou sentiment de libertate şi uşurare.

Aşa s-a scurs noaptea şi avântându-ne şi balansându-ne în urma escortei, ne-am văzut de drum, fără să mai zăresc vreun periscop sau carcasă cenuşie şi lunguiață. Cerul se lumină spre răsărit şi jos, la orizont, apărură zorile palide, vărgate. Clopotul bătu de cinci; în fața noastră, slab ca o şoaptă, se auzi fluierul şefului de echipaj. Cred că numai eu îl auzisem. Pe urmă am desluşit vocea obosită, stinsă a căpitanului, care mă striga din cabină. M-am dus imediat la el. Era sprijinit între perne şi după înfățişare, părea vlăguit, însă temperatura era normală, aşa cum spusese şi stewardul.

— Unde suntem, Blunt? întrebă el. Ce s-a întâmplat?

— Ancorăm cu bine până să apuce cei de la țărm să-şi ia micul dejun, i-am răspuns. Se vede coasta în față.

— Ce dată e, omule? întrebă el. I-am răspuns.

— Deci am scos un timp foarte bun, remarcă el. Am consimțit.

— N-am să uit ce ai făcut, Blunt. Am să le povestesc

proprietarilor despre tine. Or să te avanseze.

— Avansare pe naiba! Nu mie să-mi mulțumească, ci escortei de la tribord.

— Ce escortă? făcu el, holbându-se la mine. Ce escortă? Mergem cumva într-un nenorocit de convoi?

Atunci i-am povestit totul, începând cu submarinul şi ceața, şi continuând cu sosirea barcazului, vizita mea la bordul lui; n-am lăsat deoparte nici faptul că fusesem cu nervii la pământ şi m-apucase tremuriciul. M-a ascultat, aiurit şi buimac, sprijinit între perne.

— Cum se numeşte barcazul? întrebă el rar, după ce am terminat.

M-am lovit cu mâna pe genunchi.

— Din partea mea n-are decât să-l cheme şi „Ucigă-l toaca"; nu i-am întrebat, i-am răspuns eu şi am început să fredonez cântecelul pe care-l cânta individul din şalupă, aplecat peste lopeți.

— Nu pricep, făcu căpitanul. Ştii şi tu că pe registrul britanic nu mai există corăbii cu pânze.

Am ridicat din umeri. De ce dracu se încăpățâna să nu accepte ideea de escortă, aşa cum făcuseră toți ceilalți?

— Dă-mi de băut şi termină odată cu nenorocitul ăla de cântec, spuse căpitanul.

Am râs şi i-am întins paharul.

— Dar ce vă deranjează?

— E *Lilliburlero,* vechi de secole. Ce ți-a venit să-l fredonezi?

L-am privit prostit, cu râsul înghețat pe buze.

— Nu ştiu, i-am răspuns, habar n-am.

Bău însetat, urmărindu-mă cu privirea peste buza paharului.

— Şi acum unde îți este prețioasa escortă?

— La prova tribord, am repetat.

Am ieşit din nou pe covertă şi am privit spre mare, unde ştiam că se afla.

Soarele, ca un glob uriaş şi roşu, era în culmea orizontului, iar norii noptateci se fugăreau spre apus.

Departe se întindea coasta Angliei. Escorta însă dispăruse.

M-am întors către individul de la cârmă.

— Când ne-a părăsit? l-am întrebat.

— Ce-ați spus, domnule?

— Vasul cu pânze. Ce s-a întâmplat cu el? am repetat. Omul păru nedumerit şi ridică din sprâncene curios.

— N-am văzut niciun vas cu pânze, răspunse el. Avem la travers, de câtva timp, un distrugător britanic. Probabil că ne-a ajuns noaptea şi nu l-am observat. Abia când a răsărit soarele l-am zărit.

Mi-am înşfăcat binoclul şi am privit spre apus. Tipul nu visa. Lângă noi se afla un distrugător, aşa cum spusese. Se avânta în valuri, învolburându-le şi împroşcându-le ca un perete uriaş, alb, de spumă. L-am privit câteva clipe în tăcere, pe urmă am luat binoclul de la ochi. Individul care pilota privea înainte fix. Acum că se făcuse zi, mi se părea schimbat într-un mod nedefinit, straniu. Nu mai fredona voios. Era din nou marinarul apatic dintotdeauna.

— Intrăm în radă pe la nouă jumătate. Am scos un timp bun, am făcut eu remarca.

— Da, domnule, spuse el.

În față se vedea deja un punct negru şi o dâră de fum. Remorcherele ne aşteptau. Carter stătea în vechiul meu loc de pe capul teugii. Oamenii erau la posturi. Eu, pe coverta căpitanului, urma să-l duc în port.

Căpitanul mă chemă la el, cu cinci minute înainte de a fi remorcați, când primii pescăruşi începură să se rotească deasupra noastră.

— Blunt, spuse el. Am stat şi m-am gândit. Individul ăla – căpitanul cu care ai stat azi-noapte de vorbă la bordul corabiei cu pânze – ziceai că avea un petec negru peste un ochi? Nu cumva avea şi o mânecă goală, prinsă la piept cu un ac?

N-am răspuns. Ne-am privit în tăcere. Pe urmă un şuierat ascuțit m-a avertizat că sosea barca pilotului. Undeva, departe şi stins, ecoul răsună la fel ca fluierul

şefului de echipaj.

ALIBIUL

1

Soţii Fenton îşi făceau ca de obicei plimbarea de duminică de-a lungul cheiului Tamisei. Ajunseră la podul Albert şi se opriră, ca întotdeauna, înainte de a se hotărî dacă să traverseze spre parc, sau să continue drumul pe lângă ambarcaţiunile locuite. Urmând şirul unor gânduri necunoscute, doamna Fenton îi spuse:

— Să-mi aduci aminte să telefonăm familiei Alhuson când ajungem acasă, vreau să-i invităm la un pahar. E rândul lor să vină la noi.

Fenton urmărea nepăsător traficul. Cuprinse într-o privire un camion care trecu pe pod cu viteză prea mare, zdrăngănind, o doică într-o uniformă cenuşie în spatele unui cărucior în care se aflau doi gemeni identici, cu chipurile rotunde ca două rotocoale de brânză de Olanda; căruciorul coti la stânga, spre Battersea.

— Şi acum, încotro? întrebă soţia, iar el o privi fără s-o recunoască, cuprins de o senzaţie copleşitoare, de-a dreptul înspăimântătoare, că şi ea, ca toţi ceilalţi care se plimbau pe chei sau traversau podul, nu era decât o marionetă miniaturală, lipsită de vlagă, trasă de sfori. Chiar paşii făcuţi erau scălâmbi, zvâcniţi, o imitaţie hidoasă a celor reali, sau a ceea ce ar fi trebuit să fie; iar chipul soţiei – ochii albaştri de porţelan, gura prea strident rujată, noua pălărie de primăvară aranjată în grabă de o mână de maestru, mâna care ţinea marionetele agăţate de bucata de lemn neînsufleţit, lemn de chibrituri din care erau făcute şi aceste păpuşi.

Îşi mută repede privirea de la ea spre pământ, trasând în grabă cu bastonul conturul unui pătrat pe pavaj şi

atingând cu vârful lui o picătură de apă din centru. Pe urmă se pomeni că răspunde:

— Nu mai pot să merg.

— Dar ce s-a întâmplat? Ai un cârcel?

Abia atunci îşi dădu seama că trebuia să fie atent. Orice încercare de a da explicații ar fi iscat priviri nedumerite în ochii mari, întrebări insistente şi curioase; ar fi urmat apoi străbaterea aceluiaşi drum nesuferit de pe chei, de data asta, din fericire, cu vântul în spate, purtându-i inexorabil spre încercările lor de a-şi omorî timpul pe care-l aveau înainte, la fel cum fluxul râului de lângă ei purta buşteni şi cutii goale spre cloaca urât mirositoare şi plină de noroi de sub docuri.

Îşi reformulă cu viclenie propoziția ca s-o linişească.

— Adică nu mai putem să mergem dincolo de ambarcațiunile locuite. Drumul se înfundă, iar tu, cu tocurile tale... – se uită spre pantofii ei – ...nu eşti încălțată cum trebuie pentru o plimbare în jurul Battersea-ului. Simt nevoia de mişcare şi n-ai cum să ții pasul cu mine. De ce nu te duci acasă? N-ai ce pierde.

Soția se uită spre cerul mohorât, acoperit de nori, şi spre bucuria lui, o rafală de vânt o făcu să se înfioare sub haina subțire cu care era îmbrăcată; îşi duse mâna la pălăria primăvăratecă ca să n-o lase să-i zboare.

— Da, cred că o să mă întorc, spuse ea. Pe urmă adăugă, cu uşoară îndoială – precis nu ți s-a pus niciun cârcel? Arăți cam palid.

— Nu, n-am nimic. Dacă sunt singur, o să merg mai repede.

În acea clipă, zări un taxi gol care se apropia, îi făcu semn cu bastonul şi se adresă soției:

— Urcă-te! N-are rost să răceşti.

Înainte ca ea să poată protesta, îi şi deschisese uşa şi dăduse şoferului adresa. Nu mai era timp de discuții. O ajută să urce şi în vreme ce maşina porni, o văzu cum se chinuie să deschidă geamul ca să-i strige ceva în legătură cu familia Alhuson, să nu întârzie. Urmări taxiul cu privirea pe tot parcursul cheiului, cu

sentimentul că urmărea o fază din viața lui care dispărea pentru totdeauna.

Se întoarse de pe chei, lăsând în urmă râsul, zgomotele şi imaginile traficului şi se avântă în rețeaua de străduțe înguste şi piațetele aflate până la calea Fulham. Mergea fără țintă, în speranța pierderii identității şi ştergerii din gând a ritualului zilei de duminică pe care-l simțea ca o cătuşă.

Era prima oară când îi venea în minte ideea evadării, în clipa în care soția făcuse remarca în legătură cu familia Alhuson, parcă i se aprinsese o luminiță în minte. „Să nu uit să le telefonez când ajungem acasă. E rândul lor să vină la noi.“ Acum putea să-l înțeleagă pe înecatul care-şi vede întreaga viață perindându-se prin fața ochilor când apa îl trage în adâncuri. Soneria de la uşa din față, glasurile vesele ale Alhusonilor, băuturile înşirate pe bufet, statul în picioare preț de câteva minute, apoi aşezatul – toate deveneau elemente ale țesăturii care alcătuia viața lui de prizonierat, începând zilnic cu trasul draperiilor şi ceaiul din zori, răsfoitul ziarului, micul dejun servit în odăița în care gazul ardea cu flacără albăstruie (micşorat pentru economie), drumul cu metroul spre City, orele care se scurgeau o dată cu munca metodică de la birou, drumul înapoi cu metroul, răsfoitul ziarului de seară în aglomerația din vagon, scoaterea pălăriei şi a hainei, aranjarea umbrelei, sunetul televizorului din sufragerie, contopindu-se probabil cu glasul soției care vorbea la telefon. Şi aşa se scurgea iarna, vara, primăvara sau toamna, schimbarea anotimpurilor aducând schimbarea huselor de pe scaunele şi divanul din sufragerie, sau imaginea copacilor din piațetă, când înfrunziți, când golaşi.

„E rândul lor să vină la noi“, iar familia Alhuson, schimonosindu-se şi mişcându-se după cum erau trase sforile, îşi făcea apariția, se înclina şi dispărea, ca apoi gazdele, care îi primiseră să devină la rândul lor oaspeți.

Mişcându-se cu zâmbete afectate, cupluri de dansatori cu parteneri angajați dinainte, făcând paşi pe

melodii cunoscute.

Şi acum, pe neaşteptate, o dată cu popasul de pe podul Albert şi remarca Ednei, timpul stătuse locului; mai bine zis, continuase la fel pentru ea, pentru familia Alhuson care răspundea la telefon, pentru alţi parteneri de dans; pentru el, însă, totul se schimbase. Simţea o forţă nouă. Stăpânea lucrurile. Mâna păpuşarului care punea în mişcare marionetele era a lui. Iar Edna, biata Edna se grăbea acasă cu taxiul, într-un rol predestinat în care urma să toarne băuturile, să îndrepte pernele, să răstoarne alunele sărate din cutie; Edna habar n-avea cum depăşise el stadiul de robie pentru a intra într-o altă dimensiune.

Apatia zilei de duminică punea stăpânire pe străzi. Casele erau zăvorâte, retrase.

„Cei dinăuntru habar n-au“, se gândi el, „cum un singur gest de al meu, acum, în această clipă, le poate răsturna întregul lor univers. O bătaie în uşă şi cineva vine să deschidă – o femeie somnoroasă, un bătrân în târlici de pâslă, un copil trimis de părinţii enervaţi – şi tot viitorul lor atârnă de ceea ce poftesc eu, de ceea ce hotărăsc. Chipuri zdrobite. O crimă neaşteptată. Jaf. Incendiu.” Da, lucrurile stăteau chiar atât de simplu.

Se uită la ceas. Trei şi jumătate. Se hotărî să lucreze după un sistem numeric. O să mai străbată încă trei străzi, pe urmă, în funcţie de numele celei de a treia străzi pe care se va afla, şi de câte litere conţinea el, va alege numărul destinaţiei sale.

Înainta cu paşi atenţi, conştient de un interes crescut. Nu avea voie să recurgă la şmecherii, îşi spuse. Indiferent dacă ar fi dat peste un bloc de apartamente sau Centrala laptelui, situaţia trebuia să fie aceeaşi. Cea de a treia stradă se dovedi a fi lungă, flancată pe ambele părţi de vile ponosite, în stil victorian, care cu cincizeci de ani în urmă fuseseră arătoase, dar acum erau închiriate pe apartamente sau integral, şi-şi pierduseră din prestanţă. Strada se numea Boulting, Opt litere însemnau nr. 8. Traversă încrezător, iscodind uşa de la

intrare fără să se lase impresionat de treptele abrupte de piatră care duceau la fiecare vilă, porţile nevopsite, subsolurile joase, aerul de sărăcie şi delăsare care formau un contrast izbitor cu cele din propria sa piaţetă. Regency, cu uşi de intrare lucioase şi jardiniere.

Numărul 8 nu se deosebea cu nimic de vecinele ei. Poarta era parcă mai părăginită, perdelele de la ferestrele parterului, lăbărţate şi urâte, expuneau o dantelă mai decolorată. Pe ultima treaptă stătea un băieţel de vreo trei ani cu chipul alb şi ochi inexpresivi şi în mod neaşteptat legat de ştergătorul de picioare ca să nu poată fugi. Uşa din faţă era întredeschisă.

James Fenton urcă scările şi se uită după sonerie. Pe ea era lipit un petic de hârtie cu cuvintele „Nu funcţionează". Dedesubt era un şnur de sonerie demodat, legat cu sfoară. Ar fi o chestiune de secunde, bineînţeles, să desfacă nodul de la legătura copilului, să-l ia sub braţ, să coboare treptele şi să-i facă de petrecanie în funcţie de pofta sau capriciul de moment. Dar deocamdată nu era recomandabil să facă uz de violenţă; îşi dorea altceva; sentimentul puterii îi reclama o perioadă mai lungă de libertate.

Trase de şnur. Clinchetul slab răsună de-a lungul holului întunecos. Copilul ridică ochii spre el, inexpresiv. Fenton se întoarse cu spatele la uşă şi privi strada, platanul abia înfrunzit de la marginea trotuarului, coaja cafenie pe alocuri cu petice gălbui, o pisică neagră la poalele lui lingându-şi o labă rănită; savura momentul aşteptării tocmai din cauza necunoscutului.

Auzi uşa deschizându-se mai mult în spatele lui şi o voce de femeie cu intonaţie străină, întrebându-l:

— Ce doriţi?

Fenton îşi scoase pălăria. Impulsul îi dădea ghes să rostească „Am venit să te strangulez. Pe tine şi pe copilul tău. Totuşi nu-ţi port pică. Întâmplarea a făcut ca eu să reprezint instrumentul soartei." În schimb, zâmbi. Femeia era palidă, ca şi copilul de pe trepte, cu aceeaşi

ochi inexpresivi, cu acelaşi păr lăţos. Putea să aibă între douăzeci şi treizeci şi cinci de ani. Purta un pulover de lână, prea mare pentru ea, iar fusta închisă la culoare lungă până la glezne, o făcea să pară îndesată.

— Închiriaţi camere? întrebă Fenton.

O lumină răsări în ochii apatici, o licărire de speranţă. Ca şi cum aceasta era întrebarea pe care o aştepta de atâta timp şi crezuse că nu va veni niciodată. Dar scânteia se stinse într-o clipă şi femeia îşi reluă privirea tâmpă.

— Nu e casa mea, spuse ea. Proprietarul închiria pe vremuri camere dar cică vine demolarea şi o să le dărâme şi pe cele de vizavi ca să construiască blocuri.

— Adică proprietarul nu mai închiriază?

— Nu, răspunse ea. Mi-a spus că nu mai merită, că ordinui de demolare poate să sosească azi-mâine. Îmi plăteşte câţiva bănuţi să am grijă de casă până o dărâmă. Locuiesc la subsol.

— Înţeleg.

Se părea că discuţia se încheiase. Totuşi Fenton continuă să stea locului. Fata sau femeia – căci putea fi şi una şi alta – se uită peste umărul lui la copil, poruncindu-i să tacă, deşi abia dacă scâncise.

— Aţi putea să-mi închiriaţi totuşi una din camerele de la subsol? întrebă Fenton. Ar fi un aranjament particular, între noi, câtă vreme voi sta aici. Proprietarul n-ar avea de ce să obiecteze.

O văzu cum face eforturi să gândească. Propunerea atât de neaşteptată, atât de surprinzătoare din partea cuiva cu înfăţişarea lui era de neconceput. Ştiind că surpriza este cea mai bună formă de atac, Fenton se folosi de momentul prielnic.

— N-am nevoie decât de o cameră, spuse el iute, pentru câteva ore pe zi. N-am să dorm aici.

Femeia era evident pusă în dificultate – îi inspectă costumul de tweed, adecvat Londrei sau plimbărilor la ţară, pălăria de fetru, bastonul, chipul cu tenul tineresc, părea de patruzeci şi cinci spre cincizeci de ani. Ochii ei

închişi la culoare, căscaţi, deveniră mai inexpresivi, pe măsură ce încercau să împace înfăţişarea cu neaşteptata solicitare.

— Pentru ce vă trebuie camera? întrebă ea îndoită.

Aici era buba. Ca să te ucid pe tine şi pe plodul tău, drăguţo, şi să vă îngrop acolo. A, dar încă nu era grabă.

— E greu de explicat, spuse el repede. Am o slujbă. Stau până târziu la birou. În ultima vreme însă au survenit nişte schimbări şi am nevoie de o cameră unde să mă pot retrage câteva ore în fiecare zi şi să fiu singur. Nici nu ştiţi ce greu e să găseşti ceva potrivit. Aici mi se pare ideal pentru ceea ce caut.

Privi de la casa goală spre copil şi zâmbi.

— Băieţelul dumitale, de exemplu, are tocmai vârsta potrivită. N-o să-mi facă probleme.

O umbră de zâmbet îi traversă chipul.

— A, Johnnie, e destul de cuminte, spuse ea. Poate să stea acolo fără să împiedice pe nimeni ore întregi.

Pe urmă zâmbetul se stinse şi o cuprinse din nou îndoiala.

— Nu ştiu ce să vă spun... Noi locuim în bucătărie, alături e dormitorul. Ar mai exista o cameră în spate, unde am adunate câteva mobile, dar nu cred că v-ar conveni, ştiţi, depinde de ce doriţi să faceţi...

Vocea rămase suspendată în aer. Exact de apatia ei avea nevoie. Oare femeia avea obiceiul să doarmă mult sau să se drogheze? Cearcănele întunecate de sub ochi erau un indiciu. Cu atât mai bine. Şi mai era şi străină. Şi aşa erau prea multe în ţara asta.

— Dacă ai vrea să-mi arăţi camera, mă hotărăsc imediat, spuse el.

În mod neaşteptat, femeia se întoarse şi porni pe holul îngust şi murdar. Aprinse o lumină deasupra scării spre subsol, murmurând tot timpul scuze; îl conduse pe Fenton în jos, pe trepte. Aici fuseseră fără îndoială camerele iniţiale ale servitorilor din vila în stil victorian. Bucătăria, spălătorul şi cămara deveniseră acum camera de zi, bucătăria şi dormitorul femeii, iar această

transformare sporise mizeria. Țevile mizerabile, cazanul scos din uz, vechea plită; poate cândva avuseseră o oarecare pretenție de eficiență, când țevile erau date cu vopsea albă proaspătă, iar plita era lustruită. Până şi bufetul, care nu fusese mişcat din locul lui, ocupând aproape toată lungimea peretelui, fusese probabil cu cincizeci de ani în urmă arătos, cu tigăile de alamă lustruite şi serviciul de masă cu desene, în vreme ce bucătăreasa cu şorț, trebăluind de colo colo cu mâinile pline de făină, dădea ordine unei slugi din spălător. Acum vopseaua de coloare crem murdar atârna în bucăți scorojite, linoleumul vechi era crăpat, iar dulapul, cu excepția câtorva nimicuri, nu mai avea nicio legătură cu destinația inițială – un aparat de radio prăpădit a cărui antenă avea firul rupt, teancuri de reviste şi ziare vechi, o împletitură neterminată, jucării stricate, bucăți de prăjitură, o periuță de dinți şi câteva perechi de pantofi. Femeia privi neajutorată în jur.

— Nu e uşor, spuse ea, cu un copil. Tot timpul trebuie să strângi după el.

Era clar că nu strângea niciodată, că renunțase la orice încercare, că dezordinea pe care o observa era răspunsul ei la problemele vieții.

Dar Fenton nu făcu nicio remarcă, aprobă doar politicos din cap şi zâmbi. Zări printr-o uşă întredeschisă un pat nefăcut, care-i susținea teoria lui cu somnul prelungit – probabil că soneria o sculase din pat – văzându-l însă că priveşte, femeia închise uşa grăbită, şi cu o încercare pe jumătate conştientă de a-şi regăsi o ținută ordonată, se încheie la pulover şi-şi trecu degetele prin păr.

— Şi camera pe care n-o foloseşti? întrebă el.

— A, da, desigur, răspunse ea... vag şi nesigur ca şi cum uitase de ce-l adusese la subsol. Il conduse înapoi prin coridor, pe lângă o pivniță cu cărbuni – bună şi asta, se gândi el – o toaletă cu o oliță de copil aşezată în prag, alături cu ziarul „Daily Mirror“ rupt în bucăți şi mai departe, spre o altă cameră a cărei uşă era închisă.

— Nu cred că o să vă convină, spuse ea oftând, deja resemnată. Într-adevăr n-ar fi convenit nimănui cu excepția lui, un om atât de plin de forță şi intenții; căci în clipa în care ea deschise uşa care scârțâi din toate balamalele, şi traversă camera să tragă bucata de draperie făcută dintr-un vechi material de camuflaj din vremea războiului, mirosul de umezeală îl izbi la fel de puternic ca o perdea neaşteptată de ceață la marginea râului iar odată cu umezeala, simți mirosul inconfundabil de gaze. Traseră amândoi aerul în piept în aceeaşi clipă.

— Da, se simte puternic mirosul, spuse ea. Am chemat să repare, dar nu vin.

În momentul în care smuci draperia ca să aerisească, tija se rupse, bucata de material căzu, iar printr-un geam spart al ferestrei sări pisica neagră cu laba rănită pe care Fenton o observase sub platanul din fața casei. Femeia o goni zadarnic, căci pisica, obişnuită cu locul, se furişă într-un colț, sări pe o lădiță de ambalaj şi se făcu ghem să se culce. Femeia şi Fenton priviră prin cameră.

— Mi-ar conveni de minune, spuse el, făcând abstracție de pereții înnegriți, de forma ciudată a camerei în chip de litera L şi de tavanul scund.

— A, dar există chiar şi o grădină...

Se duse la fereastră şi privi la peticul de pământ acoperit de bolovani; la înălțimea camerei de subsol, la acelaşi nivel cu capul lui, se vedea o fâşie de pământ care pe vremuri fusese o grădiniță pavată.

— Da, răspunse ea, da, e şi o grădină.

Veni lângă el să se uite şi ea la imaginea dezolantă pe care amândoi o denumeau atât de impropriu. Pe urmă, ridicând uşor din umeri, continuă: După cum vedeți, e linişte, dar nu prea avem soare. Are vedere spre nord.

— Îmi convin camerele cu vedere spre nord, spuse el într-o doară, deja alcătuindu-şi în minte imaginea şanțului îngust pe care-l va săpa pentru cadavrul ei – nici nu era nevoie să-l sape prea adânc. Se întoarse spre

femeie, măsurând-o din ochi, socotindu-i înălțimea şi lățimea, văzu că în priviri îi apare o licărire de înțelegere, şi îi răspunse prompt printr-un zâmbet ca să-i dea încredere.

— Sunteți pictor? întrebă ea. Pictorilor le place lumina din nord, parcă, nu?

Simți o uşurare extraordinară. Pictor. Dar bineînțeles, iată pretextul de care avea nevoie. Era o cale de a scăpa din orice încurcătură.

— Văd că mi-ai ghicit secretul, răspunse el cu viclenie, iar râsul lui răsună atât de veridic, încât îl surprinse şi pe el. Începu să vorbească foarte rapid.

— Numai parțial, spuse el. De aceea nu pot lipsi decât la anumite ore. Dimineața sunt legat de treburile de la birou, dar mai spre după-amiază sunt liber. Atunci începe de fapt adevărata mea meserie. Nu e o poftă de moment, ci o adevărată pasiune. Intenționez spre sfârşitul anului să deschid propria mea expoziție. Deci pricepi că pentru mine e vital să găsesc un colțişor undeva... cum e aici.

Incluse într-un gest interiorul camerei, care nu putea să ispitească pe nimeni decât pe pisică. Încrederea lui se dovedi molipsitoare şi-i goni din ochi expresia care încă mai păstra îndoiala şi nedumerirea.

— Chelsea e plin de pictori, nu? zise ea. Cel puțin aşa se spune, eu habar n-am. Dar nu-i aşa că atelierele trebuie să fie la etaj ca să aibă lumină?

— A, nu e obligatoriu, răspunse el. Nu sunt un tip mofturos. Iar spre după-amiază, oricum lumina păleşte. Sper că există electricitate?

— Da...

Se duse la uşă şi apăsă pe un buton. Din tavan se aprinse un bec fără abajur, care arunca o lumină slabă prin praful care-l acoperea.

— Excelent, spuse el. Exact de asta o să am nevoie.

Zâmbi spre chipul nefericit şi anost. Sărmana, ar fi mult mai fericită dacă ar dormi. Ca pisica. Zău că n-ar fi decât un gest de caritate să-i curme suferința.

— Aş putea să mă mut de mâine? întrebă el.

Din nou licărul de speranță pe care-l observase la început când stătuse în pragul uşii de la intrare şi se interesase de camere; pe urmă... oare ce era, jenă, sau o uşoară urmă de stinghereală?

— N-ați întrebat de... prețul camerei, spuse ea.

— N-are importanță, răspunse el şi flutură iar din mână ca să arate că nu banii contau. Femeia înghiți în sec, în mod clar neştiind ce să spună, pe urmă, pe chip îi apăru o uşoară roşeață şi se aventură:

— Cred că cel mai bine ar fi să nu pomenesc nimic proprietarului. Am să spun că sunteți un prieten de-al meu. Puteți să-mi dați o liră sau două, bani peşin, în fiecare săptămână, cum considerați dumneavoastră.

Îl privi întrebătoare. Bineînțeles, se gândi el, nu trebuie să mai fie amestecată şi o a treia persoană. Ar fi putut să-i dea planul peste cap.

— Îți dau cinci lire pe săptămână, începând de azi, spuse el.

Îşi căută portofelul şi scoase bancnotele noi, foşnitoare. Ea întinse timid mâna, fără să-şi ia ochii de la bani câtă vreme el îi numără.

— Să nu pomeneşti nimic proprietarului, spuse el, şi dacă te întreabă cineva de chiriaş, să spui că sunt verişorul tău, pictor, care a venit într-o vizită.

Femeia ridică ochii spre el şi pentru întâia oară zâmbi, de parcă vorbele lui glumețe, împreună cu banii, pecetluiseră cumva o înțelegere mută între ei.

— Nu prea arătați a verişorul meu, spuse ea şi nici ca pictorii pe care i-am văzut eu. Cum vă numiți?

— Sims, răspunse el prompt. Marcus Sims, şi se întrebă de ce pronunțase instictiv numele tatălui soției, un avocat care murise de mult, şi pe care nu-l putuse suferi.

— Vă mulțumesc, domnule Sims. Mâine dimineață am să curăț camera.

Pe urmă, ca un prim gest legat de intențiile viitoare, ridică pisica de pe cutie şi o aruncă pe geam.

— Vă aduceți lucrurile mâine după-amiază? întrebă ea.

— Lucrurile? repetă el.

— Păi ce vă trebuie la pictură, spuse ea. N-aveți vopsele şi celelalte?

— A, ba da... da. Sigur, da, trebuie să-mi aduc trusa.

Se uită din nou prin cameră. Nici vorbă de măcel.

Fără sânge. Fără dezordine. Soluția era să-i înnăbuşe pe amândoi în somn, şi pe femeie şi pe copil. Era cea mai blândă metodă.

— Nu e nevoie să mergeți prea departe după vopsele, spuse ea. Sunt magazine pentru pictori în King's Road. Trec pe lângă ele când mă duc după cumpărături. Au în vitrină pânze şi şevalete.

Fu nevoit să-şi astupe gura cu mâna ca să nu-i observe zâmbetul. Era de-a dreptul înduioşător cum îl acceptase. Dădea dovadă de atâta încredere, de atâta naivitate.

Îl conduse înapoi pe coridor, şi apoi pe scară în sus, spre hol.

— Mă bucur grozav că am ajuns la o înțelegere. Ca să-ți spun adevărul, mă apucase disperarea, spuse el.

Ea se întoarse şi-i zâmbi peste umăr.

— Şi pe mine, răspunse ea. Dacă n-ați fi apărut dumneavoastră... Nu ştiu zău ce-aş fi fost în stare să fac.

Rămaseră amândoi în capul scărilor. Ce lucru extraordinar! Prin urmare sosirea lui reprezenta voia Domnului. O privi fix, uluit.

— Deci ai avut nişte necazuri? se interesă el.

— Necazuri?

Gesticulă cu mâinile şi expresia de apatie, de disperare, se reîntoarse pe chip.

— Nu-i uşor să fii cetățeană străină în țara asta, şi tatăl copilului meu să ne părăsească şi să mă lase fără niciun ban şi să nu ştiu încotro s-o apuc. Să ştiți domnule Sims, că dacă nu veneați azi...

Nu-şi sfârşi propoziția, ci se uită spre copilul legat de ştergătorul de picioare şi ridică din umeri.

— Bietul de tine, Johnnie... spuse ea, tu nu ai nicio vină.

— Chiar, bietul Johnnie, o îngână Fenton, şi biata de tine. Ehe, o să-mi fac datoria şi o să-ți sfârşesc eu chinul, n-avea grijă.

— Sunteți foarte amabil. Zău, vă mulțumesc.

— Dimpotrivă, eu trebuie să-ți mulțumesc.

Îi făcu o mică reverență şi înclinându-se, atinse capul copilului.

— La revedere, Johnnie, ne vedem mâine.

Victima îi întoarse o privire nătângă:

— La revedere, doamnă... doamnă...? spuse el?

— Kaufman mă cheamă. Anna Kaufman.

Îl petrecu cu privirea până coborî scările şi ieşi pe poartă. Pisica izgonită i se strecură printre picioare, întorcându-se iar la fereastra spartă. Fenton îşi flutură pălăria cu un gest curtenitor către femeie, apoi spre pisica şi întreaga vilă părăginită şi mută.

— Pe mâine, strigă el, şi porni pe strada Boulting cu pasul săltăreț ca al cuiva care porneşte într-o mare aventură. Starea de spirit excelentă nu-l părăsi nici când ajunse în fața propriei uşi. Deschise şi urcă scările fredonând un cântec vechi de vreo treizeci de ani. Edna, ca de obicei, era la telefon – îi auzea conversația interminabilă susținută cu o altă femeie. Băuturile erau pregătite pe măsuță din salon. Saleurile aranjate ca şi platoul cu alune sărate. Paharele în plus arătau că aşteptau oaspeți; Edna acoperi receptorul cu palma şi spuse:

— Vin Alhusonii. I-am invitat la o cină rece.

Soțul zâmbi şi aprobă din cap. Deşi cu mult înaintea orei obişnuite, îşi turnă un păhărel de vin de Xeres ca să întregească taina, perfecțiunea ultimei ore. Conversația telefonică luă sfârşit.

— Arăți mai bine, spuse Edna. Ți-a priit plimbarea.

Inocența ei îl amuză atât de mult încât era cât pe ce să se înece.

2

Avusese noroc că femeia amintise de ustensilele pictorului. Ar fi fost un prost să apară a doua zi după-amiază cu mâna în gură. Aşa însă, însemna să plece devreme de la birou şi să facă un drum ca să cumpere cele necesare. Nu-şi refuză nimic. Şevalet, pânze, tub după tub de ulei, pensule, terebentină. Şi în loc de câteva pachete se pomeni cu nişte colete voluminoase, imposibil de transportat fără ajutorul unui taxi. Şi totuşi, în felul ăsta aventura devenea mai palpitantă. Trebuia să-şi joace rolul până la capăt. Vânzătorul, cuprins şi el de frenezia clientului, adăuga mereu lucruri noi la lista de vopsele; iar Fenton, pe măsură ce citea denumirile de pe tuburi, experimenta sentimentul unei intense satisfacţii şi deveni risipitor; cuvintele crom, siena, terre verte i se urcaseră la cap ca aburul de la vin. În cele din urmă reuşi să se smulgă tentaţiei, şi se urcă într-un taxi cu cumpărăturile. În locul piaţetei familiare dădu o adresă cu care nu era obişnuit şi care adăugă savoare experimentului – strada Boutling nr. 8

Ciudat, dar pe măsură ce taxiul se apropia de destinaţie, şirul de vile nici nu mai părea atât de părăginit. E adevărat că vântul era mai slab ca în ziua precedentă, soarele strălucea cu intermitenţe, iar în aer se simţea că aprilie era aproape şi că zilele se vor lungi: dar nu asta era esenţialul, ci faptul că nr. 8 era învăluită într-o atmosferă de aşteptare. Când plăti şoferului şi transportă coletele de la taxi, văzu că draperiile negre de la subsol fuseseră scoase şi înlocuite temporar cu unele portocalii, extrem de stridente. Exact în acea clipă, fură date la o parte, femeia cu copilul în braţe, murdar de gem pe faţă, îi făcu semn cu mâna. Pisica sări de pe pervaz, veni spre el torcând, frecându-şi spinarea arcuită de piciorul lui. Taxiul plecă, iar femeia coborî treptele să-l întâmpine.

— Johnnie şi cu mine v-am pândit să veniți toată după-amiaza, spuse ea. Numai atâta ați adus?

— Atât? N-ajunge? râse el.

Îl ajută să coboare lucrurile până la subsol şi când îşi aruncă ochii prin bucătărie observă că şi acolo se făcuse o încercare de curățenie, pe lângă atârnatul draperiilor. Şirurile de pantofi dispăruseră sub bufet, împreună cu jucăriile copilului, şi pe masă era întinsă o cârpă, pentru ceai.

— Nici n-o să vă vină să credeți cât praf a putut să fie în camera dumneavoastră, spuse ea. Am muncit ieri până aproape de miezul nopții.

— Nu trebuia, îi spuse el. Cel puțin deocamdată, nu e cazul.

Ea se opri în fața uşii şi-l privi, expresia goală revenindu-i pe chip.

— Deci nu e ceva de durată? întrebă ea cu voce tremurată. Credeam, nu ştiu de ce, din câte mi-ați spus ieri, că vă interesează pentru câteva săptămâni.

— A, nu la asta m-am referit, spuse el iute. Vroiam să spun că oricum o să fac o asemenea murdărie cu vopselele, încât nu era cazul să ştergi praful.

Uşurarea de pe chip fu evidentă. Se strădui să zâmbească şi deschise uşa.

— Bine ați venit, domnule Sims, spuse ea.

Trebuia să recunoască. Se vedea că muncise. Camera arăta altfel. Nu se mai simțea izul de gaze, ci de carbolic – sau era cumva soluție Juyes? Oricum mirosea a dezinfectant. Bucata de camuflaj dispăruse din fereastră. Adusese chiar pe cineva să repare geamul spart. Culcuşul pisicii – lada de împachetat – dispăruse şi ea. Lângă perete erau o masă şi două scaune şubrede, un fotoliu acoperit cu acelaşi material portocaliu groaznic pe care-l observase la ferestrele bucătăriei. Deasupra poliței, care ieri era goală, atârnase o reproducere mare, în culori vii a Fecioarei cu pruncul, cu un calendar dedesubt. Ochii Fecioarei, plăcuți, sfioşi, zâmbeau către Fenton.

— Măi, măi... începu el, ia uite ce-i aici... şi ca să-şi ascundă emoția, pentru că într-adevăr era extrem de emoționat că biata femeie îşi dădu atâta silință în această zi, probabil una dintre ultimile pe care le mai petrecea pe acest pământ, se întoarse şi începu să-şi dezlege pachetele.

— Dați-mi voie să vă ajut, domnule Sims, spuse ea, şi până să apuce el să protesteze se şi lăsă în genunchi, luptându-se cu nodurile, desfăcând hârtia şi fixându-i şevaletul. Pe urmă, goliră împreună cutiile cu tuburi de ulei pe care le aşezară în şiruri pe masă şi proptiră pânzele de zid. Era amuzant, ca şi cum ar fi jucat un joc absurd şi în mod ciudat, ea împărtăşea aceeaşi stare de spirit, deşi tot timpul rămăsese extrem de serioasă.

— Ce veți picta mai întâi? îl întrebă ea când totul fu gata, pe şevalet pusese chiar o pânză. Bănuiesc că v-ați gândit la ceva anume?

— A, da. M-am gândit la ceva anume.

Un zâmbet i se înfiripă pe buze, încrederea în el era absolută şi dintr-o dată, ea îi răspunse tot cu un zâmbet şi remarcă:

— Am ghicit la ce v-ați gândit.

Simți că-i fuge sângele din vine. Cum ar fi putut să ghicească? Ce vroia să spună?

— Cum adică ai ghicit? o repezi el.

— V-ați gândit la Johnnie, nu-i aşa?

Era imposibil să ucidă copilul înaintea mamei – ce sugestie oribilă. Şi mă rog, de ce tot încerca să-l împingă de la spate? Avea timp berechet şi oricum, încă nu-şi cristalizase planul...

Femeia dădea din cap înțeleaptă, iar el se forță să revină la realitate. Bineînțeles că ea se referea la pictură.

— Eşti o femeie isteață, spuse el. Da, la Johnnie m-am gândit.

— N-o să vă supere, o să stea nemişcat, spuse ea. Dacă-l leg stă ore întregi. Vreți să-l aduc acum?

— Nu, nu, răspunse Fenton morocănos. N-am nicio grabă. Trebuie mai întâi să chibzuiesc la toate.

Faţa femeii se lungi. Părea nemulţumită. Se mai uită o dată prin camera transformată atât de neaşteptat şi de rapid în ceea ce spera că se numeşte atelierul unui pictor.

— Atunci daţi-mi voie să vă fac un ceai, spuse ea, şi ca să nu mai înceapă altă discuţie în contradictoriu, el o urmă în bucătărie. Acolo se aşeză pe scaunul pe care ea îl trăsese pentru el, bău ceaiul şi mâncă sandviciurile eu pastă Bovril, urmărit de privirea fixă a băieţelului soios.

— Ta… articulă deodată copilul şi întinse mâna.

— Pe toţi bărbaţii îi strigă ta, spuse maică-sa, deşi taică-său habar n-a avut de el. Johnnie, lasă-l în pace pe domnul Sims!

Fenton se strădui să zâmbească cu amabilitate. Se simţea stânjenit în prezenţa copiilor. Continuă să-şi mănânce sandviciurile şi să-şi bea ceaiul.

Femeia se aşeză şi ea să mănânce; mesteca întruna în ceai cu un aer absent, până când probabil se răcise într-atât că nu mai era bun de băut.

— E bine să ai pe cineva cu care să stai de vorbă, spuse ea. Ştiţi, domnule Sims, până aţi venit dumneavoastră, eram atât de singură… Deasupra casa goală, nici măcar muncitori care să treacă pe aici la lucru. Iar vecinii, slabă nădejde – n-am nicio prietenă.

Din ce în ce mai bine, se gândi el. Nimeni n-o s-o regrete după ce o să dispară. Ar fi fost complicat să scape de ea dacă restul casei era locuit. Dar aşa, putea s-o facă oricând şi nimeni nu s-ar fi sinchisit. Biata fată, nu putea să aibă mai mult de douăzeci şi şase, douăzeci şi şapte de ani; de ce viaţă avusese şi ea parte!…

— …a plecat fără să spună o vorbă, continuă ea. De trei ani suntem în ţara asta şi ne-am tot mutat dintr-un loc în altul, fără o slujbă fixă. Odată am stat în Manchester; Johnnie s-a născut acolo.

— Groaznic oraş, consimţi el compătimitor, plouă întruna.

— I-am spus: „Trebuie să-ţi găseşti de lucru“, continuă ea, lovind cu pumnul în masă, retrăind clipa.

I-am spus: „Nu mai putem s-o ducem aşa. Asta nu-i viaţă, nici pentru mine; nici pentru copilul tău“. Şi n-aveam bani nici pentru chirie, domnule Sims. Ce i-aş fi spus proprietarului când ar fi venit. Şi apoi, fiind străini aici, întotdeauna apar încurcături cu poliţia.

— Poliţia? tresări Fenton.

— Cu actele, avem mare bătaie de cap cu actele. Ştiţi şi dumneavoastră cum e, trebuie să mergem să ne declarăm la poliţie; tare greu o duc de multă vreme. În Austria am lucrat un timp ca servitoare la un om rău. A trebuit să fug. Pe atunci aveam doar şaisprezece ani, iar când l-am întâlnit pe soţul meu, ne-am pus mare nădejde în Anglia...

Continuă să pălăvrăgească fără să-şi ia ochii de la el, mestecând între timp în ceai, iar vocea ei, cu un uşor accent german, destul de melodios şi de ritmat în auz, forma un fel de acompaniament odihnitor şi plăcut al gândurilor sale „contopindu-se cu ticăitul deşteptătorului” de pe bufet şi bocănitul lingurei copilului pe farfurie. Era o plăcere să-şi reamintească că nu se afla nici la serviciu, nici acasă, ci era Marcus Sims, artistul, bineînţeles unul de renume, dacă nu în privinţa culorilor, cel puţin în privinţa crimei premeditate; şi în faţa lui se afla victima care-şi lăsa propria viaţă în mâinile lui, socotindu-l de fapt aproape salvatorul ei, ceea ce era purul adevăr.

— Ce ciudat, spuse ea încetişor, ieri nici nu vă cunoşteam, iar azi vă povestesc viaţa mea. Sunteţi prietenul meu.

— Prietenul dumitale sincer, spuse el, bătând-o călduros pe mână. Te asigur că ăsta e adevărul.

Zâmbi şi-şi împinse înapoi scaunul.

Femeia îi luă cana şi farfuria şi le puse în chiuvetă, pe urmă îl şterse pe copil la gură cu mâneca bluzei.

— Ei, şi acum. Domnule Sims, spuse ea. Ce-aţi prefera să faceţi mai întâi. Să vă culcaţi, sau să-l pictaţi pe Johnnie?

Se holbă la ea. Să se culce? Oare auzise bine?

— Ce-ai spus? întrebă el.

— Dumneavoastră hotărâți, domnule Sims, spuse ea. Mie mi-e egal. Sunt la dispoziția dumneavoastră.

Simți că roşeața îi urcă pe gât, apoi spre față şi frunte. Nu încăpea nicio umbră de îndoială, zâmbetul abia schițat explica limpede totul, la fel ca şi semnul făcut cu capul spre dormitor. Sărmana nenorocită îi făcea un fel de propunere, probabil că îşi închipuise că de fapt el asta aşteptase... dorise... Era îngrozitor.

— Dragă madame Kaufman, începu el... nu ştiu cum, madame suna mai bine decât doamnă şi se potrivea şi cu naționalitatea ei... tare mă tem că la mijloc este o greşeală. M-ai înțeles greşit.

— Vă rog? spuse ea, nedumerită, pe urmă se chinui din nou să zâmbească. Nu trebuie să vă fie teamă. Nu vine nimeni. Iar pe Johnnie o să-l leg.

Era înspăimântător. Să-l lege pe micuț...

Nimic din ceea ce-i spusese n-ar fi putut s-o determine să înțeleagă greşit situația. Totuşi, dacă ar fi dat frâu liber mâniei şi ar fi plecat din casă însemna să-şi strice toate planurile, planurile lui desăvârşite, şi apoi să fie nevoit să se apuce iar de ele în altă parte.

— Foarte... foarte amabil din partea dumitale, madame Kaufman, spuse el. Apreciez oferta pe care mi-ai făcut-o. E cât se poate de generoasă. Din păcate, adevărul e că de ani de zile îmi este imposibil... o veche rană de război... De multă vreme am renunțat la aşa ceva. De fapt, toate strădaniile mele le investesc în arta mea, în pictură. Mă concentrez absolut numai asupra ei. De aici şi plăcerea deosebită de a găsi un colțişor retras care înseamnă totul pentru mine. Şi dacă vom fi prieteni...

Căută câteva cuvinte cu care să scape. Femeia ridică din umeri. Pe chipul ei nu se citea nici uşurare, nici nemulțumire. Dacă asta era, asta era.

— Bine, domnule Sims, spuse ea. M-am gindit că poate sunteți singur. Eu ştiu ce înseamnă singurătatea. Şi sunteți atât de bun. Dacă vreodată simțiți dorința...

— A, îți spun imediat, o întrerupse el grăbit. Nici nu se pune problema.

Îi zâmbi din nou femeii, prefăcându-se că e puțin zorit şi deschise uşa bucătăriei. Slavă Domnului că se încheiase la jacheta pe care începuse s-o descheie atât de jalnic. Femeia ridică băiețelul de pe scaun şi îl urmă.

— Întotdeauna mi-am dorit să văd un pictor la lucru, spuse ea, şi acum, să vezi şi să nu crezi, mi s-a ivit şi mie ocazia. Johnnie o să aprecieze lucrul ăsta când o să mai crească. Cum, unde ați vrea să-l aşez, domnule Sims? Să stea în picioare sau jos? Ce poziție vi se pare cea mai potrivită?

Asta depăşea orice. Din lac în puț! Fenton era exasperat. Femeia nu-l slăbea. Nu putea s-o suporte să-i stea mereu în cârcă. Dacă vroia să termine cu mucosul ăsta scârbos, maică-sa n-avea de ce să-i stea în drum.

— Nu contează poziția, răspunse el în doi peri. Doar nu sunt fotograf. Şi să ştii că nu suport să stea cineva să se uite cum lucrez. Lasă-l aici pe Johnnie, pe scaun. Bănuiesc că stă cuminte.

— Vin acum să-l leg, spuse ea, şi în vreme ce femeia se întoarse în bucătărie, el se uită apăsat la pânza de pe şevalet. Era clar că trebuia să facă ceva. Ar fi fost fatal s-o lase goală. Femeia n-ar pricepe nimic. Ar putea bănui că ceva nu era în regulă. Ba chiar ar putea să repete oferta aceea groaznică de acum cinci minute…

Luă câteva tuburi de vopsea şi le stoarse pe paletă. Siena… galben de Neapole… Ce nume grozave dau ăştia. Fusese odată cu Edna la Siena, cu mulți ani în urmă, la începutul căsniciei. Îşi amintea de zidurile de cărămidă roşiatică şi de piața – cum se chema oare? – piața unde se ținea o cursă de cai vestită. Galben de Neapole. Mai departe de Neapole nu ajunsese. Să vezi Neapole şi pe urmă să mori. Ce păcat că nu călătoriseră mai mult. Intraseră într-un fel de rutină, tot timpul mergeau în Scoția, iar Edna nu suporta căldura. Albastru azur… te ducea cu gândul la albastrul cel mai profund sau cumva la cel mai limpede? Lagunele din mările sudului şi peştii

zburători. Ce vesele arătau moviliţele de culoare pe paletă.

— Aşa... fii cuminte, Johnny,

Fenton ridică privirea. Femeia legase copilul de scaun şi-l mângâia acum pe creştetul capului.

— Dacă doriţi ceva, domnule Sims, strigaţi-mă.

— Mulţumesc, madame Kaufman.

Femeia se strecură iute afară din cameră şi închise încetişor uşa în urma ei. Pictorul nu trebuie deranjat. Pictorul trebuie lăsat singur cu opera sa.

— Ta, spuse Johnnie brusc.

— Taci, spuse Fenton răstit.

Tocmai rupea o bucată de cărbune în două. Citise undeva că la început pictorii schiţează capul în cărbune. Îşi potrivi între degete bucata ruptă şi strângând din buze trasă pe pânză un cerc, în formă de lună plină. Pe urmă se dădu înapoi şi închise pe jumătate ochii. Partea ciudată era că într-adevăr semăna cu ovalul unei zeiţe, fără trăsături... Johnnie nu-l slăbea din priviri, cu ochii căscaţi. Îşi dădu seama că avea nevoie de o pânză mult mai mare. Cea de pe şevalet n-ajungea decât pentru capul copilului. Ar fi avut un efect mai mare dacă ar fi desenat şi umerii pentru că ar fi întrebuinţat şi nişte albastru-azur ca să-i picteze şi jerseul.

Oricum schimbă pânză cu una mai mare. Da, era o mărime mai bună. Şi acum, din nou conturul feţei... ochii... două punctişoare pentru nas şi o linie mică pentru gură... două beţe în locul gâtului, şi încă două, în formă de unghi drept, ca un umeraş de haine, pentru umeri. Era fără îndoială un chip, nu un chip de om, şi nu exact al lui Johnnie în clipa aceea, dar pe măsură ce va trece timpul... Esenţialul era să pună nişte vopsele pe pânză. Pur şi simplu trebuia să întrebuinţeze câteva tuburi. Alese grăbit o pensulă, o cufundă în terebentină şi vopsea, pe urmă, înmuind uşor şi stângaci în albastru azur şi-n albul cu care să-l amestece, propti rezultatul pe pânză. Culoarea vie, lucind şi strălucind din cauza excesului de ulei, părea că îl priveşte, reclamându-i o

porție nouă. Nu era același albastru ca cel de la jerseul lui Johnnie, dar ce importantă avea?

Prinzând curaj, bălăci pensula în culoare şi acoperi toată partea de jos a pânzei cu linii vii, care contrastau cu chipul în cărbune, producând o emoție stranie. Chipul arăta acum ca unul adevărat, iar pe bucata de zid din spatele capului copilului, care atunci când intrase în cameră nu reprezentase nimic altceva decât un zid oarecare, zări de fapt o culoare, un verzui în nuanțe trandafirii. Înşfăcă tub după tub şi le stoarse pe paletă; alese altă pensulă ca să n-o strice pe cea murdară cu albastru... ei, fir-ar să fie, siena asta arsă nu seamănă câtuşi de puțin cu Siena pe care o vizitase, parcă era noroi. Trebuia s-o şteargă, avea nevoie de nişte cârpe, ceva cu care să nu strice... Traversă grăbit camera spre uşă.

— Madame Kaufman, strigă el, madame Kaufman! Eşti bună să-mi cauți nişte cârpe?

Femeia veni imediat, rupând în fâşii cine ştie ce articol de lenjerie, iar el i le smulse din mână şi începu să şteargă de pe pensulă siena arsă care irita privirea. Se întoarse şi o surprinse cum trage cu ochiul la pânză.

— Nu te uita! urlă el. Nu trebuie să te uiți niciodată la munca pictorului când se află în fază de început.

Femeia se dădu un pas înapoi stânjenită.

— Mă scuzați, spuse ea, iar după aceea, adăugă şovăitor:

— E ceva modern, nu?

Fenton o privi înmărmurit, apoi se uită spre pânză şi de la pânză spre copil.

— Modern? A, da, e modern. Dar ce credeai? Că o să arate ca aia?

Îndreptă pensula spre Fecioara cu zâmbetul afectat de deasupra consolei.

— Aparțin generației mele. Şi văd ceea ce văd. Acum, lasă-mă să-mi termin lucrul.

Pe paletă nu încăpeau toate movilețele de vopsea. Slavă Domnului că-şi cumpărase două. Începu să

stoarcă tuburile celelalte pe a doua paletă şi să le amestece – obținu un talmeş-balmeş de apusuri de soare care nu avuseseră loc şi răsărituri care nu se iviseră. Roşul venețian nu era palatul Dogelui ci nişte stropi de sânge care țâşnesc pe creier şi nu trebuie să se prelingă, iar albul de zinc reprezenta puritatea, nu moartea, pe când galbenul ocru... ei galbenul ocru însemna viața în plinătatea ei, renaşterea, primăvara, aprilie chiar într-o altă vreme şi într-un alt loc...

Nu mai avea importanță că se întunecase şi fusese nevoit să aprindă lumina. Copilul adormise, dar el nu contenea să picteze. Nu peste mult timp veni femeia care-l anunță că se făcuse ora opt. Dorea cumva să mănânce?

— Nu e niciun deranj, domnule Sims, îi spuse ea.

Deodată Fenton îşi dădu seama unde se afla. Ora opt, iar ei cinau întotdeauna la opt fără un sfert. Edna îl aştepta, frământându-se pe unde ar putea fi. Puse jos paleta şi pensulele. Avea pete de vopsea pe mâini, pe haină.

— Ce naiba mă fac? spuse îngrozit.

Femeia pricepu. Înşfacă terebentina şi o cârpă şi începu să-i şteargă haina. Se duseră împreună în bucătărie şi se spălă pe mâini cu râvnă la chiuvetă.

— Pe viitor va trebui să plec întotdeauna la ora şapte.

— Da, spuse ea. Am să fiu atentă să vă spun. Veniți şi mâine?

— Bineînțeles, spuse el agasat. Bineînțeles. Să nu te atingi de nimic.

— Nu, domnule Sims.

Urcă în fugă scara şi ieşi din casă; când ajunse pe stradă, începu să alerge. Încercă să născocească povestea pe care urma s-o spună Ednei. Trecuse pe la club şi câțiva amici îl convinseseră să joace o partidă de bridge. Nu putuse să întrerupă jocul şi timpul se scursese fără să-şi dea seama. Edna va trebui să se obişnuiască cu ideea că după slujbă va trece pe la club. Nu-i venea în minte o scuză mai plauzibilă cu care să-şi

ascundă plăcuta duplicitate a unei vieți tainice.

3

Nemaipomenit cum se scurgeau zilele, zile care pe vremuri abia se târau, care păreau interminabile. Categoric, lucrul ăsta presupunea şi nişte schimbări. Trebuia s-o mintă nu numai pe Edna, ci şi pe cei de la serviciu. Inventă o afacere presantă care-i ocupa după-amiaza, contacte noi, o firmă, o familie. Pentru moment, susținea Fenton, nu putea să mai lucreze decât jumătate de normă. Fireşte, urmau să modifice şi salariul, era de la sine înțeles. Între timp, dacă patronul ar vrea să se ocupe... Formidabil cum au putut să înghită de uşor momeala! Ca şi Edna, de altfel, cu clubul. Cu toate că nu întotdeauna era clubul. Uneori erau ore suplimentare la un alt birou, undeva în afara Londrei; şi obişnuia să vorbească misterios despre încheierea unei afaceri pe picior mare care era mult prea delicată şi prea încurcată ca să intre în amănunte. Edna părea împăcată cu gândul. Viața ei se desfăşura la fel ca înainte. Numai lumea lui Fenton se schimbase. Acum, în fiecare după-amiază, în mod regulat, intra pe poarta de la nr. 8 şi privind jos prin geamul bucătăriei din subsol, zărea chipul lui madame Kaufman ițindu-se printre draperiile portocalii. Pe urmă ea ieşea prin uşa din spate, dădea ocol peticului de grădină şi-i deschidea. Hotărâseră de comun acord să nu folosească intrarea principală. Era mai sigur. Mai puțin bătător la ochi.

— Bună ziua, domnule Sims.

— Bună ziua, madame Kaufman.

Ar fi fost o prostie să-i spună Anna. I-ar fi trecut prin cap că... ar fi fost în stare să-şi închipuie... Iar titlul de „madame” păstra proporțiile reale între ei. Femeia îi era cu adevărat de folos. Îi curăța atelierul – întotdeauna când se refereau la camera lui o numeau atelier – şi pensulele, îi rupea zilnic cârpe proaspete şi cum sosea îi

pregătea o cană cu ceai fierbinte nu ca lăturile pe care le făceau cei de la birou. Iar băiețelul... băiețelul devenise aproape atrăgător. Fenton era mai îngăduitor față de el de când îi terminase primul portret. Parcă prin el, copilul renăscuse. Era creația lui Fenton.

Venise miezul verii, iar Fenton îi făcuse portretul de mai multe ori. Copilul continua să-l numească ta. Mai avea bineînțeles şi alte modele. O pictase şi pe mamă şi lucrul ăsta îl mulțumea mai mult. Faptul că îi aşternuse chipul pe pânză îi dădea lui Fenton un imens simțământ de putere. Nu era vorba de ochi, de trăsături sau colorit. Doamne iartă-mă, nici n-avea colorit! ci de siluetă; faptul că trupul unei persoane vii, iar acea persoană să fie o femeie, putea să fie transpus de el pe pânza goală. N-avea importanță că ceea ce desena şi picta nu aducea de loc cu femeia din Austria pe nume Anna Kaufman. Nu asta era important. Fireşte, prostănaca de ea se aşteptase, prima oară când îi pozase, la o reprezentare în genul celor de pe cutiile de bomboane. Îi închisese totuşi gura.

— Chiar aşa mă vedeți? întrebă ea dezamăgită.

— Dar ce-are?

— Păi... ştiți... gura arată ca un peşte uriaş gata să înghită ceva, domnule Sims.

— Peşte? Ce tâmpenie!

Probabil că-şi dorise ceva în genul arcului lui Cupidon.

— Necazul cu dumneata este că nimic nu te mulțumeşte. Eşti la fel ca oricare altă femeie.

Începu să-şi amestece culorile nervos. N-avea niciun drept să-i critice munca.

— Nu trebuie să spuneți aşa ceva, domnule Sims, răspunse ea după câteva clipe. Sunt foarte mulțumită de cele cinci lire pe care mi le dați săptămânal.

— Nu mă refeream la bani, spuse el.

— Atunci ce-ați vrut să spuneți?

Se înapoie la pânza lui şi puse o tuşă fină de roz pe interiorul brațului.

— Ce spuneam? continuă el. Chiar că nu-mi mai aduc aminte. Parcă despre femei, nu? Zău dacă mai ştiu. Şi doar ți-am spus să nu mă mai întrerupi.

— Mă scuzați, domnule Sims.

Aşa, se gândi el. Vezi-ți de treabă, stai în banca ta. Nu înghițea femeile certărețe, femeile înfipte, cârtitoare, care-şi cer drepturile. Pentru că era limpede că nu erau făcute pentru aşa ceva. Creatorul le-a menit să fie docile, grijulii, blânde şi supuse. Necazul era că în realitate prea puține erau astfel. Prindeau consistență numai în imaginație sau contur în trecere, îndărătul vreunei ferestre, sau aplecându-se peste un balcon, undeva în străinătate, sau în rama unui tablou, sau pe o pânză ca cea din fața lui – schimbă o pensulă cu alta, ajunsese foarte îndemânatic. Şi pe urmă să apară să-i spună că-i făcuse o gură ca de peşte...

— Când eram mai tânăr, începu el, aveam ambiție, nu glumă.

— Să deveniți un mare pictor? întrebă ea.

— A, nu... nu neapărat; doar să devin cineva. Să mă ştie lumea. Să realizez un lucru grozav.

— încă nu e timpul trecut, domnule Sims, spuse ea.

— Poate... poate...

Pielea n-ar trebui să fie trandafirie, ci măslinie, un măsliniu cald. Tatăl Ednei fusese de vină, bineînțeles, veşnic cu critica lui, veşnic îi găsea nod în papură. Îi reproşa totul lui Fenton chiar din clipa în care se logodiseră. „Să locuiți în străinătate!” exclamase el. „N-ai fi în stare să câştigi un ban. Şi în plus, Edna nici n-ar suporta să stea departe de prietenii cu care e obişnuită. Nici că am auzit de aşa ceva!“

Ei, bine că murise. De la început se vârâse ca un cui între ei. Marcus Sims... Marcus Sims – pictorul era cu totul altceva. Un suprarealizat. Un modern. Bătrânul probabil că se va întoarce în mormânt.

— E şapte fără un sfert, murmură femeia.

— Fir-ar...

Oftă şi se îndepărtă de lângă şevalet.

— Nu suport să-mi întrerup lucrul atât de brusc, mai ales că se înserează mai târziu. Aş putea să mai pictez vreo câteva ore.

— Păi, de ce nu pictaţi? îl întrebă ea.

— Ei, am probleme acasă. Sărmana maică-mea, bătrână cum e, ar face o criză.

Inventase o mamă bătrână în ultimele săptămâni. Ţintuită la pat. Îi promisese să se întoarcă acasă în fiecare seară la opt fără un sfert. Dacă n-ar fi sosit la timp, doctorii nu mai răspundeau de consecinţe. Era un fiu devotat.

— Ce bine ar fi fost s-o puteţi aduce aici, spuse modelul. Când plecaţi seara mă simt foarte singură. Ştiţi, se aude că s-ar putea să nu mai dărâme până la urmă casa. Şi dacă e adevărat, aţi putea să închiriaţi apartamentul de la parter iar mama dumneavoastră ar veni şi dumneaei.

— N-ar consimţi niciodată. E trecută de optzeci, nu-şi scoate din cap ale ei.

Zâmbi în sinea lui gândindu-se ce mutră ar face Edna dacă i-ar spune că ar fi mai confortabil să vândă casa în care locuiau de aproape douăzeci de ani şi să se mute în strada Boulting, la nr. 8. Ce tevatură! Cum ar fi să vină Alhusonii la cina de duminică.

— Şi în afară de asta, spuse el dând glas gândurilor. N-ar mai avea niciun chichirez.

— Ce chichirez, domnule Sims?

Se uită de la pata de culoare de pe pânză, care avea atâta semnificaţie pentru el, spre femeia aşezată, cu părul în laţe şi ochii tâmpi, şi încercă să-şi amintească ce-l determinase, cu luni în urmă, să urce treptele vilei părăginite şi să se intereseze de o cameră. Fără îndoială, vreo stare temporară de iritare din cauza bietei Edna, combinată cu ziua mohorâtă şi vântoasă de pe chei, şi cu faptul că familia Alhuson venea la un pahar. Uitase însă ceea ce-i trecuse prin minte în acea după-amiază: ştia doar că de atunci viaţa i se schimbase, că această cămăruţă din subsol era ca o oază, iar personalităţile

femeii Anna Kaufman şi copilului Johnnie reprezentau cumva simbolic anonimatul, tihna. Femeia nu făcea decât să-i pregătească câte un ceai şi să-i curețe pensulele. Era o parte integrantă din fundal, la fel ca pisica ce torcea prin apropiere şi se încovrigase pe pervazul ferestrei, şi căreia încă nu-i dăduse nicio bucățică de pâine.

— Nu contează, madame Kaufman, spuse el, într-una din zile, o să deschidem o expoziție, iar chipul dumitale şi al lui Johnnie vor face vâlvă în tot oraşul.

— Anul ăsta... la anu'... cândva... niciodată. Nu? La paştele cailor, parcă se spune.

— N-ai încredere. Am să-ți dovedesc. Aşteaptă şi ai să vezi.

Femeia începu să depene iar plicticoasa şi nesfârşita poveste despre bărbatul cu care fugise din Austria şi soțul care o părăsise în Londra – o ştia deja atât de bine, încât putea chiar să-i mai sufle amănunte – dar nu-l deranja. Făcea parte din decor, din binecuvântatul anonimat. N-avea decât să trăncăne, îşi spunea el în sinea lui, sau să tacă. Putea să se concentreze asupra reproducerii portocalei pe care o morfolea femeia, dându-i felii lui Johnnie aşezat în poala eî; putea s-o reprezinte mai mare decât în mărimea naturală, mai viu colorată, mai rotundă, mai uriaşă, mai aprinsă.

Şi seara, străbătând cheiul, pentru că plimbarea nu mai era nici ea plină de înțelesuri ca pe vremuri, duminica, ci se contopise eu noua viață – arunca în râu schițele în cărbune şi desenele nefinisate. Erau transpuse acum în ulei aşa că nu mai avea importanță. O dată cu ele dispăreau şi tuburile goale de vopsea, cârpele şi pensulele îmbibate de uleiuri. Le arunca de pe podul Albert şi le urmărea cum pluteau câteva clipe, după care cădeau la fund sau înaintau în derivă, constituind momeala pentru vreun pescăruş zburlit şi negru. Toate necazurile lui dispăreau odată cu gunoaiele aruncate. Şi toată suferința.

4

Hotărâse împreună cu Edna să-şi amâne vacanţa anuală până la mijlocul lui septembrie. Avea astfel timpul să termine portretul la care lucra şi care, hotărî el, încheia seria actuală. Vacanţa în Scoţia se întrevedea plăcută. Plăcută pentru întâia oară după ani de zile, pentru că avea pentru ce să aştepte cu nerăbdare întoarcerea la Londra.

Dimineţile scurte de la birou nici nu mai contau. Reuşea de bine de rău să treacă prin rutina activităţii, iar după prânz nu se mai întorcea niciodată. Le spusese colegilor că celelalte îndatoriri deveneau zilnic tot mai presante: practic, se hotărâse ca în timpul toamnei să plece de la firmă.

— Dacă nu ne comunicaţi dumneavoastră din vreme, îi spusese sec patronul, oricum vă anunţăm noi.

Fenton ridică din umeri. Dacă făceau şi mutre, atunci cu cât pleca mai repede, cu atât mai bine. Putea chiar să le scrie din Scoţia. Şi atunci toată toamna şi iarna le-ar fi dedicat picturii. Chiar să-şi închirieze un atelier ca lumea: nr. 8, dacă te gândeai bine, nu era decât o chestiune temporară. Un atelier mare însă, cu lumină adevărată şi o chicinetă alături – la câteva străzi depărtare se şi construiau vreo câteva – ar fi reprezentat soluţia pentru iarnă. Acolo ar fi putut să lucreze cu adevărat. Să facă ceva bun, şi să scape de sentimentul că nu era decât un amator care lucra pe apucate.

Autoportretul îl absorbea total. Madame Kaufman găsise o oglindă şi o atârnase pe perete, aşa că începutul era simplu. Descoperi însă că-i era imposibil să-şi picteze ochii. Trebuia să-i redea închişi şi asta îl făcea să pară adormit. Bolnav. Cam ciudat.

— Deci nu-ţi place? remarcă Fenton către madame Kaufman, când aceasta veni să-l anunţe că se făcuse şapte.

Ea scutură din cap.

— Parcă îmi dă fiori, spuse ea. Nu, domnule Sims, nu sunteți dumneavoastră.

— E puțin cam prea progresist pentru gustul tău, spuse el vesel. Avangardist, cred că aşa-i spune.

El personal era încântat. Autoportretul era o operă de artă.

— Ei, deocamdată ajunge, spuse el. Săptămâna viitoare plec în vacanță.

— Plecați?

În glas avea o notă atât de alarmată, încât se întoarse s-o privească.

— Da, spuse el, o duc pe sărmana maică-mea în Scoția. De ce?

Îl privi cu întreaga expresie a feței schimbată, chinuită. Parcă-i provocase un şoc puternic.

— Dar nu vă am decât pe dumneavoastră, spuse ea. Am să rămân singură.

— O să-ți las bani, n-avea grijă, o linişti el grăbit. Îți plătesc dinainte. Lipsesc doar trei săptămâni.

Femeia continuă să se holbeze şi pe urmă, total neaşteptat, ochii i se umplură de lacrimi şi izbucni în plâns.

— Nu ştiu ce-o să mă fac, spuse ea. Nu ştiu unde o să mă duc.

Cam încurcată povestea. Ce dracu vroia să spună? Ce să facă şi unde să se ducă? Îi promisese că-i dă bani. Urma să-şi continue existența ca şi până acum. Zău, dacă avea de gând să se comporte aşa, mai bine-şi găsea cât mai iute un alt atelier. Asta i-ar mai fi lipsit ca madame Kaufman să ajungă o pacoste pe capul lui.

— Dragă madame Kaufman, eu nu voi rămâne veşnic aici, ştii doar, spuse el cu convingere. O să mă mut cândva. Poate chiar toamna asta. Am nevoie de mai mult spațiu. Bineînțeles că o să te anunț din vreme. Dar ar fi bine ca între timp să-l dai pe Johnnie la o creşă şi să-ți iei o slujbă. Ți-ar prinde bine, să ştii.

Mai bine ar fi bătut-o. Părea năucă, răvăşită.

— Ce mă fac? repeta ea prosteşte, iar după aceea ca şi

cum tot nu-i venea să creadă, întrebă: „Şi când plecaţi?“

— Luni, spuse el, în Scoţia. Lipsesc trei săptămâni.

Accentuă ultima afirmaţie ca să fie clar. Necazul era că femeia era proastă, hotărî el când se spăla pe mâini la chiuveta din bucătărie. Ştia să facă ceaiul cum trebuie şi se pricepea să-i curețe pensulele, dar atât.

— Şi dumneata ar trebui să-ţi iei o vacanţă, spuse el voios. Ia-l pe Johnnie într-o excursie pe râu spre Soutvend sau în altă parte.

Nu primi niciun răspuns. Doar o privire îndurerată şi o ridicare din umeri, neajutorată.

A doua zi, vineri, însemna sfârşitul săptămânii lucrătoare. În dimineaţa aceea scoase nişte bani ca să-i poată plăti pe trei săptămâni înainte, şi mai adăuga cinci lire ca s-o împace.

Când ajunse la nr. 8, Johnnie era legat la locul obişnuit, lângă preşul de picioare, în capul scărilor. Trecuse mult timp de când nu-l mai ţinuse aşa. Iar când Fenton intră ca de obicei în subsol prin uşa din spate, nu auzi radioul; uşa de la bucătărie era închisă. O deschise şi se uită înăuntru. Şi uşa de la dormitor era închisă.

— Madame Kaufman...? strigă el, Madame Kaufman...?

Îi răspunse după câteva clipe, cu o voce slabă, răguşită:

— Ce e?

— S-a întâmplat ceva? întrebă el.

Urmă încă o pauză, şi pe urmă:

— Nu mă simt prea bine.

— Îmi pare rău, spuse Fenton. Te pot ajuta cu ceva?

— Nu,

Mă rog, asta era. O capcană, bineînţeles. Niciodată nu păruse prea sănătoasă, dar până acum nu făcuse aşa ceva. Puse pe masa din bucătărie plicul cu bani.

— Ţi-am adus banii, strigă el. În total douăzeci de lire. Ce-ar fi să te duci să faci nişte cumpărături? E o după-amiază minunată. Mai iei puţin aer.

Aşa trebuia să ia lucrurile, rapid, să n-o lase să se vaite. Nu apucă ea să-l şantajeze cu înduioşarea.

Se îndreptă spre atelier, fluierând tare. Descoperi uluit că toate erau la fel cum le lăsase cu o seară înainte. Pensulele erau murdare; zăceau îmbibate lângă paleta năclăită. Camera era neatinsă. Ei, nu! asta era ultima picătură! Bine ar fi să ia înapoi plicul de pe masa din bucătărie. Greşise şi că amintise de vacanță! Ar fi trebuit să-i trimită banii cu poşta şi să-i scrie un bilețel că plecase în Scoția. În schimb... scena asta enervantă cu îmbufnări şi neglijarea îndatoririlor. Pentru că era străină bineînțeles. Nu puteai să ai nicio încredere. Până la urmă tot te lăsau baltă.

Se reîntoarse în bucătărie cu pensulele şi paleta, terebentina, câteva cârpe şi începu să facă zgomot cât mai mare deschizând robinetele, fâțâindu-se de colo-colo, ca să-i dea de ştire că era obligat să se ocupe personal de toate treburile gospodăreşti. Zdrăngăni ceaşca de ceai şi zgâlțâi cutia de tinichea în care ținea ea zahărul. Din dormitor însă nu sosea niciun sunet. Ei, fir-ar să fie, se gândi el, nu-i nimic, las-o să facă pe îmbufnata...

Se întoarse în atelier şi mai trebălui la ultimile tuşe puse pe autoportret, însă îi era foarte greu să se concentreze. Nu-i ieşea nimic. Portretul aducea a mort. Femeia asta îi stricase ziua. În cele din urmă, cu un ceas sau mai mult înainte de ora obişnuită, se hotărî să plece acasă. Insă nu mai avea încredere că o să-i curețe, ca altădată mizeria lăsată şi azi. Era în stare să nu pună mâna pe nimic trei săptămâni.

După ce aşeză pânzele una în spatele celeilalte, le propti de perete şi încercă să-şi imagineze cum ar arăta agățate într-o expoziție. N-ar fi trecut neobservate, fără îndoială. N-aveai cum să le ocoleşti. Aveau ceva... mă rog, ceva aparte care definea întreaga colecție. Nu-şi dădea seama ce anume. Bineînțeles că el personal nu-şi putea critica propria operă. Dar... de exemplu, capul acela al lui madame Kaufman, cel despre care ea

spusese că seamănă cu un peşte, poate că exista într-adevăr un gen de gură în felul ăsta... sau poate ochii, ochii erau cam bulbucați? Şi cu toate astea era extraordinar. Era convins că era sclipitor. Iar autoportretul omului adormit, chiar dacă nu era terminat, emana o anume semnificație.

Zâmbi unei viziuni imaginare în care el şi Edna se plimbau prim galeriile din strada Bond, iar el remarca într-o doară: „Am auzit că aici expune şi un individ nou. Teribil de controversat. Criticii n-au hotărât încă dacă e un geniu sau un nebun”. Iar Edna: „Am impresia că intri aici pentru prima oară”. Ce sentiment al puterii, ce triumf! şi pe, urmă, după ce-i spunea totul, ce respect nou îi izvora în priviri. Recunoaşterea faptului că după atâția ani, soțul ei devenise până la urmă celebru... Asta îşi dorea, şocul surprizei. Exact! Şocul surprizei?

Fenton aruncă o ultimă privire prin cameră. Pânzele erau adunate, şevaletul strâns, pensulele şi paleta curățate, şterse şi învelite. Dacă s-ar fi hotărât să plece de aici când se întorcea din Scoția – şi mai mult ca sigur că asta va face, singura soluție, după ce madame Kaufman se purtase ca o tâmpită – atunci avea totul pregătit. Nu se punea decât problema chemării unui taxi, încărcării lucrurilor şi pe urmă, pe-aci ți-e drumul.

Închise fereastra şi uşa; sub braț ținea pachetul săptămânal, obişnuit cu ceea ce numea el „resturi”, adică desene şi schițe de care nu mai avea nevoie, diverse mărunțişuri; intră încă o dată în bucătărie şi strigă prin uşa închisă a dormitorului.

— Am plecat, spuse el. Sper să te simți mai bine. Ne vedem peste trei săptămâni.

Observă că plicul dispăruse de pe masa din bucătărie. Deci nu era chiar atât de bolnavă...

Pe urmă o auzi mişcându-se în dormitor, şi peste vreo câteva clipe uşa se întredeschise şi ea apăru îndărătul ei. Fenton rămase înmărmurit. Arăta ca o nălucă, cu chipul ca de ceară, părul slinos şi în lațe, nepieptănat sau periat. Avea înfăşurată o pătură în jurul mijlocului,

şi în ciuda zilei dogoritoare, sufocante şi a lipsei de aer din subsol, purta puloverul gros de lână.

— Te-a văzut vreun doctor? întrebă el, uşor îngrijorat.

Scutură din cap.

— Eu aş consulta un doctor, spuse el. N-arăţi deloc bine.

Îşi aminti că băieţelul era încă legat de preş.

— Să ţi-l aduc pe Johnnie? sugeră el.

— Vă rog, răspunse ea.

Ochii femeii îi aminteau de privirea unui animal rănit. Se simţi tulburat. Era cam neplăcut să plece şi s-o lase în halul ăsta. Dar ce putea să facă? Urcă scările de la subsol, străbătu holul pustiu, şi deschise uşa de la intrare, copilul era acolo ghemuit. Nu se clintise de când intrase Fenton în casă.

— Hai, Johnnie, spuse el. Te duc jos, la mama.

Băieţelul îl lăsă să-l dezlege. Avea aceeaşi apatie ca şi mama lui. Ce pereche nenorocită sunt, se gândi Fenton; zău că ar trebui să aibă cineva grijă de ei, în vreun azil, undeva, trebuie să existe locuri unde se primesc oameni de genul ăsta. Duse copilul jos şi-l aşeză pe locul lui obişnuit lângă masa din bucătărie.

— Mai bea ceai astă-seară? întrebă el.

— I-l pregătesc imediat, spuse madame Kaufman.

Ieşi din cameră târşindu-şi picioarele fără să-şi dea jos pătura. În mână avea un soi de pachet învelit în hârtie şi legat cu o sfoară.

— Ce-i asta? întrebă Fenton,

— Nişte gunoaie, spuse ea, v-aş ruga să le aruncaţi împreună cu ale dumneavoastră. Gunoierii nu vin până săptămâna viitoare.

Îi luă pachetul din mână şi aşteptă o clipă, gândindu-se cu ce-ar mai putea s-o ajute.

— Păi, spuse el jenat, îmi pare rău că s-a întâmplat aşa. Eşti sigură că nu mai vrei şi altceva?

— Nu, spuse ea.

Nici măcar nu i se adresă cu „domnule Sims“. Nu făcuse niciun efort să zâmbească sau să-i întindă mâna.

Ochii nu exprimau reproşul. Erau inexpresivi.

— Am să-ţi trimit o vedere din Scoţia, spuse el, pe urmă îl mângiie pe Johnnie pe cap.

— Pe curând, adăugă el, o expresie stupidă şi pe care n-o folosea în mod normal. Ieşi apoi pe uşa din spate, dădu colţul casei şi mai departe, pe poartă, ajunse pe strada Boulting cu inima încărcată de un sentiment apăsător că se purtase cumva urât, că nu dăduse dovadă de compasiune şi că ar fi trebuit să ia iniţiativa şi să insiste să meargă la un doctor.

Cerul de septembrie era acoperit iar Cheiul părea posomorât, îmbâcsit de praf.

Copacii din cartierul Battersea dincolo de râu arătau deprimaţi, veştejiţi, ca la sfârşit de vară. Prea multă mohoreală şi culori închise. Bine că plecau în Scoţia să mai respire nişte aer curat şi rece.

Desfăcu pachetul cu resturi şi începu să le arunce în râu. Un cap al lui Johnnie, într-adevăr foarte slab executat. O schiţă nereuşită a pisicii. O pânză care se pătase cu ceva şi nu mai putea fi folosită. Zburau peste pod şi se îndepărtau o dată cu fluxul, plutind ca nişte cutii de chibrituri, albe şi fragile. Era chiar trist să le urmăreşti cum dispăreau.

Străbătu înapoi cheiul spre casă şi înainte de a se întoarce să traverseze, îşi dădu seama că mai ţinea încă în mână pachetul învelit în hârtie al lui madame Kaufman. Uitase să-l arunce împreună cu celelalte. Fusese prea ocupat să urmărească dispariţia propriilor resturi.

Fenton era cât pe ce să arunce pachetul în râu, când observă un poliţist care-l urmărea de pe trotuarul opus. Fu cuprins de sentimentul neplăcut că aruncarea gunoaielor în râu contravenea legii. Îşi văzu de drum stânjenit. După ce făcu vreo sută de iarzi, se uită înapoi. Poliţistul continua să se uite după el. Era o prostie, dar nu ştiu de ce îl făcea să se simtă vinovat. Braţul puternic al legii. Continuă să meargă, legănând pachetul cu nonşalanţă, fredonând un cântecel. La dracu cu râul, o

să vâre pachetul într-una din lăzile de gunoi din grădinile spitalului Chelsea.

Intră în curtea spitalului şi aruncă pachetul în primul coş, peste nişte ziare şi o grămadă de coji de portocale. Nicio contravenție. Îl zări pe afurisitul de curcan cum îl urmăreşte prin grilaj, dar Fenton avu grijă să nu arate că-l observase. Altfel puteai să-ți închipui că se descotorise de o bombă. Pe urmă porni grăbit, spre casă; când urcă scările îşi aminti că în seara aceea venea la cină familia Alhuson. Întâlnirea obişnuită de dinainte de concediu. Gândul nu-l mai agasa ca pe vremuri. O să pălăvrăgească cu amândoi despre Scoția fără să aibă sentimentul că era încolțit şi se sufoca. Ce s-ar mai holba Jack Alhuson dacă ar şti cum îşi petrecea Fenton după-amiezele! Nici nu i-ar veni să creadă!

— Bună, ai venit devreme, spuse Edna, care aranja nişte flori în sufragerie.

— Da, răspunse el. Am rezolvat totul din vreme la serviciu. M-am gândit că aş putea să fac un plan pentru itinerariu. Abia aştept să plecăm în nord.

— Vai, cât mă bucur, spuse ea. Mi-era teamă că te-ai plictisit de Scoția după atâția ani. Dar văd că nu eşti deloc obosit. De ani de zile n-ai mai arătat atât de bine.

Îl sărută pe obraz şi el îi înapoie sărutul, mulțumit. Se duse să-şi caute hărțile cu zâmbetul pe buze. Habar n-avea ea că soțul ei era un geniu.

Familia Alhuson se pregătea să se aşeze la masă tocmai când se auzi soneria de la uşa din față.

— Cine naiba mai este? exclamă Edna. Să nu spui că am mai invitat pe cineva şi am uitat de ei.

— A, n-am plătit electricitatea! glumi Fenton. Au trimis să ne-o întrerupă şi n-o să mai apucăm să mâncăm sufleul.

Edna se întoarse după câteva clipe cu o expresie pe jumătate amuzată, pe jumătate nedumerită:

— Nu sunt de la electricitate; a venit poliția.

— Poliția? repetă Fenton.

Jack Alhuson mişcă din deget.

— Ştiam eu, spuse el. Nu scapi de data asta, băiete.

Fenton puse jos cuțitul de tăiat carne.

— Zău, Edna, spuse el, ce mai vor şi ăştia?

— Habar n-am, răspunse ea. E un polițist obişnuit şi o persoană care cred că e tot polițist, în civil. Vor să vorbească cu stăpânul casei.

Fenton ridică din umeri.

— Voi vedeți-vă de masă, spuse el soției. Încerc să scap de ei. Probabil că au greşit adresa.

Ieşi din sufragerie în hol, dar în clipa în care îl văzu pe polițistul în uniformă, păli. Era acelaşi care se uitase după el pe Chei.

— Bună seara, spuse el. Cu ce vă pot fi de folos?

Bărbatul în civil preluă inițiativa.

— V-ați plimbat cumva prin grădinile spitalului Chelsea târziu, azi după-amiază, domnule?

— Da, spuse el, da, am trecut pe acolo.

— Aveați un pachet în mână?

— Cred că da.

— Ați pus pachetul într-un coş de gunoi de la intrarea spre Chei, domnule?

— Da.

— Ați avea ceva împotrivă să ne spuneți ce se găsea în pachet?

— Habar n-am.

— Aş putea să vă pun altfel întrebarea, domnule. Ați putea să ne spuneți de unde aveați pachetul?

Fenton ezită. Ce urmăreau? Nu prea îi convenea metoda lor de interogare.

— Nu înțeleg ce legătură are asta cu dumneavoastră, spuse el. Cred că nu e oprit de lege să arunc gunoiul la coş?

— Dar nu un gunoi obişnuit, spuse omul în civil.

Fenton se uită de la unul la altul. Chipurile erau grave.

— Pot să vă pun şi eu o întrebare? spuse el.

— Da, domnule.

— Dumneavoastră ştiți ce era în pachet?

— Da.

— Adică vreți să spuneți că polițistul aici de față – îmi amintesc că am trecut pe lângă dumnealui când era în post – m-a urmărit şi a luat pachetul pe care l-am aruncat la gunoi?

— Exact.

— Dar ce chestie nemaipomenită! Cred că ar fi fost mai de folos să-şi îndeplinească misiunea pentru care e angajat.

— Misiunea pentru care este angajat este să fie atent la oamenii care se comportă în aşa fel încât dau de bănuit.

Fenton începu să se enerveze.

— N-am dat în niciun fel de bănuit, declară el. Întâmplarea face că azi după-amiază am făcut ordine la mine în birou şi am dat peste nişte resturi; am şi eu o manie să arunc gunoiul în râu în drum spre casă. Şi nu o dată mai dau de mâncare şi la pescăruşi. Azi aveam de gând să arunc pachetul ca de obicei, când l-am observat pe dumnealui privind în direcția mea. Mi-a trecut prin cap că poate nu e voie să arunci gunoaie în râu, aşa că m-am hotărât să-l pun mai bine într-un coş de gunoi.

Cei doi bărbați continuau să-l fixeze.

— Adineauri ați declarat, spuse omul în civil că nu ştiați ce conținea pachetul, iar acum declarați că erau resturi de la birou. Care dintre afirmații este cea adevărată?

Fenton începu să se simtă ca încolțit.

— Ambele afirmații sunt adevărate, rosti el tăios. Cei de la serviciu mi-au făcut pachetul azi, şi n-am ştiut ce-au pus în el. Uneori pun biscuiți vechi pentru pescăruşi, şi atunci îl desfac şi arunc firimiturile păsărilor în drum spre casă, aşa cum v-am spus.

Nu ținea, puteai citi clar pe chipurile lor serioase; avea impresia că povestea lui era puțin plauzibilă – un om de vârstă mijlocie strânge tot felul de gunoaie ca să le arunce în râu în drum spre casă de la birou, ca un băiețel care aruncă rămurele de pe pod ca să le vadă

plutind pe sub el şi ieşind pe partea cealaltă. Dar pe moment nu-i venise altceva în cap şi acum trebuia s-o țină tot aşa. La urma urmelor, nu putea să i-o impute ca o acțiune criminală – învinuirea cea mai mare putea fi de excentric.

Polițistul în civil rosti scurt:

— Citeşte ce-ai scris, sergent.

Omul în uniformă îşi scoase carnetul şi citi:

— Astăzi, la ora 6 şi 5 minute, îmi făceam rondul de-a lungul cheiului şi am observat un bărbat pe trotuarul opus care avea intenția să arunce un pachet în râu. M-a observat şi a plecat grăbind pasul, pe urmă s-a uitat înapoi peste umăr ca să vadă dacă-l mai urmăream. Avea o atitudine care dădea de bănuit. Pe urmă a traversat spre intrarea în grădinile spitalului Chelsea şi după ce a privit în jur pe furiş, a dat drumul pachetului în lada de gunoi şi s-a îndepărtat în grabă. M-am dus la ladă şi am luat pachetul, apoi l-am urmărit până la piața Amerslay, nr. 14, unde a intrat. Am dus pachetul la secție şi l-am înmânat ofițerului de serviciu. Am examinat împreună pachetul. Conținea trupul unui prunc născut prematur”.

Închise carnetul.

Fenton simți că-l lasă puterile. Groaza şi spaima se contopiră ca un nor dens, copleşitor, şi se prăbuşi pe un scaun.

— O, Doamne, spuse el. O, Doamne, ce s-a întâmplat?

Prin nor o văzu pe Edna privindu-l din uşa deschisă a sufrageriei şi, în urma ei, pe cei doi Alhusoni.

Omul în civil spuse:

— O să trebuiască să vă rog să veniți la secție ca să dați o declarație.

5

Fenton stătea în camera inspectorului cu inspectorul

de poliție îndărătul unui birou şi polițistul în uniformă, şi altcineva, un medic militar. Era şi Edna acolo – ceruse în mod special ca Edna să fie şi ea de față. Familia AIhuson aştepta afară, dar cel mai groaznic lucru era expresia de pe chipul Ednei. Era limpede că nu-l credea. Şi nici polițiştii.

— Da, povestea continuă de şase luni, repetă el. Când am spus continuă, m-am referit la pictură nu la altceva, la nimic altceva... M-a cuprins dorința să pictez. Nu pot să vă explic. N-am să reuşesc niciodată. Pur şi simplu m-am trezit cu ea. Şi dintr-un impuls m-am oprit la poarta cu nr. 8 din Str. Boulting, Femeia a venit la uşă şi am întrebat-o dacă n-avea o cameră de închiriat şi după o discuție de câteva clipe mi-a spus că avea o cameră de-a ei, la subsol – nicio legătură cu proprietarul – de altfel ne-am înțeles să nu-i spunem nimic. Aşa că am închiriat-o. Şi de şase luni merg acolo în fiecare după-amiază. Nu i-am spus nimic soției... am crezut că nu va înțelege...

Se întoarse disperat spre Edna, dar ea stătea acolo şi privea cu ochii mari la el.

— Recunosc că am mințit, spuse el, i-am mințit pe toți. Acasă, la birou. Le-am spus la birou că am legături cu o nouă firma la care mă duc după-amiaza, iar soției i-am spus – susține-mă Edna – i-am spus soției fie că sunt reținut mai târziu la serviciu, fie că jucam brigde la club. Adevărul este că m-am dus zilnic la nr. 8 în str. Boulting. În fiecare zi.

Nu făcuse nimic rău. De ce se uitau aşa la el? De ce se ținea Edna de brațele scaunului?

— Ce vârstă are madam Kaufman?

— Nu ştiu. Cam douăzeci şi şapte cred... sau treizeci, ar putea să aibă orice vârstă... şi are un băiețel Johnnie... e austriacă, a dus o viață foarte tristă, iar soțul ei a părăsit-o... Nu, n-am mai văzut pe nimeni altcineva în casă, nici un alt bărbat... Nu ştiu, v-am spus... Nu ştiu. Mă duceam acolo să pictez. Nu pentru altceva. O să vă spună chiar ea. O să vă spună adevărul.

Sunt convins că e foarte ataşată de mine... Cel puțin, nu, nu la asta mă refeream; când am spus ataşată m-am gândit că e recunoscătoare pentru banii pe care-i plăteam... adică, chiria, cinci lire pentru cameră. N-a fost absolut nimic altceva între noi, nici nu putea fi, nici nu se pune problema... Da, da bineînțeles că habar n-am în ce situație se afla. Nu prea observ lucrurile... şi nici nu era genul de lucru pe care să-l bag de seamă. Şi n-a spus un cuvânt, un cuvânt.

Se întoarse din nou spre Edna.

— Mă crezi, nu?

— Niciodată nu mi-ai spus că vrei să pictezi, spuse ea. N-ai pomenit niciodată de pictură, de artişti, de când suntem noi căsătoriți.

Îi era imposibil să îndure albastrul înghețat al ochilor ei.

— N-am putea să mergem acum în str. Boulting, în clipa asta? se adresă el inspectorului. Sărmana, probabil că suferă îngrozitor. Ar trebui să o vadă un doctor, ar trebui să aibă cineva grijă de ea. N-am putea să mergem toți acum, şi soția mea, ca să vă explice madame Kaufman totul?

Şi slavă domnului, reuşi să-i convingă! Căzură de acord să meargă în str. Boulting. Chemară o maşină de poliție, Edna şi cei doi ofițeri de poliție se urcară în ea, iar Alhusonii veniră şi ei în spate cu maşina lor. Îi auzi spunându-i ceva inspectorului despre faptul că nu vroiau s-o lase singură pe doamna Fenton, că şocul era prea mare. Drăguț din partea lor, bineînțeles dar nu ar fi niciun fel de şoc dacă l-ar lăsa să explice calm şi liniştit, de-a fir a păr, în clipa în care ar ajunge acasă. Atmosfera de la secția de poliție făcea să pară totul atât de groaznic, îl făcea să se simtă vinovat, ca un criminal.

Maşina trase în fața casei cunoscute, şi se dădură jos cu toții. Îi conduse prin poartă, ocoli prin curte şi ajungând la uşa din spate, o deschise. În clipa în care intrară pe coridor se simți clar în aer mirosul de gaze.

— Iar sunt scurgeri pe undeva, spuse el. Aşa se

întâmplă din când în când. I-a chemat să repare dar n-au venit.

Nu-i răspunse nimeni. Se duse grăbit spre bucătărie, Uşa era închisă, iar mirosul de gaze mai persistent.

Inspectorul murmură ceva subordonaţilor.

— E mai bine ca doamna Fenton să rămână afară, în maşină, cu prietenii.

— Nu, spuse Fenton, nu! vreau ca soţia mea să audă adevărul.

Dar Edna porni înapoi pe coridor cu unul dintre poliţişti, în vreme ce Alhusonii o aşteptau, cu chipurile grave. Pe urmă, parcă se porniră toţi deodată spre dormitorul lui madame Kaufman şi năvăliră toţi înăuntru. Smuciră transperantul ca să lase aerul să intre, dar mirosul de gaze era sufocant; se aplecară peste pat şi o văzură acolo, dormind, cu Johnnie alături, dormind profund. Plicul cu cele douăzeci de lire zăcea pe podea.

— Nu puteţi s-o treziţi? spuse Fenton. Nu puteţi s-o treziţi şi să-i spuneţi că a venit domnul Sims. Domnul Sims.

Unul dintre poliţişti îl apucă de braţ şi-l scoase afară din cameră.

Când i-au spus lui Fenton că madame Kaufman şi Johnnie erau morţi, scutură din cap şi rosti: „E groaznic… groaznic… dacă mi-ar fi spus, dacă aş fi ştiut ce trebuie să fac…“. Dar, nu ştiu cum, primul şoc al descoperirii fusese atât de puternic, în plus poliţia care-i intrase în casă şi conţinutul sinistru al pachetului, încât finalul tragediei nu-l afectă deloc. I se părea cumva inevitabil,

— Poate aşa e mai bine, rosti el. N-avea pe nimeni pe lume. Erau numai ei doi. Ei doi singuri în toată lumea.

Nu prea înţelegea ce aşteptau cu toţii. Probabil ambulanţa sau cine ştie ce maşină care să-i transporte pe bieţii madame Kaufman şi Johnnie. Întrebă:

— Eu şi soţia putem pleca acasă?

Inspectorul schimbă o privire rapidă cu omul în civil,

pe urmă spuse:

— Din păcate nu, domnule Fenton, Dorim să vă întoarceți cu noi la secție.

— Dar v-am spus adevărul, rosti Fenton istovit. Nu mai am ce să adaug. N-am nicio legătură cu tragedia. Absolut niciuna.

Pe urmă îşi aminti de tablouri.

— N-ați văzut lucrările mele, spuse el. Le am aici, în camera de alături. Vă rog s-o chemați şi pe soție şi pe prietenii mei. Vreau să-mi vadă opera. În afară de asta, acum, după ce s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat, vreau să-mi iau toate lucrurile.

— O să avem noi grijă, spuse inspectorul.

Tonul era neutru şi totuşi ferm. Dezagreabil, se gândi Fenton. Atitudinea semeață a apărătorului legii.

— Foarte bine, spuse Fenton, dar sunt lucrurile mele şi mai sunt şi de valoare. Nu văd ce drept aveți să vă atingeți de ele.

Privirea îi rătăci de la inspector la colegul său în haine civile – medicul şi celălalt polițist erau încă în dormitor – iar după expresiile încordate îşi dădu seama că nu-i interesa arta sa. Îşi închipuiau că e doar un pretext, un alibi, şi nu doreau decât să-l ducă înapoi la Secție şi să-l interogheze în continuare despre moartea sordidă şi jalnică care pusese stăpânire pe dormitor şi despre trupul copilaşului născut prematur.

— Sunt gata să vă însoțesc, domnule inspector, spuse el liniştit dar vă rog să-mi satisfaceți această rugăminte – să-mi dați voie să arăt lucrările mele soției şi prietenilor.

Inspectorul aprobă din cap către subalternul său care ieşi din bucătărie; pe urmă micul grup se îndreptă spre atelier în vreme ce Fenton le deschise uşa şi-i pofti înăuntru.

— Bineînțeles că am lucrat în nişte condiții infecte. Lumină proastă, după cum vedeți. Niciun fel de confort. Nici nu-mi dau seama cum de am putut să rămân atâta. De fapt intenționam să-mi schimb atelierul la

întoarcerea din concediu. I-am spus şi bietei femei şi probabil că asta a deprimat-o.

Aprinse lumina şi cum stăteau toţi în picioare, privind în jur şi observând şevaletul strâns şi pânzele rânduite ordonat lângă perete îi trecu prin minte că toate pregătirile lui de plecare li se păreau, fără îndoială, ciudate, dădeau de bănuit, ca şi cum ar fi ştiut cu adevărat ceea ce se petrecuse în dormitorul din spatele bucătăriei şi ar fi intenţionat s-o şteargă.

— A fost ceva provizoriu, spuse el, continuând să se scuze pentru cămăruţa care nu semăna câtuşi de puţin cu un atelier, dar s-a întâmplat să-mi convină. Nu mai era nimeni în casă, nimeni care să pună întrebări. N-am mai văzut pe altcineva aici în afară de madame Kaufman şi băiat.

Observă că Edna intrase în cameră şi la fel şi familia Alhuson, şi celălalt poliţist; îl urmăreau toţi cu aceleaşi expresii împietrite. De ce Edna? şi de ce Alhusonii? Ar trebui, categoric, să fie impresionaţi de pânzele sprijinite de perete? Trebuie să-şi dea seama că tot ceea ce realizase în ultimele cinci luni şi jumătate se afla aici, în odaia aceasta, aşteptând doar să fie atârnat într-o expoziţie? Traversă camera şi apucă pânza cea mai la îndemână şi o ridică spre examinare. Era portretul lui madame Kaufman care lui îi plăcea cel mai mult, cel despre care – sărmana de ea – spusese că arăta ca un peşte.

— Ştiu că sunt neconvenţionale, spuse el; nu în genul celor din cărţile de pictură. Dar respiră forţă. Au originalitate.

Luă un alt tablou. Din nou madame Kaufman. De data asta cu Johnnie în poală.

— Mama şi copilul, spuse el, cu un zâmbet abia schiţat, maniera primitivă autentică. Înapoi la origini. Prima femeie, primul copil.

Înclină capul încercând să privească pânza cum o priveau ei pentru întâia oară. Ridicând ochii pentru a o surprinde pe Edna, cu răsuflarea tăiată şi aprobând din

cap; îl izbi o privire îngheţată, împietrită, plină de nedumerire. Pe urmă chipul ei se boţi şi se întoarse spre Alhusoni, rostind:

— Nu sunt tablouri adevărate, sunt nişte mâzgăleli, făcute de mântuială.

Orbită de lacrimi, privi spre inspector:

— V-am spus că nu ştie să picteze, spuse ea. N-a pictat în viaţa lui. S-a servit de pictură ca de un alibi ca să intre în casă cu femeia aia.

Fenton se uită cum Alhusonii o scoaseră de acolo. Îi auzi ieşind pe uşa din spate, prin grădină şi âjungând în faţa casei.

„Nu sunt tablouri adevărate, sunt nişte mâzgăleli”, repetă el. Puse pânzele jos cu faţa la perete şi-i spuse inspectorului:

— Sunt gata să vă însoţesc.

Se urcară în maşina poliţiei. Fenton stătea între inspector şi omul în civil. Maşina ieşi de pe strada Boulting. Traversă încă două străzi şi ajunse.pe strada Oakley spre chei. Lumina semaforului trecu din chihlimbariu în roşu. Fenton murmură în sinea lui: „Nu crede în mine... nu va crede niciodată”. Pe urmă, când stopul se schimbă şi maşina ţâşni înainte, strigă:

— Bine... mărturisesc tot. Am fost amantul ei, bineînţeles, iar copilul era al meu. Eu am dat drumul la gaze în seara asta înainte de a pleca. Eu i-am omorât. Aveam de gând s-o omor şi pe nevastă-mea când ajungeam în Scoţia. Vreau să mărturisesc că eu am săvârşit, totul... totul... totul...

INDISCREŢIE

Mă întreb oare câte vieţi omeneşti se distrug din cauza unei clipe de indiscreţie? O vorbă nepotrivită la vremea nepotrivită şi pe urmă rămas bun tuturor visurilor. Eşti nevoit să trăieşti, muşcându-ţi limba o secundă mai târziu. Nu are rost să-ţi iei înapoi cuvântul rostit. Ce s-a spus, e bun spus.

Cunosc trei oameni care au suferit din cauza unor cuvinte întâmplătoare, aruncate în treacăt. Unul dintre ei sunt chiar eu; mi-am pierdut slujba din acest motiv. Celălalt individ şi-a pierdut iluziile. Iar femeia... ei, oricum, nu cred că îi rămăseseră prea multe lucruri de pierdut. Poate şi-a pierdut singura şansă de a trăi fără griji. De atunci nu i-am mai văzut. Scrisoarea scurtă, dactilografiată mi-a sosit peste o săptămână. Mi-am făcut bagajul şi am plecat din Londra, lăsând în coşul de gunoi zdrenţele propriei cariere. În mai puţin de trei luni, am citit într-un ziar de scandal că el ceruse divorţul. Toată, povestea însă, ar fi putut fi evitată. Un cuvânt de-al meu... un cuvânt de-al ei. Şi totul, din cauza acelei străduţe nenorocite dintre bulevardul Shaftesbury şi Piaţa Leicester. Eram amândoi în faţa uşii biroului, el şi cu mine. Afară şuiera un viscol năprasnic – era decembrie. Aveam guturai şi nu voiam să mă gândesc la Crăciun. Ieşise din biroul lui şi mă bătuse prieteneşte pe umăr.

— Nu prea faci reclamă bună pentru sărbătorile de iarnă, spuse el. Hai să mergem să mâncăm ceva.

I-am mulţumit. Să primeşti o invitaţie de la şef nu se întâmplă în fiecare zi sau la fiecare Crăciun. Ne-am dus la restaurantul lui preferat, din Strand. M-am înviorat în clipa în care în faţa mea a fost aşezată o farfurie cu

friptură şi i-am auzit râsul degajat şi familiaritatea cu care trata chelnerul. Avu chiar îndrăzneala să-şi pună la butonieră o rămurică verde.

— Ei, şefule, am spus eu. Ce idee e asta? Te duci să faci pe Moş Crăciun la nişte copii?

Râse zgomotos, mânjit de sos la un colț al gurii.

— Nu, răspunse el. Mă căsătoresc.

I-am replicat cum se obişnuieşte.

— Nu glumesc, continuă el. Îți spun adevărul. La birou ştiu toți. Le-am spus azi-dimineață, înainte de a pleca. Am ținut ascuns până acum pentru că nu-mi plac manifestările sentimentale. N-ai de gând să mă feliciți?

I-am urmărit chipul infatuat, automulțumit.

— Pe dracu! i-am răspuns. Habar n-ai ce cred eu despre femei.

Râse iar; era într-o stare de spirit de-a dreptul ridicolă.

— La mine e altceva, îmi spuse. La mine e ceva real. Am întâlnit-o, în sfârşit... unica fată. Ştii că țin la tine, amice, şi mă bucur că nu m-ai refuzat să luăm masa împreună.

Am mormăit ceva.

— Totul s-a petrecut fulgerător, însă, eu cred în lucruri de genul ăsta. Diseară plecăm la Paris, după o scurtă ceremonie la oficiul stării civile azi-după-amiază.

Îşi scoase ceasul.

— Peste exact o oră, voi fi un bărbat căsătorit.

— Unde ți-e mireasa?

— Face bagajele, zâmbi el prosteşte. Abia aseară m-am hotărât să facem călătoria. Din păcate, îți rămâne foarte mult de lucru la birou şi cu agitația asta de Crăciun...

Se înclină în față, confidențial şi sfidător.

— Am mare încredere în tine, spuse. Te-am urmărit în ultimele luni. O să săvârşeşti lucruri nemaipomenite. Nu mi-e ruşine să spun... – îşi coborî vocea ca şi cum lumea ar fi tras cu urechea şi i-ar fi păsat de ce vorbea... – nu mi-e ruşine să spun că pe viitor contez pe tine să tragi

tare. Ai vrea să-ți ridic salariul, ce zici? Poate chiar te însori?

Am remarcat pornirea prietenească fără niciun pic de emoție, şi prin cap mi-a trecut zicala cu „dintr-un fleac poți îndrăgi o lume întreagă”. Se cuvenea să spun ceva potrivit.

— Eşti drăguț ca întotdeauna, dar eu nu mă căsătoresc.

— Eşti cinic, spuse el. N-ai iluzii. Judeci toate femeile după acelaşi calapod. Am de două ori vârsta ta şi uită-te la mine... sunt omul cel mai fericit din lume.

— Poate ai avut noroc, iar eu n-am dat decât peste soi rău.

— Ei! Ai ales ce nu trebuia. Asta-i fatal. Eu unul pot să mă mândresc! – deschise gura să-şi vâre o furculiță plină cu mâncare – că am pus mâna pe ceva straşnic. Voi, tinerii, sunteți prea înăcriți de viață, continuă el, n-aveți pic de romantism.

Romantism! Cuvântul îmi aduse în minte o noapte întunecată, cu ploaie deasă şi un chip micuț întors spre mine, plângând, cu pălărioara trasă pe ochi. Ultimul taxi plecând din fața cinematografului Empire; bărbați şi femei în ținută de seară grăbiți, aplecați sub umbrele.

— Romantism, am spus. Ce caraghios!

Mai caraghios era felul în care mă agățasem de un singur cuvânt. Ce simplu ar fi fost să-l las să treacă.

Câteva clipe mi s-a învârtit prin cap.

— Ultima oară când am auzit cuvântul ăsta, am spus eu, l-a rostit o fată. Şi nu cred că o să-l uit curând.

Mă privi curios, surprins de tonul vocii mele.

— Altă deziluzie? se aventură el. Nu vrei să-mi povesteşti? Eşti un tip grozav de tăcut, niciodată nu spui nimic.

— Ei! E o poveste plicticoasă, nici nu merită să fie ascultată! Şi în plus, peste o oră te căsătoreşti.

— Hai, spune-mi-o, râse el.

Am ridicat din umeri, căscând uşor şi m-am întins după o țigară.

— Ne-am încrucişat drumurile pe strada Wardour. Cam ciudat loc pentru o aventură, dacă stai şi te gândeşti. Poate chiar prea bătător la ochi. Oricum, pentru mine era un loc cu totul necunoscut. Eu sunt un tip retras, după cum ştii, nu prea ies. Nu suport să mă întâlnese cu oameni şi chestii dintr-astea. Nu mă duc la teatru, nu merg la petreceri. De fapt, nici nu-mi pot permite. Viața mea se scurge între birou şi locuința din Kensington. Citesc mult, bat muzeele duminica. Să fiu cinstit, sunt al naibii de plicticos! Dar problema e că habar n-am de viața din West End. Prin urmare strada Wardour mi-era total necunoscută. Acum vreo şase luni mă întorceam de la birou, sătul de toată viața. Ştii şi tu cum ajunge omul iritat şi nervos pentru că nu-l mai mulțumeşte nimic.

Brusc mi s-a făcut silă de apartamentul în care locuiam; aveam impresia că proprietăreasa urma să dea năvală la mine în cameră ca să-mi povestească despre soră-sa care din nou „era grea“, Şi nu ştiu cum, mi-a venit ideea să merg în West End. Am luat metroul spre piața Leicester.

Din orgă izvorăşte-o melodie sentimentală şi după ce te-ai lăsat năpădit de această stare şi ai ajuns să-ți iubeşti vecinul, pe ecran apare o imagine care-ți înmoaie inima de tot. În seara aceea cam aşa am pățit. Tot dădeau prim-planuri cu eroina blondă;. iar ea parcă nu mă slăbea din ochi. Bineînțeles, tema obişnuită. Fata inocentă şi frumoasă îndrăgostită de Făt-Frumos şi ticălosul din umbră care încearcă s-o ruineze. Stai ca pe ghimpi să afli dacă reuşeşte sau nu. Şi bineînțeles că nu reuşeşte şi totul se termină cu bine în brațele lui Făt-Frumos. Dar şi atunci parcă tot nu eşti mulțumit. Am rămas de două ori să văd filmul şi pe la ora douăsprezece am ieşit amețit din sală, încă retrăind scenele imaginare.

Afară ploua. Vedeam oamenii ca prin ceață, aplecați sub umbrelă şi înghesuindu-se în taxiuri. Mi se părea că visez; în minte îmi stăruia eroina blondă lăsând să se

închidă cortul în scena cu deşertul. Mi-am ridicat gulerul şi am pornit cu capul plecat şi urând din tot sufletul ploaia.

M-am pomenit pe strada Wardour. Mi-aduc aminte că m-am uitat pe tăblița de la colț. Peste câteva clipe cineva s-a lovit de mine. Era o fată. Îmbrăcată subțire şi fără umbrelă.

— Vă rog să mă scuzați, i-am spus.

M-a privit, un chip micuț, palid, sub o pălărie trasă pe ochi. Apoi, spre groaza mea, a izbucnit în lacrimi.

— Îmi pare nespus de rău, am bâiguit. V-am lovit? Vă pot ajuta cu ceva? A schițat gestul că ar vrea să treacă pe lângă mine şi şi-a pus mâinile la ochi.

— Nu-i nimic, mi-a răspuns, înecându-se în cuvinte, m-am purtat prosteşte. S-a uitat la dreapta, apoi la stânga, stând pe marginea trotuarului, aparent şovăind ce direcție să apuce. Ploaia şiroia şi haina i se lipise de trup. Pe jumătate conştient, mi-a venit în minte imaginea eroinei blonde din film. Pe obraji îi curgeau lacrimi. Am văzut-o că încearcă să şi le şteargă.

„Ei, Doamne! Ce patetic”, mi-a trecut prin cap, „ce chestie groaznică. Iar eu care sunt nemulțumit de viață fără să am vreun motiv.”

Acționând sub impulsul momentului, i-am atins brațul.

— Uitați ce e, am spus, ştiu că nu mă priveşte. Nu am niciun drept să vă vorbesc. Dar... s-a întâmplat ceva? Vă pot fi de folos? E o noapte oribilă...

A tras de un capăt nenorocit de batistă şi a început să-şi sufle nasul.

— Nu ştiu ce să mă fac, mi-a răspuns. Nu ştiu ce să mă fac! Începuse să plângă din nou. E prima oară când vin la Londra. Sunt din Shropshire. Trebuia să mă căsătoresc... Şi n-am unde să mă duc. Nu mi-a rămas nimic... m-a părăsit. Nu ştiu unde să mă duc. M-a urmărit un bărbat, continuă ea sfioasă, privind peste umăr. A încercat de două ori să intre în vorbă cu mine. Un individ groaznic. Nu înțeleg...

„Doamne iartă-mă!“ mi-am spus, era aproape *o* copilă.

— Dar nu puteți rămâne aici. Nu cunoaşteți pe nimeni? Nu aveți prieteni? Nu aveți nicăieri unde să trageți?

Dădu din cap şi colțurile gurii i se schimonosiră ciudat.

— Nu-i nimic, nu vă îngrijorați, mi-a spus.

Degeaba, nu puteam s-o las, mai ales cu privirea aceea hăituită şi sub torentele de ploaie.

— Ştii ceva, am spus, îmi permiteți să vă port de grijă... acum, câteva ore? Nu doriți să mergem să mâncăm ceva? Pe urmă să încercăm să găsim un loc unde să stați.

M-a privit direct în ochi o clipă, pe urmă a înclinat grav din cap.

— Cred că pot să mă încred în dumneavoastră, mi-a spus.

A rostit totul pe un asemenea ton, încât... nu ştiu, parcă mi-a mers direct la inimă. Mă simțeam foarte bătrân şi foarte înțelept, iar ea era doar o copiliță.

Şi-a pus mâna pe brațul meu, încă speriată, şi încă şovăind.

— O luăm pe aici, i-am spus.

Ne-am înapoiat în strada Wardour. La Lyons erau o sumedenie de consumatori. Se ținea strâns de brațul meu, amețită de lume. A comandat ouă cu slănină şi cafea. Le-a mâncat pe nerăsuflate.

— Azi n-ai mai mâncat? am întrebat-o. S-a îmbujorat puțin şi şi-a muşcat buza, ruşinată.

— Nu, mi-a răspuns.

Îmi venea să-mi tai limba.

— Ce-ar fi să-mi povesteşti ce s-a întâmplat.

Mâncarea o întremase şi o făcuse să-şi piardă puțin din sfioşenie; nu mai era isterică, nu mai plângea.

— Trebuia să mă căsătoresc. În Shropshire părea atât de îndrăgostit de mine, se purta atent cu mama. Da, era un adevărat gentleman. Mama, cu mine şi sora mea

locuim la o fermă mică. E liniştită, departe de oraşele mari. În zilele de târg mergeam la Tonsbury, cu produsele. Acolo l-am întâlnit. Venea de la Londra, în delegație, de la o firmă. Avea şi o maşinuță. Arăta înstărit şi prezentabil şi mereu era generos. Avea des drum la Tonsbury cu afacerile firmei, şi după o vreme a prins să ne viziteze. Pe urmă a început să-mi facă curte... era atât de chipeş şi de cuviincios. I-a cerut mamei consimțământul şi au stabilit data şi totul a fost aranjat. Duminica trecută venise la noi, ca de obicei: râdea, glumea şi vorbeam că în curând vom avea casa noastră. Avea de gând să renunțe la deplasări şi să-şi ia o slujbă stabilă la firmă şi să ne mutăm la Londra. A insistat să facem nunta la Londra şi nu prea era bine pentru că mama şi sora mea nu puteau să plece de acasă. Ieri urma să fie nunta.

Am văzut că era gata să izbucnească iar în lacrimi. M-am aplecat peste masă şi am mângâiat-o pe mână.

— Hai, hai, am spus eu prosteşte.

— Marți am plecat cu maşina lui, continuă ea, ieri am ajuns la Londra. Închiriase un apartament la un hotel...

Cuvintele rămaseră suspendate în aer; privirea îi rămăsese ațintită pe farfurie.

— Şi ticălosul te-a părăsit, am spus eu cu blândețe,

— Spunea că ne vom căsători şi am crezut că nu fac nimic rău.

Lacrimile îi izbucniră din nou.

— Azi-dimineață, în zori, a plecat înainte de a mă trezi eu.

Cei de la hotel au fost oribili... atunci am descoperit că era un loc rău famat.

Se scotoci după batistă, dar i-am întins-o pe a mea.

— N-am putut să mă mai întorc acolo, n-am îndrăznit să cer nimic şi l-am căutat toată ziua, dar acum ştiu că nu mai are rost. Cum să mă duc eu acasă? Ce să le spun? Ce vor crede?

Îşi îngropă fața în mâini. Sărmana! Nu cred că avea mai mult de optsprezece ani. Am încercat să folosesc

tonul cel mai blând cu putință.

— Bani ai?

— Am şapte şilingi şi opt peni. Mi-a spus că nu voi avea nevoie de prea mult.

Simțeam că mă aflu implicat în cea mai imposibilă situație din câte îmi fuseseră date. Iar ea mă privea, cu lacrimi în ochi, aşteptând să-i sugerez ceva.

Brusc am devenit foarte realist.

— Cred că ar fi mai bine să stai la mine în seara asta, iar mâine dimineață îți cumpăr bilet şi te întorci la Shropshire.

— Vai, nu se poate, spuse ea jenată, nu te cunosc.

— Prostii, i-am răspuns, eu hotărât. Cu mine eşti absolut în siguranță.

Bineînțeles că ne-am ciondănit o vreme, dar până la urmă am convins-o.

Era obosită. Am luat un taxi... aproape că adormise cu capul pe umărul meu. Proprietăreasa se culcase; nu ne-a văzut nimeni intrând. În cămin rămăsese un rest de foc. S-a ghemuit în fața lui şi şi-a întins mâinile spre jar. Îmi amintesc că o priveam şi mă gândeam cum am să-i explic a doua zi dimineața proprietăresei prezența ei acolo.

În clipa aceea şi-a ridicat ochii către mine şi mi-a zâmbit pentru prima oară.

— Dacă n-aş fi atât de nefericită, a spus ea, totul ar fi atât de romantic, nu?

Romantic! Ciudat. Adineauri ai pronunțat cuvântul şefule, şi de-asta mi-a venit în minte povestea.

Am strivit țigara în scrumieră.

— Păi, zi-i înainte, mi-a răspuns el. Nu s-a terminat, nu?

— S-a terminat romantismul, i-am răspuns.

— Cum adică? S-a întors la Shropshire?

Am râs.

— Fata nu văzuse în viața ei Shropshire-ul. A doua zi când m-am trezit, o ştersese. Îmi luase şi portofelul cu tot ce aveam în el.

Se holbă la mine uluit. „Doamne, iartă-mă!“ Fluieră a pagubă.

— Adică, te-a dus de nas tot timpul? Nu era nici pic de adevăr în toată povestea ei?

— Nicio fărâmă.

— Dar n-ai pus poliția pe urmele ei? N-ai întreprins absolut nimic?

Am scuturat din cap.

— Chiar dacă ar fi găsit-o nu cred că aş fi fost îndreptățit să-i iau banii.

— Adică ai bănuit-o înainte de a pleca de la restaurant? m-a întrebat.

— Nu. N-am bănuit-o nicio clipă.

— Nu înțeleg. Dacă nu era decât o escroacă obişnuită de ce să nu anunți poliția?

Am suspinat amar.

— Vezi, şeful, adevărul e că n-am rătăcit pe străzi toată noaptea şi nici nu am dormit pe canapea...

Câteva clipe rămăseseră tăcuți. Părea gânditor; îşi mângâie barba.

— Ai fost un prostănac, şi cu asta basta. Te-ai mai întors vreodată pe strada Wardour?

— Nu. Niciodată. Atunci a fost pentru prima şi ultima oară.

— E nemaipomenit cât de uşor te-ai lăsat dus de nas. Eu miros genul ăsta de femeie de la o poştă. Bineînțeles că o chestie ca asta te face să te ții departe de sexul slab. Dar nu toate sunt aşa, amice... nu toate.

Zâmbi.

— Uneori găseşti o fată tânără, fără pretenții, fără bani, înşelată de vreun ticălos.

— Ca de exemplu? l-am întrebat.

— De fapt, mă gândeam chiar la situația mea, îmi mărturisi. Acum şase săptămâni când am întâlnit-o, abia venise la Londra. Rămăsese orfană pe neaşteptate, sărmana copilă şi n-avea o lețcaie. Provine dintr-o familie foarte bună, mi-a arătat scrisori şi fotografii şi o mulțime de lucruri. Lucra pe un salariu de mizerie ca

dactilografă în Birmingham, iar porcul de director s-a agăţat de ea. A fugit scoasă din minţi. Slavă Domnului că a dat peste mine. Ar fi putut pune mâna pe ea cine ştie cine. Când am întâlnit-o pentru prima oară îşi sclintise glezna coborând scările alea nenorocite de la staţia de metrou din Piccadilly. Oricum, n-are importanţă.

Se întrerupse în mijlocul discursului, şi ceru nota de plată.

— Dacă ai putea s-o vezi, începu el. E o fiinţă adorabilă.

În ochi i se strecură scânteierea aceea albăstruie, a celui care încă n-a iubit dar care până la miezul nopţii va iubi cu siguranţă.

— Cred că sunt cel mai fericit om de pe lume, spuse el. Nici n-o merit.

Plăti nota, ne ridicarăm şi ieşirăm.

— Ştii ceva, îmi spuse, vino să ne conduci la tren, la ora patru, în gara Victoria. Ce zici, aşa în spiritul sărbătorilor?

— Şi pentru că n-aveam ce face, eram plictisit şi nu mă împiedica nimic, am consimţit.

— Am să vin, am spus.

Îmi amintesc că am luat metroul până la Victoria, şi pentru că n-am găsit loc, m-am bălăngănit tot drumul agăţat de bară.

Pe urmă am stat îa coadă să cumpăr bilet de peron, îmbrâncit şi împins de o gloată nerăbdătoare. Îmi amintesc cum am străbătut peronul aiurea, iscodind ferestrele de la vagonul de clasa întâia, în timp ce hamalii răcneau, trecând pe lângă mine. Îmi amintesc că mereu mă întrebam de fapt de ce venisem. Pe urmă, deodată l-am zărit, cu chipul mare, zâmbitor şi îmbujorat, zâmbindu-mi de la un geam lăsat al vagonului Pullman. Mi-a făcut semn cu mâna şi a strigat ceva nedesluşit. S-a întors şi a străbătut coridorul până la uşa vagonului.

— Să ştii că nu mai speram, a strigat el. Eşti băiat

bun... până la urmă tot ai venit.

Împinse fata în fața lui, râzând ruşinat, roşu de mândrie şi satisfacție.

— Uite mireasa, spuse el. Aş vrea să fiți prieteni. Ia arată-te, iubito.

Am rămas nemişcat cu pălăria în mână.

— Vă doresc sărbători fericite, am îngăimat.

Ea s-a aplecat pe geam, cu ochii țintă la mine.

Soțul ne-a privit, încruntându-se uşor, nedumerit.

— Ei, vă cunoaşteți cumva? a întrebat el.

Pe urmă, ea râse afectuos şi înconjurându-l cu brațele pe după gât, ridică uşor capul cu un gest scurt şi van de bravură, stăpână pe situație, dar vorbind fără să se gândească, nesăbuit, pripit. Mecanicul flutura stegulețul verde.

— Da, sigur, mi-e chipul cunoscut, spuse ea. Parcă ne-am întâlnit odată pe strada Wardour, nu?

LENTILELE ALBASTRE

Sosise ziua când trebuiau scoase bandajele şi fixate lentilele albastre. Marda West duse mâna la ochi şi pipăi bandajul şi straturile de vată de dedesubt. Răbdarea urma să fie până la urmă răsplătită. Zilele se transformaseră în săptămâni de când avusese loc operația; zăcuse în tot acest răstimp fără să simtă vreo durere, ci numai cu sentimentul anonimatului pe care ți-l dă întunericul, senzația neplăcută că lumea şi viața din jur se scurgeau pe lângă ea. În primele zile resimțise dureri, alinate din fericire de tranchilizante, pe urmă, durerile se atenuaseră, dispăruseră, cedând locul unei oboseli extreme: o liniştiseră spunându-i că era reacția fireasca după şoc. Operația în sine, reuşise. Avea toate şansele. Sută la sută un succes.

— O să vedeți mai bine ca până acum, îi spusese chirurgul.

— Dar cum puteți să ştiți? insistase ea, în dorința ca firava încredere căpătată să-i fie întărită.

— Pentru că v-am examinat ochii când vă aflați sub anestezic, răspunse el, şi pe urmă încă o dată când v-am anesteziat a doua oară. Nu vă amăgim, doamnă West, Asigurarea sosea de două, trei ori pe zi, iar ea era nevoită să-şi oțelească răbdarea pe măsură ce se scurgeau săptămânile, aşa că ajunsese să facă referire la această problemă o dată la douăzeci şi patru de ore şi atunci, întinzându-le un fel de cursă, ca să-i ia pe nepregătite.

— Să nu aruncați trandafirii. Aş vrea să-i văd şi eu, spunea într-o doară, iar sora de zi, recunoscând fără să-şi dea seama, se aventura într-o afirmație.

— Se vestejesc până atunci.

Ceea ce însemna că săpătămâna aceasta încă nu va

vedea.

Nu se pomeneau niciun fel de date precise. Nimeni nu spunea: „Vă veți recăpăta vederea pe 14 ale lunii”. Iar subterfugiul continua, simularea că nu-i păsa şi era mulțumită să aştepte. Până şi Jim, soțul ei, era acum categorisit alături de „ei”, personalul spitalului; nu-l mai socotea un confident al ei.

— Odată, cu mult timp în urmă, neliniştea şi teama fuseseră recunoscute şi împărtăşite. Înfricoşată de durere şi de orbire, se agățase atunci de el, întrebându-l:

— Şi dacă n-am să mai pot vedea niciodată, ce-o să se întâmple cu mine?

Se imaginase neajutorată şi infirmă. Iar Jim, a cărui nelinişte era la fel de mare ca a ei, îi răspunsese: „Orice-ar fi, rămânem împreună”. Iar aeum, fără vreun alt motiv decât poate pentru că întunericul o sensibilizase, se ruşina să mai discute cu el problema ochilor. Atingerea mâinii lui, ca şi sărutul sau căldura glasului erau aceleaşi ca întotdeauna, dar în toate aceste zile de aşteptare o rosese îndoiala că şi el, ca tot personalul spitalului, era prea amabil. Amabilitatea celor care ştiu adevărul față de cea care nu trebuie să-l afle. Aşadar, când în cele din urmă sosi clipa, când la vizita de seară chirurgul anunță: „Mâine vă vom fixa lentilele”, surpriza se dovedi mai mare decât bucuria. N-a fost în stare să rostească un euvânt; doctorul ieşi din cameră până să apuce ca să-i mulțumească. Deci era adevărat. Îndelungata suferință se va sfârşi. Îşi mai permise o ultimă tatonare înainte să iasă din tură sora de zi.

— O să dureze mult până mă obişnuiesc? Şi cred că la început o să mă şi doară puțin, nu?

Tonul fusese neutru. Dar glasul femeii care o îngrijise de-a lungul atâtor zile anevoioase o asigură:

— Nici n-o să simțiți că le aveți, doamnă West.

Ce glas liniştit şi plăcut, iar felul în care îi potrivea pernele şi ducea paharul la buzele pacientei, mâna care împrăştia un parfum uşor de săpun Morny French Fern,

toate acestea îi dădeau încredere şi lăsau de înţeles că nu putea minţi.

— Mâine am să vă văd, spuse Marda West, iar sora, cu un râs zglobiu care răsuna uneori şi pe coridor, răspunse:

— Da, am să vă dau primul şoc.

Ciudat cum se estompau acum amintirile de la venirea ei la spital. Personalul care o primise nu mai era constituit decât din nişte umbre vagi, rezerva care i se repartizase şi unde se afla şi acum semăna cu o cutie de lemn, bună de prins în cursă. Până şi chirurgul, alert şi eficient pe parcursul celor două consultaţii rapide când îi recomandase o operaţie neîntârziată, rămăsese mai mult o voce decât o prezenţă. Dăduse nişte ordine, iar ordinele fuseseră îndeplinite; era greu să împaci imaginea acestei păsări călătoare cu persoana care cu câteva săptămâni înainte, îi ceruse să i se încredinţeze şi care, de fapt, săvârşise acest miracol asupra membranelor şi ţesăturilor care alcătuiau vederea ei.

— Aveţi emoţii?

Era vocea joasă, mătăsoasă a sorei de noapte, care, mai mult decât toţi ceilalţi, înţelegea prin ce trecea. Sora Brand, ziua, împrăştia în jur o prospeţime diurnă, era o fiinţă solară, care aducea cu ea flori proaspete şi primea vizitatorii. Descria vremea de afară ca şi cum ar fi fost propria ei creaţie. „Pârjol în toată regula”, declara ea, deschizând larg ferestrele, iar pacienta simţea halatul răcoros, boneta apretată, care nu ştia cum, atenuau arşiţa ce se revărsa în odaie. Sau auzea răpăiala constantă a ploii şi simţea răcoarea care o însoţea „Ce-o să se mai bucure grădinarii... o să aibă multe coroniţe de flori să arunce în apă de Matron’s day...

Şi mâncarea, chiar şi cele mai fade prânzuri erau prezentate ca nişte delicatesuri prin felul cum erau descrise – „O bucăţică de calcan *au beurre?*“ sugera ea, plină de încântare, stârnindu-i apetitul, iar când sosea peştele fiert, trebuia neapărat mâncat, cu toată lipsa lui de gust, pentru că altfel ar fi însemnat s-o dezamăgească

pe sora Brand care-l recomandase. „Clătite cu mere – precis puteți să mâncați două bucăți şi cerul gurii începea să simtă clătita imaginară, crusta pudrată cu zahăr, care în realitate era flască, de cauciuc. Şi astfel, optimismul molipsitor al sorei nu îngăduia niciun fel de nemulțumire – ar fi fost jignitor să se plângă de ceva, ba chiar o slăbiciune dacă s-ar fi încumetat să rostească „Lasă-mă să zac. Nu-mi trebuie nimic." Odată cu lăsarea nopții sosea sora Ansel, care nu se aştepta câtuşi de puțin să găsească paciente curajoase. La început, în timpul durerilor, sora Ansel îi administrase tranchilizantele. Ea îi netezise pernele şi-i dusese paharul la buzele arse. Pe urmă, pe măsură ce săptămânile se scurseseră, interveniseră glasul blând şi încurajarea blajină. „Nu mai e mult şi totul va trece. Aşteptarea e cel mai cumplit lucru, ştiu." Noaptea, pacienta nu trebuia decât să atingă butonul soneriei şi într-o clipă sora Ansel se şi afla lângă patul ei. „Nu puteți dormi? Ştiu, e cumplit pentru dumneavoastră. Am să vă dau doar două pilule şi jumătate şi noaptea n-o să vi se mai pară atât de lungă."

Cât de înțelegător era glasul acela mătăsos şi blajin. Din cauza repausului şi a inactivității forțate, imaginația crea o realitate în care sora Ansel se afla în afara spitalului – poate într-o vacanță în străinătate, unde se aflau toți trei, iar Jim juca golf cu un individ vag conturat, lăsând-o pe ea, Marda, să hoinărească cu sora Ansel. Tot ceea ce făcea sora era impecabil. Nu te sâcâia niciodată. Măruntele intimități împărtăşite în cursul nopții născuseră o legătură între pacientă şi soră, care în timpul zilei dispărea. Când îşi termina tura, la ora opt fără cinci dimineața, sora Ansel obişnuia să-i şoptească: „Pe diseară", şi şoapta însăşi stimula anticiparea, ca şi cum ora opt seara nu însemna prezentarea la datorie ci un fel de întâlnire secretă.

Sora Ansel pleca urechea la plângeri. Când Marda West rostea cu glas istovit „Ziua a trecut atât de greu", răspunsul era „Aşa e", implicând că şi pentru ea orele

abia se târâseră, că încercase să doarmă în camera ei dintr-un cămin obişnuit şi nu reuşise, că abia acum spera să-şi revină.

Anunță vizitatorul de seară cu un subînțeles special, tainic. „Cineva pe care doriți să-l vedeți a venit puțin mai devreme ca de obicei“, tonul sugerând că Jim nu era soțul ei de zece ani ci un trubadur, un îndrăgostit, cineva al cărui buchet de flori fusese cules din grădina fermecată şi acum îl adusese pe balcon. „Ce crini superbi” – exclamația era rostită cu respirația aproape tăiată, mai mult un suspin, încât Marda West şi-i închipuia ca pe nişte splendori exotice cu petale în formă de libelulă, înălțându-se spre cer, iar sora Ansel, o mică preoteasă, îngenuncheată. Pe urmă, sfioasă, vocea începea să murmure „Bună seara, domnule West. Doamna West vă aşteaptă.” Auzea cum închide încetişor uşa, cum se îndepărtează în vârful picioarelor, cum scotea crinii din cameră şi se întorcea cu ei aproape fără zgomot, mirosul florilor invadând salonul.

Probabil că în cea de a cincea săptămână începuse Marda West să-i sugereze mai întâi surorii Ansel, şi apoi soțului, dacă n-ar fi posibil ca atunci când se vor întoarce acasă sora de noapte s-o însoțească şi să rămână cu ea în prima săptămână. Perioada ar fi coincis chiar cu concediul sorei Ansel. Doar o săptămână. Atât cât să se poată obişnui cu casa din nou.

— Ați dori să vin?

Glasul era plin de reticență dar şi de promisiune.

— Da. Îmi va fi foarte greu la început.

Pacienta, fără să-şi dea seama în ce va consta greutatea, se imagina încă neajutorată, în ciuda noilor lentile, tânjind după ocrotirea şi îmbărbătarea pe care până acum le căpătase doar de la sora Ansel.

— Ce zici, Jim?

Comentariul lui fusese ceva între surpriză şi indulgență. Surpriza că soția lui socotea o infirmieră drept o persoană în sine; şi indulgentă pentru că era de fapt capriciul unei femei bolnave. Cel puțin, aşa i se

păruse Mardei West, iar mai târziu, când vizita de seară se sfârşise şi Jim plecase acasă, i se adresă sorei de noapte,

— Nu-mi dau seama dacă soțului meu i s-a părut ideea bună sau nu.

Răspunsul sosi calm, dar încurajator.

— Nu vă faceți griji, domnul West s-a împăcat cu ideea.

Dar cu ce idee anume? Cu întreruperea rutinei? Trei oameni în jurul mesei, conversația, statutul neobişnuit ai unui oaspete care, dedicându-se gazdei, urma să fie remunerat? (Deşi aşa ceva nu va fi amintit, ci rezolvat la sfârşitul săptămânii într-un plic.)

— Aveți emoții? Sora Ansel, lângă pernă, atinse bandajele, iar căldura glasului, certitudinea că numai peste câteva ore va sosi revelația, înăbuşită în cele din urmă orice brumă de îndoială cu privire la reuşită. Operația se terminase cu bine. Mâine îşi va recăpăta vederea.

— Într-un fel, mă simt de parcă m-aş întoarce acasă, spuse Marda West. Am şi uitat cum mai arată lumea.

— O lume minunată, murmură sora Ansel, iar dumneavoastră ați fost atâta timp răbdătoare...

Atingerea plină de compasiune a mâinii exprima învinuirea tuturor acelora care o forțaseră să poarte bandaje pe tot parcursul săptămânilor de aşteptare. Dacă sora Ansel ar fi fost cea care să dea ordine, pacientei i s-ar fi arătat o indulgență sporită numai la o simplă mişcare a nuieluşei.

— Ciudat, spuse Marda West, mâine nu veți mai fi doar o voce pentru mine ci o persoană în carne şi oase.

— Acum nu sunt?

O împunsătură delicată, un reproş simulat care făcea şi el parte din discuțiile lor, atât de reconfortante pentru pacientă. Când îi va reveni vederea trebuia să treacă peste ele cu vederea, fără îndoială.

— Da, bineînțeles, dar o să fie cu totul altceva.

— Nu văd de ce.

Chiar ştiind că era brunetă şi scundă – pentru că aşa se descrisese sora Ansel – Marda West trebuia să fie pregătită pentru surpriza primei întâlniri, o înclinație a capului, tăietură ochilor, sau poate cine ştie ce formă facială neaşteptată, cum ar fi o gură prea mare sau prea mulți dinți.

— Ia dați-mi mâna... şi nu pentru prima oară, sora Ansel luă mâna pacientei şi o trecu peste chipul ei, poate uşor stânjenită, pentru că gestul însemna supunere, mâna pacientei devenea prizonieră. Marda West şi-o retrăgea râzând.

— Nu-mi dau seama deloc!

— Atunci, culcați-vă. Ziua de mâine o să vină pe negândite.

Urmă rutina familiară a soneriei aşezate la îndemână, paharul cu băutura de ultima clipă, medicamentul şi pe urmă delicatul „Noapte bună, doamnă West. Dacă doriți ceva, sunați-mă."

— Mulțumesc. Noapte bună.

Ori de câte ori se închidea uşa apărea şi sentimentul înstrăinării; al singurătății, ca şi cel al geloziei, pentru că existau alte paciente care primeau aceleaşi atenții şi care, la suferință, puteau şi ele să apese pe sonerie. Când se trezea – şi asta se întâmpla deseori spre dimineață – Marda West nu şi-l mai imagina pe Jim acasă, de unu singur pe perna sa, ci în minte îi apărea sora Ansel, aşezată probabil la căpătâiul altui pat, aplecându-se pentru a oferi alinare, iar imaginea era suficientă ca s-o facă să se întindă după sonerie, să o apese şi să rostească, în clipa în care se deschidea uşa:

— V-am trezit cumva din somn?

— Nu dorm niciodată când sunt de gardă.

Stătuse probabil în colțişorul ei tihnit de la mijlocul coridorului, bând eventual o ceaşcă de ceai sau transcriind date din fişele pacienților într-un registru. Sau stătuse lângă vreo pacientă aşa cum stătea acum lângă Marda West.

— Nu-mi găsesc batista.

— Uitați-o. A fost tot timpul sub pernă.

O atingere pe umăr (şi gestul în sine era o formă de delicatețe), câteva clipe de conversație pentru a prelungi tovărăşia, şi pe urmă dispărea ca să răspundă altor sonerii şi altor solicitări.

— Ei, nu ne putem plânge de vreme!

Se făcuse zi, iar sora Brand intră pe uşă ca prima adiere a dimineții, cu mâna pe un barometru care indica vreme frumoasă.

— Suntem gata pentru marele eveniment? întrebă ea. Trebuie să ne apucăm de treabă şi să ne punem cămăşuța cea mai frumoasă ca să-l întâmpinăm pe şoț cum se cuvine.

Operația se derulă invers. De data asta în aceeaşi cameră, dar nu pe o targă; numai mâinile dibace ale chirurgului, ajutat de sora Brand. Mai întâi dispărură tampoanele, fură apoi ridicate bandajele şi feşele, înțepătura uşoară de la o injecție care urma să amorțească simțul. Pe urmă simți că i se umblă la pleoape. Nu o durea nimic. Orice atingere era rece ca o bucată de gheață care aluneca pe locul unde fuseseră bandajele, şi totuşi alinătoare.

— Şi acum să nu fiți dezamăgită, spuse el. O jumătate de oră n-o să remarcați nicio diferență. Totul o să vi se pară învăluit în umbre. Pe urmă se vor limpezi treptat. Vreau să rămâneți liniştită în acest interval.

— Înțeleg. Am să stau nemişcată.

Mult aşteptatul moment nu trebuia să fie prea brusc. Era logic. Lentilele întunecate, fixate sub pleoape erau temporare, pentru primele zile. Pe urmă vor fi scoase şi înlocuite cu altele.

— Cât de mult am să pot vedea?

În fine, îndrăznise să rostească întrebarea.

— Totul. Dar la început, nu colorat. Ca şi cum ați purta ochelari de soare într-o zi cu lumină puternică. E destul de plăcut.

Râsul lui voios îi inspira încredere. Însoțit de sora Brand ieşi din cameră, iar pacienta se întinse din nou în

pat, aşteptând să se risipească ceața, să-i apară în față ziua de vară, oricât de difuză, oricât de adumbrită de lentile.

Ceața se risipi treptat. Primul obiect era unghiular. Un garderob. Pe urmă un scaun. Pe urmă, mişcând capul, fereastra prinse încetişor formă, ca şi ramele de geam la pervaz, florile pe care i le adusese Jim. Sunetele din stradă se contopeau cu formele, şi ceea ce înainte părea strident se armoniza acum. În minte îi răsări gândul „Oare de plâns pot să plâng? Nu cumva lentilele mă împiedică?“; Sentimentul că şi-a recăpătat vederea îi aduse lacrimile în ochi; vărsă fără să jeneze vreo câteva; şi le şterse imediat.

Totul se afla în raza ei vizuală. Florile, chiuveta, paharul cu termometrul înăuntru, halatul. Mirarea şi uşurarea erau atât de mari, încât excludeau orice gând. „Nu m-au mințit”, se gândi ea. „Chiar văd. E adevărat.” Putea să zărească şi țesătura păturii cu care era acoperită, şi pe care o simțise de atâtea ori. Culoarea nu avea importanță. Lumina difuză redată de lentilele albastre sporea farmecul, îndulcea totul. Se bucura de forme, de contururi şi avea impresia că de fapt, culoarea nu va conta niciodată. Era timp suficient pentru culori. Simetria albăstruie a imaginii era cea mai importantă. Să vezi, să simți, să le poți combina pe amândouă. Asta însemna cu adevărat renaştere, descoperirea unui univers pe care-l pierduse de mult.

Se părea că nu mai era nicio grabă acum. Se uita prin salon insitând cu privirea asupra fiecărui mărunțiş, descoperind în fiecare plenitudine, un izvor de bucurii. Putea să-şi petreacă ore întregi doar uitându-se prin cameră şi s-o simtă, să rătăcească cu privirea dincolo de fereastră, spre ferestrele caselor de vizavi.

„Şi puşcăriaşul poate găsi alinarea în propria celulă dacă a fost mai întâi fără vedere şi pe urmă şi-a recăpătat-o.“ Auzi afară vocea surorii Brand şi întoarse capul s-o vadă cum deschide uşa.

— Ei… suntem vesele din nou?

Zâmbind, văzu cum intră în cameră silueta îmbrăcată în uniformă, în mână cu o tavă pe care se afla paharul ei cu lapte. Şi totuşi, nepotrivit, absurd, capul cu boneta nu era de femeie. Spre ea privea o vacă… un cap de vacă, pe un trup de femeie. Boneta plisată era cocoțată pe nişte coarne masive. Ochii erau mari şi blânzi, dar erau ochi de vacă, nările largi şi umede, iar felul în care stătea acolo, respirând, era la fel cum stă o vacă pe păşune, nepăsătoare, indiferentă la ziua care trece, mulțumită şi nesimțitoare.

— Vă simțiți puțin cam ciudat?

Râsul era de femeie, râsul infirmierei, râsul surorii Brand; puse tava pe dulăpiorul de lângă pat. Pacienta nu scoase niciun cuvânt. Închise ochii, pe urmă îi deschise iar. Vaca în uniforma de infirmieră era tot acolo.

— Hai, mărturisiți, spuse sora Brand, dacă n-ar fi lipsa culorilor nici n-ați şti că aveți lentile.

Important era să câştige timp. Pacienta întinse prudentă mâna după paharul cu lapte. Îl sorbi încetişor. Probabil că masca era purtată cu un anume scop. Poate era un fel de experiment, legat de adaptarea lentilelor – deşi nu-şi putea imagina cum anume s-ar desfăşura el. Şi bineînțeles că era riscant să provoci asemenea surprize, iar pentru persoanele mai slabe ca ea, care trecuseră prin aceeaşi operație, era de-a dreptul o cruzime,

— Vă văd foarte clar, spuse ea în cele din urmă. Cel puțin, aşa cred.

Sora Brand o privea cu brațele încrucişate. Silueta masivă în uniforma de infirmieră era aşa cum şi-o imaginase Marda West, dar capul de vacă înclinat, boneta cu pliseuri, ridicol agățată de coarne… şi de fapt, unde se îmbina capul cu trupul, dacă în adevăr era o mască?

— Nu prea sunteți convinsă, spuse sora Brand. Să nu-mi spuneți că sunteți dezamăgită după tot ceea ce-am făcut pentru dumneavoastră.

Râsul era tonic, ca de obicei, dar parcă ar fi rumegat iarbă şi fălcile s-ar fi mişcat alene dintr-o parte în alta.

— Sunt sigură pe mine, răspunse pacienta, dar nu sunt convinsă că sunteți dumneavoastră. E cumva o şmecherie?

— Ce şmecherie?

— Felul în care arătați… Fața…?

Imaginea nu era atât de estompată de lentilele albastre încât să nu poată distinge o schimbare de mimică. Maxilarul vacii căzu vizibil.

— Zău, doamnă West!

De data asta râsul nu mai suna atât de prietenos. Surpriza era evidentă.

— Sunt aşa cum m-a lăsat Dumnezeu, E adevărat însă că ar fi putut să fie mai generos.

Infirmiera-vacă se deplasă de la pat spre fereastră şi smuci de draperii, încât lumina zilei inundă camera. Nu se vedea nicio linie de demarcație între mască şi gât; capul era dintr-o bucată cu trupul, Marda West îşi dădu seama că dacă ar fi fost atacată, vaca şi-ar fi plecat coarnele.

— N-am vrut să vă jignesc, spuse ea, dar este puțin cam ciudat. Ştiți…

— Fu scutită de explicații pentru că uşa se deschise şi în cameră intră chirurgul. Cel puțin, vocea chirurgului suna familiar când rosti:

— Bună! Cum merge? şi silueta în haină închisă la culoare şi pantalonii bej erau perfect adecvați ținutei unui chirurg de excepție, însă… ce era cu capul acela de câine din rasa terrier, cu urechile ciulite, cu privirea cercetătoare, curioasă? Într-o clipă o să înceapă să chefnească şi să mişte din codiță?

De data asta pacienta izbucni în râs, Efectul era grotesc. Probabil că era o glumă. Era, trebuia să fie: dar de ce una atât de costisitoare şi cu atâta efort? Şi până la urmă ce câştigau prin această păcăleală? Se înfrână brusc când văzu terrierul întorcându-se către vacă; cei doi comunicau fără cuvinte. Pe urmă vaca ridică din

umerii masivi.

— Doamna West crede că ne ținem de glume, spuse ea.

Vocea infirmierei însă nu era prea încântată.

— N-am nimic de obiectat, spuse chirurgul. Nici n-ar fi bine să ne considere nişte încuiați, nu?

Pe urmă veni lângă pacientă şi întinzând mâna, se aplecă asupra ei ca să-i cerceteze ochii. Pacienta rămase nemişcată. Nici doctorul nu purta mască. Sau cel puțin nu-şi dădea ea seama. Urechile erau ciulite, botul ascuțit amuşină aerul. Capul era bălțat, o ureche neagră, una albă. Şi-l imagina la gura unei vizuini, de vulpe, adulmecând, pe urmă, prinzând urma, începând să zgrepțene în josul gropii, cufundat în misiunea pentru care fusese antrenat.

— Ar trebui să vă numiți Jack Russell, rosti ea cu glas tare.

— Poftim?

Îşi îndreptase spatele dar nu plecase de lângă pat, iar ochii vii erau iscoditori; o ureche îi atârna bleagă.

— Adică... Marda West îşi căuta cuvintele..., vi s-ar potrivi mai bine decât numele pe care-l purtați.

Se simțea uşor năucită. Ce-o fi crezând despre ea domnul Edmund Graves, căruia îi trimisese în strada Hartley atâtea scrisori, solicitându-i concursul?

— Cunosc un James Russell, îi spuse el, dar este chirurg ortoped şi-ți frânge oasele. Asta simțiți că am făcut eu cu dumneavoastră?

Vocea era alertă, dar părea puțin surprinsă, la fel cum fusese şi cea a sorei Brand. Recunoştința care trebuia arătată față de destoinicia de care dăduse dovadă nu se făcea simțită.

— Nu, nu, într-adevăr, spuse grăbită pacienta, nu mi s-a rupt nimic şi nu mă doare nimic. Văd foarte clar. Aproape chiar prea clar.

— Aşa şi trebuie, spuse el, iar râsul care urmă aducea cu un lătrat ascuțit şi scurt.

— Ei, soră, continuă el, pacienta are voie să facă orice

în limitele normale, cu excepția scoaterii lentilelor. Presupun că i-ai atras atenția?

— Asta aveam de gând, domnule, când ați venit dumneavoastră,

Domnul Graves întoarse botul ascuțit de terrier spre Marda West.

— Vin joi să schimbăm lentilele. Între timp, nu vă rămâne decât să vă spălați ochii de trei ori pe zi cu o soluție; o să vă ajute surorile. Să nu atingeți lentilele. Şi mai ales să nu vă jucați cu ele. Un pacient odată nu m-a ascultat şi şi-a pierdut vederea pentru totdeauna.

„Dacă nu mă asculți, părea să spună, terrierul, ai să capeți ceea ce meriți. Mai bine să nu încerci. Am colți ascuțiți."

— Înțeleg, spuse rar pacienta.

Dar şansa, trecuse pe lângă ea. Nu mai putea cere acum nicio explicație. Instinctul o prevenea că doctorul nu ar fi înțeles-o. Terrierul îi spunea ceva vacii, îi dădea instrucțiuni. O propoziție scandată, iar capul bovin se înclină drept răspuns. Fără îndoială că muştele nu-i dădeau pace în zilele cu arşiță – sau poate o apăra boneta plisată?

Când se îndreptau spre uşă, pacienta mai făcu o ultimă încercare.

— Lentilele permanente sunt la fel ca acestea?

— Absolut la fel, hămăi chirurgul, doar că vor fi incolore. Veți vedea totul în culorile naturale. Aşadar, pe joi.

Plecă, însoțit de soră. Îi auzea şoptind în afara uşii. Şi acum ce urma să se întâmple? Şi dacă într-adevăr era un fel de test, îşi vor scoate măştile imediat? Marda West avea impresia că răspunsul la această întrebare era de o importanță capitală. Vicleşugul nu i se părea întru totul corect; era un abuz de încredere. Se strecură afară din pat şi se duse la uşă. Îl auzi pe chirurg – „O pastilă şi jumătate. E puțin cam surescitată. Sigur, o reacție firească".

Deschise brusc şi curajos uşa. Stăteau acolo, pe

coridor tot cu măştile. Se întoarseră s-o privească, iar ochii ageri şi iscoditori ai terrierului, ca şi ochii adânci ai vacii exprimau reproşul, ca şi cum pacienta, înfruntându-i, ar fi comis o impolitețe.

— Doriți ceva, doamnă West? întrebă sora Brand.

Marda West rămase cu privirea pironită de-a lungul coridorului. Tot etajul era angrenat în această amăgire. O infirmieră, înarmată cu făraş şi perie, care ieşea din salonul alăturat, avea cap de nevăstuică pe un trup slăbuț, iar sora care înainta la capătul celălalt, era o pisicuță jucăuşă, cu boneta aşezată cochet pe zulufii pufoşi, în vreme ce doctorul de lângă ea era un leu falnic. Chiar şi portarul, care sosise în acea clipă cu liftul de vizavi, purta între umeri un cap de mistreț. Ridică bagajul, grohăind îndesat. Marta West simți primul fior ascuțit de spaimă. De unde puteau să ştie toți oamenii ăştia că ea va deschide uşa chiar în acea clipă? Cum ar fi putut să pună la cale defilarea altor măşti pe coridoare, apariția surorilor şi a doctorului, a infirmierei din camera alăturată, a portarului din lift? Probabil că pe chip i se aşternuse o parte din spaimă, căci sora Brand, vaca, o sprijini şi o conduse înapoi în salonul ei.

— Vă simțiți bine, doamnă West? o întrebă ea, neliniştită.

Marda West se urcă încet în pat. Dacă era o conspirație, ce scop avea? Şi oare ceilalți pacienți erau amăgiți în acelaşi mod?

— Mă simt cam obosită, spuse ea. Aş vrea să dorm.

— Bine, spuse sora Brand, v-ați agitat cam mult.

Amestecă ceva în paharul de medicamente, şi de data asta, Marda West luă paharul cu mâna tremurând. Putea oare o vacă să vadă bine cum să pregătească medicamentul? Dacă cumva făcea vreo greşeală?

— Ce-mi dați? întrebă ea.

— Un sedativ, răspunse vaca.

Margarete şi lucernă. Iarbă verde grasă. Imaginația era destul de puternică ca să le simtă pe toate trei amestecate în paharul cu medicament. Pacienta se

scutură. Se lăsă înapoi pe pernă, iar sora Brand închise draperiile.

— Acum vă rog să vă relaxaţi, spuse ea şi când vă veţi trezi o să vă simţiţi mult mai bine.

Capul greoi se întinse înainte – aştepta din clipă în clipă să deschidă botul să mugească. Sedativul îşi făcu efectul instantaneu. Trupul îi era deja invadat de o senzaţie de moleşeală.

Curând sosi şi întunericul binecuvântat, dar când se trezi nu avu parte de echilibrul mintal la care se aşteptase, ci de prânzul adus de pisicuţă. Sora Brand ieşise din tură.

— Cât o să mai dureze? întrebă Marda West.

Se resemnase la ideea vicleşugului. Un somn fără vise îi redase energia şi o parte din încredere. Dacă mascarada era cumva necesară pentru recăpătarea vederii, sau chiar dacă o făceau pentru cine ştie ce motiv de neînţeles era treaba lor.

— La ce vă referiţi, doamnă West? întrebă pisicuţa, zâmbitoare.

Ce mogâldeaţă capricioasă, cu guriţa încreţită în sus! În timp ce vorbea, duse o mână la bonetă.

— Testul ăsta pentru vedere, spuse pacienta, ridicând capacul de pe farfuria cu pui fiert. Nu înţeleg ce rost are să vă schimonosiţi în halul ăsta. La ce bun?

Pisicuţa, serioasă, dacă o pisicuţă poate fi serioasă, continua să o privească fix.

— Nu vă supăraţi, doamnă West, dar nu înţeleg. I-aţi spus surorii Brand că încă nu vedeţi foarte bine?

— Nu e vorba că nu văd, replică Marda West. Văd perfect. Scaunul e scaun. Masa e masă. O să mănânc pui fiert. Dar dumneata de ce arăţi ca o pisicuţă, ba încă o mâţă în toată regula?

Poate că nu fusese prea delicată. Era greu să nu-ţi ieşi din fire. Sora – Marda West îşi aminti vocea, era a Surorii Sweeting[6], şi numele îi venea ca turnat – se îndepărtă de

---

[6] Bombonica (aprox, engl.)

lângă măsuța cu rotile.

— Scuzați-mă că nu vin să vă zgârii, spuse ea. E prima oară când mă face cineva pisică.

Zgâriatul i se potrivea perfect. Scosese deja ghearele. Pe coridor putea foarte bine să toarcă lângă leu, dar lângă Marda West nici vorbă de aşa ceva.

— Nu inventez nimic, spuse pacienta. Văd foarte bine. Dumneata eşti o mâță, iar sora Brand este o vacă, dacă vrei să ştii.

De data asta, insulta probabil că sunase ca fiind intenționată. Sora Sweeting avea nişte mustăți grozave.

Mustățile se zburliră.

— Mă scuzați, doamnă West, spuse ea, după ce terminați de mâncat puiul, sunați să vă aduc al doilea fel.

Ieşi furioasă din cameră. Dacă ar avea coadă, se gândi Marda West, n-ar da din ea veselă, ca domnul Greaves. Ar zvâcni-o nervoasă, Nu, era imposibil să poarte măşti! Surpriza şi iritarea pisicuței fuseseră mult prea reale. Şi nu se putea ca întreg personalul spitalului să joace o asemenea mascaradă doar pentru o singură pacientă, doar pentru Marda West – cheltuielile ar fi fost uriaşe. Prin urmare, vina o purtau lentilele. Prin însăşi natura lor, printr-o caracteristică dincolo de înțelegerea novicelui, probabil că transformau persoana studiată prin intermediul lor. În minte îi răsări pe neaşteptate un gând, şi împingând deoparte măsuța cu rotile, se dădu jos din pat şi se duse la oglindă. Imaginea reprezenta propriul ei chip. Lentilele întunecate îi ascundeau ochii, dar cel puțin chipul era al ei.

„Slavă Domnului”, îşi spuse în sinea ei, însă gândul că la mijloc era un vicleşug începu din nou să-i dea târcoale. Faptul că prin lentile fața ei nu se vedea schimbată sugera un complot; prima idee cu măştile fusese corectă. Dar de ce? Ce câştigau? Puseseră oare la cale s-o scoată din minți? Alungă ideea imediat – era prea gogonată. Se afla într-un spital londonez cu reputație, iar personalul era bine cunoscut. Chirurgul

operase şi membri ai familiei regale. Şi în afară de asta, dacă ar fi intenționat s-o înnebunească, sau chiar s-o ucidă, puteau s-o facă pur şi simplu cu droguri. Sau cu anestezie. Ar fi fost simplu să-i administreze mai mult anestezic decât era necesar câtă vreme au operat-o şi s-o fi lăsat să moară. Nimeni n-ar fi recurs la o metodă atât de indirectă ca aceea a deghizării doctorilor şi personalului în animale. Trebuia să mai facă o verificare. Se duse la fereastră şi se aşeză îndărătul draperiei; se uita în stradă după trecători. O clipă nu văzu pe nimeni. Era ora prânzului şi circulația nu era intensă. Pe urmă, la capătul străzii trecu un taxi, dar prea departe ca să poată vedea capul şoferului. Aşteptă. Portarul ieşi din clădirea spitalului şi se opri pe trepte, privind în susul şi în josul străzii. Capul de mistreț se vedea clar. Totuşi, el nu conta. Putea să facă parte din conspirație. Se apropia o furgonetă, dar nu reuşi să distingă şoferul... da, încetini în dreptul spitalului şi scoase capul pe geam – capul era turtit ca de broască, cu ochii bulbucați. Cu inima strânsă, plecă de la geam şi se urcă înapoi în pat. Îi pierise pofta de mâncare – dădu la o parte farfuria cu friptura de pui neatinsă. Nu sună la sonerie, dar după o vreme uşa se deschise. Nu era pisicuța, ci infirmiera mărunțică cu capul de nevăstuică.

— Doriți tartă cu prune sau înghețată, doamnă? întrebă ea.

Marda West, cu ochii pe jumătate închişi, scutură din cap. Nevăstuica, înaintă sfioasă să ia tava şi rosti din nou:

— Brânză, sau cafea?

Capul se îmbina cu gâtul perfect, fără nicio cusătură. Nu putea fi o mască, cu excepția cazului când cine ştie ce proiectant genial ar fi inventat măşti care se lipeau de trup, în care țesătura se contopea cu pielea.

— Numai cafea, spuse Marda West.

Nevăstuica dispăru. La uşă se auzi un alt ciocănit şi pisicuța intră în cameră, cu spatele arcuit, cu smocul de păr zburlit. Puse jos cu zgomot cafeaua fără să scoată un

cuvânt, iar Marda West, iritată – căci fără îndoială, dacă cineva trebuia să dea semne de nerăbdare, cine putea fi decât ea? – spuse pe un ton tăios.

— Să-ți torn puțin lapte în castronaş?

Pisicuța se întoarse.

— Gluma e glumă, doamnă West, răspunse ea, şi mie-mi place să mă amuz. Dar grosolănia n-o înghit!

— Miau! făcu Marda West.

Pisicuța o zbughi din cameră. Nimeni, nici măcar nevăstuica nu apăru să ia ceaşca de cafea. Pacienta căzuse în dizgrație. Puțin îi păsa. Dacă personalul spitalului îşi închipuia că poate câştiga această bătălie, se înşela. Se duse din nou la fereastră. Un bătrân peşte cod, sprijinindu-se în două cârje, era condus la o maşină de portarul cu cap de mistreț. Ideea complotului cădea. N-aveau cum să ştie că ea îi urmăreşte. Se duse la telefon şi ceru centralistei să-i facă legătura cu biroul soțului. O clipă mai târziu îşi dădu seama că probabil încă nu se întorsese de la masă. Totuşi, i se dădu legătura şi, spre norocul ei, îl găsi.

— Jim... Jim, iubitule.

— Da?

Ce uşurare să auzi glasul familiar şi îndrăgit. Se întinse din nou în pat, cu receptorul la ureche.

— Iubitule, când poți veni?

— Nu pot înainte de seară, din păcate. Am o zi imposibilă, tot felul de probleme. Ei, cum, a mers? E totul în regulă?

— Nu prea.

— Cum adică? Nu vezi? Nu cumva Greaves a greşit operația?!

Cum să-i explice ce i se întâmplase? La telefon ar fi sunat o prostie.

— Nu, văd. Văd perfect. Numai că... toate surorile arată ca nişte animale, Greaves la fel. E un fox-terrier. Unul micuț din rasa Jack Russel care amuşină vizuinile de vulpi.

— Ce naiba tot îndrugi?

În acelaşi timp îi spunea ceva secretarei, ceva despre o altă întâlnire, şi după timbrul glasului îşi dădu seama că e ocupat, foarte ocupat şi că îşi găsise cel mai nepotrivit moment să-i telefoneze.

— Ce vrei să spui cu Jack Russell? repetă el.

Marda West pricepu că n-avea niciun rost. Trebuia să aştepte până va veni. Pe urmă o să încerce să-i explice totul, iar el va reuşi să descopere ce se ascundea îndărătul acestor lucruri.

— Lasă, nu-i nimic, spuse ea. O să-ți povestesc când vii.

— Scuză-mă, răspunse el, dar zău că sunt într-un iureş nebun. Dacă lentilele nu sunt bune, spune cuiva. Spune surorilor, sorei şefe.

— Da, răspunse ea, da.

Pe urmă închise. Puse receptorul jos. Luă o revistă, una lăsată cândva de Jim, probabil. Era bucuroasă să descopere că n-o dureau ochii de la citit. Iar lentilele albastre nu deformau fotografiile; oamenii, bărbați şi femei, arătau normal, ca întotdeauna. Fotografii de nuntă, ocazii sociale, debutante, toate erau aşa cum trebuiau să fie. Numai aici, în spital şi pe strada din fața ei, erau altfel.

Abia târziu după-amiaza veni sora-şefă să stea puțin de vorbă cu ea. Ştia că era sora-şefă după îmbrăcăminte. Dar acum, inevitabil şi fără s-o mai mire, observă că pe umeri avea un cap de oaie.

— Sper că vă simțiți bine, doamnă West?

În glas i se strecurase o uşoară notă de interogație. O umbră de behăit?

— Da, mulțumesc,

Marda West rostea cuvintele cu precauție. N-avea rost s-o irite pe sora-şefă. Chiar dacă totul ar fi fost un complot uriaş, mai bine să nu înrăutățească lucrurile.

— Lentilele se potrivesc bine?

— Foarte bine.

— Mă bucur. Operația a fost grea şi ați trecut foarte bine perioada de convalescență.

Asta e, se gândi pacienta, îmi cântă în strună. Face parte din joc, bineînțeles,

— Domnul doctor mi-a spus că peste câteva zile vă schimbă lentilele cu cele permanente.

— Da, aşa a spus.

— E cam neplăcut să nu poți distinge culorile, nu?

— După cum stau lucrurile, mai bine aşa.

Replica îi scăpase fără să vrea. Sora-şefă îşi netezi uniforma. Dacă ai ştii cum arăți, se gândi pacienta, legată cu şnurulet sub bărbia aia de oaie, ai înțelege la ce mă refer.

— Doamnă West...

Sora păru stânjenită şi-şi întoarse capul de oaie în altă direcție.

— Doamnă West, sper să nu vă deranjeze ceea ce am să vă spun, dar surorile noastre îşi îndeplinesc foarte bine îndatoririle pe care le au şi noi toți ne mândrim cu ele. Muncesc peste program, după cum ştiți şi cred că nu e prea frumos să râdeți de ele, deşi sunt convinsă că dumneavoastră ați vrut doar să vă amuzați...

Beee... beee... Behăie cât vrei!... Marda West strânse din buze.

— Asta pentru că am numit-o pe sora Sweeting pisieuță?

— Nu ştiu cum ați numit-o, doamnă West, dar era foarte necăjită. A venit la mine în birou aproape cu lacrimi în ochi.

Zburlindu-se, vrei să spui. Scuipând şi zgâriind. Mânuțele ei destoinice au adevărate gheruțe,

— N-o să se mai întâmple.

Era hotărâtă să nu mai spună nimic. Nu era vina ei. Nu ea ceruse lentilele care deformau, care mistificau şi disimulau.

— Probabil că întreținerea unui astfel de spital se ridică la sume foarte mari, adăugă ea.

— Aşa este, răspunse sora şefă. Răspunse oaia. Şi nu se poate realiza decât cu o pregătire excelentă a personalului de îngrijire şi cu cooperarea tuturor

pacienților.

Remarca fusese rostită cu adresă. Până şi o oaie poate întoarce vorba.

— Sora şefă, spuse Marda West, haideți să nu ne mai încontrăm. Care este de fapt scopul la tot ceea ce se întâmplă?

— Scopul cui doamnă West?

— Circului ăstuia, mascaradei.

Aşa deci, până la urmă tot i-o trântise. Şi ca să-şi întărească argumentul, arătă spre bonetă.

— De ce v-ați ales tocmai această deghizare? Nici măcar nu e nostimă.

Se lăsă tăcerea. Sora, care simulase înainte că vrea să se aşeze, să continue discuția, se răzgândi şi se îndreptă încetişor spre uşă.

— Noi, care am fost instruite la Sf. Hilda, suntem mândre de insigna ce-o purtăm, spuse ea. Sper că peste câteva zile ne veți părăsi, doamnă West, şi că atunci veți privi în urmă cu mai multă îngăduință decât ne priviți acum.

Ieşi din cameră. Marda West ridică din nou revista pe care o aruncase, dar o găsi plictisitoare. Închise ochii. Îi deschise iar. Îi închise din nou. Dacă scaunul s-ar fi transformat într-o ciupercă, iar masa într-o căpiță de fân, atunci vina ar fi purtat-o lentilele. De ce se schimbau însă numai oamenii? Ce se întâmpla cu ei? Nu deschise ochii când i se aduse ceaiul şi nici când vocea rosti plăcut: „Aveți nişte flori, doamnă West". Aşteptă ca proprietara vocii să iasă din cameră. Florile erau garoafe. Cartea de vizită era a lui Jim. Iar mesajul era „Fruntea sus. Nu-i chiar atât de rău cât pare".

Zâmbi şi-şi îngropă fața în flori. Nu aveau nimic fals. Nici mirosul nu era neobişnuit. Garoafele erau garoafe, parfumate, grațioase. Chiar şi sora de gardă care intră să Ie pună în apă n-o enervă cu capul ei de cal. La urma urmelor era un ponei, cochet, cu o steluță albă în frunte. l-ar fi stat foarte bine în ring.

— Mulțumesc, îi zâmbi Marda West.

Ziua ciudată se scurgea încet, iar ea aştepta nerăbdătoare să se facă ora opt. Se spălă, îşi schimbă halatul şi-şi aranjă părul. Închise draperiile şi aprinse lampa de lângă pat. O cuprinsese un sentiment ciudat de nervozitate. Îşi dădu seama că ziua fusese atât de stranie, încât nu se gândise nicio clipă la sora Ansel. Draga, liniştitoarea, fermecătoarea soră Ansel care urma să intre de gardă la ora opt. Oare şi ea făcea parte din conspiraţie? Dacă da, atunci Marda West o să le provoace la luptă deschisă. Sora Ansel nu putea s-o mintă. O să se ducă direct la ea şi o să-i pună mâinile pe umeri, o să-i cuprindă masca între palme şi o să-i spună: „Hai scoate-o. Pe mine nu trebuie să mă păcăleşti". Dar dacă cumva de vină erau lentilele, dacă în tot acest răstimp ele purtaseră întreaga vină, cum avea ea să explice?

Stătea în faţa oglinzii şi-şi întindea crema pe faţă; uşa probabil că se deschisese fără zgomot; auzi însă glasul binecunoscut, vocea mieroasă şi dulce, care îi spunea:

— Am venit puţin mai devreme, dar n-am îndrăznit să intru. M-aţi fi luat drept o sentimentală.

Alunecă uşor în raza vizuală; capul lung, de şarpe, gâtul răsucit, limba ascuţită şi despicată care zvâcnea iute, apărură în oglinda din spatele Mardei West.

Pacienta nu se clinti. Numai mâna, continua să întindă crema pe faţă. Şarpele însă era într-o continuă agitaţie; se întorcea, se răsucea, de parcă ar fi cercetat borcănaşele cu cremă, parfumul, pudra.

— Ei, cum vă simţiţi acum că puteţi vedea?

Vocea surorii Ansel, izvorând din acel cap părea şi mai grotescă şi mai hidoasă, iar faptul că în vreme ce rostea cuvintele, limba zvâcnea în acelaşi ritm, îi paraliza orice fel de acţiune. Marda West simţi că i se face rău de la stomac, că se înăbuşă şi pe neaşteptate reacţia de ameţeală puse stăpânire pe ea. Se întoarse, dar în acea clipă mâinile puternice ale surorii o prinseră; se lăsă dusă la pat, întinsă, cu ochii închişi; îi trecu ameţeala.

— Vai de mine, dar ce v-au dat? Nu cumva din cauza sedativului? L-am văzut trecut în fişă; vocea blândă, atât de calmă şi liniştitoare nu putea aparține decât unei persoane pline de compasiune. Pacienta nu deschise ochii. Nu îndrăznea. Stătea întinsă în pat, în aşteptare.

— A fost o încercare prea grea, spunea vocea. Ar fi trebuit să nu vă lase să vă agitați atât din prima zi. Ați avut vizitatori?

— Nu.

— Totuşi trebuia să vă odihniți. Arătați foarte palidă. Domnul nu trebuie să vă găsească aşa. Cred că ar fi bine să-i telefonez să nu vină astăzi.

— Nu... vă rog, vreau să-l văd, trebuie să-l văd.

Teama o făcu să deschidă ochii, dar în acelaşi timp, greața o apucă din nou, căci capul de şarpe, mai ridicat decât înainte, se răsucea afară din gulerul uniformei şi pentru prima oară zări ochii pungiți, cât o gămălie de ac, ascunşi. Duse mâna la gură ca să-şi înăbuşe un strigăt.

Sora Ansel scoase o exclamație care trăda neliniştea.

— Ceva nu v-a priit deloc, spuse ea. Nu cred că e sedativul de vină. L-ați luat de multe ori până acum. Ce-ați avut la masă astă-şeară?

— Peşte fiert; nu mi-a fost foame.

— Poate n-a fost prea proaspăt. Am să mă interesez dacă s-a mai plâns cineva. Până atunci, vă rog să stați liniştită şi să nu vă mai agitați.

Uşa se deschise şi se închise uşor, iar Marda West, încălcând instrucțiunile, se furişă jos din pat şi înşfăcă prima armă la îndemână, forfecuța de unghii. Pe urmă se urcă din nou în pat, cu inima zvâcnind; ascunse forfecuța sub pernă. Repulsia fusese prea mare. Trebuia să se apere dacă cumva şarpele s-ar fi apropiat de ea. Acum era sigură că ceea ce se întâmpla era real, era adevărat. O forță malefică pusese stăpânire pe spital şi pe pacienții lui, sora şefă, surorile, doctorii de gardă, chirurgul ei – erau cu toții în puterea acestei forțe, cu toții coautorii unei fărădelegi cumplite, al cărei scop era de neînțeles. Aici, pe strada Clipper Watling se urzea un

complot mârşav, iar ea, Marda West era unul dintre pioni, urma să fie folosită ca un instrument, nu se ştie în ce mod. Un lucru era sigur. Nu trebuia să le arate că îi suspectează. Trebuia să încerce să se poarte cu sora Ansel ca şi până atunci. O singură scăpare şi ar fi fost pierdută, Trebuia să se prefacă că se simte mai bine. Dacă s-ar fi lăsat copleşită de ameţeală, sora Ansel putea să se aplece asupra ei cu capul de şarpe şi limba zvâcnită. Uşa se deschise şi sora se înapoie. Marda West îşi încleştă mâinile sub cearşaf. Pe urmă se forţă să zâmbească.

— Câtă bătaie de cap vă dau, spuse ea. Mă simt uşor ameţită, dar mi-a trecut.

Şarpele alunecos ţinea în mână o sticluţă. Se duse la chiuvetă şi luând paharul pentru medicamente turnă în el trei picaturi.

— Asta o să vă liniştească, doamnă West, spuse ea, şi spaima cuprinse din nou pacienta, căci într-adevăr, cuvintele în sine constituiau o ameninţare. „O să vă liniştească”. Ce să liniştească? S-o liniştească definitiv? Lichidul era incolor, dar asta nu spunea nimic. Luă paharul întins spre ea şi inventă un subterfugiu.

— N-aţi putea să-mi daţi o batistă curată din sertarul de acolo?

— Cum să nu!

Şarpele întoarse capul şi în acea clipă, Marda West răsturnă conţinutul paharului pe podea. Pe urmă, fascinată, îngreţoşată, urmări capul răsucit care se vârî în sertarul dulăpiorului, căutând batista, apoi reveni iar. Marda West îşi ţinu răsuflarea când şarpele se apropie de ea; de data asta observă că gâtul nu era neted ca la viermi, aşa cum păruse la început, ci avea solzi zigzagaţi. Şi ciudat, boneta era aşezată absurd, ca la pisicuţă, la oaie sau la vacă. Luă batista.

— Mă faceţi să mă simt prost, spuse vocea, mă fixaţi foarte intens. Încercaţi cumva să-mi citiţi gândurile?

Marda West nu răspunse. Întrebarea putea fi o capcană.

— Spuneți-mi, continuă vocea, vă nemulțumeşte ceva? Arăt altfel decât cum vă aşteptați?

Altă cursă. Trebuia să fie prevăzătoare.

— Nu, spuse ea, încetişor, dar e greu de spus din cauza bonetei. Nu vă văd părul.

Sora Ansel râse, un sunet învăluitor, cu o intensitate joasă, care în lungile săptămâni nevăzătoare fusese atât de ademenitor. Sora ridică mâinile şi într-o clipă creştetul capului de şarpe fu dezgolit – teşit, lat cu V-ul de viperă la iveală.

— Merge? întrebă sora.

Marda West se chirci între perne. Totuşi se sili să zâmbească din nou.

— Foarte drăguț, articulă ea. Zău, foarte drăguț.

Boneta fu aşezată la loc, gâtul lung se încolăci şi pe urmă, păcălit, şarpele luă paharul pentru medicamente din mâna pacientei şi-l puse înapoi pe chiuvetă. Prin urmare nu era chiar atât de atotştiutor.

— Când voi merge acasă la dumneavoastră, spuse sora Ansel, nu voi mai fi nevoită să port uniforma asta – adică, dacă nu doriți. Ştiți, atunci veți fi o pacientă particulară, iar eu, timp de o săptămână, infirmiera dumneavoastră personală.

Pe Marda West o trecură brusc fiori reci. În vălmăşagul zilei uitase de planuri. Sora Ansel urma să-i însoțească timp de o săptămână, Totul era aranjat. Lucrul esențial era să nu dea semne de frică. Trebuia ca totul să pară neschimbat. Pe urmă o să vină Jim şi o să-i povestească de-a fir-a-păr. Chiar dacă n-o să vadă capul de şarpe cum îl vedea ea – şi fără îndoială că aşa s-ar putea întâmpla, în cazul în care hiper-vederea ei se datora lentilelor – trebuia măcar să priceapă că din motive mult prea serioase ca să mai fie expuse, nu mai avea încredere în sora Ansel şi nu mai dorea să fie însoțită de ea la întoarcere. Planul trebuia să fie schimbat. N-avea nevoie s-o îngrijească. Nu-şi dorea decât să ajungă din nou acasă.

Sună telefonul de pe noptieră, iar Marda West îl

înşfăcă ca şi cum ar fi apucat un colac de salvare. Era soțul ei

— Scuză-mă că am întârziat, spuse el. Mă arunc într-un taxi şi sosesc într-o clipă. M-a reținut avocatul.

— Avocatul? întrebă ea,

— Da, firma Forbes şi Miliwall, ai uitat? În legătură cu fondul fiduciar.

Uitase. Fuseseră atâtea discuții despre bani înainte de operație! Ca de obicei, tot felul de sfaturi contradictorii. Şi până la urmă Jim pusese toată afacerea în mâinile celor de la Forbes şi Millwall.

— A, da. Eşti mulțumit de ce-ai discutat?

— Destul de. Îți povestesc când ajung.

Închise, şi ridicând privirea văzu capul de şarpe care o fixa. Bineînțeles, se gândi Marda West, bineînțeles că ai vrea să afli ce am discutat.

— Trebuie să promiteți că nu vă veți agita prea mult când va veni domnul West.

Sora Ansel rămăsese cu mâna pe clanță.

— Nu mă agit de loc. Numai că abia aştept să-l văd.

— Sunteți puțin cam îmbujorată.

— E cald în cameră.

Gâtul mişcător se cocoță în sus, pe urmă se întoarse către geam. Pentru prima oară, Marda West avu impresia că şarpele nu se simțea în largul său. Sesiza tensiunea din atmosferă. Ştia, era imposibil să nu-şi dea seama, că relațiile dintre soră şi pacientă se schimbaseră.

— Am să las puțin fereastra întredeschisă.

Dacă ai fi toată şarpe, se gândi pacienta, ți-aş putea da un brânci pe geam afară. Sau nu cumva mi te-ai înfăşură în jurul gâtului şi m-ai strangula?

Deschise fereastra şi oprindu-se o clipă, probabil în speranța unui cuvânt de mulțumire, şarpele se apropie de capul patului. Pe urmă gâtul intră în guler, limba zvâcni de câteva ori şi cu o mişcare alunecoasă sora Ansel ieşi din cameră. Marda West stătea cu urechea la pândă după sunetul portierei taxiului jos, în stradă. Se

gândea dacă nu l-ar fi putut convinge cumva pe Jim să rămână noaptea aceea în spital. Dacă i-ar fi explicat teama, groaza ei, ar fi înțeles precis. Şi-ar da seama imediat dacă şi el observase că ceva nu era în regulă. Ea o să sune la sonerie, pretextând că vrea s-o întrebe ceva pe sora Ansel şi pe urmă, după expresia chipului; după tonul lui, şi-ar da seama dacă şi el vedea ceea ce vedea ea.

În cele din urmă, sosi şi taxiul. Îl auzi cum încetineşte, cum se trânteşte portiera şi slavă Domnului, jos, în stradă, răsună vocea lui Jim. Taxiul plecă. Jim urca probabil cu liftul. Auzi paşii lui pe coridor, pe urmă, din nou vocea – probabil că-i spunea ceva şarpelui. O să ştie imediat dacă i-a văzut capul. O să intre în cameră speriat necrezându-şi ochilor, declarând că totul era o farsă, o pantomimă. Dar de ce nu se grăbea? De ce mai zăbovea acolo şi continua să discute cu glas scăzut? Uşa se deschise, umbrela şi pălăria atât de familiare îşi făcură primele apariția, pe urmă silueta liniştitoare, masivă, dar – Doamne... nu... te implor, Dumnezeule, nu şi Jim, NU şi Jim, obligat să poarte mască, obligat să intre în complotul ăsta al diavolilor, al minciunilor... Jim avea cap de vultur. Inconfundabil. Ochiul duşmănos, ciocul însingurat, pielea atârnând pungită. Rămase între perne, împietrită, în timp ce Jim îşi aşeză umbrela într-un colț, îşi scoase pălăria şi-şi împături fulgarinul.

— Înțeleg că nu te simți prea bine, spuse el, întorcându-şi capul de vultur, ca s-o scruteze – că ți-e puțin greață şi eşti cam întoarsă pe dos. Nu stau mult. Un somn bun o să te refacă.

Era prea paralizată ca să mai răspundă. Rămase nemişcată când el se aplecă peste pat ca s-o sărute. Ciocul vulturului era ascuțit.

— Sora Ansel mi-a spus că este reacția după şocul brusc al redării vederii. Fiecare pacient reacționează diferit. Zicea că te vei simți mult mai bine când o să te aducem acasă.

Noi... Sora Ansel şi Jim. Prin urmare, planul nu se

schimbase.

— Nu ştiu, spuse ea cu glas stins, dacă mai vreau ca sora Ansel să vină cu mine acasă.

— N-o mai vrei pe sora Ansel? tresări el. Doar tu ai fost cu ideea asta. Nu se poate să schimbăm aşa totul, dintr-o dată.

Nu mai era vreme de răspuns. Deşi n-o sunase la sonerie, sora Ansel intră în cameră.

— Doriți o cafea, domnule West? o întrebă.

Era rutina de seară. Totuşi întrebarea suna neaşteptat, ca şi cum fusese pregătită în afara uşii.

— Mulțumesc, soră, aş bea o ceaşcă. Ce mai e şi prostia asta să nu veniți la noi acasă?

Vulturul se întoarse către şarpe; capul şarpelui se bâțâi, iar Marda West îşi dădu seama, pe măsură ce-i observa – şarpele cu limba zvâcnită, vulturul cu capul înfundat între umerii umani, – că planul cu venitul surorii Ansel acasă nu fusese de fapt planul ei; îşi aminti acum că prima sugestie sosise de la sora Ansel. Sora, Ansel afirmase că Marda West avea nevoie de îngrijire în perioada convalescenței. Sugestia sosise după ce Jim îşi petrecuse seara râzând şi glumind, în vreme ce soția lui ascultase, cu bandajele pe ochi, fericită să-l audă atât de vesel. Acum, urmărind capul pleşuv al cărui V de viperă era ascuns sub boneta de soră, îşi dădu seama de ce vroia sora Ansel să se întoarcă împreună cu ea şi de ce Jim nu se opusese, de ce acceptase de fapt planul pe dată şi îl socotise bun.

Vulturul deschise ciocul însângerat:

— Să nu-mi spuneți că v-ați certat…

— Nici vorbă.

Şarpele îşi răsuci capul, privi pieziş spre vultur şi adăugă:

— Doamna West este puțin obosită astă seară. A avut o zi grea, nu-i aşa, doamnă dragă?

Cum să-i dea cel mai bun răspuns? Nimeni nu trebuia să-şi dea seama – nici vulturul, nici şarpele, nici vreuna din creaturile aşezate pe umerii de om care o

înconjurau şi o încercuiau, nu trebuiau să afle sau măcar să bănuiască.

— Mă simt foarte bine, răspunse ea. Puțin buimacă. Dar cum spune şi sora Ansel, mâine dimineață am să mă simt foarte bine.

Cei doi comunicau pe muteşte ca doi complici. Iar faptul că ea îşi dădea seama acum era cel mai înspăimântător dintre toate. Animalele, păsările şi reptilele nu aveau nevoie să vorbească. Se mişcau, se priveau, ştiau exact ce vroiau să spună. Şi totuşi nu vor reuşi s-o distrugă. Cu toată spaima ei paralizantă, mai poseda încă dorința de a trăi.

— Nu te mai deranjez astă-seară cu toate actele, spuse vulturul. Oricum nu ne presează nimeni. Le poți semna şi acasă.

— Ce acte?

Dacă-şi ținea ochii feriți, nici nu era nevoită să privească spre capul de vultur. Vocea era a lui Jim, calmă şi liniştitoare.

— Actele pentru fondul fiduciar pe care mi le-au dat cei de la Forbes şi Millwall Au sugerat să devin şi eu director al fondului

Cuvintele declanşaseră o amintire vagă din săptămânile dinaintea operației. Ceva în legătură cu ochii ei. Dacă operația nu reuşea, ea va avea probleme cu semnătura.

— De ce? întrebă ea, cu vocea nesigură. La urma urmelor sunt banii mei.

Jim râse. Atrasă de sunet, Marda West se întoarse şi văzu ciocul deschis. Se căsca asemeni unei capcane; apoi se închise la loc.

— Nici nu încape discuție, spuse el. Dar nu asta e problema. Problema e că voi putea să semnez eu în locul tău dacă vei fi plecată sau te vei îmbolnăvi.

Marda West se uită spre şarpe, iar şarpele, conştient, se strânse în guler şi lunecă spre uşă.

— Să nu rămâneți mult timp, domnule West, murmură sora Ansel. Pacienta noastră trebuie să se

odihnească bine în seara asta.

Alunecă afară din cameră; Marda West râmase singură cu soțul ei. Cu vulturul.

— Nu mi-am propus nici să plec, nici să mă îmbolnăvesc, spuse ea.

— Sunt convins că nu. Nici una, nici cealaltă: Indivizii ăştia îşi iau întotdeauna măsuri de precauție. Oricum, nu te mai plictisesc cu problema asta acum,

Nu cumva vocea suna mult prea nepăsătoare? Sau mâna care înfunda actele în buzunarul pardesiului era o gheară? Oricum era o posibilitate, o amenințare pentru viitor. Era posibil să se transforme şi trupurile, mâinile şi picioarele să se schimbe în aripi, gheare, copite, labe, iar în jurul ei să nu mai râmână nicio fărâmă de om. Ultima schimbare va atinge probabil vocea umană. Iar când va dispărea şi ea, se va stinge şi speranța. Jungla va pune stăpânire peste tot, o multitudine de sunete şi țipete înălțate din sute de gâtlejuri.

— Chiar ai vorbit serios adineauri în legătură cu sora Ansel? o întrebă el.

Urmări calmă vulturul care-şi pilea unghiile. Avea întotdeauna o pilă în buzunar. Până atunci nu dăduse importanță acestui amănunt – făcea parte din universul lui Jim, ca şi stiloul sau pipa. Acum însă, îndărătul gestului se afla motivația: un vultur avea nevoie de gheare ascuțite că să-şi sfâşie victima.

— Nu ştiu, spuse ea. Mi s-a părut o prostie să mă întorc acasă cu o infirmieră, mai ales că mi-am recăpătat vederea.

Nu-i răspunse imediat. Capul se înfundă mai mult între umeri. Costumul întunecat semăna cu penele gheboşate ale unei păsări mari care cloceşte gânduri nefaste.

— Cred că sora e o comoară, spuse el. Şi tu o să te simți cam nesigură la început. Eu sunt pentru planul inițial. La urma urmelor, dacă nu ne convine, ne putem debarasa de ea oricând.

— Poate, spuse soția.

Încerca să se gândească dacă mai rămăsese cineva în care să poată avea încredere. Familia ei era răspândită. Un frate căsătorit în Africa de Sud, prieteni în Londra, niciunul cu care să se afle în relații strânse. În orice caz nu într-o asemenea măsură. Nimeni căruia să-i spună că infirmiera s-a preschimbat în şarpe şi soțul în vultur. Situația de-a dreptul disperată semăna cu iadul pe pământ. Aceasta era gheena ei. Era singură, conştientă la rece de ura şi cruzimea din jur.

— Ce faci astă seară? îl întrebă ea liniştită.

— Cred că mă duc să iau masa la club, îi răspunse. M-am cam săturat totuşi. Numai două zile, slavă Domnului. Şi pe urmă o să fii din nou acasă.

Da, dar odată cu un vultur şi un şarpe alături, oare nu va fi complet la cheremul lor, mai mult decât aici?

— Ți-a confirmat Greaves că joi îmi dă sigur drumul? întrebă ea.

— Aşa mi-a spus azi-dimineață la telefon. O să-ți pună celelalte lentile, cele care redau toate culorile.

Cele care arată şi trupurile. Asta era explicația. Lentilele albastre nu arătau decât capetele. Constituiau primul test. Greaves, chirurgul, era şi el amestecat, cum era şi firesc. Deținea un loc important în conspirație – poate chiar fusese mituit. Oare cine, încerca ea să-şi reamintească, oare cine sugerase primul operația? Doctorul de familie, după o discuție cu Jim? Nu veniseră amândoi să-i spună că asta era singura şansă să-i salveze vederea? Complotul îşi avea rădăcinile undeva în trecut, luni sau chiar ani în urmă. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, cu ce scop? Îşi scotoci nebuneşte memoria pentru a-şi reaminti o privire, un gest, un cuvânt care i-ar fi putut da o îndrumare în acest complot groaznic, această conspirație îndreptată împotriva ei sau a sănătății sale mentale.

— Arăți cam trasă la față, remarcă el brusc. S-o chem pe sora Ansel?

— Nu…

Cuvântul îi fu smuls din piept, aproape ca un strigăt.

— Cred că mai bine plec. Mi-a spus să nu zăbovesc.

Se ridică de pe scaun – o siluetă greoaie, funestă; închise ochii când veni s-o sărute de rămas bun.

— Somn uşor, draga mea, şi fi curajoasă.

În ciuda spaimei, nu rezistă să nu-i strângă mâna.

— Ce e? întrebă el.

Sărutul familiar ar fi putut s-o îmbărbăteze, nu însă şi ciupitura ciocului de vultur, ciocul pătat de sânge. După ce plecă, începu să suspine, frământându-şi capul între perne.

Ce mă fac? Ce mă fac?

Uşa se deschise din nou; duse mâna la gură. Nu trebuia s-o audă ţipând. Nu trebuia s-o vadă plângând. Cu un efort uriaş reuşi să se stăpânească.

— Cum vă mai simţiţi, doamnă West?

Şarpele stătea la picioarele patului, şi lângă ea doctorul spitalului. Întotdeauna îl simpatizase – un tinerel plăcut, şi deşi ca toţi ceilalţi şi el avea cap de animal, n-o speria. Era un cap de câine, rasa Aberdeen, iar ochii căprui păreau ironici. De mult, în copilărie, avusese şi ea un Aberdeen.

— Aş putea să vă vorbesc între patru ochi? întrebă ea.

— Bineînţeles. Ne laşi puţin singuri, soră?

Scutură din cap către uşă şi sora ieşi. Marda West se ridică în capul oaselor şi-şi împreună mâinile.

— Poate mă credeţi nebună, spuse ea, dar de vină sunt lentilele. Nu mă pot obişnui cu ele.

Veni lângă ea – un Aberdeen de nădejde, cu capul plecat într-o parte, înţelegător.

— Îmi pare rău, spuse el. Sper că nu vă doare nimic!

— Nu, nu, nici nu le simt. Numai că tot ce văd e foarte straniu.

— Să ştiţi că e normal. Lentilele nu redau culorile.

Vocea era veselă, prietenoasă,

— După ce aţi avut atâta timp bandaje, la început totul e şocant şi să nu uitaţi că deasupra ochilor dumneavoastră s-a făcut o intervenţie. Nervii din jurul lor sunt încă foarte sensibili,

— Da, spuse ea.

Vocea, lui, chiar şi capul lui, îi inspirau încredere.

— Ați mai avut pacienți cu acelaşi gen de operație până acum?

— Da, zeci. În câteva zile n-o să mai aveți nicio problemă.

O bătu pe umăr. Ce câine drăguț... Ce câine vesel şi plăcut; ca Angus, mort de atâta amar de ani.

— Să vă mai spun ceva, continuă el. S-ar putea ca vederea să vă fie chiar mai bună decât înainte. De fapt, vedeți mai clar în toate privințele. O pacientă mi-a spus odată că se simțea ca şi cum purtase ochelari toată viața şi abia după operație şi-a văzut prietenii şi familia aşa cum erau în realitate.

— Cum erau în realitate? repetă ea după el.

— Exact. De fapt, avusese întotdeauna vederea slabă. Trăia cu impresia că soțul avea păr castaniu şi el era roşu, de un roşu aprins. La început totul i s-a părut şocant. Dar era ineântată.

Aberdeen-ul se ridică de pe pat... Îşi mângâie stetoscopul de pe halat, şi dădu din cap.

— Domnul Greaves a făcut minuni cu dumneavoastră, vă asigur, spuse el, A întărit un nerv pe care-l crezuse mort. Până acum nu l-ați întrebuințat – era inutil. Aşa că, cine ştie, doamnă West, poate chiar ați intrat în analele medicinii. Oricum, să vă odihniți bine; vă doresc succes. Ne vedem mâine dimineață. Noapte bună.

Ieşi din cameră. Îl auzi cum urează noapte bună surorii Ansel şi se îndepărta pe coridor.

Cuvintele de îmbărbătare o întristară. Într-un fel erau o uşurare, explicațiile păreau să sugereze că nu se pusese la cale niciun complot împotriva ei. În schimb, ca şi pacienta de dinaintea ei, căreia i se aprofundase simțul culorilor, şi ei i se dăduse darul viziunii. Folosea cuvintele pe care le folosise şi el. Marda West putea să vadă oamenii aşa cum erau în realitate. Şi cei pe care îi iubise şi în care avusese cea mai mare încredere erau de

fapt un vultur şi un şarpe...

Uşa se deschise şi sora Ansel întră în cameră, cu sedativul.

— Sunteți gata de culcare, doamnă West? întrebă ea.

— Da, mulțumesc.

Poate că nu există nicio conspirație, dar oricum, dispăruse orice urmă de încredere.

— Lasă-mi-l aici, cu un pahar cu apă. O să-l iau mai târziu.

Urmări şarpele cum aşază paharul pe noptieră. Apoi cum aranjează cearşaful. Pe urmă gâtul răsucit se apropie mai mult şi ochii pungiți zăriră forfecuța de unghii pe jumătate ascunsă sub pernă.

— Ce avem noi aici?

Limba zvâcni afară şi se retrase. Mâna se întinse după forfecuță.

— Puteți să vă întepați. Am s-o pun deoparte, ca să nu vă răniți, da?

Singura ei armă nu fu pusă la loc pe măsuță, ci strecurată în buzunarul halatului. Chiar felul în care sora Ansel vârâse forfecuța în buzunar sugera faptul că era conştientă de bănuielile Mardei West. Vroia s-o lase fără apărare.

— Să nu uitați că dacă doriți ceva nu trebuie decât să 'sunați.

— N-am să uit.

Vocea care păruse odată delicată era acum mieroasă şi prefăcută. Cât de înşelător era auzul, se gândi Marda West, cum mai răstălmăceşte adevărul! Şi pentru prima oară, deveni conştientă de noua ei putere latentă, puterea de a distinge adevărul de falsitate, binele de rău.

— Noapte bună, doamnă West.

— Noapte bună.

Stătea trează, alături se auzea ticăitul ceasului de pe noptieră şi de afară soseau zgomotele de la circulația de pe stradă; îşi concepea planul. Aşteptă până la 11, cu o oră mai târziu decât îşi închipuia că toți pacienții adormiseră. Pe urmă, stinse lumina. Asta o să

amăgească şarpele dacă ar fi venit cumva să tragă cu ochiul prin fanta de la uşă. Şarpele o să creadă că doarme. Marda West se furişă afară din pat. Îşi scoase hainele din garderob şi începu să se îmbrace. Îşi puse haina, pantofii şi-şi legă o eşarfă în jurul capului. Când termină, se duse la uşă şi apăsă uşor pe clanță. Pe coridor era linişte deplină. Rămase câteva clipe nemişcată. Pe urmă făcu un pas peste prag şi se uită în stânga, unde stătea sora de serviciu. Şarpele era acolo. Stătea aplecat peste o carte. Lumina din tavan îi lucea deasupra capului, arătându-l în toată goliciunea lui – era şarpe, nu încăpea nicio îndoială. Uniforma dichisită, plastronul alb, apretat, gulerul bățos, şi din el, ridicându-se unduitor gâtul cu capul lunguieț, turtit şi funest. Marda West aşteptă. Era pregătită să aştepte ore în şir. Şi brusc, sosi sunetul pe care spera să-l audă, soneria din camera unui pacient. Şarpele ridică privirea de pe carte şi se uită la luminița roşie de pe perete. Pe urmă, punându-şi repede manşetele, alunecă de-a lungul coridorului spre salonul pacientului. Ciocăni la uşă şi intră. În clipa în care dispăru, Marda West ieşi din cameră şi merse până la capul scărilor. Era o linişte desăvârşită. Ascultă cu atenție, pe urmă începu să coboare tiptil. Erau patru etaje, patru rânduri de scări, dar treptele nu se vedeau din camera de gardă unde stătuse sora. Norocul era de partea ei.

Jos, în holul de intrare, luminile erau scăzute. Rămase în aşteptare, lângă scară, până când fu sigură că nu o observă nimeni. Distingea spatele portarului de noapte – capul încă nu se vedea, pentru că stătea aplecat pe masa lui – dar când se îndreptă, observă capul masiv de peşte. Ridică din umeri. Doar nu făcuse atâta drum ca să se sperie de un peşte. Traversă cu îndrăzneală holul. Peştele se holbă la ea.

— Doriți ceva, doamnă? o întrebă el.

Era complet idiot, după cum se aştepta. Scutură din cap.

— Nu, am plecat. Noapte bună, spuse ea şi trecu pe

lângă el. Ieşi pe uşile batante şi coborî treptele în stradă. O luă iute la stânga şi văzu un taxi la colţ, îl strigă, fluturând din mână. Taxiul încetini şi aşteptă. Când ajunse lângă portieră observă că şoferul avea chipul negru şi lătăreţ al unei gorile. Gorila rânji. Instinctul o preveni să nu se urce.

— Mă scuzaţi, spuse ea, am făcut o greşeală.

Rânjetul se stinse pe faţa gorilei.

— Hotărăşte-te, cucoană, strigă el; apoi băgă în viteză şi porni.

Marda West îşi continuă drumul. O luă la dreapta, la stânga, din nou la dreapta şi în depărtare văzu luminile străzii Oxford. Grăbi pasul. Traficul cunoscut o atrăgea ca un magnet, ca şi luminile îndepărtate, bărbaţii şi femeile din zare. Când ajunse, se opri, gândindu-se brusc unde să se ducă, unde ar fi putut cere un adăpost. Şi din nou îi veni în minte că nu există niciunul, nu există absolut nimeni; căci perechea care trecea acum pe lângă ea, un cap de broască râioasă pe un trup scund, negru, înlănţuit de braţul unei pantere, nu putea să-i ofere nicio protecţie, iar poliţistul din colţ era un babuin şi femeia care îi vorbea – un purcel împopoţonat. Nimeni nu mai avea chip de om; în nimeni nu te mai puteai încrede. Omul din spatele ei semăna cu Jim, un vultur. Şi pe trotuarul opus erau vulturi. Înspre ea se îndrepta râzând un şacal.

Se întoarse şi fugi. Fugea, lovindu-se de ei, de şacali, hiene, vulturi, câini. Lumea intrase în posesia lor, oamenii nu mai existau. Văzând-o că aleargă, se întorceau să privească după ea, arătau cu degetul, strigau şi chelălăiau, o fugăreau, paşii lor dupăiau în urma ei. Alergă pe strada Oxford, urmărită de ei, în noaptea plină de umbre şi întuneric, fără să găsească vreo rază de lumină, singură într-o lume a animalelor.

— Staţi liniştită, doamnă West, o să simţiţi doar o înţepătură. Nimic altceva.

Recunoscu vocea domnului Greaves, chirurgul, şi vag

îi veni în minte că o prinseseră din nou. Se afla din nou la spital, dar nu mai conta – putea fi oriunde. Cel puțin la spital se obişnuise cu capetele de animale.

Îi schimbaseră bandajele de pe ochi şi pentru asta le era recunoscătoare. Întunericul binecuvântat ascundea hidoşenia nopții.

— Şi acum, doamnă West, cred că necazurile dumneavoastră au luat sfârşit. Cu lentilele astea n-o să mai simțiți nicio durere şi nici nu veți mai fi dezorientată. Lumea a prins din nou culoare.

De fapt, simțea bandajele mai uşoare, cum erau ridicate strat după strat. Şi brusc, totul se limpezi, se făcu lumină şi chipul domnului Greaves prinse contur, zâmbitor, aplecat asupra eî. Alături era o soră dolofană şi veselă.

— Unde vă sunt măştile? întrebă pacienta.

— N-avem nevoie de măşti pentru un lucru atât de simplu, răspunse chirurgul. N-am făcut decât să vă scoatem lentilele temporare. E mai bine acum, nu?

Îşi roti ochii prin cameră. Categoric era mai bine. Distingea, formele, acolo era garderobul, măsuța cu oglindă, vazele cu flori. Toate în culori fireşti, nevoalate. Oricum, însă nu puteau s-o ducă de nas cu povestea că ar fi visat. Eşarfa pe care şi-o înfăşurase în jurul capului înainte de a ieşi afară, în noapte, era atârnată de scaun.

— Mi s-a întâmplat ceva, nu? întrebă ea. Am încercat să fug. Sora se uită la chirurg. Acesta aprobă din cap.

— Da, spuse el, ați încercat. Şi sincer să fiu nici nu vă învinovățesc. Eu port toată vina. Lentilele pe care vi le-am fixat ieri apăsau pe un nerv minuscul, iar presiunea v-a dezechilibrat. Acum însă s-a sfârşit.

Zâmbetul chirurgului împrăştia încredere. Iar ochii mari şi calzi ai surorii Brand – fără îndoială că ea trebuie să fie – priveau *în* jos, spre ea, compătimitor.

— A fost groaznic; spuse pacienta. Nici nu vă pot spune cât de groaznic.

— Nici să nu încercați, răspunse domnul Greaves. Vă promit că n-o să se mai repete.

Uşa se deschise şi doctorul tânăr îşi făcu apariţia. Şi el zâmbea.

— Pacienta este pe deplin refăcută? întrebă el,

— Cred că da, răspunse chirurgul. Dumneavoastră ce ziceţi, doamnă West?

Marda West îi privi pe cei trei pe rând, cu seriozitate – domnul Greaves, doctorul spitalului şi sora Brand – se gândea ce ţesut rănit, zvâcnind dureros, putuse să-i transforme pe cei trei indivizi în prototipuri ale regnului animal, ce celulă face legătura între muşchi şi imaginaţie.

— Am avut sentimentul că eraţi câini, spuse ea. Dumneavoastră, domnule Greaves, eraţi un câine de vânătoare din rasa terrier, iar dumneavoastră un Aberdeen.

Doctorul spitalului îşi atinse stetoscopul şi râse.

— Dar eu chiar sunt, spuse el. Este oraşul meu natal. Raţionamentul n-a fost complet eronat, doamnă West. Felicitări.

Marda West nu râse.

— Pentru dumneavoastră e bine, spuse ca. Pentru alţii însă n-a fost atât de plăcut.

Se întoarse către sora Brand.

— Am crezut că sunteţi o vacă, spuse ea, o vacă blândă. Dar aveaţi coarne ascuţite.

De data asta râse domnul Greaves.

— Aşa, soră, spuse el. Ce ţi-am spus eu de atâtea ori! E timpul să te scoată la păşune să mănânci nişte margarete.

Sora Brand luă totul ca o glumă. Netezi pernele pacientei; zâmbea blajin.

— Mai primim uneori denumiri mai caraghioase, spuse ea. Aşa e în meseria noastră.

Doctorii se îndreptau spre uşă încă râzând, iar Marda West, sesizând atmosfera firească, absenţa oricărei încordări, întrebă:

— Cine m-a găsit, de fapt? Cine m-a adus înapoi?

Domnul Greaves întoarse capul spre ea, de la uşă.

— N-aţi ajuns prea departe, doamnă West, şi slavă Domnului că s-a întâmplat aşa, pentru că altfel s-ar fi putut să nu mai fiţi aici. V-a urmărit portarul.

— Acum s-a terminat, spuse doctorul spitalului şi toată povestea n-a durat decât cinci minute. Aţi fost vârâtă înapoi în pat, în siguranţă, până să vi se întâmple ceva, iar eu eram de gardă. Aşa s-au petrecut lucrurile. Cea care a avut cu adevărat un şoc când nu v-a găsit în pat a fost biata soră Ansel.

Sora Ansel... Repulsia din noaptea trecută nu era atât de uşor de uitat.

— Să nu-mi spuneţi că micuţa noastră artistă era şi ea un animal? zâmbi doctorul spitalului.

Marda West simţi cum se îmbujorează. Va fi nevoită să mintă.

— Nu, spuse ea repede, nu, bineînţeles că nu.

— Sora Ansel e aici, spuse sora Brand.

— A fost atât de necăjită, încât, când a ieşit din tură, nici n-a vrut să se reîntoarcă la cămin să se culce. Doriţi să vorbiţi cu ea?

Pacienta fu din nou cuprinsă de spaimă. Ce-i spusese oare surorii Ansel în febra şi panica nopţii? Până să apuce să răspundă, doctorul spitalului deschise uşa şi strigă pe coridor.

— Doamna West vrea să-ţi dea bună dimineaţa.

Zâmbea cu tot chipul. Domnul Greaves flutură din mână şi dispăru, sora Brand îl urmă, iar doctorul, salutând cu stetoscopul şi făcând în glumă o reverenţă, se retrase spre perete să facă loc surorii Ansel. Marda West rămase cu privirea fixă, apoi, începu să zâmbească stângaci şi întinse mâna.

— Îmi pare rău, spuse ea, îmi cer scuze.

Cum putuse oare s-o vadă pe sora Ansel în chip de şarpe? Ochii căprui, tenul măsliniu şi curat, părul negru prins cochet sub boneta plisată. Iar zâmbetul, zâmbetul acela molcom şi înţelegător...

— Pentru ce vă cereţi scuze, doamnă West? spuse sora Ansel. Nu are de ce să vă pară rău. Aţi trecut

printr-o încercare foarte grea.

Pacienta şi sora îşi strânseră mâinile. Îşi zâmbiră. Şi, ah, Doamne! se gândi uşurată Marda West, ce mulțumire să simți că, o dată cu noua vedere şi cunoaştere, povara neîncrederii şi disperării îi fuseseră ridicate de pe umeri.

— Tot nu înțeleg ce s-a întâmplat, spuse ea, fără să dea drumul mâinii infirmierei. Domnul Greaves a încercat să-mi explice. A fost ceva în legătură cu un nerv.

Sora Ansel se strâmbă spre uşă.

— Nici el nu ştie, şopti ea, şi nici n-o să recunoască pentru că altfel ar da de bucluc, A fixat prea adânc lentilele, asta e. Prea aproape de un nerv. Putea să vă omoare.

Privi spre pacientă. Ochii îi erau surâzători. Era atât de drăgălaşă, atât de blândă.

— Nu vă mai gândiți la asta, spuse ea. De-acum încolo veți încerca să aveți numai gânduri frumoase. Îmi promiteți?

— Promit, spuse Marda West.

Sună telefonul, iar sora Ansel dădu drumul mâinii pacientei şi se întinse după receptor.

— Ştiți cine trebuie să fie, spuse ea. Soțul dumneavoastră, săracul.

Întinse receptorul Mardei West.

— Jim... Jim, tu eşti?

Vocea îndrăgită răsună atât de neliniştită la celălalt capăt al firului.

— Te simți bine? spuse el. Am sunat de două ori la sora şefă, mi-a spus că o să mă anunțe. Ce dracu' s-a întâmplat?

Marda West zâmbi şi dădu receptorul surorii.

— Spuneți-i dumneavoastră, o rugă ea.

Sora Ansel duse receptorul la ureche. Pielea mâinii era măslinie şi catifelată, unghiile luceau de la lacul trandafiriu discret.

— Dumneavoastră sunteți, domnule West? spuse ea.

Pacienta noastră ne-a cam speriat, ce ziceți?

Zâmbi şi scutură din cap spre femeia din pat.

— Ei, puteți să nu mai fiți îngrijorat. Domnul Greaves a schimbat lentilele. Cele vechi apăsau pe un nerv, dar acum totul este în regulă. Poate să vadă perfect. Da, domnul Greaves a spus că putem veni mâine acasă.

Vocea care-ți intra sub piele se contopea cu tentele delicate de culoare, cu ochii căprui. Marda West se întinse din nou după receptor.

— Jim, am avut o noapte groaznică, spuse ea. Abia acum încep să înțeleg. Un nerv lângă creier...

— Am auzit, spuse el. Ce porcărie! Slavâ Domnului că i-au dat de urmă. Individul ăsta, Greaves, trebuia să ştie ce face.

— Nu se mai poate repeta, spuse ea. Acum am lentilele bune şi nu se mai poate repeta.

— Să sperăm. Altfel îl dau în judecată. Dar tu, cum te simți?

— Minunat. Puțin năucită, dar minunat.

— Bravo ție! spuse el. Să nu te agiți. Vin şi eu mai târziu.

Închise. Marda West dădu receptorul surorii Ansel care-l aşeză în furcă.

— Chiar a spus domnul Greaves că mâine dimineață pot pleca acasă? întrebă ea.

— Da, dacă sunteți cuminte.

Sora Ansel zâmbi şi mângâie mâna pacientei.

— Sunteți sigură că doriți să vă însoțesc acasă? o întrebă.

— Cum să nu, răspunse Marda West. Păi, totul e aranjat.

Se ridică în capul oaselor în pat; soarele se strecura prin fereastră, aruncându-şi razele pe trandafiri, crini şi irişii cu tulpinile înalte. Zumzetul traficului de afară se auzea apropiat şi prietenos. Se gândi la grădina care o aştepta acasă, la dormitorul ei, la toate lucruşoarele personale, la rutina de zi cu zi pe care trebuia s-o reia, de vreme ce-i revenise vederea, iar neliniştea şi spaima

ultimelor luni fuseseră îndepărtate pentru totdeauna.

— Cel mai important lucru din lume este vederea, îi spuse ea surorii Ansel. Acum ştiu. Ştiu ce aş fi pierdut.

Sora Ansel, cu mâiniie împreunate în faţă, aproba din cap înţelegătoare.

— Vi s-a redat vederea, spuse ea, un miracol. Şi n-o s-o mai pierdeţi niciodată.

Se îndreptă spre uşă.

— Mă duc până la cămin să mă odihnesc, spuse ea. Acum sunt convinsă că sunteţi în afară de orice pericol, aşa că am să pot dormi. Mai doriţi ceva înainte să plec?

— Dă-mi crema de faţă şi pudra, spuse pacienta; şi rujul, peria şi pieptenele.

Sora Ansel îi aduse lucrurile cerute de pe măsuţa cu oglindă şi i le puse la îndemână. Îi aduse şi oglinda de mână şi sticluţa cu parfum; cu un zâmbet uşor de complicitate mirosi dopul sticluţei.

— Fantastic, murmură ea, ăsta vi l-a dat domnul West, nu-i aşa?

Sora Ansel era deja ca şi inclusă în căminul ei, se gândi Marda West. Se imagină aranjând florile în micul salonaş, alegând cărţile potrivite, căutând un post pe radioul portabil, în caz că sora Ansel s-ar plictisi cumva seara.

— Mă întorc la opt.

Cuvintele familiare, repetate în fiecare dimineaţă de atâtea zile şi săptămâni îi răsunară în auz ca o melodie pe care o îndrăgeşti tot ascultând-o mereu, În fine, cuvintele se legau de o persoană, de un chip care zâmbea şi ai cărui ochi promiteau prietenie şi loialitate.

— Ne vedem diseară.

Uşa se închise. Sora Ansel plecase. Rutina spitalului, întreruptă din cauza agitaţiei din noaptea trecută, îşi recăpăta tiparul obişnuit, în locul întunericului, lumină, în locul negaţiei, viaţa.

Marda West luă dopul sticluţei de parfum şi şi-l trecu pe lângă tâmple. Parfumul se filtră, devenind o parte din ziua caldă şi luminoasă. Ridică oglinda de mână şi privi.

Nimic nu se schimbase în cameră, zgomotele de afară urcau până la ea; deodată, infirmiera mărunțică, care ieri păruse o nevăstuică, intră să şteargă praful.

— Bună dimineața.

Pacienta însă nu răspunse. Poate era obosită. Infirmiera şterse praful şi ieşi.

Marda West luă din nou oglinda şi se privi. Nu, nu se înşelase. Ochii care o priveau erau ochii unei căprioare, în alertă, înainte de a fi sacrificată; iar gâtul căprioarei era deja plecat.

IAZUL

1

Copiii alergară spre pajişte. Acolo aveau spaţiu, lumină şi aer cât pofteau, iar ceva mai departe întrezăreai copacii. Grădinarul tunsese iarba. Din cauza fierbinţelii soarelui de-a lungul zilei, pajiştea se făcuse ţepoasă şi aspră; lângă chioşc însă, unde iarba era înaltă, mai zăboveau câteva picături de rouă, asemeni chiciurei care atârnă de tulpinile subţiri. ʼCopiii tăceau. Primul moment îi lua întotdeauna prin surprindere. Pentru că ne-a aşteptat, se gândi Deborah, cât timp noi am lipsit; pentru că zi de zi, câtă vreme noi ne-am dus la şcoală sau am fost în vacanţa de Paşti cu mătuşile la Hunstaton, nişte mătuşi de-a dreptul pisăloage, sau în vacanţa de Crăciun, cu tata, deplasându-ne cu autobuzul la Londra, la diverse spectacole, ei bine, faptul că grădina ne-a aşteptat constituia un adevărat miracol care îi era dat numai ei să-l cunoască. Un an însemna atât de mult. Oare cum răbdase grădina troienele iernii ce i se stivuiau în cârcă, sau ploaia rece care o năpădea în noiembrie? Fireşte că uneori grădina se distra pe seama paşilor înceţi ai bunicului când străbătea terasa în sus şi în jos, în dreptul ferestrelor, sau când bunica îl striga pe Patch. Grădina era nevoită să îndure luni întregi de tăceri când copiii erau plecaţi. Până şi primăvara, şi zilele de mai sau iunie erau irosite, toate dimineţile cu fluturi şi păsări care săgetau de colo-colo şi nimeni în afară de Patch, întins pe o lespede rece, cu limba scoasă de un cot, nu le lua în seamă. Cât de irosită şi de pierdută putea să fie grădina! „Să nu-ţi închipui că te-am putea uita vreodată”, spuse Deborah

cu glasul nerostit pe care-l folosea când se adresa comorilor ei. „Eu mă gândesc la tine şi când sunt la şcoală, în mijlocul orei de franceză” – atunci însă tristețea fusese de nesuportat, căci sub palme simțise fibra aspră a pupitrului, şi nu iarba peste care se apleca acum cu gând s-o atingă. Copiii avuseseră odată o discuție dacă pe lume există mai multă iarbă sau mai mult nisip, iar Roger, bineînțeles, susținuse că probabil nisip, pentru că trebuiau neapărat să pună la socoteală şi fundul oceanului; dacă priveai în adâncuri, toate oceanele lumii erau pline de nisip. Da, dar şi de iarbă, îl contrazisese Deborah, ierburi unduitoare, ierburi pe care nu le-a văzut nimeni niciodată, iar culoarea lor era probabil mai închisă decât pe câmpii sau în preerie sau în grădinile oamenilor din America. Ba chiar era poate mai înaltă decât copacii şi se mişca la fel ca şi holdele în bătaia vântului. Dăduseră fuga să întrebe pe cineva mai mare: „Ce e mai mult pe lume, nisipul sau iarba?” erau amândoi îmbujorați şi agitați din cauza disputei. Iar bunicul, care-şi căuta foarfeca de tuns gardul viu şi scotocea în sertarul plin de şuruburi, pe cap cu pălăria veche de panama, mormăise agasat: „Cum? Ce?”

Băiatul se făcuse roşu ca para focului – poate era într-adevăr o întrebare prostească – iar fetiței îi dădu prin minte că bunicul chiar nu ştie – oamenii mari nu ştiu niciodată – se strâmbă la frate-său, ca să-i arate că-i ține partea. Mai târziu o întrebase pe bunica, iar ea fiindcă era o persoană practică, le-a răspuns telegrafic: „Cred că nisipul. Gândiți-vă câte fire de nisip sunt”, iar Roger exclamase triumfător: „Ce ți-am spus eu!“. Firele de nisip. Deborah nu se gândise la ele. Magia milioanelor de fire, agățându-se unul de celălalt, pe uscat şi în ocean îi producea amețeală. N-avea decât să iasă Roger învingător, nu conta! Mai bine să te afli în minoritatea ierburilor unduitoare.

Acum, în prima seară a vacanței de vară, îngenunche, apoi se culcă pe pajişte cu mâinile întinse pe lateral ca Isus pe cruce, numai că ea stătea cu fața în jos,

murmurând la nesfârşit cuvintele pe care le reținuse din textul Confirmării: „Un sacrificiu deplin, desăvârşit şi după cuviință… un sacrificiu deplin, desăvârşit şi după cuviință… şi cuminecătura pentru păcatele întregii lumi”. Să se ofere pământului, grădinii; grădinii care aşteptase răbdătoare în toate aceste luni – da, fără îndoială că ar fi gestul suprem.

— Hai, spuse Roger, care-şi întrerupse controlul apreciativ făcut luî Willis; grădinaral tunsese pajiştea exact cât era necesar pentru crichet – şi fără să mai aştepte răspunsul surorii, o luă la fugă spre chioşc şi se repezi la lada din colț unde se țineau țăruşii. Zâmbi când săltă capacul. Mirosul cunoscut îl umplu de mulțumire – vopseaua veche, pe alocuri sărită, şi bineînțeles că păianjenul erau acelaşi, şi pânza la fel… Scoase țăruşii unul câte unul, pe urmă dădu de minge – a, prin urmare nu se pierduse cum se temea el; o mirosi şi-şi vârî dinții în ea ca să-i încerce pielea tocită. Apoi luă totul în brațe şi ieşi afară să aşeze țăruşii.

— Vino să mă ajuți să măsor „zona”, îi strigă el surorii sale şi uitându-se cum ea stătea ghemuită în iarbă, cu fața ascunsă, pe Roger îl cuprinse o strângere de inimă pentru că era limpede că Deborah era din nou în una din toanele ei în care era total absentă şi deci nu va putea să se concentreze asupra jocului.

— Deb! strigă el nerăbdător. Vii să te joci?

Deborah auzi vocea prin mulțimea de sunete produse de pământ, de bătaia inimii şi a pulsului. Dacă punea urechea la pământ, distingea un bâzâit mult mai intens decât al albinelor sau al valurilor la Hunstaton. Cel mai bine semăna cu vântul, dar vântul era haotic. Zumzetul pământului era răbdător; Deborah se ridică în capul oaselor şi inima i se strânse şi ei, ca a fratelui, la gândul jocului, numai că motivul era total diferit. Monotonia partidei care o aştepta avea consistența unei bucăți smulse din intimitatea de care se bucurase până atunci.

— Cât o să dureze? îl întrebă.

Lipsa ei de entuziasm îl descurajă. N-o să fie nicio

distracție dacă o ia ea şi cum i-ar face lui un hatâr. Totuşi, n-avea voie să-i cedeze. Orice concesie din partea lui ar fi fost imediat înhățată şi folosită în avantajul ei.

— O jumătate de oră, îi răspunse, apoi, aşa, ca s-o încurajeze, adăugă: Poți să începi tu.

Deborah îşi apropie nasul de genunchi. Încă nu căpătaseră mireasma de țară, dar dacă i-ar fi frecat puțin cu un smoc de iarbă şi s-ar fi proptit în pământ, şi-ar fi pierdut albeața de Londra.

— Bine, dar nu mai mult de o jumătate de oră, îi spuse ea.

Băiatul aprobă grăbit din cap şi ca să nu piardă timpul, măsură zona şi începu să vâre țăruşii în pământ. Deborah intră în chioşc să aducă bastoane. Familiaritatea micuțului chioşc de lemn îi produse aceeaşi mulțumire ca şi fratelui. De mult, să fie ani de zile, nu se mai jucaseră în chioşc, nu-şi mai construiseră adăposturi din şezlonguri stricate; dar, ca şi grădina, chioşcul îi aşteptase un an întreg, cu ferestrele de ambele părți pătate şi năpădite de pânze de păianjen, privind spre exterior ca nişte ochi. Deborah îşi îndeplini ritualul care consta în a face două plecăciuni. Dacă ar fi uitat cumva să-l ducă la îndeplinire, când intra pentru prima oară în chioşc, ar fi însemnat că o păştea ghinionul. Luă din colț cele două bastoane, din stiva de inele vechi pentru arcurile de crichet şi din prima clipă fu convinsă că Roger îl va alege pe cel cu mânerul de cauciuc, deşi, oricum, nu puteau să lovească amândoi în acelaşi timp, iar ea va trebui să se mulțumească cu celălalt până la sfârşitul vacanței, deşi era pe jumătate jupuit. Pe duşumea era un cârlig de cricket. Îl ridică şi şi-l agăță pe nas; rămase o clipă aşa, gândindu-se ce-ar fi să fie nevoită să-l poarte o viață întreagă, cu nările lipite şi cu vocea asemănătoare cu cea a lui Punch? Oare i s-ar fi făcut cuiva milă de ea?

— Hai mai repede, strigă Roger; aruncă cârligul într-un colț, pe urmă, pe la jumătatea drumului, o luă la fugă înapoi pentru că-şi dăduse seama că bietul cârlig

nu era alături de tovarăşii lui şi n-ar fi fost exclus ca noaptea să se trezească cu gândul la acest lucru. Cârligul s-ar fi putut să-i poarte pică şi s-o bântuie ca stafiile. Îl puse pe duşumea, alături de celelalte; fusese iertată, iar chioşcul îşi găsise liniştea.

— Să nu te repezi, o prevenise Roger când Deborah se aşeză în adâncitura pe care i-o însemnase el, şi cu un efort de concentrare, îşi fixă privirea pe silueta lui în retragere; observă cum îşi suflecă mânecile şi străbate lungimea necesară pentru avânt. Mingea zbură, ea se întinse în aer şi pară uşor. Lovitura mingii de baston îi trimise nişte înțepături în palme. Roger rată mingea dinadins. Niciunul nu comentă.

— Cine să fiu? strigă Deborah.

Putea să suporte jocul şi să nu-şi piardă puterea. De concentrare dacă Roger îi dădea să interpreteze un rol. Nu un jucător, ci o țară.

— Eşti India, îi spuse el, iar Deborah simți cum devine oacheşă şi zveltă. O parte din ea era tigru, o parte era vaca sfântă, ierburile înalte de la marginea peluzei reprezentau jungla, iar acoperişul chioşcului era un minaret.

Chiar şi aşa însă, jumătatea de oră părea nesfârşită, iar când venea rândul ei să bată mingea, de fiecare dată o arunca mai departe, încât, îmbujorat tot şi stânjenit pentru că bunicul îşi făcuse apariția pe terasă ca să-i vadă cum jucau, Roger începu să strige enervat: „Încă o dată!“ Din nou efortul de a se concentra; silueta bunicului – un izvor de teamă pentru băiat, căci de acolo putea să audă vorbe de mustrare – acționă ca un imbold asupra fetei. Bunicul era o zeitate indiană şi lui trebuiau să i se aducă ofrande – un măr de aur. Mărul urma să fie aruncat pentru a-i ucide pe vrăjmaşi. Deborah mormăi o rugăciune, iar mingea se rostogoli iute şi corect, atingând țăruşul lui Roger. În clipa marcării, bunicul se întorsese şi intrase greoi în salon prin uşile cu geamuri. Roger se uită grăbit în jur. Umilința lui nu fusese observată.

— Frumoasă lovitură, spuse el. E rândul tău să baţi iar!

Dar jumătatea de oră trecuse. Ceasul de deasupra grajdurilor sună de şase. Roger scoase grav ţăruşii.

— Şi acum ce facem? întrebă el.

Deborah dorea să rămână singură, însă dacă i-ar fi mărturisit asta fratelui în prima seară de vacanţă, l-ar fi jignit.

— Du-te în livadă şi vezi cum sunt merele, îi propuse ea şi pe urmă treci prin grădina de legume, poate n-au cules toată zmeura. Dar trebuie să îndeplineşti totul fără să dai ochii cu nimeni. Dacă te întâlneşti cu Willis sau ca altcineva, chiar şi cu pisica, ai pierdut un punct.

Invenţiile acestea prompte o salvau. Era conştientă că fratele va fi îmboldit la gândul că-l va duce de nas pe grădinar, O simplă plimbare, fără un scop precis, s-ar fi transformat până la urmă într-o corvoadă.

— Vii şi tu? o întrebă el.

— Nu, trebuie să-ţi pui la încercare dibăcia singur.

Păru mulţumit de răspuns şi o rupse la fugă spre livadă, oprindu-se pe drum să-şi taie o nuieluşă de bambus.

În clipa în care nu-l mai văzu, Deborah porni spre copacii de la marginea pajiştea.; înconjurată de coroana lor simţea că se află în siguranţă. Porni agale pe poteca ce ducea la iaz. Soarele întârziat îşi trimitea suliţele de lumini printre arbori şi pe cărare; un popor de insecte îşi intreţesea mişcările în raze, urcând şi coborând asemeni îngerilor pe scara lui lacob. Dar oare chiar erau insecte, se gândi Deborah, sau firişoare de praf, sau chiar aşchii de lumină, cioplite de soare şi împrăştiate de-a valma? Era o linişte deplină. Pădurea e menită tainelor. N-o recunoscuse precum grădina. Nici nu-i păsase că un an întreg fusese la şcoală sau la Hunstaton sau la Londra. Pădurii nu-i va fi niciodată dor de ea; avea viaţa ei întunecoasă şi pătimaşă. Deborah ajunse în luminişul unde se afla iazul, cu cele cinci poteci care se desfăceau în el; rămase o clipă pe loc, înainte de a se apropia de

mal, căci pământul pe care călca era sacru şi cerea căință, îşi încrucişă mâinile pe piept şi închise ochii. Apoi îşi aruncă pantofii din picioare. „Maică a tuturor lucrurilor din sălbăticie, fă ce crezi cu mine.“ Propriul glas o făcu să tresară. Pe urmă se lăsă în genunchi şi atinse pământul cu fruntea de trei ori.

Prima parte a căinței fusese îndeplinită, dar iazul cerea sacrificii şi Deborah venise pregătită. Avea în buzunar un ciot de creion de care nu se despărțise tot trimestrul şi pe care-l numea „baftă“. Era însemnat cu urmele dinților ei, iar la capăt avea o bucățică de gumă roasă. Îl purtase cu ea şi-l ocrotise luni întregi şi singuratice. Însă acum sosise clipa despărțirii. N-avea voie să refuze iazul. Zvâcni mâna dreaptă, cu ochii închişi şi auzi plescăitul scurt al apei care înghițea creionul. Pe urmă, deschise ochii; apa făcea în mijloc un cerc. Creionul dispăruse, iar cercul se undui în continuare, legănând uşor nuferii. Mişcarea însemna acceptare. Fără să se ridice, îşi încrucişă din nou mâinile şi înaintă până la mal. Se ghemui acolo, cu ochii pe apă. Imaginea chipului îi apăru vălurită şi cu totul alta față de cea pe care o cunoştea – nu era nici măcar chipul din oglindă, care oricum nu era adevărat, ci o imagine fantomatică. Mâinile de un verzui spectral. Nici părul nu aducea cu ciuful zburlit pe care-l peria zilnic şi-l lega cu fundă – parcă era un baldachin, un giulgiu. Când imaginea îi zâmbi, se deformă şi mai mult. Deborah îşi desfăcu mâinile şi se aplecă înainte; luă o rămurică şi trasă un cerc pe luciul apei de trei ori. Apa se încreți în cercuri tot mai mari, iar imaginea, segmentată, se înălță şi se legănă asemeni unui monstru, fără ochi şi fără gura.

Dar nu peste multă vreme, apa se linişti. Insecte, muşte cu picioare lungi şi cărăbuşi prinseră să bâzâie deasupra. O libelulă acapară întreaga măreție a unei frunze de nufăr. Plană asupra ei, cuprinsă de încântare. Dar în clipa în care Deborah îşi luă ochii de la ea, dispăru. La celălalt capăt al iazului, dincolo de nuferii

îngrămădiți, se formase o mâzgă verde, iar sub ea se unduiau ierburi încâlcite. Erau atât de multe şi se aflau în iaz de atâta vreme, incât, dacă cineva ar fi călcat pe ele din neatenție la marginea iazului, l-ar fi încolăcit şi l-ar fi sufocat. Însa o muscă sau un cărăbuş puteau să stea mult şi bine pe fața apei şi pentru ele mâzga n-ar fi fost deloc înşelătoare, ci ar fi însemnat un popas pentru odihnă, un liman. Iar dacă cineva ar fi aruncat o piatră ca să formeze vălurele, până la urmă ele ar ajunge la mâzgă şi ar clătina-o şi întreg covorul acela acoperit de muşchi s-ar undui în ritm, ca podeaua unui ring de dans pentru cei care se aflau deasupra ei. La capătul celălalt al iazului se afla un copac uscat. Putea să fie orice – brad sau pin, ba chiar şi zadă, pentru că trecuse atâta timp, încât îşi pierduse identitatea. Nu era înzestrat cu nicio trăsătură aparte; îşi întindea spre cer crengile groteşti. Creştetul plecat era acoperit de o coroană de viță. Iarna trecută o ramură care se Bălăbănea îi fusese smulsă şi acum zăcea în iaz aproape cufundată în mâzga verzuie care picura de pe cioturile uscate. Creanga îmbibată de apă era un popas binevenit pentru păsări; şi tocmai când privea, un pui săgetă deodată din frunziş, înconjură arborele uscat şi se lăsă o clipită pe filigranul verde. Era înnebunit de spaimă. Unul din părinți țipă prevenitor de undeva din siguranța întunericului, iar puiul, conducându-se după strigăt, îşi luă zborul de pe crenguța care-i oferise o izbăvire de moment. Se abătu razant deasupra iazului, dar reuşi să ajungă la adăpost. Ciripitul din frunziş demonstra că-şi primea porția de ceartă. După plecarea puiului, linştea cuprinse din nou iazul. Sosise ora pentru rugă, se gândi Deborah. Nuferii se închideau. Vălurelele se potoliseră. Iar adâncitura întunecată din mijlocul iazului, acea nemişcare neagră unde apa avea cea mai mare adâneime, reprezenta mai mult ca sigur un tunel ce ducea spre împărăția din străfunduri. Prin acel tunel călătoriseră comorile la care renunțase. Ciotul de creion se avântase ultimul. Fusese primit deja ca un egal

printre semenii săi. Era singura lege a iazului, căci alte porunci nu existau. Deborah ştia că moliciunea apei primitoare i-ar fi împrăştiat întreaga teamă în clipa în care s-ar fi sfârşit prima atingere rece a scufundării cu capul înainte. I-ar fi îmbrăţişat chipul şi i-ar fi curăţat privirea, iar cufundarea nu ar fi fost în beznă, ci în lumină. Apa nu se întuneca pe măsură ce coborai în iaz, ci devenea mai decolorată, mai verzui-aurie, iar mâlul care exista acolo, după cum spuneau oamenii, nu era altceva decât un zid de apărare contra străinilor. Cei care aparţineau lumii iazului, care ştiau, se îndreptau pe dată spre izvor şi acolo dădeau peste peşteri şi fântâni şi mări în culorile curcubeului. Erau ţărmuri cu nisipul cel mai alb. Şi muzică închipuită. Deborah închise din nou ochii şi se aplecă mai mult. Buzele aproape atinseră apa. Aceasta era marea tăcere, când gândurile se topeau, iar iazul îşi dădea binecuvântarea. Valuri de linişte o cuprinseră; pe nesimţite, pierdu orice senzaţie, nu-şi mai simţi picioarele, nici trupul îngenuncheat, nici mâinile încleştate. Nu exista nimic dincolo de profunzimea tăcerii. Era o acceptare mai adâncă decât ascultatul pământului, pentru că pământul aparţinea lumii, pământul era un puls care zvâcnea, pe când acceptarea iazului însemna o altfel de ascultare, o cuprindere a apelor, în vreme ce sufletul se strânge aşa cum se închid nuferii.

— Deborah!... Deborah...?

Ah, nu! Nu acum, să nu mă cheme tocmai acum! Parcă ar fi lovit-o cineva pe spate sau ar fi sărit la ea dintr-un colţ; zgomotul strident şi neaşteptat al unei vieţi distrusese tăcerea, taina. Pe urmă, auzi clinchetul clopoţeilor. Era semnalul bunicii că sosise timpul să intre în casă. Nu era un sunet poruncitor şi urât, ca bătaia clopotului de la şcoală care-i chema la lecţii sau în capelă pe cei care se jucau, totuşi anunţa că Timpul era extrem de important, că viaţa se desfăşura după o anume disciplină, că până şi aici, în casa de vacanţă pe care copiii o îndrăgeau, adulţii erau atotstăpânitori.

„Bine, bine“, mormăi Deborah, ridicându-se şi vârându-şi picioarele amorţite în pantofi. De data aceasta tonul mai ridicat cu care fusese rostit „Deborah” şi clinchetul mai grăbit al clopoţeilor aduşi de mult din Elveţia sugerară o bunică poruncitoare în locul celei îngăduitoare care rareori punea întrebări. Însemna că cina se afla deja pe masă, supa probabil se răcea şi era musai să treacă mai întâi prin toată farsa cu spălatul mâinilor, netezirea rochiei şi pieptănatul părului.

— Hai, Deb, iar strigătul se auzea acum de aproape, imediat la dreapta; intimitatea se spulberase pentru totdeauna căci alergând spre cărare, apăru fratele, şfichiuind în aer nuieluşa de bambus.

— *Tu* ce-ai făcut?

Întrebarea era o uzurpare şi un pericol. Ea, personal, nu l-ar fi întrebat niciodată pe el ce făcuse, dacă ar fi plecat să hoinărească de unul singur, dar Roger, din păcate, n-avea nicio pretenţie în privinţa singurătăţii. Lui îi plăcea compania şi întrebarea, rostită pe jumătate din iritare şi jumătate din ciudă, se născuse de fapt din teama că ar fi putut s-o piardă. „Nimic”, răspunse Deborah. Roger o privi bănuitor. O apucase iar toana de dimineaţă. Şi asta însemna că atunci eând se vor duce la culcare, ea o să stea mută; unul din cele mai grozave lucruri în vacanţă era că, având camerele alăturate, putea s-o strige pe Deb şi s-o facă să-i răspundă.

— Hai, spuse el, au sunat, iar-faptul că nu spusese „Bunica a sunat” ci folosise pluralul, transformând o persoană iubită într-un lucru impersonal, îi demonstra Deborahei că era de partea ei, chiar dacă nu-şi dădea seama. Şi el fusese întrerupt din joacă.

Străbătură pajiştea şi terasa în fugă. Bunica intrase în casă, dar clopoţeii atârnaţi de uşa cu geamuri încă mai răsunau. Obiceiul era ca nepoţii să mănânce primii, la ora şapte; masa îi aştepta în sufragerie pe un reşou. La opt fără un sfert luau şi bunicii cina. Se numea cină, dar de fapt era doar *o* concesie făcută statutului pe care îl aveau. Mâncau aceleaşi lucruri, ca şi copiii, deşi

bunicul lua şi un aperitiv picant care nu era servit şi nepoţilor. Dacă întârziau la masă, încurcau Timpul şi o încurcau şi pe Agnes care gătea pentru ambele generaţii, şi asta însemna o întârziere de cinci minute până să primească bunicul supa. Adică era încălcată rutina. Copiii alergară la baie să se spele, apoi coborâră în sufragerie. Bunicul era în hol. Uneori Deborah se gândea că poate bunicului i-ar fi făcut plăcere să stea cu el cât mâncau, dar el nu spusese niciodată nimic. Bunica îi prevenise totuşi să nu fie pisălogi sau să vorbească prea tare dacă bunicul era prin apropiere. Asta nu pentru că era nervos, ci pentru că şi lui îi plăcea să vorbească tare. „Vine un val mare de căldură”, anunţă bunicul. Ascultase ştirile.

— Asta înseamnă că mâine luăm masa pe terasă, spuse iute Roger.

Prânzul era masa pe care o luau împreună cu bunicii şi era un moment al zilei care nu-i făcea plăcere. Îl irita ideea că bunicul II va întreba cum mai merge cu şcoala.

— Eu unul, nu, mulţumesc, spuse bunicul. Prea multe viespi.

Lui Roger i se luă o piatră de-pe inimă. Prin urmare Deborah şi cu el vor fi stăpâni absoluţi pe micuţa masă rotundă de grădină. Însă Deborah îl compătimi pe bunicul când intrară în salon. Masa pe terasă putea să aibă hazul ei şi să-l „mai” înveselească puţin. Când oamenii îmbătrânesc nu au parte de prea multe bucurii.

— Ce aştepţi cel mai mult să se întâmple ziua? o întrebase odată pe bunica.

— Să mă duc la culcare, sosise răspunsul, şi să-mi umplu cele două bufete.

La ce bun să mai treci prin tinereţe, dacă ajungi aici – se gândi Deborah. Când se adunară din nou în salon, copiii începură să discute ce vor face în timpul caniculei. O să fie prea cald pentru cricket, hotărî Deborah. Dacă ar putea să construiască o casă în copac, lângă grajd, sugeră Roger. Dacă ar reuşi să facă rost de nişte scânduri vechi de la Willis, le-ar uni ca un podeţ şi ar

împrumuta scara din livadă şi pe urmă ar putea căra acolo fructe şi sticle cu suc de portocale; în felul ăsta ar avea o ascunzătoare de unde să-l poată spiona mai târziu pe Willis. Primul instinct al Deborahei a fost să spună că nu vrea să se joace, dar se înfrână la timp. Până să găsească Roger scândurile şi să le bată, trecea toată dimineața, O să aibă de lucru.

— Da, e o idee bună, spuse ea, şi ca să-i ațâțe spiritul de aventură, în vreme ce mâncau supa, îşi dădu consimțământul pentru diverse lucruri de care aveau nevoie în ascunzătoare; Roger şi le notă pe un carnețel, iar ea îl supraveghea. Totul făcea parte din amăgirea pe care Deborah o întreținea cât era ziua de lungă pentru a arăta că-i înțelege modul de viață. După ce-şi terminară cina duseră tăvile în bucătărie şi se uitară puțin la Agnes care pregătea al doilea rând de mâncăruri pentru bunici. Supa era aceeaşi dar avea garnitură de crutoane, bucățele mici de pâine prăjită. Iar untul era tăiat în cubulețe, nu în felii. În seara aceea cel mai apetisant fel de mâncare urmau să fie „sârățelele”. Copiii dădură gata pe cele pe care le arsese Agnes. Pe urma trecură în sufragerie să spună noapte bună. Amândoi bunicii se schimbaseră. Bunicul era în haină de casă şi avea papuci de pâslă. Bunica era îmbrăcată într-o rochie pe care o purtase la Londra, cu ani în urmă. Pe umeri ținea o vestă croşetată, ca o capă.

— Aveți grijă să nu faceți risipă la apa de baie, le atrase ea atenția. Dacă nu plouă, n-o să mai avem.

O sărutară amândoi pe obrazul neted şi moale. Mirosea a petală de trandafir. Bărbia bunicului era ascuțită şi osoasă. Pe Roger nu-l sărută.

— Să nu faceți gălăgie sus, le mai şopti bunica. Copiii încuviințară dând din cap. Sufrageria era chiar sub dormitoarele lor şi dacă ar fi râs sau ar fi țopăit l-ar fi deranjat pe bunicul. Pe Deborah o străbătu un val de afecțiune pentru cei doi bătrâni. Cât de serbede şi triste le erau probabil viețile.

— Ce *bine* ne pare că suntem aici! spuse ea.

Bunica zâmbi. Uite aşa trăia, se gândi Deborah, mulțumindu-se cu frânturi de bucurie. În clipa în care ieşiră din cameră, spiritele se dezlănțuită şi ca să arate cât de descătuşat se simțea, Roger începu s-o fugărească pe Deborah pe scări în sus, amândoi chicotind din senin. Câtă vreme îşi scoaseră hainele, instrucțiunile în privință băii fură date uitării, iar când copiii intrară în sala de baie – Deborah urma să fie prima – apa dăduse pe dinafară. Înspăimântați, smuciră dopul din cadă şi rămaseră cu urechea la pândă la apa care se scurgea cu zgomot pe țeava de dedesubt. Dacă Agnes nu avea radioul deschis, or să audă tot. Copiii erau prea mari acum pentru bărcuțe sau alte jocuri, dar baia constituia un loc bun pentru confidențe, pentru a schimba impresii despre cele câteva lucruri cu care căzuseră amândoi de acord, sau după ceartă, pentru tăceri îmbufnate. Primul care ar fi vorbit pierdea.

— Willis are o bicicletă nouă, anunță Roger. Am văzut-o sprijinită de magazie. N-am putut s-o încerc pentru că era pe-acolo. O iau mâine. E marca Raleigh.

Îi plăceau toate lucrurile practice şi dimineața următoare căpătă un farmec sporit la gândul că va încerca bicicleta grădinarului. Willis avea o mulțime de ustensile în trusa de piele din spatele şeii. Le putea pipăi pe toate, iar cheile cu miros de unsoare puteau fi verificate cum lucrează şi cum arată.

— Dacă ar muri Willis, spuse Deborah, oare câți ani ar avea?

Era un soi de întrebare pe care Roger nu putea s-o sufere. Ce avea moartea lui Willis cu bicicleta?

— Are şaizeci şi cinci de ani aşa că ar avea şaizeci şi cinci, răspunse el.

— Nu, spuse Deborah, câți ani ar avea când ar ajunge *acolo?*

Roger n-avea chef de asemenea discuții.

— Pariez că dacă îi cobor puțin şeaua pot să fac o tură cu ea în jurul grajdului, spuse el. Pun pariu că n-o să cad.

Dar dacă pe Roger îl lăsa rece ideea morții, pe Deborah o lăsa rece pariatul.

— Cui ce-i pasă? făcu ea.

Neaşteptata undă de răutate îl zgândări pe frate. Chiar aşa, cu cei păsa... Îl înconjură groaza iscată de o lume pustie şi ca să capete curaj, înşfăcă buretele ud şi îl aruncă pe geam. Îl auziră plescăind pe terasa de dedesubt.

— O să calce bunicul pe el şi o să alunece, spuse Deborah, îngrozită.

Brusc şi-l imaginară pe bunicul întins pe jos, şi pe amândoi îi apucă un râs isteric; îşi acoperiră fața cu mâinile, se chirciră din cauza hohotelor de râs. Roger se rostogolea întruna pe podea. Deborah îşi reveni prima; se gândea de ce era râsul atât de apropiat de durere, de ce chipul lui Roger, strâmbat din cauza veseliei, era identic cu obrazul boțit pe care-l avea când era foarte necăjit.

— Hai să ştergem repede pe jos, spuse ea scurt, şi ştersul linoleumului cu prosoapele îi linişti pe amândoi. Înapoi în dormitoare, cu uşa deschisă între ele, urmăriră lumina apusului care se stingea treptat. Dar aerul era cald ca în timpul zilei. Bunicul şi cei care anunțaseră cum va fi vremea avuseseră dreptate. Valul de căldură se apropia. Deborah, aplecându-se pe fereastra deschisă. Îşi imagină că poate vedea pe cer un abur întunecat în locul unde fusese soarele; iar copacii de dincolo de pajişte, de culoarea zilei, se transformaseră în păsări de noapte, cu aripile întinse. Grădina ştia de valul de căldură promis şi se bucura; lipsa ploii nu avea încă nicio importanță, căci aerul cald aducea cu o momeală care o legăna într-o desfătare toropitoare.

Din sufrageria de dedesubt urca murmurul înfundat al vocilor bunicilor. Oare ce puteau să discute? îi trecu Deborahei prin minte. Rosteau acele sunete ca să-i liniştească pe copii, sau glasurile făceau parte din lumea lor ireală? Deodată nu se mai auziră voci ci un târşâit de scaune, apoi glasurile reveniră din altă parte, din

salonaş; urcă până la ei şi un vag miros de ţigară: era a bunicului. Deborah îşi strigă încetişor fratele, dar nu primi niciun răspuns. Se duse până în camera lui şi văzu că adormise. Probabil că-l cuprinsese somnul pe loc, în mijlocul discuţiei. Se simţea uşurată. Acum putea fi din nou singură, nu mai avea de ce să simuleze că ia parte la conversaţie. Întunericul cuprinsese totul, cerul se înnegura văzând cu ochii. „Când pleacă şi bunicii la culcare”, se gândi Deborah, „am să fiu cu adevărat singură”. Ştia ce avea de făcut. Aşteptă acolo lângă fereastra deschisă şi cerul întunecat îşi risipi vălul care-l acoperise, aburul se împrăştie şi se iviră stelele. Acolo unde nu fusese nimic apăruse acum viaţa, fărâmiţată şi strălucitoare, iar pământul în aşteptare emana o mireasmă de cunoaştere. Din porii lui se ridica roua. Pajiştea era alburie, Patch, bătrânul câine care dormea la capul patului bunicului, pe un covoraş, ieşi pe terasă şi începu să latre răguşit. Deborah se plecă în afară şi aruncă cu o rămurică de viţă în el. Câinele se scutură. Pe urmă se duse până la jardiniera de deasupra treptelor şi ridică o labă. Era rutina lui nocturnă. Mai lătra o dată, privind fix cu ochi nevăzători către copacii ostili, pe urmă se reîntoarse în salon. Nu peste mult timp, cineva se duse să închidă geamurile – bunica, se gândi Deborah, pentru că zgomotul era uşor. „Se izolează de tot ceea ce e mai bun”, îşi spuse fata în sinea ei, „de tot ceea ce dă un înţeles şi un sens. Patch, pentru că e animal, ar trebui să-şi dea seama. Locul lui e într-o cuşcă, afară, de unde să poată privi în jur; în schimb, moale şi gras câf s-a făcut, preferă patul plin de noduri al bunicului. A uitat tainele. Ca şi ei, cei bătrâni.”

Deborah îi auzi pe bunici cum urcau scările. Mai întâi bunica, ceva mai iute, apoi bunicul, mai trudit, adresându-i lui Patch câteva cuvinte, în vreme ce câinele suia şi el gâfâind. Urmă un păcănit de comutatoare şi zgomote de uşi închise. Apoi, linişte. Cât de îndepărtată era lumea bunicilor, care se dezbrăcau cu draperiile trase. Un tipar de viaţă neschimbat de atâta amar de

ani. Nu vor şti niciodată la ce renunţaseră. „Cel care are urechi de auzit să audă”, spuse Deborah, şi în minte îi veni mustrarea necruţătoare a lui Isus, pe care niciun preot n-a putut-o explica. Morţii cu morţii. Toţi oamenii din lume care se dezbrăcau acum, sau dormeau, nu numai de la sate, ci şi de la oraşe, din capitale, se izolau de adevăr în spatele ferestrelor închise, îşi îngropau morţii. Iroseau tăcerea. Ceasul din grajd bătu de unsprezece. Deborah îşi trase pe ea hainele. Nu rochia de bumbac din timpul zilei, ci vechii jeanşi, suflecaţi până deasupra genunchilor, pe care Bunica nu putea să-i sufere. Şi un jerseu. Espadrilele aveau o gaură, dar nu conta. Fu destul de înţeleaptă să coboare pe scara din dos. Dacă ar fi luat-o pe scările din faţă, pe lângă dormitoarele bunicilor, ar fi lătrat Patch. Scara din spate ducea pe lângă camera lui Agnes, care mirosea a mere, deşi nu mânca niciodată fructe, Deborah o auzi cum sforăie. N-o să se trezească nici în ziua judecăţii de apoi. Gândul o făcu să mediteze asupra adevărului conţinut în acea legendă, căci probabil existau deja atâtea milioane de oameni care-şi îndrăgeau mormintele – cum era de exemplu bunicul, care ţinea la rutina lui şi s-ar fi enervat la auzul neaşteptatelor trâmbiţe. Deborah se strecură pe lângă cămară şi camera servitorilor – nu era de fapt decât o cămăruţă pentru Agnes, dar fiind folosită de atâta vreme, îşi câştigase dreptul la o denumire pe măsură; ridică ivărul şi drugul de la uşa masivă din spate. Pe urmă ieşi afară, pe aleea cu pietriş şi o apucă pe drumul mai lung care înconjura faţada casei; îi era teamă să nu i se audă paşii pe terasă; ieşi pe pajişte, în grădină. Noaptea caldă o revendica. Într-o clipă se contopiră. Mergea pe iarbă şi pantofii i se îmbibară imediat de apă. Ridică braţele către cer. Prin vârfurile degetelor îi aluneca putere. Simţea emoţia transmisă de copacii în aşteptare, de livadă, de locul unde se înhămau caii; o cuprinse şi pe ea febra vieţii lor tainice, îmboldind-o s-o ia la fugă. Nu semăna deloc cu emoţia aşteptării obişnuite a cadourilor de ziua de naştere sau a

ciorapilor agăţaţi de la gura sobei în ajunul Crăciunului, ci avea forţa unui magnet. Bunicul îi arătase odată cum atrăgea acele care săreau şi se agăţau de braţele lui – iar acum, noaptea şi cerul de deasupra formau un magnet uriaş, iar lucrurile care aşteptau dedesubt reprezentau acele, prinse în iureşul tumultuos. Deborah se duse spre chioşc; chioşcul nu dormea, ci, spre deosebire de casa de la terasă, vădea înţelegere, complicitate. Până şi geamurile prăfuite prinseseră arginteala lunii, iar firele de păianjen scânteiau. Scotoci după vechea saltea şi covoraşul de maşină mâncat de molii, pe care Bunica le aruncase cu două veri în urmă, şi purtându-le pe umăr, se îndreptă spre iaz. Aleea era fantomatică, iar Deborah, cu toată tensiunea care i se urca în vine, era conştientă că testul nu era uşor. O parte din ea era încă legată de trup, şi temătoare de umbre. Dacă s-ar mişca ceva, ar sări ca arsă, înnebunită de spaimă. Trebuia însă să arate că nu-i pasă. Asta cerea pădurea. Aşteptă şi ea, asemeni bătrânilor înţelepţi budişti, să primească o dovadă de curaj. Simţi acceptarea pentru faptul că ridicase de jos mănuşa provocării; copacii îi urmăreau fuga. Cea mai mică încercare de a se întoarce din cauza spaimei ar fi fost îndeajuns ca totul să se îngrămădească în jurul ei, s-o sufoce, protestând, înăbuşind-o. Crengile s-ar preface în braţe, cioturoase şi pline de noduri, gata s-o strângă de gât, iar frunzele arborilor mai înalţi s-ar aduna închizându-se deasupra, aşa cum s-ar plia dintr-o dată o umbrelă gigantică. Arbuştii pitici, ascultând de porunci, s-ar transforma într-un mărăciniş cu milioane de spini, unde se ghemuiesc şi mârâie animalele unei lumi necunoscute. Dacă arătai că ţi-e frică însemna că dădeai dovadă de nepricepere. Pădurea ar fi fost necruţătoare.

Deborah coborî pe alee până la iaz; în mână strângea salteaua, iar pe umăr avea covoraşul; dreapta era ridicată în chip de salut. Un gest de respect. Pe urmă, se opri dinaintea iazului şi lăsă jos povara. Salteaua urma să-i fie culcuş, iar covoraşul – cuvertura. Îşi scoase

pantofii, tot din respect, şi şi-i aşeză lângă saltea. Pe urmă, trăgându-şi covoraşul până la bărbie rămase culcată, cu ochii pe cer. Provocarea de pe alee rămăsese în urmă, nu mai avea nicio teamă. Pământul o acceptase, iar iazul era locul de odihnă ultim, pragul, cheia. „N-am să dorm”, se gândi Deborah. „Am să stau de veghe aici toată noaptea în aşteptarea dimineţii, ca un fel de început al vieţii, ca un fel de ungere cu mir.“ Stelele erau mai intense acum decât înainte. Nu mai exista colţişor pe cer fără o rază de lumină, fiecare stea era un soare. Unele, se gândi ea, erau nou-născute, albe, incandescente, iar altele înţelepte şi reci, aproape terminate. Legea le cuprindea, fixându-le calea înţesată de ele, dar cum anume cădeau şi se rostogoleau numai lor le era dat să ştie. Câtă pace, câtă nemişcare, câtă tihnă neaşteptată, lipsită de freamăt. Copacii nu mai erau ameninţători, ci ofereau ocrotire, iar iazul reprezenta apa elementară, începutul, sfârşitul. Deborah se găsea la poarta de răchită – graniţa – iar o femeie cu mâna întinsă cerea biletele la intrare. „Poţi să treci”, i se adresă ea Deborahei când îi veni rândul. „Te-am văzut venind cu toţii”. Portiţa de răchită se făcu rotitoare. Deborah o împinse şi nu găsi nicio rezistenţă; trecu. „Ce e?“ întrebă ea. „Chiar am ajuns până la urmă? Mă aflu pe fundul iazului?“ „S-ar putea”, zâmbi femeia. „Sunt atâtea căi. Din întâmplare tu ai ales-o pe asta.“ În spate se înghesuiau alţii să intre. N-aveau chipuri, erau doar umbre. Deborah se dădu în lături ca să le facă loc, şi într-o clipă dispărură toţi – nişte năluci.

— De ce doar acum noaptea? întrebă Deborah. De ce nu după-amiază, când am venit la iaz?

— E un şiretlic la mijloc, spuse femeia. Trebuie să prinzi momentul. Eram aici şi azi după-amiază. Suntem aici întotdeauna. Viaţa noastră se desfăşoară în jurul tău, dar nu ştie nimeni. Noaptea, şiretlicul e mai uşor de prins, asta e.

— Prin urmare visez? întrebă Deborah.

— Nu, răspunse femeia, ăsta nu e vis. Şi nici moarte.

Este lumea tainică.

Lumea tainică... Un lucru de care Deborah ştiuse dintotdeauna, iar acum tiparul se definitivase. Amintirea lui şi uşurarea că-l găsise erau atât de copleşitoare, încât avu impresia că la inimă i se revarsă ceva.

„Bineînțeles...”, spuse ea, „bineînțeles...”, şi tot ceea ce existase vreodată îşi găsi locul. Armonia era desăvârşită. Bucuria de nedescris, iar valul de sentimente pe care le simțea în jur, asemeni unor aripi, o înălțase deasupra portiței şi a femeii; avu o cunoaştere deplină. Asta era – o invada cunoaşterea. „Prin urmare eu nu mai sunt eu însămi”, se gândi ea. „Ştiam. N-a fost decât îndatorirea pe care am căpătat-o “ şi privind dedesubt, văzu un copilaş care orbecăia să-şi afle cărarea. O cuprinse mila. Se aplecă şi-şi puse mâinile pe ochii copilului; acesta îi deschise şi brusc îşi dădu seama că era de fapt ea însăşi la vârsta de doi ani. În minte îi reveni un moment din trecut. Atunci murise mama şi se născuse Roger.

„De fapt nici nu contează”, îi spuse ea copilului. „Nu te-ai rătăcit. Nu trebuie să plângi.“ Pe urmă copilul care fusese ea însăşi se topi, absorbit de apă şi de cer, iar bucuria torentului năvalnic se înteți într-atât, încât nici nu mai exista un trup, ci numai ființă. Niciun cuvânt, numai mişcări. Şi bătaia aripilor. Mai presus de orice, bătaia aripilor.

„Să nu-mi dai drumul!“ îi pulsa în ureche, strigă şi o văzu pe femeia de la portiță cum îşi ridică mâinile ca s-o rețină. Pe urmă se făcu întuneric, simți o smucitură violentă, bezna groaznică, şi din nou semnele durerii pe tot trupul, inima de plumb, lacrimile şi neînțelegerea. Glasul care striga: „Nu!” era propriul ei glas, aspru şi pământean, iar ea se pomeni privind spre copacii ce se frământau negri şi lugubri pe fundalul cerului. O mână îi atârna la apa iazului.

Deborah se ridică suspinând în capul oaselor. Îşi şterse mâna pe covoraş. Şi deodată o spaimă cumplită îi

năpădi toată ființa; azvârli covoraşul cât colo şi o rupse la fugă pe cărare, copacii întunecați batjocorind-o: întâmpinarea binevoitoare a femeii de la portiță se preschimbă în trădare. Siguranța se afla în casa dinapoia draperiilor inchise, ocrotirea era lângă bunicii care dormeau în paturile lor. Şi ca o frunza ridicată de vârtejul vântului, Deborah ieşi din pădure, traversă pajiştea argintie, mustind de apă, urcă treptele de dincolo de terasă şi trecu prin poarta de la grădină spre uşa din spate. Casa solidă şi toropită o primi. Semăna cu o persoană vârstnieă, serioasă, care a trecut prin multe încercări şi care a tras învățăminte „Nu te mai gândi la ei“, părea să-i spună, bâțâind din cap, – oare casele au capete? – spre pădurea din depărtare. „N-au făcut nimic pentru civilizație. Eu sunt altfel, sunt făcută de mâna omului. Aici ți-e locul, copilă dragă. Hai, linişteşte-te.“ Deborah urcă din nou scările spre camera ei. Totul era ca înainte. Nimic nu se schimbase. Se duse la fereastra deschisă şi văzu că pădurea şi pajiştea nu păreau deloc schimbate față de momentul, (oare cu cât timp în urmă?) când stătuse aici în picioare şi luase hotărârea să viziteze iazul. Singura schimbare se afla în ea. Pierise surescitarea, tensiunea. Chiar şi groaza acelor ultime clipe când o zbughise într-un suflet, spre casă părea ireală. Trase draperiile, aşa cum ar fi făcut bunica, şi se urcă în pat. O preocupau acum problemele practice ivite, cum ar fi explicația prezenței saltelei şi a covoraşului lângă iaz. S-ar putea să le găsească Willis şi să-i spună bunicului. Atingerea pernei şi a păturii o linişti. Şi una şi alta îi erau familiare. Şi oboseala resimțită era familiară, o durere trupească, intensă, asemeni oboselii care survine după prea multe sărituri sau prea mult cricket. Problema era însă – şi ultima umbră de gând conştient care mai stărui decise să amâne concluzia până a doua zi dimineață – care anume era reală? Siguranța casei sau a lumii tainice?

2

Când se trezi a doua zi dimineață, Deborah își dădu dintr-o dată seama că nu era în apele ei. Şi că aşa o va ține toată ziua! O dureau ochii, avea ceafa înțepenită, iar în gură îi stăruia un gust sălciu. Nu peste mult timp Roger apăru în fugă la ea în cameră cu obrazul proaspăt şi zâmbitor, a după un somn fără vise; sări pe patul ei.

— A venit, spuse el, a venit valul de căldură! O să avem treizeci şi şapte de grade la umbră!

Deborah stătu să se gândească cum ar putea să-i taie mai bine avântul.

Din partea mea poate să urce şi până la cincizeci, spuse ea. Azi o să citesc toată dimineața.

Băiatul se întristă. În ochi îi apăru o expresie de nedumerire.

— Dar casa? spuse el. N-am hotărât noi să ne facem o casă în copac, ai uitat? Trebuia să fac rost de nişte scânduri de la Willis.

Deborah se răsuci în pat şi-şi apropie genunchii de gură.

— N-ai decât dacă vrei. După mine e un joc prostesc.

Închise ochii, prefăcându-se că doarme şi peste câteva clipe îl auzi cum iese încet din cameră; urmă sunetul unei mingi aruncate de perete. Dacă n-o să se oprească, se gândi ea răutăcioasă, bunicul o să tragă de clopoței şi Agnes o să urce scările gâfâind. Spera să se strice ceva, să audă ceartă şi voci răstite, să se supere toți şi să nu-şi mai vorbească. Aşa era lumea. Bucătăria unde îşi luau copiii micul dejun dădea spre apus şi soarele nu ajungea până acolo dimineața. Agnes atârnase hârtii lipicioase pentru viespi. Fulgii de cereale se înmuiaseră. Sublinie amănuntul în timp ce învârtea cu o lingură în amestecul clisos.

— Am desfăcut o cutie nouă, spuse Agnes. Tare pretențioasă te-ai mai făcut, aşa, dintr-o dată.

— Deb s-a sculat cu fața la cearşaf, remarcă Roger.

Cele două remarci se contopiră într-o provocare.

Deborah înşfăcă arma cea mai la îndemână – un cuțit, şi-l azvârli spre fratele ei. Îi trecu razant pe lângă ochi, dar îi făcu o tăietură pe obraz. Surprins, Roger duse mâna la față şi simți sângele. Îndurerat, nu din cauza rănii, ci de purtarea surorii, se înroşi, iar buza de jos prinse să-i tremure. Deborah ieşi în fugă din bucătărie şi trânti uşa. O irita propria ei violență, dar starea de spirit era de necontrolat. Ieşi pe terasă şi-şi dădu seama că de ceea ce îi fusese frică nu scăpase. Willis găsise salteaua şi covoraşul şi le aşezase la soare să se usuce. Vorbea cu bunica. Deborah încercă să se strecoare înapoi în casă, dar era prea târziu.

— Deborah, cum ai putut să fii atât de nesăbuită, spuse bunica. În fiecare vară vă spun la amândoi că nu mă supăr dacă duceți lucrurile din chioşc în grădină cu condiția să le puneți la loc.

Deborah ştia că s-ar fi cuvenit să-şi ceară scuze, dar starea de spirit nu-i dădea voie.

— Covoraşul e ros de molii, spuse ea disprețuitoare, iar salteaua are fața impermeabilă. Nu li se întâmplă nimic!

Amândoi adulții rămaseră cu ochii ațintiți pe ea, iar bunica se înroşi aşa cum făcuse Roger când aruncase cu cuțitul în el. Pe urmă bunica îi întoarse spatele şi continuă să-i dea nişte instrucțiuni grădinarului. Deborah străbătu terasa cu paşi mari, prefăcându-se că nu s-a întâmplat nimic, ocoli pajiştea şi se îndreptă spre livadă şi de acolo spre câmpurile de mai departe. Ridică un măr de jos, muşcă din el; constată că e acru. Îl aruncă. Se duse şi se aşeză pe nişte uluci; rămase cu ochii în gol, fără să vadă nimic. Câtă înşelătorie! Peste tot! Câtă tristețe înăcrită. Ca atunci când au fost izgoniți din rai Adam şi Eva. Nu mai exista Paradis. Pe undeva, în apropiere, femeia de la portiță o aştepta să-i dea drumul, lumea tainică era în jurul ei, dar cheia se pierduse. De ce se mai întorsese oare? Ce o adusese înapoi? Oamenii îşi vedeau de treburile lor. Bătrânul care venise cu trei zile în urmă să-i dea o mână de ajutor

lui Willis îşi ascuțea coasa în spatele şopronului. Dincolo de câmp, unde ulița se întindea spre şosea, zări capul poştaşului. Pedala pe bicicletă spre sat. Îl auzi pe Roger strigând-o: „Deb?... Deb...” ceea ce însemna că o iertase, dar starea depresivă încă nu-i trecuse, aşa că nu-i răspunse. Posomorala era propria ei pedeapsă. Deodată auzi nişte ciocănituri; însemna că Roger făcuse rost de scânduri de la Willis şi se apucase să-şi clădească adăpostul. Semăna cu bunicul; nu-şi ieşea niciodată din rutină. Pe Deborah o încercă o milă fără margini. Nu pentru eul ei posac, ghemuit pe uluci, ci pentru toți ceilalți care-şi vedeau de treburile lor într-o lume în care nu exista cheie. Cheia era a ei, iar ea o pierduse. Poate că dacă ar fi răzbătut până la capătul zilei, vraja ar fi revenit spre seară şi ar fi putut s-o găsească iar. Sau ar fi putut să afle chiar acum, lângă iaz, un fir, o viziune. Deborah se strecură pe poartă şi apucă pe drumul ocolit, înconjură câmpul ars de soare şi ajunse la cealaltă margine a pădurii fără să întâlnească pe nimeni. Grâul țepos stătea nemişcat. Trebuia să se țină aproape de gardul viu ca să nu-l atingă, iar tufişurile erau încâlcite. Degețelul roşu crescuse prea înalt şi-şi pleca măciuliile goale, fără flori. Peste tot erau urzici. Spre pădure nu era nicio intrare, aşa că fu nevoită să sară peste mărăcinişul prin care trecea sârmă ghimpată; îşi sfâşie şortul. O dată intrată în pădure, îi reveni o parte din linişte, dar potecile din această latură a pădurii nu fuseseră cosite şi iarba era înaltă. Fu nevoită să-şi croiască drum prin ea ca prin valuri, dând la o parte ierburile cu mâna. Ajunse la iaz în spatele copacului-monstru, hibridul ale cărui brațe golaşe semănau cu cioturile unui mort, împungând în toate direcțiile. Pe partea aceasta, la baza iazului, crusta de deasupra semăna cu un covor, şi toți nuferii, ademeniți de răsăritul soarelui, se deschiseseră complet. Se scăldau în căldura lui ca şopârlele pe lespezile fierbinți ale zidurilor. Cu tulpinile în apă, se legănau trandafirii şi albi ca ceara asemeni unor ciucuri eleganți.

„Dorm“, se gândi Deborah, „ca şi pădurea. Dimineața nu e timpul lor.“ I se păru cu neputință ca portița să fie la îndemână, iar femeia să aştepte zâmbind. „Mi-a spus că ei sunt întotdeauna acolo, chiar şi ziua, dar adevărul este că fiind copil, ziua nu pot vedea, nu ştiu cum să văd”. Îşi vârî din nou mâna în iaz şi simți că apa cafenie era călduță! Duse degetele la buze – avea gust sălciu. Apă stătută de atâta nemişcare. Totuşi, dedesubt... dedesubt, ştia ea, noaptea femeia era în aşteptare şi nu numai ea, ci întreaga lume tainică. Deborah începu să se roage. „Să mi se întâmple iar”, şopti ea. „Să mi se întâmple iar. Astă-seară. N-o să-mi mai fie frică.” Iazul lenevos nu dădu nicio încuviințare, dar tăcerea însăşi păru o dovadă a credinței, a acceptării. Lângă iaz, unde se mai vedea pe covorul de muşchi urmele de la saltea, Deborah găsi o clamă care-i căzuse noaptea din păr. Era o dovadă a testului dat. O aruncă în iaz, ca o părticică a comorii. Pe urmă reveni iar în monotonia zilei şi a valului de căldură; starea depresivă cedase. Se duse să-l caute pe Roger în livadă. Se îndeletnicea cu podețul de scânduri. Fixase deja trei; bocănitul trebuia îndurat. O văzu venind, ca şi întotdeauna după o ceartă, simți că sora se afla într-o altă dispoziție şi că ceea ce se petrecuse nu mai trebuia comentat. Dacă ar fi întrebat-o „Te simți mai bine?”, i-ar fi stârnit din nou opoziția şi poate că nu s-ar mai fi jucat deloc cu el toată ziua. Aşa că se prefăcu că nu bagă de seamă. Ea trebuia să vorbească prima. Deborah aşteptă la poalele copacului, pe urmă se aplecă şi-i întinse un măr. Era verde, dar oferirea lui însemna împăcare. Băiatul muşcă din el zdravăn. „Mulțumesc îi spuse. Deborah se urcă lângă el în copac şi se întinse după cutia cu cuie. Contactul se restabilise. Între ei lucrurile intraseră pe făgaşul normal.

3

Ziua dogoritoare se țesea ca o pânză de păianjen.

Aburul fierbinte cuprinsese tot cerul ceauşiu şi opac. Ghemuiți pe scândurile încinse din măr, copiii beau limonadă şi-şi făceau vânt cu frunzele de ştevie, dar le era şi mai cald. Când clinchetul clopoțeilor îi chemă la masă, descoperiră că bunica închisese draperiile din toate camerele de la parter, iar sufrageria, neaşteptat de răcoroasă, semăna acum cu un beci. Se lăsară să cadă pe scaune. Nimănui nu-i era foame. Patch se tolănise sub pian; din botul moale îi picura salivă. Bunica se schimbase, iar bunicul, cu o pălărie panama zimțată, ținea în mână o apărătoare de muşte folosită cu ani în urmă în Egipt.

— Treizeci şi opt de grade, spuse el abătut, pe acoperişul Ministerului Forțelor Aeriene. Au dat la ştirile de la ora unu.

Deborah se gândi la cei care erau nevoiți să măsoare temperatura; cum se mai chinuiau probabil să urce şi să coboare de pe acoperişul Ministerului, încărcați cu vergele şi sfori şi tot felul de instrumente care mai de care mai ciudate ca formă. Oare cui altcuiva în afara bunicului îi mai păsa de temperatură?

— Nu putem să mâncăm afară? întrebă Roger.

Bunica aprobă din cap Până şi vorbitul însemna un efort; se lăsase toropită pe scaunul de la capătul mesei din sufragerie. Trandafirii pe care îi culesese cu o seară înainte se pleoştiseră. Copiii luară cu ei la chioşc copane de pui. Era prea mare zăpuşeala ca să mai rămână în casă; se întinseră la umbra chioşcului, cu capetele sprijinite pe pernele decolorate din care ieşeau fire. Undeva, sus, un aeroplan zvâcni ca un peştişor argintiu şi se pierdu în zare,

— Un Meteor, spuse Roger. Bunicu' zice că s-au învechit.

Deborah se gândi la Icar care se avântase spre soare. Îşi dăduse oare seama când începuse să i se topească ceara? Ce simțise? Îşi întinse brațele, închipuindu-şi că sunt aripi. Întâi probabil că i se încovrigaseră vârfurile degetelor, pe urmă se înmuiaseră şi atârnaseră inutile.

Ce spaimă trebuie să te cuprindă când pierzi brusc din înălţime, când te lasă puterile... Roger o privea nădăjduind că totul era un nou joc. Aruncă în flori osciorul de pui şi sări în picioare; începu să alerge în cercuri, simulând viraje. Prin dinţii strânşi zumzăia ca un motor. Deborah lăsă braţele jos şi se uită la osciorul de pui: era alb şi curat când îl aruncase Roger şi acum cafeniu din cauza ţărânei. Oare osciorul se supărase că fusese aruncat? Peste ani şi ani. Când o să moară toată lumea; o să-l găsească cineva şi pe el, răsucit ca o fosilă. Şi nimănui n-o să-i pese.

— Hai, spuse Roger.

— Unde?

— Să aducem zmeura.

— Du-te tu.

Lui Roger nu-i plăcea să se ducă singur în sufragerie. Era ruşinos. Deborah îşi construise o pavăză contra ochilor adulţilor. Până la urmă băiatul consimţi să se ducă singur cu condiţia ca ea să joace cricket cu el, după ceai. Până la ceai mai era cale lungă. Îl văzu întorcându-se, înaintând încet, în mână cu farfuriile pline cu zmeură şi smântână groasă. O apucă brusc mila, aceeaşi milă pe care o simţise faţă de toţi ceilalţi în afară de ea. Cât de absorbit era, cât de concentrat asupra clipei care-l reţinuse. Iar mâine, cine ştie, o să fie un bătrânel, undeva, într-o grădină dată uitării, iar ziua de azi pierdută şi ea în negura timpului.

— Bunica spune că nu mai poate să ţină mult aşa, anunţă el. O să izbucnească precis furtuna.

Dar de ce? De ce nu veşnic? De ce să nu se arunce o vrajă astfel ca toţi să rămână stană de piatră, visători precum curtenii din *Frumoasa din Pădurea Adormită,* să nu ştie în veci, să nu mai meargă, să aibă pânze de păianjen în păr şi pe mâini, iar cârceii de viţă să se caţere pe ziduri?

Hai să ne întoarcem la mâncare, spuse Roger. Şi ca să-i facă pe plac, Deborah vârî lingura în porţia de zmeură, dar termină a doua, spre încântarea fratelui.

Nimeni nu s-a mişcat cât a ținut toată după-amiaza. Bunica se duse sus, la ea în cameră. Copiii o văzură la fereastră, în cămaşă, cum închide draperiile. Bunicul, cu o batistă pe față, rămase în sufragerie, cu picioarele ridicate pe un taburet, Patch nici nu se clinti din locul lui de sub pian. Roger, neînvinsul, însă îşi găsi de lucru. Mai întâi o ajută pe Agnes să curețe mazăre pentru cină, aşezat pe treapta de la uşa din spate, în vreme ce ea se odihnea pe un scaun de răchită strâmb, pe care-l târâse din camera servitorilor. Când termină cu mazărea, descoperi o cadă de baie zincată, băgată în pivniță, în care fusese spălat pe vremuri Patch. O duse pe pajişte şi o umplu cu apă. Pe urmă se dezbrăcă în chiloții de baie şi se aşeză în ea solemn, cu o umbrelă deasupra capului, ca să-l ferească de soare.

Deborah se întinsese în spatele chioşcului şi se gândea ce s-ar întâmpla dacă s-ar întâlni Buda cu Isus. Ar sta de vorbă, ar schimba politețuri şi opinii, cum fac politicienii la discuțiile la cel mai înalt nivel? Sau de fapt ei sunt unul şi acelaşi om, născuți în perioade diferite? Ciudat era că subiectul acesta atât de interesant acum nu reprezenta nimic în lumea tainică. Noaptea trecută, o dată cu trecerea prin portiță, dispăruseră şi problemele. Nu mai existau. Rămăsese doar cunoaşterea şi încântarea. Probabil că o furase somnul pentru că în clipa în care deschise ochii observă, spre exasperarea ei, că Roger ieşise din cadă şi bătea picheții pentru cricket pe pajişte. Se făcuse cinci fără un sfert.

— Hai mai repede, strigă el când o văzu că se mişcă. Am băut ceaiul.

Se sculă şi intră alene în casă, încă toropită şi buimacă. Bunicii erau în sufragerie, refăcuți după îndelungata odihnă de după-amiază. Bunicul mirosea a apă de colonie. Până şi Patch îşi revenise şi lipăia din castronelul cu ceai rece.

— Pari obosita, observă bunica pe un ton critic. Nu te simți bine?

Deborah nu-şi dădea nici ea seama. Îşi simțea capul

greu. Poate din cauza somnului de după-amiază. Nu era obişnuită.

— Ba da, răspunse Deborah. Dar cred că dacă mi-ar da cineva să mănânc acum nişte friptură de porc, mi s-ar face greață.

— Dar nu-ți spune nimeni să mânânci friptură de porc, replică bunica, surprinsă. Ia un sandvici cu castravete. O să te întremeze.

Bunicul stătea la pândă după o viespe. O urmări atent şi cu satisfacție cum planează deasupra ceaiului. Izbi deodată în aer cu apărătoarea.

— Am plesnit bestia, spuse el triumfător.

O storci pe covor cu călcâiul. Scena îi aduse în minte Deborahei pe Iehova.

— Să nu stai în soare, spuse bunica. Nu e bine. N-ați putea să vă jucați amândoi un joc mai potolit?

— Ce fel de joc? întrebă Deborah.

Dar bunica era lipsită de inventivitate. Crosele de cricket erau toate rupte.

— Am putea să ne prefacem că suntem pitici şi avem bastoane, sugeră Deborah.

O clipă cochetă cu ideea de a juca cricket stând pe vine. Da, dar i-ar durea genunchii, ar fi prea complicat.

— Dacă vreți, vă citesc ceva, se oferi bunica.

Deborah prinse sugestia din zbor. Mai amâna puțin partida de cricket. Ieşi în fugă pe pajişte şi-i prezentă lui Roger ideea, după ce o înfăşură într-un înveliş plăcut, ca să fie acceptata.

— Ne jucăm după aceea, spuse ea, iar înghețata pe care o are Agnes în frigider, poți-s-o mănânci tu pe toată Şi diseară, când ne băgăm în pat, am să vorbesc cu tine.

Roger ezită. Lucrurile trebuiau cântărite. Trei tentații care să compenseze ceva neplăcut.

— Mai ții minte batonul de ceară de sigilii pe care ți l-a dat tăticu? o întrebă el.

— Da.

— Mi-l dai mie?

Era rândul Deborahei să cântărească lucrurile. Tihna

unei clipe în balanţă cu pierderea batonului lung, de un roşu aprins.

— Bine, mormăi ea.

Roger lăsă baltă ţăruşii pentru cricket şi intră în salon. Bunicul dispăruse la prima sugestie a cititului cu glas tare, luându-l cu el şi pe Patch. Bunica strânsese cănile de ceai. Îşi luă ochelarii şi cartea. Romanul era *Frumosul cal negru.* Bunica nu avea cărţile pe care le au de obicei copiii din ziua de azi, dar cartea aceea îi satisfăcea pe toţi trei. Le citi capitolul înfricoşător în care băiatul de la grajduri lăsase calul prea înfierbântat după care îi dăduse ceva rece să bea şi nu-l acoperise cu o pătură. Povestea era pe măsura zilei. Până şi Roger asculta fermecat. Iar Deborah, fără să-şi dezlipească ochii de pe chipul calm al bunicii, ascultându-i vocea pedantă cu care rostea propoziţiile, se gândi ce ciudat era că bunica se putea transforma atât de lesne în căluţul negru. Ba chiar era căluţul negru din grajd, bolnav de pneumonie şi salvat de înţeleptul vizitiu.

După citit, jocul de cricket părea de-a dreptul deplasat, dar Deborah trebuia să se ţină de promisiune. Se gândea cum de putuse căluţul negru să scrie cartea. Asta dovedea cât de bun era romanul, cum spusese de fapt şi bunica, pentru că niciun copil nu pusese până atunci la îndoială partea practică a lucrurilor şi nici nu se îndoise de autenticitatea pozei unui cal cu un toc înfipt în copită. „Un cal din zilele noastre ar trebui să aibă o maşină de scris”, se gândi Deborah, în vreme ce arunca mingea lui Roger, zâmbind în sinea ei la gândul căluţului secolului XX, care ţăcăne la o maşină de scris cu ambele copite. Din cauza valului de căldură, în rutina serii interveni o modificare. Mai întâi făcură baie, înainte de masă, pentru că erau încălziţi şi obosiţi de la jocul de cricket. Pe urmă se îmbrăcară în pijamale, cu jachete de lână deasupra, şi-şi mâncară cina pe terasă. Odată fusese şi bunica indulgentă... Era încă atât de cald, încât n-aveau cum să răcească, iar rouă încă nu căzuse. Faptul că erau în pijamale pe terasă îi umplu de agitaţie.

„Parcă am fi în străinătate”, spuse Roger. „Sau nişte băştinaşi din Mările Sudului”, sugeră Deborah. „Sau culegători de perle care şi-au pierdut locul în societate”. Bunicul, îmbrăcat într-o jachetă albă tropicală, nu-şi pierduse însă locul.

— E negustător alb, şopti Deborah. A făcut avere din vânzarea perlelor.

Roger se înecă de râs. Orice glumă pe seama bunicului, de care avea mare teamă, îi trimitea fiori dulci pe şira spinării.

— Ce mai arată termometrul? întrebă Deborah.

Bunicul, încântat de interesul arătat de nepoată, se duse să cerceteze.

— N-a coborât de treizeci şi patru, spuse el, savurând ideea.

Mai târziu, când se spălă pe dinți, Deborah se miră cât de palid era chipul ei în oglinda de deasupra lavoarului. Nu era roşcovan ca al lui Roger, din cauza statului în soare, ci gălbejit şi palid. Îşi legă părul la spate cu o panglică; nasul şi bărbia ieşeau în afară, ascuțite. Căscă cu putere, cum făcea Agnes în bucătărie duminica după-amiaza.

— Să nu uiți că ai promis că o să stai de vorbă cu mine, îi aduse aminte Roger.

Să stea de vorbă... Ce pacoste! Era atât de obosită, încât abia aştepta să simtă perna moale şi albă, să dea păturile la o parte şi să tragă pe ea doar cearşaful. Roger însă, de veghe în patul lui, cu uşa deschisă între camerele lor, nu ceda. Râsul era unica soluție şi ca să-l aducă la isterie, deci să-l răpună mai iute de oboseală, plăsmui o zi din viața lui Willis, de la primul pesmet uscat, ronțăit în zori, până la ultimul pahar de bere, luat la crâşma din sat. Aventurile dintre cele două momente l-ar fi pus la încercare şi pe Gulliver. Starea de euforie a lui Roger atrase după sine protestele lumii adulților de dedesubt. Se auzi clopoțelul; pe urmă, Agnes urcă scările şi vârî capul pe uşa Deborahei.

— Bunica a zis să nu mai faceți atâta gălăgie, spuse

ea.

Deborah, istovită de prea multă fantezie, se întinse pe spate şi închise ochii. Se simţea stoarsă de puteri. Copiii îşi strigară noapte bună în acelaşi timp, conform unei tradiţii, începând cu numele, şi adresa şi sfârşind cu lumea, universul şi spaţiul. Pe urmă, ultimul „Noapte bună!" de bază, după care niciunul nu mai avea voie să rostească nimic, sub pedeapsa unei nenorociri necunoscute.

„Trebuie să mă forţez să nu adorm", se gândi Deborah, dar puterile o părăsiseră. Somnul era prea copleşitor şi se scurseră câteva ore până să deschidă ochii; văzu draperiile agitându-se şi săgeata unui fulger luminând tavanul; auzi copacii proiectaţi pe bolta cerului, fremătând şi suspinând. Se dădu jos din pat. Se instalase haosul. Nu erau stele, iar noaptea era sulfuroasă. O fisură uriaşă despică cerul în două. Grădina gemu. Dacă s-ar porni măcar ploaia ar fi un semn de îndurare; pomii, cerşind, se aplecau ba într-o parte, ba în alta, în vreme ce pajiştea însufleţită, lucioasă în aşteptarea ei, zăcea întinsă ca o foaie de metal expusă flăcării. Să se rupă băierile cerului! Să curgă şiroaie!

Deodată, fulgerul se bifurcă din nou, şi în faţa ei, vie dar nemişcată, apăru femeia de la portiţă. Privea spre ferestrele casei, iar Deborah o recunoscu. Şi portiţa se afla acolo, ademenind-o, siluete fantomatice treceau deja prin ea, îngrămădindu-se spre copacii de dincolo de pajişte. Lumea tainică era în aşteptare. Toată ziua aceea nesfârşită, câtă vreme furtuna se pregătise, planase deasupra nevăzută şi intangibilă; acum însă, o dată cu sosirea nopţii şi a tunetelor, barierele fuseseră înlăturate. Încă o trosnitură cumplită în ameninţarea ei. Portiţa se căscă, iar femeia, cu mâna pe ea, zâmbi şi-i făcu semn. Deborah ieşi din cameră şi coborî scările în fugă. Undeva, se auzi un glas strigând, poate al lui Roger, oricum nu mai conta – iar Patch prinse să latre, dar cum nu mai căuta să se ascundă, străbătu salonul

şi deschise uşa cu geamuri care dădea spre terasă. Fulgerul mătura terasa, luminând dalele, iar Deborah alergă pe scări în jos spre pajiştea unde lucea portiţa. Era absolut necesar să se grăbească. Dacă n-ar alerga, femeia ar dispărea şi o dată cu ea toată minunăţia lumii tainice i-ar fi răpită pentru totdeauna. Ajunse la timp. Femeia încă aştepta. Întinse mâna după bilete, dar Deborah scutură din cap: „Nu am”. Femeia râse şi o trecu în lumea tainică unde nu existau legi şi unde nălucile fără chip alergau în faţa ei spre pădure, mânate de vântul care se stârnise. Pe urmă sosi şi ploaia. Cerul, de un cafeniu intens, îşi rupse zăgazurile, şi apa începu să şiroiască pe pământ, săltând în băşicuţe. Pe alee ordinea fusese încălcată. Ferigile se prefăcuseră în copaci, copacii în uriaşi. Se mişcau cu toţii cuprinşi de extaz, cu braţe unduitoare, însă ritmul era întrerupt, sacadat, astfel că unii erau îndoiţi înapoi, rupţi de cer, iar alţii îşi repezeau capetele spre tufişuri unde erau înhăţaţi şi loviţi. În lumea pe care o lăsase în urmă, râse Deborah, în vreme ce continua să alerge, toate astea ar suna ca o pedeapsă, pe câtă vreme aici, în lumea tainică, era un tribut. Nălucile care alergau alături de ea semănau cu valurile. Erau legate unele de altele şi fiecare era cealaltă, ba chiar şi Deborah era o parte din puterea nopţii ce isca vaierul şi râsul. Fulgerul scăpără acolo unde aveau ele poftă, iar tunetul trosnea când ele îşi urcau privirile spre cer.

Iazul prinsese viaţă. Nuferii se preschimbaseră în mâini, cu palmele ridicate, iar în colţul opus, de obicei atât de liniştit, sub mâzga verde, băşicuţele erau supte spre suprafaţă, fumegând şi multiplicându-se în vreme ce şuvoaiele de apă curgeau întruna. Toată lumea se îmbulzea spre iaz. Nălucile făcură o plecăciune şi se ghemuiră la marginea apei, iar femeia îşi instala portiţa în mijlocul apei, făcându-le din nou semn. În Deborah se ridică protestând cine ştie ce rămăşiţă de sentiment al ordinii sociale.

— Dar noi am plătit, ţipă ea, şi-şi aminti doar o clipă

mai târziu că de fapt şi ea trecuse fără bilet. Oare era nevoie de cotorul biletului? Lumea tainica era un curcubeu, care se repeta la nesfârşit, luminând o altă colină, când de fapt te credeai sub el? Nu mai era vreme de gândit. Nălucile trecuseră. Fulgerul cu luciri albicioase, lumină bătrânul copac-monstru, cu coroana lui de iederă şi pentru că nu mai avea vlagă în încheieturile sale, nu reuşi să se unduiăscă pentru a-şi aduce tributul copacilor şi ferigilor, ci rămase țeapăn ca un crucifix.

— Şi acum... şi acum... şi acum..., strigă Deborah.

Partea minunată era că nu resimțea niciun fel de teamă, că era cuprinsă de o acceptare de-a dreptul nebunească. Se repezi spre iaz. Simții sub picioare clisa şi rămurelele rupte, învălmăşeala de ierburi, iar apa îi urcă până sub brațe şi sub bărbie. Nuferii o cuprinseră. Ploaia o orbi. Femeia şi portița dispăruseră.

— Luați-mă şi pe mine! strigă fetița. Nu mă lăsați aici.

Simți o cruntă destrămare a vrăjitor. Nu-şi ținuseră promisiunea, o lăsaseră în lumea de rând. Iazul, care o trăgea în jos, nu era iazul tainic, ci o apă stătută, întunecoasă, bâhlită, înnămolită de mâzgă.

4

— Bunicul o să-l împrejmuiască, spuse Roger. Trebuia să-l împrejmuiaacâ de ani de zile. Dacă avea un gard ca lumea, nu s-ar fi întâmplat nimic. Mai întâi au aruncat în el roabe întregi cu pietriş, Numai că n-o să mai fie iaz, ci numai o băltoacă. Numai băltoacele nu sunt periculoase,

Se uită la ea, de pe marginea patului. Devenise mai important de când era singurul care cobora la parter, cel care ducea veştile bune sau rele, intermediarul. Deborah nu avea voie să se dea jos din pat două zile. Cred că miercuri o să poți juca cricket, spuse el. Ştii, nu e ca atunci când te loveşti. Cei care umblă în somn sunt

puţin cam scrântiţi.

— Dar n-am umblat în somn, spuse Deborah.

— Bunicul zice că da. Noroc că l-a trezit Patch şi te-a văzut când traversai pajiştea.

Şi ca să arate că-i trecuse starea de nervozitate, se aşeză în mâini. Din patul ei, Deborah putea să vadă cerul. Era plat şi şters. O zi de vară care depăşise furtuna. Agnes intră în cameră, cu brânza de vaci pe o tavă. Părea foarte sobră.

— Acum, du-te jos, îi spuse ea lui Roger. Deborah n-are chef să stea de vorbă cu tine. Trebuie să se odihnească.

În mod surprinzător, Roger se supuse, iar Agnes aşeză brânza de vaci pe noptieră.

— Cred că nu ţi-e prea foame, spuse ea. Nu-i nimic, o să mănânci mai târziu, când o să ai poftă. Te doare? De obicei aşa se întâmplă prima oară.

— Nu, răspunse Deborah.

Ceea ce i se întâmplase o privea numai pe ea. O pregătiseră şi la şcoală şi totuşi fusese un şoc, ceva ce nu trebuia discutat cu Agnes. Femeia mai zăbovi o clipă, în caz că fetiţa ar fi pus întrebări, dar văzând că tace, se întoarse şi ieşi din cameră.

Cu mâna sub obraz, Deborah privea cerul pustiu. Povara cunoaşterii o umpluse de o tristeţe stranie şi profundă.

„N-am să mă mai întorc”, se gândi ea. „Am pierdut cheia.”

Pentru ea, lumea tainică, asemeni vălurelelor de pe iazul care atât de curând urma să fie astupat şi împrejmuit, era cu neputinţă să mai fie vreodată atinsă.

CAPRA NEAGRĂ

1

Auzisem că în munții Pind erau capre negre. Zvonul ne parvenise indirect. Un membru al şcolii britanice de arheologie din Atena, care-i scrisese lui Stephen despre săpăturile la care participase, îi relatase cum luase masa cu un prieten, John Evans, care locuise o vreme într-una din mănăstirile de la Meteora. În timpul vizitei sale de trei zile, un om din Kalabaka care ducea proviziile pentru mănăstire i-a spus unuia dintre călugări că şoferul autobuzului ce transporta călătorii peste trecătoarea de la Malakasi se oprise la prăvălie pentru obişnuitele cinci minute şi auzise de la negustor cum că tăietorii de lemne zăriseră o capră neagră cu iedul ei zbughind pe lângă păduricea de mesteceni, cam la cinci sute de iarzi depărtare. Aşa suna povestea, oricât de vagă ar părea. Şi totuşi a fost îndeajuns pentru a-l face pe Stephen să renunțe la planurile pentru Austria şi să rezerve locuri pentru cursa spre Atena din săptămâna următoare.

Asta înseamnă să fii fanatic – însă un fanatic de o anume factură. Există prea puține lucruri în comun cu obsesia politicianului sau a artistului, de exemplu; căci amândoi pricep într-o măsură mai mică sau mai mare ceea ce îi mână de la spate. Vânătorul fanatic e cu totul altceva. Gândurile sale se fixează numai asupra unei viziuni, reprezentând trofeul cocoțat pe perete, ochii sticloşi care au avut odată viață, nările rigide, pe vremuri fremătând, urechile fine, ciulite, acum surde la răsunetul puştii între stâncile golaşe. Este mânat într-o căutare fără odihnă de un instinct pe care nici el însuşi

nu-l cunoaşte. Stephen era genul ăsta de vânător. Nu îl îmboldea priceperea necesară în asemenea împrejurări, nici încântarea şi febrilitatea actului în sine, ci dorința de a distruge ceva frumos şi rar; de altfel, chiar el îmi mărturisise acest lucru. De aici izvora şi obsesia pentru caprele negre.

După cum ştie orice vânător, caprele negre s-au împuținat la număr o dată cu trecerea anilor. Abia se mai văd câteva în Elveția şi Anglia. Stephen a încercat să găsească imediat o motivație. Fărâmițarea marilor proprietăți funciare, cele două războaie mondiale, vânătoarea neorganizată, inițiată de localnici, care pe vremuri ar fi fost interzisă, precum şi popularitatea crescândă de care se bucura printre turişti şi alpinişti orice regiune muntoasă – toate acestea duseseră la o profanare şi pângărire a ținutului, odinioară sacru, pentru caprele negre.

Capra neagră, cea mai sperioasă dintre toate creaturile, se fereşte de oameni şi nu se amestecă cu celelalte capre. E întotdeauna atentă la orice i-ar putea periclita viața, iar sunetul de alarmă pe care îl scoate în acel moment se aseamănă cu un şuierat ciudat şi ascuțit; cea mai mică primejdie o mână spre țancurile semețe şi inaccesibile. Cerbul trăieşte singuratic tot anul, cu excepția toamnei târzii, în scurtul sezon de împerechere, când schimbările chimice din sânge îl împing spre femelă. Şi tocmai atunci, după cum susținea Stephen, e momentul să poată fi prins; atunci cade victimă. Alerta, intuiția pericolului, acel al şaselea simț care în mod obişnuit îl păzeşte, toate sunt date uitării din dorința nestăvilită de a-şi întâlni perechea. Părăseşte crestele înguste şi coastele abrupte ale stâncilor şi urmează turma puțin numeroasă de capre şi iezi, mamele sperioase şi atente care până în acea clipă n-au avut nevoie de el; şi pe urmă sângele răspunde sângelui, începe urmărirea, fugărirea nebunească pe stânci şi peste abisuri; iezii rămân mirați de neliniştea bruscă a mamelor, atât de iute răvăşite şi puse pe goană

de către străinul negru. Căci iarna, cerbul adult e negru la culoare; şi-a lepădat haina roşie-gălbuie; acum e apărat de blana deasă care pe spate, din cauza lungimii părului, se ridică asemeni unei creste.

Când Stephen începea să vorbească de pânda după caprele negre, i se schimba întreaga expresie. Trăsăturile deveneau mai acviline, nasul i se ascuţea, bărbia se îngusta, iar ochii – de un albastru metalic – căpătau parcă luciul rece al cerului nordic. Nu încerc să ascund nimic despre felul de a fi al soţului meu. Încântată, ca orice femeie care se pomeneşte că e dorită şi căutată – o dragoste reciprocă pentru Sibelius fusese terenul comun la prima noastră întâlnire – la câteva săptămâni după aceea, am închis ochii în faţa oricărui alt raţionament, pentru că îmi făcea plăcere să-i stau în preajmă. Mă măgulea. Perfecţionistul, admirat de alte femei, mă căuta pe mine. Căsătoria pot să spun că a fost în toate privinţele un *coup*[7]. Abia mai târziu mi-am dat seama că mă înşelasem.

Unii bărbaţi se nasc adulţi, fără să comită greşelile dragi şi izbăvitoare ale copilăriei; Stephen făcea parte dintre ei. Născut şi crescut într-un cămin auster, dintr-un tată scoţian şi o mamă italiancă – să nu vă închipuiţi că e vorba de vreo cântăreaţă frumoasă de operă, nu, ci de fiica unui industriaş milanez – la cincisprezece ani s-a debarasat de orice legătură de familie şi a început să-şi câştige existenţa într-un birou de comerţ maritim din Glasgow. Perioada aceea de început ar putea constitui un adevărat roman şi s-ar putea chiar să fie scris într-o bună zi, dar nu acum. Acum vreau să vă povestesc cum am plecat în căutare de capre negre.

Stephen îmi întinse scrisoarea la mijlocul dejunului, peste masă şi rosti scurt: „Am să-i telegrafiez lui Bruno imediat ca să-i spun că ne-am răzgândit”. Bruno era prietenul din Austria care aranjase cu mare bătaie de

---

[7] Lovitură (fr.).

cap şi cu multă grijă şi atenţie o vânătoare în districtul alpin, numai ca să-i facă plăcere lui Stephen. Atracţia o constituiau caprele negre. Turma de căprioare nu-l interesa; trebuiau neapărat să fie capre negre.

— Ce contează, am întrebat eu, dacă sunt caprele negre din Austria sau cele din nordul Greciei?

Pentru mine vânătoarea n-avea nicio importanţă. Mergeam de dragul aventurii, al aerului de munte. Stephen nu avea decât să hoinărească toată ziua de unul singur, sau cu alţi prieteni, înarmaţi cu puşti. Eu aveam concediul meu, un respiro, un răgaz necesar pentru o femeie care nu avea copii.

— Diferenţa constă, spuse Stephen, cu ochii albaştri mai reci ca oricând, în raritatea prăzii. N-am mai auzit până acum ca cineva să fi împuşcat o capră neagră în munţii Pindului sau în altă parte în Grecia.

— S-ar putea să fie o ştire falsă, am sugerat eu. Tăietorii de lemne au văzut probabil vreo capră sălbatică şi au luat-o drept capră neagră.

— Tot ce e posibil, spuse Stephen; se ridică de la masă şi nu peste mult timp l-am auzit dictând la telefon telegrama pentru prietenul din Austria.

Îi priveam spatele şi umerii solizi. Ţinuta rigidă îl făcea să pară şi mai înalt de 1,85 metri cât avea; în voce se simţea iritarea când dictă literă cu literă adresa din Austria, pe care telefonista nu o pricepuse imediat. Era aceeaşi iritare manifestată faţă de o gândire mai lentă şi mai puţin incisivă ca a lui, când, în urmă cu zece ani, ne logodiserăm. Mă dusese să văd clădirea austeră de lângă Portland Place – o distanţă bună de la biroul de comerţ maritim din Glasgow, căci la vremea respectivă era directorul unui birou din Londra – şi trofeele de pe pereţi. Mi-am exprimat pe loc nedumerirea cum de putea să stea liniştit acolo seara având înşirate pe perete acele capete cu ochii holbaţi. Nu existau nici tablouri, nici flori; numai capete de capre negre. Concesia făcută muzicii se vădea în radioul cu pick-up şi un teanc de discuri cu muzică clasică.

Am întrebat prosteşte:

— De ce numai capre negre?

Răspunsul l-am primit pe loc:

— Se tem de om.

Ideea putea să conducă la o dispută în legătură cu animalele în general, domestice sau sălbatice, şi cele care se adaptează toanelor şi excentricităților rasei umane; în schimb, trecu brusc la alt subiect, puse un disc cu Sibelius şi mă cuprinse în brațe concentrat, dar lipsit de emoție. Am rămas surprinsă, însă încântată. „Ne potrivim”, mi-a dat mie prin cap. „Nu vom avea pretenții unul de la celălalt. Fiecare Ie va avea pe ale lui fără să ne îndatorăm reciproc.”

Totul s-a adeverit, însă lipsea ceva. Exista o hibă – nu numai lipsa copiilor, ci o separare a spiritului. Comuniunea carnală ce ne apropiase era în realitate un abis, şi am disprețuit puntea pe care o aruncasem peste trupuri. Poate că şi el simțea acelaşi lucru. Zece ani mă străduiseră să-mi clădesc o potecă unde să mă simt apărată.

— Deci plecăm în Grecia? l-am întrebat în seara aceea pe Stephen când s-a întors acasă mai târziu ca de obicei şi a aruncat pe masă biletele de avion, un pliant şi o hartă.

— Chiar te-ai hotărât, deşi nu s-a confirmat zvonul că au fost văzute capre negre lângă o trecătoare în munți?

— Mi s-a confirmat, răspunse Stephen. Am luat urma individului ăla, Evans, până la o bancă în Atena şi i-am telefonat. Susține că povestea e adevărată. Călugărul de la Meteora a mai vorbit cu şoferul. Iar şoferul e cumnatul celui care ține prăvălia şi l-a văzut pe tăietorii de lemne. Nu există alte capre sălbatice în ținutul acela. Nu puteau fi decât capre negre.

Ar trebui ca zâmbetul să reprezinte un mijloc de comunicare. Dar lucrurile nu stau aşa întotdeauna şi mai ales cu Stephen când aduce vorba despre capre negre. Zâmbetul era secretos, fără să exprime încântare, un răspuns la o întrebare pe care şi-o punea singur. Pe

urmă ieşi din sufragerie şi se duse în salonul muzical – denumisem astfel camera din cauza radioului cu pick-up, a televizorului şi pianului meu – o alăturare stranie de obiecte care aveau legătură între ele; ştiam că se dusese acolo ca să privească trofeele de pe pereți. Erau în total douăzeci, inclusiv trei capre şi doi iezi împuşcați din greşeală. Toate se aflau într-o stare perfectă, montate desăvârşit, cu o plăcuță de argint sub fiecare, pe care scria data şi locul unde fuseseră ucise. După cum am mai spus, în ziua de azi caprele negre sunt o raritate. Se retrag tot mai mult spre locuri inaccesibile. Nu mai au loc în Elveția marile vânători de capre negre, cât despre urmărirea lor, trebuie să le cunoşti bine teritoriul şi să cunoşti şi călăuza, iar aceste lucruri implică multă bătaie de cap. Când Stephen s-a reîntors din salonul muzical avea în mână o cârpă cu care se ştergea, şi după zâmbetul arborat, mi-am dat seama că îşi curățase puşca. Nu era zâmbetul plăcut al cuiva care se îndeletnicise cu ocupația preferată – un fotograf pasionat, un pictor de duminică, un meşter tâmplar – ba chiar şi vânătorul de la țară, cuprins de încântare înainte de vânătoarea de potârnichi (aveam frați care pe vremuri se ocupaseră de aşa ceva). Zâmbetul lui Stephen era cel al unui ucigaş care se supune unui impuls, venit din străfundurile ființei sale.

— Revino-ți! am spus brusc.

S-a uitat spre mine surprins, ca şi mine de altfel, de nota de insistență din glas.

— Cum adică? m-a întrebat el.

— Renunță la obsesia asta cu caprele negre, am spus. Nu e ceva normal.

O clipă am avut impresia că o să mă lovească. Pe chip i se aşternuse o expresie de groază – căci era o groază nemascată, fulgerătoare şi indecentă, care dispăru într-o clipă, înlocuită de mânie, mânia rece a celui luat prin surprindere.

— Nu e nevoie să vii cu mine, spuse el. Fă ce vrei, eu plec. Eşti liberă.

Nu ripostase totuşi atacului meu. Răspunsul era o eschivare.

— De venit vin, am spus. Poate că şi eu sunt în căutare de ceva, nu ştiu dacă ştii.

M-am apucat imediat de îndeletnicirile casnice şi iritante ale soției – am îndreptat câteva lucruri, am rupt o floare care se uscase, am bătut o pernă, dar în tot acest răstimp i-am simțit privirea asupra mea. Nu era o senzație plăcută. Cu toate acestea, tensiunea cedă, iar la cină ne aflam din nou pe terenul obişnuit, neutru, de îngăduire reciprocă; am dus-o aşa în toată perioada până la plecare.

Pe la mijlocul lui octombrie ne aflam în avionul pentru Atena. Scrisoarea, în care prietenul din Austria îşi exprima regretul şi nemulțumirea fusese aruncată, aproape necitită, la coşul cu hârtii. În schimb, noi relații, aranjate prin firma de comerț maritim a lui Stephen, ne fixaseră itinerarul în Grecia. Foloseşte-te de oameni, ori de câte ori îți stă la îndemână ca să-ți ajungi scopul. Era una din maximele lui Stephen. Debarasează-te de ei când nu-ți mai sunt de folos.

Nu menționez anul acestui octombrie de teamă să nu existe posibilitatea recunoaşterii persoanelor. E suficient să spun că ne aflam pe la începutul anilor cincizeci, că încă nu se ivise problema cu Ciprul, că vara fusese toridă şi că avuseseră loc două cutremure. Probabil că eram încă în plină vară când avionul ateriză la Roma ca să lase şi să ia alți pasageri. Când ne-am aflat pe pistă, soarele dogorea necruțător, iar clădirile înalte şi urâte de la capătul aeroportului, alternând cu terenuri sterpe, emanau o fierbințeală gălbuie. Cât de deosebită era Atena! Până şi în avion am simțit un fel de seninătate răcoroasă, când priveam în jos la Corintul scăldat în ultimele luciri ale apusului de soare; iar aeroportul – la vremea aceea – semăna cu o haltă de provincie, plin de funcționari în cămăşi cu mânecă scurtă, zâmbitori, înmânând paşapoarte şi tichete de bagaje, de parcă ar fi avut timp berechet la dispoziție şi

nimic nu avea să se schimbe vreodată.

Un autobuz prăpădit ne-a transportat la Atena. Îmi place să-l am pe soțul meu drept companie când călătoresc. Nu se agită niciodată, nu încurcă bagajele şi mă lasă să-mi formez singură părerile. Nu mă împinge cu cotul, nu exclamă pe neaşteptate când vede lucrurile noi. Mai târziu, la un pahar sau la cină, descoperim că, de obicei, am observat aceleaşi puncte de interes sau frumusețe. Era unul dintre putinele noastre lucruri comune.

În seara aceea am fost întâmpinați la autogară de un grec de la firma de comerț maritim pe care-l contactase Stephen – se numea, inevitabil, George – care ne-a dus la un hotel. După ce am făcut un duş şi ne-am schimbat, ne-am întâlnit cu prietenul lui Stephen, arheologul, pe care am să-l numesc Burns şi cu John Evans, cel care locuise la Meteora şi auzise primul zvonul. Veniseră să ne poftească la cină. Toate aranjamentele fuseseră fixate de mintea ceasornic a lui Stephen, de talentul său de a se ocupa imediat de ceea ce era esențial. Pentru noi nu se punea problema plimbării prin Atena sau a zăbovitului pe Acropole. Poate mai târziu, când ne vom întoarce din munții Pindului, dacă vom avea timp, spunea Stephen; între timp însă n-aveam decât un singur lucru cert, faptul că biletele pentru trenul de a doua zi dimineață cu plecare din Atena fuseseră deja cumpărate. Încă îmi mai aduc aminte de mirarea aşternută pe chipul tânărului John Evans, specialist în biserici bizantine; şi chiar Burns, care mai cunoştea câte ceva din ciudățeniile lui Stephen, fu şocat de ceea ce părea un exces de pasiune.

— Ei, dar cred că vă puteți permite o zi, spuse el, sau măcar o jumătate de zi. Aş putea să trec cu maşina devreme şi...

Stephen îl întrerupse.

— Cum e vremea în nord? îl întrebă. Ai verificat dacă trecătoarea e deschisă?

I-am lăsat acolo să urmărească cu degetul pe hartă,

să găsească satul de munte, cărările şi traseul pe hărţi la scară mai mare, ca să mă bucur din plin în singura seară permisă de atmosfera lipsită de griji, veselă, a localului în care mâncam. M-am amuzat să-mi vâr degetul într-o tingire şi să-mi aleg ciozvârta de miel după placul inimii. M-am desfătat cu pălăvrăgeala şi chicotelile de la mesele învecinate. Veselia discuţiilor aprinse – din care nu pricepeam o iotă, bineînţeles, îmi amintea de malul stâng al Parisului. Câte o persoană se ridica brusc de la o masă şi se ducea la o alta, unde discuţia continua, iar sfada înfierbântată trecea repede în veselie. Mă gândeam în sinea mea că probabil secole de-a rândul totul se petrecuse aidoma, sub aceeaşi boltă, în aerul cald şi puţin înţepăcios, cu băutura uşor acidulată ca seva care curge prin venele acestor greci isteţi şi cinici ca însuşi Aristofan, la umbra Parthenonului Atenei, nemişcat şi inviolabil.

— Prăvălia o să fie deschisă? continuă Stephen. Mai funcţionează şi pe vreme rea? Şi autobuzul care merge la Kalabaka circulă până când se acoperă trecătoarea de zăpadă?

Am simţit că sosise vremea să intervin. Gazdele noastre erau epuizate, incapabile să mai ofere vreun amănunt.

— Ştii ce, Stephen, am spus, dacă trecătoarea este închisă, iar prăvălia a ars până la temelii, sunt gata să-mi fac rost de un sac de dormit şi o să mă culc în aer liber, câtă vreme îţi găseşti tu caprele negre. Hai să lăsăm totul pe mâine. Vreau să văd Parthenonul noaptea.

L-am convins. Am auzit că acum Parthenonul e pus în valoare de lumina reflectoarelor, dar atunci nu era luminat şi pe lângă asta mai era şi sfârşit de sezon şi prin urmare puţini turişti. Însoţitorii mei, inclusiv soţul meu, erau cu toţii oameni inteligenţi, şi au avut buna cuviinţă să nu vorbească. Cred că fiind femeie, pentru mine frumuseţea şi sentimentul sunt unul şi acelaşi lucru, dar când am văzut Parthenonul pentru prima

oară în viața mea, ochii mi s-au umplut de lacrimi. Nu mi se mai întâmplase până atunci. Îi dispreţuiesc pe cei care plâng când văd un apus de soare. Nu era nici lună plină şi nici măcar cât de cât lumină. Jumătatea de cerc mi-a adus aminte de „labrys“, securea cretană cu două tăişuri, iar pilaştrii căpătaseră în consecință un aspect şi mai lugubru. Ce şoc ar fi pentru estetul modern, m-am gândit eu după ce am sfârşit cu lacrimile, dacă ar putea să vadă luciul roşcat al culorii, ochii vopsiți, buzele pictate strident, tonurile de ocru şi albastru care existaseră odată acolo, iar Atena însăşi – o cetate uriaşă aşezată pe piedestalul ei, atins de răsăritul soarelui. Chiar şi în acele vremuri îndepărtate exigențele unei religii oficiale dăduseră curs propriului comerț, vânzarea şi cumpărarea turturicilor, a amuletelor; ca să se descopere, omul era nevoit să apuce calea codrului, a munților.

— Hai, spuse Stephen. E frumos şi desăvârşit, dacă vrei, dar tot aşa e şi gara St. Pancreas la ora patru în zori. Depinde ce asociație de idei faci.

Ne-am înghesuit în maşinuța lui Burns şi ne-am înapoiat la hotel. A doua zi dimineață am plecat devreme din Atena, conduşi la gară de prietenii noştri, încă nedumeriți. Stephen, bineînțeles, n-avea nicio părere de rău. Cât despre mine, parcă eram la şaptesprezece ani când mă luaseră cu forța din Paris, după ce zărisem noaptea Champs-Elysées, mustind de viață ca şi Atena acum, cu acelaşi aer scăpărător, cu străzile matinale înțesate, împrăştiind simultan grație şi indolență.

Trenul țăcănea monoton urmându-şi calea spre nord, Stephen era din nou cufundat în hărțile lui, iar eu mă uitam pe fereastră. Prin fața ochilor se perindau semnele unui cutremur de pământ recent, casele erau pe jumătate culcate, clădirile întregi reduse la mormane de moloz, dar ochii noştri, obişnuiți cu asemenea scene din război, nu le înregistrau cu emoție. Lumina palidă dispăru. Începu să plouă. Pământul se făcu galben-cafeniu; femei abătute, cu chipul acoperit de

văluri, ca musulmanele, ca să le ferească de soare, râcâiau în pământul sărăcăcios. Când treceam prin haltele pustii, se auzeau răgete de măgari. Se iscă un vânt care împinse ploaia să bată pieziş. În depărtare am văzut munții, şi atingându-l pe Stephen pe ghenunchi, i-am făcut semn cu mâna.

Îşi consultă iar harta, Undeva, printre crestele cețoase, acoperite de zăpadă şi ascuns de privirile noastre, trebuia să fie muntele Olimp, fortăreața zeilor. Din păcate nu el reprezenta destinația noastră. Drumul nostru ducea spre vest, spre caprele negre.

Kalabaka, plin de noroi şi şiroind de ploaie, ghemuit la poalele Meteorei împrejmuită de stânci, nu oferea nicio tentație ca refugiu. Cu toate acestea, era locul unde trebuia să coborâm. Câteva întrebări rapide – bruma de greacă a lui Stephen mi se părea bine împănată cu italiană – ne-au arătat, în sensul deplin al cuvântului, că ratasem autobuzul. În această perioadă a anului nu circula decât unul pe zi care să ne ducă pe drumul şerpuit spre trecătoare; iar acela plecase în zori. Stephen însă nu era de oprit. Trebuia găsit un alt mijloc de transport; ne-am aşezat în biroul celui care vindea bilete – controlorul, un soi de patriarh venerabil, un băiețel, cumnatul controlorului care tocmai trecuse pe acolo – toți gesticulau, dezbătând cu mare agitație posibilitatea ca noi să ajungem la trecătoare până să se lase înserarea.

Cumnatul controlorului ne lumină. Nepotul lui avea o maşină bună. O maşină care nu numai că lua drumul pieptiş şi ținea la cotituri, dar căreia îi funcționau şi farurile. Ne-am dus toți trei într-o cafenea ca să sărbătorim evenimentul şi în vreme ce toastam unul pentru altul cu zaț de cafea şi uzo, maşina nepotului fu condusă la un garaj din apropiere ca să i se pună benzină. Nepotul avea albeață pe un ochi. Îmi era imposibil să nu mă gândesc dacă nu cumva albeața ochiului ar putea să-l împiedice la condus. Când am plecat, demarând pe drumul spre Kalabaka la fel ca pe o

pistă de curse, mi-am spus în sine că ochiul cu albeață îi dădea încredere şi-l făcea să nu ia în seamă pericolul. Albeața era pe ochiul stâng şi când am început să urcăm era îndreptat spre prăpastie. Urcuşul cu maşina e întotdeauna o plăcere îndoielnică. Ca test pentru profesionişti este suportabil. Cu toate acestea, în nordul Greciei, după ploile de toamnă, când drumul e înțesat de pietre desprinse şi surpări de teren şi este târziu după-amiaza, iar şasiul maşinii se zgâlțâie protestând, motorul hârâie ori de câte ori se apropie o nouă curbă, iar şoferul cu albeață pe un ochi apucă brusc crucifixul care atârna la bordul maşinii, şi-l sărută pătimaş, în aceste împrejurări, urcuşul pe drumul de munte îți nimiceşte orice fel de gând frumos. Stephen, care stătea în dreapta, n-avea de îndurat decât spaima peretelui muntos, dar eu, privind prin fereastră în stânga la râpa abruptă, aveam un loc mult mai nefericit. Bombănelile şoferului, armonizate cu fiecare schimbare de viteză când dădeam câte un cot, nu ne ofereau câtuşi de puțin ideea de siguranță, la fel ca şi podul îndepărtat arcuit peste un hău pe care-l zăream prin ploaie în fața noastră şi pe care urma să-l străbatem peste vreo cinci minute. Podul părea rupt. Undeva, jos, printre bolovani, parcă erau nişte scânduri răvăşite. Nici nu mă miram că şoferul nostru cu albeață îşi săruta crucifixul, însă gestul lui nu-mi sporea deloc încrederea.

Amurgul se lăsa deasupra noastră. Şoferul aprinse luminile. Mai mult decât sărutatul crucifixului, gestul mi s-a părut o înfrângere, pentru că farurile abia răzbateau prin întunericul care se întețea. Drumul şerpuia în sus şi nicăieri nu părea să existe o posibilitate de a întoarce şi a coborî la Kalabaka. Asemeni lui Roland din *Infantele Harold,* trebuia să înaintăm pentru că nu exista altă alternativă. Am închis ochii. Abia atunci, după o clipă sau două, l-am auzit pe Stephen lângă mine: „Ce ai? Nu te simți bine?”

Nu puteam decât să trag concluzia că soțul meu, ca întotdeauna, nu avea intuiție.

Un ultim scrâşnet al motorului şi o hârşâială furioasă a ambreajului mă preveniră că moartea era iminentă, şi ca să nu ratez experienţa, am deschis ochii. Ajunsesem îa capătul călătoriei. Nu ştiu ce clădire se află azi la Malakasi. Probabil un motel. În anul despre care vorbesc exista în capul trecătorii o baracă din buşteni, la o oarecare distanţă de drum, având în preajmă loc suficient de parcare pentru un autobuz sau un camion. În jurul barăcii era o pădure de mesteceni. Ploaia se oprise. Aerul rece şi reavăn oferea reînviorarea puternică resimţită la o înălţime de vreo şapte mii de picioare. În fereastra barăcii se vedea o singură lumină. Şoferul nostru claxona şi în aceeaşi clipă uşa barăcii se deschise şi în prag apăru un bărbat.

— Hai, spuse Stephen, ajută-mă să descarc. Lasă-i să-şi dea singuri explicaţiile.

Starea de nelinişte îmi dispăruse în clipa în care maşina oprise. Aerul de munte tras în piept avea acelaşi efect ca izul de alcool pus sub nasul alcoolicului. M-am dat jos, mi-am întins picioarele să mă dezmorţesc; dacă Stephen mi-ar fi spus că pornim în clipa aceea ascensiunea pe jos, printre copacii întunecaţi, în căutarea caprelor negre, l-aş fi urmat fără să crâcnesc. În schimb, ne-am transportat calabalâcul în baracă. Stephen intervenise în torentul de vorbe schimbate între şoferul cu albeaţă şi proprietarul barăcii cu amestecul lui ciudat de greacă şi italiană, aşa că am avut timp să-mi arunc ochii în jur. Camera, în formă de L, era pe jumătate cafenea, pe jumătate prăvălie, cu pământ pe jos, o scară care ducea spre mansardă şi o bucătărioară la celălalt capăt. Simţeam miros de mâncare – ceva se prăjea într-o tigaie. Prăvălioara avea rafturi întregi cu mărfuri, ţigări, ciocolată, colaci de frânghie, pastă de dinţi, pânzeturi – tot ceea ce poţi găsi într-un magazin sătesc bine aprovizionat – iar proprietarul, un bărbat între două vârste, plin de bunăvoinţă, ne primi fără să arate nici cea mai mică surprindere, dădu mâna cu noi în semn de adevărată curtoazie grecească, de parcă în

fiecare seară ar fi sosit la el în prăvălie câte un englez fanatic pornit în căutarea legendarelor capre negre care îi cerea găzduire şi masă.

Am făcut gestul pentru fumat arătând spre cartuşele de țigări din spatele tejghelei, dar el nu luă în seamă ideea şi cu o înclinare îmi oferi una din pachetul lui. Pe urmă, înclinându-se din nou, mă conduse pe scară spre camerele de sus; mi-am dat seama că toți – proprietarul, şoferul cu albeață, Stephen şi cu mine – urma să împărțim mormanul de pături adunat neglijent pe podeaua de lemn, afară de cazul dacă nu m-aş fi retras modest pe un pat de lemn. Am zâmbit dând din cap, sperând că în felul acesta îmi exprimam aprecierea şi mi-am urmat gazda înapoi pe scară spre prăvălia de jos.

Prima persoană pe care am văzut-o a fost Stephen. Îşi scosese puşca din husă şi o arăta omulețului cu chip de şoarece care apăruse din bucătărie, într-o cămaşă cu mâneci scurte. Omul cu chip de şoarece bâțâia din cap cuprins de frenezie, şi pe urmă, într-o pantomimă grozavă, simula un animal ghemuit, după care zvâcni în aer, în aplauzele şoferului cu albeață.

— E-n regulă, îmi strigă Stephen când mă văzu, nu încape nicio îndoială. Ăştia sunt indivizii care-i cunosc pe tăietorii de lemne care au văzut caprele negre.

Vocea îi triumfa. Prosteşte, vorbele lui mi-au adus în minte poezioara cu „Casa pe pare a construit-o Jack. Acesta era taurul, care a necăjit câinele, care a ucis pisica, care a mâncat malțul...” Oare bătuserăm atâta cale până în vârful Pindului doar ca să distrugem?

— Grozav, am spus ridicând din umeri, şi făcând o concesie feminității, mi-am scos rujul. În spatele tejghelei era atârnată o oglindă mică, spartă. Bărbații mă urmăreau admirativ. Statutul meu era stabilit. Ştiam că fără să rostesc un singur cuvânt, păturile din camera de sus vor fi împărțite înainte de a se face târziu noaptea, iar cele mai bune vor fi puse separat, împăturite pe patul de lemn. Grecii plăteau tribut Geei înainte de naşterea lui Zeus.

— Individul ăsta mărunțel pricepe italieneşte, îmi spuse Steplien când ne-am aşezat să mâncăm ouă prăjite în ulei şi o cutie de sardele. A fost într-un lagăr de prizonieri în timpul războiului. Zice că tăietorii de lemne coboară iarna în vale, dar la câteva sute de picioare mai sus, deasupra şirului de copaci, mai e încă un individ care-şi paşte încă turma acolo şi care ştie totul despre caprele negre. Uneori mai trece pe aici seara. S-ar putea să apară chiar astă-seară.

I-am privit pe cei trei însoțitori. Bucătarul cu chip de şoarece se întorsese la cratițele şi tigăile lui, iar pe şoferul cu albeață îl bărbierea proprietarul prăvăliei. Se lăsase comod pe spătarul scaunului, cu un prosop pe umeri, cu fața plină de clăbuc, cu ochiul acoperit de albeață îndreptat încrezător spre proprietarul zâmbitor, cu umeri lați, care se apleca spre el cu briciul în mână. Undeva, dintr-un difuzor răguşit izvora un cântec sud-american. Ne aflam în vârful trecătorii din Pind. Totul era cât se poate de firesc.

Am terminat de mâncat smântâna de oaie cu lingura – desertul nostru – iar Stephen s-a apucat să deseneze un cap de capră neagră pe scândura mesei. Proprietarul prăvăliei veni să se uite, şi alături de el apăru şoferul cu albeață, proaspăt ras. Mi s-a părut că aud undeva, afară, lătratul unui câine, dar nimeni nu-i dădu nicio importanță; bărbații erau toți absorbiți de destin. M-am ridicat şi m-am dus la uşă. Înainte de masă, când inspectasem împrejurimile, observasem lângă drum un pârâiaş care se pierdea în râpa de dedesubt*;* dacă vroiam să mă spăl eram nevoită să mă duc acolo. Am ieşit în noapte şi strivind sub picioare pietrişul potecii m-am îndreptat spre pârâu. Cu o seară înainte avusesem parte de cornul lunii deasupra Parthenonului, iar acum de fagii golaşi din Pind, cu şapte mii de picioare mai aproape de stele. Nicio adiere nu mai mişca frunzele. Cerul părea mai larg decât acasă.

M-am spălat în pârâiaş şi din nou am auzit lătratul câinelui. Am ridicat capul şi am privit dincolo de baraca

de lemn spre un platou îngust care se întindea până la buza defileului. Ceva se mişca acolo, în întuneric. M-am şters pe mâini pe jerseul de lână şi am traversat drumul înapoi, am trecut de luminişul de lângă baracă şi am luat-o spre platou. A fluierat cineva. Sunetul era ciudat, aici în trecătoarea de munte, departe de sat sau de oraş. Semăna cu şuieratul produs între dinți şi buze pe care îl poate auzi o femeie pe trotuarul unui oraş pestriț, şi auzindu-l, grăbeşte instinctiv pasul. M-am oprit. Pe urmă am văzut turma de capre adunate ciorchine, gata pentru înnoptare, pe platoul îngust care le servea drept culcuş. Doi câini stăteau de pază, fiecare la câte un capăt. Şi nemişcat, în mijlocul turmei, cu capul acoperit, aplecat pe ciomag, se afla stăpânul, cu ochii însă nu la mine, ci la munții de deasupra. Probabil că el fluierase.

Am privit o clipă – bărbatul, caprele adunate, câinii de pază şi toți mi s-au părut departe de lumea din baraca de lemn şi de bărbații din ea. Privitul mă transformă într-o intrusă. Aparțineam altei lumi. Chiar tăcerea lor îi detaşa şi-mi dădea un ciudat sentiment de nelinişte. Şi totuşi, de ce fluierase? De ce şuieratul vulgar, intens al atragerii atenției? M-am întors la baracă şi am deschis uşa.

Prăvălia cu duşumea de pământ, cutiile de conserve, colacii de frânghie şi pălăvrăgeala bărbaților – aplecați acum toți trei peste Stephen, cufundat în desen – mi s-au părut cumva binevenite. Până şi difuzorul hodorogit şi bolboroseala neinteligibilă a postului de radio Atena mi-au sunat în acea clipă încurajator, o parte a unei vieți familiare. M-am dus şi m-am aşezat la masă, lângă Stephen; am mai luat o țigară din pachetul proprietarului.

— Sunt aici, spuse Stephen fără să se sinchisească să-şi mai ridice ochii spre mine, continuând să schițeze un tufiş pipernicit lângă capul de capră neagră.

— Cine e aici? am întrebat.

— Caprele negre, răspunse el. Au fost văzute acum două zile.

Nu ştiu de ce – poate pentru că eram obosită din cauza drumului lung străbătut – plecasem din Atena în zori, iar urcuşul până la trecătoare îşi lăsase amprenta pe nervii şi muşchii mei – insă când rosti aceste vorbe mă cuprinse un val de tristețe. Vroiam să răspund: „Ah, la naiba cu caprele astea negre! Nu putem să le lăsăm baltă până mâine?“, însă dacă aş fi procedat aşa aş fi creat din nou starea de încordare între noi care abia slăbise de când plecasem din Londra. Aşa că n-am scos un cuvânt şi am continuat să-l privesc cum desenează. Mă usturau ochii de la fumul de țigară şi peste câteva clipe am căscat, m-am sprijinit cu capul de zidul din spate şi am început să picotesc ca un pasager care moțăie într-un vagon de tren.

M-au trezit nişte acorduri muzicale. În loc de Radio Atena se auzea acum acordeonul. Am deschis ochii: bucătarul cu mutră de şoarece făcea pe artistul de estradă; stătea pe scaun, picior peste picior, cu acordeonul în mână, aplaudat de proprietar şi de şoferul cu albeață, şi chiar de Stephen. Cântecul era trist, sălbatic, cu inflexiuni slave, născut în cine ştie ce vale pleşuvă macedoneană de un strămoş uitat de mult, dar în el se simțea ritmul şi o anume ferocitate, iar vocea subțirică asemeni unei trestii era ca naiul lui Pan.

Abiă când a terminat şi a pus jos acordeonul, am observat că nu eram cinci ci şase. Venise şi ciobanul. Stătea pe o bancă separată, încă învelit în mițoasa cu glugă, proptit în ciomag: lampa, care se clătina din grindă, îi lumina chipul şi privirea. Avea ochii cei mai ciudați din câți mi-a fost dat să văd. De culoare auriu-cafenie, mari şi distanți, te priveau din mijlocul chipului sever ca şi cum se redeşteptaseră brusc la viață. La început mi s-a părut că-l surprinsese întreruperea abruptă a cântecului, dar expresia de pândă alertă, ca şi cum ar fi fost pe punctul de a o zbughi sau a ataca, rămase neschimbată; atunci mi-am dat seama că greşesc, că poate era orb şi că ochii mari erau de fapt privirea opacă a celui lipsit de vedere. Pe

urmă se mişcă pe loc şi spuse ceva proprietarului prăvăliei şi după felul în care s-a mişcat, prinzând pachetul de ţigări aruncat spre el, mi-am dat seama că nu era orb, ci din contră, avea privirea mai ageră decât majoritatea oamenilor – căci ţi gările fuseseră aruncate într-o doară însă prinse din zbor – iar ochii, plimbându-se acum peste noi, ceilalţi din jurul mesei, şi oprindu-se în cele din urmă asupra lui Stephen, erau parcă mai mari decât înainte, dacă aşa ceva mai era cu putinţă, în vreme ce privirea iscoditoare – imposibil de înfruntat.

I-am spus lui Stephen pe un ton scăzut:

— Crezi că e nebun?

— Nu, mi-a răspuns soţul meu. Trăieşte de unul singur. E individul despre care vorbeam. Plecăm cu el în zori.

Îmi pierise elanul. Câtă vreme moţăisem, sprijinită de perete, mă odihnisem şi nu mă mai simţeam obosită. Acum însă mă cuprinsese teama.

— Unde plecăm cu el? l-am întrebat. Omul mă urmărea.

— Are o cabană în pădure, răspunse Stephen, pierzându-şi răbdarea. E totul stabilit. La o oră de urcuş de aici. O să ne găzduiască.

După felul în care vorbea Stephen, puteai să crezi că aranjase vreun week-end la nişte prieteni primitori cu care urma să facă o partidă de golf. M-am uitat din nou la cioban. Ochii de culoarea mierii nu se dezlipiră nicio clipă de pe chipul lui Stephen; cu trupul încordat, parcă aştepta să-i sară cineva în cârcă şi nu dorea să fie luat pe nepregătite.

— Am impresia că nu ne place, am spus.

— Prostii, replică Stephen, şi ridicându-se în picioare îşi culese puşca.

Se mişcă şi ciobanul. Ciudat, se şi afla lângă uşă. Nu ştiu când apucase să se ridice de pe scaun şi să ajungă la uşă, atât de rapidă fusese mişcarea. Şi totuşi, se afla acolo, cu mâna pe clanţă şi uşa dată de perete. Nimeni

nu găsi ceva nefiresc în iuțeala cu care țâşnise – dacă într-adevăr țâşnise. Stephen stătea cu spatele. Bucătarul cu chip de şoarece zdrăngănea la acordeon. Proprietarul şi şoferul cu albeață erau cufundați într-o partidă de domino.

— Hai la culcare; spuse Stephen. Cazi din picioare de oboseală. Uşa se închise la loc. Ciobanul plecase. Doar o clipă îl pierdusem din ochi şi dispăruse. Am urcat scara după Stephen, spre mansardă.

— Tu te culci pe patul de lemn, spuse el. Eu o să stau cu oamenii ăştia.

Îşi alegea deja păturile.

— Dar celălalt?

— Care celălalt?

— Ciobanul. Cel cu care vom pleca în zori.

— A, o să se învelească cu mițoasa şi o să doarmă lângă oile lui.

Stephen îşi scoase haina; am orbecăit până la patul de lemn. Dedesubt, bucătarul cu mutră de şoarece începuse să cânte din nou la acordeon şi vocea tânguioasă urca până la noi. Printr-o crăpătură în scânduri puteam să văd o fâşie îngustă de şes dincolo de baracă. Zăream un singur fag şi o stea. Sub copac, silueta învelită în mițoasă se sprijinea de un ciomag. M-am întins în culcuş. Aerul rece care venea prin crăpătura din scândură mă izbea în față. Nu peste mult timp se opri şi acordeonul şi vocile. Am auzit oamenii urcând scara spre mansardă şi intrând în încăpere. Mai târziu, diversele sforăituri mă anunțară că adormiseră, la fel ca şi Stephen. Am rămas de veghe, alertată, pentru că presimțeam că trebuia să mai aud ceva. Şi în cele din urmă, sosi, mai îndepărtat ca înainte. Nu era țipătul vreunei păsări, nici alarma pentru câinii unui cioban, ci un sunet mai pătrunzător, mai intens; fluieratul scăzut al cuiva care vede o femeie pe stradă.

2

Când nu dorm bine noaptea mă simt uşor întărâtată împotriva celor care s-au bucurat de somn. Imaginea lui Stephen, desfătându-se iar cu ouă prăjite la ora şapte dimineaţa, bând cafeaua cu zaţul gros ca un noroi, ras proaspăt cu apa fiartă de bucătar, m-a iritat nespus în timp ce coboram scara.

Mă salută voios.

— Am dormit buştean, spuse el. La tine cum a fost culcuşul?

— Ca în cuşcă, i-am răspuns, amintindu-mi de *Turnul Londrei* al lui Harrison Ainsworth şi camera de tortură.

Am privit gălbenuşurile de ou din farfuria slinoasă şi mi s-a făcut greaţă.

— Pune ceva în stomac, ne aşteaptă un urcuş greu, spuse el. Dacă nu te încumeţi, poţi foarte bine să te întorci la Kalabaka împreună cu prietenul nostru cu albeaţă.

Mă simţeam ca o povară pentru el. Am presupus că pâinea, adusă cu o zi înainte cu autobuzul, din nord sau din vest, trebuia să fie destul de proaspătă; mi-am uns o felie cu miere. Ce n-aş fi dat să am o ceaşcă de cafea franţuzească în loc de fiertura greco-turcă care nu-ţi linişteşte niciodată golul din stomac.

— Ce ai de gând să faci, de fapt? am întrebat.

Stephen avea întinsă pe masă inevitabila hartă la scară mare.

— Suntem aici, spuse el, indicând cruciuliţa pe care o însemnase, şi trebuie să ajungem aici.

Un punct în mijlocul crestăturii unei cute ne indica destinaţia.

— Aici are ciobanul bârlogul; apropo, îl cheamă Jesus, dar răspunde la numele de Zus. Bănuiesc că e un bordei improvizat dar curat. O să luăm cu noi provizii de aici. Rucsacul de rezervă e mană cerească.

Pentru Stephen totul era minunat. Mirosul de la ouăle prăjite îmi dădea ameţeli. Am sorbit repede zaţul de

cafea şi am ieşit afară. Aerul proaspăt m-a ajutat să-mi revin. Nu era nici urmă de ciobanul cu nume neaşteptat, nici de caprele lui. Şoferul din Kalabaka îşi spăla maşina. Ne salută plin de entuziasm, pe urmă gesticula patetic spre pădurea de mai sus, încovoindu-se ca şi cum se afla sub povara unui rucsac şi scutură din cap. Râzând, arătă spre drumul care şerpuia spre coborâşurile de dedesubt şi spre drumeagul unde se afla maşina. Înțelesul era limpede. Era mai bine să mă întorc cu el. Gândul coborâşului mi se părea mai rău decât urcuşul spre necunoscut. Şi nu ştiu cum, acum că venise dimineața, şi puteam să respir aerul tare şi să privesc cerul de deasupra, uriaş, fără pic de nor şi albastru, la fel ca şi fagii încă aurii, necunoscutul nu mi se mai părea plin de primejdii.

M-am spălat în pârâu – apa cu steluțe de grăsime din cratiță nu mă atrăgea deloc. Când Stephen şi cu mine ne pregăteam rucsacurile, sosi primul autobuz al zilei, dinspre apus. Se opri cinci minute, vreme în care şoferul şi cei câțiva călători îşi dezmorțiră picioarele. Inevitabil, şoferul nostru cu albeață îşi găsi un verişor printre pasageri. Inevitabil scopul călătoriei noastre deveni public şi furăm înconjurați pe dată de oameni care puneau întrebări curioase, ne pipăiau rucsacurile, se uitau la puşca lui Stephen, copleşindu-ne cu sfaturi pe care nu le pricepeam. Verişorul avea o soră în America. Presupusa legătură dintre noi îl desemna ea reprezentantul grupului.

— Nu bine, spuse el, arătând spre copaci, târziu mult, nu bine.

Pe urmă, simulând poziția cuiva care ține o armă, rosti rapid: „Poc... poc... poc...”. Un cor de aprobări se ridică din rândul tovarăşilor de drum.

Stephen îşi vedea în continuare de legatul rucsacului. Proprietarul magazinului îşi făcu apariția încărcat cu un braț de provizii pe care urma să le luăm cu noi. În vârful mormanului, ca nuca în perete, era cocoțată o cutie de detergent şi un reflector ochi de pisică.

Brusc, toată lumea începu să-şi ia rămas bun dând din mână. Când autobuzul porni în josul drumului spre Kalabaka, urmat de şoferul nostru cu albeață şi verişorul lui, am avut senzația că ne fusese tăiată orice legătură cu lucrurile normale. Mi-am ridicat privirea şi l-am zărit pe cioban făcându-şi apariția de după copaci. Am rămas pe loc în aşteptare. Era mai scund decât mi se păruse, aproape de înălțimea mea, iar burnuzul cu glugă îl făcea să pară mai îndesat. Veni şi-mi luă rucsacul, fără să scoată un cuvânt; ridică în acelaşi timp şi pachetul cu provizii de la prăvălie. Într-o clipă şi le zvârli în spinare.

— Nu se poate să le care pe amândouă, i-am şoptit lui Stephen.

— Aiurea! pentru el nu contează, aşa cum nu contează nici turma.

Proprietarul şi bucătarul ne făceau semne de rămas bun din pragul prăvăliei. Brusc mi s-a părut că baraca, scăldată în soare, era un cămin, un refugiu cunoscut de mult. Uitasem de patul de lemn unde-mi petrecusem noaptea şi de ouăle care înotau în grăsime. Prăvălia era prietenoasă, pământul roşcat confortabil, Proprietarul zâmbăreț şi bucătarul-acordeonist cu chip de şoarece, oameni cu bune intenții. Pe urmă le-am întors spatele şi i-am urmat pe Stephen şi pe Jesus, ciobanul, printre copaci. Probabil că alcătuiam un grup ciudat; nimeni nu scotea niciun cuvânt; toți trei mergeam în şir. Caprele şi câinii dispăruseră. Nu era exclus ca ciobanul să fie la al doilea urcuş pe ziua aceea. Poteca se întindea prin pădure, la început alcătuită în majoritate din fagi şi pini, apoi din luminişuri cu iarbă stufoasă, merişor şi arbuşti. Pe măsură ce urcam, copacii se răreau, aerul devenea tot mai curat, mai dulce, lanțul de munți se înşira în stânga şi în dreapta noastră, deasupra şi dincolo de noi, unii acoperiți cu cuşme de zăpadă. Din când în când Stephen se oprea, nu ca să-şi tragă sufletul – bănuiesc că ar fi putut să urce o zi întreagă fără nicio pauză – ci ca să se uite prin binoclu spre culmea cea mai apropiată de

deasupra vârfurilor copacilor, în stânga noastră. Ştiam că nu trebuie să rostesc nimic. Ştia şi călăuza. Era întotdeauna în fața noastră, iar când Stephen ridica binoclul la ochi, îi urmărea direcția cu chipul impasibil, însă cu ochii de culoarea mierii privind aprig şi surprins de sub gluga larg căscată. Poate era o boală, aşa cum era guşa de exemplu; totuşi, ochii nu erau bulbucați, nu arătau semne de boală. Ceea ce te surprindea era expresia lor atât de neobişnuită, de fascinantă şi totuşi nu hipnotică, răscolitoare – nişte ochi care nu numai că vedeau dar parcă păreau că şi ascultă. Şi nu pe noi. Asta era ciudățenia. Stephen şi cu mine nu contam. Ciobanul, animalul nostru de povară, nu pe noi ne asculta sau ne pândea.

Soarele răsărise din plin pe cerul larg, copacii rămăseseră jos, sub noi, cu excepția unui pin trăsnit, care domnea peste stratul de zăpadă abia căzută şi întărită, iar deasupra capetelor noastre se rotea primul vultur. Pe creastă, alerga spre noi un câine, şi când am ajuns sus, am văzut caprele răspândite pe tăpşan; păşteau iarba fornăind. Proptită bine în stânca ieşită în afară, se afla o colibă, cam un sfert din dimensiunile prăvăliei din trecătoare. Putea fi foarte bine un adăpost contra furiilor naturii – nu eram în măsură să apreciez – dar un pustnic-sfânt sau un estet nu şi-ar fi putut alege un loc mai potrivit pentru contemplație sau frumusețe.

— Hmm, făcu Stephen, e situat destul de central, dacă e culcuşul nostru.

Central! Parcă vorbea despre metroul din Piccadilly.

— Hei. Zus! strigă el şi făcu semn cu capul spre colibă. Ăsta e locul? Descărcăm?

Vorbea tot în italiană, convins fiind, numai el ştia de ce, că limba aceea îi spunea ciobanului mai mult decât ar fi făcut-o engleza.

Omul răspunse în greceşte. Îl auzeam vorbind pentru prima oară. Şi din nou mă tulbură. Vocea nu era aspră, cum mă aşteptam, ci ciudat de blândă, puțin pițigăiată, ca a unui copil. Dacă n-aş fi apreciat că are în jur de

patruzeci de ani, aş fi spus că ni se adresase un băiețel.

— Nu înțeleg ce spune, zice Stephen, dar sunt convins că ăsta e locul. Hai să-l inspectăm.

Câinii, căci apăruse încă unul, ne urmăreau gravi. Stăpânul lor ne conduse la refugiu. Clipind din cauza luminii puternice a soarelui, am plecat capetele şi am păşit înăuntru. Era un adăpost rudimentar din lemn cu o despărțitură la mijloc. Nu exista niciun fel de mobilă, cu excepția unei bănci la un capăt pe care se afla un mic primus. Pe jos era mai mult nisip decât pe duşumeaua din prăvălie. Probabil că fusese ridicată ca să slujească drept adăpost în caz de furtună iscată din senin.

— E foarte bine, spuse Stephen, privind în jur. Putem să ne întindem foile de cort pe jos şi să punem deasupra sacii de dormit.

Ciobanul, gazda noastră, stătuse retras câtă vreme inspectasem noi adăpostul. Şi spațiul dincolo de despărțitură era lipsit de mobile. Nu avea nici măcar o pătură. Ne puse rucsacurile jos, fără niciun fel de comentariu şi ne lăsă să ni-i aranjăm după pofta inimii.

— Ciudat individ, spuse Stephen. Nu pare genul care să ne înveselească.

— Ochii, am spus, i-ai observat ochii?

— Da, parcă ar fi îngheţaţi. Şi tu i-ai avea la fel dacă ai locui aici mult timp.

„Îngheţaţi” mi se părea o idee nouă. Îngheţaţi, împietriți. O pădure pietrificată însemna fără îndoială o substanță a cărei sevă vitală se transformase în piatră. Oare emoțiile ciobanului se pietrificaseră? Nu avea sânge în vine, n-avea căldură, n-avea măduvă? Poate era blestemat ca şi pinul trăsnit de lângă colibă. Mi-am ajutat soțul să despacheteze şi nu peste mult timp între cei patru pereți se încropi un fel de confort.

Nu era decât ora zece, dar mi se făcuse foame. Proprietarul magazinului pusese şi un deschizător de conserve printre provizii, aşa că n-a trecut mult şi începusem să mă înfrupt din şunca de porc, ambalată în Statele Unite şi din curmalele puse cu grijă ca o măsură

de precauție printre celelalte lucruri. Stăteam în fața colibei cu picioarele nemişcate; vulturul se mai rotea încă deasupra pe cer.

— Am plecat, spuse Stephen.

Am ridicat privirea şi i-am zărit cartuşiera la curea, binoclul atârnat de gât şi puşca agățată de umăr. Dispăruse naturalețea; era laconic, tăios. M-am ridicat cu greu în picioare.

— N-ai să te poți ține după noi, îmi spuse. O să ne încurci.

— Pe cine să încurc?

— Amicul Jesus trebuie să-mi arate drumul, răspunse soțul meu.

Ciobanul, mut ca întotdeauna, aştepta lângă un morman de pietre. N-avea altă armă în afară de ciomag.

— Înțelegi măcar un cuvânt din ce spune? l-am întrebat eu îndoită.

— Mi-ajunge că ne înțelegem prin semne. Distracție plăcută!

Ciobanul pornise deja şi Stephen îl urmă. Într-o clipă dispărură printre tufişuri. Niciodată nu m-am simțit mai singură. M-am dus în colibă să-mi iau aparatul de fotografiat – prea era frumoasă perspectiva ca s-o pierd, cu toate că atunci când aş fi developat filmul, pozele urmau să fie cam întunecate; la vederea foilor de cort, a rucsacurilor, proviziilor şi puloverelor am mai prins puțin curaj. Înălțimea, singurătatea, lumina soarelui şi mireasma aerului erau lucruri pe care le îndrăgeam. Atunci de ce oare simțeam fărâma aceea de melancolie? Sentimentul greu de definit al nestatorniciei?

Am ieşit afară; ceva mai departe am găsit o adâncitură în pământ; am luat o bucată de piatră, mi-am proptit-o ca spătar şi mi-am înjghebat un loc de odihnă lângă caprele care păşteau. Pădurea se întindea dedesubt şi undeva, în adâncuri, se afla şi culcuşul nostru din noaptea trecută. Spre nord-est, ascunse privirii, se găseau câmpiile lumii civilizate. Mi-am fumat prima țigară pe ziua aceea şi m-am uitat la vultur.

Fierbințeala soarelui mă toropea, iar eu eram în urmă cu somnul.

Când am deschis ochii, soarele îşi schimbase poziția şi după ceasul meu se făcuse unu şi jumătate. Dormisem peste trei ore. M-am ridicat şi m-am întins; în acea clipă, câinele care mă urmărea la câteva sute de iarzi depărtare, începu să mârâie. La fel şi tovarăşul lui. Am strigat la ei şi am făcut mişcarea de a mă îndrepta spre colibă, însă imediat au început amândoi să înainteze spre mine, mârâind. Am rămas pe loc. S-au ghemuit din nou; câtă vreme nu schițam nicio mişcare tăceau şi ei. Un pas isca un mârâit instantaneu, iar o înclinare furişă a capului, o avansare neauzită, într-o poziție de atac. Nu-mi surâdea ideea să fiu sfâşiată în bucăți. M-am aşezat din nou şi am aşteptat, conştientă că până la întoarcerea lui Stephen probabil că se va lăsa noaptea. Între timp eram nevoită să rămân acolo, flancată de câini, cu soarele care-şi pierdea din putere. Nu puteam nici măcar să mă duc în colibă să mai îmi iau un pulover.

Undeva, n-aş putea să spun în ce direcție, am auzit o împuşcătură, iar sunetul a urcat în ecou din defileul de dedesubt. Auziseră şi câinii. Îşi ciuliră urechile şi rămaseră cu privirile ațintite. Caprele se foiră printre tufişuri şi scoaseră nişte sunete dezaprobatoare, ca cineva trezit din somn. Am aşteptat a doua împuşcătură dar nu se auzi nimic. Oare Stephen nimerise ținta sau ratase? Oricum, dăduse cu ochii de capra neagră. N-ar fi irosit el glonțul pe un alt vânat. Dacă o nimerise şi o ucisese, nu peste mult timp urma să se întoarcă, purtându-şi prada pe umăr. Dacă ar fi nimerit-o, rănind-o doar, deşi nu-i stătea în obişnuință – ar fi urmărit bietul animal şi ar fi tras din nou. Am rămas nemişcată în adâncitura de lângă pinu! trăsnit. Pe urmă unul dintre câini începu să scheune. De văzut, nu vedeam nimic. În clipa următoare însă, ciobanul se afla în spatele meu.

— Ați avut noroc? am întrebat.

Vorbeam englezeşte, în lipsa oricăror cunoştinţe de limba greacă, dar tonul vocii trebuia să-i dea de înţeles ce vroiam să-i spun. Ochii lui ciudaţi priveau în jos, către mine. Aprobă încet din cap. Ridică mâna, arătând peste umăr. Continuă să aprobe uşor din cap, şi deodată – cât de proastă putusem să fiu – mi-am dat seama că în greceşte „da“ este exprimat printr-o scuturare a capului, iar aprobarea din cap înseamnă de fapt opusul, negarea. Glasul de copil din chipul impasibil rostea „nei” – cuvânt pe care-l repeta, fără să oprească mişcarea capului.

— Deci le-a găsit? am spus. Sunt capre negre?

Întări acel „nei“, care arăta atât de mult a contrazicere, şi continuă să mă privească cu ochii de culoarea mierii, cu ochii pietrificaţi, până când m-a cuprins un fel de spaimă pentru că nu se potriveau deloc cu vocea blândă de copil. Am făcut câţiva paşi prin tufişuri ca să mă îndepărtez de el, strigându-i inutil în urmă, peste umăr – căci tot nu mă putea înţelege – „Mă duc să văd ce s-a întâmplat“. De data asta, câinii n-au mârâit, au rămas pe loc, cu ochii la stăpânul care stătea nemişcat, sprijinit în ciomag, uitându-se după mine.

Am înaintat prin tufişuri, urcând pe cărarea pe care-mi închipuisem că apucaseră Stephen şi ciobanul mai devreme. Curând arbuştii cedară locul pietrelor, o cărare în genul celei de sub costişa proeminentă, şi pe măsură ce înaintam am strigat: „Stephen!“ pentru că sunetul glasului meu trebuia să se audă cum auzisem eu împuşcătura. Dar n-am primit niciun răspuns.

Ţinutul în care mă aflam era golaş şi arid; nu vedeam nicio urmă în faţa mea. Dacă Stephen ar fi luat-o pe acest drum, trebuiau să existe urme. Din locul unde stăteam, aveam impresia că întreaga Grecie se întindea lă picioarele mele, la nesfârşit, aparţinând unei alte epoci, unui alt timp, iar eu mă aflam cu adevărat pe culmea lumii şi absolut singură. Vedeam pădurile şi poalele dealurilor şi câmpiile şi un râu ca un fir subţire de mătase, dar soţul meu nu era lângă mine, nici măcar vulturul care se rotise în înălţimi la amiază.

— Stephen! am strigat şi glasul s-a lovit de stâncă, stingându-se. Am stat să ascult. Poate o să se audă iar bubuitul puştii. Orice sunet era binevenit într-o atare singurătate. Şi totuşi, când sunetul a sosit, şocul a fost atât de puternic, încât am împietrit, căci nu era bubuitul puştii, ci un fluierat. Aceiaşi fluierat indecent de avertisment la vreo cincizeci de picioare deasupra mea, de pe muchia ieşită în afară a costişei. I-am văzut coarnele, ochii cercetători, chipul de satir care se holba la mine suspicios, curios; a fluierat din nou, un sunet batjocoritor, a frământat din copite, rostogolind o bucată de piatră. Pe urmă dispăru – capra neagră, prima capră neagră în carne şi oase – se pierdu în depărtare, dar sub mine, ghemuit pe o buză îngustă deasupra prăpastiei, agățat de peretele stâncii, fără puşcă, se afla un om cu chipul ca varul, mut de spaimă – soțul meu.

Nu se putea mişca, iar eu nu puteam să ajung la el. Asta era cel mai cumplit lucru. Îmi era imposibil să ajung până la el. Probabil că avansase pe buza stâncii până îşi dăduse seama că nu putea să mai înainteze. Forțat de împrejurări probabil că scăpase puşca. Ceea ce mă înspăimântă cel mai mult era groaza care i se putea citi pe chip. Stephen, care călca în picioare sentimentele prietenilor, Stephen cel rece şi calculat. M-am întins cât eram de lungă pe pământ, cu mâinile înainte. Între noi era un spațiu de câteva picioare, nu mai mult.

— Întoarce-ți privirea spre stâncă, am spus cu glasul scăzut – instinctul mă prevenea să nu vorbesc prea tare – şi dă-te înapoi centimetru cu centimetru. Dacă reuşeşti, poți să te întorci.

Nu-mi răspunse. Îşi trecu limba peste buze. Era alb ca peretele.

— Stephen, am spus. Trebuie să încerci.

Se strădui din răsputeri să răspundă, dar nu reuşi; ca şi cum şi-ar fi râs de noi, şuieratul caprei negre răsună din nou. Era ceva mai îndepărtat acum, însă capra nu se mai zărea, ajunsă la adăpost de imixtiunea umană datorită iuțelii picioarelor.

Mi se păru că dacă Stephen ar mai fi avut puşca la el nu i-ar mai fi fost frică. Pierderea ei îl văduvise de bărbăţie. Îi dispăruse toată încrederea, şi o dată cu ea, parcă bolnăvicios, şi personalitatea. Bărbatul agăţat de peretele stâncii era o marionetă. Pe urmă, l-am văzut pe cioban, care ne privea de sus, de pe o stâncă de deasupra capetelor noastre.

— Vino, te rog, i-am strigat uşor. Soţul meu e în primejdie.

Dispăru. O piatră se fărâmiţă şi se rostogoli pe lângă capul lui Stephen. Am văzut cum încheieturile de Ia degete se albesc din cauza încordării. Pentru o clipă m-am gândit îngrozită că fărâmiţarea pietrei fusese intenţionată; ciobanul dispăruse, lăsându-l pe Stephen în voia soartei. O mişcare în spatele meu îmi dădu de veste că îl judecasem greşit. Era lângă mine. M-am târât înapoi cedându-i locul; se uita numai la Stephen. Îşi aruncă burnuzul şi silueta lui îmi apăru suplă şi musculoasă, cu o claie de păr negru. Sări pe marginea îngustă, lângă Stephen, şi apucându-l aşa cum apucă un adult un copil, aruncă peste umăr, ca pe un sac, trupul zdravăn de peste un metru optzeci al lui Stephen. Am pus mâna la gură să-mi înăbuş strigătul care trebuia să vină, fără îndoială. Avea să-l arunce în hăul de dedesubt. M-am chircit toată, picioarele mi s-au tăiat, dar în clipa următoare, ciobanul se afla din nou pe potecă, lângă mine, împreună cu Stephen; soţul meu stătea ghemuit la pământ, cu faţa în mâini, clătinându-se dintr-o parte în alta. Când mi-am luat ochii de la el, l-am văzut pe cioban, îmbrăcat din nou în burnuz, la o oarecare depărtare de noi, ferindu-şi privirea.

Am vomat pe furiş într-o adâncitură pe care o făcusem în zăpadă. Pe urmă am închis ochii şi am aşteptat. Mi s-a părut că trece o veşnicie până când l-am auzit pe Stephen ridicându-se în picioare. Am deschis ochii şi l-am privit. Îi revenise culoarea în obraji. Ciobanul dispăruse.

— Acum înțelegi? întrebă el.

— Ce să înțeleg? i-am răspuns eu, sfârşită.

— De ce trebuie să împuşc capre negre.

Stătea acolo, vuânerabil, fără puşcă, şi deşi nu mai era palid, cumva parcă se pipernicise. Un şiret era desfăcut. M-am pomenit că în loc să mă uit la chipul lui, îi fixam gheata.

— Frica, nu? am întrebat. Întotdeauna ți-a fost frică?

— Întotdeauna, răspunse el. De la început. E un lucru pe care trebuie să-l înving. Capra neagră oferă şansa cea mai mare pentru că se cațără cel mai sus. Cu cât ucid mai multe, cu atât îmi nimicesc frica.

Pe urmă, absent, ca şi cum gândul îi plecase în altă parte, arătă în jos.

— Am scăpat puşca. Când am văzut animalul, am tras, dar în loc s-o ia la fugă, m-a fluierat; pe urmă am simțit că mă apucă amețeala, amețeala care face parte integrantă din frică.

Încă mă resimțeam, dar m-am ridicat şi l-am luat de braț.

— Hai să ne întoarcem, am spus. Vreau să beau ceva. Slavă Domnului că avem sticla cu rachiu.

Îi revenea încrederea; totuşi, mi-a dat voie să-l conduc ca pe un copil. Am eoborât repede. Când am ajuns la colibă, cei doi câini stăteau de pază la intrare, iar ciobanul tăia nişte surcele cu care să aprindă focul. Nici nu ne băgă în seamă, ca şi câinii, de altfel. Am intrat în colibă şi am tras câteva duşti bune din sticlă. Pe urmă ne-am aprins câte o țigară şi am fumat o vreme în tăcere, cu ochii pe cioban şi brațele lui încărcate cu vreascuri şi conurile de brad adunate de pe jos.

— N-ai să spui la nimeni, nu? rosti deodată Stephen.

L-am privit, tresărind la asprimea glasului, care trăda încordarea pe care altfel nu o lăsa să se vadă.

— Te referi la frică?

— Da. Nu mă deranjează că ştii şi tu – într-o bună zi tot ai fi aflat. Şi individul ăsta – mă rog, ăsta nu e genul care să trăncănească. Dar nu suport să mai afle şi

altcineva.

— Bineînțeles că n-am să spun nimic, am răspuns repede, ca să-l liniştesc; după o clipă, m-am ridicat şi am început să-mi fac de lucru cu primusul. Să facem întâi ceea ce e mai important. Dacă am fi mâncat ceva, ne-am fi simțit mai bine.

Fasolea fiartă n-a avut niciodată un gust mai bun. Iar vinul de rețina, adăugat la rachiul dinainte, ne-a ajutat să ne amorțim orice fel de speculație. Ziua scurtă se scurgea iute. Abia terminasem de mâncat şi ne îmbrăcasem cu pulovere mai călduroase, că temperatura a coborât cu cel puțin douăzeci de grade, cerul a devenit mai intens şi soarele a dispărut. Focul din pragul colibei arunca flăcări care dansau în aer.

— Mâine mă duc să-mi caut puşca, spuse Stephen.

M-am uitat la el pe deasupra flăcărilor. Avea chipul încordat, chipul bărbatului pe care-l cunoşteam, al vechiului Stephen.

— N-ai s-o găseşti, i-am spus. Putea să fi căzut oriunde.

— Ştiu exact unde, răspunse el nerăbdător; e într-o grămadă de bolovani şi nişte pini pitici. Am însemnat locul.

Mă gândeam cum îşi propusese să coboare până acolo, eunoscându-i limitele atât de bine. Probabil că îmi citise gândurile căci adăugă:

— Pot să ocolesc pe aici. Ar trebui să reuşesc.

Mi-am aruncat țigara în inima focului. Fusese o greşeală că mă apucasem de fumat. Nu-mi făcea bine la stomac.

— Şi dacă n-o găseşti, ce-o să faci?

— O să mai trag pentru ultima oară în capre.

În loc să slăbească, fanatismul i se intensificase. Privea intens în bezna de dincolo de umărul meu. M-am întors şi l-am văzut pe Jesus îndreptându-se spre noi ca să mai arunce câteva vreascuri pe foc.

— *Kalimykta,* spuse Stephen.

Însemna „noapte bună” în greceşte. Şi un semn de

concediere. Ciobanul se opri, şi cu un gest uşor se înclină spre fiecare în parte. *„Kalimykta”*, spuse el. Ca şi trupul, vocea era înfăşurată în burnuz, timbrul copilăros se auzea ciudat de înăbuşit. Gluga era dată mai pe ceafă ca de obicei, aşa că profilul ascuțit al feței se desluşea mai bine, iar pălălaia focului îi dogorea obrajii şi-i făcea ochii care ne fixau să semene cu doi tăciuni aprinşi.

Se retrase şi ne lăsă singuri. Nu peste mult timp, aerul tăios, în ciuda limbilor de foc, ne mână spre sacii de dormit din colibă. Am aprins lumânări şi o vreme am citit din cărțile noastre în ediția Penguin. Pe urmă Stephen a adormit; am suflat în lumânări şi m-am culcat şi eu, răpusă de emoțiile cărora nu fusesem în stare să le dau glas. Ceea ce m-a şocat au fost visurile. Ciobanul îşi scotea burnuzul şi-l ducea în brațe, nu pe Stephen, ci pe mine. În vis îi atingeam claia de păr. Se ridica din vârful capului ca o creastă.

M-am trezit şi am aprins lumânarea. Stephen nu se trezi. M-am dus la uşa colibei şi am văzut că focul se stinsese; nu mai licărea nici cenuşa. Luna creştea trecând de pătrar şi atârnând pe cer ca o jumătate de roată de caşcaval. Câinii, caprele, ciobanul dispăruseră. Proiectat la orizont, dincolo de pinul trăsnit stătea un căprior negru, cu coarnele ascuțite, răsucite în exterior, ascultând cu capul înclinat spre lună, şi sub el, păscând tăcut, delicat, erau ciutele şi iezii.

3

În mod ciudat, îmi trecu prin minte când fierbeam ceaiul pe primus şi întindeam brânza pe feliuțe de şuncă, că primejdia ne apropiase, pe mine şi pe Stephen. Sau poate eu devenisem mai înțelegătoare. Era şi el un om, la fel de slab ca noi toți. Probabil că-mi sesizase compasiunea pentru că la micul dejun începu să-mi povestească aventuri de-ale lui din trecut, primejdii din

care scăpase ca prin urechile acului.

— Mi-aduc aminte că odată am căzut de la o înălțime de vreo cincisprezece picioare dar nu m-am ales decât cu o gleznă scrântită.

Râse bine dispus; m-am gândit că dacă era în stare să glumească pe seama fricii, jumătate din bătălie era ca şi câştigată.

— Vin cu tine, l-am anunțat, când te duci să-ți cauți puşca.

— Zău? făcu el. Minunat. O să fie frumos după gerul ăsta cumplit. S-a ridicat ceața – gogorița tuturor pândariâor

Îşi recăpătase elanul, forța. Şi culmea, mi le transmisese şi mie. Aveam poftă să stau la pândă alături de el. Emoția era nouă, ceva ce nu-mi puteam explica. Ne-am mâncat micul dejun; ne-am strâns sacii de dormit şi am ieşit afară, în soare; am atins cu piciorul cenuşa de la focul făcut cu o seară înainte. Nu se vedeau nici ciobanul şi nici câinii sau turma. Probabil că o mutase într-o altă poiană. Gândul mi-a zburat de la ei; abia aşteptam să pornim. Stephen o luă spre panta împădurită a muntelui, căci ştia din instinct unde să meargă; ne-am cățărat prin tufăriş, pietroaie şi arbuşti pitici, plini de spini şi frunze, departe de țancurile care se înălțau deasupra.

Pe cerul albastru plutea vulturul de ieri, sau poate un tovarăş de-al lui, şi pe măsură ce soarele apărea şi ne încălzea, încât am fost nevoiți să ne scoatem puloverele şi să ni le legăm în jurul brâului, viața păru deodată foarte frumoasă şi plină. Nu mai rămăsese nici urmă din încordarea de ieri. Am pus această stare pe seama somnului odihnitor, a noii legături create între noi şi a absenței lui Jesus, ciobanul.

După vreo jumătate de oră de cățărat, Stephen spuse:

— Uite puşca, acolo, bate soarele pe țeavă.

Zâmbi şi o luă la fugă într-acolo. Am văzut şi eu metalul lucind, prins între un tufiş şi o ieşitură a stâncii. Apucă arma şi o flutură triumfător deasupra capului.

— N-aş mai fi putut să mă întorc acasă dacă aş fi pierdut-o, spuse el.

Se purta cu grijă cu arma, şi încă zâmbea – parcă ar fi mângâiat-o. Pentru prima oară în viața mea l-am privit cu indulgență. Scosese o cârpă din buzunar şi începuse s-o lustruiască. Mi-am ridicat ochii de la el spre înălțimile crestate, spre muchiile şi țancurile pe care ne cocoțasem ieri. Erau golaşe, fără pic de vegetație. Am zărit un punct negru, ca o stincă gârbovită, pe care nu mi-o amintisem s-o fi văzut cu o zi în urmă. Punctul negru se mişcă. I-am atins cotul lui Stephen. „Acolo…" am şoptit, şi i-am pus în mână binoclul meu. L-a ridicat cu grijă la ochi.

— E acolo, şopti el, e acolo. Cerbul de ieri.

Habar n-am avut că Stephen se putea mişca cu atâta agilitate şi neauzit. Într-o clipă dispăru de lângă mine şi începu să se cațere pe lângă tufişuri suprinsă de o vrajă stranie, l-am urmat şi eu. Mi-a făcut semn să rămân pe loc. Am privit prin binoclu. Imaginea era acum neclară; o clipă părea o capră neagră, iar în clipa următoare parcă era ciobanul, da, ciobanul nostru. L-am strigat pe Stephen.

— Nu e capra, i-am spus, e salvatorul tău, Zius.

Îmi aruncă o privire mânioasă, nerăbdătoare, peste umăr.

— Ce dracu țipi? strigă el. O să fugă.

I-am vârât din nou în mână binoclul, după ce m-am târât până la fel,

— Uită-te şi tu, i-am spus. Nu e capra.

Înşfăcă binoclul şi după ce şi-l potrivi, mi-l dădu înapoi cu o exclamație de dezgust.

— Eşti nebuna? Bineînțeles că e. Îi văd şi coarnele. Pe urmă se auzi fluieratul prevenitor, inconfundabil, ascuțit, al caprei negre – chemarea batjocoritoare.

— Tot mai susții că nu e capra? întrebă Stephen. Duse arma la umăr şi trase. Şuieratul glonțului răsună ca un ecou al fluieratului. Ricoşă în stâncile de mai sus şi se prăvăli în abisuri. Punctul negru sări şi dispăru.

Asupra capului nostru se abătu o avalanşă de pietre.

— L-ai ratat, i-am spus.

— Nu, răspunse Stephen. Mă duc după el.

Deasupra noastră imediat era o vâlcea. Stephen urcă prin stânga ei, prin dreapta, şi când ne îndreptam spre muchia unde văzusem punctul negru sărind, razant pe lângă latura opusă vâlcelei, mi-am dat seama limpede că fiecare din noi eram în căutarea unor lucruri diferite. Stephen pornise după capra neagră. Eu, după om. Amândouă scopurile reprezentau nişte lucruri respingătoare pentru fiecare din noi în parte, şi astfel fascinația şi spaima ne dădeau puteri. Ne doream să distrugem lucrul care ne înjosise cel mai mult.

Urcam şi inima-mi tresâlta de bucurie, îmi zvâcnea în piept. Merita să te fi născut, să fi trăit un număr de ani ca să treci prin aşa ceva. Nu semăna cu nici o altă experiență. Nimic nu se compara cu pânda şi-mi pusesem ciobanul pe fugă. El fugise de mine, nu eu de el.

Îl vedeam acum sărind din piatră în piatră. Cum naiba de putuse Stephen să-l confunde cu capra neagră nu-mi dădeaxn seama. Îşi scosese burnuzul şi părul vâlvoi semăna cu creasta unui val stufos şi negru. Era o încântare. Nu-mi mai era frică de stâncile ieşite în afară, le urcam fără ezitare, sigură pe mine, fără nicio pauză, fără să alunec. Tăcerea nu mai conta căci ştia că-l urmăresc.

— Am să te prind, am strigat. N-ai cum să-mi scapi. Ştii bine că te vânez de o viață întreagă.

Atâta sălbăticie, atâta forță – eu, care uram violența, eram beată de o încântare sălbatică. Din nou şuieratul, fluieratul. Teamă şi avertisment şi batjocură contopite într-un singur sunet. Rostogolitul pietrelor, tropăitul copitelor.

— Culcă-te la pământ, strigă Stephen, culcă-te! Trag.

Îmi amintesc că am râs când a răsunat împuşcătura. De data asta Stephen n-a ratat. Forma neagră îngenunchease şi căzuse. Când m-am aplecat am văzut

ochii de culoarea mierii sticlind a moarte. Nu mă vor mai fixa niciodată. Soțul meu ucisese ceea ce mă înspăimânta.

4

— E mai mic decât am crezut, spuse Stephen, întorcând căpriorul mort cu piciorul, şi mai tânăr. Nu poate să aibă mai mult de cinci ani.

Îşi aprinse o țigară. I-am luat-o. Curgea sudoarea pe noi. Vulturul se mai rotea încă în soare.

— N-o să-l iau cu mine, spuse Stephen. Nu-i vreau nici măcar capul. Asta e ultima capră neagră. Să nu mă întrebi de ce – ştiu doar atât. O să-l lăsăm aici în această măreție căreia îi aparține. Natura are metodele ei de a se debarasa de stârvuri.

Ridică ochii spre vulturi. Am lăsat căpriorul pe muchia stâncii, sub cerul gol şi am coborât iar, printre tufişuri şi pietre, spre colibă şi lucrurile noastre. Rucsacurile şi sacii de dormit păreau să aparțină unei alte vieți.

— Nici urmă de gazda noastră, spuse Stephen, şi ne-am terminat toate proviziile. Hai să strângem şi să înnoptăm la prăvălie. Mâine dimineață putem să luăm autobuzul în direcție opusă. Să mergem la Meteora şi loannina, apoi pe coasta apuseană spre Missolonghi şi apoi spre Delphi. Îți surâde, nu?

Nu i-am răspuns, în schimb i-am întins mâna, fără să mă gândesc la nimic. Muntele tăcut răspândea tihnă şi linişte. Deodată, Stephen m-a sărutat. Pe urmă a vârât mâna în buzunar şi aplecându-se, aşeză două obiecte mici de metal în cenuşa albă a focului.

— O să-i lăsăm lui Jesus cartuşele goale, rosti.

MĂRUL

Remarcă mărul la trei luni după moartea ei. Fără îndoială că ştia de existenţa lui, lângă ceilalţi copaci din faţa casei, pe pajiştea uşor povârnită ce urca spre câmpul de mai departe. Şi totuşi până atunci nu fusese atent la pomul care se deosebea de ceilalţi doar prin faptul că era al treilea din stânga, puţin izolat şi înclinându-se mult spre terasă.

Era o dimineaţă limpede de primăvară, iar el se bărbierea lângă fereastra deschisă. Când se aplecă să tragă în piept aerul, cu clăbucul pe obraz şi briciul în mână, ochii îi căzură pe măr. Întâmplarea făcu să-l observe tocmai în acea clipă anume când soarele se ridica din spatele pădurii; probabil că lumina îi juca o festă, însă asemănarea era izbitoare.

Puse briciul jos, pe pervaz, şi rămase cu ochii aţintiţi. Copacul era uscăţiv şi deprimant de pricăjit, lipsit de vânjoşenia cioturoasă a tovarăşilor lui. Cele câteva crengi, crescute sus pe trunchi, asemeni unor umeri înguşti pe un trup înalt, se întindeau într-o resemnare martirizată, de parcă aerul proaspăt al dimineţii le îngheţase. Plasa înfăşurată în jurul lui ajungea cam la mijlocul trunchiului, pornind de la bază; semăna cu o fustă cenuşie de stofă, trasă în jos ca să acopere picioarele firave, iar ramura din vârf, înălţându-se deasupra celorlalte şi totuşi atârnând moale, putea să reprezinte foarte bine un cap plecat, cu gâtul întins înainte într-o atitudine de istovire.

De câte ori n-o văzuse pe Midge în această ipostază, abătută. Indiferent unde s-ar fi aflat, în grădină sau în casă, ba chiar în oraş după cumpărături, avea mereu aceeaşi poziţie, uşor adusă de spate, care sugera că viaţa

o pusese la grele încercări, că fusese aleasă să poarte o povară chinuitoare dar că în ciuda ei, o va duce totuşi până la sfârşit fără să crâcnească. „Midge, pari istovită, pentru Dumnezeu, stai jos, mai odihneşte-te!“ Vorbele erau însă întâmpinate cu inevitabilul oftat: „Cineva trebuie să le facă şi pe astea. Şi îndreptându-se de mijloc se avânta din nou în rutina plictisitoare a îndatoririlor inutile pe care se obliga să şi le creeze zi de zi de-a lungul anilor nesfârşiţi şi monotoni.

Continuă să se uite la copac. Poziția aceea înclinată, ca a unui martir, vârful aplecat, crengile obosite, cele câteva frunze gălbejite pe care vântul şi ploaia din iarna trecută nu reuşiseră să i le smulgă tremurau acum în adierea de primăvară ca un smoc de păr; protesta mut, cu toată ființa lui, împotriva proprietarului grădinii care îl privea: „Sunt aşa cum mă vezi din cauza ta, a nepăsării tale”.

Plecă de lângă fereastră şi-şi văzu de bărbierit. Nu trebuia să dea frâu liber imaginației, să plăsmuiască tot felul de năluciri, tocmai acum când în sfârşit putea să fie liber. Se spălă, se îmbrăcă şi coborî la micul dejun. Pe plită îl aşteptau ouăle cu slănină; luă farfuria şi o duse la masa unde era aşezat un singur tacâm. Ziarul „The Times“, împăturit cu grijă, îl aştepta nedesfăcut. Câtă vreme trăise Midge întâi i-l oferea ei, dintr-o veche obişnuință, iar când ea i-l înapoia la sfârşitul micului dejun şi el îl lua cu el în birou, întotdeauna găsea paginile puse greşit şi prost împăturite, aşa că nu mai avea nicio plăcere să-l citească. Până şi ştirile se învecheau, după ce ea i le citea cu voce tare pe cele mai rele, un obicei de dimineață pe care-l adoptase şi la care adăuga întotdeauna câte un comentariu personal. Naşterea unei fiice într-o familie de prieteni îi dezlega limba şi cu un zvâcnet al capului rostea: „Bieții de ei, încă o fată…”, sau dacă era un fiu: „Nu-i prea plăcut să aduci pe lume un băiat în ziua de azi“. Le luase întotdeauna ca o reacție psihologică a ei, pentru că nu aveau copii şi ea cârtea ori de câte ori un suflet nou

bătea la poarta vieții: dar pe măsură ce trecea timpul, starea aceasta începuse să includă toate lucrurile frumoase şi plăcute, ca şi cum voia bună era întunecată de o nenorocire ce stătea la temelia ei.

„Scrie aici că anul ăsta au plecat în vacanță mai multe persoane ca oricând. Să sperăm că măcar s-au distrat, asta e.” În vorbele ei însă nu se simțea nădejdea ci doar disprețul. Pe urmă, după ce termina unicul dejun, îşi împingea scaunul înapoi cu un oftat şi remarca: „Ei, mă rog...” lăsând propoziția în aer, însă oftatul, înălțatul din umeri, gârboveala spatelui deşirat şi firav când se apleca să strângă masa – ca s-o cruțe de muncă pe servitoare – toate făceau parte din reproşul ei permanent, adresat lui, pentru că îi stricase viața de-a lungul atâtor ani.

Îi deschidea, tăcut şi atent uşa ca s-o lase să treacă pe lângă el spre bucătărie, încovoiată sub greutatea tăvii încărcate pe care de fapt nici nu trebuia s-o care: nu peste mult timp, auzea prin uşa întredeschisă jetul de apă al robinetului de la chiuvetă. El se întorcea la scaunul său şi se aşeza; lângă suportul de pâine zăcea ziarul, mototolit, cu o urmă de gem pe el; şi din nou, cu o insistență monotonă, îi revenea aceeaşi întrebare înnebunitoare: „Cu ce-am greşit?“.

Nu semăna câtuşi de puțin cu cicăleala. Soțiile cicălitoare, ca şi soacrele erau glume răsuflate, de music-hall. Nu-şi amintea s-o fi văzut pe Midge ieşindu-şi din sărite sau luându-se la harță. Reproşul subînțeles, amestecat cu o suferință îndurată cu demnitate, strica atmosfera căminului său şi-l împingea spre un sentiment de vinovăție şi ascunzişuri.

Să spunem că ar fi plouat, iar el, căutându-şi tihna în biroul său, cu radiatorul aprins, cu pipa de după-amiază trimițând în întreaga cămăruță rotocoale de fum, se aşeza comod la birou, pretinzând că vrea să scrie scrisori; în realitate însă se ascundea acolo ca să simtă tihna celor patru pereți ce-i aparțineau doar lui. Pe urmă uşa se deschidea, iar Midge, chinuindu-se să-şi îmbrace haina de ploaie, cu pălăria de fetru cu boruri mari, trasă

mult pe frunte, se oprea încrețind din nas cu dezgust.

— Pfui, ce aer închis!

El nu făcea niciun comentariu ci se mişca uşor pe scaun, acoperind cu brațul romanul pe care-l alesese la întâmplare de pe raft.

— Nu ieşi şi tu puțin? îl întreba.

— N-am chef de plimbare.

— Ei bine, mă rog, n-are importanță.

Se întorcea din nou la uşă.

— Dar de ce, vrei să cumperi ceva? întreba el.

— Numai nişte peşte pentru prânz. Miercurea nu aduc peşte. Nu-i nimic, dacă eşti ocupat, mă duc şi singură. Mă gândeam doar...

Ieşea din cameră fără să-şi termine propoziția.

— Stai, Midge, striga el. Iau maşina şi mă duc eu imediat. N-are rost să ieşi în ploaie.

Închipuindu-şi că nu-l auzise, ieşea pe hol. Ea era lângă uşa de la intrare, deschisă, cu ploaia măruntă bătând spre ea. Avea în mână un coş lung, turtit; îşi trăgea o pereche de mănuşi de grădină.

— Oricum tot o să trebuiască să mă ud, spunea ea, aşa că nu mai are nicio importanță. Uită-te şi tu la florile acelea, au nevoie de nişte araci. Mă duc după peşte după ce termin cu ele.

N-avea rost să mai discute. Ea hotărâse. Închidea uşa în urma ei şi se aşeza din nou la birou. Dar nu ştiu cum, camera nu mai oferea aceeaşi tihnă, iar ceva mai târziu când îşi arunca ochii pe fereastră, o vedea cum trece grăbită cu haina de ploaie încheiată strâmb şi fluturând, cu apa şiroind de pe borul pălăriei, iar coşul plin de margarete vlăguite, gata ofilite. Îl mustra conştiința şi aplecându-se asupra radiatorului, îl reducea la jumătate.

Sau poate era primăvară, sau chiar vară şi se plimba agale, cu capul descoperit, prin grădină, cu mâinile în buzunare, fără vreun alt scop decât să simtă soarele în spate şi să privească pădurea, câmpurile şi râul domol; auzea de sus, din dormitor, bâzâitul strident al

aspiratorului încetinindu-se brusc, gâfâind şi apoi stingându-se. Midge striga de sus, spre terasă, unde era el.

— N-ai de gând să faci nimic?

N-avea. Parfumul primăverii, al verii timpurii îl scosese în grădină. Experimenta acuta senzaţie că fiind acum lâ pensie, fără obligaţia unei slujbe în oraş, timpul nu mai avea importanţă, putea să şi-l petreacă după plac.

— Nu, răspundea el, nu într-o zi atât de frumoasă. De ce?

— A, nu contează, numai ca ţeava asta nenorocită de sub fereastra bucătăriei s-a stricat iar. E complet înfundată. Fiindcă în casa asta nu interesează pe nimeni, ce mai. O să mă apuc eu de ea în dimineaţa asta.

Dispărea de la fereastră. Se auzea din nou gâfâitul prelung care se transforma în bâzâit – aspiratorul era pus din nou în funcţiune. Ce prostie să laşi o întrerupere de genul ăsta să umbrească strălucirea zilei. Nu faptul că i se ceruse, nici îndatorirea în sine – era joacă de copil să desfunzi o ţeavă – dar chipul ei palid, ivit dintr-o dată pe terasa inundată de soare, mâna ridicată anevoios ca să dea la o parte şuviţa rebelă de păr şi inevitabilul oftat, înainte să dispară de la geam, nerostitul „Ce bine ar fi să am şi eu timp să stau la soare fără să fac nimic. Mă rog...“.

Se aventurase odată s-o întrebe de ce era necesară atâta curăţenie în casă. De ce trebuiau dereticate continuu camerele. De ce scaunele trebuiau cocoţate unul peste celălalt, covoarele rulate, iar bibelourile strânse toate pe o foaie de ziar. Şi, mai ales, de ce lateralele coridorului de la etaj, pe care nu-l străbătea nimeni, trebuiau lustruite de mână, din răsputeri – Midge şi femeia cu ziua târându-se în genunchi pe toată lungimea lui, ca sclavii din vechime.

Midge se holbase la el, fără să priceapă.

— Tu eşti primul care te-ai plânge dacă această casă ar arăta ca o cocină de porci. Nu renunţi tu la ale tale.

Trăiau aşa, în universuri diferite, fără să găsească un drum comun. Oare dintotdeauna fusese aşa? Nu mai ținea minte. Erau căsătoriți de aproape douăzeci şi cinci de ani – doi oameni care în virtutea obişnuinței locuiau sub acelaşi acoperiş.

Câtă vreme avusese serviciu, fusese altceva. Nu prea băgase de seamă. Venea acasă să mănânce, să doarmă şi să plece din nou cu trenul, în fiecare dimineață. Dar de când ieşise la pensie, începuse să-i simtă acut prezența şi zi de zi resentimentul şi dezaprobarea ei luau amploare.

În cele din urma, în anul dinaintea morții ei, avusese tot timpul senzația că pur şi simplu se sufoca, aşa că se folosea de cel mai mic şiretlic, de orice, ca să scape de ea, pretinzând că se duce la Londra să se tundă, la dentist, să ia masa cu un vechi coleg de serviciu; în realitate stătea la club, lângă fereastră, anonim şi tihnit.

Boala care i-o smulsese de lângă el fusese din fericire fulgerătoare. Gripă, urmată de pneumonie; murise într-o săptămână. Abia dacă-şi dăduse bine seama cum se întâmplase; în afară de faptul că, la fel ca întotdeauna, era extenuată, şi răcise, şi nu voia să stea în pat. Într-o seară când s-a întors acasă de la Londra cu trenul, după ce se dusese pe furiş să vadă un film după-amiaza, pierdut în mijlocul unei mulțimi de oameni prietenoşi şi apropiați care veniseră să se distreze ca și el – era o zi geroasă de decembrie – o găsise aplecată peste cuptorul din pivniță, scormonind şi răvăşind cărbunii.

Îl privise cu chipul livid de oboseală, tras.

— Zău, Midge, ce naiba te-ai apucat să faci? o întrebase el.

— Cuptorul, îi răspunse Midge, toată ziua ne-a dat de furcă. Se stinge mereu. Va trebui să chemăm pe cineva mâine. Singură mi-e imposibil să-l repar.

Avea pe obraz o dâră de funingine. Lăsă să-i cadă pe duşumea vătraiul butucănos, începu să tuşească şi se chirci de durere.

— Ar trebui să te vâri în pat, spuse el. Ce prostie! Ce naiba mai contează cuptorul ăsta!

— Credeam că vii devreme. Tu, ai fi ştiut ce să-i faci. A fost cumplit astăzi. Nu pot să înțeleg ce-ai avut de făcut atâta la Londra?

Urcă încet scările de la pivniță, cocârjată, iar când ajunse în vârf se opri; o cuprinseseră frisoanele şi aproape închise ochii.

— Dacă nu te superi prea tare ți-aş da să mănânci acum ca să scap de grijă. Eu una nu vreau nimic.

— Las-o naibii de masă. Pot să-mi iau şi singur ceva. Bagă-te în pat, îți aduc ceva fierbinte de băut.

— Nu am nevoie de nimic. Pot să-mi umplu şi singură buiota. Te rog însă un lucru – să nu uiți să închizi luminile peste tot înainte să urci.

Se îndreptă spre hol, încovoiată.

— Chiar nu vrei un pahar cu lapte cald? începu el nesigur, în timp ce-şi scoase paltonul, jumătatea de bilet de cinema de şaisprezece peni îi căzu din buzunar. Midge observă dar nu spuse nimic. Tuşi din nou şi începu să urce anevoie scările.

A doua zi dimineață temperatura urcase la patruzeci. Sosi doctorul care stabili că avea pneumonie. Ea îl întrebase dacă n-ar putea s-o interneze într-o rezervă a spitalului pentru că dacă ar fi adus acasă o infirmieră ar fi fost prea multă muncă. Asta se întâmplase marți dimineața. S-a dus direct acolo, iar vineri i-au spus că nu erau şanse să trăiască până în zori. După ce l-au anunțat, a rămas cu ea în cameră. Stătea în picioare şi privea de sus patul înalt, impersonal al spitalului, şi inima i se strângea de milă pentru ea, căci îi era limpede că-i dăduseră prea multe perne, o sprijiniseră prea sus şi nu se putea odihni. Îi adusese nişte flori, dar acum avea să le dea surorii să le aranjeze fiindcă Midge era prea bolnavă ca să vadă de ele. Din delicatețe le-a pus pe masa de lângă paravan, când sora s-a aplecat asupra patului.

— Are nevoie de ceva? a întrebat el. Adică, aş putea

să...

Nu şi-a terminat propoziţia, a lăsat-o în aer în speranţa că sora o să-i priceapă intenţia, că era gata să urce în maşină şi s-o pornească în căutarea a ceea ce îi va cere.

Sora scutură din cap.

— O să vă telefonăm, spuse ea, dacă intervine vreo schimbare.

Ce schimbare putea să intervină, se întrebă el când ieşi din spital. Chipul alb şi tras de pe perne nu se mai putea schimba, nu mai aparţinea nimănui.

Midge murise în primele ore ale dimineţii de sâmbătă.

Nu era un om religios, nu credea în nemurire, dar când se sfârşise înmormântarea şi Midge fusese coborâtă în groapă, gândul că trupul ei firav şi singuratic zăcea în sicriul nou-nouţ, cu mânere de alamă, îl deprimă – era un contrast neplăcut. Moartea trebuia să arate cu totul altfel. Ca şi cum ţi-ai lua rămas bun de Ia cineva în gară, înainte de a pleca într-o călătorie îndelungată, însă fără să te simţi câtuşi de puţin stânjenit. Graba asta de a vârî în pământ un trup care, dacă n-ar fi avut ghinion, ar fi continuat să fie în viaţă avea parcă ceva indecent în ea. În durerea lui i se păru că o aude pe Midge suspinând exact în clipa în care coborau coşciugul în groapă.

Spera din tot sufletul ca biata Midge să nu ştie nimic de cele ce se întâmpla cu rămăşiţele ei pământeşti şi să aibă parte de o viaţă viitoare într-un paradis nevăzut, să hălăduiască undeva, pe câmpiile verzi. Dar alături de cine, oare? Părinţii ei muriseră cu mulţi ani în urmă în India – nu prea ar fi avut ce să-şi spună acum chiar dacă s-ar fi întâlnit la poarta raiului. Brusc şi-o imagină acolo, stând la coadă undeva mai în urmă, după cum îi era mereu sortit, în mână cu o sacoşă mare din pai pe care o căra după ea pretutindeni, pe chip cu o expresie răbdătoare, martirizată. Când trecu prin uşile batante în paradis, îi aruncă o privire mustrătoare.

Imaginea sicriului şi a cozii îi stărui în minte cam o

săptămână, estompându-se pe măsură ce se scurgeau zilele. Pe urmă o dădu uitării. Libertatea era a lui, ca şi casa goală, însorită şi iarna luminoasă cu gerul pişcător. Îşi impuse o anume rutină. Nu se mai gândise nicio clipă la Midge până în dimineaţa când ochii îi căzură pe măr.

Ceva mai târziu în aceeaşi zi, când se plimba prin grădină, se pomeni atras spre copac, ros de curiozitate. Ce prostie fusese să-şi închipuie asemenea lucruri. Copacul nu avea nimic deosebit, Un măr ca toţi merii. Îşi aminti apoi că fusese întotdeauna mai firav decât ceilalţi, aproape uscat şi într-o veme chiar discutase să-l taie, dar nu se alesese nimic din toată discuţia. Ei bine, o să aibă ce face la sfârşit de săptămână. Te simţeai înviorat când tăiai copaci, iar lemnul de măr avea un miros frumos. O să fie o plăcere să-l aud cum trosneşte în foc.

Din păcate vremea ploioasă ţinu aproape o săptămână şi n-a reuşit să facă ce-şi propusese. N-avea niciun rost să iasă pe o vreme ca asta şi să se mai aleagă şi cu o răceală. Observă mărul şi prin fereastra dormitorului. Imaginea începu să-l sâcâie – o formă încovoiată, stingheră şi firavă, în bătaia ploii. Vremea nu se răcise, iar ploaia care cădea peste grădină era deasă şi blândă. Niciunul dintre ceilalţi copaci nu avea înfăţişarea asta abătută. În dreapta unui arbore bătrân, se înălţa drept şi semeţ unul tânăr, plantat doar cu câţiva ani în urmă, îşi aducea perfect aminte; ramurile tinere se înălţau spre cer de parcă era limpede că se bucurau de ploaie. Se uită pe fereastră la el şi zâmbi. Asta-i bună, ce naiba trebuia să-şi aducă tocmai acum aminte de întâmplarea aceea din timpul războiului, cu fata care venise să lucreze câteva luni la ferma învecinată? Nu se mai gândise la ea de atâta amar de vreme. Şi în afară de asta, nici nu fusese nimic la mijloc. La sfârşit de săptămână le dăduse şi el o mână de ajutor celor de la fermă – un gen de muncă prestată în cadrul războiului – iar ea fusese întotdeauna de faţă, veselă şi drăgălaşă şi numai zâmbete; avea părul negru, aspru şi

ondulat, tuns scurt şi pielea ca mărul fraged.

Ardea de nerăbdare s-o vadă iar, sâmbăta şi duminica; acționa ca un fel de antidot la inevitabilul buletin de ştiri, ascultat de Midge pe tot parcursul zilei şi la interminabilele discuții pe marginea războiului. Îi făcea plăcere să o privească pe copilița aceea – n-avea mai mult de nouăsprezece ani – în pantaloni pescăreşti şi bluze vesele; iar când zâmbea parcă ar fi cuprins în zâmbetul ei întreaga omenire.

Nu şi-a dat seama cum s-a întâmplat şi de fapt era un fleac; dar într-o după-amiază repara ceva la un tractor în şopron, aplecat peste motor iar ea era alături, lângă umărul lui şi făceau mare haz împreună; şi nu ştiu cum, el s-a întors să ia o cârpă ca să şteargă bujia şi s-a pomenit cu ea în brațe şi a sărutat-o. A fost minunat, ceva spontan şi firesc, iar fata atât de veselă şi de caldă, cu gura fragedă şi tânără. Pe urmă şi-au văzut mai departe de lucru cu tractorul, uniți însă acum într-un fel de intimitate care le-a adus la amândoi bucurie şi pace sufletească. Când a sosit vremea ca fata să meargă să dea mâncare la porci, a venit şi el, cu mâna pe umărul ei, un gest oarecare, fără niciun fel de semnificație, aproape o mângâiere, iar când au ieşit în curte, a văzut-o pe Midge care se uita la ei cu ochii mari.

— Trebuie să mă duc la o întâlnire a Crucii Roşii, i-a spus ea. Nu pot să pornesc maşina. Te-am strigat. Se pare că n-ai auzit.

Avea chipul împietrit. Se uita la fată. Brusc îl năpădi ruşinea. Fata spuse veselă bună seara lui Midge şi traversă curtea spre parc.

Se duse cu Midge la maşină şi reuşi s-o pornească cu manivela. Se pomeni că îi era peste putință să-i întâlnească privirea. Prin urmare asta se numeşte adulter. Păcatul înfăptuit. Pagina a doua a ziarului de duminică – „Soțul prins în intimitate cu o țărancă în hambar. Soția – martor ocular". Îi tremurau mâinile când a ajuns acasă şi a trebuit să-şi toarne ceva de băut. Nu s-a rostit niciodată niciun cuvânt. Midge n-a pomenit

nimic. La sfârşitul săptămânii următoare, o pornire laşă îl opri să se ducă la fermă; pe urmă a auzit că mama fetei se îmbolnăvise şi fata fusese chemată acasă. De atunci, n-o mai văzuse. Oare de ce, se întreba el, fusese necesar să-şi aducă aminte de ea tocmai într-o zi ca asta, în care ploaia cădea pe meri? Să nu uite să taie copacul bătrân, măcar ca să lase mai mult soare pentru cel mic şi dârz; nu era drept să crească în umbra celuilalt.

Vineri după-amiaza s-a dus în grădina de zarzavat după Willis, grădinarul cu ziua, care venea de trei ori pe săptămână; vroia să-i plătească salariul. Mai vroia şi să se uite prin magazia cu unelte să vadă dacă toporul sau fierăstrăul erau în bună stare. Willis ținea totul în ordine acolo – aşa îl deprinsese Midge – iar toporul şi fierăstrăul atârna la locul obişnuit, pe perete.

Îi plăti banii lui Willis şi tocmai dădu să plece, când omul i se adresă deodată:

— Cam ciudat, domnule, ce se întâmplă, cu mărul bătrân.

Remarca era atât de neaşteptată, încât îl țintui locului. Simți că îi fuge sângele din vine.

— Mărul? Care măr? întrebă el.

— Ei, cel de la capătul grădinii, lângă terasă, răspunse Willis. N-a rodit niciodată de când lucrez eu aici, şi sunt vreo câțiva ani buni. N-a dat un singur fruct, nici măcar o floare pe ram. Am vrut să-l tăiem în iarna aceea geroasă, dacă mai țineți minte, dar n-am mai apucat. Şi acum, poftim, îşi ia avânt. Ați băgat de seamă?

Grădinarul îl privi zâmbind, cu o privire de expert. Ce vroia să spună individul? Era imposibil să-l fi izbit şi pe el aceeaşi asemănare imaginară, fantastică – nu, nici nu se pune problema, era ceva indecent, blasfemator; în plus, îşi scosese ideea din minte şi nu se mai gândise la ea.

— N-am observat nimic, spuse el, apărându-se.

Willis râse.

— Veniți cu mine până la terasă, domnule. Am să vă

arăt.

Coborâră împreună pajiştea înclinată şi când ajunseră lângă măr, Willis ridică mâna şi aplecă o creangă. Creanga trosni uşor de parcă era rigidă şi se împotrivea, iar Willis dădu la o parte câțiva licheni uscați sub care apărură nişte umflături țepoase.

— Ia priviți, domnule, spuse el, înmugureşte. Uitați-vă la ei şi puneți şi dumneavoastră mâna. Simțiți cum pulsează viața, şi încă cu ce forță? N-am mai văzut aşa ceva până acum. Priviți şi creanga asta.

Îi dădu drumul crengii şi se înălță să prindă o alta. Willis avea dreptate. Ramura era încesată de muguri, dar atât de mici şi de cafenii, încât parcă nici nu-i puteai numi astfel; semănau cu nişte pete uscate şi prăfuite. Îşi vârî mâinile în buzunare. Simțea o repulsie stranie la atingerea lor.

— Nu cred că o să facă mare scofală, spuse el.

— Nu ştiu, domnule, spuse Willis. A rezistat iernii şi dacă n-o să mai avem geruri serioase, nu se ştie ce-o să ne fie dat să vedem. Ce-aş mai râde să văd pomul ăsta bătrân înflorit. Şi o să facă şi fructe.

Mângâie cu palma trunchiul, cu un gest care era în acelaşi timp şi familiar şi afectuos. Proprietarul mărului se întoarse cu spatele. Nu se ştie de ce, simțea că Willis îl călca pe nervi. Bineînțeles că acum toată lumea o să-şi închipuie că blestematul de copac o să trăiască. Iar de planul său cu tăiatul copacului la sfârşitul săptămânii o să se aleagă praful.

— Face umbră pomului tânăr, spuse el. Nu crezi că ar fi mai bine să scăpăm de ăsta şi să lăsăm mai mult spațiu pentru cel tânăr?

Se duse spre copăcel şi-i atinse o ramură. N-avea licheni. Crengile erau netede; pe fiecare rămurică erau muguri, strânşi ciorchine. Dădu drumul crengii care zvâcni înapoi flexibilă.

— Să scăpăm de el, spuse William, cât are încă viață? Vai, de mine, zău, n-ar trebui. Nu strică cu nimic copacului tânăr. Eu unul i-aş mai da celui bătrân o

şansă. Dacă nu face fructe, iarna viitoare îl tăiem.

— Bine, Willis, spuse el, şi se îndepărtă grăbit. Nu mai avea chef să discute problema.

În noaptea aceea, când se duse la culcare, şi-a deschis larg fereastra ca de obicei şi a tras draperiile; nu suporta când se trezea în zori să aibă aer apăsător în cameră. Era lună plină, iar lumina ei cădea pe terasă şi pe pajişte, palidă, sinistră şi mută. Nu era nici pic de adiere. Totul era învăluit în muțenie. Se aplecă pe fereastră fermecat de linişte. Luna strălucea din plin pe mărul cel tânăr. În lumina ei părea de-a dreptul argintat, ca într-un basm. Micuț, zvelt, şi semeț, copăcelul putea fi o dansatoare gata să se avânte într-un salt. Câtă grație nepăsătoare şi plină de încântare. Un copăcel curajos. Ceva mai departe, la stânga, stătea celălalt. Jumătate din el era încă învăluită în umbră. Nici lumina lunii nu putea să-l înfrumusețeze. Pentru Dumnezeu, ce putea să aibă ca să se încovoaie şi să se cocoşeze astfel, în loc să privească în sus, spre lumină. Strica frumusețea nopții tăcute, nemişcate, urâțea peisajul. Fusese un prost când consimțise să nu taie copacul la spusele lui Willis. Mugurii aceia ridicoli nu vor înflori niciodată şi chiar dacă ar înflori...

Gândurile îi rătăceau şi pentru a doua oară în acea săptămână se pomeni că se gândeşte la țărăncuță şi la zâmbetul ei vesel. Oare ce se alesese de ea? Probabil că se căsătorise, îşi întemeiase o familie tânără. Bineînțeles că-l făcuse fericit pe cine ştie ce băiat. Ei, mă rog... Zâmbi. Nu cumva o să folosească şi el acum expresia asta? Biata Midge! Pe urmă i se tăie respirația şi rămase nemişcat, cu mâna pe draperie. Mărul, cel din stânga, ieşise din umbră. Luna plină îi poleia ramurile uscate care se înălțau ca nişte brațe scheletice într-o rugă. Brațe înghețate, amorțite şi înțepenite de durere. Nu era pic de vânt şi ceilalți copaci erau nemişcați, dar acolo, în ramurile din vârf tremură ceva, se înfioră, o adiere răsărită din senin care se stinse imediat. Deodată o creangă căzu din pom la pământ. Era creanga cea mai

de jos, cu mugurii cafenii micuți, pe care nu vroise s-o atingă. Niciun foşnet, nicio şoaptă nu veni dinspre ceilalți copaci. Rămase cu privirea ațintită pe creanga căzută în iarbă, sub lună. Se întindea spre umbra copăcelului de alături, arătând spre el acuzatoare.

Pentru prima oară în viața lui, din câte îşi amintea, închise draperiile la fereastră ca să nu lase lumina lunii să intre-în cameră.

*

Willis trebuia să aibă grijă de grădina de zarzavat. Câtă vreme trăise Midge nu prea se arătase prin fața casei. Asta pentru că Midge vedea de flori. Ba chiar tundea şi iarba, împingând la nenorocita de maşinărie în susul şi în josul pantei, cocârjată deasupra mânerelor.

Era una din îndatoririle pe care şi le impusese; la fel ca şi măturatul şi lustruitul dormitoarelor. Acum Midge nu mai era ca să aibă grijă de grădina din față şi să-i atragă atenția unde ar fi trebuit să-şi vadă de lucru, aşa că Willis apărea mereu prin față. Grădinarului îi plăceau schimbările. Îi dădeau sentimentul că are responsabilități.

— Nu pot să înțeleg cum a ajuns să cadă creanga asta, domnule, îi spuse el luni.

— Care creangă?

— Ei, creanga din măr. Cea la care ne-am uitat înainte să plec.

— Cred că eră putredă. Ți-am spus eu că pomul e uscat.

— Nici vorbă, domnule. Păi, ia uitați-vă puțin. Pur şi simplu s-a rupt.

Din nou proprietarul fu obligat să-l urmeze pe om pe panta de deasupra terasei. Willis ridică ramura. Lichenii se lipeau din cauza umezelii, ca şuvițele turtite de păr.

— Nu cumva ați trecut pe aici ca să vă uitați din nou la creangă şi ați hâțânat-o de la locul ei, domnule?

— Nici pomeneală, răspunse proprietarul iritat. De

fapt, chiar am auzit cum a căzut, noaptea. Tocmai deschideam geamul la dormitor.

— Ciudat. A fost o noapte liniştită.

— Se întâmplă la pomii bătrâni. De ce-ți mai bați capul cu ăsta, nu înțeleg. Doar nu crezi că...

— Se întrerupse; nu ştia cum să-şi sfârşească propoziția.

— Doar nu crezi că pomul mai e încă bun la ceva.

Grădinarul scutură din cap.

— Nu-i vorba, că e bun la ceva. Nu m-am gândit o clipă că ar face vreun ban. Numai că după atâta amar de vreme, când l-am socotit mort, acum s-a trezit la viață şi tresaltă, zău aşa. E o toană a naturii, ce mai. Să sperăm că până înfloreşte nu mai pierde şi alte ramuri.

Mai târziu, când proprietarul îşi făcea plimbarea de după-amiază, l-a văzut pe grădinar tăind iarba de sub copac şi împrejmuindu-l cu plasă nouă. Ar fi trebuit să-şi vadă de lucru în grădina lui de zarzavat, la legume. Dar nu merita osteneala să înceapă o discuție cu el.

Se întoarse acasă pe la cinci şi jumătate. Ceaiul ieşise din meniul zilnic de când se prăpădise Midge şi abia aştepta să se aşeze în fotoliu, cu pipa şi paharul cu whisky şi sifon, învăluit în linişte.

Focul nu mai arsese de mult iar hornul fumega. În salon plutea un miros straniu, uşor bolnăvicios. Deschise larg ferestrele şi urcă în dormitor să-şi scoată bocancii. Când coborî, fumul încă mai zăbovea în încăpere, iar mirosul era la fel de persistent. Era imposibil de definit. Ceva dulceag, neobişnuit. O strigă pe slujnică din bucătărie.

— E un miros neplăcut în casă. De unde vine?

Femeia sosi din spatele casei şi intră în cameră.

— Ce miros, domnule? întrebă ea, gata să se apere.

— Din salon. A fost plin de fum până acum. Ai ars ceva?

Chipul femeii se lumină.

— Probabil de la vreascuri, spuse ea. Le-a tăiat Willis special, zicea că o să vă placă.

— Ce vreascuri mai sunt şi astea?

— Cică de măr, domnule, de la o creangă, pe care a tăiat-o cu ferăstrăul. Am auzit că lemnul de măr arde bine. Unora le place grozav mirosul. Eu una nu simt nimic, dar e adevărat că am guturai.

S-au uitat din nou în foc. Femeia tăiase împreună cu Willis mărunt vreascurile şi cu gândul că îi face o plăcere, le îngrămădise pe toate ca să facă un foc zdravăn. Nu produsese vâlvătaie; fumul ieşea într-o şuviță îngustă, firavă, de culoare verzuie. Oare chiar nu simțea femeia mirosul rânced şi bolnăvicios?

— Vreascurile sunt ude, spuse el iritat. Willis ar fi trebuit să-şi dea seama. Uită-te la ele. Nu-s bune de foc.

Chipul femeii se crispă, căpătând un fel de morocăneală.

— Îmi pare tare rău, spuse ea. N-am observat nimic când le-am băgat pe foc. La început au ars bine. Am fost convinsă că mărul e bun la ars, iar Willis zicea la fel. Mi-a zis să am grijă să le pun pe foc în seara asta că de aia s-a chinuit să le taie, pentru dumneavoastră. Credeam că dumneavoastră ați dat ordin şi că ştiți.

— Mmmm, mă rog, i-o reteză el. Probabil că o să ardă cu timpul. Nu-i vina dumitale.

Se întoarse cu spatele la ea şi scormoni în foc, încercând să răvăşească vreascurile. Câtă vreme femeia nu pleca, n-avea ce să facă. Adică să scoată vreascurile ude şi fumegânde şi să le arunce undeva, după casă, pe urmă, să aprindă iar focul cu surcele uscate; bineînțeles că dacă ar fi făcut asta acum ar fi stârnit comentarii. Ar trebui să treacă prin bucătărie spre culoarul din spate unde ținea lemnele, iar femeia s-ar fi holbat la el şi ar fi replicat: „Lăsați că mă ocup eu, domnule. Deci s-a stins focul?” Nici vorbă, trebuia să aştepte până după cină, când ar fi strâns masa, ar fi spălat vasele şi ar fi plecat. Între timp, n-avea decât să suporte cum putea mirosul de lemn de măr.

Îşi turnă ceva de băut, îşi aprinse pipa şi rămase cu privirea la foc. Nu emana niciun fel de căldură şi cu

toată încălzirea centrală din casă, sufrageria parcă era o criptă. Din când în când, din lemne mai ieşea câte o pală subţire de fum verzui şi o dată cu ea mirosul dulceag şi bolnăvicios, total diferit de orice alt miros de lemn ars. Prostănacul ăla băgăcios... De ce o fi trebuit să taie surcele? Cum de nu şi-a dat seama că erau umede? Îmbibate de umezeală. Se aplecă spre foc privind cu mai mare atenţie. Oare chiar era umezeală şuviţa care se prelingea din vreascurile albicioase? Nu, era o sevă dezgustătoare, vâscoasă. Înşfăcă vătraiul şi într-un acces de furie îl vârî printre vreascuri încercând să aţâţe flacăra, să tranforme fumul verzui într-o pălălaie firească. Efortul se dovedi zadarnic. Lemnul nu vroia să ardă. Şi în tot acest răstimp şuviţa de sevă se scurse pe grătar iar mirosul dulceag umplu camera, întorcându-i stomacul pe dos. Îşi luă cartea şi paharul şi ieşi din cameră; aprinse radiatorul din birou şi se instala acolo.

Era pur şi simplu o tâmpenie. Îi amintea de zilele de altădată când, sub pretextul că vrea să scrie scrisori, se ducea în birou numai ca să scape de Midge care era în sufragerie. Midge avea obiceiul să caşte seara fără să-şi dea seama. Îşi găsea un loc comod pe divan şi începea să împletească; păcănitul andrelelor suna nervos şi grăbit... şi dintr-o dată o apuca căscatul, un căscat de-i trosneau fălcile, urcând de undeva din rărunchi, nişte... „Aaaa... aa... hî... ooo...“ mai prelungite, urmate de un oftat inevitabil. Pe urmă se aşternea tăcerea; se auzeau numai andrelele. Ascuns însă îndărătul cărţii, el aştepta, pentru că era sigur că peste câteva minute va sosi un alt căscat şi un alt oftat. Îl apuca atunci un fel de furie neputincioasă, o poftă nebună să arunce cartea jos şi să spună: Uite ce e, dragă, dacă eşti atât de obosită, n-ar fi mai bine să te duci la culcare?“

În schimb se înfrâna, şi după o vreme, când îi era imposibil să mai suporte, se ridica şi ieşea din sufragerie; refugiul era biroul. Iar acum procedase identic – adoptase exact aceeaşi tactică din cauza vreascurilor de măr. Din cauza păcătosului ăsta de

miros bolnăvicios de la lemnul care ardea mocnit.

Continuă să stea pe scaunul de la birou şi să aştepte cina. Se făcuse aproape nouă când femeia strânse totul, îi pregăti patul şi plecă. Se reîntoarse în sufragerie, unde nu mai fusese de când se dusese în birou. Focul se stinsese. Arsese puțin pentru că vreascurile erau mai subțiri ca de obicei şi alunecaseră printre gratii. Nu era decât o mână de cenuşă şi cu toate acestea mirosul bolnăvicios persista în jurul tăciunilor aproape stinşi. Se duse în bucătărie, găsi o găleată goală şi o aduse în sufragerie. Pe urmă vârî în ea vreascurile şi cenuşa. Probabil că pe fundul găleții rămăseseră nişte resturi umede, sau poate vreascurile nu se uscaseră de tot, pentru că în clipa în care căzuseră la fund se înnegriră parcă şi mai mult, acoperindu-se cu un fel de mâzgă. Duse găleata jos în pivniță, deschise uşa de la cuptorul încălzirii centrale şi aruncă conținutul acolo.

Îşi aminti însă, mult prea târziu, că încălzirea centrală nu mai fusese pusă în funcțiune de două-trei săptămâni din cauza vremii primăvăratice şi că dacă nu aprindea acum focul, vreascurile urmau să zacă acolo, neatinse, până iarna următoare. Găsi hârtie, chibrituri şi un bidon de gaz; le potrivi, aprinse focul şi închise uşa cuptorului, atent să audă trosnetul lemnului cuprins de limbile de foc. Cu asta punea capăt întregii poveşti. Aşteptă o clipă, pe urmă urcă înapoi spre coridorul de la bucătărie, cu gând să facă din nou focul în sufragerie. Pierdu ceva timp până să găsească şomoioagele de aprins şi cărbunele, dar cu răbdare reuşi să-l pornească şi în cele din urmă se aşeză comod în fotoliu cu fața la el.

Probabil că trecuseră vreo douăzeci de minute de când citea când auzi trântindu-se o uşă. Lăsă cartea jos şi ascultă. La început nu se auzi nimic. Pe urmă, sigur, zgomotul sosi iar cu claritate. Un zdrăngănit, trântitul unei uşi deschise dinspre bucătărie. Se ridică şi se duse s-o închidă. Era uşa din capătul scărilor ce duceau la pivniță. Putea să jure că o închisese. Probabil că ivărul cedase cumva. Aprinse lumina din capul scării şi se

aplecă să cerceteze cârligul. Nu văzu nimic deosebit. Era cât pe ce să închidă uşa cu putere când în nări îi răsări din nou mirosul. Parfumul dulceag, leşinat, de lemn de măr care arde mocnit. Se strecura dinspre pivniță, căutându-şi cale spre coridorul de deasupra. Brusc, fără vreun motiv, îl cuprinse un soi de teamă, un sentiment învecinat cu spaima. Dacă mirosul urma să umple toată casa în timpul nopții, să urce dinspre bucătărie la etajul de deasupra în vreme ce el dormea, să se strecoare în dormitor, înăbuşindu-l, sufocându-l, împiedicându-l să mai respire? Gândul era de-a dreptul ridicol, nebunesc, şi totuşi...

Se forță încă o dată să coboare treptele spre pivniță. Dinspre cuptor nu răzbatea niciun sunet, niciun trosnet de vâlvătaie. Firişoare de fum, subțirel şi verzui, se prelingeau prin uşa închisă a cuptorului; asta simțise sus, pe coridor.

Se duse la cuptor şi trase de uşiță. Hârtia arsese toată şi o dată cu ea şi cele câteva aşchii. Dar vreascurile, vreascurile de măr erau intacte. Zăceau unde le azvârlise, împletindu-se între ele ca nişte brațe carbonizate, negre şi chircite, oseminte înnegrite. Îl apucă amețeala. Îşi duse batista la gură, înecându-se de tuse. Pe urmă, fără să-şi dea seama ce face, alergă în sus pe scări să aducă găleata goală; cu un vătrai şi o pereche de cleşti încercă să adune vreascurile şi să le pună înapoi în găleată, râcâind după ele prin gura îngustă a cuptorului. În cele din urmă umplu găleata şi o cără sus pe scări; ieşi apoi în curte prin uşa din spate a bucătăriei. În noaptea aceea nu se vedea nici urmă de lună; ploua. Îşi ridică gulerul de la haină şi încercă să străpungă întunecimea, frământându-se unde să arunce lemnele. Era prea mare umezeala şi mult prea întuneric ca să străbată atâta drum până la grădina de zarzavat şi să le azvârle. Pe movila de gunoi, dar în spatele garajului iarba crescuse înaltă şi deasă şi ar fi putut să le ascundă. Străbătu aleea; zgura îi scârțâia sub tălpi; ieşi la gardul de lângă câmp şi-şi aruncă

povara în iarba înaltă. N-aveau decât să putrezească şi să se ducă naibii acolo, îmbibate de ploaie, făcându-se una cu pământul cleios – puţin îi păsa! Scăpase de griji. Le scosese din casă şi mai departe nu mai avea importanţă ce urma să se aleagă de ele.

Se înapoie în casă; de data asta controlă dacă uşa de la pivniţă era bine închisă. Aerul era din nou curat; mirosul dispăruse.

În noaptea aceea dormi agitat, iar dimineaţa se trezi prost dispus. Îl durea capul şi avea un gust amar în gură. Rămase în casă. Îşi simţea ficatul întors pe dos. Ca să-i treacă năduful, se răsti la femeia cu ziua.

— Am răcit aseară când am încercat să mă încălzesc. Cu asta m-am ales de pe urma lemnului de măr. Iar mirosul mi-a făcut rău la stomac. Să-i spui lui Willis treaba asta când vine mâine.

Femeia îl privi neîncrezătoare.

— Vă rog mult să mă scuzaţi. I-am povestit aseară şi surorii mele despre lemne, când am ajuns acasă şi că dumneavoastră nu v-a plăcut focul. Zicea că n-a mai auzit până acum aşa ceva. Lemnul de măr e socotit chiar un lux pentru ars. Şi în plus mai arde şi bine.

— Soiul ăsta nu, ce mai, răspunse el, şi nu mai vreau să aud de el. Cât despre miros... parcă încă il simt în nas; pur şi simplu mi-a întors stomacul pe dos.

Gura femeii se strânse pungă.

— Îmi pare rău, răspunse ea. Pe urmă, când ieşi din sufragerie, ochii îi căzură pe sticla goală de whisky de pe bufet. Ezită o clipă, apoi o puse pe tavă.

— Mai aveţi nevoie de asta, domnule?

Bineînţeles că nu mai avea nevoie. Era limpede ca lumina zilei. Sticla era goală. Îşi dădu seama de implicaţie. Femeia insinua că nu era vorba de mirosul de măr ci, pur şi simplu că se ameţise de băutură. A naibii obrăznicie.

— Nu mai am nevoie de ea, îi răspunse. Adu alta!

Las' c-o învaţă el minte să-şi mai vâre nasul unde nu-i fierbe oala.

Câteva zile avu continuu senzaţia de greaţă şi ameţeală; în cele din urmă îl sună pe doctor să vină să-l consulte. Era o prostie să se apuce să-i înşire povestea cu lemnul de măr; după ce-l consultă, doctorul nu păru impresionat:

— Ai puţin ficatul mărit, spuse el, o combinaţie probabil între ceva ce nu ţi-a priit şi udătură la picioare. Nu cred că fumul de la lemne să aibă vreo legătură. Ar trebui să faci mai multă mişcare dacă ţii să ai un ficat bun. Joacă golf. Eu, unul, nu ştiu cum m-aş putea menţine în formă dacă n-aş juca golf la fiecare sfârşit de săptămână.

Râse şi-şi închise trusa.

— Îţi pregătesc un medicament şi când stă ploaia ar trebui să ieşi la aer curat. E plăcut şi abia aştept să iasă puţin soarele să dezmorţească totul. Ai grădina mai înverzită ca a mea. Pomii sunt gata să înflorească.

Pe urmă, înainte de a ieşi din cameră, adăugă:

— Nu uita că acum câteva luni ai trecut printr-un şoc. Ai nevoie de o perioadă de timp să-ţi revii. Încă mai duci dorul nevestei, înţelegi?

Ce puţin pricepea doctorul. Biata Midge... Măcar el personal avea corectitudinea să recunoască că nu-i ducea deloc dorul, că acum că nu mai era ea, avea sentimentul libertăţii şi că în afară de problema cu ficatul, nu se mai simţise atât de bine de ani de zile.

În cele câteva zile în care a stat în pat, femeia cu ziua se folosise de ocazie ca să facă curăţenie în sufragerie. O muncă inutilă, dar bănuia că face parte din moştenirea pe care o lăsase în urmă Midge. Camera arăta curată, lustruită şi exagerat de ordonată. Gunoiul neînsemnat făcut de el era aruncat, cărţile şi hârtiile aranjate grijuliu în teancuri. De fapt, era de-a dreptul o pacoste să aibă pe cineva care să se îngrijească de el. Ce uşor ar fi s-o concedieze şi să se chivernisească de unul singur. Îl împiedica doar faptul că ar fi trebuit să-şi bată capul cu gătitul şi spălatul, Viaţa ideală, fără discuţie, era cea dusă de un bărbat undeva în răsărit, sau în mările

sudului, alături de o nevastă băştinaşă. N-ar fi avut niciun fel de complicaţie. Linişte, serviciu prompt, îngrijire desăvârşită, mâncare excelentă, fără dispute; şi pe urmă, dacă-ţi doreai ceva mai mult decât atât, ea era alături, tânără, caldă, o companie pentru ceasurile nopţii. Niciun reproş, supunerea animalului faţă de stăpân şi râsul fără griji al unui copii. Da, da, aveau minte indivizii ăia care se rupeau de convenţii. Norocul lor.

Se duse la fereastră şi privi pajiştea înclinată. Ploaia se rărise şi ziua următoare trebuia să se facă frumos; va putea să iasă afară aşa cum îi sugerase şi doctorul. Avusese dreptate şi cu pomii. Pomişorul de lângă scară era deja înflorit, iar o mierlă se aşezase pe una din crengi, care se legăna sub greutatea ei.

Picurii de ploaie luceau, bobocii, gata să se desfacă, aveau culoare trandafirie, iar când soarele va lumina mâine, se vor face albi şi gingaşi, profilaţi pe cerul albastru. Trebuie să-şi caute aparatul vechi de fotografiat, să-i pună rolfilm şi să facă nişte poze pomişorului. Şi ceilalţi vor înflori până la sfârşitul săptămânii. Pomul bătrân însă, din stânga, părea uscat de tot; doar dacă nu cumva aşa-zişii boboci erau prea cafenii că nu se distingeau de la distanţa aceea. Poate că pierderea crengii îl dăduse gata. Şi bine făcuse.

Se întoarse de la fereastră şi se apucă să rearanjeze prin cameră lucrurile după placul inimii, împrăştiindu-le. Îi plăcea să trebăluiască de colo-colo, să deschidă sertarele, să scoată lucrurile şi să le pună la loc. Pe una din măsuţe era un creion roşu care alunecase probabil în spatele teancului de cărţi şi acum dăduse peste el. Îl ascuţi şi-i făcu un vârf lung de tot. În alt sertar dădu peste un rolfilm nou şi-l scoase ca să şi-l pună în aparatul de fotografiat în dimineaţa aceea. Mai erau şi câteva ziare în sertar şi nişte fotografii vechi într-un teanc şi o mulţime de instantanee. Midge se ocupase de ele şi le aranjase în albume, pe urmă, în timpul războiului, probabil că-şi pierduse interesul sau

avusese altele pe cap.

Toate boarfele astea puteau fi aruncate. Ce foc ar mai fi făcut cu ele aseară; ar fi ars şi lemnul de măr. N-avea niciun rost să mai păstreze ceva. De exemplu, poza asta oribilă a lui Midge, făcută Dumnezeu ştie cu câți ani în urmă, nu mult după căsătorie, judecând după stil. Chiar aşa purta părul? Ciuful ăla vâlvoi, mult prea umflat şi stufos pentru figura ei prelungă şi ascuțită încă de atunci. Purta o bluză cu decolteu în V, cercei lungi, iar zâmbetul forțat îi făcea gura mai mare decât în realitate. În colțul din stânga scrisese „pentru dragul meu Buzz, de la Midge, cu dragoste”. Uitase total de vechea lui poreclă. Renunțase cu ani în urmă şi parcă-şi amintea că nu-i plăcuse niciodată; i se păruse ridicolă şi jenantă şi îi reproşase pentru că o întrebuința de față cu lumea.

Rupse în două fotografia şi o aruncă pe foc. Privi cum se încovrigă şi arde; ultimul care dispăru fu zâmbetul lăbărțat. „Dragului meu Buzz...” Brusc îşi aduse aminte de rochia de seară din fotografie. Era verde – o culoare care n-o prindea, o gălbejea; şi-o cumpărase pentru o ocazie deosebită, o petrecere în stil mare cu nişte prieteni care-şi serbau aniversarea căsătoriei. Ideea fusese să invite pe toți amicii şi vecinii care se căsătoriseră în jurul aceleiaşi date, motiv pentru care se dusese şi el cu Midge.

Se băuse multă şampanie, se ținuseră câteva toasturi, se glumise, se râsese; fusese distracție, nu glumă, ba chiar se spuseseră şi unele glume ceva mai decoltate. Îşi aminti că atunci când se sfârşise seara şi urcau în maşină, gata de plecare, gazda îi spuse între două hohote de râs: „Când mai faci vizite, arborează jobenul, amice! Cică, ai succesul garantat!” Fusese conştient că Midge, lângă el, în rochia verde de seară, rămăsese țeapănă, nemişcată, pe față arborând acelaşi zâmbet pe care-l avusese în fotografia distrusă, prompt dar nesigur; nesigură ce vroiau să însemne vorbele pe care gazda, uşor amețită, le aruncase în aerul înserării,

dorind totuşi să pară dezinvoltă, dornică să placă şi mai mult decât asta, înnebunită să atragă.

După ce şi-a dus maşina în garaj şi a intrat în casă, a găsit-o aşteptându-l în sufragerie, fără niciun motiv. Îşi lăsase pelerina să-i atârne pe spate ca să i se vadă rochia de seară, iar pe buze îi mijise un zâmbet. El căscă, se aşeză comod într-un scaun şi-şi luă o carte. Ea aşteptă o vreme, pe urmă îşi ridică pelerina şi urcă la etaj. Probabil că fotografia fusese făcută la scurt timp după aceea. „Pentru dragul meu Buzz, cu dragoste de la Midge”, Aruncă o mână de vreascuri uscate pe foc. Trosnind şi pocnind, prefăcură fotografia în scrum. În seara asta nici vorbă de buştenii verzi şi umezi...

A doua zi se făcu frumos şi cald. Soarele strălucea şi păsările cântau. Brusc îl cuprinse un impuls să plece la Londra. Era exact vremea de hoinărit pe strada Bond şi de căscat gura la mulțimea în mişcare. O zi de mers pe la croitor, la frizer, la barul preferat ca să mănânce o duzină de stridii. Nu-i mai era frig. Îl aşteptau ceasuri plăcute. S-ar fi putut chiar să intre la vreun matineu.

Ziua se scurse fără niciun incident – paşnică, tihnită, aşa cum plănuise, aducând o schimbare în rutina de zi cu zi. Pe la ora şapte conduse înapoi spre casă, nerăbdător să mănânce şi să bea un păhărel. Era atât de cald, încât n-avu nevoie de pardesiu, nici măcar acum când soarele apusese. Făcu semn cu mâna fermierului care tocmai trecea prin fața porții când intra el pe alee.

— Minunată zi, strigă el.

Omul îi zâmbi, dând din cap aprobator.

— Nu ne-ar strica să avem tot de-astea de-acum încolo, îi strigă el drept răspuns.

Cumsecade individ. Fuseseră prieteni încă din timpul războiului, când conducea tractorul.

Vârî maşina în garaj şi bău ceva; pe urmă, până să fie gata masa, dădu o raită prin grădină. Ce schimbări aduseseră cele câteva ore însorite! O mână de narcise galbene şi albe se deschiseseră, iar arbuştii aveau lăstari. Cât despre meri, mugurii plesniseră şi erau toți

în floare. Se duse lângă pomişorul preferat şi-i atinse inflorescenţele. Erau catifelate; scutură uşor o rămurică. Florile se ţineau bine, nu se clintiră. Mirosul era aproape imperceptibil, dar totuşi peste o zi sau două, cu încă puţin soare, poate şi după o ploaie rapidă, o să izvorască din floarea deschisă şi va umple uşor aerul, fără să-l facă îmbătător, ci suav. Un parfum pe care va trebui să-l recunoşti singur, aşa cum fac albinele. Dar care odată cunoscut nu te va mai părăsi, va persista, ademenitor, alinător şi suav. Mângâie pomişorul, coborî treptele şi intră în casă. A doua zi, la micul dejun, auzi o bătaie la uşa sufrageriei, iar femeia cu ziua, îl anunţă că Willis era afară şi dorea să stea puţin de vorbă cu el. Îl pofti pe Willis înăuntru. Grădinarul părea necăjit. Deci apăruseră probleme.

— Mă iertaţi că vă supăr, domnule, spuse el, dar azi-dimineaţă am stat puţin de vorbă cu domnul Jackson. Are o reclamaţie de făcut.

Jaekson era fermierul care avea câmpul vecin.

— Ce fel de reclamaţie?

— Cică aş fi aruncat lemne pe câmpul lui şi mânza care era acolo cu iapa s-a împiedicat de ele şi a început să şchioapete. Eu n-am aruncat în viaţa mea lemne peste gard, domnule. Era tare arţăgos, domnule, să ştiţi. Zicea de preţul mânzei şi că s-ar putea să nu i-o mai cumpere nimeni.

— Atunci sper că i-ai spus că e o minciună.

— I-am spus, domnule. Dar vorba e că cineva într-adevăr a aruncat lemne peste gard. Mi-a arătat locul. Chiar în spatele grajdului. M-am dus cu dumnealui şi le-am găsit acolo. Toate lemnele au fost azvârlite acolo, domnule. Mi-am zis că e mai bine să vin la dumneavoastră şi să vă spun înainte să stau de vorbă cu bucătăreasa, că altfel ştiţi cum e, iese cu supărare…

Simţi privirea grădinarului pe el. N-avea nicio scăpare, ce mai. Şi în primul rând, vina era a lui Willis.

— N-are rost să mai vorbeşti cu bucătăreasa, Willis, îi spuse el. Eu am aruncat lemnele. Le-ai adus în casă fără

să mă întrebi, cu rezultatul că mi-au umplut camera de fum şi mi-au stricat toată seara. Le-am aruncat peste gard fiindcă eram nervos la culme şi dacă i-au vătămat iapa lui Jackson cere-i scuze şi spune-i că am să-i plătesc despăgubiri. Nu am altă pretenție decât să nu-mi mai aduci lemne din astea în casă.

— Bineînțeles, domnule, înțeleg că n-au fost prea bune, dar nu mi-am închipuit că o să ajungeți chiar să le aruncați.

— După cum vezi, le-am aruncat. Şi cu asta basta.

— Da, domnule.

Dădu să plece, dar înainte de a ieşi din cameră se opri şi spuse:

— Da' nu pricep totuşi de ce n-au ars lemnele. I-am dus şi neveste-mii un ciot şi la noi la bucătărie a ars cu o flacără veselă, mamă doamne!

— Aici n-au ars.

— Oricum, copacul ăsta bătrân îşi spală toate păcatele. L-ați văzut azi-dimineață?

— Nu.

— Soarele de ieri, domnule, şi căldura nopții l-au ajutat. E o frumusețe, tot în floare. Ar trebui să vă duceți să-l vedeți.

Willis ieşi din cameră, iar el îşi văzu mai departe de micul dejun. Nu peste mult timp ieşi pe terasă. La început nu coborî pe pajişte; se prefăcu că-şi vede de alte treburi – se căzni să scoată şezlongul greu afară, acum că se îndreptase vremea. Pe urmă aduse o foarfecă de grădinărie şi se apucă să tundă cei câțiva trandafiri de sub ferestre. În cele din urmă însă, ceva îl mână către copac.

Willis avusese dreptate. Indiferent ce-ar fi fost, soarele sau căldura blândă a nopții liniştite, mugurii cafenii, micuți, se desfăcuseră, grei de florile care se întindeau acum deasupra capului său într-un nor fantastic de inflorescențe albe, umede. Cele mai multe erau în vârf, adunate ciucure, de parcă ar fi fost straturi suprapuse de vată înmuiată şi toate, de la ultimele ramuri până

aproape de pământ, aveau aceeaşi nuanţă palidă de alb bolnăvicios.

Nici nu semăna cu un copac, parcă era un cort pleoştit, îmbibat de ploaie şi părăsit de excursionişti, sau o cârpă de şters pe jos, o otreapă uriaşă a cărei suprafaţă dungată fusese decolorată de expunerea prelungită la soare. Florile erau prea dese, alcătuind o povară covârşitoare pentru trunchiul firav şi înalt, iar umezeala de pe el adăuga o greutate în plus. Ca şi cum efortul era deja prea mare, florile de la poale se ruginiseră; cu toate acestea, nu fusese niciun strop de ploaie. Mă rog, asta era, Willis avusese dreptate. Copacul înflorise. Dar în loc să înflorească pentru viaţă, pentru frumuseţe, într-un fel anume, în mijlocul naturii, o luase anapoda şi se transformase într-un monstru. Un monstru care habar nu avea nici din ce era plămădit, dar care dorea să facă plăcere. Aproape că părea să spună plin de importanţă, cu afectare „Priviţi-mă. De dragul vostru sunt astfel”.

Auzi deodată paşi în spatele lui. Era Willis.

— Minunată privelişte, aşa-i domnule?

— Îmi pare rău, dar eu unul nu mă omor după ea. Parcă se sufocă de atâtea flori.

Grădinarul se holbă la el şi nu scoase o vorbă. Îi trecu prin cap că Willis îl considera o persoană extrem de dificilă, de dură, şi poate chiar excentrică. Precis se va duce la bucătărie să discute cu femeia cu ziua.

Îşi impuse să-i zâmbească.

— Ştii ceva, spuse el, nu vreau să-ţi tai elanul, dar florile astea nu mă interesează. Mie-mi plac cele mici, vii şi colorate, cum are copăcelul de colo. N-ai decât să tai din ăsta cât vrei şi să-i duci soţiei. Ia cât pofteşti, nu-mi pasă! Chiar îmi face plăcere.

Dădu din braţ, cu generozitate. Vroia să scape de Willis, să-l trimită după o scară şi să ia lemnele de acolo.

Omul scutură din cap. Părea de-a dreptul şocat.

— Nu, domnule, mulţumesc. Nici nu mă gândesc. Aş strica tot planul. Vreau să-l văd când dă rod. Pe asta

mizez, pe fructe.

Nu mai era nimic de adăugat.

— Bine, Willis, atunci vezi-ţi de treabă.

Se întoarse pe terasă. Dar când se aşeză la soare, cu faţa spre pajiştea povârnită n-a mai reuşit să vadă copăcelul înălţându-se modest şi sfios deasupra treptelor, cu florile gingaşe ridicate spre cer. Era ascuns şi copleşit de monstru, cu norul lui uriaş de petale fleşcăite, aproape veştejite, de un alb murdar, atârnând pe iarba de dedesubt. Şi indiferent cum îşi muta scaunul pe terasă într-o parte sau alta, avea senzaţia că îi era imposibil să scape de copacul care străjuia deasupra lui, plin de reproş, nerăbdător, dornic de admiraţia pe care nu reuşea s-o stârnească.

*

În vara aceea îşi luă o vacanţă mai lungă decât şi-o luase în toţi anii din urmă – zece zile petrecute la bătrâna sa mamă în Norfolk, în loc de obişnuita lună alături de Midge, iar restul lunii august şi septembrie în Elveţia şi Italia.

Şi-a luat maşina, aşa că a fost liber să colinde, dintr-un loc în altul după cum avea chef. Nu prea se dădea în vânt după excursii sau tururi de oraş şi nici nu era mare alpinist. Cel mai mult îi plăcea să ajungă seara pe răcoare în câte un orăşel, să tragă la un hotel micuţ şi confortabil şi pe urmă, dacă avea poftă, să rămână încă vreo două, trei zile fără să facă nimic altceva decât să umble creanga. Îi plăcea să stea dimineaţa la soare în vreo cafenea sau într-un restaurant, cu un pahar de vin în faţă, şi să urmărească oamenii; ce multe persoane vesele şi tinere călătoreau în ziua de azi. Îi făcea plăcere să asculte oamenii sporovăind în jurul lui, câtă vreme el nu avea de ce să se amestece în discuţie; şi din când în când, îl mai întâmpinau câte un zâmbet, câte un cuvânt, două de salut de la cine ştie ce oaspete al aceluiaşi hotel, dar nimic care să-l angajeze – doar sentimentul că e şi el

în aceeaşi vâltoare, că este un om care dispune de timp liber şi care profită de o călătorie în străinătate fără niciun însoțitor.

Pe vremuri, oriunde ar fi mers cu Midge, problema era că-i stătea în obicei să facă cunoştință cu diverse persoane, cu cine ştie ce cuplu care i se părea „drăguț“ sau, după cum se exprima chiar ea, „în genul nostru”. Începea cu o conversație la cafea, pe urmă trecea la planuri în comun pentru zilele ce urmau, plimbări în patru într-o singură maşină; nu putea să suporte, şi tot concediul era stricat.

Acum, slavă Domnului, scăpase de astea. Făcea ce poftea şi când poftea. Midge nu mai era alături să-i spună: „Ei, pornim?“ când el încă mai stătea liniştit cu paharul cu vin în față; nu mai era Midge să plănuiască vizitarea cine ştie cărei biserici vechi care pe el îl lăsa indiferent. Se îngrăşase în vacanță, dar puțin îi păsa. Nu mai era nimeni care să-i propună o plimbare lungă pe jos pentru digestie după o masă copioasă şi astfel să-i strice somnolența plăcută care se instalase după cafea şi desert; nimeni care să deschidă uimită ochii la vederea arborării unei cămăşi viu colorate şi a unei cravate fistichii.

Tot hoinărind prin orăşele şi sătucuri, fără pălărie, cu trabucul în colțul gurii, culegând zâmbete vesele, se simțea ca un câine fără stăpân. Asta era adevărata viață fără griji, fără probleme. Fără „Trebuie să ne întoarcem pe cinşpe pentru că se întruneşte comitetul la spital”; fără „Categoric nu putem lăsa casa închisă mai mult de două săptămâni, cine ştie ce se poate întâmpla”. În schimb, avusese parte de luminițele voioase ale unui bâlci de țară, într-un sat al cărui nume nici nu se sinchisise să-l afle; frânturi de muzică, fete şi băieți râzând, şi el însuşi, după o sticlă de vin de prin preajma locului, făcând o reverență unei copile legate la cap cu o băsmăluță înflorată şi pornind să danseze sub prelata încinsă de soare. N-avea importanță că paşii ei nu se armonizau cu ai lui – nu mai dansase de ani de zile –

ăsta era momentul şi el trebuia trăit. Îi dădu drumul când se opri muzica, iar fata fugi chicotind la tinerii ei prieteni, fără îndoială, râzând de el. Ei, şi ce?! Se distrase. Plecă din Italia când se schimbă vremea, la sfârşitul lui septembrie, şi în prima săptămână din octombrie ajunse acasă. Fără nicio problemă. O telegramă trimisă femeii cu ziua cu data probabilă a sosirii lui şi nimic altceva. Până şi o scurtă vacanță împreună cu Midge, urmată de întoarcere, însemna o serie de complicații. Instrucțiuni scrise pentru alimente, lapte şi pâine, aerisirea paturilor, aprinderea focurilor, distribuirea ziarelor de dimineață. Totul se transforma într-o corvoadă.

Intră pe alee într-o seară blândă de octombrie; din hornuri ieşea fum, poarta era deschisă, iar propria casă îl aştepta primitoare. Nu era nevoie să se repeadă în spate ca să descopere eventualele nenorociri survenite la instalații, spargeri, pană de apă, probleme privind proviziile; femeia cu ziua ştia ea mai bine ce are de făcut, fără să-l mai bată şi pe el la cap. Un simplu „Bună seara, domnule. Sper că ați avut o vacanță plăcută. Luați cina la ora obişnuită?“ Pe urmă, linişte. Putea să-şi bea păhărelul, să-şi aprindă pipa şi să se relaxeze; micul teanc de scrisori era nesemnificativ. Se terminase cu momentele acelea în care ea se repezea febril la plicuri şi le desfăcea nerăbdătoare, apoi telefoanele cu conversații nesfârşite, unilaterale, între femei, „Ei? Ce mai faci? Zău? Vai, dragă... Şi tu ce i-ai răspuns... Chiar aşa?... Nu cred pentru că miercuri...”

Se întinse mulțumit, uşor anchilozat de la condus, şi privi în tihnă camera goală şi plăcută. Îi era foame după atâta drum de la Dover, iar bucata de carne de oaie părea destul de anemică față de porțiile din străinătate. Dar asta era situația; n-o să fie niciun necaz să revină la mâncare mai modestă. Felul doi era o bucată de pâine prăjită cu o sardea; apoi se uită în jur după desert.

Pe servantă era o farfurie cu mere. Le aduse şi le puse în fața lui, pe masă. Cam prăpădite. Micuțe şi zbârcite,

de culoare cafeniu-închis. Muşcă dintr-unul, dar în clipa în care îi simţi gustul, scuipă pe jos bucata. Era putred. Mai încercă unul. La fel. Se uită mai atent la grămada de mere. Aveau coajă tare, scorţoasă şi tăbăcită; te aşteptai să aibă miezul acru. Din contră însă, era moale şi gălbui. Cu gust scârbos. O bucăţică rătăcită îi intră într-un dinte şi se chinui s-o extragă. Aţoasă, infectă...

Sună la sonerie şi femeia veni din bucătărie.

— Alt desert n-avem? spuse el.

— Îmi pare rău, dar nu am pregătit altceva, domnule. Mi-am amintit cât de mult vă plac merele şi Willis le-a cules pe astea din grădină. Spunea că sunt foarte bune, tocmai potrivit de coapte.

— Ei, află că se înşală. Sunt imposibil de mâncat.

— Mă iertaţi, domnule, nu le-aş fi pus dacă aş fi ştiut. Şi mai sunt o sumedenie, Willis a cules un coş întreg.

— Toate din acelaşi soi?

— Da, domnule. Toate sunt mici şi cafenii. Singurul soi.

— Nu-i nimic, asta e. Mâine dimineaţă o să mă duc să-mi culeg singur vreo câteva.

Se sculă de la masă şi traversă camera. Îşi turnă un pahar de porto ca să-i ia gustul de măr, dar fără efect, nici chiar după ce înghiţi un biscuit. Gustul de măr putred i se lipise de limbă şi de cerul gurii; până la urmă a fost nevoit să se ducă la baie şi să se spele pe dinţi. Partea înnebunitoare era că după o cină destul de insipidă nu i-ar fi displăcut să muşte dintr-un măr bun şi sănătos cu coaja curată şi netedă, cu miezul nu prea dulce, puţin acrişor la gust. Cunoştea el soiul de mere bune de muşcat. Dar, bineînţeles, trebuie să te pricepi când să le culegi.

În noaptea aceea visă că era din nou în Italia şi dansa sub prelata din piaţeta cu dale de piatră. Se trezi cu sunetul muzicii în urechi, dar n-a putut să-şi amintească chipul ţărăncuţei sau zvâcnetul trupului ei când se împiedica de picioarele lui. La ceaiul de dimineaţă se strădui să şi-o amintească din nou însă îi

fu imposibil. Se sculă din pat şi se duse la fereastră să vadă cum e vremea. Destul de frumoasă, dar aerul era uşor pişcător. Pe urmă ochii îi căzură pe copac. Imaginea fu atât de neaşteptată, încât îi provocă un şoc. Îşi dădu pe loc seama că merele din seara trecută proveneau de acolo. Copacul era încărcat, cocârjat sub povara fructelor. Atârnau ciorchine, micuțe şi cafenii, de fiecare ramură, micşorându-se ca mărime spre vârf, astfel că cele de pe ultimele ramuri, încă necreseute pe deplin, semănau cu nucile. Copacul abia le îndura greutatea şi din cauza asta, părea cocoşat şi deformat, ramurile de jos aproape măturând pământul, iar pe iarbă, la poalele lui, erau alte mere, scuturate de vânt, cele timpurii, împinse jos de frații şi surorile năbădăioase. Acopereau tot pământul din jurul mărului; multe erau crăpate, putrezite, năpădite de viespi. Nu văzuse în viața lui un copac mai încărcat de fructe. Mare minune că nu se prăbuşise sub propria povară. Ieşi în grădină înaintea micului dejun – curiozitatea era prea mare – şi se duse sub copac să-l privească. Nu încăpea nicio îndoială, erau aceleaşi mere aduse cu o seară înainte în sufragerie. Ceva mai mari, ca mandarinele, şi multe chiar mai mici, crescute atât de apropiate pe ramuri, încât dacă doreai să culegi unul, erai nevoit să culegi o duzină.

Priveliştea avea ceva monstruos, dezagreabil; păcat totuşi că lunile care se scurseseră abătuseră asupra pomului atâta suferință, căci într-adevăr era suferință – alt cuvânt mai potrivit nici nu exista. Copacul era chinuit de roade, gemea sub povara lor şi, jalnic, nici măcar una nu era comestibilă. Fiecare măr era putred până la cotor. Călca pe merele căzute în iarbă, n-avea cum să le ocolească; se storceau pe loc, transformându-se într-o masă fleşcăită şi vâscoasă care i se lipea de tocuri – a fost nevoit să se curețe cu smocuri de iarbă.

Mai bine pomul s-ar fi prăpădit înainte, când era golaş şi uscățiv. La ce-i trebuiau sau cui i-ar fi folosit

grămezile de fructe strivite care infestau tot locul şi pângăreau pământul? În vreme ce mărul însuşi, gârbovit cum era, suferea amarnic şi totuşi, putea să jure, se simțea triumfător. Se petrecea acum acelaşi lucru ca şi în primăvară, când masa de inflorescențe stufoase, decolorate şi îmbibate de apă, atrăgea spre ea privirea îndărătnică. Nu era chip să-ți fereşti ochii din calea lui, aşa cum stătea împovărat de fructe. Toate ferestrele de pe fațada casei dădeau spre el. Ştia clar cum se va întâmpla. Fructele vor rămâne spânzurate de crengi până vor fi culese; o să treacă octombrie şi noiembrie şi pomul nu va fi cules pentru că nimeni nu dorea să mănânce merele astea. Se şi închipuia umplându-se de nervi din cauza lui toată toamna. Ori de câte ori ar fi ieşit pe terasă i-ar fi apărut în fața ochilor, pleoştit şi hidos.

De necrezut cât ajunsese să urască pomul ăsta. Avea impresia că reprezintă un avertisment asupra faptului că... ei, zău dacă nu... un avertisment continuu asupra tuturor lucrurilor pe care le destesta cu toată ființa şi pe care le detestase dintotdeauna şi pe care nu le putea defini. Hotărî pe loc că Willis trebuie să culeagă toate fructele şi să le ia de acolo, să le vândă sau să le arunce, treaba lui, câtă vreme nu trebuia să le mănânce şi câtă vreme nu era nevoit să privească pomul chircindu-se tot mai mult, zi de zi, până se va încheia toamna.

Îi întoarse spatele şi îl cuprinse uşurarea când văzu că niciunul dintre ceilalți meri nu se degradase în asemenea hal. Aveau roade bunicele şi după cum îşi imaginase, pomişorul din dreapta celui bătrân oferea o privelişte plină de semeție, cu merele lui destul de mărişoare, trandafirii, nu prea închise la culoare, dar îmbujorate acolo unde le încălzise soarele. O să culeagă unul şi o să-l ia în casă pentru micul dejun. Alese un măr care se desprinse la prima atingere. Arăta atât de apetisant, încât muşcă din el cu poftă. Aşa şi era, zemos, cu un parfum delicat, pătrunzător, încă umezit de rouă. Nu-şi mai întoarse privirile spre mărul bătrân. Se

înapoie în casă înfometat, la micul dejun.

Grădinarului îi trebui aproape o săptămână să despoaie pomul; şi era evident că o făcea împotriva voinței lui.

— Nu mă interesează ce faci cu ele, îi spusese stăpânul. Poți să le vinzi şi să-ți păstrezi banii, sau poți să le iei acasă şi să le dai la porci. Nu mai suport să le văd, şi cu asta basta. Găseşte o scară înaltă şi apucă-te de treabă imediat.

Avea impresia că Willis, din pură încăpățânare, trăgea de timp. Îl urmărea de la fereastră cum se mişca parcă cu încetinitorul. Mai întâi sprijini scara. Pe urmă, se urcă cu mare greutate, apoi se coborî s-o mai înțepenească încă o dată. Urmă spectacolul culesului fructelor şi aruncatul lor unul câte unul în coş. Zi de zi acelaşi lucru. Willis era întotdeauna acolo, pe pajiştea povârnită, cu scara sub copac, ramurile trosneau şi gemeau, iar sub el, pe iarbă, coşuri, găleți, ligheane, orice vase în care se puteau ține mere. În cele din urmă se termină şi scara fu luată, apoi coşurile şi gălețile, iar copacul rămase golaş. În seara aceea îl privi cu satisfacție. Nu mai erau fructe putrede care să-i deranjeze privirea. Toate merele dispăruseră. Şi totuşi, copacul, în loc să pară uşurat de povară, părea, dacă aşa ceva e posibil, mai deprimat ca oricând. Ramurile erau încă pleoştite, iar frunzele, veştede în seara rece de toamnă, se lipeau de el, tremurând, „Asta mi-e răsplata?” părea să spună el, „după tot ceea ce am făcut pentru tine?”

Pe măsură ce lumina pălea, umbra copacului aruncă o părere de rău peste noaptea umedă. Iarna bătea la uşă, zilele erau scurte şi plicticoase.

*

Niciodată nu se omorâse după zilele de toamnă. Pe vremuri, când mergea zilnic la serviciu la Londra, ele însemnau plecatul cu trenul din zori, în diminețile

geroase. Pe urmă, înainte să se facă ora trei după-amiaza, funcționarii aprindeau luminile, şi de cele mai multe ori în aer plutea ceața, pâcloasă şi întunecată apoi drumul trenant de întoarcere, însoțit de pufăitul trenului, în compartiment cu alți cinci salariați în şir, oameni care-şi câştigau pâinea ca şi el, câțiva dintre ei suferind de guturai. Urma seara nesfârşită, cu Midge aşezată în fața lui, lângă căminul din sufragerie, pălăvrăgind despre ce a făcut sau ce a rezolvat ea. Iar el ascultând-o sau prefăcându-se că o ascultă. Dacă nu avea de comentat vreo neplăcere petrecută în gospodăria lor atunci îşi alegea vreun eveniment obişnuit asupra căruia să arunce o umbră: „Văd că prețurile la călătorii urcă din nou; tu cum stai cu abonamentul?“ sau: „Cam neplăcută povestea asta din Africa de Sud, au comentat multişor la ştirile de la ora şase”, sau, din nou: „Mai au trei cazuri de poliomielită la spitalul de boli contagioase. Nu ştiu zău ce-au de gând doctorii ăştia”.

Acum cel puțin, era scutit de rolul de ascultător, dar amintirea acelor seri lungi îi mai zăbovea în memorie, iar când luminile erau aprinse şi draperiile trase, îi răsărea în auz păcănitul andrelelor, flecăreala în doi peri şi căscaturile zgomotoase. Îşi luase obiceiul, fie înainte de cină, fie după, să dea pe la „Green Man”, vechea cârciumă la un sfert de milă depărtare de şoseaua principală. Acolo nu-l mai bătea nimeni la cap. Se aşeza într-un colț după ce-i spunea bună seara veselei doamne Hill, proprietăreasa. Pe urmă, cu o țigară şi un pahar de whisky cu sifon, privea localnicii care veneau să bea ceva, să mai facă o ironie, să mai bârfească.

Într-un anume sens, era un fel de continuare a vacanței de vară. Semăna puțin, fără îndoială, cu atmosfera lipsită de griji din cafenele şi restaurante; fumul străveziu care învăluia barul împrăştia o ambianță intimă, iar muncitorii, claie peste grămadă, nu-l deranjau câtuşi de puțin, ceea ce era o plăcere, o relaxare. Vizitele de soiul acesta atenuau lungimea serilor întunecoase de iarnă şi le făceau mai suportabile.

Pe la mijlocul lui decembrie însă, o răceală le puse capăt pentru mai bine de o săptămână. Fu silit să stea în casă. Şi ciudat, îşi spuse în sinea lui, cât de mult îi lipsea „Green Man” şi cum se săturase până peste cap să stea în sufragerie sau în birou, fără nimic de făcut decât să citească sau să asculte radioul. Răceala şi plictisul îl făcură morocănos şi nervos, iar inactivitatea forțată îi lenevi ficatul. Simțea nevoia de mişcare. Indiferent de vreme, se hotărî el, la sfârşitul unei alte zile reci şi posomorâte, mâine va ieşi afară. Cerul fusese încărcat de pe la mijlocul amiezii şi în văzduh plutea amenințarea unei ninsori, dar oricum, nu mai putea rămâne în casă încă douăzeci şi patru de ore fără să respire puțin aer curat.

Punctul culminant sosi o dată cu tarta cu fructe de la cină. Se afla în acel stadiu final al unui guturai serios când nu ți-ai recăpătat pe deplin gustul şi nici pofta de mâncare, dar simți un gol care are nevoie de o mâncare deosebită. Poate carne de pasăre. Vreo jumătate de potârniche, friptă impecabil, urmată de un sufleu de brânză. Era ca şi cum ți-ai fi dorit luna de pe cer. Femeia cu ziua, lipsită de imaginație, aduse cegă, cel mai fad şi mai uscat dintre peşti. După ce strânse resturile – lăsase de fapt trei sferturi din ea – reveni cu o tartă; şi pentru că nu se săturase, vârî în gură o bucată zdravănă. I-a fost suficient. Înecându-se, sufocându-se, scuipă în farfurie. Se ridică şi sună. Apăru femeia cu o expresie nedumerită pe chip, mirată de neaşteptata chemare.

— Ce dracu e porcăria asta? se rosti el.

— Tartă cu gem, domnule.

— Ce fel de gem?

— Gem de mere, domnule. Făcut de mine.

Îşi trânti şervetul pe masă.

— Am bănuit eu. Ai întrebuințat din merele alea de care m-am plâns acum câteva luni. Ți-am spus clar şi ție şi lui Willis că nu admit să băgați merele astea în casă.

Chipul femeii se încordă.

— Ați spus, domnule, să nu le gătesc sau să le aduc

ca desert. N-ați pomenit nimic de gem. Şi eu am făcut puțin ca să-l încerc şi mi s-a părut foarte bun. Aşa că am fiert câteva borcane din merele aduse de Willis. Întotdeauna am făcut cu doamna gem.

— Hm, îmi pare rău că ți-ai bătut capul, dar nu pot să-l mănânc. Nu am putut suferi merele astea şi fie că sunt făcute gem sau ce pofteşti, tot n-or să-mi placă. Ia tarta de aici, să n-o mai văd, şi nici gemul. Adu-mi nişte cafea în sufragerie.

Ieşi din cameră tremurând de nervi. Nemaipomenit cum un fleac ca ăsta îl scotea din fire. „Doamne, iartă-mă, ce prostănaci sunt oamenii." Ştiau şi ea şi Willis că nu suferea merele astea, că ura pur şi simplu şi gustul şi mirosul, dar în zgârcenia lor se hotarâseră că dacă făceau gem în casă economiseau bani, gem făcut din merele pe care le detesta în mod special.

Trase o gură de whisky zdravănă şi-şi aprinse o țigară.

Peste câteva clipe femeia apăru cu cafeaua. Nu plecă imediat după ce puse tava jos.

— Aş putea să vă spun ceva, domnule?

— Ce anume?

— Cred că ar fi bine să-mi dau demisia.

Poftim, acum şi asta, colac peste pupăză. Ce zi, ce seară.

— Pe ce motiv? Pentru că nu pot să mănânc tartă cu mere?

— Nu din cauza asta, domnule. Simt cumva că lucrurile nu mai sunt ca pe vremuri. Am vrut să vă spun asta de mai mult timp.

— Doar n-o să-mi reproşezi că sunt prea pretențios, ce zici?

— Nu, domnule. Numai că pe vremuri, când trăia doamna, simțeam că munca mea era apreciată. Acum parcă n-are nicio valoare. Nu mi se spune nimic şi îmi dau toată osteneala, niciodată nu sunt sigură. Cred că m-aş simți mai bine undeva unde e şi o doamnă care ia aminte la ceea ce fac.

— Ei, dumneata ştii mai bine cum trebuie să procedezi. Îmi pare rău că nu-ți mai place aici.

— Vara asta ați lipsit mult. Când trăia doamna, casa nu rămânea goală mai mult de două săptămâni. Acum totul pare atât de schimbat. Nici nu mai ştiu ce-i cu mine, ca şi Willis, de altfel.

— Deci şi Willis s-a săturat?

— Asta n-aş putea să spun, zău. Ştiu doar că era necăjit cu merele, dar demult. Poate c-o să vă zică chiar el.

— Poate. Nici prin cap nu mi-a dat că vă creez atâtea probleme. Bine. Ajunge. Noapte bună.

Ieşi din cameră. Se uită morocănos în jur. Călătorie sprâncenată la amândoi, dacă asta doreau. Lucrurile nu mai sunt ca pe vremuri. Totul e schimbat. Fir-ar să fie, de prostii. Cât despre Willis, care s-a necăjit cu merele, ce obrăznicie nemaipomenită! Oare n-avea dreptul să facă ce poftea cu mărul lui? La dracu şi cu guturaiul şi cu vremea urâtă. Nu mai suporta să stea în fața focului şi să se gândească la Willis şi la bucătăreasă. O să se ducă la „Green Man” ca să dea uitării totul.

Îşi puse paltonul şi fularul şi vechea şapcă şi porni sprinten pe drum, iar peste douăzeci de minute se afla în colțul lui obişnuit de la „Green Man“, iar doamna Plill turna whiskyul şi-şi exprima bucuria de a-l fi văzut din nou. Unul sau doi dintre obişnuiții localului îi zâmbi şi-l întrebară de sănătate.

— Ați fost răcit, domnule? Bântuie peste tot. Toată lumea e bolnavă.

— Aşa e.

— Păi, cu vremea asta... nu?

— Da, trebuie să te aştepți la orice. Numai că e neplăcut când ți-ajunge în piept.

— E la fel de rău şi când ți se înfundă tot capul.

— Aşa e. Amândouă sunt neplăcute. Şi nu e nimic de făcut.

Simpatici indivizi. Prietenoşi. Nu te sâcâie, nu te bat la cap.

— Încă un whisky, vă rog.

— Poftim, domnule. Să vă priască. Să scăpați de răceală.

Doamna Hill radia în spatele tejghelei. Un suflet de bătrânică generoasă şi alinătoare. Sporovăială, hohotele de râs, zbârnâitul săgeților la țintă, râsetele vesele îi proveneau parcă printr-o perdea de fum.

— ...şi dacă vine zăpada nu ştiu cum o să ne descurcăm, spunea doamna Hill. Cu cărbunii livrați atât de târziu, ce bine ne-ar prinde nişte buşteni, dar cât credeți că ne-au cerut? Două lire pe livră. Vreau să spun...

El se aplecă în față, iar vocea chiar lui i se păru că răsună de foarte departe.

— Vă dau eu câțiva buşteni, spuse el.

Doamna Hill se întoarse. Nu vorbise cu el.

— Ați spus ceva? întrebă ea.

— Vă dau eu câțiva buşteni, repetă el. Am acasă un copac bătrân pe care trebuia să-l tai de luni de zile. Pentru dumneavoastră o să mă apuc mâine de el.

Dădu din cap zâmbitor.

— Vai, nu, domnule. Nici nu mă gândesc să vă deranjez. O să vină cărbunele, fiți fără grijă.

— Dar nu e niciun deranj. E o plăcere. Îmi place să servesc, iar mişcarea, ştiți, îmi face bine. M-am cam îngrăşat. Lăsați pe mine.

Se ridică de la locul său şi-şi luă paltonul, controlându-şi atent mişcările.

— E lemn de măr, spuse el. Nu vă deranjează, nu?

— A, nu, spuse ea, orice lemn e bun! Dar chiar nu vă trebuie, domnule?

Scutură din cap, misterios. Era o învoială a lor, o taină.

— O să vi-l aduc mâine seară, cu remorca mea, spuse el.

— Aveți grijă, domnule, spuse ea. Atenție la treaptă...

Străbătu drumul spre casă, în noaptea rece şi sticloasă, cu un zâmbet pe buze. Nu-şi mai aducea

aminte când se dezbrăcase sau se vârâse în pat, dar a doua zi dimineață când se trezi, primul gând care-i răsări în minte a fost promisiunea făcută seara anterioară.

Îşi dădu seama cu satisfacție că nu era ziua când venea Willis. N-avea să-şi mai vâre nasul în planul lui. Cerul era încărcat, iar peste noapte ninsese. Şi încă urma să mai ningă. Dar până acum nimic îngrijorător, nimic care să-l stânjenească în intențiile lui.

După micul dejun se duse la magazia de unelte, traversând grădina de zarzavat. Îşi luă ferăstrăul, câteva pene şi securea. S-ar putea să aibă nevoie de toate. Îşi trecu degetul pe muchie. Era suficient de ascuțită. Când le luă pe umăr şi se înapoie în grădina din față, râse în sinea lui, gândindu-se că probabil arăta ca un călău de pe vremuri pornit să decapiteze vreo nenorocită de victimă din Turnul Londrei.

Îşi lăsă sculele jos, sub măr. Zău, dacă nu era un act de caritate. Nu văzuse în viața lui ceva mai chinuit, mai jalnic ca mărul. Era imposibil să mai aibă viață în el. Nu mai avea nicio frunză. Chircit, urât, cocârjat, strica tot aspectul pajiştei. În clipa în care o să dispară, o să se schimbe întreaga grădină.

Un fulg de nea îi căzu pe mână, apoi încă unul. Se uită în jos, dincolo de terasă, spre geamul sufrageriei. O vedea pe femeie aşezându-i masa de prânz. Coborî treptele şi intră în casă.

— Ştii ceva, spuse el, dacă-mi laşi prânzul pregătit în cuptor, o zi o să mă descurc singur cu masa. S-ar putea să am ceva treabă şi n-aş vrea să fiu presat de timp. În plus, a început ninsoarea. Mai bine du-te acasă mai devreme, nu cumva să te apuce viscolul. Îmi rezolv eu treburile. Chiar aş prefera să rămân de unul singur.

Poate femeii îi trecuse prin cap că hotărârea lui era o urmare a demisiei ei din seara trecută. Dar indiferent ce ar fi crezut, lui puțin îi păsa. Dorea să rămână singur. N-avea nevoie să vadă niciun chip ițindu-se la geam.

Femeia plecă pe la douăsprezece şi jumătate şi el se

duse imediat la cuptor şi-şi luă prânzul. Avea de gând să-l mănânce repede ca să-şi dedice toată după-amiaza doborârii copacului.

Cu excepția câtorva fulgi care se topiseră imediat, nu căzuse zăpada. Îşi scoase haina, îşi suflecă mânecile şi apucă ferăstrăul; cu mâna stângă dădu la o parte sârma care înconjura trunchiul cam la treizeci de centimetri de sol şi începu să-l mişte înainte şi înapoi.

Primele douăzeci de mişcări decurseră fără probleme. Ferăstrăul muşca lemnul, dinții se înfigeau cu sete. Pe urmă, după câteva clipe, lama începu să se îndoaie. Exact de asta se temuse.

Încercă s-o elibereze, dar deschizătura făcută nu era suficient de mare, iar copacul presa pe fierăstrău şi nu-i dădea drumul. Vârî prima pană, dar fără niciun rezultat. O vârî şi pe a doua, iar deschiderea se căscă puțin dar nu îndeajuns ca să elibereze lama.

Trase şi smuci de fierăstrău, dar degeaba. Începu să-şi iasă din fire. Luă securea şi începu să hăcuiască pomul; bucăți din trunchi zburau care-încotro şi se împrăştiau pe iarbă.

Aşa mai mergea. Ăsta era deci procedeul.

Sus şi jos se mişca securea, ciuntind şi mutilând copacul. Bucățele albicioase, decolorate şi ațoase săreau în toate părțile sub coaja răsucită. Hai, ciopârțeşte, sfâşie, scobeşte-i măduva fibroasă, aruncă securea, smulge cu mâinile goale carnea cauciucată. Nu mai e mult, dă-i înainte, dă-i!

Uite că s-au eliberat şi ferăstrăul şi pana. Şi acum iar cu securea. Uite-aici, jos, tare, unde se țin cu toate puterile vinele astea ațoase. Ba geme, ba scuipă, ba se leagănă şi se unduie, atârnând deasupra unei bucăți sângerânde. N-o lăsa, dă-i înainte,

Asta e, loveşte-o, loveşte-o iar, o ultimă lovitură, şi e jos, sfâşiind văzduhul cu geamătul şi toate ramurile se răstignesc în jur, pe pământ.

— Se dădu înapoi, ştergându-şi sudoarea de pe frunte, de pe bărbie. Era înconjurat de rămăşițele

copacului, iar dedesubt, la picioare, ciotul alb, colțuros şi ciuntit se cască la el.

Începu să ningă.

*

Primul lucru pe care l-a făcut după ce a doborât copacul a fost să taie ramurile şi crenguțele ca să le poată aşeza în stive; erau mai uşor de transportat.

Vreascurile adunate mănunchi şi legate erau bune de aprins focul; doamna Hill precis o să fie foarte contrariată şi de ele. Aduse maşina cu remorca ataşată la poarta grădinii, aproape de terasă. Îmbucătățirea crengilor era un fleac: putea să se slujească doar de cuțit, îl ajunse oboseala – când se apucă să facă mănunchiurile de vreascuri şi să le lege, apoi să le care dincolo de terasă şi prin poartă la remorcă. Tăie cu cuțitul ramurile mai groase, pe urmă le despică în trei sau patru, le legă cu sfoară şi le târî una câte una la remorcă.

În tot acest timp lupta cu vremea. Lumina, atât cât mai rămăsese, se va duce complet pe la patru şi jumătate, iar zăpada cădea întruna. Se aşternuse deja, iar când se opri o clipă din lucru şi-şi şterse transpirația de pe față, fulgii înghețați şi mărunți îi căzură pe buze, se strecurară insidioşi şi molateci pe după guler, pe gât şi spate. Dacă-şi ridica ochii spre cer, rămânea orbit pe loc. Fulgii începură să cadă mai des şi să se mărească, se învârteau în jurul capului şi se părea că cerul s-a prefăcut într-o prelată de zăpadă care cobora încontinuu, se apropia tot mai mult, sufocând pământul. Zăpada cădea pe ramurile rupte şi crengile ciuntite, împiedicându-l să lucreze. Dacă se oprea doar o clipă să-şi tragă sufletul şi să-şi reîmprospăteze forțele, parcă peste stiva de lemne se aşternea o învelitoare albă, moale, care s-o protejeze.

Nu putea să-şi pună mănuşi, căci îi era imposibil să mai strângă securea sau cuțitul şi nici nu putea să lege

sfoara şi să tragă ramurile. Îşi simțea degetele amorțite de ger, nu peste mult timp n-o să le mai poată mişca. Simțea acum o durere sub inimă, de la efortul ridicării încărcăturii pe remorcă, iar munca parcă nu se mai sfârşea. De fiecare dată când se întorcea la copacul doborât, mormanul de lemne i se părea la fel de înalt, crengi lungi, crengi scurte. O legătură pentru aprins dincolo, aproape îngropată în zăpadă, de care uitase; totul trebuia adunat, legat şi transportat sau pus deoparte.

Trecuse de patru şi jumătate şi se lăsase întunericul când termină cu toate ramurile şi nu mai rămăsese decât să tragă trunchiul, tăiat deja în trei bucăți, peste terasă spre remorcă.

Era aproape pe punctul de a cădea frânt. Numai voința îl ținea să-şi îndeplinească sarcina de a se descotorosi de copac. Respira greu, dureros şi tot timpul zăpada îi cădea şi în gură şi în ochi, încât abia mai vedea.

Luă frânghia, o strecură pe sub trunchiul rece şi alunecos, şi-o înnodă cu putere. Cât de tare şi îndărătnic era lemnul golaş; iar coaja aspră îi zdrelea mâinile degerate.

— Cu asta ți-am venit de hac, mormăi el, s-a terminat cu tine.

Clătinându-se pe picioare, ridică pe umeri frânghia legată de trunchiul masiv şi începu să urce anevoios panta, spre terasă şi spre poarta grădinii, târându-l. Îl urma, trosc, trosc... pe treptele terasei. Greoi şi fără viață, ultimele mădulare golaşe ale mărului se târau după el prin zăpada udă.

Se terminase. Îşi îndeplinise misiunea. Stătu lângă remorcă, în picioare, gâfâind. Acum nu mai rămânea decât să-l transporte la „Green Man“ înainte ca zăpada să facă drumul impracticabil. Avea lanțuri la maşină, se şi gândise la asta.

Intră în casă să-şi schimbe hainele care atârnau pe el şi să bea ceva. Nu mai contau nici focul, nici draperiile

trase, nici ce urma să mănânce la cină, toate problemele de care avea de obicei grijă femeia cu ziua rămăseseră pe planul doi. Trebuia să bea ceva şi să transporte lemnul.

Îşi simţea mintea ca de plumb, istovită, la fel ca mâinile şi întregul trup. O clipă îi trecu prin minte să lase totul pe a doua zi, să se afunde într-un fotoliu şi să închidă ochii. Nu, nu mergea. Mâine o să fie mai multă zăpadă, mâine aleea o să aibă un strat de două-trei picioare grosime. Ştia el să interpreteze toate semnele. Şi pe urmă, remorca o să rămână înţepenită pe poarta grădinii, cu grămada de lemne pe ea, într-un morman de zăpadă sticloasă. Trebuia să mai facă un efort să ducă până la capăt ce-şi propusese.

Termină de băut, se schimbă şi ieşi să pornească maşina. Încă mai ningea, dar acum, că se lăsase întunericul, aerul se simţea mai rece şi mai curat. Se lăsa gerul. Fulgii zburătăciţi, răscoliţi, coborau mai lent, cu precizie.

Porni motorul şi începu să coboare dealul cu trailerul remorcat. Conducea încet, cu foarte mare grijă, din cauza încărcăturii masive. La munca istovitoare de după-amiază se adăuga acum efortul de a scruta drumul prin perdeaua de zăpadă şi ştergătorul de parbriz. Parcă niciodată nu luminaseră mai vesel ferestrele de la „Green Man" când trase în curtea micuţă.

În prag clipi, zâmbind în sinea lui.

— Ei, v-am adus lemnele, spuse el.

Doamna Hill se holbă la el din spatele tejghelei, unul sau doi indivizi se întoarseră să-l privească, iar jucătorii cu săgeţile la ţintă încetară vorba.

— Nu cumva... începu doamna Hill, dar el îşi smuci capul spre uşă şi râse.

— Mergeţi să vedeţi, spuse el, dar să nu-mi cereţi să descarc tot în seara asta.

Se duse în colţul lui preferat, chicotind în barbă, iar ceilalţi muşterii se repeziră la uşă, care mai de care exclamând, comentând sau râzând. Iar el deveni de-a dreptul un erou, înconjurat imediat şi asaltat cu

întrebări, iar doamna Hill îi turnă whiskyul, şi-i mulţumi râzând şi scuturând din cap.

— Astă-seară sunteţi invitatul nostru, spuse ea.

— Nici gând, îi răspunse el, fac eu cinste. Câte un rând la fiecare şi mie două. Hai, oameni buni...

Era o sărbătoare, o înfrăţire, o veselie şi „hai noroc" la toţi cei din cârciumă, continua el să spună „hai noroc, doamnă Hill", şi chiar noroc şi lui şi întregii lumi. Când era Crăciunul? Săptămâna viitoare sau cealaltă? Ei, dar să ciocnim şi în cinstea lui, sărbători fericite! Daţi-o încolo de zăpadă, daţi-o încolo de vreme. Pentru prima oară se simţea unul de-ai lor, nu izolat într-un colţ. Pentru prima oară bea, cot la cot cu ei, râdea cu ei, chiar aruncă şi el o săgeată la ţintă; stăteau cu toţii în cârciuma îmbâcsită de fum, iar el avea sentimentul că-l plăceau, că făcea parte dintre ei, nu mai era „domnul" de la casa din deal.

Orele se scurgeau şi câţiva plecară acasă, alţii le luară locul dar el continua să stea acolo confortabil, cu privirea împăienjenită, căldura şi fumul eontopindu-se. Nimic din ceea ce vedea sau auzea nu avea consistenţă, dar nu ştia cum, nu conta, căci doamna Hill, veselă, durdulie şi binevoitoare, avea grijă să nu-i lipsească nimic; chipul ei radia către ei de după tejghea.

În raza vizuală apăru un alt chip, al unuia dintre muncitorii de la fermă, cu care fusese, pe vremuri, în război; făcuseră cu rândul la condusul tractorului. Se aplecă în faţă şi-l atinse pe umăr.

— Ce s-a întâmplat cu fata? întrebă el.

Omul lăsă jos halba.

— Aţi spus ceva, domnule?

— Ţi-aduci aminte... ţărăncuţa care mulgea vacile şi dădea de mâncare la porci, sus la fermă. Nostimă fată, cu părul negru numai inele şi cu zâmbetul pe buze.

Doamna Hill se întoarse după ce servi un alt client.

— Vă gândiţi la May, cumva? întrebă ea.

— Da. Aşa e, aşa o chema, micuţa May, spuse el.

— A, păi n-aţi auzit nimic de ea, domnule? îl întrebă

doamna Hill, umplându-i paharul. Am fost toți uluiți atunci, s-a vorbit o grămadă la vremea aceea, aşa-i, Fred?

— Aşa e, doamnă Hill.

Omul se şterse la gură cu dosul palmei.

— A murit, spuse el, a căzut din spatele motocicletei unui individ. Urma să se mărite nu peste mult timp. S-a întâmplat acum patru ani. A fost groaznic, zău aşa. Era o fetişcană drăgălaşă.

— Am trimis toți de prin împrejurimi o coroană, spuse doamna Hill. Mama ei ne-a scris câteva rânduri, a fost foarte impresionată şi ne-a trimis o tăietură din ziarul local, aşa-i Fred? Au avut o înmormântare mare, cu fel de fel de jerbe şi coroane. Sărmana May, toți țineau la ea.

— Aveți dreptate, spuse Fred.

— Şi dumneavoastră n-ați auzit nimic, domnule? Ce ciudat! spuse doamna Hill.

— N-am auzit, nu mi-a spus nimeni. Îmi pare rău. Extrem de râu.

Rămase cu privirea ațintită pe paharul pe jumătate plin.

Conversația continua în jurul lui, dar el nu mai lua parte la ea. Era din nou izolat, tăcut, în colțul lui. Moartă. Sărmana fetişcană, drăgălaşă, să fie moartă... Aruncată de pe motocicletă. Moartă de trei sau patru ani. Cine ştie ce individ nenorocit şi neatent care a luat colțul prea repede, cu fata în spate, ținându-se de cureaua lui, râzându-i probabil în ureche, şi pe urmă, buf... şi gata. S-a terminat şi cu părul buclat care se încolăcea în jurul chipului şi cu râsul.

May, ăsta era numele. Acum şi-l amintea limpede. Parcă o vedea zâmbind peste umăr, când o strigau. „Imediat”, iripea ea, lăsând jos, în curte, găleata care zdrăngănea, ca să pornească fluierând cu saboții mari şi grei. O înconjurase cu brațul şi o sărutase din zbor, May, țărăncuța cu ochii şăgalnici.

— Plecați, domnule? spuse doamna Hill.

— Da, da, mă duc acum.

Merse împleticit până la uşă şi o deschise. Totul înghețase bocnă în ultima oră, iar zăpada contenise. Linţoliul greu se ridicase de pe cer, lăsând să se vadă stelele,

— Doriți să vă ajut la maşină, domnule? spuse cineva.

— Nu, mulțumesc, îi răspunse. Mă descurc.

Desprinse remorca şi o lăsă să cadă. O parte din lemne se înclinară greoi, în față. Mâine o să rezolve. Mâine, dacă va avea chef, va veni să dea o mână de ajutor la descărcat. Nu astă-seară. Astă-seară făcuse destul. Acum era cu adevărat obosit; era răpus.

Îi trebui destul de mult să pornească maşina şi înainte de a ajunge la jumătatea drumului lăturalnic care ducea spre casă, îşi dădu seama că făcuse o greşeală că o luase pe acolo. Zăpada se aşternuse serios, iar cărarea pe care o făcuse mai devreme era acum acoperită. Maşina derapa şi aluneca; deodată roata dreaptă se afundă şi fu proiectat cu tot corpul înainte. Intrase într-un troian de zăpadă.

Se dădu jos şi se uită în jur. Maşina se înfundase în nămeți şi era imposibil de clintit de acolo fără ajutorul a doi-trei oameni, şi chiar şi aşa, dacă s-ar fi dus după ajutoare, ce speranță putea să mai aibă să continue drumul, când în față se întindea atâta zăpadă? Mai bine o lăsa acolo, să încerce iar mâine dimineață, când o să fie odihnit. Acum n-avea niciun rost să mai zăbovească pe acolo şi să piardă o jumătate de noapte, împingând şi dând la o parte zăpada; ar fi fost absolut degeaba.

N-avea ce să i se întâmple aici, pe drumul lateral; nimeni nu mergea pe aici noaptea.

Începu să urce pe jos spre propria alee. Mare ghinion că vârâse maşina în troianul de zăpadă. Mijlocul drumului era mai degajat, iar zăpada îi ajungea doar până la glezne. Îşi vârî mâinile adânc în buzunarele paltonului şi înainta greoi în susul pantei, înconjurat de o masă albă uriaşă.

Îşi aminti că trimisese acasă femeia cu ziua, şi deci

casa urma să-l întâmpine rece şi neprimitoare. Focul se stinsese probabil şi foarte posibil şi cuptorul. Ferestrele cu draperiile deschise se vor căsca la el posomorâte, lăsând să intre noaptea. Ca să nu mai vorbim de cină. În fine, vina era a lui. Aceasta era clipa când trebuia să fie aşteptat de cineva, cineva care să vină alergând din sufragerie în hol, să deschidă uşa de la intrare şi să invadeze holul cu lumină. „N-ai pățit nimic, iubitule? Începusem să mă îngrijorez".

În vârful dealului se opri să-şi tragă răsuflarea şi-şi văzu casa, învăluită de copaci, la capătul aleii scurte. Arăta întunecată şi neprimitoare, fără nicio lumină la ferestre. Era mai multă prietenie afară, sub stelele strălucitoare, pe zăpada alba şi sticloasă decât în casa mohorâtă.

Lăsase poarta din dos de la grădină deschisă şi pe acolo intră pe terasă: o închise în urma lui. Ce linişte învăluise grădina, nu se auzea niciun sunet ca şi cum un duh coborâse şi aruncase o vrajă, lăsând-o albă şi în nemişcare.

Traversă uşor zăpada, spre meri.

Copăcelul stătea acum de unul singur, deasupra treptelor, eliberat de apăsare; iar ramurile se întâlneau, lucind alburiu; aparținea parcă lumii spirituale, a fanteziei şi duhurilor. Vroia să se aşeze lângă pomişor şi să-i atingă ramurile să se convingă că trăieşte, că zăpada nu-i făcuse niciun rău şi astfel la primăvară o să înflorească iar.

Era aproape de copăcel când se împiedică şi căzu cu piciorul răsucit sub el, prins în cine ştie ce obstacol ascuns de zăpadă. Încercă să-şi mişte piciorul, dar era strivit şi brusc îşi dădu seama că de fapt se poticnise în ciotul despicat şi colțuros al bătrânului măr pe care-l doborâse în acea după-amiază.

Se aplecă în față, pe coate, încercând să se târască pe pământ, dar poziția în cădere făcuse ca piciorul să-i fie îndoit înapoi, împiedicându-l să ajungă cu mâna până la talpă şi fiecare efort nu făcea decât să-i prindă şi mai

tare laba piciorului îri strânsoarea buturugii. Pipăi pământul pe sub zăpadă, dar nu dădu decât de rămurele împrăştiate de copacul în cădere şi apoi acoperite de zăpadă. Strigă după ajutor ştiind în străfundul inimii că nimeni nu-l putea auzi.

— Dă-mi drumul, urlă el, dă-mi drumul, ca şi cum ceea ce-l ținea acolo avea şi puterea să-l elibereze, iar când strigă, lacrimi de frustrare şi spaimă îi alunecară pe obraji. Va trebui să zacă acolo toată noaptea, ținut strâns în ghearele bătrânului măr. Nu mai exista speranță de scăpare până când va sosi cineva dimineață, dar ar fi putut să fie prea târziu, dacă atunci el ar fi fost mort, ținut țeapăn în zăpada înghețată.

Se mai zbătu o dată să-şi elibereze piciorul, înjurând şi suspinând. Totul fu în zadar. Era imobilizat. Epuizat, îşi lăsă capul în mâini şi plânse. Se cufundă tot mai mult în zăpadă, iar când o frântură rătăcită de la vreascuri, rece şi umedă, îi atinse buzele, avu impresia că era o mână şovăitoare şi stingheră care îşi căuta calea spre el în beznă.

PANICĂ

Hotelul se afla într-una din străzile înguste şi întunecate care ies din Boulevard du Montparnasse. Era o clădire cenuşie, ponosită, retrăgându-se de pe trotuar şi lăbărţându-se între două case, ruşinată, parcă, de propria mizerie. Nici măcar firma nu părea menită să atragă atenţia; se balansa, sus, deasupra uşii, cu litere aurii decolorate – „Hotel"; dedesubt meschin şi umil, stătea scris cuvântul „Confort".

De ce exista acel hotel acolo era greu de explicat. Strada nu avea nici măcar o cafenea, cu *menu*-ul uriaş, afişat ilizibil dar generos, care să facă trecătorului cu ochiul. Nu exista nimic decât strada şi hotelul, iar alături un magazin prăpădit de fructe cu vitrinele pline de praf, expunând portocale zbârcite şi nişte verzituri pipernicite pe care nu le cumpăra nimeni niciodată. Muştele se îngrămădeau pe ele alene, prea obosite să mai facă vreo mişcare.

În hotel domnea amorţeala. Patroana se ghemuise toată lângă recepţie, în biroul strâmt şi întunecos, cu chipul alb şi durduliu sprijinit în mâini, cu gura căscată. Respira anevoie, furată de somn.

De fapt, cine ar fi putut rămâne treaz, pe o asemenea vreme?

În fiecare an se întâmpla acelaşi lucru. În iulie, căldura cumplită, sufocantă cobora asupra Parisului ca o plapumă albă, înăbuşind parcă şi mintea. O muscă i se furişa pe mână şi începu să urce spre umăr. O simţi, se scutură şi trezindu-se cu un căscat, mormăi ceva şi ridică câteva şuviţe roşii de pe frunte, cu degete jilave. Pipăi cu picioarele după pantofi, îi încălţă şi continuă sa caşte, fără să-şi dea prea bine seama ce se întâmpla.

„Mi s-au umflat picioarele din cauza căldurii”, se gândi ea năucă.

Se ridică de pe scaun şi se duse la uşă. Aerul atârna nemişcat. Cerul era lăptos, iar pavajul ardea tălpile. Rămase cu privirile de-a lungul străzii. Auzea clinchetul tramvaielor şi claxoanele ascuţite de la taxiurile care se scuturau din încheieturi şi hurducăiau; zgomotul făcea parte din circulaţia continuă a bulevardului Montparnasse.

Dinspre bloc se desprinse un taxi care parcurse strada lent, nesigur, în timp ce şoferul privea când la stânga, când la dreapta. Trase în faţa hotelului, cu o smucitură.

— Nu vreţi să încercaţi aici, *M'sieu?* Nu e prea grozav, dar v-am spus că Parisul e ticsit – ticsit – aveţi noroc dacă găsiţi ceva astă-seară.

Sudoarea îi şiroia pe chip. Era obosit şi apatic: oare pe englezii ăştia chiar nimic nu-i poate mulţumi?

O tânără coborî din taxi cu greu şi se uită în sus, spre hotel, pe urmă la *patronne* grasă, unsuroasă, în pragul uşii, cu un zâmbet fals de bun venit pe chip.

— *Vous désirez, Madame?*[8] începu ea, cu ochii cârpiţi, trecându-şi limba peste buze.

Tânăra se trase instinctiv înapoi, apoi râse, ca să acopere gestul faţă de însoţitorul ei.

— Nu ştiu... tu ce crezi, e cam mizer şi cam deprimant.

Bărbatul făcu un semn de nerăbdare.

— Bineînţeles că e sordid, toate locurile astea sunt la fel. La ce te aşteptai? Dar undeva trebuie să ne decidem să rămânem.

Nu făcea niciun efort să-şi ascundă iritarea. De ce continua să fie plictisitoare? Femeile vor întotdeauna ca lucrurile să pară romantice, tentante, le place să îmbrace realitatea în culori frumoase. Toată ziua avusese ceva care nu-i plăcuse – stătea tăcută şi

---

[8] Ce doreşte doamna? (fr.)

bosumflată. Dacă aventura asta se dovedea până la urmă un eşec?

Se întoarse spre *patronne.*

— *Vouz avez une chambre pour ce soir?*[9] spuse el rar, alegându-şi cu grijă cuvintele în franceză.

— *Entrez, Monsieur... On va vous trouver quelque chose*[10]. *Gaston... Gaston!* strigă ea.

Un băiat, într-o cămaşă murdară, apăru în prag, ştergându-şi mâinile pe un prosop. Luă cele două geamantane din taxi. Femeia intră în biroul întunecat şi se întoarse cu o legătură de chei.

— *Une chambre avec salle de bains...?* [11] începu tânăra.

— *Ah! Non, c'est impossible. On n'a pas d'eau courante ici*[12], replică femeia răstit.

Îi conduse pe o scară murdară.

— Ce mai contează? şopti bărbatul arţăgos. Nu mai e cazul să fim pretenţioşi...

Pe coridor se simţea un miros ciudat, plutea în aer părând că vine chiar dinspre patroană. Un miros acru, de pudră stătută. Mirosul oamenilor care dorm după-amiaza fără să-şi scoată hainele, de scrum de ţigară nearuncat şi fructe mălăieţe mâncate în dormitoare.

Femeia ciocăni la o uşă. Dinăuntru se auzi o exclamaţie, înăbuşită pe loc de sunet de tălpi goale care străbăteau camera. Uşa se întredeschise şi prin crăpătură se ivi capul unui bărbat ciufulit şi transpirat. Zâmbi, arătându-şi dinţii de aur.

— *Je regrette, Madame, mais, je ne suis pas presentable.*[13]

Femeia râse. Păru mulţumită şi ridică o sprânceană.

---

[9] Aveţi o cameră peatru astă-seară? (fr.)
[10] Intraţi, domnule... O să găsim ceva. (fr).
[11] O cameră cu baie...? (fr.).
[12] A! Nu, imposibil. N-avem apă curentă aici (fr.).
[13] Mă scuzaţi, doamnă, dar n-am o ţinută prezentabilă. (fr.).

— *Excusez-moi, je vous croyais parti*[14]*,* şopti ea, şi închise uşor uşa.

Îi conduse spre o cameră la capătul coridorului.

— *C'est ce que nous pouvons trouver de mieux pour ce soir*[15].

Era mică şi înăuntru incredibil de cald. Deschise fereastra care dădea spre o curte interioară îngustă. În curte se vedeau două pisici şi o fată care spăla ceva la o cişmea. Într-un colț al camerei era un pat dublu, aranjat de curând, cu un teanc de aşternuturi pe el. În alt colț, un lavoar cu o cană pântecoasă crăpată pe mijloc. Tapetul avea un model urât, iar pe duşumea era un covor roşu. Bărbatul se uită la tânără stânjenit…

— Sordidă dar necesară, spuse el, chinuindu-se să zâmbească. Hai să mergem să mâncăm ceva.

Mâncară la un restaurant în Boulevard du Montparnasse. Tinerei nu îi era foame; ciuguli ceva şi pe urmă împinse farfuria cu un suspin.

— Uite ce e, trebuie să mănânci, începu el. În tren nu te-ai atins de nimic. Ce s-a întâmplat? Sper că nu ți-e frică, tocmai ție?

— Nu fi caraghios… sigur că nu. Pur şi simplu nu mi-e foame.

Întoarse capul şi se prefăcu că urmăreşte oamenii care se perindau prin fața restaurantului. Bărbatul o privi neliniştit. În seara aceea arăta altfel, chiar schimbată, față de cum era la Londra. Poate pentru că, în sfârşit, erau singuri. Mai înainte, aproape întotdeauna fuseseră cu alții, şi ea îi apăruse distantă, hotărâtă, provocatoare, privirile răsfrângând un univers de experiență. Asta îl atrăsese de fapt. În seara aceea părea mai tânără, mult mai tânără, aproape o copilă. Nu vroia nici să bea. Citi lista de vinuri foarte atent. Era imposibil să faci aşa ceva dacă nu erai puțin amețit.

Totul ieşise altfel decât plănuise, De ce nu încerca să

---

14 Scuzați, credeam că ați plecat (fr.).

15 Asta e tot ce putem găsi mai bun pentru astă-seară (fr.).

facă un efort? De ce s-a mai obosit să vină până aici dacă ştia că o să se poarte astfel? Respinse gândul că nu i se mai părea atrăgătoare. Avea un chip banal. Începu să-şi închipuie că de fapt nici n-o dorea atât de mult. Ah! dar sentimentul ăsta idiot o să dispară, erau amândoi cam emoționați, bănuia el. Femeile sunt nişte ființe ciudate şi fragile; niciodată nu ştii exact ce simt sau de ce anume simt aşa.

Ciudate dar necesare, din când în când. De mult nu se mai simțise atât de atras de cineva, iar acum nu dorea să oprească cursul lucrurilor.

„Asta-i partea proastă când eşti plin de temperament se gândi el, „nu-ți mai poți stăpâni emoțiile."

Îşi schiță în minte propriul portret, un bărbat ciudat, excentric, cu scăpărări de inteligență, mânat de pasiuni, hipnotizat de fata aceea.

Portretul îl intrigă.

— *Garçon!*[16] strigă el, agitând lista de vinuri. *Garçon!*

Începea să guste bucuria cinei.

Când se întoarseră la hotel, se întunecase. Patroana probabil se retrăsese la culcare; biroul strâmt era pustiu. Băiatul cu cămaşa murdară apăru ca din senin, căscând şi frecându-se la ochi. Îi urmări curios cum urcau scările.

— În hotelul ăsta parcă pluteşte ceva nefast, şopti fata. Acum îmi pare rău că am venit aici.

Râse, încercând să dea o notă veselă celor spuse. Dintr-una din camere răzbătea murmurul scăzut al unei voci feminine, tusea unui bărbat. Pe urmă se aşternu tăcerea. Undeva zdrăngăni un oblon. Cu toate că fereastra era deschisă, căldura din cameră era insuportabilă. O rază de lună luci pe cana de apă crăpată şi pe o fâşie din tapetul mohorât.

Bărbatul se aşeză pe un scaun şi începu să-şi scoată pantofii.

— E un loc oribil, recunoscu el, dar pentru numele lui

---

[16] Băiete! (fr.).

Dumnezeu, hai să încercăm să nu ne pierdem buna dispoziție.

Îi părea rău că nu băuse mai mult; încă se simțea distant şi cumplit de treaz.

Ea nu răspunse. Turnă puțină apă în paharul pentru periuțe şi bău însetată. Îi tremurau mâinile. Nu ştia de ce venise sau ce se va întâmpla, dar acum era prea târziu ca să se mai gândească la lucrurile astea. Se simțea obosită şi bolnavă, şi în străfundul sufletului se cutremură. De ce venise? Curiozitate, aventură, un spirit inconştient de bravadă. Nu era decât un necunoscut pentru ea.

— Şi dacă află? spuse ea.

— Nu fi absurdă, n-o să afle nimeni, cel puțin, în ceea ce mă priveşte. Tu n-ai aranjat ce trebuia?

Bineînțeles că nu uitase şi nici nu făcuse cine ştie ce lucru prostesc.

— Ba da… totul e în regulă.

Avu sentimentul că e o altă persoană. Nu era ea. Ea era acasă şi-şi băga maşina în garaj.

„Ce-o să se întâmple dacă descoperă?“ se întreba el. Poate că aşteptau s-o ia de soție. Oricum, era prea târziu să se mai gândească la asta. De ce îi tot punea oprelişti în drum? Fata se aşeză pe pat – un copil palid şi înfricoşat. Ce situație imposibilă.

Se duse la lavoar şi începu să se spele pe dinți. Avea chef s-o pocnească. Lua-le-ar naiba de femei! De ce nu erau în stare niciodată să simtă ce trebuie la momentul potrivit? N-avea însă de gând să renunțe; n-ar fi fost corect față de sine să bată atâta cale până la Paris degeaba. Se gândi că ar trebui să facă un efort să-şi ascundă iritarea. Aruncă pe jos prosopul şi se aşeză pe marginea patului, lângă ea.

— Ai picioarele reci? întrebă el într-o doară. „Oare cum naiba trebuie să procedezi în situații de genul ăsta? Altădată cum ai procedat?”

Ea se trase lângă el, zâmbind nervoasă.

— Ce să fac… Totul e nou pentru mine.

El aşteptă, fără să înțeleagă.

— Ce naiba vrei să spui?

Simți că din gâtlej urcă o roşeală care îi năpădi tot chipul. Îi scutură brațul nervos, îmbujorat tot.

— Dacă îți închipui că mă poți duce de nas...

Se trezi brusc, speriat, smuls din adâncimile unui vis asemănător morții.

Ce se întâmplase? Fata vorbea oare în somn. Avea un coşmar?

Respira ciudat, grăbit, ca şi cum se sufoca, şi tot timpul, din gâtlej, se auzea un şuierat subțirel şi bizar?

— Ce e? şopti el. Ce e?

Scotoci după un chibrit şi îi privi chipul. Era alb, fantomatic, secătuit de sânge. Părul încâlcit era ud. Se holba la el fără să-l recunoască, ochii lipsiți de lumină semănau cu două bucăți de sticlă. În cameră, nu se auzea decât respirația ei îngrozitoare, înecăcioasă, inevitabilă, persistentă.

— Taci, spuse el disperat. Taci, ne aude careva.

Se dădu jos din pat şi turnă nişte apă în paharul pentru periuțe.

— Bea, iubito, bea.

Paharul îi clănțăni între dinți, apa i se vărsă pe bărbie. Şi totuşi ea nu schiță niciun gest.

„Ce mă fac?” se gândi el înnebunit. „Ce mă fac, pentru numele lui Dumnezeu?“ Se furişă până la uşă şi trase cu urechea. Coridorul era încă cufundat în beznă, dar printr-o fereastră deschisă se strecurau primii zori.

Rămase în mijlocul camerei. Îi observă portjartierul sub combinezonul de pe scaun. „Roz, de ce un portjartier roz?“ îi veni prosteşte în minte.

Îşi trecu mâna peste frunte. Avea degetele năclăite de transpirație. Se auzi înghițind în gol.

Brusc respirația conteni. Dinspre pat nu mai venea niciun sunet. Rămase nemişcat, incapabil să se clintească, incapabil să mai judece, ascultând tăcerea.

O lumină cenuşie prinse să se filtreze prin fereastra

deschisă. Mobila începu să capete contur, putea să distingă şi modelul tapetului. Se întrebă cine îl alesese şi dacă acoperea pereții aceia de multă vreme. Creierul refuza să funcționeze corect.

— N-are rost să stau aici, se gândi el. N-are rost să stau în mijlocul camerei.

Era moartă, bineînțeles. Ştia. Era moartă. Ciudat – n-avea niciun fel de emoție. Frica le anihilase total. Se aplecă peste pat şi o privi. Arăta chinuită şi mărunțică, gura îi era deschisă. Nu se auzea niciun sunet, nicio răsuflare. Da, murise. Se duse la lavabou şi se spălă pe față şi pe mâini. Se întreba prosteşte ce anume o răpusese. Probabil inima; nu prea păruse viguroasă. Ar fi trebuit să-i spună, n-a fost vina lui. Nu, bineînțeles că nu era vina lui. El o omorâse? Nu prea se pricepea la femei. Nu-şi dădea seama.

„Nu ştiu ce anume e de făcut când moare cineva”, se gândi el, ştergându-se pe prosop.

Era speriat că nu simțea niciun fel de emoție. Poate se inhibase, îşi înăbuşise trăirile, poate se petrecuse ceva în creierul lui. Nu trebuia să-şi permită să devină isteric. Ce-ar fi fost să-l apuce râsul în tăcerea acelei camere sinistre, întunecoase şi-să-i trezească pe ceilalți oameni din hotel. Dacă cumva se vor furişa cu toții la uşa lui, nişte siluete stranii, nedesluşite, ițindu-se peste umărul durduliu al patroanei. Bărbatul cu dinții de aur, zâmbind, înclinându-se „Je *regrette mais je ne suis pas présentable.“* Îşi închipui fața pământie, nerasă, rânjetul topindu-se în clipa în care ochii îi cădeau pe silueta de pe pat.

Era oribil. O să-l apuce râsul... era îngrozit că o să-i vină să râdă.

În minte îi răsări un vers stupid dintr-un vechi cântec, auzit cu ani în urmă. „Fii veselă, Jenny, curând o să mori – Viața ta-i scurtă, dar este zglobie. Dacă cumva o să-i vină în cap să deschidă brusc uşa şi să înceapă să cânte pe coridor... „Viața ta-i scurtă dar este zglobie.”

Simți cum îi urcă în gât un chicotit isteric care sparse

tăcerea camerei. Sunetul îl aduse în simţiri. Trebuie să se îmbrace repede şi s-o şteargă. Nu e cazul să fie găsit împreună cu ea. Poliţia... şi întrebări, întrebări la nesfârşit. Nu se vor termina niciodată, niciodată. Îl apucă panica: parcă o mână nevăzută îl înşfăcase de gât. De ce trebuise să i se întâmple tocmai lui lucrul ăsta îngrozitor? De ce el fusese ales în rolul acesta? Dacă ar reuşi să plece, totuşi nimeni n-ar şti nimic. Trase de haine cu degete asudate şi nesigure. Nu exista niciun motiv să-i fie descoperită identitatea, nu dăduse niciun nume. Fişele se aflau încă pe poliţa de deasupra căminului, aşteptând să fie completate. Înfundă lucrurile în geamantan şi trânti capacul. Cu coada ochiului observă silueta întunecată a trupului de pe pat. Se amăgi că n-o văzuse. Îi veni în cap ideea că scena i se va întipări în minte pentru totdeauna. Cămăruţa sufocantă, fata moartă pe pat şi tapetul oribil de pe peretele din spatele ei. Se întoarse îngrozit.

Se furişă pe scări, cu geamantanul în mână, cu pălăria trasă pe ochi. Undeva, un ceas bătu de jumătate de oră. Auzi o uşă scârţâind. Se lipi de perete, ţinându-şi respiraţia.

Pe coridorul de sus ieşi o femeie care stătu să asculte. Ţinea ceva în mâini. Pe urmă se furişă uşor şi intră în altă cameră.

Bărbatul de pe scări aşteptă; avu impresia că picioarele îi erau de plumb. Imaginea dormitorului îi străfulgeră iar în faţa ochilor, tăcerea, silueta întunecată de pe pat.

Ieşi din hotel şi începu să alerge. Coborî strada în fugă, apoi altă stradă, apoi bulevardul şi tot aşa – un şir nesfârşit de străduţe. Case cenuşii, identice, şi cafenele mizere, pustii. Ăsta nu era Parisul pe care-l cunoştea, era un coşmar din mintea lui, un infern. Şi tot timpul, duduitul paşilor ţinea ritmul bătăilor inimii o dată cu frântura stupidă de melodie: „Fii, veselă Jenny, curând ai să mori – Viaţa ta-i scurtă dar este zglobie”.

Nu mai putea să alerge. Începu să meargă, apăsat, cu

bagajul într-o mână, cu haina în cealaltă. Parisul se redeştepta la o nouă zi, albicioasă, dogoritoare, la fel ca şi zilele care trecuseră. Oamenii ieşiseră pe străzi. Băieții adormiți scoteau obloanele magazinelor şi ştergeau anevoie mesele din cafenele.

Cineva se aplecă pe fereastră şi scutură o saltea. O femeie, cu părul căzut pe față, spăla treptele casei. Un câine gălbui se întinse, şi adulmecă un felinar. Circulația se puse în mişcare pe drumul acoperit cu dale de piatră.

Bărbatul simți că îi era imposibil să mai înainteze. Se aşeză la o masă din fața unei cafenele şi-şi sprijini capul în mâini. Nu era în stare să-şi amintească nimic decât că era obosit, atât de obosit încât îşi dorea doar să se întindă pe pământ şi să doarmă, cu capul pe rigolă.

Garçon-ul somnoros apăru lângă el. Îşi auzi propriul glas comandând o cafea. Treceau tramvaie şi câteva taxiuri.

„O viață scurtă dar zglobie. O viață scurtă dar zglobie." Oare o să-l mai sâcâie mult melodia asta? Stupid, absolut stupid. Da, ar trebui să găsească vreun tren şi să plece, chiar acum. Undeva pe Mediterana. Acolo ar putea să-şi scrie piesa... să muncească.

Chemă *garçon-ul* pentru nota de plată. Ar trebui să plece să se intereseze de tren, să se urce în primul eu destinația spre sud. Se scotoci în buzunare, cu ochii pe foaia de hârtie. Pe urmă cercul de fier care-i încolăcise capul dispăru, lăsându-i mintea limpede, detaşată.

Simți o gheară rece şi umedă înşfăcându-i inima. Umerii îi căzură. Un firicel de sudoare îi şiroi de pe frunte pe obraz.

Îşi aduse aminte că portofelul, cu tot ce conținea – scrisori, bani, adrese – se afla în camera hotelului din Boulevard du Montparnasse.

UN FOTOGRAF OARECARE

Marchiza stătea întinsă pe şezlongul din balconul hotelului. Nu avea pe ea decât un halat, iar părul lucios, auriu, de curând ondulat era strâns în jurul capului într-o eşarfă turcoaz care se potrivea culorii ochilor. Lângă scaun era o măsuță, iar pe măsuță trei sticluțe cu lac de unghii, de nuanțe diferite.

Îşi pictase trei unghii cu fiecare culoare şi ținea mâna în fața ochilor ca să cântărească efectul. Nu, lacul de pe degetul cel mare era prea roşu, prea aprins; imprima mâinii fine şi bronzate o senzație de fierbințeală, ca şi cum pe ea picurase un strop de sânge dintr-o rană proaspătă. Prin contrast, arătătorul era izbitor de trandafiriu, şi din cauza asta aducea cu ceva nenatural, nu se armoniza cu starea ei de spirit. Era acelaşi trandafiriu elegant, strălucitor al saloanelor, al rochiilor de seară, al ei însăşi la vreo recepție, unduindu-şi uşor evantaiul din pene de struț, în sunet murmurat de viori ca fundal. Degetul mijlociu avea un lustru de mătase, nici roşiatic şi nici purpuriu ci o idee mai delicat, mai fin; lustrul bujorului îmbobocit care încă nu s-a deschis în arşița zilei şi care mai păstrează pe el roua dimineții. Un bujor proaspăt, cu petalele adunate privind spre iarba grasă de pe peluza terasei, în toiul amiezii, care apoi şi le va desface una câte una spre soare.

Da, asta era culoarea. Se întinse după tamponul de vată şi-şi şterse lacul supărător de pe celelalte unghii; pe urmă, încet, cu atenție, înmuie pensula minusculă în sticluța aleasă şi asemeni unui pictor începu să întindă lacul iute şi cu iscusință. După ce termină, se lăsă pe şezlong epuizată, şi-şi scutură mâinile prin aer ca să se întărească lacul – un gest ciudat, asemănător celui al

unei preotese. Îşi privi degetele de la picioare care-i ieşeau prin sandale şi hotărî că tot acum, peste câteva clipe, le va picta şi pe ele cu lac, mâini bronzate, picioare bronzate, surprinse brusc într-o explozie de viaţă. Totuşi trebuia să mai amâne puţin. Avea nevoie să se odihnească, să se relaxeze. Era prea cald ca să se ridice de pe spătarul şezlongului, să se aplece în faţă, încovoindu-se după moda estică, pentru a-şi lăcui unghiile de la picioare. Avea suficient timp. De fapt, timpul se întindea în faţa ei într-un tipar bine definit de-a lungul întregii zile lungi şi plicticoase.

Închise ochii. Freamătul îndepărtat al vieţii de hotel ajungea până la ea ca într-un vis; sunetele erau nedesluşite, plăcute, căci şi ea făcea parte din acea viaţă liberă, scăpată de sub tirania de acasă. Cineva de la balconul superior târî pe podea un scaun. Dedesubt, pe terasă, chelnerii deschideau umbrelele în dungi vesele deasupra măsuţelor pentru prânz; îl auzea pe *maître d'hôtel* strigându-şi instrucţiunile din sufragerie. *Femme de chambre* deretica prin camerele apartamentului învecinat. Se auzeau mişcări de mobile, un scârţâit de pat; *valet de chambre* ieşi pe balconul alăturat şi curăţă podeaua cu o perie de pai. Vorbeau în şoaptă, mormăiau. Pe urmă plecară. Se lăsă din nou tăcerea. Nu se auzea decât plesnetul leneş al mării în timp ce mătura neobosită nisipul încins; şi undeva, departe, mult prea departe ca să enerveze, râsete de copii la joacă printre care erau şi ai eî. Un oaspete comanda cafea pe terasa de dedesubt. Fumul de la trabuc urcă uşor spre balcon. Marchiza suspină, iar mâinile ei minunate căzură pe braţele şezlongului ca doi crini. Asta era adevărata tihnă, mulţumirea. Dacă ar putea extinde clipa aceasta încă un ceas... Ceva însă o prevenea că atunci când ora s-ar fi scurs, vechiul demon al nemulţumirii, al plictiselii va reveni chiar aici, în vacanţă, unde, în sfârşit, era liberă. Un bondar zbură pe balcon, plană peste sticluţa cu lac şi intră în floarea deschisă, culeasă de unul dintre copii. În floare, zumzetul conteni. Marchiza deschise

ochii şi-l văzu cum se caţără ameţit pe o petală. Pe urmă, buimac, îşi luă din nou zborul şi-şi văzu de drum, bâzâind. Vraja fusese ruptă. Marchiza ridică de pe jos scrisoarea de la Edouard, soţul ei. „…Şi uite aşa, draga mea, îmi este imposibil să vin la tine şi la copii. Am atâta treabă aici, şi ştii că nu mă pot bizui pe nimeni. Am să fac tot posibilul, categoric, să vin la sfârşitul lunii. Până atunci, distraţi-vă, bălăciţi-vă şi odihniţi-vă. Ştiu că aerul de mare vă prieşte. Ieri am fost s-o văd pe Maman şi pe Madeleine şi am impresia că bătrânul preot…”

Marchiza dădu din nou drumul scrisorii pe jos. Uşoara grimasă din colţul gurii, singurul semn vizibil care umbrea chipul drăgălaş şi senin, se intensifică. Aceeaşi poveste. Mereu avea de lucru. Moşia, fermele, pădurile, oamenii de afaceri cu care trebuia să se întâlnească, deplasările, astfel că în ciuda devotamentului lui faţă de ea, Edouard nu avea niciun minut liber. I se spusese înainte de căsătorie cum va fi. *„C'est un homme trés sérieux, Monsieur le Marquis, vous comprenez“* [17] ; ce puţin luase aceste vorbe în consideraţie… Ce bucuroasă acceptase, căci ce putea fi mai bun în viaţă decât un marchiz care mai era şi *„un homme sérieux“*? Ce putea fi mai minunat decât un castel şi proprietăţi nesfârşite? Ce putea fi mai impunător decât casa de la Paris, suita de servitori umili înclinându-se în faţa ei, numind-o *Madame de la Marquise.* O lume de basm pentru o persoană ca ea. Crescută la Lyon, fiica unui chirurg care se spetea muncind şi a unei mame suferinde. Dacă *Monsieur le Marquis* n-ar fi apărut ca din senin, s-ar fi pomenit măritată cu asistentul cel tânăr al tatălui ei şi şi-ar fi dus viaţa de pe o zi pe alta în Lyon ca şi până atunci. Era un mariaj romantic, fără îndoială. La început, bineînţeles că rudele lui s-au cam strâmbat. Dar *Monsieur le Marquis, homme sérieux,* era trecut de patruzeci. Şi ştia bine ce vrea. Iar ea era frumoasă. Nu mai încăpeau discuţii.

---

[17] Domnul Marchiz este un om foarte serios, înţelegeţi (fr.).

S-au căsătorit. Au făcut două fetițe. Erau fericiți. Şi totuşi, uneori... Marchiza se ridică de pe şezlong, se duse în dormitor, se aşeză în fața noptierei şi începu să-şi scoată acele din păr. Până şi acest efort o obosi. Se dezbrăcă de halat şi rămase goală în fața oglinzii. Câteodată se trezea că o apucă regretul după viața de zi cu zi din Lyon. Îşi aducea aminte de râsetele şi glumele cu celelalte fete, chicotelile înfundate când vreun trecător se uita spre ele, confidențele, schimburile de scrisori, şoaptele din dormitoare când prietenele veneau la ceai.

Acum, în calitate de *Madame la Marquise,* nu mai avea pe nimeni cu care să schimbe confidențe sau râsete. Toți din jurul ei erau de vârstă mijlocie, fără haz, înțepeniți într-o viață searbădă, fără speranțe de schimbare. Vizitele acelea interminabile ale rudelor lui Edouard la castel. Mama lui, surorile, frații, cumnatele. Iarna, la Paris, era la fel. Niciodată nu apărea vreun chip nou, vreun oaspete. Singura licărire fusese probabil apariția la masă a unuia dintre prietenii de afaceri ai lui Edouard, care, uluit de frumusețea ei când marchiza îşi făcu apariția în salon, îi aruncă rapid o privire îndrăzneață, încărcată de admirație, pe urmă, se înclină reverențios şi-i sărută mâna.

În timpul mesei, urmărindu-l cu privirea, gândurile îi fugiră la o posibilă întâlnire pe ascuns, drumul cu taxiul până la el acasă şi după aceea urcuşul cu un *ascenseur* micuț şi întunecat, sunatul la uşă şi camera necunoscută şi ciudată. Dar masa prelungită luă sfârşit, prietenul de afaceri făcuse din nou o reverență şi-şi văzu de drum. Iar după aceea îşi spusese în sinea ei că nici măcar nu era un bărbat frumos, ba avea chiar dinți falşi. Dar privirea încărcată de admirație, repede înăbuşită îi stăruia în minte.

Îşi pieptănă părul în fața oglinzii şi făcând o cărare într-o parte încercă un nou efect; o panglică de culoarea lacului de pe unghii, trecută prin şuvițele aurii. Da, da... şi mai târziu rochia albă şi eşarfa albă, pusă neglijent pe

umeri, astfel că atunci când îşi va face apariţia pe terasă, urmată de copii şi guvernanta englezoaică, iar *maître d’hôtel* o va conduce la măsuţa din colţ sub umbrela în dungi, oamenii nu-şi vor mai lua ochii de la ea, vor şuşoti, o vor urmări cu privirea, în vreme ce ea se va apleca intenţionat spre una din fetiţe şi o va mângâia pe bucle cu un gest matern, o mişcare graţioasă şi fermecătoare.

Acum însă, în faţa oglinzii, se afla doar trupul gol şi gura tristă, îmbufnată. Alte femei aveau amanţi. Ajunseseră până la ea bârfe rostite în şoaptă chiar şi în timpul dineuriior nesfârşite şi plicticoase, cu Edouard la celălalt capăt al mesei. Nu numai în societatea mondenă, uşuratică, cu care nu se amestecase niciodată, dar chiar printre vechea *noblesse*[18] căreia îi aparţinea acum. „*On dit, vous savez...*“[19] iar sugerarea, şoapta treceau de la una la alta, cu o sprânceană arcuită şi o ridicare din umeri. Uneori, după o întrunire la ceai, câte o invitată pleca devreme, înainte de ora şase, pretextând că era aşteptată în altă parte, iar marchiza, repetând părerile de rău, urându-i *au revoir* invitatei, se întreba dacă nu cumva avea un *rendez-vous?* Oare era posibil ca peste douăzeci de minute sau chiar mai puţin, contesa mărunţică, oacheşă şi destul de banală să zâmbească în taină în timp ce, înfiorându-se, lăsa rochia să-i alunece la podea? Chiar şi Élise, prietena ei din liceu, de la Lyons, care era măritată de şase ani, avea un amant. Nu-i scrisese niciodată cum îl cheamă. Îi spunea numai *„mon ami”*... Totuşi reuşeau să se întâlnească de două ori pe săptămână, lunea şi joia. El avea maşină şi o ducea la ţară, chiar şi iarna. Iar Élise îi scria marchizei: „Cât de plebeiană trebuie să ţi se pară idila mea măruntă, cum eşti tu, obişnuită cu înalta societate. Probabil că ai nenumăraţi admiratori şi aventuri... Scrie-mi şi mie despre Paris, despre petreceri şi cine e

---

[18] Nobilime (fr.).
[19] Cică, ştii... (fr.).

alesul inimii tale iarna asta”. Marchiza îi răspundea cu diverse aluzii, sugerări, lua în derâdere întrebarea şi se avânta În descrierea unei rochii de-a ei purtată la o recepţie oarecare. Dar nu spunea că recepţia se sfârşise la miezul nopţii şi fusese oficială, plată, că tot ceea ce ea, marchiza, cunoştea din Paris erau plimbările cu maşina împreună cu fetiţele, drumurile la *couturier*[20] pentru proba la o nouă rochie, la *coiffeur*[21] ca să-şi aranjeze părul sau ca să-şi schimbe coafura. Cât priveşte viaţa la castel, da, îi descria camerele, oaspeţii numeroşi, aleile lungi şi solemne cu copaci, pogoanele de pădure; nu însă şi ploaia zilnică din timpul primăverii, nici arşiţa de început de vară, când tăcerea cuprindea totul ca un giulgiu mare, alb.

„Ah Pardon, je croyais que madame était sortie…”[22]

Valet de chambre intrase fără să bată la uşă, cu măturica în mână; se retrase discret, nu înainte de a o fi văzut acolo, goală, în faţa oglinzii. Era posibil să nu fi ştiut că nu ieşise când doar cu câteva clipe înainte stătuse pe balcon? Oare nu cumva în ochi îi citise, pe lângă admiraţie, şi un dram de compasiune, înainte de a ieşi din cameră? Ca şi cum ar fi spus: „Atât de frumoasă şi singură? La noi în hotel, unde oamenii vin pentru plăceri, nu suntem obişnuiţi cu aşa ceva…“.

O, Doamne, ce cald era! Nicio adiere, măcar dinspre mare. Şiroaie de transpiraţie i se scurgeau de pe braţe, pe trup. Se îmbrăcă alene cu rochia albă, răcoroasă, apoi, ieşind încă o dată în balcon, ridică transperantul lăsând căldura zilei s-o învăluie. Ochii îi erau ascunşi îndărătul ochelarilor fumurii. Singurele pete de culoare se aflau pe buze, pe picioare, pe mâini şi în eşarfa de pe umeri. Lentilele întunecate dădeau o notă intensă zilei. Marea, care văzută cu ochiul liber era albastră-trandafirie, se făcuse roşiatică, iar nisipul alb

---

[20] Croitoreasă (fr.)

[21] Coafor (fr.).

[22] Ah! Scuzaţi, am crezut că doamna a plecat… (fr.)

devenise cafeniu-vânăt. Florile viu colorate din jardinierele de pe terasă căpătaseră o tentă exotică. Când marchiza se aplecă peste balcon, fierbinţeala balustradei de lemn îi arse mâinile. Mirosul de trabuc urcă până la ea dintr-o sursa necunoscută. Se auzi un clinchet de pahare când un chelner aduse aperitivele la o masă de pe terasă. Undeva, un glas de femeie, apoi contopindu-se cu el, râsul unui bărbat. Un câine alsacian, cu limba scoasă, traversă agale terasa spre zid, în căutarea unei lespezi reci pe care să se întindă. Un grup de tineri, în costume de baie, bronzaţi, cu sarea de la apa mării uscată pe trupuri, veniră alergând dinspre plajă şi cerură Martini. Bineînţeles, americani. Îşi atârnară prosoapele pe scaune, unul dintre ei fluieră câinele care nici nu se clinti. Marchiza îi privi cu dispreţ, dar în dispreţ se amestecase şi o umbră de invidie. Erau liberi să vină sau să plece, să se urce într-o maşină şi să se ducă în altă parte. Trăiau într-o stare de veselie generală, agresivă. Întotdeauna în grupuri. Câte şase sau câte opt. Bineînţeles că se aranjau pe perechi, se atârnau unii de alţii, formau cupluri. Dar... şi aici dădu frâu liber dispreţului... veselia lor n-avea niciun fel de taină. În vieţile lor deschise nu exista niciun moment de încordare. Nimeni nu aştepta pe furiş, în spatele unei uşi întredeschise. Savoarea unei idile trebuia să conste tocmai în opusul acestui lucru, se gândi marchiza şi rupând un boboc de trandafir care se căţărase pe împletitura de nuiele a balconului, şi-l vârî în decolteul de la piept. O idilă trebuie să fie tăcută, delicată, mută. Fără voci aspre, hohote de râs neaşteptate – ci un fel de curiozitate furişă, care vine o dată cu teama, iar când teama s-a spulberat, o încredere plină de îndrăzneală. Nicicând un schimb egal de dat şi luat între doi prieteni, ci o pasiune între doi necunoscuţi.

Oaspeţii hotelului se întorceau de la plajă unul câte unul. Mesele începură să se umple. Terasa înfierbântată şi pustie întreaga dimineaţă se însufleţi din nou. Iar cei care veniseră cu maşinile lor doar ca să ia masa de prânz

se amestecară cu persoanele care locuiau la hote!. Un grup de şase în colţul din dreapta. Altul de trei dedesubt. Şi acum era mai multă agitaţie, mai multă vorbă, mai mult clinchet de pahare şi zdrăngănit de veselă, astfel încât plesnetul mării care fusese sunetul principal din primele ore ale dimineţii părea secundar şi îndepărtat. Fluxul se făcea simţit, apa vălurea nisipul.

Pe terasă apărură fetiţele cu guvernanta, domnişoara Clay. Străbăteau drumul, gătite ca nişte păpuşi, urmate de Miss Clay în rochia de bumbac cu dungi, cu părul în neorânduială, încreţit de la baie; deodată, fetiţele ridicară ochii spre balcon şi începură să-şi fluture mânuţele, *„Montan... montan...”* Se aplecă şi le zâmbi; pe urmă, ca de obicei, strigătele copiilor atraseră atenţia celorlalţi. Cineva privi în sus – un bărbat, la o masă din stânga; râse şi făcu semn însoţitorului – primul val de admiraţie se porni; urma să se amplifice până la adevărata lui intensitate abia când marchiza va coborî, frumoasa Marquise şi îngeraşii ei, şoapte purtate de aer până la ea, asemeni fumului de ţigară sau a frânturilor de conversaţie de la diverse mese. De fapt, asta era tot ceea ce acel *dejeuner* de pe terasă îl aducea zi de zi – murmurul de admiraţie, respectul şi apoi uitarea. Fiecare îşi vedea de ale lui, de înot, de golf, tenis, şofaj, iar ea rămânea frumoasă, imperturbabilă, cu fetiţele şi Miss Clay.

— Uite, *moman,* am găsit o stea de mare pe plajă, o s-o iau cu mine când plecăm.

— Nu, nu, nu e adevărat, e a mea. Eu am văzut-o prima. Fetiţele, cu chipurile îmbujorate, începură să se certe.

— Tăceţi, Céleste şi Hélène, mă doare capul,

— Doamna e obosită? Trebuie să vă odihniţi după prânz. O să vă prindă bine după atâta căldură.

Domnişoara Clay, plină de tact, se aplecă să-i mustre pe copii.

— Toată lumea e obosită. Odihna ne-ar prinde bine tuturor, spuse ea.

Odihnă... Dar, se gândi marchiza, toată ziua nu fac altceva decât să mă odihnesc. Întreaga mea viață este o odihnă prelungită. *Il faut reposer. Repose-toi, ma chèrie, tu as mauvaise mine.*[23]

Iarna şi vara, numai asta auzea mereu. De la soț, de la guvernantă, de la cumnată, de la toți prietenii plicticoşi şi bătrâni. Viața era o succesiune prelungită de momente de odihnă, trezire şi din nou odihnă. Căci din cauza palorii şi a felului ei rezervat de a fi, toți o considerau plăpândă.

Doamne Dumnezeule, câte ore din viața ei de soție şi le petrecuse odihnindu-se ăn patul aşternut şi cu obloanele trase? În casa din Paris, Ia castelul de la țară. De la două la patru, odihnă, întotdeauna odihnă.

— Nu sunt deloc obosită, îi spuse ea guvernantei, şi pentru prima oară vocea ei, de obicei melodioasă şi blândă, sună ascuțit, răstită. După prânz mă duc să mă plimb. Ies în oraş.

Fetițele o priviră cu ochii mari, iar domnişoara Clay, cu chipul ei de capră, uluită, deschise gura să protesteze.

— O să vă doboare căldura. Şi în afară de asta, cele câteva magazine care sunt, închid întotdeauna între unu şi trei. De ce nu aşteptați până după ceai? Nu credeți că ar fi mai înțelept să aşteptați până după ceai? Ar putea să meargă şi fetițele cu dumneavoastră, iar eu aş rămâne să mai calc câte ceva.

Marchiza nu răspunse. Se ridică de la masă: pentru că fetițele mâncau întotdeauna *dejeuner* încet. Céleste întârzia mereu cu mâncarea şi acum terasa era pustie. Nimeni mai deosebit nu-i va urmări întoarcerea în hotel.

Marchiza urcă scările şi-şi dădu din nou cu pudră, îşi făcu buzele şi-şi înmuie degetul în parfum. Alături auzea murmurul vocilor de copii, în vreme ce domnişoara Clay îi pregătea de culcare şi închidea obloanele. Marchiza îşi

---

[23] Trebuie sa te odihneşti. Odihneşte-te, iubito, arăți prost. (fr.)

luă geanta din pai împletit, puse în ea un rolfilm şi alte câteva nimicuri. Trecu în vârful picioarelor pe lângă camera copiilor, coborî şi străbătu terenul care înconjura hotelul, spre strada prăfuită. Pietrişul îi pătrunse imediat în sandalele cu barete, arşița soarelui îi încinse capul şi ceea ce sub impulsul momentului i se păruse o adevărată aventură, acum, că o întreprindea, luă o întorsătură prostească şi inutilă. Strada era pustie, plaja era goală, vizitatorii care se jucaseră şi se plimbaseră toată dimineața, câtă vreme ea trândăvise pe balcon, se retrăseseră în tihnă, în camerele lor, ca şi domnişoara Clay şi copiii. Numai marchiza păşea pe caldarâmul încins al oraşului. Iar aici totul era după cum o prevenise domnişoara Clay. Magazinele erau închise, obloanele trase, ora de siestă, inviolabilă, intangibilă, plutea peste prăvălii şi locatarii lor. Marchiza străbatea strada, singura trecătoare într-o lume adormită, buimacă; geanta de pai se legăna în mână. Până şi cafeneaua din colț era pustie. Un câine de culoarea nisipului, cu botul între labe, clămpănea din când în când, cu ochii închişi, după muştele sâcâitoare. Peste tot erau muşte. Bâzâiau în fereastra de la *pharmacie,* unde sticle închise la culoare, pline cu medicamente misterioase, stăteau lipite de întăritoare pentru ten, bureți şi cosmetice. Roiau îndărătul vitrinei magazinului umplut cu umbrele de soare, lopățele, păpuşi trandafirii şi pantofi cu talpa de sfoară. Se îmbulzeau pe butucul gol, pătat de sânge din măcelărie, din spatele obloanelor de fier. Deasupra magazinului izvorau sunetele discordante ale unui radiou, închis brusc, apoi oftatul greoi al cuiva care dorea să doarmă fără să fie deranjat. Până şi *bureau de poste* era închis. Marchiza, care se gândise să cumpere timbre, apăsă în zadar pe clanță. Simțea acum broboanele de sudoare şiroindu-i pe sub rochie, iar picioarele, în sandalele subțiri, o dureau de la drumul scurt pe care-l străbătuse. Soarele ardea prea puternic, prea violent; privi în susul şi în josul străzii, casele cu magazinele

între ele, toate închise, retrase în tihna binecuvântată a siestei: simţi deodată dorinţa nestăvilită după un loc care să fie răcoros, întunecat – poate un subsol, unde apa picura de la un robinet. Sunetul apei căzând pe pardoseala de piatră i-ar calma nervii înnebuniţi de soare. Frustrată, aproape în lacrimi, ajunse la o străduţă îngustă între două prăvălii. Se sfârşea cu nişte trepte care conduceau într-o curticică neînsorită; se opri o clipă, proptindu-se cu mâna de zidul rece şi solid. Lângă ea, o fereastră cu oblon de care îşi rezemă capul şi, deodată, spre uluirea ei, oblonul se deschise şi dintr-o cameră întunecoasă apăru un chip care o privi.

— *Je regrette...*[24], începu ea, înfiorată la gândul absurd că fusese descoperită ca şi cum şi-ar fi vârât nasul, ca şi cum ar fi vrut să spioneze mizeria vieţii dindărătul prăvăliei. Pe urmă, vocea, i se opri în gât, prosteşte, căci în fereastra deschisă, chipul care o privea era atât ele aparte şi de blând, încât ai fi putut crede că era copia vreunui sfânt de pe vitraliul catedralei. Chipul era înconjurat de un nor de păr negru buclat, nasul mic şi drept, gura ca dăltuită, iar ochii, atât de gravi, căprui şi blânzi, erau ochi de ciută.

— *Vous désirez, Madame la Marquise?*[25] întrebă el, ca răspuns la propoziţia ei neterminată.

„Mă cunoaşte”, se gândi ea surprinsă, „m-a mai văzut”: dar nici măcar acest lucru nu era atât de neaşteptat cum era timbrul vocii lui – nici aspru, nici dur, nu era glasul cuiva dintr-un subsol, sub o prăvălie, ci o voce cultivată, dulce, care se potrivea cu ochii de ciută.

— E atât de cald pe stradă, spuse ea. Magazinele sunt închise şi am avut senzaţia de leşin. Am coborât treptele. Îmi pare nespus de rău – e proprietate particulară precis.

Chipul dispăru din geam. Se deschise uşa, nu-şi dădu

---

[24] Mă scuzaţi...
[25] Doriţi ceva, doamnă Marchiză? (fr.)

seama de unde, şi deodată se pomeni că are alături un scaun şi că se aşază acolo, dincolo de prag, iar camera era întunecoasă şi rece, exact cum îşi imaginase subsolul; el îi oferea apă dintr-o cană.

— Mulțumesc, spuse ea, mulțumesc mult.

Ridică privirea şi văzu că o urmărea cu umilință şi respect; în mână ținea cana cu apă; îi spuse cu glasul blând şi delicat:

— Vă mai pot fi de folos cu altceva, *Madame la Marquise?*

Ea scutură din cap, dar în suflet i se strecură sentimentul atât de cunoscut, plăcerea tainică care sosea o dată cu admirația, şi conştientă de ea pentru prima oară de când el deschisese fereastra, îşi trase mai jos eşarfa de pe umeri, cu un gest calculat. Observă ochii de ciută ațintiți asupra trandafirului din corsaj.

— De unde ştii cine sunt? îl întrebă.

— Ați venit la mine la magazin, acum trei zile. Erați cu fetițele. Ați cumpărat un rolfilm.

Ea îl privi buimacă. Îşi aminti că într-adevăr cumpărase filmul în micuțul magazin care făcea reclamă la firma Kodak în vitrină şi-şi aminti şi femeia din spatele tejghelei, trăgând un picior. Femeia şchiopătase şi de teamă ca nu cumva să observe fetițele şi să le apuce râsul, şi de teamă ca nu cumva ea însăşi din cauza nervozității să izbucnească într-un râs la fel de crud, comandase nişte fleacuri care urmau să fie trimise la hotel şi pe urmă plecase.

— V-a servit sora mea, spuse el, ca explicație. V-am văzut din camera din spate. Eu nu prea stau la tejghea. Fotografiez oameni, regiunea, şi pe urmă vând fotografiile vizitatorilor care vin vara aici.

— Da, spuse ea. Înțeleg, da.

Bău din nou din cana de lut; bău şi în cinstea adorației pe care o citea în ochii lui.

— Am adus un rolfilm, spuse ea. Îl am aici-în geantă. Se poate să-l developezi?

— Bineînțeles, *Madame la Marquise,* spuse el. Fac tot

ceea ce doriți dumneavoastră. Din ziua în care ați intrat la mine în magazin, eu...

Pe urmă se întrerupse, se îmbujoră şi-şi întoarse privirea, extrem de stânjenit.

Marchiza îşi înăbuşi dorința de a izbucni în râs. Admirația lui era chiar absurdă. Totuşi, ciudat... îi dădea sentimentul puterii.

— Din ziua în care am intrat în mazagin, ce? întrebă ea.

O privi din nou.

— Nu m-am mai gândit la nimic altceva, la absolut nimic, îi spuse, iar vorbele erau rostite cu înfocare, încât aproape că o speriară.

Ea îi zâmbi şi-i dădu înapoi cana cu apă.

— Sunt o femeie obişnuită, spuse ea. Dacă m-ai cunoaşte mai bine, te-aş dezamăgi.

„Ce straniu", se gândi ea, „sunt atât de stăpână pe situație! Nu mai sunt nici revoltată, nici şocată. Mă aflu în subsolul unei prăvălii şi stau de vorbă cu un fotograf care tocmai mi-a mărturisit admirația lui. E de-a dreptul amuzant şi totuşi, bietul băiat, vorbeşte sincer, crede ceea ce spune."

— Ei, îmi faci filmul? îl întrebă.

Parcă îi era peste puteri să-şi dezlipească ochii de pe ea, iar ea îl privi direct, îndrăzneață, încât el fu nevoit să-şi plece privirea, înroşindu-se iar.

— Dacă vă întoarceți pe unde ați venit, spuse el, am să deschid magazinul pentru dumneavoastră.

De data asta ea zăbovi cu privirea asupra lui; maioul fără mâneci, lipsa cămăşii, brațele goale, capul cu părul buclat.

— De ce nu-ți pot da filmul aici? îl întrebă.

— Nu se cade, *Madame la Marquise,* spuse el.

Ea se întoarse râzând, urcă scările înapoi spre strada principală, înfierbântată. Rămase pe trotuar, auzi zornăitul de chei în broască, apoi uşa se deschise. Pe urmă, după ce zăbovi puțin afară în mod voit, ca să-l facă s-o aştepte, intră în magazinul unde, spre deosebire

de subsolul rece şi liniştit, plutea un aer închis şi zăpuşeala.

Era în spatele tejghelei şi observă nemulțumită că îşi pusese haina, o haină cenuşie de mâna a doua, purtată de orice vânzător; cămaşa îi era mult prea strâmtă şi mult prea albastră. Era un oarecare, un vânzător care întindea mâna să ia rolfilmul.

— Când va fi gata? întrebă ea.

— Mâine, îi răspunse, şi din nou o privi cu ochii muți, de culoare cafenie. Iar ea uită şi de haina de mâna a doua şi de cămaşa strâmtă şi albastră: văzu sub haină maioul şi brațele goale.

— Dacă eşti fotograf, spuse ea, ce-ar fi să vii la hotel să ne faci nişte fotografii, mie şi fetițelor?

— Doriți acest lucru?

— De ce nu?

În ochii lui apăru din nou, pentru o clipă, o expresie tainică; se aplecă peste tejghea, prefăcându-se că se uită după un şnur. Dar ea îşi spuse zâmbind că era emoționat, îi tremurau mâinile; şi pentru acelaşi motiv, inima ei prinse să bată mai repede.

— Prea bine, *Madame la Marquise,* spuse el, voi veni la hotel la ora pe care o stabiliți dumneavoastră.

— Poate dimineața e cel mai bine, la unsprezece, spuse ea.

Ieşi agale din prăvălie. Nici măcar nu-şi luă rămas bun. Traversă strada şi privind în vitrina magazinului de vizavi, văzu în geam că el ieşise din prăvălie şi o urmărea cu privirea. Îşi scosese haina şi cămaşa. Prăvălia urma să fie din nou închisă, siesta nu se terminase. Pe urmă, pentru prima oară, observă că şi el era infirm, ca şi sora lui. Piciorul drept era prins într-o gheată ortopedică. Curios totuşi, la vederea ei nu simți repulsie, şi nici nu-i provocă un râs nervos, aşa cum se întâmplase mai înainte, când îi văzuse sora. Gheata lui ortopedică avea asupra ei o fascinație stranie, necunoscută.

Marchiza porni înapoi spre hotel, pe drumul plin de praf.

La ora unsprezece, a doua zi, portarul hotelului trimise vorbă că *Monsieur* Paul, fotograful, se afla jos în hol şi aştepta instrucțiunile doamnei marchize. Instrucțiunile spuneau că *Madame la Marquise* ar dori ca *Monsieur* Paul să urce în apartamentul dumneaei. Nu peste mult timp, la uşă se auzi o bătaie uşoară, timidă.

— *Entrez!*[26] strigă ea.

Era pe balcon, în picioare, înconjurând fetițele cu brațele, într-un tablou gata pregătit pentru contemplare. Era îmbrăcată în şantung de mătase verde, iar părul nu mai avea pieptănătura de fetiță, cu fundă, ca ieri, ci era despărțit la mijloc şi pieptănat spre spate ca să se vadă clipsurile de aur din urechi.

Rămase în pragul uşii, fără să se clintească. Copiii, sfioşi, priviră mirați-gheata ortopedică, dar nu spuseră nimic. Mama lor îi prevenise să nu comenteze.

— Acestea sunt fetițele mele, spuse marchiza. Şi acum te rog să spui cum să stăm şi unde să ne aşezăm.

Copiii nu făcură reverența obişnuită, aşa cum procedau în fața oaspeților. Mama le spusese că nu era nevoie. *Monsieur* Paul era fotograful de la prăvălia din oraş.

— Dacă s-ar putea, *Madame la Marquise,* spuse el, să facem o poză exact unde stați acum. Este foarte frumoasă. Atât de firească, de grațioasă.

— A, sigur, dacă vrei. Stai liniştită, Hélène!

— Scuzați. Îmi trebuie numai câteva clipe să fixez aparatul.

Îi dispăruse nervozitatea. Era ocupat de detaliile tehnice ale meseriei sale. Şi privindu-l cum îşi fixa trepiedul, îşi potrivea învelitoarea de catifea, îi observă mâinile abile şi eficiente; nu erau mâini de meşteşugar, de vânzător, ci de artist.

Ochii îi căzură pe gheată. Şchiopătatul era mai puțin vădit ca al surorii lui, nu mergea cu pasul acela zvâcnit, bălăbănit, care stârnea isteria privitorului. Avea pasul

---

[26] Intră! (fr.)

lent, mai mult târşâit, iar marchiza simţi un fel de milă pentru infirmitatea lui, căci fără îndoială piciorul diform dinăuntru îl durea fără încetare, iar gheata ortopedică, mai ales pe vreme călduroasă, îi zdrobea carnea, rănindu-l.

— Acum, *Madame la Marquise,* spuse el, iar ea îşi ridică vinovată privirea de pe gheată şi-şi luă o ţinută graţioasă, zâmbi, cu braţele în jurul copiilor.

— Da, spuse el, perfect. Este deosebit de frumos.

Ochii căprui, muţi, o ţintuiră. Vocea lui era joasă, blândă. Ca şi cu o zi înainte, la magazin, o inundă un fior de plăcere. Fotograful apăsă butonul şi lampa se aprinse. Se auzi un ţăcănit scurt.

— Încă una, spuse el.

Ea continua să pozeze, cu zâmbetul arborat pe buze; ştia că motivul pentru care se oprise de data asta înainte de a apăsa pe buton nu se datora unei necesităţi profesionale, căci nici ea, nici copiii nu se mişcaseră – era încântat s-o soarbă din ochi.

— Aşa, spuse ea, şi întrerupând poziţia şi vraja, se îndreptă spre balcon, fredonând un cântecel.

După o jumătate de oră, pe copii îi apucară neastâmpărul şi oboseala. Marchiza se scuză:

— Este groaznic de cald, te rog să le ierţi. Céleste, Hélène, luaţi-vă jucăriile şi jucaţi-vă în balconul de la voi.

Fetiţele alergară, sporovăind, în camera lor. Marchiza se întoarse cu spatele la fotograf. Acesta punea plăci noi în aparat.

*

— Ştii cum e cu copiii, spuse ea. Câteva clipe îi atrage noutatea, pe urmă se satură şi vor altceva. Ai fost foarte răbdător, *Monsieur* Paul.

Marchiza rupse un trandafir de pe balcon şi ţinându-l în palmele făcute căuş, îl duse la buze.

— Vă rog, spuse el cu insistenţă în glas, dacă îmi daţi

voie, nu îndrăznesc să vă cer...

— Ce anume? întrebă ea.

— Mi-aţi permite să vă fac una-două fotografii numai dumneavoastră, fără fetiţe?

Marchiza râse. Aruncă trandafirul peste balcon, în terasa de dedesubt.

— Bineînţeles, răspunse ea. Sunt la dispoziţia dumitale. N-am nimic de făcut.

Se aşeză pe marginea şezlongului şi rezemându-se de perne îşi lăsă capul pe braţ.

— Aşa? întrebă ea.

El dispăru sub catifea, pe urmă, după ce potrivi aparatul, înaintă şehiopătând.

— Dacă îmi permiteţi, spuse el, mâna ar trebui puţin mai ridicată, aşa... Iar capul, o idee mai înclinat.

Îi luă mâna şi i-o aranjă cum crezu de cuviinţă, pe urmă, delicat, şovăitor, îi atinse bărbia, înălţându-i-o. Ea închise ochii. El nu-şi retrase mâna. Aproape imperceptibil, degetul mare se mişcă uşor pe linia gâtului, iar celelalte degete îl urmară. Avea senzaţia că o atinge o pană, o aripă de pasăre.

— Exact aşa, spuse el. Desăvârşit.

Ea deschise ochii. EI se întoarse şehiopătând la aparat.

Marchiza nu obosi ca fetiţele. Îi permise lui *Monsieur* Paul să facă o fotografie, apoi încă una şi încă una. Copiii se duseseră să se joace, după cum le spusese, la celălalt capăt al balconului, iar sporovăială lor alcătuia un fundal sonor pentru fotografii, aşa că amândoi zâmbiră auzindu-le pe fetiţe, un fel de intimitate de adulţi, născută între marchiză şi fotograf; încordarea din atmosferă cedase.

Deveni mai îndrăzneţ, mai sigur pe sine. Îi sugera să adopte diverse poze şi ea se supunea; o dată sau de două ori nu se aşeză bine, iar el îi atrase atenţia.

— Nu, *Madame la Marquise,* nu aşa. Ci aşa.

Pe urmă venea lângă scaunul ei, îngenunchea, îi mişca piciorul sau îi potrivea poziţia umărului şi de

fiecare dață, atingerea lui devenea mai sigură, mai puternică. Totuşi, când ea îl obligă s-o privească, îşi feri privirea umil şi sfios, ca şi cum se ruşina de ceea ce făcuse, iar ochii săi blânzi, oglindindu-i firea, negau impulsul mâinilor. Marchiza sesiză zbuciumul din sufletul lui şi simțea plăcere.

În cele din urmă, după ce îi potrivise rochia pentru a doua oară, ea observă că el se albise şi pe frunte avea broboane de sudoare.

— E foarte cald, spuse ea, poate pentru astăzi ajunge.

— Cum doriți, *Madame la Marquise,* răspunse el, este într-adevăr extrem de cald. Şi eu cred că ar fi bine să ne oprim.

Ea se ridică de pe scaun, nepăsătoare, în largul ei. Nu se simțea obosită şi nici tulburată. Ba căpătase parcă forțe noi, se înviorase. După ce va pleca fotograful, se va duce să facă o baie în mare. Cu el însă lucrurile stăteau altfel. Îl văzu cum se tamponează pe față cu o batistă, iar când îşi strânse aparatul şi trepiedul şi le puse în cutie, părea istovit; trăgea şi mai greoi gheata ortopedică.

Marchiza se prefăcu că se uită pe instantaneele pe care el le developase după filmul ei,

— Sunt foarte proaste, spuse ea uşor. Nu cred că mă pricep prea bine să fac fotografii. Ar trebui să-mi dai nişte lecții.

— Aveți nevoie doar de puțin exercițiu, *Madame la Marquise.* Şi eu când am început meseria aveam un aparat la fel ca al dumneavoastră. Chiar şi acum, când fac fotografii de exterior, colind stâncile de deasupra mării cu un aparat micuț, însă efectele obținute sunt la fel de bune ca şi cu cel mare.

Puse instantaneele pe masă. Era gata de plecare. Ținea în mână trusa cu instrumente.

— Probabil că eşti foarte ocupat în timpul sezonului, spuse ea. Cum de mai găseşti timp să faci şi exterioare?

— Îmi fac timp, *Madame la Marquise*. De fapt, îmi place mai mult decât să fac portrete de Studio. Rareori îmi dă o persoană deplină satisfacție, Cum ar fi azi, de

pildă...

Ea îl privi şi observă din nou devotamentul, umilința din ochii lui. Rămase cu privirea asupra lui până când el îşi plecă ochii, ruşinat.

— Peisajul este extraordinar de-a lungul coastei, spuse el. Probabil că ați observat acest lucru în plimbările dumneavoastră. Aproape în fiecare după-amiază îmi iau aparatul cel mic şi mă duc sus, deasupra stâncii uriaşe care iese mult în afară, la dreapta plajei.

Arătă de pe balcon, iar ea urmări direcția mâinii lui. Promontoriul verde lucea vag în dogoarea zilei.

— Întâmplarea a făcut să mă găsiți ieri acasă, spuse el. Eram la subsol ca să developez nişte filme promise unor turişti care plecau azi. De obicei, însă, la ora aceea mă plimb pe stânci.

— Cred că e teribil de cald.

— Tot ce se poate, însă deasupra apei adie puțin briza. Şi lucrul cel mai bun este că între unu şi patru sunt foarte puțini oameni. Toți îşi fac siesta la ora aceea. Peisajul îmi aparține în totalitate.

— A, înțeleg, spuse marchiza.

O clipă tăcură amândoi. Parcă între ei se strecurase ceva nerostit. Marchiza învârti între degete batista de şifon, pe urmă şi-o legă în jurul încheieturii mâinii, cu un gest neglijent, indolent.

— Trebuie să experimentez şi eu odată plimbarea asta în arşița zilei, spuse ea în cele din urmă.

Pe balcon apăru domnişoara Clay care chemă copiii să se spele înainte de *déjeuner.* Fotograful se dădu în lături, politicos, cerându-şi scuze. Iar marchiza, uitându-se la ceas, văzu că se făcuse deja *midi*[27], iar mesele de pe terasa de dedesubt se umpluseră de oameni; începuseră zarva, murmurul obişnuit, clinchetul de pahare, zdrangănitul veselei, iar ea nici nu băgase de seamă. Întoarse spatele fotografului,

---

[27] Prânz. (fr.)

concediindu-l voit rece şi indiferentă, iar domnişoara Clay se duse să ia fetițele.

— Mulțumesc, spuse ea, am să trec pe la prăvălie peste câteva zile, să văd probele. La revedere.

El se înclină şi ieşi – un angajat oarecare care îndeplinise ceea ce îi fusese solicitat.

— Să sperăm că a făcut nişte fotografii bune, remarcă Miss Clay. Domnul marchiz va fi încântat când le va vedea.

Marchiza nu răspunse. Îşi scotea clipsurile de aur căci, pentru un motiv oarecare, nu se mai potriveau cu starea ei de spirit. Va coborî pentru *déjeuner* fără nicio bijuterie, nici măcar cu inelele; simțea că astăzi, propria-i frumusețe era îndeajuns.

*

Trecură trei zile, dar marchiza nu coborî în orăşel. În prima zi înotă, iar după-amiaza urmări o partidă de tenis. A doua zi o petrecu cu fetițele. Dându-i liber guvernantei să facă un tur cu *char-à-banc*-ul[28] ca să viziteze vechile fortărețe împrejmuite de ziduri din interiorul regiunii, de-a lungul coastei. În cea de a treia zi trimise copiii şi pe domnişoara Clay în oraş să întrebe de probe; se întoarseră cu ele învelite într-un pachețel îngrijit. Marchiza le studie. Erau într-adevăr foarte bune, iar portretele ei, cele mai reuşite din câte avea.

Domnişoara Clay era în extaz. Ceru insistent copii pe care să Ie trimită acasă, în Anglia.

— Cine ar fi crezut, exclamă ea, că un fotograf oarecare de pe litoral e în stare să facă nişte fotografii atât de minunate? Când te gândeşti că oamenii merg la specialişti de înaltă clasă la Paris şi plătesc bani grei pentru aşa ceva…

— Nu sunt rele, spuse marchiza, căscând. Într-adevăr, şi-a dat osteneala. Ale mele sunt chiar mai

[28] Autobuz pentru excursii (deschis) (fr.).

reuşite decât ale copiilor.

Le înveli iar în hârtie şi băgă pachetul în sertar.

— Şi *Monsieur* Paul părea mulțumit de ele? o întrebă ea pe guvernantă.

— N-a spus nimic, răspunse domnişoara Clay. Mi s-a părut că s-a necăjit puțin că n-ați fost dumneavoastră personal. Mi-a spus că pozele erau gata de ieri. A întrebat dacă vă simțiți bine, iar fetițele i-au povestit că *maman* înotase. S-au înțeles foarte bine cu el.

— E prea cald şi prea mult praf în oraş, spuse marchiza.

A doua zi după-amiază, când domnişoara Clay şi copiii se odihneau, iar hotelul însuşi părea toropit în arşița soarelui, marchiza se schimbă într-o rochie fără mâneci, foarte simplă şi comună, apoi, încetişor, ca să nu-i trezească pe copii, coborî cu aparatul de fotografiat în mână; trecu pe lângă hotel spre plajă şi apucă pe o cărare îngustă care urca înspre vegetația de deasupra. Soarele pârjolea, însă nu-l băgă în seamă. Aici, în iarba înaltă nu era praf, şi nu peste mult timp, lângă marginea stâncii, simți feriga deasă mângâindu-i picioarele. Cărăruia şerpuia printre ferigi şi pe lângă ele, uneori apropiindu-se atât de mult de buza prâpastiei, încât un pas greşit, o poticneală, ar fi echivalat cu o nenorocire. Dar marchiza înainta cu grijă, legănându-se alene, în stilul său caracteristic, fără să simtă nici urmă de frică sau de oboseală. Avea în minte doar ideea că trebuia să ajungă la locul de pe stânca uriaşă de unde putea privi coasta şi golful. Pe promontoriu nu era nici țipenie de om. Şi nici prin împrejurimi. Departe, în urma ei, jos de tot, zidurile albe ale hotelului şi şirurile de cabine de pe plajă arătau ca nişte cuburi de jucărie. Marea era extrem de calmă, nemişcată. Chiar şi locul unde valurile spălau de obicei stânca din golf nu făceau nicio încrețitură.

Deodată, marchiza văzu o lucire în ferigile din fața ei. Era lentila unui aparat de fotografiat. N-o luă în seamă. Se întoarse cu spatele, prefăcându-se că-şi studiază propriul aparat, îl potrivi ca şi cum vroia să facă o poză.

Făcu una. Apoi pe a doua, pe urmă auzi un foşnet de ierburi ca şi cum cineva se apropia de ea.

Se întoarse surprinsă.

— A, bună ziua, *Monsieur* Paul, spuse ea.

Nu mai purta haina strâmtă şi sărăcăcioasă, şi nici cămaşa mult prea albastră. Nu era în timpul serviciului. Era ora siestei, când se plimba, după câte îşi dădea ea seama, incognito. Purta numai un tricou şi o pereche de pantaloni albastru-închis; îi lipsea până şi pălăria cenuşie, de fetru moale, pe care o observase îngrozită în dimineața în care venise la hotel. Părul des, negru, îi încadra chipul blând. Ochii căpătară atâta venerație când o zăriră, încât marchiza fu nevoită să întoarcă capul pentru a-şi ascunde zâmbetul.

— Vezi, spuse ea uşor, ți-am urmat sfatul şi am venit până aici ca să admir priveliştea. Sunt sigură că nu mânuiesc corect aparatul. Arată-mi cum ar trebui să-l țin.

Veni lângă ea, îi luă aparatul şi îi potrivi poziția mâinilor.

— Da, sigur, spuse ea; pe urmă plecă de lângă el, râzând puțin, căci avusese impresia că în clipa în care se aşezase lângă ea şi-i îndrumase mâinile, îi auzise inima bătând, iar sunetul o făcuse să se înfioare şi nu intenționa să se dea în vileag.

— Ți-ai adus şi tu aparatul de fotografiat? întrebă ea.

— Da, *Madame la Marquise*, răspunse el. L-am lăsat acolo în ferigi, împreună cu haina. Este locul meu preferat, lângă marginea stâncii. Primăvara vin aici să observ zborul păsărilor şi să le fotografiez.

— Arată-mi-l, spuse ea.

O conduse, murmurând „Scuzați”, iar cărarea pe care el o tăiase îi scoase la un luminiş, ca un cuib, ascuns din toate părțile de feriga înaltă până la brâu. Numai în față locul era liber, dând spre stâncă şi mare.

— Vai, dar ce frumos e, spuse ea, şi trecând prin ferigi spre ascunzătoare, se uită împrejur zâmbind. Se aşeză plină de grație şi naturalețe, ca un copil la un picnic;

ridică o carte care se afla pe haina lui, lângă aparat.

— Citeşti mult?, spuse ea.

— Da, *Madame la Marquise.* Îmi place grozav să citesc.

Privi coperta şi citi titlul. Era o poveste de dragoste uşurică, genul de carte pe care ea şi prietenele ei le ascundeau pe vremuri în ghiozdane la liceu. De ani de zile nu mai citise astfel de cărți. Fu nevoită să-şi ascundă din nou zâmbetul. Puse înapoi cartea pe haină.

— E o carte bună? întrebă ea.

O privi grav, cu ochii săi uriaşi, de ciută.

— E foarte delicată, *Madame la Marquise,* spuse el.

Delicată... Ce exprimare stranie. Marchiza începu să-i vorbească despre probele fotografice, cum prefera una alteia, în tot acest timp fiind conştientă de o victorie interioară, de faptul că era atât de stăpână pe situație. Ştia exact ce să facă, ce să spună, când să zâmbească, când să pară serioasă. Îi amintea în mod ciudat de zilele copilăriei când împreună cu prietenele ei, se îmbrăcau în rochiile mamelor şi spuneau: „Hai să zicem că suntem doamne”. De fapt, şi-acum simula; nu atitudinea unei doamne, ca atunci, ci... dar ce anume? Nu prea era sigură. Oricum ceva diferit de cea care de atâta timp era cu adevărat o doamnă, sorbindu-şi ceaiul în salonul de la castel, înconjurată de nenumărate antichități şi de oameni care împrăştiau în jur un miros de mucezeală, un iz de moarte.

Fotograful vorbea puțin. O asculta. Aproba, dădea din cap sau tăcea pur şi simplu, iar ea îşi auzea propriul glas vibrând parcă fermecat. El nu era altceva decât un martor de care se putea face abstracție, o marionetă, în vreme ce ea o asculta pe femeia strălucitoare, încântătoare, în care se transformase pe nesimțite.

În cele din urmă conversația unilaterală conteni şi el întrebă sfios:

— Aş putea să vă rog ceva?

— Bineînțeles, răspunse ea.

— Mi-ați permite să vă fotografiez aici, singură, în

acest decor?

Doar atât? Ce timid era şi ce reținut. Râse.

— N-ai decât să mă pozezi cât vrei, spuse ea, e foarte plăcut aici. S-ar putea chiar să mi se facă somn.

— *La belle au bois dormant*[29], şopti el repede, pe urmă, ca şi cum se ruşinase de familiarismul arătat, rosti „Scuzați" şi se întinse să ia aparatul din spatele ei.

De data asta nu-i ceru să pozeze, să-şi schimbe poziția. O fotografie aşa cum stătea, în voie, muşcând un fir de iarbă. El se deplasa dintr-un loc în altul ca s-o poată prinde din toate unghiurile, din față, din profil, trei sferturi.

Marchiza se simțea toropită. Soarele îşi trimetea razele pe capul ei neacoperit, iar libelulele, transparente, verzi şi aurii țâşneau şi tremurau în fața ochilor. Căscă şi se întinse pe spate în ferigi.

— Doriți să vă dau haina mea ca pernă pentru cap, *Madame la Marqiuse*? întrebă el.

Înainte ca ea să răspundă, el luă haina, o împături frumos şi i-o aşeză ca o pernă în ferigi. Marchiza se sprijini pe ea, iar haina cenuşie, atât de dispreţuită, îi oferi un sprijin moale, comod şi plăcut.

Îngenunche lângă ea, ocupat cu aparatul, aranjând ceva la rolfilm; cu ochii mijiți, ea observă că, îngenuncheat, el se sprijinea doar pe un genunchi, piciorul infirm fiind întins pe lateral. Alene, îşi puse întrebarea dacă îl doare cumva. Gheata era lustruită, mai lucioasă decât pantoful de piele din piciorul stâng, iar ea avu deodată imaginea lui, chircindu-se în fiecare dimineață când se îmbrăca pentru a-şi lustrui gheata, frecând-o probabil cu o cârpă moale. Pe urmă se opri din zbor o libelulă. Se aşeză în aşteptare, cu aripile lucind. Ce dorea? O suflă şi-şi luă zborul. Apoi se întoarse planând cu insistență.

Monsieur Paul îşi lăsase aparatul deoparte, dar rămăsese tot în genunchi, lângă ea. Era conştientă de

---

[29] Frumoasa din pădurea adormită (fr.).

prezența lui, de faptul că n-o pierdea din ochi. Se gândi în sinea ei: „Dacă fac o mişcare, o să se ridice şi totul s-a terminat”.

Continuă să se uite la libelula cu aripile lucind, tremurătoare, conştientă, fiindcă peste câteva clipe va trebui fie să privească în altă parte, fie libelula va zbura, fie tăcerea de acum se va umple de atâta încordare şi tensiune, încât ea va fi nevoită s-o întrerupă cu un râset şi va strica totul. Împotriva voinței ei, anevoie, se întoarse spre fotograf; ochii lui uriaşi, sfioşi şi devotați, erau ațintiți asupra ei cu toată umilința profundă a unui sclav.

— De ce nu mă săruți? întrebă ea şi propriile cuvinte o speriară, o şocară şi o umplură dintr-o dată de spaimă.

El nu răspunse nimic. Nu făcu nicio mişcare. Continua s-o privească. Ea închise ochii, iar libelula îşi luă zborul.

Atingerea fotografului nu semăna cu ceea ce se aşteptase. Nici vorbă de o îmbrățişare înfocată. Avea senzația că libelula se întorsese din nou, iar aripile ei mătăsoase îi mângâiau pielea catifelată.

*

Plecarea lui fu plină de tact şi delicatețe. O lăsa cu gândurile ei ca să evite stânjeneala, jena, conversația încordată.

Marchiza rămase culcată în ferigi, cu mâinile la ochi, gândindu-se la ce se petrecuse cu ea, fără să se simtă câtuşi de puțin ruşinată. Avea mintea limpede şi era cât se poate de liniştită. Începu să-şi facă planul cum se va înapoia la hotel peste puțin timp, lăsându-l pe el să ajungă cu mult înaintea ei pe plaja, astfel că dacă din întâmplare s-ar putea să-l vadă cineva, să nu facă legătura cu ea, care ar fi coborât după el, să spunem, peste o jumătate de oră. Se ridică, îşi aranjă rochia, îşi scoase din buzunar pudriera şi rujul şi pentru că nu avea oglindă, cântări cu grijă câtă pudră să-şi dea pe

obraz. Soarele pierduse din tărie, iar dinspre mare sosea o briză răcoroasă. „Dacă nu se schimbă vremea”, se gândi marchiza în timp ce se pieptăna, „aş putea veni zilnic aici, la aceeaşi oră. N-ar şti nimeni. Domnişoara Clay şi copiii se odihnesc întotdeauna după-amiaza. Dacă venim şi plecăm separat, ca azi, nu riscăm să fim descoperiţi. Mai sunt încă trei săptămâni de vacanţă. Cel mai important lucru este să mă rog să ţină vremea asta călduroasă. Numai să nu plouă.“

În drumul de întoarcere spre hotel se gândi cum vor face dacă se va schimba cumva vremea. Nu prea se vedea străbătând stâncile în haină de ploaie, întinzându-se pe jos în vreme ce vântul şi ploaia ar fi bătut în ferigi. Bineînţeles că mai exista şi subsolul de la magazin. Dar s-ar fi putut s-o zărească careva din orăşel. Ar fi fost periculos. Nu, doar dacă n-ar fi plouat torenţial, cel mai sigur era pe stânci.

În seara aceea se aşează să scrie o scrisoare prietenei ei, Elise. „…E un loc minunat”, scria ea, „iar eu mă distrez ca de obicei, şi fără soţul meu, *bien entendu!“*[30]. Dar nu dădu niciun amănunt în legătură cu cucerirea făcută, deşi aminti de ferigi şi de după-amiaza toridă. Simţea că dacă nu-i explică limpede, Elise o să şi-o închipuie împreună cu vreun american bogat care călătorea de plăcere, singur, fără soţie.

A doua zi dimineaţă, se îmbrăcă cu mare atenţie – rămase mult timp în faţa şifonierului şi până la urmă alese o rochie mai sofisticată ca de obicei, însă aşa plănuise. Coborî în orăşel însoţită de Miss Clay şi fetiţe. Era zi de târg; străzile pietruite şi piaţa erau pline de oameni. Mulţi veneau din satele învecinate, dar erau nenumăraţi turişti englezi şi americani care se plimbau de plăcere, cumpărau amintiri şi ilustrate sau stăteau la cafeneaua din colţ şi priveau în jur. Marchiza se remarcă dintr-o dată cu mersul ei alene, în rochia frumoasă, fără pălărie, cu o umbrelă de soare şi cele două fetiţe care

---

[30] Bineînţeles ţfr.).

zburdau în jurul ei. Mulți se întorceau s-o privească sau chiar îi făceau loc să treacă, omagiu inconştient adus frumuseții. Zăbovi în piață şi făcu câteva cumpărături pe care domnişoara Clay le puse în sacoşa pe care o ducea; pe urmă, nepăsătoare, răspunzând cu acelaşi umor la întrebările copiilor, intră în magazinul care expunea în vitrină Kodakuri şi fotografii.

Era înțesat de turişti care aşteptau la coadă să fie serviți, iar marchiza, care nu se grăbea, se prefăcu că răsfoieşte o carte, cu imagini din împrejurimi, în vreme ce trăgea cu ochiul la cele ce se întâmplau în magazin. Erau amândoi la tejghea, *Monsieur* Paul şi sora lui, el în cămaşă strâmtă, de data asta un roz urât, chiar mai neaspectuos ca albastrul şi haina gri, de mâna a doua, iar sora, ca toate vânzătoarele, în spatele tejghelei, îmbrăcată într-o rochie neagră, ponosită, cu un şal pe umeri.

Probabil că o observase-când intrase în magazin, pentru că imediat ieşi de după tejghea, lăsând coada în seama surorii; veni lângă ea, servil, politicos, nerăbdător să afle în ce fel ar putea s-o servească. Nu exista nici umbră de familiaritate, nicio expresie de cunoaştere în ochi, iar ea avu grijă să se asigure de toate acestea, privindu-l direct. Pe urmă, intenționat, introducând în conversație şi pe Miss Clay şi fetițele, rugând-o pe guvernantă să aleagă probele care urmau să fie trimise în Anglia, îl ținu lângă ea, tratându-l de sus, cu un fel de *hauteur*[31] chiar, găsind cusur la câteva dintre ele care, după cum îi spuse, nu prea ieşiseră cum trebuie şi nu le putea trimite soțului, domnul marchiz. Fotograful îşi ceru scuze. Fără îndoială că în cele mai multe dintre probe fetițele nu ieşiseră prea reuşite. Era dispus să vină din nou la hotel şi să mai încerce o dată, pe gratis, bineînțeles. Poate pe terasă sau în grădină, efectul ar fi fost mai mare. Câțiva turişti se întoarseră s-o privească pe *Marquise.* Simțea ochii lor sorbindu-i frumusețea; pe

---

[31] Semeție. (fr.)

acelaşi ton de semeție rece, aproape tăios, îi ceru fotografului să-i arate diverse articole din magazin, lucru pe care acesta se grăbi să-l ducă la îndeplinire.

Ceilalți cumpărători începură să se agite, treceau de pe un picior pe celălalt, în aşteptarea surorii care să-i servească, iar ea împresurată de clienți, şchiopăta de la un colț la altul al tejghelei, din când în când ridicând privirea să observe dacă fratele care o părăsise atât de brusc nu avea de gând să-i vină în ajutor.

În cele din urmă marchiza se opri. Îi era de ajuns. Tulburarea ascunsă pe care o simțise în clipa în care pătrunsese în magazin se potolise, se stinsese.

— Îți trimit vorbă într-nna din diminețile acestea, i se adresă ea lui *Monsieur* Paul, să vii să le fotografiezi din nou pe fetițe. Până atunci, să-ți plătesc ce-ți datorez. Domnişoară Clay, te rog să te ocupi dumneata de asta.

Ieşi din magazin, fără să-şi ia rămas bun, cu mâinile pe umerii celor două fetițe. Nu se schimbă pentru *déjeuner.* Era în aceeaşi rochie încântătoare, iar terasa hotelului, mai aglomerată ca oricând din cauza nenumăraților turişti care veniseră în plimbare, i se păru că bâzâie şi murmură într-o conversație îndreptată spre ea şi frumusețea ei, spre efectul obținut prin felul în care stătea acolo, la masa din colț. Le *maître d'hôtel,* chelnerul şi directorul se simțeau atraşi de către ea, servili, zâmbitori, îşi auzea numele trecut de la unul la altul.

Totul lucra în folosul ei; apropierea oamenilor, mirosul mâncăriî, al vinului şi țigărilor, parfumul florilor viu colorate din jardinieră, căldura soarelui, plesnetul mării din apropiere. Când în cele din urmă se ridică cu copiii alături şi urcă la etaj, avu acelaşi sentiment pe care-l încearcă o primadonă după ropote de aplauze prelungite.

Copiii, cu domnişoara Clay, se duseră la ei în cameră să se culce; grăbită, marchiza îşi schimbă rochia şi pantofii, coborî scara hotelului în vârful picioarelor şi traversă plaja înfierbântată spre cărare şi promontoriul

acoperit de ferigi.

El o aştepta, după cum îşi închipuise, şi nici unul dintre ei nu făcu vreo referire la vizita ei din acea dimineață sau la ceea ce o aducea acolo, pe stânci, în după-amiaza aceea. Se îndreptară pe dată spre luminişul de la marginea stâncii şi se aşezară în voie; marchiza începu să descrie pe un ton zeflemitor mulțimea de la prânz, zarva şi agitația de pe terasa înțesată de lume şi cât de minunat era să poți scăpa de ei şi să respiri aerul curat şi proaspăt al promontoriului de deasupra mării. El îi dădu umil dreptate, privind-o cum debita lucruri banale de parcă în şuvoiul vorbelor ei s-ar fi scurs înțelepciunea lumii, pe urmă, la fel ca şi cu o zi înainte, o imploră să-i lase să-i facă câteva fotografii, iar ea consimți şi imediat se întinse în ferigi, cu ochii închişi.

Timpul îşi pierduse valoarea în acea după-amiază lungă şi lenevoasă. Ca şi înainte, libelulele tremurau deasupra ei, în ferigi, soarele îi încingea trupul, iar profunda bucurie resimțită pentru tot ceea ce se petrecea, se împletea cu un ciudat simțământ liniştitor că nu pusese în toate acestea niciun fel de emoție. Mintea şi trăirile nu erau implicate câtuşi de puțin. Putea foarte bine să se afle într-un salon de înfrumusețare din Paris, relaxându-se după ce primele riduri vizibile fuseseră netezite, iar părul fusese şamponat, deşi, la drept vorbind, atunci ar fi avut parte doar de o satisfacție banală, lipsită de plăcere.

Plecă din nou, fără să-i adreseze niciun cuvânt, plin de tact şi de discreție, ca ea să se poată aranja nestânjenită. Şi din nou, când consideră că el nu se mai vedea, se ridică în picioare şi porni înapoi spre hotel. Norocul îi surâse căci vremea rămase frumoasă, în fiecare după-amiază, de îndată ce se termina *déjeuner*, iar copiii plecau la culcare, marchiza pornea în plimbare şi se întorcea în jur de patru şi jumătate, la timp să-şi bea ceaiul. Miss Clay, care la început se minunase de energia marchizei, ajunsese să accepte plimbarea ca o

chestiune de rutină. Dacă marchiza avea poftă să se plimbe în arşiţa zilei, o privea; fără îndoială însă că plimbarea îi era de folos. Era mai omenoasă faţă de ea, de domnişoara Clay, şi nu mai cicălea atâta fetiţele. Uitase de durerile de cap şi migrenele nesfârşite; se părea că marchizei îi plăcea cu adevărat această vacanţă simplă, la mare, singură, cu domnişoara Clay şi cu cei doi copii.

După două săptămâni, marchiza descoperi că încântarea şi bucuria de la începutul experienţei păleau treptat. Nu pentru că i-ar fi dat motive *Monsieur* Paul, dar ea personal se obişnuise cu ritualul zilnic. Semăna cu un vaccin care, „administrat" la început cu mare succes, îşi pierdea din efect după o repetare constantă, iar marchiza îşi dădu seama că pentru a-şi recăpăta bucuria era nevoită să nu-l mai trateze pe fotograf ca pe o marionetă sau ca pe *coiffeur*-ul care-i aranja părul, ci ca pe o persoană ale cărei sentimente le putea răni. O să-i găsească cusur în înfăţişare, o să se plângă că poartă părul prea lung, că avea hainele prea sărăcăcioase, prost croite, sau chiar că îşi conducea magazinul din oraş ineficient, că materialul şi hârtia folosite pentru fotografii erau de proastă calitate. O să-i urmărească chipul când îi va arunca toate aceste reproşuri în faţă şi o să-i observe neliniştea şi suferinţa apărute în ochii lui mari, paloarea tenului, deprimarea care-i va învălui întreaga fiinţă când îşi va da seama cât de nedemn era de ea, de inferior ei în toate privinţele şi abia când îl va vedea astfel, emoţia iniţială se va aprinde din nou în sufletul ei. În mod voit, începu să reducă din orele după-amiezii. Sosea intenţionat târziu la întâlnirea din ferigi şi îl găsea aşteptând-o cu aceeaşi expresie neliniştită pe chip, iar dacă nu avea suficient chef pentru ceea ce urma, precipita lucrurile, dezgustată, şi-l expedia grăbită spre oraş, imaginându-şi-l cum şchiopăta, obosit şi nefericit spre magazin;

Îl lăsase totuşi s-o fotografieze. Făcea parte din experienţă şi ştia că îl tulbură atunci când o privea în

toată splendoarea ei; îl zgândărea mereu în acest chip şi uneori îl poftea chiar la hotel dimineața: poza atunci pe terenul hotelului, îmbrăcată impecabil, cu fetițele lângă ea, domnişoara Clay – o martoră căzută în admirație, în vreme ce turiştii o priveau fie de la balcoane, fie de pe terasă.

Contrastul acestor dimineți, când, în chip de angajat, şchiopăta de colo-colo la ordinele ei, aranjându-şi trepiedul mai întâi aici, apoi acolo, cu intimitatea bruscă, a după-amiezelor din ferigi sub soarele fierbinte se dovedi a fi, în cea de a treia săptămână, singurul ei stimulent.

În cele din urmă, sosi într-una din dimineți o adiere rece dinspre mare; nu se duse la întâlnire, ci rămase pe balcon să citească un roman – resimți schimbarea de rutină ca pe o uşurare.

A doua zi se făcu frumos şi se hotărî să meargă pe promontoriu; pentru prima oară de la întâlnirea inițială din subsolul rece şi întunecat al prăvăliei, el îi făcu reproşuri cu vocea ascuțită din cauza neliniştei.

— V-am aşteptat ieri toată după-amiaza, spuse el. Ce s-a întâmplat?

Ea îl privi uluită.

— A fost urât. Am preferat să citesc pe balcon, la hotel.

— M-am temut că v-ați îmbolnăvit, continuă el. Era cât pe ce să trec pe la hotel să mă interesez. Azi-noapte n-am închis un ochi, atât de necăjit am fost.

O urmă în ascunzătoarea din ferigi, cu privirea încă neliniştită şi, deşi într-o anume privință imaginea supărării sale reprezenta un stimulent pentru marchiză; în acelaşi timp o irita faptul că el uitase cine era şi se apucase să-i ceară socoteală. Ca şi cum *coiffeur*-ul ei de la Paris sau *masseur*-ul şi-ar fi exprimat enervarea că ea nu-şi respectase ora fixată pentru o zi anume.

— Dacă ai impresia că sunt obligată să vin aici în fiecare după-amiază, te înşeli amarnic, spuse ea. Am multe alte lucruri de făcut.

El se scuză imediat, era un ticălos. O imploră să-l ierte.

— Nu puteți înțelege ce reprezentați pentru mine, spuse el. De când vă cunosc, totul s-a schimbat în viața mea. Nu mai trăiesc decât pentru aceste după-amieze.

Supuşenia lui o încântă şi simți imboldul unui nou val de interes, amestecat cu milă, văzându-l întins lângă ea – milă că această ființă putea să fie atât de profund devotată ei, să depindă de ea ca un copil. Îi atinse părul, simțindu-se pentru o clipă plină de compasiune, aproape maternă. Sărman băiat, să străbată atâta cale şehopătând numai pentru ea, pe urmă să stea în vântul aspru de ieri singur şi nefericit. Îşi imagină cum va suna scrisoarea pentru prietena ei, Elise. „Tare mă tem că i-am sfărâmat inima lui Paul. A luat această *affaire de vacance au sérieux*[32]. Dar ce pot să fac? La urma urmelor, toate au un sfârşit. Nu pot să-mi schimb viața din cauza lui. *Enfin*[33], e bărbat, o să-i treacă." Elise o să şi-l imagineze ca pe un play-boy american, frumos şi blond, urcându-se plictisit la volanul Packard-ului său, pornind disperat spre o destinație necunoscută. Fotograful nu plecă de data asta, după ce se sfârşi întrevederea de după-amiază. Se ridică în capul oaselor şi privi țintă stânca uriaşă care ieşea din apă.

— M-am gândit ce voi face pe viitor, spuse el încet.

Marchiza simți în aer tragedia. Ce vroia să spună, că se va sinucide? Ce groaznic! Bineînțeles, nu înainte ca ea să plece de la hotel, să se întoarcă acasă. Nu era cazul să audă ce s-a întâmplat.

— Spune-mi şi mie, rosti ea uşor.

— Sora mea se va îngriji de magazin, răspunse el. Am să-i las totul ei. E foarte pricepută. Iar eu am să vă urmez, indiferent unde vă veți duce, la Paris, sau la țară. Am să vă stau în preajmă; ori de câte ori veți dori, voi fi în apropiere.

---

32 ...idilă de vacantă în serios (fr.),

33 În fine (fr.).

Marchiza înghiţi în sec. Inima îi stătu locului.

— Nu se poate să faci aşa ceva, spuse ea. Cum ai să trăieşti?

— Mă mulţumesc cu puţin, spuse el. Ştiu că din bunătatea inimii dumneavoastră îmi veţi oferi ceva. Nu-mi trebuie decât o sumă extrem de modestă. Dar ştiu că îmi este imposibil să trăiesc fără dumneavoastră, prin urmare nu-mi rămâne altceva de făcut decât să vă urmăresc veşnic. Am să-mi caut o cameră lângă casa dumneavoastră din Paris şi una la ţară. Vom găsi întotdeauna o cale să fim împreună. Când dragostea este atât de puternică, ca a noastră, nu există oprelişti.

Vorbea cu umilinţa obişnuită, dar îndărătul cuvintelor Iul sălăşluia o forţă neaşteptată, iar ea îşi dădu seama că nu simula tragedia, nelalocul ei într-o asemenea clipă, ci vorbea eu toată sinceritatea. Credea fiecare cuvânt rostit. Avea într-adevăr de gând să-şi lase prăvălia şi s-o urmeze la Paris sau la castelul de la ţară.

— Eşti nebun, rosti ea cu violenţă, fără să-i mai pese de ţinută sau de părul răvăşit. În clipa în care am plecat de aici, nu mai sunt liberă. Nu te mai pot întâlni nicăieri, pericolul că am putea fi descoperiţi e mult prea mare. Nu-ţi dai seama de situaţia mea? Ce-ar însemna asta pentru mine?

El aprobă din cap. Avea chipul trist dar cât se poate de hotărât.

— M-am gândit la tot, răspunse el, şi după cum ştiţi, sunt foarte discret. Nu trebuie să vă temeţi niciodată de acest lucru. Mi-a trecut prin cap că aş putea să capăt un post în serviciul dumneavoastră, ca valet. Pentru mine n-ar conta că-mi pierd demnitatea, Sunt modest. Dar în felul acesta, viaţa noastră ar putea continua ca acum. Soţul dumneavoastră, *Monsier le Marquis,* probabil că este un om foarte ocupat, iar fetiţele şi guvernanta englezoaică se plimbă după-amiaza prin ţinut, nu mă îndoiesc. Vedeţi, totul ar fi simplu dacă am avea curaj.

Marchiza era atât de şocată, încât nu a fost în stare să răspundă. Nu putea să-şi închipuie ceva mai groaznic,

mai oribil decât ca fotograful să ajungă în casa ei pe post de valet. În afară de handicapul lui – se cutremura gândindu-se cum ar da ocol mesei din marea *salle à manger,* şchiopătând – ce cumplit chin să ştie că el se află acolo, în casă, că o aştepta să urce după-amiaza la ea în cameră, şi pe urmă, s-ar auzi timid bătaia la uşă, şoapta înăbuşită. Toată această degradare – această ființă, chiar că nu exista alt nume pentru el – în casa ei, mereu în aşteptare, veşnic nutrind speranțe.

— Mă tem că ceea ce sugerezi, rosti ea cu tărie, este practic imposibil. Nu e vorba numai de ideea de a veni în casa mea ca servitor, ci de a ne mai putea întâlni vreodată, în clipa în care mă voi reîntoarce acasă. Bunul tău simț trebuie să-ți spună lucrul acesta, După-amiezele acestea au fost... au fost plăcute, dar vacanța mea se apropie de sfârşit. În câteva zile va veni soțul meu să ne ia şi cu asta se încheie totul.

Ca să arate că se sfârşise, se ridică, îşi netezi rochia mototolită, se pieptănă, îşi pudră nasul şi luându-şi geanta, se scotoci în ea după portofel.

Scoase câteva bancnote de 10.000 de franci.

— Astea sunt pentru magazin, spuse ea, poate e nevoie de vreo mică reparație. Şi să-i cumperi ceva şi surorii dumitale. Să nu uiți că mă voi gândi întotdeauna la dumneata cu multă duioşie.

Spre consternarea ei, el se făcu alb la față, pe urmă, gura i se schimonosi violent şi se ridică în picioare.

— Nu, nu, n-am să primesc niciodată. Eşti crudă, nemiloasă, că ai putut să faci aşa ceva.

Deodată începu să suspine şi-şi îngropă fața în mâini, cu umerii zguduiți de emoție.

Marchiza îl urmări neajutorată, nesigură dacă trebuie să plece sau să mai rămână. Suspinele lui erau atât de violente, încât se temu de o scenă de isterie şi nu ştia ce s-ar fi putut întâmpla. Îi părea rău pentru el, nespus de rău, dar mai rău îi părea pentru ea, pentru că acum, la despărțire, el se purtase atât de ridicol în fața ei. Un bărbat care dă frâu liber emoțiilor este deplorabil. I se

părea că şi luminişul luase o înfăţişare sordidă, ruşinoasă, contrară atmosferei calde şi tainice de altădată. Cămaşa lui, întinsă pe o ferigă, părea o cârpă veche, pusă la soare de spălătorese. Lângă ea, se aflau cravata şi pălăria de fetru moale, de mâna a doua. Nu mai era nevoie decât de câteva coji de portocale şi nişte staniol de la o ciocolată ca să fie tabloul complet.

— Potoleşte-te odată, spuse ea, cuprinsă de furie. Pentru numele lui Dumnezeu, stăpâneşte-te!

Plânsul încetă. Îşi luă mâinile de pe chipul răvăşit. O privi fix, tremurând, cu ochii căprui, orbi de durere.

— M-am înşelat în privința ta, spuse el. Acum ştiu cine eşti – femeie rea, care nu faci altceva decât să distrugi viețile oamenilor nevinovați, ca mine. Am să-i spun totul soțului tău.

Marchiza nu scoase niciun cuvint. Fotograful era un dezechilibrat, un nebun...

— Da, spuse el, încă cu respirația tăiată, asta o să fac. Cum vine soțul tău am să mă duc să-i spun totul. Am să-i arăt fotografiile pe care ți le-am făcut pe promontoriu. Am să-i dovedesc cu probe că nu-i eşti o soție credincioasă, că eşti o stricată. Şi dumnealui o să mă creadă. Nu va avea ce să facă. Nu contează ce-am să pățesc eu. Nu am să sufăr mai mult ca acum. Dar viața ta se va sfârşi, promit. O să afle, şi o să afle şi guvernanta, şi directorul hotelului, am să spun la toată lumea cum ți-ai petrecut după-amiezele.

Îşi luă haina, pălăria, îşi azvârli pe umăr aparatul de fotografiat. Pe marchiză o cuprinse panica; i se urcă din inimă spre gât. Va face tot ceea ce amenințase că va face, va aştepta acolo, în holul hotelului, lângă recepție, să vină Edouard.

— Ascultă, începu ea, o să ne gândim la ceva, poate ajungem la vreo înțelegere.

El o ignoră. Avea chipul încordat şi palid. Se aplecă la marginea stâncii să-şi ridice bastonul, şi în acea clipă, zvâcni în ea un impuls îngrozitor care-i invada întreaga ființă, care nu mai putea fi stăpânit. Se aplecă înainte şi

îmbrânci trupul încovoiat. Nu se auzi niciun strigăt. Căzu şi dispăru.

Marchiza se lăsă în genunchi. Nu se mişcă. Aşteptă. Simți cum i se scurge sudoarea pe față, pe corp. Mâinile erau şi ele umede. Aşteptă acolo, în luminiş, în genunchi, şi deodată când îşi veni puțin în fire, îşi luă batista şi-şi şterse broboanele de pe frunte, de pe față, de pe mâini. Brusc i se făcu frig. Începu să tremure. Se ridică; se ținea bine pe picioare, nu i se înmuiaseră după cum se temuse. Privi în jur, peste ferigi, dar nu văzu pe nimeni. Ca întotdeauna, era singură pe promontoriu. Trecură cinci minute după care se forță să meargă până la marginea prăpastiei şi să privească în jos. Venea fluxul. Apa scălda baza stâncii de dedesubt. Se înălța, mătura piatra, apoi cobora pentru a urca iar. Nu se vedea nici urmă de trup pe fața stâncii şi nici nu putea fi, pentru ca stânca era verticală. Nici pe apă nu se zărea nimic şi totuşi, dacă ar fi căzut acolo şi ar fi plutit, era imposibil să nu-l zărească pe luciul albastru, încă liniştit, al mării. Probabil că se scufundase în clipa în care căzuse.

Marchiza plecă de la buza prăpastiei. Îşi strânse lucrurile. Încercă să ridice la loc ferigile culcate şi astfel să şteargă urmele, să nu se ştie că locul fusese vizitat, însă ascunzătoarea fusese folosită atât de mult timp, încât era imposibil. Poate că nici nu avea importanță. Poate că era firesc ca oamenii să urce pe stâncă şi să se oprească acolo să-şi tragă sufletul. Deodată genunchii începură să-i tremure şi se aşeză. Aşteptă câteva clipe, pe urmă se uită la ceas. Ştia că s-ar putea să fie important să-şi amintească ora. Trecuse cu câteva minute de trei şi jumătate. Dacă va fi întrebată, ar putea să spună: „Da, m-am plimbat pe stâncă pe la trei şi jumătate, dar n-am auzit nimic”. De fapt, ăsta ar fi fost adevărul. N-ar fi mințit câtuşi de puțin. Ar fi fost adevărul curat.

Îşi aminti uşurată că îşi luase cu ea oglinda. Se privi îngrozită. Chipul era alb, ca de cretă, uşor umflat şi cu o

expresie neobişnuită. Se pudră, cu grijă, uşor: degeaba. Domnişoara Clay va observa că ceva nu era în regulă. Îşi dădu cu puțin roşu în obraji, dar culoarea ieşea în evidență ca două pete vopsite pe obrazul unui clovn. „Nu-mi rămâne decât un singur lucru de făcut”, se gândi ea, „să mă duc direct la cabina de pe plajă, să-mi pun costumul de baie şi să intru în mare. Pe urmă dacă mă întorc la hotel cu părul şi fața ude, totul o să pară firesc; am să spun că am înotat şi nici asta nu va fi o minciună.”

Începu să coboare stânca, dar îşi simțea picioarele slăbite, ca şi cum zăcuse în pat zile în şir; când în sfârşit ajunse pe plajă, tremura atât de tare, încât avea impresia că o să se prăbuşească. Îşi dorea mai mult ca orice să se întindă în pat, în camera ei de hotel, să închidă obloanele, chiar geamurile şi să se ascundă în întuneric: Totuşi, trebuia să-şi impună să joace rolul pe care-l hotărâse.

Se duse la cabină şi se dezbrăcă. Pe plajă se aflau deja câțiva oameni care citeau sau dormeau; ora de siestă se apropia de sfârşit. Se duse până la marginea apei, îşi aruncă din picioare pantofii cu talpă de sfoară, îşi puse casca de baie; începu să înoate fără o direcție anume în apa liniştită, călduță, punându-şi întrebarea câți oameni de pe plajă o observaseră, o priviseră, oameni care după aceea ar fi putut să declare: „Doar vă amintiți, pe la mijlocul după-amiezei am văzut o doamnă coborând de pe stâncă”. Începu să i se facă foarte frig, dar continua să înoate înainte şi înapoi, cu mişcări rigide, mecanice, până când, deodată, zări un băiețel care se juca cu un câine şi arăta spre mare, iar câinele, alerga lătrând spre un obiect întunecat care ar fi putut să fie o bucată de cherestea; groaza şi amețeala se contopiră şi-i dădură senzația de leşin. Se împletici înapoi spre cabină şi rămase întinsă pe podeaua de lemn, cu fața în mâini. Se gândi că nu era exclus ca înotând să fi atins cavadrul cu piciorul.

*

Marchizul urma să vină peste cinci zile cu maşina să-şi ducă acasă soția şi copiii. Marchiza îl sună la castel şi-l întrebă dacă n-ar fi posibil să vină mai devreme. Da, vremea era încă bună, i-a spus, dar se cam plictisise de locul ăsta. Se umpluse de oameni, era zgomot şi mâncarea era mai proastă. De fapt, n-o mai putea suporta. Îi era dor de acasă, îi spuse ea soțului, să fie din nou printre lucrurile ei; grădina probabil că arăta minunat.

Marchizul regreta foarte mult că ea se plictisise şi, fără îndoială, mai putea să rabde încă trei zile. Făcuse toate aranjamentele şi îi era imposibil să vină mai devreme. Trebuia să treacă pe la Paris oricum, pentru o întrunire de afaceri importantă. I-a promis că va veni joi dimineața şi pe urmă putea să plece imediat după masa de prânz.

— Sperasem, spunea el, că ai să vrei să mai rămânem şi la sfârşitul săptămânii, ca să fac şi eu o baie. Camerele sunt reținute până luni, nu? A, nu, i-a răspuns ea, îi comunicase deja directorului că nu mai avea nevoie de camere şi le închiriase altcuiva. Locul era înțesat de lume. Nu mai avea niciun farmec, îl asigură ea. N-o să-i placă deloc, iar la sfârşit de săptămână devenea de-a dreptul insuportabil. Aşa că n-ar vrea să facă el un efort şi să ajungă joi la timp ca să poată pleca imediat după un prânz luat mai devreme?

Marchiza lăsă jos receptorul şi ieşi pe balcon, pe şezlong. Luă o carte şi se prefăcu că citeşte, dar de fapt, asculta, aşteptând sunetul de paşi, vocile la intrarea în hotel, pe urmă soneria telefonului şi vocea directorului care o ruga, cu nenumărate scuze, să coboare dacă nu se supăra la el în birou, dacă e amabilă. Problema era că...

O chestiune delicată... dar la el se afla cineva de la poliție. Considerau că le poate da o mână de ajutor. Telefonul nu sună. Nu se auzea nicio voce. Niciun pas.

Viaţa continua ca mai înainte. Ceasurile lungi se târau de-a lungul zilei nesfârşite. Masa de prânz pe terasă, chelnerii îmbulzindu-se servili, mesele ocupate de aceleaşi persoane sau de turişti noi, care îi înlocuiseră pe cei vechi, vocile copiilor, domnişoara Clay atrăgându-le atenţia asupra comportamentului. Şi în tot acest răstimp, marchiza aştepta, asculta... Se obligă să mănânce, dar mâncarea avea gust de rumeguş. Prânzul se termină şi ea urcă în cameră; în vreme ce copiii se odihneau, se întinse pe şezlong, în balcon. La ceai, coborâră din nou, dar când fetiţele se duseră pentru a doua oară să se scalde, nu le însoţi. Era puţin răcită, îi spuse ea domnişoarei Clay; nu prea avea chef de baie. Aşa că rămase acolo, pe balcon. Când închise ochii noaptea şi încercă să doarmă, avu senzaţia că mâinilc ei cuprind din nou umerii lui încovoiaţi, îl împing cu putere. Uşurinţa cu care căzuse şi se făcuse nevăzut, o clipă, se afla acolo, şi în următoarea... nimic... Fără să opună rezistenţă, fără să scoată un strigăt...

Ziua îşi încorda privirea spre promontoriu, încercând să vadă siluete mişcându-se printre ferigi – oare cum se numeşte... „cordon de poliţişti"?... Dar stânca lucea sub soarele nemilos şi nimeni nu se plimba printre ferigi. Domnişoara Clay îi sugeră de două ori să coboare în orăşel după cumpărături şi de fiecare dată marchiza găsise o scuză.

— E atâta lume, spuse ea şi atât de cald. Nu cred că e bine pentru copii. În grădină e mai plăcut; pajiştea din spatele hotelului este liniştită şi ferită de soare.

Nu ieşi din hotel. Gândul la plajă îi readucea durerea din stomac şi ameţeala. Nu ieşi nici la plimbare.

— Să-mi treacă guturaiul ăsta nesuferit şi am să vin şi eu, îi spuse ea domnişoarei Clay.

Stătea pe balcon şi răsfoia revistele pe care le citise de zeci de ori. În dimineaţa celei de a treia zi, înainte de *déjeuner,* copiii veniră alergând pe balcon, fluturând morişcuţe de hârtie.

— Uite, *morman,* spuse Hélène, a mea e roşie, iar a lui

Céleste este albastră. O să le punem la castelul de nisip, după ce bem ceaiul.

— De unde le aveți? întrebă marchiza.

— Din piață, răspunse fetița. Domnişoara Clay ne-a dus acolo; n-am mai fost în grădină. A vrut să ridice pozele care trebuiau să fie gata azi.

Pe marchiză o străbătu un fior de groază. Rămase ca paralizată.

— Hai, fugiți, spuse ea, şi pregătiți-vă de *déjeuner.*

Îi auzea pe copii sporovăind cu Miss Clay în baie. Peste câteva clipe veni şi domnişoara Clay. Închise uşa în urma ei. Marchiza se forță să ridice ochii spre guvernantă. Chipul prelung, puțin prostesc al domnişoarei Clay era serios şi preocupat.

— S-a întâmplat un lucru groaznic, spuse ea cu vocea scăzută. Nu vreau să vorbesc în fața copiilor. Sunt sigură că vă veți întrista. E vorba de *Monsieur* Paul.

— *Monsieur* Paul?! spuse marchiza.

Vocea îi era absolut calmă. Glasul trăda exact nota de interes necesară.

— M-am dus la magazin să ridic fotografiile, spuse domnişoara Clay, şi l-am găsit închis. Uşa era încuiată şi obloanele trase. Mi s-a părut ciudat şi am intrat alături, la farmacie, să întreb dacă nu ştiau cumva când vor deschide după ora ceaiului. Mi-au spus că nu vor mai deschide. *Mademoiselle* Paul e prea tulburată: veniseră nişte rude la ea s-o îngrijească. Am întrebat ce se întâmplase şi mi-au răspuns că avusese loc un accident, s-a găsit cadavrul lui *Monsieur* Paul, nişte pescari l-au pescuit la vreo trei mile de coastă; s-a înecat.

Domnişoara Clay se albise în timp ce povestea. Era evident profund tulburată. La vederea ei, marchiza prinse curaj.

— Ce îngrozitor! făcu ea. Ştie cineva ce s-a întâmplat?

— N-am putut să intru în amănunte la *pharmacie* din cauza copiilor, spuse domnişoara Clay, dar cred că l-au găsit ieri. E groaznic de mutilat, cică. Probabil că s-a

lovit de stânci înainte de a cădea în mare. E îngrozitor! Nici nu mă pot gândi! Iar sărmana soră nu ştie ce o să se facă fără el.

Marchiza ridică mâna atenţionând-o să tacă. Copiii intrau în cameră.

Coborâră pe terasă pentru *déjeuner,* iar marchiza mâncă mai bine decât ultimele trei zile. Dintr-un anume motiv îi revenise pofta de mâncare. Dar de ce anume, n-ar fi putut spune. Se întreba dacă motivul era că o parte din povara tainei fusese acum ridicată de pe umerii ei. El murise. Fusese descoperit. Aceste lucruri se cunoşteau. După *déjeuner* îi spuse domnişoarei Clay să-l întrebe pe director dacă ştia ceva despre accident. Miss Clay urma să-i spună că marchiza era foarte întristată şi se interesa în mod special. În timp ce domnişoara Clay coborî, marchiza luă copiii sus.

Deodată sună telefonul. Sunetul de care se temuse. Inima îi stătu locului în piept. Ridică receptorul şi aşteptă. Era directorul. Îi spuse că domnişoara Clay tocmai trecuse pe la el. Era foarte amabil din partea doamnei marchize să se intereseze de acest nefericit accident care se abătuse asupra lui *Monsieur* Paul. Ar fi vorbit despre el chiar ieri când se descoperise cadavrul, dar nu dorise să-şi tulbure clienţii. Moarte prin înecare – nu tocmai plăcut într-o staţiune balneară; strica cheful turiştilor. Da, bineînţeles că poliţia venise imediat la hotel după ce fusese pescuit cadavrul. Se presupune că ar fi căzut de pe stânci. Undeva pe coastă. Se părea că avea pasiunea să fotografieze peisajele marine. Şi bineînţeles, cu handicapul pe care-l avea, putea uşor să alunece. Sora lui îl prevenise deseori să fie atent. O poveste nespus de tristă. Era un om atât de drăguţ. Toţi îl îndrăgeau. Nu avea duşmani. Şi în felul lui era un adevărat artist. *Madame la Marquise* fusese mulţumită de portretele făcute de *Monsieur* Paul pentru dumneaei şi fetiţe? Directorul era încântat că doamna marchiză fusese mulţumită. O să-i comunice acest lucru şi lui *Mademoiselle* Paul, precum şi faptul că *Madame la*

Marquise s-a interesat. Da, desigur va fi nespus de recunoscătoare pentru flori şi pentru condoleanțe. Sărmana femeie, e distrusă! Nu, încă nu se hotărâse ziua înmormântării.

După ce termină de vorbit, marchiza se duse la domnişoara Clay şi-i spuse că trebuie să comande un taxi care să meargă în oraş vreo şapte mile până la magazinele mai mari unde, după câte îşi amintea ea, era o florărie excelentă. Domnişoara Clay urma să comande flori – crini, şi să plătească atât cât vor cere, iar marchiza va scrie o scrisoare de condoleanțe; pe urmă dacă domnişoara Clay va da florile directorului, la întoarcere, el va avea grijă să ajungă la *Mademoiselle* Paul.

Marchiza aşternu câteva rânduri de condoleanțe pe care domnişoara Clay avea să le ataşeze florilor: „Cu cea mai profundă compasiune pentru greaua pierdere suferită". Îi dădu domnişoarei Clay nişte bani, iar guvernanta plecă să găsească un taxi. Mai târziu, marchiza duse copiii la plajă.

— Ți-a trecut guturaiul, *maman*? întrebă Céleste.

— Da, dragă, acum *maman* poate să facă din nou baie.

Intră cu copiii în apa caldă şi primitoare şi începură să se stropească. Mâine vine Edouard, mâine vine cu maşina să-i ia odată de acolo, iar drumul alb şi plin de praf, va spori distanța dintre ea şi hotel. N-o să le mai vadă niciodată, nici promontoriul, nici oraşul, iar vacanța se va estompa treptat, până se va şterge cu totul din minte.

„Când voi muri“, se gândi ea, privind în largul mării, „voi fi pedepsită. Nu-mi fac iluzii. Sunt vinovată că am luat viața cuiva. Când voi muri, Dumnezeu o să mă pedepsească. Până atunci, voi fi o soție fidelă lui Edouard şi o mamă bună pentru Céleste şi Hélène. Am să încerc să fiu o femeie cumsecade de acum încolo. Am să încerc să plătesc pentru ceea ce am făcut purtându-mă frumos cu toți, cu rudele, prietenii, servitorii.".

Dormi bine pentru prima oară după patru zile. Soțul sosi a doua zi dimineață când încă se afla la micul dejun. Fu atât de bucuroasă să-l vadă, încât, sări din pat şi i se aruncă de gât. Marchizul fu mişcat de o asemenea primire.

— Am impresia că până la urmă fetiței mele i-a fost dor de soțul ei, spuse el.

— Dor? Cum să nu-mi fie dor? De-asta ți-am şi telefonat. Doream atât de mult să vii.

— Şi eşti absolut hotărâtă să plecăm după prânz?

— Ah, da, da... Nu mai suport să mai rămân. Am făcut bagajele, mai am doar câteva mărunțişuri de pus în valide.

Marchizul îşi bău cafeaua pe balcon, râse cu copiii, în timp ce ea se îmbrăcă şi-şi adună lucrurile din cameră. Camera care îi aparținuse o lună întreagă deveni din nou golaşă şi lipsită de personalitate. Într-o grabă nebună goli noptiera, polița, măsuța de lângă pat. Era gata. *Femme de chambre* va veni de îndată cu cearşafuri curate ca să schimbe paturile pentru un nou chiriaş. Iar ea, marchiza, nu va mai fi aici.

— Ştii ceva, Edouard, spuse ea, de ce să mai rămânem la *déjeuner*? N-ar fi mai plăcut să mâncăm undeva pe drum? E atât de trist să iei masa într-un hotel după ce ai achitat totul. S-au dat şi bacşişurile, s-a rezolvat totul. Nu suport trecerea asta bruscă la normal.

— Cum vrei, spuse el.

Îi făcuse o asemenea primire, încât era dispus să-i satisfacă orice capriciu. Sărmana fetiță! S-a simțit de-a dreptul singură fără el. Trebuia s-o recompenseze.

Marchiza îşi făcea buzele în fața oglinzii, în baie, când sună telefonul.

— Vrei să răspunzi tu? strigă ea soțului. Probabil că este *concierge*[34] după bagaje.

Marchizul ridică receptorul şi după câteva clipe strigă către soție:

---

[34] Portar (fr.).

— E pentru tine, dragă. O anume *Mademoiselle* Paul care a venit să te vadă şi întreabă dacă poate să-ţi mulţumească pentru flori înainte de a pleca.

Marchiza nu răspunse imediat, iar când intră în cameră, soţul avu impresia că rujul de pe buze îi răpise din frumuseţe. O făcea să pară trasă la faţă, aproape îmbătrânită. Probabil că schimbase nuanţa. Nu-i venea bine.

— Ei, ce-i spun? întrebă el. Cred că nu mai vrei să-ţi baţi capul şi cu ea acum, indiferent cine e. Vrei să cobor eu şi s-o expediez?

Marchiza părea nesigură, tulburată.

— Nu, spuse ea, nu, cred că mai bine mă duc să stau eu de vorbă. Adevărul e că la mijloc e vorba de o tragedie. Ea şi fratele ei ţineau un mic magazin în oraş. Mi-am făcut şi eu cu copiii câteva fotografii acolo. Pe urmă s-a întâmplat ceva groaznic, fratele s-a înecat. Mi s-a părut firesc să-i trimit nişte flori.

— Ce atentă ai fost, spuse el, un gest plin de delicateţe, dar ce-ţi mai trebuie să-ţi baţi capul acum? Doar suntem pe picior de plecare.

— Spune-i atunci că plecăm în câteva clipe.

Marchizul se înoarse din nou la telefon şi după câteva cuvinte, acoperi receptorul cu mâna şi-i şopti soţiei:

— E foarte insistentă. Zice că are nişte fotografii de ale tale şi vrea să ţi le dea personal.

O cuprinse panica. Fotografii? Ce fotografii?

— Dar i-am plătit tot, şopti ea. Nu ştiu ce mai vrea!

Marchizul ridică din umeri.

— Ei, ce-i spun? Am impresia că plânge.

Marchiza se înapoie în sala de baie şi-şi mai puse nişte pudră pe nas,

— Spune-i să urce, dar repetă-i că plecăm în cinci minute. Între timp, tu coboară cu copiii la maşină. Ia-o şi pe domnişoara Clay cu tine. Vreau să stau de vorbă cu femeia între patru ochi.

După plecarea marchizului, privi prin cameră. Nu rămăseseră decât mănuşile şi poşeta. Un ultim efort

după care uşa va fi închisă, *asscenseur*-ul, reverenţa directorului de adio şi libertatea.

Se auzi o bătaie în uşă. Marchiza aştepta lângă intrarea în balcon, cu mâinile împreunate înainte.

— *Entrez*[35], spuse ea,

Mademoiselle Paul deschise uşa. Avea chipul umflat şi răvăşit de plâns, rochia de doliu demodată era lungă, aproape atingea podeaua. Ezită, apoi înaintă smiorcăind, clătinându-se grotesc, ca şi cum fiecare mişcare însemna suferinţă.

— *Madame la Marquise*... începu ea, pe urmă gura i se boţi şi începu să plângă.

— Te rog nu mai plânge, spuse marchiza cu blândeţe; îmi pare tare rău pentru ceea ce s-a întâmplat.

Mademoiselle Paul luă batista şi-şi suflă nasul.

— Atâta aveam şi eu pe lumea asta, spuse ea. Era atât de bun cu mine. Ce-o să mă fac acum? Cum o să trăiesc?

— Nu ai alte rude?

— Sunt oameni săraci, *Madame la Marquise,* Nu au cum să mă ajute. Şi singură nu pot să ţin prăvălia, fără fratele meu. N-am putere. Întotdeauna am avut probleme cu sănătatea,

Marchiza se scotoci în geantă. Scoase o bancnotă de 20000 de franci.

— Ştiu că nu e prea mult, spuse ea, dar poate te ajută cât de cât. Mă tem că soţul meu nu are multe relaţii în această parte a ţării, dar am să-l întreb dacă poate să te îndrume cumva.

Mademoiselle Paul luă banii. Ciudat. Nu mulţumi marchizei.

— Ăştia o să-mi ajungă până la sfârşitul lunii, spuse ea. O să pot plăti cheltuielile de înmormântare.

Deschise geanta. Scoase trei fotografii.

— Mai am şi altele, la fel ca astea, la prăvălie, spuse ea. M-am gândit că poate aţi uitat de ele fiindcă v-aţi

---

[35] Intră (fr.).

hotărât să plecați așa, pe neașteptate. Le-am găsit printre celelalte fotografii și negative ale fratelui, la subsol, unde developa filmele.

Întinse fotografiile marchizei. În clipa în care ochii îi căzură pe ele, înghețǎ. Da, uitase. Sau mai bine spus, habar n-avusese de existența lor. Erau instantaneele luate în ferigi. Nepasătoare, uitând de sine, pe jumătate adormită, cu capul sprijinit de haina lui drept pernă, auzise țăcănitul aparatului, dar astă adăugase puțină picanterie întregii după-amieze. Îi arătase unele poze. Dar nu pe acestea.

Luă fotografiile și le puse în geantă.

— Zici că mai ai și altele? întrebă ea cu vocea lipsită de expresie.

— Da, *Madame la Marquise.*

Se forță să privească-în ochii femeii. Erau încă umflați de plâns, dar lucirea din ei era fără echivoc.

— Și ce vrei de la mine? întrebă marchiza.

Ochii femeii dădură ocol camerei de hotel. Șervețele de hârtie pe jos, diverse flecuștețe aruncate peste tot patul răvășit.

— Mi-am pierdut fratele, sprijinul meu, singura rațiune de a exista. *Madame la Marquise* a avut parte de o vacanță frumoasă și acum se întoarce acasă. Cred că *Madame la Marquise* nu dorește ca soțul sau familia să vadă aceste fotografii?

— Într-adevăr, spuse marchiza, nu doresc nici eu să le văd.

În acest caz, 20.000 de franci reprezintă foarte puțin pentru o vacanță în care *Madame la Marquise* s-a distrat atât de bine.

Marchiza se uită din nou în poșetă. Avea două bancnote de o mie, câteva sute de franci.

— N-am mai mult, spuse ea, i-ai și pe ăștia,

Mademoiselle Paul își mai suflă o dată nasul.

— Cred că ar fi mai bine pentru amândouă dacă am ajunge la o înțelegere de mai lungă durată, spuse ea. Acum că nu mai e fratele meu, viitorul este foarte

nesigur. S-ar putea nici să nu mai vreau să locuiesc într-un loc care are atâtea amintiri triste. Tot timpul mă gândese cum s-a prăpădit fratele meu; cu o după-amiază înainte, s-a dus pe stâncă şi s-a întors foarte abătut. Mi-am dat seama că-l răscolise ceva, dar nu l-am întrebat ce anume. Poate spera să se întâlnească cu o prietenă, iar prietena aceea nu a venit! A doua zi s-a dus din nou şi în aceeaşi noapte nu s-a mai întors acasă. Am anunțat poliția şi peste trei zile s-a descoperit cadavrul. Nu le-am spus nimic de o posibilă sinucidere; au acceptat lucrurile ca atare, un accident. Dar fratele meu era un suflet simțitor, *Madame la Marquise.* Dacă era nefericit, era în stare de orice. Când mă gândesc la toate astea, m-apucă disperarea şi-mi vine să mă duc la poliție să le sugerez că s-a sinucis din cauza unei poveşti de dragoste nefericite. S-ar putea chiar să-i las să scotocească printre lucrurile lui după fotografii.

Înnebunită, marchiza auzi-la uşă paşii soțului.

— Vii, iubito? strigă el, deschizând brusc uşa şi intrând în cameră. Am încărcat bagajele şi copiii nu mai au răbdare.

Îi adresă un bună dimineața lui *Mademoiselle* Paul. Ea se înclină.

— O să-ți las adresa mea spuse marchiza, şi de la Paris şi de la țară. Se căută febril în poşetă după cărțile de vizită. Dă-mi de ştire peste câteva săptămâni

— Poate chiar mai devreme, *Madame la Marquise,* spuse *Mademoiselle* Paul. Dacă plec de aici şi sunt prin apropierea dumneavoastră, vin să-mi prezint umilele omagii dumnevoastră, domnişoarei guvernante şi fetițelor. Am prieteni pe acolo, chiar la Paris. Întotdeauna mi-am dorit să văd Parisul.

Marchiza se întoarse către soțul ei cu un zâmbet exagerat de fermecător.

— I-am spus domnişoarei Paul, că, dacă o pot ajuta cu ceva, să-mi dea oricând de ştire.

— Bineînțeles, spuse soțul. Îmi pare rău de ceea ce

s-a petrecut. Mi-a povestit directorul hotelului.

Mademoiselle Paul făcu din nou o reverență, privind de la el spre marchiză.

— N-aveam pe altcineva în lumea asta, *Monsieur le Marquis,* spuse ea. *Madame la Marquise* ştie ce însemna el pentru mine. Sunt bucuroasă că-i pot scrie doamnei şi că-mi va răspundă; n-am să mă mai simt singură şi părăsită. Viața poate fi foarte aspră pentru o persoană singură. Vă doresc călătorie plăcută, *Madame la Marquise* şi amintiri frumoase din vacanță şi, în primul rând, nicio umbră de regret.

Mademoiselle Paul se înclină din nou, pe urmă se întoarse şi ieşi din cameră şchiopătând.

— Biata femeie, spuse marchizul, ce apariție! Am înțeles de la director că şi fratele ei era infirm.

— Da...

Marchiza îşi închise geanta. Îşi luă mănuşile. Se întinse după ochelarii de soare.

— Ciudat, dar deseori se moşteneşte în familie, spuse marchizul când străbătu coridorul.

Se opri să apese pe butonul de la *asscenseur.*

— Nu l-ai cunoscut pe Richard du Boulany, un vechi prieten de-al meu? Era infirm, aproape cum era, se pare, şi sărmanul fotograf, şi totuşi, o fată absolut normală şi fermecătoare s-a îndrăgostit de el şi s-au căsătorit. S-a născut un fiu care s-a dovedit şi el infirm incurabil, ca şi tatăl său. Cu lucruri de genul ăsta nu poți lupta. E în sânge şi sângele se moşteneşte.

Intrară în *asscenseur*; în urma lor se închiseră uşile.

— Precis nu vrei să te răzgândeşti şi să rămânem aici la prânz? Arați cam palidă. Ştii că ne aşteaptă un drum lung.

— Aş prefera să plecăm.

Aşteptau cu toții în holul hotelului să-şi ia rămas bun – directorul, recepționerul, *concierge, maître d'hôtel.*

— Mai poftiți pe la noi, *Madame la Marquise.* Sunteți întotdeauna aşteptată cu plăcere la noi. A fost o încântare să vă servim. Hotelul va arata altfel după

plecarea dumneavoastră.

„La revedere... la revedere”...

Marchiza se urcă lângă soțul ei, în maşină. Ieşiră din terenurile hotelului. În urmă, se întindeau promontoriul, plaja fierbinte şi marea. În față, drumul drept, spre casă şi siguranță. Siguranță...?

FĂRĂ MOTIV

Mary Farren intră într-o dimineață în jur de unsprezece treizeci în sala de arme, luă revolverul soțului, îl încărcă şi pe urmă îşi trase un glonte în cap. Valetul auzi pocnetul armei din cămară. Ştia că Sir John nu era acasă şi nu urma să se întoarcă până la prânz, şi că nimeni nu avea ce căuta în sala de arme la acea oră.

Porni să cerceteze şi o descoperi pe Lady Farren întinsă pe podea, într-o baltă de sânge. Era moartă. Îngrozit, chemă menajera şi după ce se consultară căzură de acord că mai întâi trebuie să-i telefoneze medicului, pe urmă la poliție şi în cele din urmă lui Sir John care se afla la o întrunire de consiliu. Valetul declară doctorului şi polițiştilor, care sosiră în câteva minute, ce se întâmplase; mesajul lui telefonic fusese acelaşi pentru toți. „Doamna a suferit un accident. Este întinsă în sala de arme cu o rană la cap, provocată de glonte; cred că a murit.” Mesajul care îi fusese adresat lui Sir John conținea alte cuvinte. Sir John era rugat să se înapoieze imediat acasă deoarece doamna avusese un accident. Aşadar, urma ca doctorul să anunțe vestea soțului.

Era un lucru cumplit. Îl cunoştea pe John Farren de ani de zile; şi el şi Mary Farren erau pacienți – nu exista cuplu mai fericit – şi amândoi aşteptau cu nerăbdare primăvara când urma să li se nască un copil. Nu se prevedeau complicații; Mary Farren era o femeie normală, sănătoasă şi încântată de perspectiva de a deveni mamă.

Prin urmare o sinucidere era un lucru ilogic. Pentru că fără discuție fusese sinucidere. Nu se punea nicio îndoială. Mary Farren mâzgălise trei cuvinte pe o bucată

de hârtie pe care o lăsase pe biroul din sala de arme. Cuvintele erau „Iartă-mă, iubitule”.

Arma fusese descărcată şi pusă la locul ei, ca de obicei. Mary Farren luase fără îndoială revolverul, îl încărcase şi se omorâse. Poliția confirmase că moartea fusese provocată de doamna Farren. Cel puțin se bănuia că survenise instantaneu.

Sir John Farren era distrus. În acea jumătate de oră cât stătu de vorbă cu doctorul şi polițiştii, îmbătrâni cu douăzeci de ani. „De ce“, se întreba el mereu, disperat. „Eram atât de fericiți. Ne iubeam; urma să vină şi copilul. Nu avea niciun motiv, vă spun, absolut niciunul.”

Nici polițiştii, nici doctorul n-au putut să-i dea vreun răspuns.

Se îndepliniră formalitățile obişnuite, ancheta oficială, cu verdictul scontat „Sinucidere, fără probă care să ateste starea de spirit a defunctei”.

Sir John Farren vorbi de mai multe ori cu doctorul, dar niciunul dintre ei nu putu ajunge la o concluzie.

— Da, e posibil, spuse doctorul, femeile pot fi temporar tulburate când se află într-o situație ca a ei, dar ai fi observat şi tu nişte semne, ca şi mine. Mi-ai spus că era perfect normală cu o seară înainte, şi la fel şi la micul dejun. Ai idee, o preocupa ceva?

— Absolut nimic, spuse Sir John. Am mâncat împreună dimineața, iar după ce terminam cu întrunirea consiliului urma s-o plimb cu maşina. Era veselă şi absolut fericită.

Starea bună de spirit a doamnei Farren a fost confirmată şi de servitori. Camerista care urcase în dormitor la zece treizeci a găsit-o pe domnia sa verificând scutecele care sosiseră prin colet poştal. Lady Farren, încântată de broderie, i le arătase şi îi spusese că o să le păstreze şi pe cele roz şi pe cele bleu, pentru că nu ştia dacă va fi băiețel sau fetiță.

La ora unsprezece a trecut un comis-voiajor de la o firmă care produce mobile de grădină. Domnia sa îl

primise şi alesese din catalog două scaune de gradină. Valetul ştia şi el de acest fapt, pentru că Lady Farren îi arătase catalogul după ce omul plecase. Valetul venise să se intereseze dacă şoferul urma să primească dispoziții noi, iar doamna spusese:. „Nu, nu ies până după prânz, când Sir John mă va duce la o plimbare cu maşina”, Valetul ieşise din cameră, lăsând-o pe doamna care-şi bea un pahar de lapte. Era ultima persoană care o văzuse pe Lady Farren în viață.

— Deci lucrurile stau aşa, conchise Sir John. Până-n acel moment care s-a fixat aproximativ la unsprezece şi vreo douăzeci de minute, unsprezece treizeci, când s-a împuşcat, Mary şi-a ieşit din minți. Nu există niciun fel de logică. Ceva trebuie să se fi petrecut. Nu mă las până nu voi descoperi. N-o să am odihnă până nu voi afla.

Doctorul îşi dădu toată silința să-l facă să-şi schimbe părerea, dar fără niciun rezultat. Şi el era convins că Mary Farren căzuse pradă brusc unei tulburări mintale datorate situației în care se afla, şi fără să-şi dea seama ce face, îşi pusese capăt zilelor. Dar n-avea rost să mai scormonească lucrurile. Trebuiau lăsate să se decanteze. Numai timpul îl mai putea ajuta pe John Farren să uite.

John Farren nu încercă să găsească uitarea. Se duse la o agenție de detectivi particulari şi stătu de vorba cu un individ pe nume Black, care fusese recomandat de firmă ca o persoană discretă şi de nădejde. Sir John îi povesti totul de-a fir a păr. Black era un scoțian şiret. Nu vorbea prea mult; în schimb asculta. Părerea lui personală era că doctorul avea dreptate, adică o tulburare bruscă mentală datorată graviditătii provocase sinuciderea. Cu toate acestea, îşi începu investigația cu conştiinciozitate, se duse la țară şi chestionă personalul casei. Le puse multe întrebări în plus față de cei de la poliție, stătu de vorbă cu doctorul, verifică corespondența sosită în ultimele săptămâni pe numele doamnei Farren, se interesă de apelurile telefonice şi întâlnirile cu prietenii apropiați şi cu toate

acestea îi era imposibil să dea vreun răspuns, clientului său.

Singura soluție evidentă care-i răsărise în mintea lui exersată – că Lady Farren aştepta un copil de la un amant – cădea. Verificări şi paraverificări excluseseră această posibilitate. Soțul şi soția formau un cuplu devotat şi nu se despărțiseră niciodată în cei trei ani de când se căsătoriseră. Toți servitorii vorbeau cât de ataşați erau unul față de celălalt. Nu existau griji băneşti. Cu toată viclenia lui, Black nu dăduse de urma nici unei infidelități, din partea lui Sir John. Servitorii, prietenii, vecinii vorbeau toți de înalta sa integritate morală. Prin urmare soția lui nu se împuşcase din cauza unei greşeli a soțului care fusese scoasă la lumină.

O vreme Black fu descumpănit. Dar nu învins. În clipa în care se apuca de un caz, îi plăcea să-l vadă dus la bun sfârşit şi cu toate că era un om dur, simțea parcă o strângere de inimă când se gândea la chinul lui Sir John.

— Ştiți, domnule, îi spuse el, în cazurile de acest gen, deseori trebuie să cercetăm înapoi pe firul vieții persoanei în chestiune, chiar mai înainte de trecutul apropiat. Cu permisiunea dumneavoastră, am investigat centimetru cu centimetru biroul soției dumneavoastră, am verificat hârtiile şi toată corespondența, dar n-am găsit nimic care să-mi ofere cea mai măruntă explicație pentru starea dumneaei de spirit, dacă de acolo s-a tras totul. Mi-ați spus că ați întâlnit-o pe Lady Farren – domnişoara Marsh cum se numea atunci – într-o excursie în Elveția, Dumneaei locuia cu o mătuşă invalidă, domnişoara Marsh, care a crescut-o pentru că părinții ei decedaseră.

— Aşa este, spuse Sir John.

— Locuiau în Sierre şi în Lausanne, şi le-ați întâlnit pe amândouă domnişoarele Marsh în casa unui prieten comun din Sierra. V-ați împrietenit cu tânăra Marsh şi spre sfârşitul concediului v-ați îndrăgostit de ea şi ea de dumneavoastră, şi ați cerut-o în căsătorie.

— Da.

— Domnişoara Marsh, mătuşa, n-a avut nimic de obiectat; de fapt, a fost chiar încântată. Ați făcut aranjamentele necesare să primească o alocație suficienta pentru a acoperi cheltuielile unei dame de companie care urma s-o înlocuiască pe nepoată, iar în câteva luni sau cam aşa ceva, v-ați căsătorit la Lausanne.

— Din nou aveți dreptate.

— Şi nu s-a pus problema ca mătuşa să vină să locuiască împreună cu domnişoara în Anglia?

— Nu, spuse Sir John. Mary a ținut mult să vină – era foarte ataşată de mătuşă – dar doamna a refuzat. Trăise atât de mult în Elveția, încât nu se mai simțea în stare să facă față climei sau mâncărurilor englezeşti. Am trecut de două ori s-o vedem de când ne-am căsătorit.

Black îl întrebă pe Sir John dacă mai auzise de mătuşa soției de când se petrecuse tragedia. Da. Îi scrisese, bineînțeles, imediat iar doamna citise şi în ziar anunțul. Era îngrozită. Nu putea motiva în niciun fel sinuciderea lui Mary. Primise la Sierre cu câteva zile înainte de nenorocire o scrisoare datată cu o săptămână în urmă din care reieşea cât e de fericită, şi cu câtă încântare aştepta sosirea pe lume a copilului. Domnişoara Marsh îi trimisese înapoi scrisoarea lui Sir John, ca s-o citească şi el. Iar Sir John i-o dădu lui Black.

— Înțeleg, spuse Black, că cele două doamne, când le-ați întâlnit acum trei ani, duceau o existență foarte liniştită.

— Locuiau într-o vilă mică, spuse Sir John, şi cam de două ori pe an se duceau la Lausanne şi trăgeau la o pensiune. Doamna în vârstă avea probleme cu plămânii, dar nu atât de grave încât să fie nevoie de sanatoriu. Mary era o nepoată cât se poate de devotată. De fapt, acesta a fost unul dintre primele lucruri care m-au atras la ea – firea blândă şi bunătatea cu care se purta cu mătuşa – ştiți că oamenii mai în vârstă, semi-invalizi,

sunt uneori mai arţâgoşi şi dumneaei nu era o excepţie.

— Prin urmare, tânăra domnişoară Marsh nu prea ieşea mult în lume? Nu prea avea mulţi prieteni de vârsta dumneaei, am impresia?

— Cred că nu. Totuşi lucrul acesta n-o afecta. Avea o fire tare bună.

Şi acesta a fost genul de viaţă pe care a dus-o de când era copil?

— Da. Domnişoara Marsh eră singura rudă a lui Mary. A adoptat-o când i-au murit părinţii. Pe vremea aceea Mary era o fetiţă.

— Şi când v-aţi căsătorit, câţi ani avea soţia dumneavoastră?

— Treizeci şi unu.

— N-a existat o logodnă anterioară sau o altă poveste de dragoste?

— Absolut niciuna. Chiar o necăjeam pe Mary pe acest subiect. Spunea că niciodată n-a remarcat vreo persoană care să o facă să tresară. Iar mătuşa susţinea acelaşi lucru. „Rareori mai găseşti fiinţe atât de pure ca Mary. Are cel mai drăgălaş chip din lume şi nu-şi dă seama, firea cea mai blândă şi nici de asta nu e conştientă. Eşti un bărbat foarte norocos.“ Şi chiar am fost.

Sir John rămase cu privirea pe Black, în ochi cu o asemenea suferinţă cumplită, încât scoţianul cel dur îşi continuă chestionarea cu greu.

— Prin urmare dragostea era împărtăşită, spuse el.

Sunteţi absolut convins că nu se urmărea în niciun fel titlul sau poziţia ce le deţineţi? Adică, mătuşa n-ar fi putut spune nepoatei că ar fi fost păcat să scape ocazia de a pune mâna pe un om ca dumneavoastră. La urma urmelor, doamnelor le mai trec prin cap asemenea lucruri.

Sir John scutură din cap.

— Domnişoara Marsh poate că m-a apreciat ca o partidă buna, nu ştiu, răspunse el, dar sunt convins că Mary nu s-a gândit la aşa ceva. Chiar de la început eu

am fost cel care a căutat-o. Dacă Mary ar fi vânat un soț ar fi lăsat să se vadă de la prima noastră întâlnire: Şi ştiți şi dumneavoastră ce viclene pot fi femeile. Prietena la a cărei casă le-am întâlnit pe domnişoarele Marsh m-ar fi avertizat că aveam de a face cu o fată trecută de treizeci de ani, în căutare de soț. Dar nu mi-a spus aşa ceva. În schimb, mi-a prezentat-o: „Te rog să faci cunoştință cu cea mai adorabilă fată la care ținem cu toții şi pentru care ne pare rău că duce o viață atât de retrasă.

— Totuşi nu vi s-a părut o însingurată?

— Deloc. Părea absolut mulțumită de situație.

Black îi dădu înapoi lui Sir John scrisoarea mătuşei.

— Mai doriți să continui investigația, spuse el. Nu credeți că ar fi mai simplu să adoptați odată pentru totdeauna ideea, avansată de doctor, că Lady Farren a suferit un şoc care i-a afectat rațiunea şi a determinat-o să-şi pună capăt zilelor?

— Nu, spuse Sir John, sunt convins că undeva se află cheia acestei tragedii, şi n-am să mă dau bătut până n-o descopăr. Sau mai bine spus, s-o descoperiți dumneavoastră. De aceea v-am angajat.

Black se ridică de pe scaun.

— Prea bine, spuse el, dacă asta doriți, voi continua.

— Şi ce aveți de gând să f aceți? întrebă Sir John,

— Mâine zbor în Elveția,

*

Black înmână cartea de vizită la Vila Bon Repas din Sierre şi fu poftit într-un salonaş al cărui balcon dădea spre o privelişte minunată dincolo de valea Rinului.

O femeie, după bănuielile lui, însoțitoarea domnişoarei Marsh, îl conduse prin salonaş spre balcon. Black apucă să vadă mobila frumoasă, de bun gust, fără ostentație – o cameră tipică de fată bătrână englezoaică stabilită în străinătate, şi care nu arunca cu banii în dreapta şi-n stânga. Pe poliță era o fotografie recentă, mare a Lady-ei Farren, o copie după cea aflată în biroul

lui Sir John. Pe birou se afla o altă fotografie tot a Lady-ei Farren, după câte îşi dădea seama, luată pe la douăzeci de ani. O fată drăgălaşă, sfioasă, cu părul ceva mai lung decât în portretul mai recent.

Black se duse pe balcon la doamna vârstnică aşezată pe un scaun cu rotile, şi se prezentă drept un prieten de-al lui Sir John Farren. Domnişoara Marsh avea păr alb, ochi albaştri şi o gură fermă. După felul în care i se adresa însoțitoarei, care dispăru imediat, Black trase concluzia că era aspră cu cei care o slujeau. Cu toate acestea, păru încântată să-l vadă pe Black şi se interesă imediat, cu multă atenție, de Sir John şi dori să afle dacă se făcuse cât de cât lumină în tragedia ce o trăiau.

— Din păcate, niciuna, răspunse Black. De fapt, am venit aici să vă întreb ce ştiți dumneavoastră în această problemă. Ați cunoscut-o pe Ladv Farren mai bine decât oricare dintre noi, chiar şi soțul dumneaei, Sir John consideră că ne-ați putea sugera ceva.

Domnişoara Marsh păru surprinsă.

— Dar eu i-am scris lui Sir John că sunt de-a dreptul îngrozită şi răvăşită, spuse ea. Chiar am inclus în plic şi ultima scrisoare de la Mary. Nu v-a spus?

— Ba da. Am văzut scrisoarea. Mai aveți cumva şi altele?

— Am păstrat toate scrisorile de la ea. Mi-a scris regulat, săptămânal, după ce s-a căsătorit. Dacă Sir John doreşte să i le trimit, cu dragă inimă. Nu există niciuna din care să nu răzbată afecțiunea pentru el, mândria şi încinitarea pentru noua locuință. Regreta că nu mă pot deplasa să-i fac *o* vizită. Vedeți însă că sunt invalidă.

„Ba arătați chiar zdravănă”, îi trecu lui Black prin minte „dar poate că n-ai vrut să te duci.”

— Înțeleg că erați foarte apropiată de nepoată? spuse el.

— Țineam mult la Mary şi vreau să cred că şi ea avea aceleaşi sentimente față de mine, sună răspunsul prompt. Dumnezeu mi-e martor că uneori sunt tare

țâfnoasă, dar Mary trecea întotdeauna cu vederea. Era o fată admirabilă.

— V-a părut rău când v-a părăsit?

— Bineînțeles. I-am simțit grozav lipsa şi încă i-o simt. Dar categoric că pe primul plan a stat fericirea ei.

— Sir John mi-a spus că v-a alocat o sumă care să acopere costul prezentei însoțitoare a dumneavoastră.

— Da. A fost un gest plin de generozitate. Nu ştiți, o să continue?

Vocea avea o inflexiune stridentă. Black conchise că părerea lui despre domnişoară Marsh ca o persoană care aprecia banii era corectă.

— Sir John n-a spus nimic. Dar sunt sigur că dacă ar fi avut alte gânduri, ați fi auzit până acum de la avocații dumnealui, spuse Black.

Black se uită la mâinile domnişoarei Marsh. Băteau nervos darabana pe brațele scaunului cu rotile.

— Nu există nimic în trecutul nepoatei care să explice sinuciderea? întrebă el.

Domnişoara Marsh tresări.

— Ce naiba vreți să spuneți?

— N-a existat nici o altă logodnă, nicio poveste de dragoste eşuată?

Doamne iartă-mă, nici vorbă!

Ciudat. Părea că felul în care fusese reformulată întrebarea o liniştise.

— Sir John a fost singura iubire a lui Mary. Ducea, după câte ştiți, o viață destul de retrasă alături de mine. Nu prea erau mulți tineri prin împrejurimi. Chiar la Lausanne, niciodată n-a dat impresia că şi-ar fi căutat oameni de vârsta ei. Şi asta nu pentru că ar fi fost teribil de sfioasă sau rezervată. Doar retrasă.

— Dar colegii?

— Cât a fost mică, a învățat cu mine. Când a mai crescut, a urmat câteva trimestre în Lausanne, dar numai la zi; locuiam la o pensiune în apropiere. Mi-aduc aminte că au mai venit la ceai vreo două fetițe. Dar nicio prietenă în mod special.

— Aveți vreo fotografie de-a dumneaei la vârsta aceea?

— Da. Mai multe. Trebuie să fie: undeva într-un album. Doriți să le vedeți?

— Da, dacă se poate. Sir John mi-a arătat câteva, dar am impresia că nu avea niciuna dinainte de căsătorie.

Domnişoara Marsh îi indică biroul din salonul din spate şi îi spuse să deschidă al doilea sertar şi să-i aducă albumul. Black se execută, iar mătuşa îşi puse ochelarii şi deschise albumul; Black se aşeză pe un scaun, alături. Dădură paginile la întâmplare. Erau multe instantanee, însă niciunul mai interesant. Lady Farren singură. Domnişoara Marsh singură... Lady Farren şi domnişoara Marsh în grup cu alte persoane. Instantanee ale vilei, instantanee din Lausanne. Black răsfoia albumul. Nu exista niciun indiciu.

— Asta e tot? întrebă el.

— Din păcate, da, răspunse domnişoara Marsh. Era o fată tare drăguță, nu-i aşa? Ochii aceia căprui şi plini de căldură. Ce lucru îngrozitor... Bietul Sir John.

— Am observat că nu aveți nicio poză de a dumneaei din copilărie. Abia de la cincisprezece ani încolo.

Urmă o pauză, pe urmă domnişoara Marsh răspunse:

— Nu... nu cred că pe vremea aceea aveam aparat de fotografiat...

Black poseda un auz versat. Îi era simplu să sesizeze o notă falsă. Iar domnişoara Marsh mințea în legătură cu ceva. Dar cu ce anume?

— Păcat, spuse, el, întotdeauna mi s-a părut interesant să urmăreşti cum-au evoluat trăsăturile unui copil. Şi eu sunt căsătorit. Soția mea şi cu mine n-am da pentru nimic în lume fotografiile copiilor.

— Da, ce prostie din partea mea, nu? spuse domnişoara Marsh. Puse albumul.pe masa din față.

— Bănuiesc că aveți totuşi obişnuitele tablouri făcute la atelier?

— Nu, răspunse domnişoara Marsh, sau dacă le-am avut vreodată, probabil că le-am pierdut. Când m-am mutat, înțelegeți. Locuim aici doar de când Mary avea

cincisprezece ani. Înainte am stat în Lausanne.

— Şi pe Mary, după câte spunea Sir John, aţi adoptat-o când avea cinci ani?

— Da. Cred că avea vreo cinci anişori.

Din nou glasul îi fu străbătut de o uşoară ezitare, o anume inflexiune.

— Aveţi cumva vreo fotografie a părinţilor lui Lady Farren?

— Nu.

— Cu toate acestea, înţeleg că tatăl dumneaei era singurul dumneavoastră frate?

— Da. Singurul meu frate.

— Ce v-a determinat s-o adoptaţi pe Lady Farren când era copil?

— Maică-sa murise, iar fratele meu nu ştia cum s-o crească. A fost un copil delicat. Amândoi am considerat că era soluţia cea mai potrivită.

— Fără îndoială că fratele dumneavoastră v-a alocat o sumă pentru creşterea şi educaţia copilului?

— Bineînţeles. Altfel nu m-aş fi descurcat.

În clipa următoare, domnişoara Marsh făcu o greşeală. Dacă n-ar fi fost această mică greşeală, Black ar fi abandonat cazul.

— Puneţi nişte întrebări de-a dreptul ieşite din comun, atât de vagi sunt, domnule Black, spuse domnişoara Marsh chicotind. Nu văd la ce v-ar putea ajuta faptul că tatăl lui Mary îmi alocase o sumă de bani. Dumneavoastră vreţi să aflaţi, ca şi soţul ei, şi ca şi mine, de ce s-a sinucis biata Mary.

— Mă interesează orice lucru, cât de îndepărtat, care are legătură cu trecutul Lady-ei Ferren, răspunse Black. Înţelegeţi că Sir John m-a angajat cu acest scop. Poate că a venit momentul să vă explic că nu sunt un prieten de-al dumnealui, ci detectiv particular.

Domnişoara Marsh se făcu pământie la chip. Părea răvăşită. Brusc se transformă într-o bătrână înspăimântată.

— Şi ce-aţi venit să aflaţi? întrebă ea.

— Totul, răspunse Black.

Există o teorie dragă scoţianului şi pe care o expusese adesea directorului agenţiei pentru care lucra, cum că sunt puţini oameni în această lume care să nu aibă ceva de ascuns. Îi fusese dat de nenumărate ori să vadă bărbaţi şi femei în boxa martorilor supuşi unui interogatoriu încrucişat şi cu toţii se aflaseră sub imperiul fricii; nu din cauza întrebărilor care li se puneau şi la care erau nevoiţi să răspundă în ipoteza că ar putea astfel să arunce lumină asupra cazului; ci pentru că răspunzând la întrebări ar putea, dintr-o scăpare, printr-o vorbă necugetată, să dea la iveală o taină personală care să-i discrediteze. Black era sigur că domnişoara Marsh se găsea acum în această situaţie. Era posibil să nu ştie nimic de sinucidere sau de motivul ei. Însă resimţea vinovăţia unui lucru pe care încercase să-l ascundă de mult timp.

— Dacă Sir John a aflat de alocaţie şi consideră că în toţi aceşti ani am jefuit-o pe Mary, ar fi putut să aibă decenţa să-mi spună personal acest lucru, nu să angajeze un detectiv.

„Aha, deci am pornit-o!“ se gândi Black. „Oferă-i cucoanei frânghie suficientă, că imediat îşi pune laţul de gât.”

— Sir John n-a pomenit cuvântul jaf, rosti Black. S-a gândit doar că împrejurările au fost destul de ciudate.

Black îşi asuma un risc, însă avea sentimentul că rezultatul îl va răsplăti.

— Bineînţeles că erau ciudate, spuse domnişoara Marsh. Am încercat să fac tot ceea ce mi-a stat în putinţă, şi cred că am şi făcut. Vă jur, domnule Black, că am folosit foarte puţini bani pentru mine; cea mai mare parte s-au dus pe întreţinerea lui Mary, conform înţelegerii cu tatăl copilului. Când Mary s-a căsătorit, şi întâmplarea a făcut să ia un soţ cu posibilităţi, mă rog, am considerat că nu fac niciun rău dacă păstrez pentru mine capitalul. Sir John era bogat, iar Mary nu i-ar fi simţit lipsa.

— Înțeleg că Lady Farren nu avea cunoştință de ce se întâmpla?

— Nimic, spuse domnişoara Marsh. N-au interesat-o niciodată problemele financiare şi se credea complet dependentă de mine. Nu credeți că Sir John are de gând să-mi intenteze proces, domnule Black? Dacă va câştiga procesul, ceea ce e posibil, rămân pe drumuri.

Black îşi frecă bărbia simulând că meditează asupra problemei.

— Nu cred că Sir John are asemenea intenții, domnişoară Marsh, spuse el. Insă ar dori să ştie exact ceea ce s-a întâmplat.

Domnişoara Marsh se cufundă în scaunul cu rotile. Nu mai stătea dreaptă şi bățoasă; arăta acum ca o băbuță obosită.

— Acum că Mary nu mai este nu mai poate să-i facă rău – am să vă spun, Adevărul este, domnule Black, că nici nu era nepoata mea. Mi s-a plătit o sumă mare de bani ca să am grijă de ea. La majorat, banii ar fi trebuit să-i revină ei, însă i-am păstrat eu. Între timp, tatăl lui Mary, cu care semnasem contractul, a murit. Aici, în Elveția, nu cunoştea nimeni nimic. N-a fost nicio problemă să nu se afle. Am fost convinsă că nu fac niciun rău.

„Întotdeauna se întâmplă aşa“, se gândi Black. „În calea oamenilor se iveşte tentația şi ei îi cad pradă. Întotdeauna *sunt convinşi* că nu fac niciun rău.

— Înțeleg. Ei, domnişoară Marsh, nu vreau să intru în amănunte ce ați făcut sau cum, ați cheltuit banii meniți doamnei Farren. Pe mine mă interesează altceva. Dacă nu era nepoata dumneavoastră, cine era?

— Era unica fiica a unui domn, Henry Warner. Atâta cunosc. Nu mi-a dat niciodată adresa, nici măcar nu ştiu unde locuia. Singurul lucru de care aveam cunoştință a fost adresa băncii, sucursala ei din Londra; de la acea adresă mi-au sosit 4 cecuri. După ce am luat-o pe Mary în grijă, domnul Warner a plecat în Canada unde a murit după cinci ani. Banca m-a

informat de acest lucru şi cum nu am mai primit nici o altă scrisoare de atunci, am considerat că nu e niciun pericol să… fac ceea ce am făcut cu banii.

Black îşi notă numele Henry Warner, iar domnişoara Marsh îi dădu adresa băncii.

— Domnul Warner v-a fost prieten? întrebă el.

— A, nu. L-am văzut doar de două ori. Prima oară când am răspuns la cutia poştală pentru anunțul în legătură cu o persoană care să îngrijească pe timp nelimitat o fetiță delicată. Pe atunci eram foarte săracă şi tocmai îmi pierdusem postul de guvernantă la o familie de englezi care se întorceau în Anglia. N-am vrut să mă angajez într-o şcoală, aşa că anunțul a picat ca o mană cerească pentru mine, mai ales că suma oferită de către tată pentru îngrijirea fetiței era foarte generoasă. Mi-am dat seama că voi putea trăi aşa cum, sinceră să fiu, nu mai trăisem până atunci. Nu cred că-mi puteți reproşa ceva.

Îi revenise ceva din vechea încredere în sine. Îl privi pe Black aspru.

— Nu vă reproşez nimic, spuse el. Mai povestiți-mi de Henry Warner.

— Nu prea am multe de spus. Mi-a pus puține întrebări despre mine şi situația mea. Singurul lucru asupra căruia a insistat a fost că dorea ca Mary să rămână cu mine definitiv; n-avea de gând s-o mai ia înapoi sau să întrețină corespondență cu ea. Mi-a spus că intenționa să plece în Canada şi să întrerupă toate vechile relații. Mi-a dat mână liberă să-i cresc fiica aşa cum consideram de cuviință. Cu alte cuvinte, s-a spălat pe mâini…

— Un client cam lipsit de omenie, sugeră Black,

— Nu chiar lipsit de omenie, răspunse domnişoara Marsh. Părea agitat şi ros de griji. Ca şi cum răspunderea creşterii copilului îl depăşea. ’După toate aparențele, soția îi murise. Pe urmă l-am întrebat de ce anume suferea fetița, pentru că nu prea mă pricepeam să dau îngrijiri şi nici nu-mi surâdea ideea să am în grijă

un copil bolnav. Mi-a explicat că nu era delicată din punct de vedere fizic, ci că asistase la un accident de tren îngrozitor cu câteva luni în urmă, iar şocul îi provocase o pierdere a memoriei. Altfel era perfect normală, perfect sănătoasă. Numai că nu îşi amintea absolut nimic din perioada premergătoare şocului. Nu ştia nici măcar că dumnealui era tatăl ei. Pentru acest motiv, mi-a explicat, dorea să înceapă o viață nouă, într-o altă țară.

Black făcu o serie de însemnări, în fine, cazul începuse să lase să se întrevadă nişte posibilități.

— Prin urmare ați fost de acord să vă asumați riscul unui copil... care a suferit un şoc mental... timp de o viață? întrebă el...

N-avusese intenția să fie cinic, însă domnişoara Marsh o lua ca-o înțepătură. Se îmbujoră toată.

— Sunt deprinsă să predau şi sunt deprinsă cu copiii, spuse ea. În plus, țin la independență. Am acceptat oferta domnului Warner, cu condiția ca fetița să mă îndrăgească şi eu s-o îndrăgesc la rândul meu. La a doua întrevedere a adus-o şi pe Mary. Era un copil care ți se lipea de suflet dintr-o dată. Chipul acela micuț, ochii mari şi purtarea blândă şi delicată. Părea absolut normală, dar nedezvoltată pentru vârsta ei. Am stat de vorbă cu ea, am întrebat-o dacă i-ar face plăcere să vină să locuiască cu mine şi mi-a răspuns afirmativ; şi-a pus mâna într-a mea cu multă încredere. Am acceptat oferta domnului Warner şi am încheiat afacerea. Mi-a lăsat-o pe Mary chiar în acea seară şi de atunci niciuna dintre noi nu l-a mai revăzut. A fost simplu să-i spun fetiței că este nepoata mea pentru că nu-şi mai amintea nimic din trecut. A ascultat cu sfințenie tot ceea ce am vrut să-i povestesc despre ea. Totul a mers strună.

— Şi din ziua aceea nu şi-a mai recăpătat niciodată memoria, domnişoară Marsh?

— Niciodată. Pentru ea, viața a început când tatăl eî mi-a predat-o la hotelul din Lausanne; de fapt şi pentru mine a început tot în aceeaşi zi. Şi dacă mi-ar fi fost

nepoată adevărată nu cred că aş fi putut s-o iubesc mai mult.

Black se uită peste însemnări şi le vârî în buzunar.

— Prin urmare, în afară de faptul că era fiica unui anume domn Henry Warner, n-aţi cunoscut nimic în legătură cu familia ei? întrebă el.

— Nimic, răspunse domnişoara Marsh.

— O simplă fetiţă de cinci ani care şi-a pierdut memoria.

— Cincisprezece, îl corectă domnişoara Marsh.

— Cum adică cincisprezece? făcu Black,

Domnişoara Marsh se îmbujoră iar.

— Am uitat, spuse ea; v-am indus în eroare azi după-amiază. Lui Mary i-am spus întotdeauna, ca de altfel tuturor, că mi-am adoptat nepoata la vârsta de cinci ani. Ne era şi mie şi lui Mary mai uşor pentru că ea nu mai ţinea minte nimic din viaţa anterioară. De fapt, chiar avea cincisprezece ani. Acum înţelegeţi de ce nu am nicio fotografie a lui Mary din copilărie.

— A, da, spuse Black. Trebuie să vă mulţumesc, domnişoară Marsh, pentru ajutorul dat. Nu cred că Sir John va pune vreo întrebare în legătură cu banii, iar pentru moment cel puţin, voi păstra tot ceea ce mi-aţi povestit strict confidenţial. Trebuie să aflu acum unde a locuit Lady Farren – Mary Warner – cincisprezece ani din viaţa ei.

Domnişoara Marsh îşi sună însoţitoarea ca să-l conducă pe domnul Black. Încă nu-şi recăpătase toată morga.

— Un singur lucru m-a intrigat întotdeauna, spuse ea. Am sentimentul că tatăl ei, Henry Warner, nu mi-a spus adevărul. Mary n-a arătat niciodată că ar fi înspăimântată de trenuri. Şi deşi m-am mai interesat şi eu ici şi colo, n-am aflat de niciun accident de tren în Anglia, sau măcar în altă parte, în lunile dinaintea venirii lui Mary la mine.

*

Black se întoarse la Londra, dar nu luă legătura cu Sir John Farren pentru că socoti că cel mai bine era să aştepte până avea să-i comunice nişte veşti mai clare. I se părea că nu e necesar să dea la iveală adevărul despre domnişoara Marsh şi adoptare. N-ar fi făcut decât să-l tulbure şi mai mult pe Sir John şi oricum, era puţin probabil ca acest fapt scos dintr-o dată la lumină să-i fi împins soţia la sinucidere. O posibilitate mai contrariantă era că Lady Farren primise un şoc, capabil să sfâşie într-o clipă vălul ce-i împresurase timp de nouăsprezece ani memoria. Iar Black avea sarcina să descopere natura acestui şoc.

Primul lucru pe care l-a făcut la Londra a fost să meargă la sucursala băncii unde-şi ţinuse contul Henry Warner. Avu o întrevedere cu directorul şi-i explică misiunea. Se părea că Henry Warner plecase într-adevăr în Canada, se recăsătorise şi ulterior murise. Văduva scrisese cerând să fie închis contul din Anglia. Directorul nu avea cunoştinţă dacă Henry Warner mai lăsase în urma sa o a doua familie în Canada şi nici nu cunoştea adresa văduvei. Prima soţie a lui Henry Warner murise cu mulţi ani în urmă. Da, directorul ştia de fiica din întâia căsătorie. Fusese adoptată de o domnişoară Marsh din Elveţia – Domnişoarei Marsh îi fuseseră achitate cecurile, iar când Henry Warner se căsătorise a doua oară, ele încetaseră. Singura informaţie pozitivă pe care putuse s-o dea directorul băncii lui Black şi care ar fi constituit cât de cât un ajutor a fost vechea adresă a lui Warner. Şi singura informaţie pe care Henry Warner n-o dăduse precis domnişoarei Marsh consta în faptul că profesiunea lui era legată de biserică şi că la vremea când ea îi adoptase fiica era vicarul bisericii All Saints, în parohia Long Common, Hampshire.

Black călători până la Hampshire, cu un plăcut sentiment de anticipare. Era întotdeauna încântat când firele începeau să se descâlcească. Îi aminteau de zilele copilăriei când se juca de-a v-aţi ascunselea. Îşi alesese

meseria de detectiv (şi niciodată nu regretase) în primul rând pentru că îl fascina misterul.

Era încredinţat că trebuie să fie nepărtinitor în acest caz, însă îi era greu să nu şi-l închipuie pe reverendul Henry Warner ca personajul negativ al acestei poveşti, înstrăinarea unei fiice bolnave mental pe mâinile unei necunoscute din străinătate, ca după aceea să întrerupă orice legătură cu ea şi să plece în Canada părea un lucru de o cruzime ieşită din comun pentru un cleric. Black intuia un scandal, şi dacă după nouăsprezece ani zvonul încă mai plutea în Long Common, nu îi era greu să afle ce soi de scandal fusese.

Merse la birtul local şi se dădu drept scriitor interesat de bisericile vechi din Hampshire, şi sub acelaşi pretext scrise un bilet politicos actualului deţinător al parohiei, rugându-l să-l primească. Dorinţa îi fu satisfăcută, iar vicarul, un tânăr plin de entuziasm în ale arhitecturii, îi arătă fiecare colţişor al bisericii de la naos până la clopotniţă, cu o mare bogăţie de detalii despre sculptura secolului al XV-lea. Black ascultă politicos, îşi ascunse ignoranţa şi în cele din urmă îl făcu pe vicar să vorbească despre predecesorii lui. Din nefericire, actualul vicar se afla la Long Common doar de şase ani şi nu ştia multe despre Warner, care fusese urmat de cineva care se mutase la Hull, dar Warner deţinuse parohia timp de doisprezece ani, iar soţia lui era îngropată în cimitirul parohiei. Black vizită mormântul şi se uită la piatra funerară. „Emily Mary, iubita soţie a lui Henry Warner care şi-a aflat odihna binemeritată în braţele lui Isus.” Observă şi data. Fiica lor, Mary, avea pe atunci zece ani.

— Da, spuse actualul vicar, auzise că Warner renunţase la parohie în mare grabă şi plecase în Dominioane, probabil Canada, Unii oameni din sat îl mai ţineau minte, mai ales cei vârstnici. Era posibil ca grădinarul lui să şi-l amintească cel mai bine. Fusese treizeci de ani grădinarul parohiei. Dar după câte ştia el, vicarul Warner nu fusese nici istoric, nici colecţionar; nu

făcuse nicio muncă de cercetare la biserică. Dacă domnul Black ar dori să vină la parohie avea multe cărți interesante cu privire la Long Common.

Domnul Black se scuză. Aflase tot ce-şi dorise de la actualul paroh. Simțea că o seară petrecută la birtul local unde trăsese, se va dovedi mai profitabilă, şi chiar aşa a fost. N-a mai aflat nimic despre sculptura secolului al XV-lea, în schimb a aflat o mulțime despre reverendul Henry Warner.

Vicarul fusese respectat în parohie, dar niciodată îndrăgit cu adevărat, din cauza vederilor lui rigide şi a intoleranței lui. Nu era genul de om la care să apeleze membrii parohiei când dădeau de necaz; era mai degrabă înclinat să condamne decât să consoleze. Nu intra niciodată la birt, nu se amesteca niciodată cu cei de rând. Se ştie că era înstărit şi nu depindea de salariul lui. Îi plăcea să fie invitat la cele câteva case importante din vecinătate pentru că ținea mult la ierarhia socială; dar nici acolo, nu fusese prea popular.

Pe scurt, reverendul Henry Warner fusese snob, intolerant şi îngust, trei caracteristici neplăcute pentru un vicar. Soția lui, dimpotrivă, fusese îndrăgită mult de toată lumea; iar când răposase, în urma unei operații de cancer, o regretaseră toți. Fusese o doamnă extrem de blajină,cCu multă înțelegere față de alții, nespus de bună la suflet, iar fetița îi semăna.

Copilul fusese afectat serios de moartea mamei? Nu-şi mai amintea nimeni. Posibil nu. Fusese dată la o şcoală şi venea acasă numai de sărbători. Câțiva şi-o mai aminteau cum mergea cu bicicleta, un năpârstoc drăgălaş şi prietenos. Grădinarul şi soția lucraseră amândoi pentru reverendul Henry Warner, acelaşi grădinar care se afla şi azi la parohie. Bătrânul Harris. Nu, nu mai venea la cârciumă seara. Nu punea gura pe băutură. Locuia într-una din căsuțele de lângă biserică. Nu, soția lui murise. Stătea împreună cu o fiică măritată. Îl pasionau trandafirii şi câştiga în fiecare an premii la expoziția locală.

Black îşi termină halba şi plecă. Era încă devreme, Renunţă la rolul de scriitor interesat de vechile biserici din Hampshire şi îl adoptă pe cel de colecţionar de trandafiri de Hampshire. Îl găsi pe bătrânul Harris în faţa casei cu pipa în gură. Lângă gard avea tufişuri de trandafiri. Black se opri să-i admire. Se înfiripă conversaţia. Îi trebui mai bine de o oră să-l îndrepte pe Harris de la subiectul trandafirilor spre cel al foştilor vicari, şi de la foştii vicari la Warner, de la Warner la doamna Warner, de la doamna Warner la Mary Warner, dar cu toate că imaginea începea să se contureze, nu prezenta nimic aparte. Auzea aceeaşi poveste pe care o auzise în sat.

Reverendul Warner era un om dur, puţin prietenos; nu arunca în dreapta şi-n stânga cu laudele. Nu-l interesa grădina. Un individ cam cu nasul pe sus. Dar dacă greşeai cumva, se prăbuşea pe tine ca un morman de cărămizi. Doamna era cu totul altfel! Domnişoara Mary era şi dumneaei o fetiţă drăgălaşă. Soţia lui o îndrăgise mult pe domnişoara Mary. N-avea nimic din semeţia sau îngâmfarea tatălui.

Probabil că reverendul Warner a renunţat la parohie pentru că s-a simţit singur după moartea soţiei, îl întrebă Black, oferindu-i lui Harris din tutunul lui.

— N-a avut nimic de-a face cu paturile de aici, spuse domnişoarei Mary, a trebuit să locuiască în străinătate după ce a fost atât de bolnavă de reumatism articular. Au plecat în Canada şi n-am mai auzit de ei.

— Reumatism articular? făcu Black. Urâtă boală.

— N-a avut nimic de-a face cu paturile de aici, spuse bătrânul Harris. Soţia mea aerisea şi avea grijă de tot ca şi pe vremea când trăia doamna Warner. Domnişoara Mary s-a îmbolnăvit la şcoală şi mi-aduc aminte că nevastă-mea zicea că vicarul ar trebui să dea profesorii în judecată pentru neglijenţă. Copilul era cât pe ce să moară.

Black atinse trandafirul pe care îl culesese Harris pentru el şi şi-l puse la butonieră.

— Şi de ce n-a dat vicarul şcoala în judecată?

— Nu ne-a spus ce-a făcut, spuse grădinarul. Tot ce ştim e că a împachetat lucrurile domnişoarei Mary şi le-a trimis la o adresă în Cornwall pe care ne-a dat-o, şi pe urmă şi-a făcut şi dumnealui bagajele, a pus huse peste mobilă şi până să ne dezmeticim a venit un camion mare şi a luat-o la magazin sau a dus-o la vânzare – am auzit după aceea că a vândut-o, iar apoi vicarul a renunțat la slujba sa şi au plecat în Canada. Soției mele i-a părut tare rău după domnişoara Mary; n-a mai auzit nimic nici de ea, nici de vicar şi noi care i-am slujit atâția ani...

Black fu de acord că răsplata era nemeritată pentru ceea ce făcuseră.

— Deci şcoala se afla în Cornwall? remarcă el. Nici nu mă mir că te poți îmbolnăvi de reumatism articular în Cornwall. Un ținut umed.

— A, nu, spuse bătrânul Harris. Domnişoara Mary s-a dus în Cornwall în convalescență. Pe undeva Carnleath cred. La şcoală a mers în Kent, la Hythe.

— Şi eu am o fiică la o şcoală lângă Hythe, minți Black cu nonşalanță, sper că nu e aceeaşi. Cum se numea şcoala domnişoarei Mary?

— N-aş putea să vă spun domnule, scutură din cap bătrânul Harris, e prea mult timp de atunci. Dar mi-aduc aminte că domnişoara Mary zicea că e un loc minunat, chiar lângă mare, şi era foarte fericită acolo, îi plăceau jocurile şi toate celelalte.

— Aha, atunci, nu e aceeaşi, spuse Black. Şcoala fiicei mele nu e lângă mare. Ciudat cum oamenii o iau pe altă cărare decât cea care trebuie. Chiar astă-seară am auzit pomenindu-se numele domnului Warner în sat; – straniu, dar dacă auzi odată un nume, nu se poate să nu-l mai auzi din nou – şi cineva zicea că s-au dus în Canada pentru că fata fusese grav rănită într-un accident de tren.

Bătrânul Harris râse dispreţuitor.

— Ăştia de la crâşmă spun tot felul de bazaconii după un strop de bere. Accident de tren, nu zău! Păi tot satul

ştia că avea reumatism articular, iar vicarul era înnebunit de griji fiindcă fusese chemat brusc la şcoală, ce mai. N-am văzut în viața mea un om mai scos din minți. Ca să vă spun adevărul, până atunci nici nu ne-am închipuit că ține atât la Mary. Ne gândeam că o cam neglijează. Prea semăna cu maică-sa. Arăta groaznic la față când s-a întors de la şcoală şi i-a spus nevesti-mii că Dumnezeu ar trebui s-o pedepsească pe directoarea de acolo pentru neglijența criminală de care dăduse dovadă. Astea au fost chiar cuvintele dumnealui. Neglijență criminală.

— Poate avea conştiința încărcată, sugeră Black şi dădea vina pe şcoală când, de fapt, el era vinovat.

— S-ar putea, răspunse bătrânul Harris, s-ar putea. Întotdeauna îi găsea pe alții vinovați.

Black socoti că venise timpul să abandoneze subiectul familiei Warner şi să treacă din nou la trandafiri. Mai zăbovi vreo cinci minute, îşi notă butaşii recomandați pentru un amator ca el care-şi dorea rezultate rapide, spuse bună-seara şi se înapoie la han. Dormi zdravăn şi luă primul tren de dimineață spre Londra. Nu credea că Long Common ar mai fi putut să-i furnizeze vreo informație. După-amiază luă trenul spre Hythe. De data asta nu se mai adresă vicarului, ci direct directoarei hotelului.

— Caut o şcoală lângă mare pentru fiica mea, spuse el, şi înțeleg că prin locurile astea există vreo două foarte bune. Nu cumva cunoaşteți mai bine una pe care să mi-o recomandați?

— A, da, spuse directoarea, sunt două şcoli foarte bune în Hythe, una a domnişoarei Bradock, în vârful dealului şi bineînțeles mai este St. Bees; o şcoală mixtă, chiar în față. Aici, la hotel vin în marea majoritate părinți ai copiilor de la St. Bees.

— Şcoală mixtă? spuse Black. A fost întotdeauna aşa?

— De la înființare, cu treizeci de ani în urmă, Domnul şi Doamna Johnson sunt încă directori, deşi, bineînțeles, acum sunt în vârstă. Şcoala are un renume

grozav şi e condusă foarte bine. Ştiu că există prejudecăți în legătură cu şcolile mixte, pentru că oamenii spun că fetele devin băiețoase – şi băieții se efeminează, dar eu una n-am văzut aşa ceva. Copiii arată întotdeauna foarte fericiți, la fel ca toți copiii, şi oricum, nu depăşesc vârsta de cincisprezece ani. Doriți să vă facilitez o întrevedere fie cu domnul fie cu doamna Johnson? Îi cunosc bine.

Domnul Black se întrebă dacă nu cumva avea şi ea parte de un comision pentru elevii recomandați.

— Vă mulțumesc foarte mult, spuse el. V-aş ruga, dacă se poate.

Întrevederea fu fixată pentru ora unsprezece treizeci a doua zi dimineață.

Black rămase surprins că St. Bees era o şcoală mixtă. Nu se gândise că reverendul Henry Warner ar fi fost dispus să accepte clase mixte, şi totuşi după descrierea dată de bătrânul Harris, grădinarul, St. Bees era şcoala căutată. Cealaltă şcoală, a domnişoarei Bradock, era ascunsă în spatele unui deal, în vârful oraşului şi nu avea perspectivă aproape deloc şi nici teren de sport. Black se convinse de acest lucru cu propriii ochi, pentru că înainte de întrevederea de la St. Bees dădu o fugă să se uite pe dinafară la cealaltă şcoală.

De la intrare îl izbi un miros de podele frecate, linoleum lustruit şi vopsea. Îi răspunse la sonerie o fată în casă care-l pofti într-o sală mare în dreapta holului. Un domn în vârstă, chel, cu ochelari cu rame de os şi un zâmbet exuberant se ridică în picioare şi-l salută.

Mă bucur că vă cunosc, domnule Black, spuse el. Prin urmare căutați o şcoală pentru fiica dumneavoastră. Sper că veți ieşi pe poarta lui St. Bees cu convingerea că ați găsit-o.

Domnul Black îl categorisi cu un singur cuvânt. Comis voiajor, îşi spuse el în sinea lui. Tare, însă, începu să-şi depene povestea despre fiica sa, Phylis care tocmai împlinea vârsta ingrată.

— Ingrată? spuse domnul Johnson. Atunci St. Bees

este locul pentru Phylis. Aici n-aveau copii cu probleme. Toate problemele se rezolvă. Ne mândrim cu fetele şi băieții noştri, fericiți şi sănătoşi. Poftiți să-i vedeți.

Îl bătu pe Black pe spate şi porni să-l conducă prin şcoală. Pe Black nu-l interesau şcolile, nici mixte nici altminteri; îl interesa numai reumatismul articular al lui Mary Warner de acum nouăsprezece ani. Însă era un om răbdător şi se lăsa condus prin fiecare clasă, fiecare dormitor – cele două aripi erau separate pentru cele două sexe – sala de gimnastică, piscina, sala de lectură, terenurile de sport şi în cele din urmă bucătăria. Pe urmă se întoarseră în birou, domnul Johnson radiind triumfător.

— Ei, domnule Black? spuse directorul, zâmbind îndărătul ramelor de os. Prin urmare ne-o veți da pe Phylis?

Black se lasă pe speteaza scaunului şi îşi încrucişă brațele – imaginea unui tată grijuliu.

— Aveți o şcoală minunată, spuse el, dar trebuie să vă spun că Phylis are o sănătate cam şubredă. Nu e un copil prea robust şi răceşte foarte uşor. Mă întreb dacă aerul nu e cumva prea tare pentru ea.

Domnul Johnson râse şi, deschizând un sertar al biroului, scoase o carte.

— Dragă domnule Black, spuse el, St. Bees este una dintre şcolile cu cele mai bune fişe de sănătate din Anglia. Să presupunem că un copil răceşte. Este imediat izolat. Răceala nu se împrăştie. În lunile de iarnă le dăm copiilor în mod regulat cu spray-uri în gât şi în nas. Vara copiii fac exerciții pentru plămâni în fața ferestrelor deschise. N-am mai avut o epidemie de gripă de vreo cinci ani. Acum doi ani un caz de pojar. Acum trei ani un caz de tuse convulsivă. Am aici o listă cu bolile contractate de fete şi băieți de-a lungul anilor şi este o listă pe care o arăt fiecărui părinte, plin de mândrie.

Întinse registrul lui Black, care-l luă plin de încântare. Era exact dovada de care avea nevoie.

— De-a dreptul remarcabil, spuse el, dând paginile, şi

bineînțeles că metodele moderne de igienă v-au ajutat să aveți o asemenea fişă de sănătate. Cu ani în urma cred că a fost altfel.

— Ba întotdeauna a fost la fel, spuse domnul Johnson ridicându-se şi scoțând un alt volum din raft.

— Alegeți oricare an. O să vă convingeți.

Fără să ezite, Black alese anul în care Mary Warner fusese luată de la şcoală de tatăl ei. Domnul Johnson urmări cu degetul pe registre şi-l scoase pe cel indicat. Black dădu paginile în căutarea reumatismului articular. Existau cazuri de răceală, un picior fracturat, un caz de rubeolă, o gleznă scrântită, o mastoidită – dar nici urmă de cazul pe care-l căuta.

— Ați avut vreodată vreun caz de reumatism articular? întrebă el. Soția mea se teme pentru Phylis mai ales de această boală.

— Niciodată, răspunse domnul Johnson cu hotărâre. Suntem foarte precauți. Fetele şi băieții sunt obligați să se frecționeze cu prosoape după sport, iar aşternuturile şi hainele sunt aerisite cu multă atenție.

Black închise registrul. Se hotărî să treacă la un atac direct.

— Îmi place ce-am văzut aici, la St. Bees, spuse el, dar cred că trebuie să fiu sincer cu dumneavoastră. Soția mea a primit o listă de şcoli, printre care şi a dumneavoastră, şi de la început a tăiat-o pentru că şi-a amintit de ce i-a povestit o prietenă cu mulți ani în urmă. Prietena asta avea un prieten – ştiți şi dumneavoastră cum se întâmplă – dar ce să mai lungesc vorba, prietenul respectiv a fost nevoit să-şi retragă fata de la St. Bees şi chiar s-a exprimat că urma să dea şcoala în judecată pentru neglijență criminală.

Zâmbetul pierise de pe chipul domnului Johnson. Ochii i se micşoraseră îndărătul ochelarilor cu rame de os.

— V-aş rămâne foarte îndatorat dacă ați putea să-mi dați numele prietenului, spuse el eu răceală.

— Bineînțeles, spuse Black. De altfel, domnul în

chestiune a plecat din ţară în Canada. Era preot. Şi se numea reverendul Henry Warner.

Ochelarii cu rame de os nu putură ascunde scăpărarea ciudată, neliniştită, din privirea domnului Johnson. Îşi trecu limba peste buze.

— Reverendul Henry Warner, spuse el, să văd.

Se lăsă pe speteaza scaunului şi păru că se gândeşte. Black, obişnuit cu eschivările, îşi dădu seama că directorul de la St. Bees întorcea problema pe toate feţele încercând să câştige timp.

— Neglijenţă criminală, au fost cuvintele lui, domnule Johnson, şi de-a dreptul ciudat, chiar acum câteva zile am întâlnit o rudă de-a lui Warner, care s-a întâmplat să reactualizeze toată povestea. Mi-a spus că Mary Warner se pare că a murit.

Domnul Johnson îşi scoase ochelarii şi începu să şi-i curețe cu încetineală. Îşi schimbase total expresia feţei. Directorul exagerat de amabil se transformase într-un om de afaceri practic.

— În mod evident cunoaşteţi povestea numai din punctul de vedere al rudei, spuse el. Neglijenţă criminală, dacă a existat, a venit din partea tatălui, Henry Warner, nu a noastră.

Black ridică din umeri.

— Cum se poate convinge un părinte? Şopti el.

Cuvintele lui Black erau calculate să-l tragă-pe director de limbă în continuare.

— Cum se poate convinge? strigă domnul Johnson, care lăsase deoparte orice amabilitate sau prefăcătorie; bătu cu palma în birou. Pentru că trebuie să ştiţi că ceea ce i s-a întâmplat lui Mary Warner a fost un caz izolat, unicul până la ea şi de atunci încoace. Şi atunci am fost cu ochii în patru, aşa cum suntem şi astăzi. I-am spus tatălui că ceea ce s-a întâmplat, a avut loc probabil în timpul vacanţei, şi categoric nu în şcoală! N-a vrut să mă creadă şi a insistat că băieţii noştri au fost de vină, că n-au fost supravegheaţi. I-am adus pe toţi băieţii mai mari, unul câte unul, chiar aici, în camera asta şi i-am

chestionat personal. Băieţii mei nu mint. N-avea ce să li se reproşeze. Iar de la fată n-am putut afla nimic; habar n-avea la ce ne refeream sau ce o întrebam. Nu ştiu dacă mai e nevoie să vă spun, domnule Black, că toată povestea a constituit un şoc şi pentru mine şi pentru soţia mea şi pentru tot personalul; crezusem că, slavă Domnului, a trecut şi a fost dată uitării.

Chipul lui dădea semne de oboseală şi încordare. Poate că povestea se muşamalizase, dar de uitat, directorul nu o uitase.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Black. Warner v-a spus că avea de gând să-şi retragă fiica?

— Dacă ne-a spus? făcu domnul Johnson. Nu zău, noi i-am spus lui. Cum puteam s-o mai ţinem pe Mary Warner când am descoperit că era gravidă în luna a cincea?

Piesele jocului începeau să se potrivească bine, se gândi Black. Nemaipomenit cum apăreau pe rând dacă-ţi puneai puţin mintea la contribuţie. Întotdeauna găseai un imbold în clipa în care aflai adevărul din vieţile oamenilor prin minciunile altora. Mai întâi domnişoara Marsh a trebuit să străpungă prin zidul pe care-l ridicase. Reverendul Henry Warner, şi el îi scăpase la început pentru că inventase o baricadă. Un accident de tren pentru unii, reumatism articular pentru alţii. Nici nu era de mirare că-şi trimisese fiica în Cornwall ca să-i ascundă taina, că închisese casa şi plecase de acolo. Cu toate astea, ce câinoşenie să te speli pe mâini când se terminase totul. Pierderea memoriei era probabil reală. Dar Black era nedumerit ce anume o provocase. Oare lumea copilăriei devenise brusc un coşmar pentru şcolăriţa de paisprezece sau cincisprezece ani, iar natura intervenise miloasă pentru a şterge amintirea a ceea ce se petrecuse?

Pentru Black lucrurile aşa stăteau. Dar el era un om dintr-o bucată; era plătit bine să facă cercetări şi nu dorea să se înfăţişeze clientului cu o poveste cunoscută doar pe jumătate. Era necesar s-o cunoască în

întregime. Îşi aminti că Mary Warner plecase la Carnleath în perioada de convalescență după presupusul reumatism articular. Black se hotărî să meargă acolo.

Firma pentru care lucra îi puse la dispoziție o maşină şi Black porni la drum. Îi trecu prin minte că dacă ar mai schimba cu bătrânul Harris, grădinarul, vreo câteva cuvinte, poate ar mai afla câte ceva, aşa că în drum spre West Country se opri la Long Common, sub pretextul că dorea să-i dea grădinarului un mic arbust de trandafiri; îl cumpărase într-un târg, pe drum, dar avea să-i spună că era din propria grădină şi că reprezenta o atenție pentru sfaturile pe care i le dăduse.

Black opri în fața căsuței grădinarului pe la prânz, o oră când considera că bătrânul ar fi trebuit să fie acasă, la masă. Din păcate Harris nu era acolo. Se dusese la o expoziție floricolă în Alton. Îi deschise fiica lui măritată, cu un copil în brațe care-i spuse că nu ştia când se va întoarce. Părea o femeie plăcută, prietenoasă. Black îşi aprinse o țigară, îi oferi trandafirul şi admiră copilaşul.

— Şi eu am un puişor ca ăsta acasă, spuse el cu uşurința obişnuită cu care îşi asuma roluri imaginare.

— Zău, domnule? spuse femeia. Eu mai am doi, dar Roy e cel mai mic.

Schimbară câteva impresii despre copii, câtă vreme Black îşi fumă țigara.

— Să-i spui tatălui dumitale că am fost în Hythe acum vreo două zile, să-mi vizitez fata care învață acolo. Şi că l-am cunoscut din întâmplare pe directorul de la St. Bees, şcoala unde a învățat domnişoara Mary Warner – mi-a povestit tatăl dumitale despre asta, şi ce supărat a fost vicarul când fata a făcut reumatism articular, iar directorul şi-a amintit bine de domnişoara Warner. A insistat chiar, după atâția ani, că n-a avut reumatism articular, ci un virus pe care copilul l-a luat cât a fost acasă.

— Ei, nu zău, spuse femeia. Păi probabil că trebuia să spună şi dumnealui ceva ca să-şi apere şcoala. Am

auzit-o de multe ori pe domnişoara Mary vorbind de St. Bees. Eram cam de-o seamă şi când venea acasă mă lăsa să mă plimb cu bicicleta ei. Mi se părea că-mi face un mare hatâr.

— Deci era mai prietenoasă decât vicarul, spuse Black. Am înțeles că tatăl dumitale nu-l prea îndrăgea.

Femeia râse.

— Nu, spuse ea, din păcate nimeni nu-l prea îndrăgea, deşi eu zic că era un om foarte bun. Domnişoara Mary însă era o bomboană. Toată lumea o iubea.

— Probabil că v-a părut rău când a plecat în Cornwall şi nu s-a mai întors să-şi ia rămas bun.

— A, da. N-am înțeles de ce. I-am scris şi acolo, dar nu mi-a răspuns. M-a durut lucrul ăsta, şi pe mama. Nu prea-i stătea în fire domnişoarei Mary.

Black se juca cu ciucurele de la botoşelul copilului. Micuțul era îmbufnat, gata să plângă şi Black încerca în felul ăsta să-i distragă atenția. N-ar fi vrut ca fata lui Harris să intre în casă.

— Probabil că îi era urât singură la parohie, spuse Black. Bănuiesc că era bucuroasă că avea cu cine să se joace în vacanță.

— Nu cred că domnişoara Mary era vreodată singură, spuse femeia. Era tare prietenoasă, avea o vorbă bună pentru fiecare. Nu semăna cu încuiatul de vicar. Ne jucam straşnic împreună de-a indienii. Ştiți cum sunt copiii.

— Nu avea prieteni cu care să iasă la cinema deci?

— A, nu. Domnişoara Mary nu era de soiul ăsta. Fetele de azi sunt groaznice, nu? Parcă ar fi femeiuşte. Vânează bărbații.

— Dar cred că totuşi ați avut amândouă admiratori.

— Nu, domnule, zău n-am avut. Domnişoara Mary era obişnuită cu băieții de la St. Bees, şi niciodată n-a pus preț pe ei. În plus, vicarul n-ar fi admis niciodată „admiratori”.

— Probabil că nu. Domnişoarei Mary îi era frică de ei?

— Nu mi-aduc aminte să-i fi fost frică. Dar avea grijă să nu-l supere.

— Probabil că trebuia să fie acasă înainte de lăsarea serii.

— A, da. Domnişoara Mary nu ieşea niciodată după ce se întuneca afară.

— Ce bine ar fi să o conving şi eu pe fiică-mea să nu mai vină târziu, spuse Black. Vara se face aproape unsprezece seara până se întoarce. Nu e bine. Mai ales când citeşti prin ziare câte se întâmplă.

— Rămâneţi trăsnit, nu? aprobă fiica grădinarului.

— Aici însă e un loc liniştit. Cred că n-aveţi oameni răi şi nici n-aţi avut vreodată.

— Nu, deşi când vin culegătorii de hamei e mare forfotă.

Black îşi aruncă ţigara. Îi ardea degetele.

— Culegătorii de hamei? spuse el.

— Da, domnule. Pe la noi creşte mult hamei. Iar vara culegătorii vin şi fac tabără prin împrejurimi; o ceată cam deocheată, de prin cele mai dubioase cartiere ale Londrei.

— Interesant. Habar n-am avut că în Hampshire creşte hamei.

— A, ba da, domnule. De mult timp. Avem o adevărată industrie,

Black legănă o floare în faţa copilaşului.

— Cred că niciuna dintre voi n-aveaţi voie să vă duceţi pe acolo, nu? spuse Black.

Femeia zâmbi.

— N-aveam, dar ne-am dus, şi am fi păţit-o dacă s-ar fi aflat. Mi-aduc aminte că odată... Ce ai, Roy?. A venit vremea să faci nani? E somnoros.

— Vă mai amintiţi de atunci? întrebă Black.

— A, da, de culegătorii de hamei. Mi-aduc aminte, că odată ne-am dus să-i vedem după cină – ne împrietenisem cu una dintre familii, ştiţi – şi ei sărbătoreau ceva, probabil la ziua vreunuia dintre ei – şi ne-au dat să bem nişte bere, mie şi domnişoarei Mary;

era prima dată când puneam gura pe aşa ceva şi ne-am cam ameţit. Domnişoara Mary mai rău decât mine mi-a povestit după aceea că nu-şi aminteşte nimic din ce s-a întâmplat toată seara – stăteam lângă corturile unde locuiau oamenii şi când ne-am întors acasă ni se învârtea capul şi ne apucase frica. De multe ori m-am gândit ce-ar fi spus vicarul dacă ar fi aflat, şi bietul taică-meu la fel. Eu aş fi luat bătaie, iar domnişoarei Mary i-ar fi ţinut o predică.

— Ar fi fost meritate, spuse Black. Câţi ani aveaţi pe atunci?

— A, eu vreo treisprezece şi domnişoara Mary împlinise paisprezece. A fost în ultima vară pe care a petrecut-o la parohie. Biata domnişoară Mary. Mereu mă gândesc ce s-a întâmplat cu ea. Precis s-a căsătorit pe-acolo, în Canada. Se spune că e o ţară frumoasă.

— Da, Canada. Este un loc minunat, categoric. Ei, gata cu pălăvrăgeala. Să nu uitaţi să-i daţi trandafirul tatălui. Şi duceţi-l pe cel mic la culcare până nu pică de somn.

— Da, domnule, bună ziua şi vă mulţumesc.

„Eu ar trebui să-ţi mulţumesc" se gândi Black. Meritase să-i facă vizita. Fata bătrânului Harris fusese mai folositoare decât tatăl ei. Culegătorii de hamei şi bere. Corect. Domnul Johnson de la St. Bees ar fi spus evident. Se potrivea şi factorul timp. Băieţii de la St. Bees erau nevinovaţi. Ce lucru oribil, totuşi, Black învârti cheia în contact şi porni spre vest traversând satul Long Common. Avea sentimentul că era important să afle exact când îşi pierduse Mary Warner memoria. Faptul că nu-şi mai amintea nimic din ceea ce se intâmplase la sărbătorirea culegătorilor de hamei era clar. O ameţeală, o pierdere a cunoştinţei şi două fetiţe speriate alergând din răsputeri acasă ca să nu fie descoperite.

Johnson de la St. Bees, încă înfierbântat să-şi apere şcoala, îi spunea lui Black că Mary Warner era absolut în necunoştinţă de cauză. Când intendenta, îngrozită,

descoperise totul şi-o luase la întrebări, Mary Warner fusese nedumerită. Îşi închipuise că intendenta înnebunise.

— Cum adică? spusese ea, nu sunt încă mare şi nu sunt căsătorită. Vreți să spuneți că sunt la fel ca fecioara Maria, din Biblie?

N-avea nici cea mai vagă idee despre problemele vieții.

Doctorul şcolii fusese de părere că fetiței nu trebuiau să i se mai pună întrebări. Fusese chemat tatăl. Iar Mary Warner fusese retrasă.

În ceea ce-l privea pe domnul Johnson şi personalul de la St. Bees, cu asta se încheia problema.

Black nu-şi putea imagina ce-i spusese vicarul fetei. Probabil că îl chestionase pe bietul copil până când făcuse encefalomielită. Şocul era îndeajuns de puternic pentru a îmbolnăvi pe viață mental orice copil. Oare Carnleath ar fi putut să-i ofere vreo soluție?. Singurul necaz era că Black nu prea ştia ce căuta. Reverendul Warner îşi dăduse cu siguranță alt nume.

— Carnleath se dovedi a fi un-mic port pescăresc pe coasta sudică. În ultimii nouăsprezece ani se extinsese şi era evident că populația se dedicase acum prinderii turiştilor înainte de prinderea peştilor.

Familia lui Black, Phylis şi băiatul, se reîntoarseră în ținutul mitic din care răsăriseră. Black era acum un tânăr însurățel, iar soția lui, o fată de optsprezece ani, în aşteptarea primului copil. Black era cam îndoit când se interesă de maternități. Însă nu fu dezamăgit. Exista în Carnleath o maternitate care avea şi alte secții. Se numea Sea View. Chiar deasupra portului, pe marginea stâncii. Îşi lăsă maşina lângă un zid, ieşi, ajunse la uşa de la intrare şi sună. Ceru să vorbească cu directoarea. Da, în legătură cu reținerea unei rezerve pentru o viitoare internare.

Fu condus în biroul personal al directoarei, o femeie micuță, dolofană şi veselă. Era convins că va fi îndrumat să-şi lase nevasta imaginară – Pearl (aşa o botezase într-un imbold al fanteziei) pe mâinile directoarei.

— Şi pe când aşteptaţi fericitul eveniment?

Cuconiţa asta nu era din Cornwell, se vedea de la o poştă, era o Cockney inimoasă şi vorbăreaţă. Black se simţi din prima clipă bine în compania ei.

— În mai, spuse el. Soţia mea stă la socri pentru moment, aşa că am făcut singur drumul până aici. E hotărâtă să fie în apropierea mării când va sosi marea ocazie, şi cum tot aici am petrecut luna de miere, e legată sentimental de acest loc, ca şi mine de altfel.

Black îşi aşternu pe chip ceea ce intenţiona să arate ca zâmbetul tâmp al unui viitor tată.

Directoarea era neînfricată.

— Foarte bine, domnule Black, spuse ea, deci reveniţi la locul crimei, nu? Râse din toată inima. Pacientele mele nu sunt toate dornice să-şi mai aducă aminte. Nici nu v-ar veni să credeţi.

Black îi oferi o ţigară. O luă şi trase câteva fumuri cu nesaţ.

— Sper că n-aveţi de gând să-mi zdruncinaţi iluziile, spuse el.

— Iluzii? făcu matroana. Pe aici nu prea avem iluzii Se pierd toate în sala de travaliu. Distracţia se schimbă în chin.

Black începu să-şi exprime regretele pentru imaginara Pearl.

— Ei, nevasta mea e o fată curajoasă. N-are teamă. Chiar aş putea să vă spun că e mult mai tânără decât mine. Abia a împlinit optsprezece ani. De fapt, ăsta e singurul lucru care mă frământă. Nu cumva e prea tânără ca să aibă un copil?

— Nu e prea tânără, spuse directoarea, trimiţând un rotocol de fum în aer. Cu cât e mai tânără, cu atât mai bine. Oasele nu sunt înţepenite şi muşchii sunt elastiei. Cele în vârstă îmi dau bătaie de cap. Vin la treizeci şi cinci de ani şi au impresia că aici e un picnic. Văd ele repede despre ce e vorba. Soţia dumneavoastră practică tenisul?

— Nu, deloc.

— Bravo ei, Săptămâna trecută ne-a venit o fată, era campioană locală pe Newquay, şi avea muşchii atât de întinşi încât s-a chinuit vreo treizeci şi şase de ore până să nască. Sora şi cu mine eram frânte la sfârşit.

— Dar fata?

— A, n-a mai avut nimic după ce am cusut-o.

— Ați mai avut paciente de optsprezece ani până acum? întrebă el.

— A, chiar mai tinere, spuse ea; avem de toate vârstele, de la paisprezece la patruzeci şi cinci. Şi nu toate au avut parte de luna de miere. Vreți să vedeți câțiva bebeluşi? Am unul mic abia născut cu o oră în urmă, iar sora îl pregăteşte pentru întâlnirea cu mama lui.

Black îşi impuse să reziste chinului. Dacă numai după o țigară directoarea era atât de deschisă la vorbă, cum o să fie după două ginuri duble. Era conştient că trebuie s-o invite la cină. Făcu turul maternității, văzu una sau două viitoare mame, mai văzu câteva ale căror iluzii erau aparent zdruncinate, iar când inspectă nou-născuții, sala de travaliu şi spălătoria, îşi jură în sinea lui să rămână până la sfârşitul vieții fără copii.

Închirie o cameră cu vederea spre mare pentru Pearl, dădu data în mai – chiar plăti un aconto. – şi pe urmă o invită, pe directoare la masă.

— Sunteți foarte amabil, spuse ea. Accept cu plăcere. Smuggler's Rest este un local mic, de afară n-arată cine ştie ce, dar are cel mai bun bar din Carnleath.

— Atunci rămâne Smuggler's Rest spuse Black, şi aranjară să se întâlnească la şapte.

Pe la nouă jumate, după două ginuri duble, homar şi o sticlă de Chablis, după care urma brandy, greutatea nu mai era s-o facă pe directoare să vorbească, ci să tacă. Se avântase în laturile intime ale moşitului cu o bogăție de detalii care aproape că-l amețise pe Black. O sfătui să-şi scrie amintirile. Îi răspunse că aşa va face când va ieşi la pensie.

— Fără să dați nume, bineînțeles, spuse el, şi să

nu-mi spuneți că toate pacientele dumneavoastră au fost căsătorite că n-am să vă cred.

Directoarea dădu duşcă primul brandy.

— V-am mai spus că avem toate genurile la Sea View, spuse ea, dar să nu vă mire. Suntem foarte discreți.

— Nu mă miră nimic, spuse Black, şi nici pe Pearl.

Directoarea zâmbi.

— Cunoaşteți treburile, spuse ea. Păcat că nu sunt toți soții aşa. Am avea mai puține lacrimi la Sea View.

Se aplecă în față cu un gest de intimitate.

— Cred că nu v-ar veni să credeți ce se întâmplă uneori, cu unii, spuse ea. Nu mă refer la oamenii cumsecade, cununați la biserică cum sunteți dumneavoastră, ci la cei care au greşit. Vin aici să-şi rezolve problemele, şi se prefac că sunt cu toate în regulă, şi totul e nemaipomenit, dar pe mine nu mă duc aşa uşor. Sunt prea veche în meserie. Am avut la Sea View paciente de familie bună, cu pretenții de doamne, iar soții lor cred că ele sunt în vacanță în sudul Franței. Aiurea! Sunt la Sea View pentru o trebuşoară pe care nu şi-au închipuit că o vor avea.

Black mai comandă un brandy.

— Şi ce se întâmplă cu copilul nedorit? întrebă el.

— A, avem legături, spuse directoarea. Sunt o mulțime de mame adoptive pe aici care nu se dau în lături să le poarte de grijă pentru douăzeci şi cinci de şilingi pe săptămână până ajunge copilul la şcoală. Nu se pun întrebări. Uneori am mai văzut prin ziare chipul câte unei mame adevărate. O arăt surorii şi râdem amândouă pe înfundate. „În sala de travaliu nu zâmbea aşa frumos îi zic eu surorii. Da, am să-mi scriu memoriile într-una din zilele astea. Nu cred c-or să fie chiar de aruncat; ba, o să se vândă ca pâinea caldă.

Directoarea mai luă o țigară de la Black.

— Totuşi mă îngrijorează vârsta soției mele, spuse el. Ce vârstă a avut cea mai tânără pacientă a dumneavoastră?

Directoarea se opri să se gândească, suflând fumul în

aer.

— Şaisprezece, cincisprezece, spuse ea. Da, am avut odată o fată de cincisprezece ani, abia dacă-i împlinise, parcă un caz trist. A fost însă de mult.

— Povestiți-mi şi mie, vă rog, spuse Black.

Directoarea sorbi din paharul cu brandy.

— Se trăgea dintr-o familie cu dare de mână, spuse ea. Taică-său ar fi plătit oricât i-aş fi cerut, dar eu nu sunt hrăpăreață. I-am spus o sumă care mi s-a părut corectă şi omul a fost atât de încântat să mi-o lase pe fii-sa în brațele mele, încât mi-a mai dat şi ceva în plus. Am ținut-o la noi cinci luni, ceea ce nu facem de obicei, dar zicea că ori o accept ori o bagă într-o casă de corecție şi mi-a părut rău pentru biata fetiță.

— Da cum s-a întâmplat? întrebă Black.

— Şcoală mixtă, zicea taică-său. Dar eu n-am crezut basmele lui. Uluitor era că fetița nu ne-a putut spune la nici unul din noi cum s-a întâmplat. De obicei aflu adevărul de la pacientele mele, dar de la ea n-am putut scoate nimic. Ne-a povestit la Sea View că taică-său îi spusese că aşa ceva este cea mai mare ruşine care se poate abate asupra unei fete şi ea nu înțelegea de ce pentru că tatăl ei era preot şi predica mereu despre ceea ce se petrecuse cu Fecioara Maria ca fiind lucrul cel mai minunat din lume.

Chelnerul veni cu nota de plată, dar Black îi făcu semn să-i lase.

— Vreți să spuneți că fata considera toată povestea ca fiind supranaturală? întrebă el.

— Exact asta credea, spuse directoarea, şi nimic nu-i putea strămuta convingerea. I-am explicat cum stau lucrurile în viață şi n-a vrut să ne creadă. I-a spus surorii că asemenea lucruri oribile se pot întâmpla altor oameni, dar ei îi este imposibil să i se fi întâmplat. Spunea că uneori visa îngeri şi probabil unul din ei venise noaptea când dormea, şi că tatăl ei va fi primul căruia îi va părea rău când se va naşte pruncul pentru că bineînțeles va fi un nou Mesia. Ştiți, era de-a dreptul

patetic s-o asculți, era atât de convinsă. Ne-a povestit că iubeşte copiii şi că nu îi era deloc teamă, şi spera să fie cu adevărat o mamă bună; era convinsă că de data aceasta el va salva lumea.

— Ce poveste înfricoşătoare, spuse Black.

Comandă cafea. Directoarea deveni mai umană, mai înțelegătoare. Uitase să-şi mai țuguie buzele.

— Ne-am ataşat grozav de fată, sora şi cu mine, spuse ea. De fapt nici nu se putea altfel, era o fire extraordinară. Şi ajunsesem aproape să credem şi noi în teoria ei. Ne-a amintit că Fecioara Maria fusese doar cu un an mai mică decât ea când s-a născut Isus şi că Iosif a încercat s-o ascundă pentru că şi el era uluit că va avea un copil. „Înțelegeți”, ne spunea ea, „când o să se nască copilul meu, pe cer va răsări o stea mare“, şi chiar aşa a fost. Numai că, bineînțeles, era planeta Venus, dar şi eu şi sora ne-am bucurat pentru copil că răsărise. Îi venea şi fetei mai uşor, îi mai lua gândurile de la ceea ce se petrecea.

Directoarea îşi bău cafeaua şi se uită la ceas.

— Ar trebui să plec, spuse ea. Mâine la opt dimineața avem o cezariană şi am nevoie de odihnă serioasă.

— Mai întâi terminați-vă povestea, spuse Black. Cum s-au desfăşurat lucrurile până la urmă?

— A născut, un băiat, şi n-am văzut în viața mea copil mai frumos cu un alt copil în brațe; stătea în vârful patului şi parcă ținea o păpuşă primită în dar; era atât de încântată încât nu scotea un cuvânt. A articulat doar: „Ah, doamnă directoare, ah”. Repeta asta într-una şi Dumnezeu mi-e martor că nu sunt din alea care să mă înmoi uşor, dar aproape că-mi venea să plâng, şi surorii la fel. Dar să vă spun eu ceva, oricine o fi fost răspunzător de ce se întâmplase, avea precis părul roşu. Mi-amintesc că i-a spus copilului: „Păi, e un Morcoveață adevărat, ce mai“, şi Moreoveață a rămas pentru toți şi pentru fetiță. N-aş mai vrea să trec prin ce-am simțit când i-am despărțit.

— I-ați despărțit? întrebă Black.

— Am fost nevoiți. Taică-său o lua înapoi, ca să înceapă o nouă viață şi bineînțeles că nu se putea cu copilul, mai ales la vârsta ei. Am ținut-o împreună cu Morcoveață patru săptămâni şi chiar şi aşa trecuse prea mult timp; se ataşase prea mult de copil. Dar era totul aranjat, înțelegeți, tatăl urma s-o ia cu el, iar copilul pleca la un orfelinat. Sora şi cu mine am discutat o mulțime şi ne-am hotărât că singurul lucru pe care-l puteam face era să-i spunem sărmanei fete că Morcoveață murise în cursul nopții. Aşa că asta am şi făcut, însă a fost mai rău decât ne-am închipuit. S-a făcut albă ca hârtia şi pe urmă a țipat... Cred că n-am să uit țipătul acela până când voi muri. A fost ceva groaznic. Un strigăt ascuțit, straniu. Pe urmă a leşinat, şi am crezut că n-o să-şi mai revină, că o să se prăpădească. Am chemat doctorul, ceea ce nu facem de obicei – ne îngrijim singure pacientele – şi el ne-a spus că toată povestea e de-a dreptul monstruoasă şi că şocul pierderii copilului o poate dezechilibra mental. Până la urmă însă şi-a revenit. Dar ştiți ce s-a întâmplat? Şi-a pierdut memoria. Nu ne-a mai recunoscut, nici pe tatăl ei când a venit, pe nimeni. Nu-şi mai amintea nimic din ceea ce se întâmplase. Memoria îi paralizase. Fizic şi mental era bine, cu excepția acestui lucru. Doctorul a spus că a fost cel mai milostiv lucru care i se putea întâmpla. Dar dacă îşi va reveni vreodată, zicea el, atunci pentru sărmana fetiță o să fie iadul pe pământ.

Black chemă chelnerul şi plăti.

— Îmi pare rău că sfârşim seara pe o notă atât de tragică, spuse el, dar vă mulțumesc foarte mult pentru poveste, oricum. Şi cred că şi pe ea ar trebui s-o includeți în memoriile dumneavoastră când vă apucați de scris. Apropo, ce s-a întâmplat cu copilul?

Directoarea se întinse după geantă şi mănuşi.

— L-am dus la Casa de copii St. Edmund din Newquay, spuse ea. Am o prietenă care face parte din Consiliul de administrație şi a aranjat ea totul, dar n-a fost uşor. L-am botezat Tom Smith – ni s-a părut un

nume bun, dar pentru mine va fi întotdeauna Morcoveață. Sărmanul copil, n-o să ştie niciodată că în ochii mamei lui era menit să fie salvatorul lumii.

Black o conduse pe directoare înapoi la Sea View şi-i promise să scrie când se va înapoia acasă pentru a-i confirma rezerva salonului. Pe urmă tăie de pe listă Carnleath-ul şi dedesubt scrise „Casa de copii St. Edmund Newquay”. Era păcat să fi bătut atâta cale şi să nu mai facă încă vreo câteva mile pentru a rezolva o treabă de rutină.

Treaba de rutină se dovedi însă mai complicată decât îşi închipuise. Căminele pentru odraslele mamelor nemăritate nu sunt de obicei dispuse să discute despre copiii dați în grija lor, iar administratorul de la St. Edmund nu făcea excepție de la această regulă.

— Nu e cazul, îi explică el lui Black. Copiii nu cunosc decât casa aceasta, în care au crescut. Dacă părinții ar încerca vreodată să intre în legătură cu ei, i-ar tulbura. S-ar naşte tot felul de complicații.

— Înțeleg perfect, spuse Black, însă în acest caz nu există complicații. Tatăl, nu se cunoaşte, iar mama a murit.

— N-am decât cuvântul dumneavoastră pentru asta; spuse supraveghetorul. Îmi pare rău, dar îmi este absolut interzis să încalc legea tăcerii. Nu vă pot spune decât un singur lucru. Ultima oară când am auzit de băiat, îi mergea bine, avea o slujbă bună de comis-voiajor. Regret că nu vă pot da mai multe relații.

— Mi-ați dat suficiente, spuse Black.

Se înapoie la maşină şi se uită peste însemnări. Nu numai în mintea lui se făcuse o legătură la auzul cuvintelor administratorului, ci şi în însemnări.

Ultima persoană care o văzuse pe Lady Farren în viață, cu excepția valetului, fusese comisul-voiajor care încercase să obțină o comandă, pentru mobila de grădină.

Black porni spre nord, spre Londra.

*

Firma care producea mobila de grădină îşi avea sediul în Norwood, Middlesex. Black făcu rost de adresă dând telefon lui Sir John. Catalogul fusese păstrat printre celelalte hârtii şi scrisori care-i aparținuseră lui Lady Farren.

— Ce se aude? Ai descoperit ceva? întrebă Sir John la telefon.

Black fu precaut.

— Vreau să mai verific o dată, spuse el; sunt genul care nu lasă nimic să-i scape. Iau legătura cu dumneavoastră cât se poate de curând.

Se duse la directorul firmei şi de data aceasta, Black nu-şi ascunse identitatea. Îi dădu cartea de vizită directorului şi îi explică că fusese angajat de Sir John Farren să verifice ultimele ore petrecute de răposata Lady Farren care, fără îndoială directorul citise în ziare, fusese găsită împuşcată cu o săptămână în urmă. În dimineața morții dăduse o comandă pentru scaune de grădină unui comis-voiajor al acestei firme. Ar fi posibil, întrebă Black, să-l vadă?

Directorului îi păru nespus de rău, dar toți cei trei comişi-voiajori erau plecați şi când călătoreau nu se putea lua legătura cu ei. Străbăteau distanțe mari. N-ar putea domnul Black să-i dea numele acelui comis-voiajor de care se interesa? Da, Tom Smith. Directorul se uită într-o carte. Smith era o persoană destul de tânără şi aceasta era prima lui însărcinare. Nu se întorcea la Norwood decât peste cinci zile. Dacă domnul Black dorea să-l vadă mai repede, directorul îi sugeră să meargă la locuința lui, în seara celei de a patra zi, când s-ar fi putut să se întoarcă. Îi dădu adresa lui Black.

— Puteți să-mi spuneți dacă nu cumva acest tânăr are părul roşu? întrebă Black.

Directorul zâmbi.

— Sherlock Holmes? spuse el. Da, Tom Smith avea

părul roşu ca focul. Poți să-ți încălzeşti mâinile lângă el.

Black îi mulțumi şi ieşi din birou.

Nu ştia dacă n-ar fi trebuit cumva să meargă direct la Sir John. Ce rost mai avea să aştepte patru sau cinci zile ca să-l ia la întrebări pe tânărul Smith? Piesele jocului se potriveau perfect. Povestea era concludentă. Lady Farren îşi recunoscuse probabil fiul şi cu asta basta. Totuşi... chiar îl recunoscuse? Valetul îi dusese paharul cu lapte în salon după ce plecase comis-voiajorul, şi o găsise absolut normală. Piesele se îmbucau, dar mai lipsea una mică, de formă ciudată. Black se hotărî să aştepte.

În cea de a patra seară, se duse la Norwood cam pe la şapte jumate în speranța că-l va găsi pe Tom Smith. Avu noroc. Proprietăreasa, care-i deschise uşa, îi spuse că domnul Smith mânca, şi dacă dorea, putea să intre. Îl pofti pe Black într-un mic salon unde un tânăr, aproape un băiețandru, stătea la o masă şi mânca o farfurie de heringi sărați.

— Un domn doreşte să vă vadă, domnule Smith, spuse ea, şi ieşi din cameră.

Smith lăsă jos furculița şi cuțitul şi se şterse la gură. Semăna cu o nevăstuică; avea obrajii supți, obosiți, iar ochii albastru-deschis erau apropiați. Părul roşu îi stătea vâlvoi ca o perie. Era destul de mic de statură.

— Ce s-a întâmplat? spuse el.

Black n-apucase să deschidă gura şi el adoptase deja o poziție de apărare.

— Mă numesc Black, spuse amabil detectivul. Sunt de la o agenție de detectivi particulari şi aş dori să vă pun câteva întrebări, dacă nu vă deranjează.

Tom Smith se ridică în picioare. Ochii i se micşoraseră şi mai mult.

— Unde vreți să ajungeți? spuse el. N-am făcut nimic.

Black îşi aprinse o țigară şi se aşeză.

— Nici n-am spus că ai făcut, şi nici n-am venit să mă uit în carnetul dumitale de comenzi, dacă asta te sperie. Dar ştiu că în peregrinările dumitale ai ajuns şi la o

doamnă Farren şi dumneaei ți-a comandai două scaune de grădină.

— Şi ce-i cu asta?

— Nimic. Spune-mi ce s-a întâmplat atunci.

Tom Smith continuă să-l privească pe Black suspicios.

— Bine, acceptă el, să zicem că m-am dus la această doamnă Farren, să zicem că mi-a făcut o comandă; o să aranjez cu firma când mă duc la serviciu, dacă au prins de veste. Pot să spun că am cerut să facă cecul pe numele meu din greşeală şi n-o să se mai repete.

Lui Black îi veni în minte domnişoara Marsh. Îi veni în minte şi reverendul Henry Warner. Chiar domnul Johnson şi poziția lui defensivă, susceptibilă. De ce oare mințeau oamenii invariabil când, de fapt, erau întrebați de cu totul altceva?

— Cred, spuse Black, că ar fi mult mai simplu pentru dumneata şi pentru relațiile dumitale cu firma dacă mi-ai spune direct adevărul. În cazul ăsta n-aş mai anunța firma şi nici pe administratorul de la St. Edmund.

Tânărul se foi stingherit de pe un picior pe altul.

— Ei v-au trimis? întrebă el. Trebuia să-mi închipui. De la început au avut ceva cu mine. Nu mi-au dat nicio şansă, niciuna.

În voce i se strecură autocompătimirea. Aproape scâncea. Pruncul menit să salveze lumea, se gândi Black, nu reuşise până acum în meserie, era clar.

— Nu mă interesează copilăria dumitale, spuse el, ci numai trecutul foarte apropiat, discuția avută cu Lady Farren. Poate nu ştii, dar doamna a murit.

Băiatul dădu din cap.

— Am văzut în ziarul de seară, spuse el. Asta m-a şi determinat s-o fac. N-ar fi putut să mă reclame.

— Ce să faci? întrebă Black.

— Să cheltuiesc banii, spuse Tom Smith, şi să tai comanda din carnet, fără să spun la nimeni. Simplu.

Black îşi fuma țigara; în minte îi apăru brusc

imaginea unor corturi înghesuite unele în altele, camioane şi saltele claie peste grămadă pe un câmp unde creştea hameiul, lângă prăjini înalte, hohote de râs şi miros de bere, un individ cu părul roşu, ochii alunecoşi ca băiatul acesta, ascuns după un camion.

— Da, spuse Black, simplu, cum spui. Mai povesteşte-mi.

Tom Smith se relaxă uşor. Detectivul n-avea de gând să-l denunțe. Dacă spunea adevărul. În regulă.

— Lady Farren era pe lista ştabilor din regiunea aceea, spuse el. Auzisem că avea bani nu glumă, şi eram sigur că îmi va face o comandă. Aşa că m-am dus. Valetul m-a poftit în casă, eu i-am dat doamnei catalogul şi dumneaei a ales două scaune, iar eu i-am cerut cecul. L-a completat şi l-am luat. Altceva n-a mai fost.

— Stai puțin, spuse Black. Lady Farren a fost amabilă cu tine? Te-a băgat cumva mai mult în seamă?

Băiatul păru surprins.

— Să mă bage în seamă? spuse el. Nu, de ce m-ar fi băgat? Cine eram eu? Un individ care încerca să-i vândă scaune de grădină.

— Ce ți-a spus?

— S-a uitat prin catalog; eu am stat în picioare şi am aşteptat. Dumneaei a însemnat cu creionul două articole şi pe urmă i-am spus dacă n-ar vrea să completeze un cec la purtător – înțelegeți, i-am aruncat nada; avea o față din alea tâmpe, uşor de fraierit şi nici n-a clipit; s-a dus la birou şi l-a scris. Douăzeci de lovele. Zece lire scaunul. Am spus bună ziua şi dumneaei a sunat valetul care m-a condus afară. M-am dus imediat şi am ridicat cecul. Am pus banii în portofel, şi nici atunci nu eram prea convins dacă să-i cheltuiesc sau nu, dar când am văzut în ziar că doamna murise, mi-am spus: „Acu-i de tine!“ Aşa că nu puteți să-mi aduceți vreo învinuire. E prima oară când am putut şi eu să fac rost de ceva bani fără să ştie nimeni.

Black îşi stinse țigara.

— Prima dumitale şansă şi ai folosit-o necinstit,

spuse el, alegerea ta şi viitorul tău. Nu ți-e ruşine de dumneata?

— Nimănui nu-i ruşine până nu e prins, spuse Tom Smith şi brusc zâmbi. Zâmbetul îi lumină chipul palid de nevăstuică şi-i adânci ochii albăstrui. Dispăru căutătura ascunsă şi în locul ei străluci o puritate ciudată, mişcătoare.

— Văd că nu ține cu şmecheria, spuse el. Data viitoare o să încerc altceva.

— Încearcă să salvezi lumea, spuse Black.

— Poftim? făcu Tom Smith.

Black îşi luă rămas bun şi-i ură succes, dar când ieşi în stradă avu sentimentul că băiatul era în prag şi-l urmărea.

Chiar în după-amiaza aceea, Black se duse să-i raporteze totul lui Sir John Farren, dar înainte de a fi poftit în bibliotecă, îl rugă pe valet să schimbe câteva cuvinte cu el între patru ochi. Se duseră în salon.

— L-ai primit pe comis-voiajor aici şi l-ai lăsat cu Lady Farren, pe urmă, peste vreo cinci minute Lady Farren a sunat şi l-ai condus afară. După aceea, ai venit din nou aici cu paharul cu lapte pentru Lady Farren. Corect?

— Cât se poate de corect, domnule, spuse valetul.

— Când ai venit cu laptele, ce făcea doamna?

— Stătea în picioare, domnule, cam unde sunteți dumneavoastră acum, şi se uita în catalog.

— Arăta ca de obicei?

— Da, domnule.

— Şi pe urmă ce s-a întâmplat? Ştiu că te-am mai întrebat însă trebuie să mai verific o dată înainte de a prezenta raportul lui Sir John.

Valetul se gândi.

— I-am dat laptele doamnei. Am întrebat-o dacă erau ordine pentru şofer şi dumneaei a spus că nu. Sir John urma s-o ducă cu maşina în după-amiaza aceea. Mi-a spus că tocmai comandase două scaune de grădină şi mi le-a arătat însemnate în catalog. I-am spus că vor fi folositoare. Am văzut-o cum a pus catalogul pe birou şi

s-a dus la fereastră ca să-şi bea laptele.

— Şi n-a mai spus nimic? Nu s-a referit deloc la acel comis-voiajor care a adus catalogul?

— Nu, domnule. Doamna n-a făcut nicio remarcă despre el. Dar mi-aduc aminte că am făcut eu una, chiar înainte de a ieşi din cameră; sunt sigur însă că doamna n-a auzit-o, pentru că nu mi-a răspuns.

— Ce-ai spus?

— Am spus, pe un ton glumeț, ştiți, doamnei nu-i displăcea umorul, că dacă băiatul acela ar mai fi venit o dată, l-aş recunoaşte din cauza părului. „Un adevărat Morcoveață, ce mai”, i-am spus. Pe urmă am închis uşa şi m-am dus în bucătărie, la mine.

— Mulțumesc, spuse Black, atât am vrut să ştiu.

Rămase cu privirea spre grădină. Sir John apăru peste câteva clipe în salon.

— Te aşteptam în bibiliotecă, spuse el. Stai de mult aici?

— De câteva minute, spuse Black.

— Bine. Care-i verdictul?

— La fel ca înainte, Sir John.

— Adică ne-am întors de unde am plecat? Nu-mi poți da niciun motiv pentru care s-a sinucis soția mea?

— Niciunul. Am ajuns la concluzia că doctorul are dreptate. Un impuls brusc, datorat situației în care se afla, a făcut-o pe Lady Farren să se ducă în camera cu arme, să ia un revolver şi să se împuşte. Era fericită, mulțumită şi, după cum ştiți şi dumneavoastră şi oricine altcineva, Sir John, a dus o viață nepătată. N-a existat absolut niciun motiv.

— Slavă Domnului, spuse Sir John.

Black nu se considerase niciodată un sentimental. Acum însă nu mai era convins.

FRACŢIUNE DE SECUNDĂ

Doamna Ellis era o persoană pedantă şi ordonată. Detesta ideea să nu răspundă la scrisori, să nu achite notele de plată, să nu fie totul curat şi aşezat la locul lui pe birou. Astăzi, mai mult ca de obicei, se găsea în starea pe care răposatul ei soț o numise „organizarea”. Se trezise în această stare, care n-o părăsise nici la micul dejun, nici spre sfârşitul dimineții. În plus, era prima zi din lună, iar când rupse pagina de la calendar şi cifra unu, lucioasă şi curată, îi răsări în față, avu impresia că îi indica un nou început de zi.

Orele ce urmau să vină trebuiau să arate şi ele la fel de imaculate ca şi fila calendarului; nu avea voie să omită niciun amănunt.

Mai întâi verifică rufăria. Cearceafurile albe, netede, aşezate unul peste altul pe rafturi, alături de fețele de pernă şi o garnitură de pat încă nedesfăcută din ambalajul de la magazin, legată cu o fundă albastră, în aşteptarea unui oaspete care nu mai apărea.

Pe urmă, dulapul pentru provizii. Rezervele de dulceață de casă cu etichetele şi datele scrise de mâna ei o umplură de mulțumire. Mai erau şi sticle cu fructe, roşii şi ketch-up după propria rețetă. Nu se atingea de ele ca să aibă rezerva în vacanță, când Susan venea acasă, şi chiar şi atunci când le înşira mândră pe masă, luxul tratației era umbrit de o mică undă de nemulțumire – gândul că pe raftul dulapului va rămâne un loc gol.

După ce a închis dulapul cu provizii şi a ascuns cheia (nu putea fi niciodată sigură de Grace, bucătăreasa), doamna Ellis se duse în salonaş şi se aşeză la birou. Era hotărâtă să nu-i scape nimic. Scotoci în sertăraşe şi

vechile plicuri pe care le mai păstra pentru că nu erau rupte şi mai puteau fi refolosite (pentru corespondenţa cu negustorii, nu pentru prieteni), au fost aruncate. O să cumpere mai bine plicuri noi, cafenii, de calitatea a doua.

Uite şi nişte reţete de vreo doi ani. N-avea rost să le mai păstreze. Cele de anul: trecut erau puse în ordine şi legate cu bandă adezivă. Într-un sertăraş, pe care-l deschise cu mare greutate, găsi teancuri de cotoare vechi de la carnetul de cec. Aşa se pierdea spaţiul. În schimb, scrise cu ortografia ei ordonată „Scrisori de păstrat”. Pe viitor, sertarul va fi folosit cu acest scop.

Îşi permise luxul să umple tamponul cu noi foi de sugativă. Şterse praful de pe suportul pentru tocuri. Ascuţi un creion nou-nouţ. Şi, cu inima strânsă, aruncă în coşul de gunoi un ciot vechi cu gumă roasă la capăt.

Îndreptă revistele de pe marginea mesei, avansă cărţile de pe poliţa de lângă cămin – Grace avea enervantul obicei de a le împinge în spate – şi umplu vasul de flori cu apă curată. Pe urmă, cu mai puţin de zece minute înainte ca Grace să-şi vâre capul pe uşă şi să anunţe „E gata masa”, doamna Ellis se aşeză respirând greu în faţa căminului şi zâmbi încântată. Avusese o dimineaţă cu adevărat plină. Fericită, petrecută cu folos.

Se uită prin salonaş (Grace insista să-i spună hol, iar doamna Ellis o corecta veşnic) şi se gândi cât de intim şi plăcut era şi cât de înţelept procedase când n-a vrut să se mute aşa după cum sugerase bietul Wilfred cu câteva luni înainte de a se prăpădi. Erau cât pe ce să cumpere casa aceea de ţară, din cauza sănătăţii lui, şi a moftului cu legumele care trebuiesc culese proaspete, în fiecare dimineaţă, şi pe urmă, ce noroc – ei, mă rog, nu chiar noroc, fusese o lovitură groaznică, un lucru nespus de trist, dar până să apuce să semneze contractul pentru chirie, Wilfred suferise un atac de inimă şi murise. Doamna Ellis nu mai avea niciun motiv să se mute din casa pe care-o cunoştea şi o îndrăgea, şi unde venise

pentru prima oară ca mireasă cu zece ani în urmă.

Oamenii tot spuneau că localitatea începuse să se extindă în josul dealului, şi că ajunsese mai rău decât suburbană. Prostii! Blocurile de locuințe care se înălțau în vârful drumului nu se vedeau de pe fereastra ei, iar casele, la fel de solide ca a ei, cu grădinițe circulare în față, rămăseseră neatinse.

În plus, iubea viața. Diminețile ei, cumpărăturile în oraş, cu coşul pe braț. Vânzătorii o cunoşteau şi o tratau cu respect. Cafeaua de dimineață la ora unsprezece la cafeneaua Intim, vizavi de librărie, era o mică plăcere pe care şi-o permitea în diminețile ei – era imposibil s-o determine pe Grace să pregătească o cafea cumsecade, iar vara, cafeneaua Intim vindea îngheţată. Dintr-un impuls copilăresc, cumpăra şi se întorcea în grabă cu ea învelită într-o pungă de hârtie ca s-o mănânce la prânz; o scăpa de grija desertului.

Credea în eficiența plimbărilor făcute în pas vioi, după-masă, iar landa era atât de aproape, încât parcă era la fel de plăcut ca la țară; iar seara citea, sau cosea, sau îi scria lui-Susan.

Viața ei, dacă se gândea serios, deşi nu-i făcea plăcere, pentru că meditația profundă îi dădea o stare de nelinişte, era de fapt clădită în jurul lui Susan. Susan avea nouă ani şi era unicul ei copil.

Din cauza proastei sănătăți a lui Wilfred, şi de ce să nu recunoască, din cauza propriei nervozități, Susan fusese trimisă la un internat din fragedă copilărie. Doamna Ellis nu dormise multe nopți până să ia această hotărâre, dar până la urmă a fost convinsă că era spre binele lui Susan. Copilul era sănătos şi era imposibil să-l faci să tacă şi să stea cuminte la el în camera cu Wilfred plini de nervi în alta. Însemna s-o trimită la bucătărie cu Grace, iar aşa ceva, hotărâse doamna Ellis, era inadmisibil.

Cu inima neîmpăcată, a ales o şcoală cam la treizeci de mile depărtare. Se ajungea uşor acolo într-o oră şi jumătate cu autobuzul, copiii păreau fericiți şi bine

îngrijiți, directoarea era o persoana cărunta şi înțelegătoare; prospectul descria şcoala ca fiind „un al doilea cămin după cel de acasă“.

Doamna Ellis, înnebunită de grijă, o lăsă acolo pe Susan în prima zi din trimestrul întâi, dar în prima săptămână dăduse telefoane după telefoane directoarei, care o asigurase din nou că Susan se adaptase uşor noii sale existențe.

Când îi murise soțul, doamna Ellis se gândise că poate Susan ar fi vrut să se reîntoarcă acasă şi să meargă la o şcoală de zi, dar spre surprinderea şi nemulțumirea ei, sugestia fusese întâmpinată cu neplăcere şi chiar cu lacrimi.

— Dar mie îmi place aici, a răspuns fetița. Ne distrăm şi am multe prietene.

— O să-ți faci alte prietene la o şcoală de zi, i-a spus mama ei, şi gândeşte-te că vom fi împreună seara.

— Da, dar ce-o să facem? întrebase Susan îndoită.

Deşi remarca a durut-o, doamna Ellis n-a lăsat să se vadă.

— Poate ai dreptate, a spus ea. Eşti mulțumită şi bucuroasă unde te afli. Oricum, în vacanțe vom fi împreună.

Vacanțele semănau cu mărgelele viu colorate şi erau pline de semnificații în jurnalul intim, ținut încă din perioada logodnei doamnei Ellis, punând în umbră săptămânile celelalte.

Cât de cenuşiu era februarie, chiar dacă nu avea decât douăzeci şi opt de zile, cât de albastră şi de nesfârşită era luna martie cu cafelele de dimineață luate la cafeneaua Intim, cu alegerea cărților la librărie şi vizionările, împreună cu prietenele, la cinematograful local, sau, uneori, când avea mai multă îndrăzneală, la câte un matineu în oraş.

Pe urmă sosi luna aprilie şi-şi aruncă florile peste calendar. Paştele şi narcisele galbene, Susan cu obrajii îmbujorați bătuți de vântul primăvăratic – putea din nou s-o strângă la piept, mierea pentru ceai, prăjiturile

coapte de Grace („Ce-a mai crescut domnişoara!“), plimbările de după-amiază pe câmpul cu landă, soare şi veselie datorate fiinţei care alerga în faţa ei. Luna mai era liniştită, iar iunie plăcută din cauza geamurilor larg deschise şi a florilor de gura leului din faţa grădinii; iunie era o lună tihnită. Şi în plus, mai era şi o piesă şcolară de Ziua părinţilor, iar Susan, cu ochii strălucitori şi, deşi nu avea nicio replică, cu gesturi atât de fireşti, era categoric cea mai bună dintre toţi spiriduşii şi deşi nu avea nici*o* replică, gesturile erau atât de fireşti.

Iulie se târa greu până pe douăzeci şi patru, după care săptămânile se derulau într-o succesiune minunată până în ultimele zile ale lui septembrie. Susan la mare... Susan la fermă... Susan la Dartmoor... Susan acasă, lingând o îngheţată, aplecată pe fereastră.

— Înoată destul de bine pentru vârsta ei – o vorbă aruncată printre altele unei cunoştinţe întâmplătoare de pe plajă. Vrea neapărat să intre în apă şi când e rece.

— Trebuie să recunosc că mi-a fost de-a dreptul antipatic să merg prin câmpul ăla plin de tauri, dar lui Susan nici nu-i pasă de primejdii. Ştie cum să ia animalele.

Picioare zgâriaie, în sandale, fără ciorapi, rochiţe de vară rămase mici, o pălărie de soare, decolorată, aruncată pe jos. Octombrie nu-i mai lăsa timp de gânduri... Dar, de fapt, întotdeauna erau atâtea de făcut într-o casă. Să trecem peste noiembrie, cu ploaia şi ceaţa de deasupra landei care devenea alburie. Trage draperiile, scormone în foc, aşază-te să răsfoieşti ceva, *Weekly Home Companion,* moda pentru cei tineri. Nu rozul acela, ci verdele de la rochiţa cu bretele, şi o eşarfă lată ar fi exact ce i-ar trebui lui Susan la petrecerea de Crăciun. Decembrie... Crăciunul...

Cea mai frumoasă perioadă, abundând în distracţii acasă. Cum vedea doamna Ellis primii brăduţi înşiraţi în faţă florăriei sau cutiile portocalii cu curmale din vitrina băcăniei, inima îi zvâcnea de emoţie; peste trei

săptămâni, Susan va fi acasă. Şi pe urmă cât râs şi sporovăială! Semnele pe furiş dintre ea şi Grace, zâmbetele misterioase, împachetatul în secret al cadourilor.

Şi toate dezvăluite într-o singură zi, aşa cum ajunge să se spargă un balon umflat prea mult; şnurulețe de hârtie, artificii noi, chiar darurile, alese cu atâta grijă, azvârlite cât colo. Dar ce conta! Merita din plin. Doamna Ellis, privind în jos spre Susan dormind toropită, cu o păpuşă în brațe; lumina închisă fără zgomot şi vârâtul în pat, epuizată. Aşezatul comod în fotoliu, lucrul de mână de şcoală al lui Susan, cusut în grabă şi pus lângă noptieră. Doamna Ellis nu mânca niciodată ouă fierte, dar după cum îi spunea lui Grace, găinile au o lucire grozavă în ochi: te şi miri câtă istețime...

Agitația, iureşul Anului Nou, circul, pantomima. Doamna Ellis se uita întotdeauna la Susan, nu în arenă.

— Dacă ai fi văzut-o cum râdea când a rupt foca trompeta... n-am văzut niciodată un copil cu atâta poftă de distracție.

Şi cum mai arăta de sărbători, în rochița verde, cu părul blond şi ochii albaştri. Alți copii erau bondoci. Cu nişte trupuşoare prost clădite, sau gurile mari şi diforme.

— Când am plecat, a spus: „Vă mulțumesc pentru această zi minunată ceea ce a fost mai mult decât a spus oricare. Şi a câştigat şi jocul de agilitate.

Bineînțeles că erau şi clipe proaste. Noaptea agitată, petele roşii, durerea în gât, temperatura ridicată. Mâna tremurată pe telefon. Vocea liniştitoare a doctorului. Şi paşii lui pe scări – o persoană de nădejde, calmă,

— Ar fi bine să luăm o probă, pentru orice eventualitate.

O probă? Asta putea să însemne difterie, scarlatină? Un trupuşor dus în pături, o ambulanță, spitalul...

Slavă Domnului, n-a fost decât o faringită subacută. Ceva frecvent. Prea multă agitație, s-o țină liniştită câteva zile. Da, domnule doctor, da. Uşurarea după

neliniştea înnebunitoare, şi tot înainte, fără oprire, cititul pentru Susan din *Playbook Annual,* povestire după povestire, îngrozitoare şi banale, „şi uite aşa Nicky Nod şi-a pierdut până la urmă comoara, însă merita, nu-i aşa, copii?”

„Totul e trecător”, se gândea doamna Ellis. „Plăcerea şi durerea, fericirea şi suferința. Şi cred că prietenele mele ar spune că am o viață monotonă, fără evenimente, dar eu sunt mulțumită şi recunoscătoare şi deşi uneori simt că n-am făcut chiar totul pentru Wilfred – avea o fire tare păcătoasă, din fericire Susan n-a moştenit-o –, cel puțin cred că am reuşit să-i asigur un cămin fericit lui Susan.” Se uită în jur, în acea prima zi a lunii, şi trecu în revistă cu afecțiune şi apreciere mobilele, tablourile de pe pereți, bibelourile de pe consolă, tot ceea ce adunase în cei zece ani de căsnicie şi care o reprezentau pe ea şi căminul ei.

Divanul şi două scaune, inițial incluse într-o garnitură mai mare, erau cam roase, dar confortabile. Lucrase singură husa pentru taburetul de lângă cămin. Cleştii de la foc nu erau lucioşi, cum ar fi trebuit să fie, trebuia să-i atragă atenția lui Grace. Cel puțin, portretul cam melancolic al lui Wilfred, în colțul-întunecat de lângă raftul cu cărți, arăta distins. Şi chiar fusese, se gândi repede doamna Ellis. Tabloul cu flori era mai bine pus în valoare deasupra consolei; frunzele verzi se armonizau perfect cu haina verde a figurinei de Staffordshire care stătea alături de doamna lui, lângă ceas.

„Aş putea să iau nişte huse noi,” se gândi doamna Ellis, „şi nişte draperii, dar nu imediat. Susan a crescut teribil de câteva luni încoace. E mai important să mă ocup de hainele ei. Fetița e înaltă pentru vârstă ei.”

Grace apăru după uşă.

— E gata masa, anunță ea.

„Măcar dacă ar deschide uşa ca lumea”, se gândi doamna Ellis, „şi ar intra în cameră, doar i-am spus de o sută de ori. Ce enervant îşi vâră capul pe uşă, şi dacă aş

avea musafiri...“

Se aşeză în fața puiului şi a şarlotei de mere; gândindu-se dacă lui Susan i-au dat trimestrul ăsta la şcoală tonicul Minidex şi porția de lapte în plus; directoarea era cam uitucă.

Deodată, din senin, lăsă lingurița jos, lângă farfurie, cuprinsă de un val de melancolie atât de profundă, încât era aproape de neîndurat. Îşi simțea inima grea. Avea un nod în gât. Nu putea să mai mănânce.

„S-a întâmplat ceva cu Susan”, se gândi ea. „Mă previne că are nevoie de mine.”

Sună să-i aducă cafeaua şi trecu în salonaş. Se duse la fereastră şi rămase cu privirea pe zidul din spate al casei de vizavi. O perdea roşie, urâtă, atârna la o fereastră deschisă, o perie de cap era agățată într-un cui.

„Pierdem din distincție”, se gândi doamna Ellis. „N-o să treacă mult şi în loc de vecini o să fiu înconjurată numai de pensiuni.”

Îşi bău cafeaua, dar sentimentul de nelinişte, de tulburare n-o părăsi. În cele din urmă se duse la telefon şi sună la şcoală.

Răspunse secretara. Surprinsă, puțin agasată, categoric. Susan nu avea absolut nimic. Tocmai mâncase un prânz zdravăn. Nu, nu dădea niciun semn de răceală. Nu era nicio elevă bolnavă. Dorea doamna Ellis să vorbească cu Susan? Copilul era cu ceilalți la joacă, dar dacă era necesar, putea să trimită după ea.

— Nu, spuse doamna Ellis, mi-a trecut prin cap o prostie că Susan ar putea fi bolnavă. Mă scuzați că v-am deranjat.

Închise telefonul şi se duse în dormitor să se îmbrace pentru oraş. N-o să-i strice o plimbare. Privi mulțumită fotografia lui Susan de pe noptieră. Fotograful îi surprinsese expresia ochilor minunat. Şi ce lumină grozavă pe păr.

Doamna Ellis ezită; oare chiar avea nevoie de plimbare? Sau acest vag sentiment de tristețe era un

semnal de epuizare şi mai bine s-ar odihni? Se uită cu inima îndoită spre plapuma de puf de pe pat. Nu i-ar trebui decât o secundă să umple buiota. Nu. Hotărî să nu cedeze. Se duse la garderobă, scoase haina din păr de cămilă, se legă la cap cu o eşarfă, îşi trase o pereche de mănuşi şi coborî la parter.

Intră în salonaş, aprinse focul şi puse paravanul în faţă. Grace cam uita să facă focul. Deschise oberlichtul ca să nu fie aer închis la întoarcere. Aranjă ziarele să le găsească pregătite pentru citit şi puse semnul la carte.

— Ies puţin. Nu stau mult, îi strigă lui Grace, care era în pivniţă.

— Bine, doamnă, sosi răspunsul.

Doamna Ellis simţi mirosul de ţigară şi se încruntă. Grace n-avea decât să facă ce vroia în pivniţă, dar nu prea era în regulă ca o servitoare să fumeze.

Închise uşa de la intrare, coborî treptele; o luă pe drum şi apoi la stânga, spre câmp. Era o zi mohorâtă, cenuşie. Prea blândă pentru anotimpul ăsta, aproape apăsător. Poate mai târziu o să vină ceaţa dinspre Londra, ca întotdeauna; o să stea ca un zid uriaş şi o să înăbuşe aerul proaspăt.

Doamna Ellis îşi făcu „tura scurtă”, cum o numea ea. Spre răsărit, spre heleşteele Viaduct, şi pe urmă înapoi, cu un ocol spre Vale of Health.

Nu era o după-amiază îmbietoare şi nu-i făcea plăcere să se plimbe. Păşea, cu regretul că nu era acasă, în pat, lângă buiotă sau în salonaş, în faţa focului, gata să tragă draperiile, ca să nu mai vadă cerul întunecat, pâclos. Trecea grăbită pe lângă doici care împingeau la cărucioare, unele în grupuri de două-trei, pălăvrăgind îndărătul preţioaselor încărcături pe care le aveau în grijă. Câinii lătrau pe lângă heleştee. Bărbaţi solitari, în fulgarine, priveau fără ţintă. O femeie bătrână, pe o bancă, arunca firimituri vrăbiuţelor gureşe. Cerul se întunecă mai mult, deveni aproape vânăt. Doamna Ellis grăbi pasul. Luna Parc de lângă Vale of Health părea sumbră, căluşeii acoperiţi de prelate şi două mâţe

pricăjite care zvâcniră dintr-un scaun, stuchindu-se. Un lăptar urcă în căruță, naveta cu sticle de lapte începu să zdrăngăne, şi fluierând îşi îndemnă poneiul să pornească.

„Trebuie să-i cumpăr lui Susan o bicicletă de ziua ei“, se gândi fără nicio legătură doamna Ellis. „La nouă ani e tocmai bine să ai prima bicicletă.”

Se imagina cum i-o va alege, cum va cere sfatul, cum va pipăi ghidonul. Roşie poate sau un albastru frumos. Un coşuleț în față şi o trusă de piele pentru scule prinsă sub şa. Trebuie să aibă frâne bune, dar nu prea rigide ca să nu o arunce pe Susan peste ghidon şi să se lovească.

Păcat că jocul cu cercul se demodase. Când fusese ea mică, nimic nu era mai plăcut decât să ai un cerc frumos şi flexibil pe care să-l împingi abil cu un bețişor înainte. E şi asta o artă. Susan s-ar fi priceput grozav la jocul cu cercul.

Doamna Ellis ajunse la o încrucişare de drumuri şi traversă; trebuia să apuce pe al doilea, iar casa era penultima pe colț.

În acea clipă văzu furgoneta de la curățătorie înaintând spre ea mult prea repede. O văzu derapând, auzi scârțâitul frmelor. Văzu expresia de mirare de pe chipul băiatului de la spălătorie. „Am să vorbesc cu şoferul când vine lă mine”, îşi spuse ea. „O să facă un accident într-o bună zi.” Se gândi la Susan pe bicicletă şi se cutremură. Poate ar fi mai bine să facă o sesizare la directorul spălătoriei. „V-aş rămâne îndatorată dacă l-ați admonesta pe şoferul întreprinderii dumneavoastră. Ia curbele prea repede.” Şi ar ruga ca numele ei să nu fie pomenit. Altfel, omul s-ar putea plânge că de fiecare dată cară coşul greu pe scări.

Ajunse la poarta ei. O împinse şi observă enervată că aproape ieşise din balamale. Cei de la spălătorie au smucit-o probabil şi au stricat-o. O să facă o sesizare mai serioasă. O să scrie imediat după ceai. Ca să nu uite.

Scoase cheia şi o vârî în broasca yale. Se înțepeni. Nu

putea s-o răsucească. Ce enervant! Apăsă pe sonerie. Însemna s-o aducă pe Grace de la subsol, ceea ce era neplăcut. Mai bine s-o strige şi să-i explice situația.

— Grace, eu sunt! spuse ea, mi s-a înțepenit cheia în uşă; vino te rog, să-mi dai drumul.

Tăcu. De jos nu venea niciun sunet. Probabil că Grace ieşise. Ce viclenie! Doar se înțeleseseră că atunci când doamna Ellis era plecată Grace să rămână; trebuia să fie în permanență cineva acasă. Uneori însă, doamna Ellis bănuise că Grace nu-şi respectă învoiala. Şi poftim dovada!

Strigă încă o dată, mai tare. „Grace!"

Se auzi un zgomot de fereastră deschisă şi din bucătărie apăru capul unui om. Era într-o cămaşă cu mâneci scurte. Şi nebărbierit.

— Ce tot zbieri? făcu el.

Doamna Ellis fu prea înmărmurită ca să răspundă. Deci asta se întâmplă în spatele ei! Grace, respectabilă, trecută bine de treizeci de ani, ținea în casă un bărbat. Doamna Ellis înghiți în sec, dar nu-şi pierdu cumpătul.

— Poate ai amabilitatea s-o rogi pe Grace să urce să-mi deschidă.

Oricum, sarcasmul era inutil. Bărbatul clipi nedumerit.

— Cine e Grace? spuse el.

Asta era culmea. Prin urmare Grace a avut tupeul să-şi dea alt nume. Cine ştie ce scorneală, bineînțeles. Shirley sau Marlene. Era mai mult ca sigură că asta se întâmplase. Grace dăduse fuga până la cârciuma din drum ca să-i cumpere ăstuia bere. Şi el rămăsese să tălâmbâie prin bucătărie. Nu era exclus să-şi fi vârât nasul şi prin cămară. Era clar acum de ce rămăsese atât de puțină carne acum două zile.

— Dacă Grace nu e acasă, spuse doamna Ellis, şi vocea era ca de gheață, te rog, dă-mi dumneata drumul. Prefer să nu intru pe uşa de serviciu.

Aşa o să-şi cunoască lungul nasului. Doamna Ellis tremura de furie. Se mânia rareori; de felul ei, era o

femeie blândă, echilibrată. Dar genul ăsta de întâmpinare din partea unui mocofan cu mâneci scurte la fereastra propriei ei bucătării era mai mult decât putea să îndure. Discuția cu Grace avea să fie extrem de neplăcută. Grace o să-şi dea probabil demisia. Însă n-avea voie să lase la întâmplare anumite lucruri, cum era acesta.

Auzi târşâit de paşi pe hol. Bărbatul urcase din pivniță. Deschise uşa de la intrare şi rămase acolo, cu ochii pe ea.

— Pe cine căutai? zise el.

Doamna Ellis auzi din salonaş lătratul furios al unui cățeluş. Musafiri! Culmea culmilor. Ce groaznic, ce îngrozitor de penibil. Cineva venise în vizită şi Grace îl poftise în casă, sau poate mai rău, îi primise omul ăsta cu mâneci scurte. Ce-o să zică bieții oameni?

— Cine e în salonaş, ştii cumva? şopti ea iute.

— Cred că doamna şi domnul Bolton, dar nu sunt sigur. Aud câinele lătrând. Pe ei vrei să-i vezi?

Doamna Ellis nu cunoştea niciun domn şi doamnă Bolton. Se îndreptă grăbită spre salonaş, mai întâi scoțându-şi haina şi vârându-şi mănuşile în buzunare.

— Du-te mai bine jos, din nou, se adresă ea bărbatului care n-o slăbea din ochi. Spune-i lui Grace să nu aducă ceaiul până nu sun. S-ar putea să nu stea mult.

Omul păru nedumerit.

— Bine, cobor. Dar pentru familia Bolton, sună de două ori.

Coborî scările târşâind picioarele. Era beat, fără discuție. Avea chef de insulte. Dacă mai pe seară o să-i dea de furcă, va trebui să anunțe poliția.

Doamna Ellis se strecură pe coridor ca să-şi atârne haina în cuier. Nu mai avea timp să urce dacă în salonaş erau musafiri. Orbecăi după comutator, dar becul se arsese. Altă belea! Nu mai avea cum să se aranjeze puțin în oglindă.

Se împiedică de ceva, şi se aplecă să vadă ce era. O

gheată de bărbat. Şi uite încă una, şi o pereche de pantofi, şi lângă ei o valiză şi un covoraş uzat. Dacă Grace i-a permis omului să-şi pună lucrurile pe hol, atunci diseară nu mai are ce căuta aici. Se declanşase criza. O criză serioasă.

Doamna Ellis deschise uşa salonaşului, aşternându-şi pe buze un zâmbet prietenos, dar nu exagerat. Un căţeluş se năpusti spre ea, lătrând furios.

— Potoleşte-te Judy, spuse bărbatul cărunt, cu ochelari cu rame de os din faţa focului. Bătea la o maşină de scris.

În cameră se produsese o schimbare. Era plină de cărţi şi hârtii. Pe jos erau aruncate tot felul de fleacuri. Un papagal într-o colivie ţopăia pe scândurica lui şi articulă un bun venit. Doamna Ellis încercă să spună ceva, dar nu reuşi. Grace înnebunise de-a binelea. Îl lăsase pe omul ăla în casă, şi pe ăsta, amândoi transformaseră casa într-o cocină; camera era vraişte; se puseseră amândoi, răuvoitori, cu bună ştiinţă să distrugă totul.

Nu. Mai rău. Făceau parte dintr-un complot uriaş pus la cale de hoţi. Poate nici nu era vina lui Grace. Mai auzise de aşa ceva. Pătrundeau în case bande întregi. O zi la subsol, legată burduf şi cu un căluş în gură. Doamna Ellis simţi că inima îi bate nebuneşte. Parcă îi venea şi să leşine.

„Nu trebuie să-mi pierd cumpătul”, îşi spuse în sinea ei, „orice s-ar întâmpla, nu trebuie să-mi pierd cumpătul.” „Măcar să ajung la telefon, la poliţie, ar fi singura speranţă. Omul ăsta nu trebuie să-şi dea seama ce am de gând să fac.”

Căţelul îi amuşina pantofii.

— Nu vă supăraţi, spuse intrusul, ridicându-şi pe frunte ochelarii cu rame de os, dar doriţi ceva? Soţia mea e sus, la etaj…

Ce viclenie diabolică! Ce farsă jucată cu sânge rece, să stai acolo, cu maşina de scris pe genunchi. Probabil că au cărat toate astea prin uşa din spate, dinspre grădină;

era deschisă. Doamna Ellis se uită repede spre consolă. Exact de ceea ce-i fusese teamă. Figurinele Staffodshire dispăruseră, ca şi tabloul cu flori. Era posibil să aibă o maşină, o furgonetă, undeva pe şosea... Mintea, îi lucra cu febrilitate. Exista şansa ca omul să nu-i fi ghicit identitatea. Farsa putea fi jucată şi în doi. Frânturi de teatru amator îi trecură prin minte. Trebuia să-i rețină pe oamenii ăştia până ar fi sosit poliția. Cât de repede lucraseră. Biroul dispăruse împreună cu rafturile cu cărți; nici fotoliul nu se vedea. Nu-şi lua însă ochii de pe străin. Nu trebuia să observe că aruncase o privire fugitivă prin cameră.

— Soția dumneavoastră e sus? întrebă doamna Ellis, cu vocea strangulată, însă calmă.

— Da, dacă ați venit pentru programare, ea se ocupă. O găsiți în atelier. Camera din față.

Doamna Ellis se îndreptă de spate şi ieşi încetişor din cameră, dar pârlitul de cățel se luă după ea.

Un lucru era sigur. Omul nu-şi dăduse seama cine era. Îşi imaginaseră că proprietăreasa era plecată toată după-amiaza, şi că ea, pe hol, trăgând cu urechea şi cu inima bătându-i nebuneşte, era cineva care venise în vizită şi care putea fi dusă de nas cu o minciună despre programări.

Rămase nemişcată lângă uşa salonaşului. Omul îşi reluase bătutul la maşină. Se minuna de sângele rece de care dădea dovadă, de dimensiunile uriaşe ale farsei. În ziare, nu mai scriseseră nimic în ultima vreme despre jafurile pe scară largă. Era ceva nou, ceva cu totul ieşit din comun. Nemaipomenit cum aleseseră exact casa ei. Dar probabil că ştiau că e văduvă, că locuieşte singură şi că nu are decât o servitoare. Telefonul fusese deja luat de pe suportul din hol. În schimb, acolo zăcea o pâine şi ceva ce arăta ca o bucată de carne învelită în ziar. Deci îşi luaseră şi provizii... Mai era o şansă ca telefonul din dormitor să nu fi fost scos sau să nu fi tăiat firele. Bărbatul îi spusese că soția lui era la etaj. Poate făcea parte din farsă sau poate lucra cu o complice. Femeia,

chiar în clipa asta poate, scotocea în garderobul doamnei Ellis, îi lua haina de blană, îşi vâra în buzunare singurul şirag de perle de cultură.

Doamna Ellis îşi imagină că aude paşi în dormitor. Mânia învinse frica. Cu bărbatul n-avea putere să lupte, dar pe femeie putea s-o înfrunte. Şi dacă se ajungea la ceva neplăcut, o să fugă la fereastră, o să scoată capul şi o să strige. Precis că vecinii vor auzi. Sau cineva de pe stradă.

Doamna Ellis urcă scările în vârful picioarelor. Căţeluşul o conducea sigur pe sine. Se opri în faţa dormitorului. Se auzea clar mişcare înăuntru. Câinele aşteptă, cu ochii inteligenţi fixaţi pe ea.

În acea clipă uşa de la micuţul dormitor al lui Susan se deschise şi o femeie bătrână, grasă, neglijentă, cu un chip congestionat, îşi făcu apariţia. Avea sub braţ o pisică. În momentul în care câinele văzu pisica începu să latre furios.

— Ei, hai că s-a dus naibii! spuse femeia. De ce a trebuit să aduci câinele sus? Întotdeauna se bat când se întâlnesc. Ştii dacă a venit poşta? A, scuză-mă. Credeam că eşti doamna Bolton.

Luă de sub celălalt braţ o sticlă de lapte goală şi o puse pe palier...

— Să mă ia naiba dacă reuşesc să fac şi scările pe ziua de azi. Să facă altu'-n locul meu, deocamdată, spuse ea. E ceaţă afară, ai?

— Nu, spuse doamna Ellis, prea şocată ca să nu răspundă; pe urmă, simţind ochii femeii pe ea, stătu la îndoială dacă să intre în dormitor sau să coboare scările. Bătrâna cu chipul urât făcea parte din bandă şi ar fi putut să-l strige pe omul din salonaş.

— Ai programare? întrebă cealaltă. Nu te primeşte dacă nu ţi-ai făcut programare.

Pe buzele doamnei Ellis tremură un zâmbet.

— Mulţumesc, da, am făcut.

Se miră cât de calmă putea fi şi cât de îndrăzneţ se comporta. Nicio actriţă de pe scena londoneză n-ar fi

putut să-şi joace rolul mai bine.

Bătrâna făcu un semn cu ochiul şi dându-se mai aproape, o trase pe doamna Ellis de mânecă.

— Vă faceți poze simple sau „fantezi”? şopti ea. Bărbaților le plac alea fantezi. Ştii dumneata!

O înghionti cu cotul din nou pe doamna Ellis şi-i făcu iar cu ochiul.

— Văd că ai verighetă. Poate n-ai să crezi, dar şi celor mai potoliți dintre soți le plac pozele fantezi. Ascultă sfatul uneia cu experiență. Pune-o să te facă fantezi.

Intră din nou în camera lui Susan, cu pisica sub braț, şi închise uşa.

„E posibil”, se gândi doamna Ellis, cuprinsă iar de senzația de leşin; „ca un grup de nebuni să fi scăpat de la balamuc şi în felul lor dement şi îngrozitor au pătruns în casa mea nu ca să fure, nici ca să-mi distrugă lucrurile, ci pentru că dintr-un motiv nebunesc, aiurea, se cred acasă la ei. Dacă s-ar face vâlvă în presă, dând totul la vedere, ar fi groaznic. Titluri cu litere de-o şchioapă în ziare. Fotografii. Ce neplăcut ar fi pentru Susan. Susan... Bătrâna aia oribilă, dezgustătoare în pătuțul lui Susan.”

Prinzând curaj şi putere, doamna Ellis deschise uşa propriului dormitor. Cuprinse dezastrul dintr-o singură privire. Camera era goală. Câteva lumini în diverse locuri şi un aparat foto pe un trepied. O canapea lângă perete. O tânără cu un păr stufos şi încâlcit stătea în genunchi pe jos şi sorta nişte hârtii.

— Cine e? spuse ea. Nu primesc pe nimeni fără programare. N-aveți voie să intrați aici.

Doamna Ellis calmă, hotărâtă, nu răspunse. Se asigurase că telefonul, deşi ca toate celelalte lucruri fusese mişcat de la locul lui, era încă în cameră. Se duse la el şi ridică receptorul.

— Lasă telefonul, strigă fata ciufulită în culmea uluirii şi se chinui să se ridice de pe podea.

— Vreau poliția, spuse doamna Ellis fermă centralistei. Doresc să vină imediat în Elmhurst Road,

numărul şaptesprezece. Mă aflu în mare pericol. Vă rog să anunţaţi imediat poliţia.

Fata ajunsese lângă ea şi-i smulsese receptorul.

— Cine te-a trimis aici? întrebă fata cu chipul gălbejit, fără culoare, de sub părul vâlvoi. N-o să găseşti nimic. Nici poliţia. Am autorizaţie pentru ce fac.

Ridicase glasul, iar câinele alarmat, i se alăturase cu lătrături ascuţite. Fata deschise uşa şi strigă:

— Harry! Vino aici s-o dai pe femeia asta afară!

Doamna Ellis rămase absolut calmă. Stătea cu spatele la perete şi cu mâinile împreunate. Centralista îi recepţionase mesajul. Nu mai era mult şi trebuia să apară şi poliţia.

Auzi jos uşa de la salonaş deschizându-se şi o voce de bărbat strigând enervată:

— Ce s-a întâmplat? Nu te descurci cu femeia? Poate vrea o poză specială.

Ochii fetei se îngustară. Se uită bine la doamna Ellis.

— Ce ţi-a spus soţul meu?

„Aha”, se gândi victorioasă doamna Ellis, „încep să se sperie. Nu e chiar aşa uşor cum şi-au închipuit.

— N-am discutat nimic cu soţul dumitale! spuse ea încetişor. Mi-a spus doar că te găsesc la etaj. În camera asta. Să nu încerci să mă şmechereşti. Nu ţine. Văd clar ce faci.

Făcu un gest spre cameră.

Fata se holbă la ea.

— N-ai cum să-mi pui în cârcă nimic, spuse ea. Atelierul ăsta e decent, respectabil, ştie oricine. Fac portrete de copii. O mulţime de clienţi pot confirma. N-ai alte dovezi. Arată-mi un negativ şi atunci îţi dau dreptate.

Doamna Ellis se întreba cât mai avea până să sosească poliţia. Trebuia să câştige timp. Mai târziu, poate, chiar o să-i pară rău pentru fata asta nenorocită, înşelată, care-i făcuse asemenea balamuc în dormitor, dându-se drept fotografă; în clipa asta însă, trebuia să fie calmă, calmă.

— Ei? zise fata. Ce-o să spui când vine poliția? Ce versiune ai?

Nu era bine să te pui cu nebunii. Ştia asta doamna Ellis. Trebuia să Ie cânți în strună. Trebuia să-i cânte în strună fetei ăsteia până sosea poliția.

— Am să le spun că am locuit aici, răspunse ea cu vocea blajină. Nici n-am nevoie să afle altceva. Nimic altceva.

Fata o privi buimacă, şi-şi aprinse o țigară.

— Prin urmare vrei o fotografie? spuse ea. Telefonul a fost doar o farsă. De ce nu vrei să spui cinstit de ce ai venit?

Zgomotul de voci atrăsese atenția bătrânei din camera lui Susan. Bătu la uşa întredeschisă şi rămase în prag.

— S-a întâmplat ceva, drăguțo? se adresă ea cu viclenie fetei.

— Du-te şi vezi-ți de treabă, răspunse fata nerăbdătoare, nu te priveşte. Eu nu mă bag în problemele tale şi nici tu să nu-ți vâri nasul în ale mele.

— Dar nu-mi vâr nasul, spuse femeia arțăgoasă. Am vrut numa să ştiu dacă pot să dau o mână de ajutor. O clientă mai dificilă, ei? Vrea ceva de proporții?

— Ia mai taci, spuse fata.

Soțul fetei, Bolton sau cum îl chema, bărbatul cu ochelari din sufragerie, urcă în dormitor.

— De fapt, ce se întâmplă? spuse el.

Fata ridică din umeri şi se uită spre doamna Ellis.

— Habar n-am, spuse ea, dar cred că e vorba de şantaj.

— Are negativele? întrebă repede omul.

— Din câte ştiu, nu. N-am mai văzut-o până acum.

— Poate le-a luat de la vreo altă clientă, spuse bătrâna care urmărea scena.

Cei trei se holbară la doamna Ellis. Nu-i era frică. Era stăpână pe situație.

— Cred că suntem toți extenuați şi cel mai bine ar fi să coborâm, să ne aşezăm liniştiți lângă foc, să stăm

puţin de vorbă şi să-mi povestiţi ce faceţi. Ia spuneţi-mi, toţi trei sunteţi fotografi?

Pe măsură ce vorbea, în cap i se răsucea întrebarea unde reuşiseră să-i ascundă lucrurile. Probabil că patul i-l vârâseră în camera lui Susan; garderobul avea două părţi şi bineînţeles că putea fi desfăcut în bucăţi cât ai bate din palme; dar hainele... bibelourile... probabil că le-au dus într-un camion. Trebuia să fie prin apropiere un camion tixit cu lucrurile ei. Poate-l parcaseră pe altă stradă, sau poate chiar plecase cu un alt complice. Poliţia se pricepea să depisteze lucrurile furate, ştia ea, şi totul era asigurat, dar casa era într-o stare jalnică; niciodată n-o să scoată atâţia bani de la asigurare, doar dacă există vreo clauză, vreo stipulaţie în cazul stricăciunilor provocate de nebuni; doar n-o să susţină cei de la asigurări că a fost mâna lui Dumnezeu... Mintea îi lucra cu febrilitate, receptând deranjul, pe cei care-l provocaseră şi câte zile şi săptămâni i-ar trebui, ei şi lui Grace, să pună totul la loc?

Biata Grace. Uitase de ea. Grace probabil că zăcea undeva încuiată la subsol cu omul ăla oribil în cămaşă cu mâneci scurte, nu un servitor ci un alt membru al bandei.

— Ei, zise doamna Ellis cu cealaltă jumătate de minte, cea care interpreta rolul la perfecţie, facem cum am propus şi coborâm?

Se întoarse şi porni prima, şi spre surprinderea ei, o urmară bărbatul şi soţia. Bătrâna aceea oribilă rămăsese sus, aplecată peste balustradă.

— Să mă chemaţi dacă aveţi nevoie de mine, spuse ea.

Doamna Ellis nu putea răbda să şi-o închipuie atingând lucruşoarele lui Susan din micuţul ei dormitor.

— N-ai vrea să vii şi dumneata? spuse ea, forţându-se să fie politicoasă. E mai plăcut jos.

Bătrâna arboră un zâmbet de superioritate.

— Asta or să hotărască domnul şi doamna Bolton. Eu nu mă bag.

„Dacă aş reuşi să-i aduc pe toţi în salonaş”, se gândi

doamna Ellis, şi să închid cumva uşa, şi să mă străduiesc din răsputeri să întreţin o conversaţie, poate aş reuşi să le captez atenţia până ar sosi poliţia. Există, bineînţeles, şi uşa dinspre grădină, dar ar avea de urcat gardul şi de sărit peste magazia cu ghivece de alături. Cel puţin bătrâna n-ar reuşi.

— Şi acum, spuse doamna Ellis, cu inima strânsă din cauza balamucului din salon, să ne aşezăm să ne tragem sufletul şi să-mi povestiţi despre fotografii.

Dar abia termină de vorbit că se auzi soneria la uşa de la intrare şi un ciocănit puternic şi autoritar. Sentimentul de uşurare aproape că o ameţi. Se aşeză în faţa uşii. Era poliţia. Bărbatul se uită la fată întrebător.

— Mai bine deschidem, spuse el, n-are dovezi.

Traversă holul şi deschise uşa de la intrare.

— Poftiţi, domnule poliţist. Văd că sunteţi doi.

— Am primit un telefon, îl auzi doamna Ellis pe sergent, înţeleg că sunt nişte necazuri.

— Cred că e o greşeală, spuse Bolton. Adevărul e că avem o vizitatoare care am impresia că e puţin isterică.

Doamna Ellis ieşi pe hol. Nu-l recunoscu nici pe sergent, nici pe poliţistul tânăr care-şi făcea rondul. Păcat! Însă n-avea importanţă. Amândoi erau zdraveni, bine clădiţi.

— Nu sunt isterică, rosti ea fermă, mă simt foarte bine. Eu am telefonat centralistei. Sergentul scoase un creion şi carneţelul.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. Mai întâi însă, vă rog să-mi daţi numele şi adresa.

Doamna Ellis zâmbi răbdătoare. Spera să nu aibă de a face cu un prost.

— Nu cred că e nevoie, dar mă numesc doamna Wilfred Ellis şi locuiesc aici.

— Aici? făcu sergentul.

Doamna Ellis se încruntă.

— Da, casa e proprietate personală.

Şi pe urmă, pentru că îl văzu pe Bolton aruncând o privire rapidă soţiei, îşi dădu seama că sosise timpul să

fie explicită.

— Trebuie să vă vorbesc între patru ochi, domnule sergent, spuse ea, problema este extrem de urgentă; nu cred că mă înţelegeţi.

— Dacă aveţi de făcut vreo reclamaţie, doamnă Ellis, spuse ofiţerul, puteţi s-o aduceţi la secţia de poliţie la timp. Am fost anunţaţi că cineva care locuieşte aici, la numărul şaptesprezece, e în pericol. Sunteţi sau nu persoana care a dat această informaţie centralistei?

Doamna Ellis începu să-şi piardă răbdarea.

— Bineînţeles că eu, spuse ea. M-am întors acasă ca să descopăr că au pătruns hoţii, cei pe care-i vedeţi aici, nişte hoţi periculoşi, nişte nebuni, habar n-am cine sunt, mi-au furat lucrurile, toată casa e întoarsă pe dos, şi peste tot e o dezordine cumplită.

Vorbea atât de repede, încât cuvintele erau precipitate.

Bărbatul de la subsol apăruse şi el în hol. Se holbă la cei doi poliţişti cu ochii cât cepele.

— Am văzut-o la uşă, spuse el. Mi s-a părut că e cam neroadâ. Dac-aş fi ştiut, nu i-aş fi dat drumul.

Sergentul, puţin iritat, se întoarse spre cel care intrase în vorbă.

— Cine sunteţi dumneavoastră? spuse el.

— Mă numesc Upshaw, răspunse omul. William Upshaw. Eu şi nevastă-mea locuim în apartamentul de la subsol.

— Omul ăsta minte, spuse doamna Ellis, nu stă aici: face parte din banda de hoţi. Nimeni nu locuieşte la subsol în afară de servitoarea mea – poate ar trebui s-o numesc bucătăreasă şef – Grace Jackson, şi dacă o să cercetaţi puţin prin jur. O s-o gâsiţi probabil pe undeva cu căluşul în gură şi legată fedeleş de ticălosul ăsta.

Nu se mai controla deloc. Îşi auzea propria voce, care de obicei era joasă şi potolită, însă acum căpătase o notă de isterie.

— Neroadă, făcu omul din subsol. E clar că-i filează o lampă.

— Vă rog să tăceți, spuse sergentul, şi se întoarse spre polițistul tânăr, care-i şopti ceva la ureche.

— Da, da, spuse el, am aici cartea de telefon.

Mai consultă o carte. Doamna Ellis îl urmărea încordată. Nu mai văzuse atâta prostie omenească. De ce-or fi trebuit să trimită o asemenea găgăuță de la secția de poliție?

Sergentul se întoarse acum spre omul cu ochelari cu rame de os.

— Dumneavoastră sunteți domnul Henry Bolton? spuse el.

— Da, domnule polițist, răspunse el prompt, şi dumneaei e soția mea. Locuim la parter, iar sus, soția are un atelier de fotografiat în una din camere. Ştiți, face portrete.

Se auzi zgomot de paşi pe scări în jos şi bătrâna hidoasă apăru la capătul balustradei.

— Mă numesc Baxter, spuse ea. Pe vremuri, când apăream pe scenă, mi se spunea Billie Baxter. Ştiți, am fost şi eu în teatru. Locuiesc la etaj, aici, la numărul şaptesprezece, în camerele din spate. Pot să depun mărturie că femeia asta a venit să-şi vâre nasul unde nu-i fierbe oala şi ne-a făcut numai necazuri. Am văzut-o cum se uita pe gaura cheii la doamna Bolton în atelier.

— Prin urmare nu locuieşte aici? întrebă sergentul. Mi-am închipuit eu; nu are numele trecut în cartea de telefon.

— O vedem pentru prima oară, domnule polițist, spuse Bolton. Domnul Upshaw i-a dat drumul înăuntru din greşeală; s-a dus în sufragerie şi pe urmă a intrat cu forța la soția mea în atelier, a amenințat-o şi pe urmă, ca o isterică, a sunat la poliție.

Polițistul se uită la doamna Ellis.

— Aveți ceva de spus? i se adresă el.

Doamna Ellis înghiți. Măcar dacă ar putea să rămână calmă, dacă nu i-ar bate inima atât de nebuneşte şi dacă nu i s-ar pune nodul în gât, fiind gata să izbucnească în

plâns.

— Domnule sergent, spuse ea, cred că la mijloc e o greşeală îngrozitoare. Poate dumnaavoastră sunteți nou aici, la fel şi tânărul polițist – nu mi se pare o figură cunoscută – dar dacă dumneavoastră v-ați înapoia la secție, acolo trebuie că se ştie totul despre mine; locuiesc aici de ani de zile. Pe servitoarea mea, Grace, o am de când mă ştiu; sunt văduvă; soțul meu, Willfred Ellis, a murit în urmă cu doi ani; am o fetiță de nouă ani care merge la şcoală. Am ieşit în după-amiaza asta la plimbare şi cât am lipsit, oamenii ăştia au pătruns în casă, au luat sau mi-au distrus bunurile – totul e întors pe dos; vă rog să mergeți imediat la dumneavoastră la secție...

— Bine, bine, spuse sergentul, punându-şi la loc carnețelul; e-n regulă; putem să vorbim pe îndelete la secție. Doreşte cineva dintre dumneavoastră să depună o plângere contra doamnei Ellis pentru violare de domiciliu?

Se lăsă tăcerea. Nimeni nu scoase niciun cuvânt.

— Nu vrem să fim inumani, spuse disprețuitor Bolton. Eu şi soția mea suntem gata să considerăm că nu s-a întâmplat nimic.

— Vreau să fim bine înțeleşi, interveni fata cu părul vâlvoi, că tot ceea ce poate afirma despre noi femeia asta la secția de poliție este o minciună sfruntată.

— Bine, spuse polițistul. Veți fi chemați amândoi, dacă e necesar, dar mă îndoiesc. Şi acum, doamnă Ellis, i se adresă el, nu cu asprime, ci cu autoritate, avem afară o maşină şi putem merge la secție şi acolo să ne povestiți tot. Aveți o haină?

Doamna Ellis se întoarse pe hol bezmetică. Cunoştea bine secția de poliție; era la mai puțin de cinci minute depărtare. Mai bine să se ducă acolo direct. Să stea de vorbă cu vreun şef. Nu cu un asemenea prostănac. Între timp însă, oamenii ăştia scapă cu porcăria lor de poveste. Şi când o să se întoarcă cu nişte întăriri de la poliție, nici n-o să-i mai găsească aici. Bâjbâi după haină

în holul întunecat, împiedicându-se de ghete, de geamantane.

— Domnule sergent, spuse ea încetişor, veniți puțin aici.

Sergentul se îndreptă spre ea.

— Da?

— Au luat becul, spuse ea grăbită, şoptind cu voce joasă. Azi-după-amiază becul nu avea nimic; şi ghetele astea, mormanul ăsta de bagaje, toate le-au cărat aici şi le-au aruncat de-a valma; probabil că toate valizele sunt pline de bibelouri. Trebuie să vă rog să lăsați neapărat aici pe domnul polițist de serviciu până ne întoarcem, ca să nu scape cumva oamenii ăştia.

— În regulă, doamnă Ellis, spuse sergentul. Ei, acum sunteți gata să mă urmați?

Observă cum sergentul schimbă o ocheadă cu polițistul cel tânăr care încerca să nu zâmbească. Doamna Ellis era convinsă că *n-avea* de gând să rămână în casă. Şi în minte îi răsări o altă bănuială. Oare polițistul ăsta şi subalternul lui erau cu adevărat membrii ai poliției? Sau cumva erau din bandă? Asta ar explica chipurile lor ciudate, neputința evidentă de a rezolva situația. Caz în care acum o vor duce în cine ştie ce bârlog, s-o drogheze şi poate chiar s-o omoare.

— Nu merg cu dumneata, spuse ea repede.

— Ei, doamnă Ellis, răspunse polițistul, nu ne faceți necazuri. O să vă oferim o ceaşcă de ceai la secție şi nimeni n-o să vă facă nimic.

O apucă de braț. Încercă să se smulgă. Tânărul polițist se apropie.

— Ajutor! strigă ea, ajutor... ajutor...

Trebuia să fie cineva prin apropiere. Vecinii de alături, nu prea-i cunoştea, dar nu avea importanță dacă ar fi strigat din răsputeri...

— Sărmana, spuse omul cu mâneci scurte, ce trist, nu? Cum o fi ajuns în starea asta?

Doamna Ellis îi văzu ochii bulbucați fixați asupra ei. Cu milă, şi aproape că se înecă.

— Ticălosule, făcu ea, cum îți permiți, cum îndrăzneşti!

Dar se pomeni îmbrâncită pe scări în jos, prin grădinița de la intrare şi vârâtă în maşină, iar la volan era un alt polițist; fu împinsă în spate fără ca polițistul să-i dea drumul la braț. Maşina coborî panta şi depăşi fâşia de landă; încerca să vadă pe geam unde mergeau, dar, din cauza corpolenței sergentului, nu reuşi. După o mulțime de cotituri şi şerpuituri, maşina opri; spre surprinderea ei, în fața sediului poliției. Prin urmare oamenii ăştia erau totuşi polițişti. Nu făceau parte din bandă. Stupefiată pentru o clipă, însă cu inima uşoară, mulțumită, doamna Ellis ieşi din maşină împleticindu-se. Sergentul, fără să-i dea drumul brațului, o conduse înăuntru.

Holul era necunoscut; îşi aminti că mai fusese o dată acolo, când îşi pierduse pisica roşcată: întotdeauna era cineva de serviciu, aşezat la un fel de birou şi totul era extrem de oficial, persoane foarte energice. Bănuia că o să fie lăsată pe hol. Însă sergentul o conduse într-o cameră unde se afla un alt polițist aşezat la un birou mare, un grad superior, slavă Domnului, şi care părea inteligent.

Era hotărâtă să vorbească până să apuce să intervină sergentul.

— Se face o mare confuzie, începu ea. Mă numesc doamna Ellis, din Elmhurst Road, numărul şaptesprezece şi casa mi-a fost prădată; chiar acum are, de fapt. loc o hoție teribilă; cred că hoții sunt disperați şi vicleni la culme; l-au dus de nas total şi pe sergentul aici de față şi pe celălalt polițist...

Spre indignarea ei, polițistul şef nu se uită spre ea. Ridică din sprâncene, spre sergent care-şi scosese chipiul totuşi şi se apropie de birou. Ca din pământ apăru o polițistă care veni lângă doamna Ellis şi o apucă de braț.

Sergentul şi polițistul şef vorbeau pe un ton scăzut. Doamna Ellis nu reuşise să audă ce vorbeau. Îi

tremurau picioarele de emoție. Simțea că i se învârtește capul. Acceptă cu recunoștință scaunul tras de polițistă și peste câteva clipe i se oferi o ceașcă de ceai. N-avea chef de ea totuși. Se irosea timp prețios.

— Trebuie să insist să mă ascultați, spuse ea, iar polițista își înteți strânsoarea pe brațul doamnei Ellis.

Ofițerul din spatele biroului îi făcu semn să avanseze, și fu poftită pe un alt scaun; polițista nu se clinti de lângă ea.

— Ei, ce anume doriți să-mi spuneți?

Doamna Ellis își împreună mâinile. Presimțea că omul din fața ei, în ciuda aerelor de superioritate, urma să se dovedească la fel de prost ca și sergentul.

— Mă numesc Ellis începu ea, doamna Wilfred Ellis, din Elmhurst Road, numărul șaptesprezece, sunt și în cartea de telefon, Mă cunoaște o mulțime de lume din cartier și stau pe această stradă de zece ani. Sunt văduvă și am o fetiță de nouă ani, care este în prezent la școală. Am în serviciul meu o servitoare, Grace Jackson, care îmi gătește și se ocupă în general de gospodărie. În această după-amiază am ieșit să mă plimb pe terenul cu landă de lângă Viaduct și iazurile de la Vale of Health, iar când m-am întors acasă, am descoperit că cineva pătrunsese în casă; servitoarea a dispărut; camerele sunt deja golite, iar hoții au pus stăpânire pe locuința mea și au jucat o farsă incredibilă, încât l-au păcălit până și pe sergentul aici de față. Am telefonat la centrală, hoții au intrat în panică, dar am reușit să-i rețin la mine în salon până au sosit ajutoare.

Doamna Ellis se opri să-și tragă sufletul. Observă că sergentul îi dădea ascultare și n-o slăbea din ochi.

— Vă mulțumim, doamnă Ellis, ne-ați fost de folos. Și acum, puteți să-mi arătați ceva cu care să vă dovediți identitatea?

Se holbă la el. Să-și dovedească identitatea? Ei asta-i bună, bineînțeles. Dar nu aici. N-are nimic la ea. A ieșit fără să-și ia geanta, iar cărțile de vizită erau pe birou, iar pașaportul fusese odată împreună cu Wilfred la Dieppe –

dacă nu cumva se înşela, trebuia să fie în sertarul din stânga al măsuței de scris din dormitorul ei.

Brusc însă îşi aminti de talmeş-balmeşul din casă. Nu vor găsi nimic…

— Îmi pare foarte rău, spuse ea sergentului, dar nu mi-am luat cu mine geanta când am ieşit azi după-amiază la plimbare. Am lăsat-o pe scrinul din dormitor. Am cărți de vizită în biroul din sufragerie, şi am şi paşaportul – a cam expirat; soțul meu şi cu mine nu am fost nişte turişti pasionați – trebuie să fie în sertarul măsuței din dormitor. Insă totul e răvăşit, cărat cine ştie unde de hoți; toată casa e întoarsă pe dos.

Ofițerul îşi însemnă ceva într-un carnet de lângă el.

— Nu ne puteți arăta un act de identitate sau cartela de rație?

— V-am explicat doar, răspunse doamna Ellis, înfrânându-şi mânia. Cărțile mele de vizită se află în birou. Nu înțeleg ce-i aia cartelă de rație.

Ofițerul continuă să scrie. Se uită spre polițistă, care începu să pipăie buzunarele doamnei Ellis, cu gesturi foarte familiare. Doamna Ellis încercă să-şi amintească căruia dintre prieteni ar fi putut să-i telefoneze, cine ar fi putut să garanteze pentru ea şi să vină imediat cu maşina să-i facă pe idioții ăştia, pe cretinii ăştia cu capete pătrate să priceapă. „Nu trebuie să mă enervez”, îşi spunea în gând. „Nu trebuie să mă enervez.” Familia Collins era plecată în străinătate; ei ar fi fost cei mai în măsură, dar Netta Draycott trebuia să fie acasă; de obicei era acasă pe la ora asta din cauza copiilor.

— V-am rugat, spuse doamna Ellis, să-mi verificați numele şi adresa în cartea de telefon. Dacă refuzați să vă uitați, atunci întrebați-l pe poştaş, pe directorul băncii, sucursala din High Street, unde am încasat un cec sâmbătă. Şi la urma urmelor, n-ați vrea să-i telefonați domnului Draycott, un prieten de-al meu, Charlton Court, 21, blocul de pe Charlton Avenue, care o să garanteze pentru mine.

Se lăsă pe speteaza scaunului sfârşită. Niciun

coşmar, îşi spuse ea, n-ar conține oroarea, zădărnicia amăgirilor, a ceea ce trăia ea acum. Necaz după necaz. Măcar dacă şi-ar fi amintit să-şi ia geanta cu ea, avea în ea o carte de vizită. Şi în timpul ăsta, diavolii care-i pătrunseseră în casă şi-i furaseră lucrurile ei atât de dragi, lucruşoarele ei...

— Ştiți, doamnă Ellis, spuse sergentul, am verificat cele spuse de dumneavoastră şi nu se confirmă nimic. Nu figurați în cartea de telefon a districtului şi nici în cea locală.

— Vă asigur că sunt trecută, rosti indignată doamna Ellis. Dați-mi cartea să vă arăt.

Sergentul care stătea tot în picioare îi puse cărțile în față. Urmări cu degetul coloana pe paginile din stânga, la numele Ellis, unde ştia că era trecută. Numele apărea de mai multe ori. Dar nu al ei. Şi niciunul din ele nu avea adresa şi numărul ei. Se uită în cartea de telefon şi văzu că în dreptul străzii Elmhurst, la numărul şaptesprezece, erau înscrise numele Bolton, Upshaw, Baxter... Împinse cât mai departe ambele cărți. Se uită fix la polițist.

— Ceva nu e în regulă cu cărțile astea, spse ea, nu sunt aduse la zi, sunt false, nu sunt cele pe care le am eu acasă.

Polițistul nu-i răspunse. Închise cărțile.

— Ei, doamnă Ellis, văd că sunteți obosită, şi nu v-ar strica să vă odihniți puțin. O să încercăm să vă găsim prietenii. Dacă ați vrea să mergem, am intra imediat în legătură cu ei. Am să vă trimit un doctor şi o să stați puțin de vorbă, o să vă dea un sedativ şi pe urmă, după ce vă veți odihni puțin, mâine dimineață o să vă simțiți mult mai bine şi poate o să avem şi nişte veşti să vă dăm.

Polițista o ajută pe doamna Ellis să se ridice în picioare.

— Haideți acum, spuse ea.

— Dar cu casa mea cum rămâne? întrebă doamna Ellis. Şi cu hoții ăia. Şi servitoarea mea, Grace; poate Grace zace undeva, la subsol. Doar n-o să lăsați

lucrurile aşa? Doar n-o să-i lăsați să scape cu fărădelegea asta cumplită? Am pierdut deja o jumătate de oră prețioasă.

— Nu vă faceți griji, doamnă Ellis, spuse ofițerul, lăsați totul în seama noastră.

Polițista o scoase afară din cameră, până să termine de protestat şi comentat; mergeau acum de-a lungul unui coridor, iar polițista îi repeta întruna:

— Nu vă agitați, păstrați-vă calmul; nimeni n-o să vă facă niciun rău.

Ajunseră într-o cămăruță cu un pat; Dumnezeule... era o celulă unde țineau arestații, iar polițista o ajută să-şi scoată haina, să-şi desfacă eşarfa cu care mai era încă legată în jurul capului, şi pentru că doamna Ellis se simțea atât de slăbită, o făcu să se întindă pe pat, o acoperi cu o pătură cenuşie aspră şi îi vârî sub cap o pernă mică şi tare.

Doamna Ellis apucă mâinile femeii. La urma urmelor, avea un chip destul de blajin.

— Vă implor, spuse ea, sunați la Hampstead 4072, este numărul prietenei mele, doamna Draycott, şi rugați-o să vină aici. Polițistul n-a vrut să-mi dea ascultare. N-a fost atent la ceea ce i-am spus.

— Da, da, bine, spuse polițista.

În cameră, în celulă, mai apăru cineva. Un individ proaspăt ras, vioi, cu o trusă în mână. Spuse bună seara polițistei şi deschise trusa. Scoase un stetoscop şi un termometru. Îi zâmbi doamnei Ellis.

— Am auzit că sunteți puțin tulburată, spuse el. Ei, nu-i nimic, rezolvăm noi imediat. Ia să vedem, vreți să întindeți brațul puțin?

Doamna Ellis se ridică în capul oaselor pe patul îngust şi tare, trăgându-şi mai aproape pătura.

— Domnule doctor, spuse ea, n-am nimic. Recunosc că am trecut printr-o experiență groaznică, capabilă să sleiască puterile oricui; mi-a fost prădată casa. Nimeni nu vrea să-mi asculte povestea, dar eu sunt doamna Ellis, doamna Wilfred Ellis, dacă dumneavoastră ați

putea convinge autoritățile de aici...

N-o asculta. Cu ajutorul polițistei, îi luă temperatura cu termometrul sub braț, nu în gură. Se purtau cu ea de parcă ar fi fost copil; îi luă pulsul, i se uită sub pleoape, îi ascultă respirația... Doamna Ellis nu se oprea din vorbit.

— Înțeleg că este o chestiune de rutină. Sunteți obligat să faceți acest lucru? Dar vreau să vă previn că felul în care am fost tratată de când am fost adusă aici, de când au venit polițiştii acasă, mai înainte, este de-a dreptul infam, scandalos. Nu-l cunosc personal pe reprezentantul nostru în Parlament, dar sunt ferm convinsă că dacă va auzi ce-am pățit o să se ocupe de cazul meu şi cineva va avea de suportat nişte consecințe. Din păcate sunt văduvă, n-am rude apropiate, fetița mea este internată la o şcoală: cei mai buni prieteni ai mei, domnul şi doamna Collins, sunt plecați în străinătate, însă directorul băncii mele...

Individul îi ştergea brațul cu alcool, vârî un ac şi, cu un scâncet de durere, doamna Ellis căzu înapoi pe perna tare. Doctorul nu-i dădu drumul brațului, iar doamna Ellis simți că începe să i se învârtă capul, că o cuprinde o senzație de amorțeală ciudată, pe măsură ce injecția îi pătrundea în sânge. Lacrimile îi curgeau pe obraji. N-avea putere să se împotrivească. Era prea istovită.

— Ei, cum mai e? întrebă doctorul. Mai bine?

Îşi simțea gâtlejul uscat, gura seacă. Era unul din tranchilizantele care te paralizează, te lasă vlăguit. Dar emoția care clocotea în ea se împrăştie, se linişti. Mânia, teama şi frustrarea care îi biciuiseră nervii la maximum părură să cedeze. Explicase prost. Neghiobia că plecase fără geantă adusese jumătate din necaz. Iar viclenia aceea îngrozitoare, hidoasă a borfaşilor.

„Linişteşte-te“, îşi spunea în gând, „linişteşte-te. Acum odihneşte-te.” ’

— Şi acum, spuse doctorul, dându-i drumul de braț, ce-ar fi să-mi povestiți iar. Spuneați că vă numiți doamna Ellis?

Doamna Ellis suspină şi închise ochii. Iar trebuia s-o ia de la capăt? N-aveau deja totul în carneţele? Ce rost mai avea să povestească iar, când era clar cât de ineficientă era întreaga instituţie? Cărţile de telefon, cu nume greşite, adrese greşite. Nici nu era de mirare că se comiteau spargeri, crime şi tot felul de fărădelegi, cu un efectiv de poliţie care era limpede că era putred până în măduva oaselor. Cum îl chema oare pe reprezentantul în Parlament? Îi stătea pe limbă. Ce om drăguţ, cu părul blonduţ; îţi inspiră atâta încredere pe afişe! Hampstead, avea un loc sigur, bineînţeles. O să-i cerceteze cazul...

— Doamnă Ellis, spuse doctorul, acum credeţi că vă mai amintiţi adresa reală?

Doamna Ellis deschise ochii. Îi fixă răbdătoare, ostenită, asupra doctorului.

— Locuiesc în Elmhurst Road, numărul şaptesprezece, spuse ea mecanic. Sunt văduvă, soţul meu a murit acum doi ani. Am o fetiţă de nouă ani la şcoală. Azi după-amiază, după prânz, am ieşit să fac o scurtă plimbare pe landă şi când m-am întors...

O întrerupse.

— Da, spuse el, asta ştim. Cunoaştem ce s-a întâmplat după ce v-aţi plimbat. Dorim însă să ne spuneţi ce s-a petrecut înainte.

— Am mâncat de prânz, spuse doamna Ellis, îmi aduc perfect aminte ce am mâncat. Friptură de pui şi şarlotă de mere, pe urmă am băut o cafea. Apoi era cât pe ce să urc în dormitor să dorm puţin, pentru că nu mă simţeam prea grozav, dar am hotărât că aerul curat o să-mi facă mai bine.

Regretă clipa în care rosti aceste cuvinte.

— Aha! făcu el. Nu v-aţi simţit prea bine. Puteţi să-mi spuneţi şi mie ce anume vă supăra?

Doamna Ellis ştia ce urmărea. El şi restul poliţiştilor vroiau s-o scoată nebună. Până la urmă o să demonstreze că a avut o tulburare mintală şi că inventase totul.

— Nimic special, spuse ea repede. Eram cam obosită

după ce toată dimineața pusesem lucrurile la loc. Am aranjat lenjeria, mi-am făcut curat pe biroul din sufragerie – mi-a luat o groază de timp.

— Puteți să ne descrieți casa, doamnă Ellis? spuse el. De exemplu, mobila, din dormitorul dumneavoastră, din sufragerie?

— Foarte simplu, spuse ea, dar să nu uitați că hoții care au pătruns în casă în după-amiaza asta au provocat, cred, o pagubă ireparabilă. Totul mi-a fost luat şi ascuns pe undeva. Camerele erau pline de tot felul de nimicuri, şi la etaj, în dormitorul meu, e o tânără care susține că e fotografă.

— Da, spuse el, nu vă faceți probleme. Spuneți-mi numai despre mobila dumneavoastră, cum erau aşezate diversele piese şi lucruri de genul ăsta.

Era mai înțelegător decât crezuse. Doamna Ellis se avântă într-o descriere a fiecărei camere din casă. Înşiră ornamentele, tablourile, poziția scaunelor şi a meselor.

— Şi spuneți că pe servitoarea dumneavoastră o cheamă Grace Jackson?

— Da, domnule doctor. O am de câțiva ani. Azi după-amiază, când am plecat, era în bucătărie; îmi amintesc limpede că am strigat-o să-i spun că plec să mă plimb puțin şi că mă întorc repede. Sunt foarte îngrijorată pentru ea, domnule doctor. Borfaşii ăştia au pus mâna pe ea, poate au dus-o cine ştie unde.

— O să avem noi grijă, spuse el. Doamnă Ellis, ne-ați fost de mare ajutor şi ne-ați dat o descriere atât de amănunțită a casei, încât nu va trece mult şi o să-i dăm de urmă şi o să vă găsim şi rubedeniile. În noaptea asta rămâneți aici şi sper ca mâine dimineață să putem să vă dăm nişte veşti. Acum înțeleg că fetița dumneavoastră e la şcoală? Vă mai amintiți adresa?

— Bineînțeles, spuse doamna Ellis, şi telefonul. Şcoala se numeşte High Close, Bishops Lane, Hatchworth, iar numărul de telefon este Hatchworth 202. Dar nu înțeleg ce vreți să spuneți cu „să dați de urma casei”,

— Nu vă faceți griji, spuse doctorul. Nu sunteți bolnavă şi îmi dau seama că nu mințiți. Suferiți de o pierdere temporară a memoriei, care se întâmplă foarte des la diverse persoane şi care trece repede. Am mai avut nenumărate cazuri.

Îi zâmbi. Se ridică, cu trusa în mână.

— Dar nu e adevărat, spuse doamna Ellis, încercând să se ridice de pe pernă. Am memoria perfectă. V-am dat absolut toate amănuntele care mi-au venit în cap; v-am spus cum mă cheamă, unde locuiesc, v-am descris casa, v-am dat adresa şcolii unde e fata mea...

— Bine, bine, nu vă faceți griji, spuse el. Relaxați-vă şi încercați să dormiți puțin. Îi vom găsi pe prietenii dumneavoastră.

Şopti ceva polițistei şi ieşi din celulă. Polițista se apropie de pat şi o înveli cu pătura.

— Ei, fruntea sus, spuse ea, urmați sfatul medicului Odihniți-vă puțin. Totul se va rezolva, o să vedeți.

Să se odihnească... dar cum? Odihnă... Pentru ce? În clipa asta casa ei era jefuită, prădată şi camerele golite. Hoții o ştergeau cu prada fără să lase nicio urmă. Or s-o ia şi pe sărmana Grace cu ei: biata Grace nu putea să vină până la secție şi să depună mărturie. Dar vecinii, familia Furber, erau şi ei buni n-o să fie prea mare deranjul... Doamna Ellis se gândi că ar fi trebuit să se fi comportat mai prieteneşte cu ei, să fi făcut vizite, să-i fi invitat la ceai. Dar, de fapt, lumea nici nu se mai aştepta la asemenea lucruri; mai ales dacă nu locuiau la țară, era ceva demodat. Dacă polițistul n-a dat de Netta Draycott, atunci familia Furber trebuia imediat contactată.

Doamna Ellis o trase pe polițistă de mânecă.

— Familia Furber, spuse ea, vecinii mei de la numărul nouăsprezece, or să depună mărturie. Nu-mi sunt prieteni, dar mă cunosc din vedere. Stăm alături de şase ani. Familia Furber.

— Da, da, spuse polițista. Încercați să dormiți puțin.

Ah, Susan, Susan a mea. Dacă s-ar fi întâmplat toate

astea în vacanță, ce groaznic ar fi fost; ce ne-am fi făcut? Să mă întorc de la plimbare într-o după-amiază şi să-i găsesc pe nelegiuiții ăia în casă. Şi, cine ştie, fotografa aia oribilă şi soțul ei s-o fi plăcut pe Susan, atât de drăgălaşă şi blondă şi să le fi trecut prin minte s-o răpească... Cel puțin, bine că era copilul în siguranță şi nu ştia ce se petrecea aici, şi nici nu trebuia să afle vreodată. Ce ruşine, ce umilitor să-ți petreci o noapte într-o celulă de închisoare din cauza prostiei fără margini a unora, din cauza unor gafe cumplite...

— Deci ați dormit bine, spuse polițista, întinzându-i o ceaşcă de ceai.

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți, spuse doamna Ellis, n-am închis un ochi.

— A, ba da! Aşa mi-au spus.

Femeia zâmbi.

Doamna Ellis încercă să se ridice în capul oaselor pe patul îngust. Doar cu o clipă în urmă stătuse de vorbă cu polițista. O durea capul înfiorător. Sorbi ceaiul sălciu, fără gust. Tânjea după patul de acasă, după momentul când Grace intra în cameră pe nesimțite şi deschidea draperiile.

— Mergeți la spălat, spuse polițista, pe urmă o să vă pieptăn şi apoi o să vă vadă din nou doctorul.

Doamna Ellis îndură jena de a fi pieptănată; pe urmă i se dădură înapoi eşarfa, haina şi mănuşile: fu condusă afară din celulă, de-a lungul coridorului, şi înapoi prin hol în camera unde fusese interogată cu o zi în urmă. De data asta la birou se afla un alt polițist, dar îi recunoscu pe sergent şi pe doctor.

Doctorul veni spre ea cu acelaşi zâmbet prietenos pe chip.

— Cum vă mai simțiți, astăzi? spuse el. V-ați revenit puțin?

— Dimpotrivă, spuse doamna Ellis. Mă simt chiar foarte rău, şi n-am să-mi revin, până când nu voi afla ce s-a întâmplat acasă. E cineva aici în stare să-mi spună ce s-a mai petrecut de aseară? S-au luat măsuri să se

asigure integritatea proprietății mele?

Doctorul nu răspunse, ci o pofti pe scaunul din fața biroului.

— Ei, domnul polițist doreşte să vă arate o fotografie dintr-un ziar.

Doamna Ellis se aşeză pe scaun. Polițistul îi întinse un exemplar din „News of the World” – ziar pe care Grace îl cumpăra duminica; doamna Ellis nu-l citea niciodată. Pe ziar era poza unei femei cu o eşarfă în jurul capului, cu o față durdulie, îmbrăcată într-o haină deschisă la culoare. Fotograful o încercuise cu roşu şi dedesubt stătea scris: „Dispărută de aseară, Ada Lewis, 36 ani, văduvă, Albert Buildings 105, Kentish Town”. Întinse înapoi ziarul polițistului.

— Din păcate nu pot să vă fiu de niciun ajutor. N-o cunosc pe femeia aceasta.

— Numele de Ada Lewis nu vă spune nimic? întrebă polițistul. Nici Albert Buildings?

— Nu, spuse doamna Ellis. Cu siguranță, nu.

Deodată prinse sensul întrebării. Poliția îşi închipuia că ea era femeia Ada Lewis, dispărută din Albert Buildings. Pur şi simplu pentru că purta o haină deschisă la culoare şi o eşarfă pe cap. Se ridică de pe scaun.

— E de-a dreptul revoltător, spuse ea. V-am spus cum mă cheamă, unde stau, şi dumneavoastră continuați să nu credeți. Mă rețineți aici în mod scandalos; solicit un avocat, avocatul meu...

Dar, ia stai puțin! n-avusese nevoie de serviciile unui avocat de când murise Wilfred, iar firma se mutase sau fusese preluată de altcineva; mai bine să nu dea nume, or să creadă că minte iar; mai bine să dea numele directorului băncii...

— O clipă, spuse polițistul şi din nou se făcu o întrerupere, pentru că altcineva intră în cameră, un bărbat cu trăsături comune, cam jerpelit, îmbrăcat într-un costum în carouri, ponosit, în mână cu o pălărie de fetru moale.

— Puteți identifica pe această femeie ca fiind sora dumneavoastră, Ada Lewis? întrebă polițistul.

Pe doamna Ellis o cuprinse furia când omul veni lângă ea şi o privi.

— Nu, domnule, spuse el. Nu e Ada. Ada nu e aşa grasă, iar femeia asta îmi pare că nu are placă. Ada avea proteză. N-am văzut-o niciodată.

— Mulțumesc, spuse polițistul, asta e tot. Puteți pleca. Dacă o găsim pe sora dumneovoastră o să vă anunțăm.

Omul ponosit ieşi din cameră. Doamna Ellis se întoarse triumfătoare spre polițistul din spatele biroului.

— Ei, acum poate o să mă credeți, spuse ea.

Polițistul o cântări o clipă din ochi, pe urmă se uită spre doctor, apoi coborî privirea spre însemnările de pe birou.

— Oricât de mult mi-aş dori să vă cred, spuse el, căci ne-ar scuti de mult balamuc, din păcate îmi este imposibil, Tot ceea ce ați afirmat s-a dovedit a fi fals. Până acum.

— Ce vreți să spuneți?

— Mai întâi adresa. Nu locuiți pe Elmhurst Road, la numărul şaptesprezece, deoarece casa este ocupată de diverşi alți chiriaşi care locuiesc acolo de mai multă vreme şi pe care îi cunoaştem. Numărul şaptesprezece este un imobil cu apartamente, iar etajul este separat. Dumneavoastră nu figurați printre chiriaşi.

Doamna Ellis îşi încleştă mâinile pe brațele scaunului. Chipul îndârjit, arogant şi total împietrit al polițistului o privea fără să clipească.

— Vă înşelați, spuse ea calmă. Numărul şaptesprezece nu este un imobil de apartamente. Este o casă particulară. A mea.

Polițistul se uită din nou prin însemnări.

— La numărul nouăsprezece nu stă nicio familie Furber, continuă el. Şi numărul nouăsprezece e un imobil de apartamente. Nu figurați în cartea de telefon cu numele de Ellis, nici în cartea cu adrese. În registrul

bancar al sucursalei menționate de dumneavoastră aseară nu există nicio persoană cu numele de Ellis. Şi nici nu am reuşit să dăm de urma cuiva cu numele Grace Jackson la noi în comitat.

Doamna Ellis se uită pe rând spre doctor, spre sergent, spre polițistă, care stătea tot lângă ea.

— E cumva un complot la mijloc? spuse ea. Ce aveți împotriva mea? Nu înțeleg ce v-am făcut...

Îi tremură vocea. Nu trebuia să se lase. Trebuia să fie fermă cu ei, curajoasă, de dragul lui Susan.

— Ați sunat-o şi pe prietena mea de la Charlton Cotort, pe doamna Draycott, care locuieşte în blocul acela mare de apartamente? întrebă ea.

— Doamna Draycott nu locuieşte la Charlton Court, doamnă Ellis, spuse polițistul, pentru simplul motiv că Charlton Court nu mai există. A fost distrus de o bomba.

Doamna Ellis se holbă îngrozită. O bombă? Vai, dar ce îngrozitor! Cum? Cum? Noaptea? Nenorocire după nenorocire... Cine ar fi putut să facă aşa ceva. Anarhiştii, greviştii, şomerii, vreo bandă de nemernici, poate chiar cei care-i pătrunseseră în casă? Sărmana Netta şi soțul ei, şi copiii ei, doamna Ellis simți că-i vâjâie capul...

— Scuzați-mă, spuse ea, adunându-şi toate puterile, întreaga demnitate, habar n-am avut că s-a petrecut o asemenea nenorocire. Bănuiesc că e legată tot de complot, de oamenii aceia din casa mea...

Pe urmă se opri, pentru că îşi dădu seama că o mințeau; totul era o minciună; nici nu erau polițişti: puseseră mâna pe clădire, erau spioni; guvernul fusese răsturnat; dar atunci ce rost să-şi mai bată capul cu ea, cu o simplă persoană inofensivă cum era ea; de ce nu-şi vedeau mai departe-de războiul lor civil, să aducă pe străzi mitraliere, să se îndrepte spre palatul Buckingham; ce mai stăteau acolo şi se prefăceau în fața ei?

În cameră intră un polițist, bătu din călcâie şi rămase dinaintea biroului.

— Am verificat la toate azilele şi ospiciile din ținut, domnule, precum şi pe o rază de cinci mile. Nu e dat nimeni dispărut.

— Mulțumesc, spuse polițistul. Fără s-o bage în seamă pe doamna Ellis, privi spre doctor.

— N-o putem ține aici, spuse el. Va trebui să interveniți să o ia la Moreton Hill. *Trebuie* să-i găsească directoarea o cameră. Spuneți-i că e o măsură temporară, Un caz de amnezie.

— O să văd ce pot face, spuse doctorul.

Moreton Hill. Doamna Ellis îşi dădu imediat seama despre ce era vorba. Moreton Hill era un ospiciu renumit, pe undeva pe lângă Highgate, mizerabil administrat, din câte auzise, un loc oribil.

— Moreton Hill? spuse ea. Nu se poate să mă duceți acolo. Are o reputație mizerabilă. Cer să văd un avocat – nu, pe doctorul meu, doctorul Godber; locuieşte la Parkwell Gardens.

Polițistul o privi gânditor.

— Probabil că e pe aici, spuse el; nu greşeşte niciun nume. Însă Godber e la Portsmouth, aşa-i? Îl mai țin minte pe Godber.

— Dacă e la Portsmouth, spuse doamna Ellis, înseamnă că a plecat doar pentru câteva zile. E foarte conştiincios. Însă mă cunoaşte secretara dumnealui. În vacanța trecută am dus-o şi pe Susan la doctor.

Nimeni n-o asculta totuşi, iar polițistul se uita din nou peste însemnări.

— Apropo, spuse el, mi-ați dat corect numele şcolii. Telefonul greşit, dar şcoala corectă. Am luat aseară legătura cu ei.

— Atunci tare mi-e teamă că ați nimerit în altă parte, spuse doamna Ellis. High Close este fără discuție o şcoală demixtată; n-aş fi trimis-o altfel pe Susan acolo, nici în ruptul capului.

— High Close, repetă polițistul citind de pe însemnări, este o şcoală mixtă, condusă de domnul Foster şi soția dumnealui.

— E condusă de domnişoara Slater, spuse doamna Ellis, domnişoara Hilda Slater.

— Adică *a fost* condusă de domnişoara Slater, spuse polițistul. Într-adevăr, o domnişoară Slater a avut în grijă şcoala, apoi s-a pensionat şi a fost preluată de familia Foster. Nu au nicio elevă cu numele de Susan Ellis.

Doamna Ellis rămase înțepenită pe scaun. Se uită pe rând de la un chip la altul. Niciunul nu era aspru. Şi nici neprietenos. Iar polițista îi zâmbea încurajator. N-o slăbeau din ochi, în cele din urmă, rosti.

— Încercați cu tot dinadinsul să mă încurcați? Cred că vă dați seama că sunt îngrijorată, înnebunită să ştiu ce s-a întâmplat. Dacă tot ceea ce spuneți e un fel de joc, un fel de tortură. Vreți să-mi spuneți şi mie ca să ştiu, ca să pricep?

Doctorul îi luă mâna, iar polițistul se aplecă în față.

— Noi încercăm să vă ajutăm, spuse el. Facem tot ce ne stă în putință să vă găsim prietenii.

Doamna Ellis apucă strâns mâna doctorului. Brusc, devenise un refugiu.

— Nu pricep, spuse ea, ce s-a întâmplat, Dacă sufăr de pierderea memoriei, de ce-mi amintesc totul cu atâta exactitate? Adresa, numele, oamenii, şcoala... Unde e Susan; unde mi-e fetița?

Se uită în jur, fără să vadă nimic din cauza spaimei. Încercă să se ridice de pe scaun.

— Dacă Susan nu este la High Close, atunci unde e?

Cineva o mângâie pe umăr. Altcineva îi întinse un pahar cu apă.

— Dacă domnişoara Slater ar fi ieşit la pensie ca să cedeze locul familiei Foster, aş fi auzit – mi-ar fi spus, repeta ea întruna. Chiar ieri am telefonat la şcoală. Susan se simțea bine şi se juca afară.

— Vreți să spuneți că ați vorbit cu domnişoara Slater personal? întrebă polițistul.

— Nu, mi-a răspuns secretara. I-am telefonat pentru că... am avut o presimțire că Susan nu se simțea prea

bine. Secretara m-a asigurat că fetița a mâncat zdravăn şi că se juca. N-am inventat. Ieri s-au petrecut toate astea. Vă spun, secretara m-ar fi anunțat dacă domnişoara Slater urma să facă nişte schimbări în şcoală.

Doamna Ellis cercetă chipurile îndoielnice, fixate asupra ei. Şi imediat, atenția îi fu atrasă de un doi mare de pe calendarul aşezat pe birou.

— Ştiu că a fost ieri, spuse ea, pentru că azi suntem în doi, nu? Şi-mi amintesc perfect că am rupt pagina din calendarul meu, şi pentru că era întâi ale lunii, m-am hotărât să-mi fac ordine pe birou şi să-mi sortez hârtiile toată dimineața.

Polițistul se relaxă zâmbind.

— Sunteți extrem de convingătoare, spuse el, şi după înfățişarea dumneavoastră şi faptul că nu aveți bani la dumneavoastră, că aveți pantofi lustruiți şi alte semne mărunte, fără îndoială că sunteți de pe undeva din împrejurimi; n-ați străbătut cine ştie ce distanță. Dar nu veniți din Elmhurst Road. Numărul şaptesprezece, doamnă Ellis. Asta e sigur. Pentru un anume motiv, pe care sper să-l descoperim, această adresă vi s-a întipărit în minte, ca şi altele, de altfel. Vă promit că vom face totul să vi se limpezească gândurile şi să vă faceți din nou bine; şi nu trebuie să vă fie teamă să vă duceți la Moreton Hill; cunosc locul bine şi vă vor îngriji cum trebuie.

Doamna Ellis se şi închipui închisă îndărătul acelor ziduri cenuşii respingătoare, ridicându-se sumbru, la capătul celălalt al landei, încruntându-se spre bălțile de mai departe. De multe ori le dăduse ocolul, compătimindu-i pe cei dinapoia lor. Cel care-i aducea cumpărăturile de la băcănie avea o soție care înnebunise. Doamna Ellis îşi aduse aminte cum venise Grace într-o dimineață şi-i vestea, „şi cică au dus-o la Moreton Hill”. Dacă apuca să intre acolo, n-o să mai iasă în veci. Ăstora de la poliție n-o să le mai pese de ea nici cât negru sub unghie. Şi mai era şi încurcătura asta

neaşteptată şi oribilă cu Susan, şi povestea cu familia Forster care preluase direcţia şcolii.

Doamna Ellis se aplecă în faţă şi-şi împreună mâinile.

— Vă asigur, spuse ea, că nu vreau să vă fac niciun fel de necaz. Am fost întotdeauna o persoană extrem de liniştită şi paşnică; nu-mi ies uşor din fire, nu sunt certăreaţă, şi dacă într-adevăr mi-am pierdut memoria, am să mă conformez la tot ceea ce-mi va spune doctorul, am să iau pastile, medicamente care să mă ajute. Dar sunt înnebunită, de-a dreptul scoasă din minţi când mă gândesc la fetiţa mea şi la cele ce mi-aţi spus în legătură cu pensionarea doamnei Slater. Vă rog mult să-mi îndepliniţi o dorinţă. Telefonaţi la şcoală şi întrebaţi cum aş putea să iau legătura cu domnişoara Slater. E posibil să se fi mutat în casa din josul drumului şi să fi luat spre supraveghere câţiva copii, printre care şi pe Susan; şi indiferent cine a răspuns la telefon, să ştiţi că era probabil nou pe acolo şi v-a dat o informaţie neclară.

Vorbise răspicat, fără nicio notă de isterie sau emoţie: nu se putea să nu vadă că era o chestiune serioasă şi că ceea ce le cerea nu era o toană de moment.

Poliţistul se uită spre doctor, pe urmă păru să ia o hotărâre.

— Bine, aşa o să facem, spuse el. O să încercăm să luăm legătura cu domnişoara Slater, dar o să mai dureze. Între timp, cred că cel mai bine ar fi dacă aţi aştepta într-o altă cameră, în vreme ce ne ocupăm noi de asta.

Doamna Ellis se ridică, de data asta fără ajutorul poliţistei. Era hotărâtă să le dovedească că era fără cusur, mental şi fizic, şi în stare să-şi rezolve problemele fără sprijinul nimănui, dacă i se permitea. Păcat că nu-şi pusese pălăria în locul eşarfei, de care-şi dăduse seama imediat că nu o avantaja, iar mâinile, fără ajutorul genţii, erau stângace. Cel puţin avea mănuşi. Dar nu era suficient. Se înclină uşor spre poliţist şi doctor – trebuia să rămână politicoasă cu orice preţ – şi o urmă pe poliţistă în sala de aşteptare. De data asta fusese scutită

de umilința unei celule. I se mai aduse o ceaşcă de ceai.

„Numai atât le trece prin cap”, se gândi ea, „ceşti de ceai, în loc să-şi vadă de meserie.”

Brusc îi veni în minte sărmana Netta Draycott şi tragedia oribilă cu bomba. Poate totuşi scăpase împreună cu familia ei şi erau acum cu prietenii, dar oricum, n-avea cum să afle pe moment.

— Scrie în ziarul de dimineață despre nenorocire? o întrebă pe polițistă.

— Ce nenorocire?

— Incendiul de la Charlton Court despre care mi-a povestit domnul polițist.

Polițista o privi cu o expresie nedumerită pe chip.

— Nu-mi amintesc să fi pomenit de niciun incendiu, spuse ea.

— A, ba da, a spus, replică doamna Ellis. Mi-a povestit că Charlton Court a fost distrusă-de un incendiu, din cauza unei bombe. Am rămas îngrozită pentru că acolo locuiesc nişte prieteni de-ai mei. Precis scrie în toate ziarele de dimineață.

Chipul femeii se lumină.

— A asta, spuse ea. Cred că polițistul se referea la o bombă din timpul războiului.

— Nu, nu, interveni nerăbdătoare doamna Ellis. Charton Court s-a construit mult după război. Țin minte că blocul a fost înălțat când am venit cu soțul meu în Hampstead. Mi se pare că accidentul a avut loc azi-noapte; o catastrofă, ce mai!

Polițista ridică din umeri.

— Cred că vă înşelați, spuse ea; nu s-a vorbit aici despre niciun accident sau catastrofă.

O proastă, habar n-are de nimic, se gândi doamna Ellis. Mare minune că promovase la examenele de intrare în rândurile poliției. Îşi imaginase că angajau numai femei foarte inteligente. Sorbi ceaiul în tăcere. N-avea rost să mai continue discuția. Trecu multă vreme până uşa se deschise iar, dând la iveală, în prag, silueta doctorului, cu un zâmbet pe față.

— Ei, cred că am înaintat puţin. Am reuşit să luăm legătura cu domnişoara Slater.

Doamna Ellis se ridică în picioare, cu ochii scăpărând.

— Ah, domnule doctor, slavă cerului. Aveţi veşti de la fiica mea?

— Liniştiţi-vă puţin. Nu trebuie să vă agitaţi ca să nu mai avem iar necazurile de aseară, că n-ar fi bine. Înţeleg că atunci când vă referiţi la fiica dumneavoastră, aveţi în vedere o persoană care se numeşte sau se numea Susan Ellis?

— Da, da, bineînţeles, răspunse grăbită doamna Ellis. E bine, e la doamna Slater?

— Nu, nu e la doamna Slater, dar e foarte bine. Am vorbit chiar eu cu ea la telefon şi am adresa actuală în carneţel.

Doctorul se lovi peste buzunarul de la piept şi zâmbi iar.

— Nu mai e la doamna Slater?

Doamna Ellis rămase cu ochii larg deschişi, plini de nedumerire. Deci şcoala chiar *a fost* predată altcuiva.

— Aţi vorbit cu familia asta, Foster. Stau alături. S-au mutat mai departe? Ce s-a întâmplat?

Doctorul îi luă mâna şi o conduse din nou pe scaun.

— Uite ce e, spuse el, vreau să gândiţi cât se poate de calm şi de limpede şi să nu vă agitaţi deloc: o să vă rezolvăm problema şi o să vă lămurim cu toate. Vă mai amintiţi că aseară aţi pomenit de numele servitoarei dumneavoastră, Grace Jackson?

— Da, domnule doctor.

— Acum, încetişor! Povestiţi-ne câte ceva despre Grace Jackson.

— Aţi găsit-o. E acasă? E teafără?

— Nu contează deocamdată. Vă rog s-o descrieţi pe Grace Jackson.

Doamna Ellis era îngrozită la gândul că sărmana Grace fusese omorâtă şi urmau s-o cheme să-i identifice cadavrul.

— E o fată solidă, spuse ea, de fapt nu chiar tânără, cam de vârsta mea, dar ştiţi cum eşti tentat să vorbeşti despre o servitoare, ca şi cum ar fi o fată: are un piept masiv, nişte glezne destul de groase, păr castaniu, ochi cenuşii, şi poartă, ia să văd, cred că n-a apucat să-şi pună şorţul şi boneta până să vină hoţii – probabil că era tot în capot. De obicei se schimbă târziu, după-amiaza; i-am spus de nu ştiu câte ori; e foarte urât să deschizi uşa din faţă când ai pe tine capotul, arată şleampăt, ca la o pensiune. Gr ace are dinţi buni şi o expresie plăcută, deşi dacă i s-a întâmplat ceva, nu ştiu, zău.

Doamna Ellis se întrerupse. Ucisă, zdrobită, Grace n-avea cum să mai zâmbească.

Doctorul păru că nu o bagă în seamă, Se uita atent la doamna Ellis.

— Ştiţi, spuse el, că v-aţi descris foarte amănunţit?

— M-am descris? făcu doamna Ellis.

— Da, silueta, coloritul etc. Considerăm, ştiţi, că există posibilitatea ca amnezia dumneavoastră să ia forma unei greşeli de identitate şi că, de fapt, dumneavoastră sunteţi Grace Jackson şi vă închipuiţi că aţi fi doamna Ellis, iar acum noi ne străduim să dăm de urma vreunei rude de-a lui Grace Jackson.

Era prea mult. Doamna Ellis înghiţi în sec. Mândria ultragiată izbucni.

— Domnule doctor, spuse ea tăios, aţi mers puţin cam prea departe. Nu am absolut nimic în comun ca înfăţişare cu Grace Jackson şi dacă sau când veţi da de vreo urmă a sărmanei fete, ea va fi prima care să-mi dea dreptate. Grace se află în serviciul meu de şapte ani; e de origine din Scoţia; părinţii ei cred că erau scoţieni de fapt. Ştiu sigur, pentru că în vacanţă pleca la Aberdeen, Grace este o fată bună, muncitoare, şi aş vrea să cred că e şi cinstită; am avut şi noi frecuşurile noastre, dar nimic grav: are tendinţa să fie cam încăpăţânată; şi eu sunt şi, de fapt, cine nu e? – însă…

Măcar dacă doctorul n-ar privi-o cu aerul ăla de protector, arborând un zâmbet de superioritate.

— Vedeți, spuse el, cunoaşteți o mulțime de lucruri despre Grace Jackson.

Doamna Ellis simți că e în stare să-l pocnească. Câtă aroganță, ce plin de sine! „Nu trebuie să mă enervez, îşi spuse. „Nu trebuie, nu trebuie...” Cu voce tare, rosti:

— Domnule doctor, ştiu despre Grace Jackson pentru că, după cum v-am mai explicat, o am de şapte ani în slujba mea. Dacă va fi găsită bolnavă sau rănită, am să învinovățesc poliția de aici că, în ciuda rugăminților mele, nu cred că a supravegheat casa mea noaptea trecută. Acum poate sunteți atât de bun să-mi spuneți şi mie unde îmi pot găsi fetița. Cel puțin ea o să mă recunoască!

Doamna Ellis considera că fusese foarte reținută, foarte calmă. În ciuda provocării groaznice, nu-şi ieşise din fire.

— Insistați că aveți treizcei şi cinci de ani? spuse doctorul, schimbând subiectul. Şi că Grace Jackson avea cam tot atât?

— În august trecut am împlinit treizeci şi cinci de ani, spuse doamna Ellis. Cred că Grace e mai mică cu un an, nu ştiu precis.

— Nici nu arătați mai mult, spuse doctorul zâmbând.

Asta-i culmea! doar n-avea de gând acum să încerce s-o liniştească făcând pe cavalerul?

— Însă, continuă el, ca urmare a conversației telefonice, înțeleg că Grace Jackson ar fi azi de cel puțin cincizeci şi cinci sau cincizeci şi şase de ani.

— Probabil că există mai multe persoane cu numele de Grace Jackson angajate ca servitoare. Dacă v-ați propus să dați de urma tuturor, vă va trebui şi dumneavoastră şi forțelor de poliție timp, nu glumă. Îmi pare rău că insist, dar trebuie să aflu ce e cu fiica mea. Susan, înainte de orice altceva.

Ceda; putea să vadă din priviri că doctorul ceda.

— De fapt, spuse el, din întâmplare şi foarte convenabil pentru noi, domnişoara Slater a reuşit să ne pună în legătură cu dumneaei; am vorbit cu dumneaei la

telefon şi nu stă prea departe, în St. John's Wood. Nu e convinsă, dar crede că dacă ar vedea-o şi-ar aminti de figura lui Grace Jackson.

Pentru o clipă doamna Ellis rămase mută. Ce naiba să caute Susan în St. John's Wood? Şi ce oribil să târăşti copilul la telefon ca să-l chestionezi în legătura cu Grace. Bineînțeles că era încurcată şi s-a exprimat că „nu e convinsă" că o va recunoaşte pe Grace, deşi, pentru numele lui Dumnezeu, nu trecuseră nici două luni de când Grace îi făcea semne de rămas bun de pe trepte când a plecat la şcoală.

Pe urmă, brusc, îşi aminti de grădina zoologică. Poate, dacă toate aceste schimbări fuseseră în grabă, una din profesoarele mai tinere luase un grup de copii la Londra, la grădina zoologică ca să nu-i încurce, Fie la grădina zoologică, fie la muzeul Madame Tussaud.

— Nu aveți idee de unde vorbea? întrebă răstit doamna Ellis. Adică, avea cineva grijă de ea, răspundea cineva de copil?

— Vorbea de pe aleea Halifax, numărul 2A, spuse doctorul şi nu cred că are nevoie de nimeni care să se ocupe de ea. Vocea suna foarte eficientă şi am auzit-o cum striga de la telefon, la un moment dat, către un băiețel cu numele de Keith, să facă linişte şi să se potolească pentru că nu auzea nimic.

Un zâmbet abia schițat apăru pe buzele doamnei Ellis. Ce istețime pe Susan să se prezinte atât de vioaie şi eficientă. Ei, aşa e ea. Mult mai matură pentru vârsta ei. Mică, mică, dar ce companie! Keith însă… Suna de parcă şcoala *într-adevăr* devenise mixtă; probabil că grupul de la grădina zoologică sau muzeul Madame Tussaud era compus şi din băieți şi din fete. Probabil urmau să mănânce pe aleea Halifax, la nişte rude de-ale domnişoarei Slater, sau chiar ale familiei Foster, dar oricum, toată povestea asta era de neiertat, să apară schimbări aşa, peste noapte, iar copiii să fie vânturați de colo-colo de la High Close la Londra fără măcar să încerce să anunțe părinții. Doamna Ellis o să scrie o

scrisoare în termeni foarte duri domnişoarei Slater, şi dacă şcoala a încăput pe alte mâini şi a ajuns mixtă, atunci, la sfârşitul trimestrului, o s-o retragă pe Susan.

— Domnule doctor, spuse ea, sunt gata să merg pe aleea Halifax, dacă autoritățile de aici îmi dau voie.

— În regulă, spuse doctorul. Din păcate n-am să vă pot însoți, dar am aranjat totul şi sora Henderson, care cunoaşte povestea, va merge cu dumneavoastră.

Făcu semn polițistei, care deschise uşa sălii de aşteptare, lăsând să intre o femeie severă între două vârste în uniformă de infirmieră. Doamna Ellis nu rosti niciun cuvânt, ținea gura închisă. Era sigură că sora Henderson fusese chemată de la Moreton Hill.

— Ei, soră, spuse doctorul voios, aceasta este doamna, şi dumneata ştii unde trebuie s-o duci şi ce trebuie să faci, şi cred că pe aleea Halifax nu rămâneți decât câteva minute şi după aceea să sperăm că lucrurile se vor îndrepta.

— Da, domnule doctor, spse infirmiera.

O măsură pe doamna Ellis cu o privire iute, profesională.

„Măcar să fi avut pălărie”, se gândi doamna Ellis, „măcar să nu fi plecat cu eşarfa asta pârlită, şi simt cum mi-au ieşit la ceafă smocuri de păr. N-am la mine nici pudriera, nici pieptănul, nimic. Bineînțeles că arăt groaznic, neîngrijită, de rând...“

Îşi îndreptă umerii şi rezistă impulsului de a-şi vârî mâinile în buzunare. Se îndreptă spre uşa deschisă cu un mers rigid. Doctorul, sora şi polițista o conduseră pe scări în jos, spre o maşină. Un şofer în uniformă era la volan, slavă Domnului, urcă în maşină, urmată de soră.

Îi trecu prin minte gândul oribil că s-ar putea să plătească pentru găzduirea din celulă şi ceşlile de ceai; ba chiar, nu cumva ar fi trebuit să-i dea ceva şi polițistei? Oricum, n-avea niciun ban. Era exclus. Înclina cu însuflețire capul către polițistă ca să arate că nu avea niciun resentiment. Față de doctor însă avea alte sentimente. Se înclină destul de oficial, cu răceală.

Maşina porni.

Doamna Ellis se gânnea dacă n-ar fi trebuit să înceapă o conversație cu sora care stătea neclintită şi distantă, lângă ea. Mai bine nu, poate. Orice-ar fi spus putea fi folosit ca dovadă de tulburare mentală. Se uită drept înainte, cu mâinile vârâte în mănuşi, încrucişate în poală. Gâtuirile de circulație erau foarte neplăcute, chiar mai multe decât îşi închipuise vreodată. Probabil că era o paradă de maşini. Câte maşini americane pe şosea! Poate o cursă...

Nici nu se gândise la aleea Halifax. Când ajunseră acolo. Case ponosite, şi multe dintre ele cu geamurile sparte. Maşina se opri în fața unei căsuțe care avea scris pe fațadă 2A. Cam ciudat loc pentru un grup de copii adus să mănânce la prânz. O cafenea serioasă „Lyon“ ar fi fost mult mai potrivită.

Sora se dădu jos din maşină şi aşteptă s-o ajute pe doamna Ellis.

— Nu stăm mult, spuse ea şoferului.

„Asta s-o crezi tu, îşi spuse doamna Ellis, „eu una o să stau cu Susan cât poftesc."

Străbătură bucățica de grădină spre uşa de la intrare. Infirmiera sună. Doamna Ellis văzu un chip care le privi de pe fereastra din față şi pe urmă o mişcare rapidă în spatele perdelei. Doamne, iartă-mă. Era Dorothy, sora mai mică a lui Wilfred, care era profesoară la Birmingham, bineînțeles că ea era. Trebuia să fie... Totul se limpezi; familia Foster o cunoştea pe Dorothy; cei din învățământ se cunosc între ei, dar ce neplăcut, ce pacoste. Doamnei Ellis nu-i plăcuse niciodată Dorothy, de fapt încetase şi corespondența cu ea. Dorothy se purtase atât de urât când murise sărmanul Wilfred şi insistase că biroul era al ei ca şi o bijuterie pe care doamna Ellis înțelesese că mama lui Wilfred i-o dăduse ei, doamnei Ellis şi, de fapt, întreaga după-amiază, după înmormântare, fusese irosită în nişte certuri şi discuții atât de neplăcute, încât doamna Ellis acceptase bucuroasa să-i dea lui Dorothy şi bijuteria şi biroul şi un

covoraş foarte frumos la care n-avea niciun drept, numai să scape de ea. Dorothy era ultima persoană pe care şi-ar fi dorit s-o vadă doamna Ellis, mai ales în asemenea împrejurări grele, cu infirmiera alături, şi ea cu o înfăţişare neîngrijită, fără pălărie şi fără geantă.

Nu mai era timp să se reculeagă pentru că uşa se deschise. Nu... nu, până la urmă nu era Dorothy, ci... ce ciudat, cât de mult semăna cu ea. Acelaşi nas subţirel şi expresia cam arţăgoasă. Poate ceva mai înaltă şi părul o nuanţă mai deschis. Cu toate astea, asemănarea era de-a dreptul extraordinară.

— Sunteţi doamna Drew? întrebă sora.

— Da, răspunse tânăra, şi pe urmă, pentru că un copil o strigă dinăuntru, îi răspunse strigând peste umăr, nerăbdătoare:

— Ah, taci odată din gură, Keith, pentru numele lui Dumnezeu.

Un băieţel de vreo cinci anişori apăru pe coridor, târând o jucărie pe roţi.

„Drăgălaşul de tine”, se gândi doamna Ellis, „ce mamă ţâfnoasă şi sâcâită. Dar unde sunt ceilalţi copii, unde e Susan?”

— Aceasta este persoana pe care am adus-o spre identificare, spuse sora.

— Mai bine poftiţi înăuntru, spuse doamna Drew, cam fără tragere de inimă. Din păcate, totul e în dezordine. N-am pe nimeni să mă ajute şi ştiţi şi dumneavoastră cum e.

Doamna Ellis, care începuse din nou să se enerveze, păşi uşor peste o jucărie stricată de pe preşul de la intrare şi, urmată de soră, intră în camera care presupunea că este sufrageria doamnei Drew. Fără discuţie, era într-o dezordine de nedescris. Resturi de la micul dejun sau de la prânz? – şi peste tot jucării şi o bucată de material întins pe masa de lângă fereastră, pregătit pentru croit.

Doamna Drew râse vinovată.

— Ce să fac, cu jucăriile luî Keith, şi materialul? – în

timpul liber sunt croitoreasă – şi mai am de pregătit şi masa pentru soțul meu când vine diseară acasă... nu prea e comodă viața asta, spuse ea.

Vocea era *la fel* ca a lui Dorothy. Doamna Ellis nu-şi putea lua ochii de pe ea. Acelaşi ton plângăreț.

— Nu vrem să vă răpim timpul, spuse politicoasă sora, numai să ne spuneți dacă această persoană este Grace Jackson sau nu.

Tânăra, doamna Drew o privi gânditoare pe doamna Ellis.

— Nu, spuse ea, în cele din urmă, sunt convinsă că nu e. N-am mai văzut-o pe Grace de ani de zile, de când s-a măritat, dar arăta cu totul altfel decât această persoană. Era mai solidă, mai oacheşă şi mai în vârstă.

— Vă mulțumesc, spuse sora, prin urmare sunteți sigură că n-ați mai văzut-o până acum pe această doamnă?

— Nu, niciodată, spuse doamna Drew.

— Bine, atunci, spuse sora, nu dorim să vă mai reținem.

Se întoarse, gata să plece, dar doamna Ellis nu suporta să i se închidă gura cu prostii de genul ăsta.

— Scuzați-mă, îi spuse ea doamnei Drew, dar se pare că e o neînțelegere extraordinară şi înțeleg că ați vorbit cu doctorul de la secția de poliție din Hampstead azi-dimineață, sau cineva din această casă, şi aveți un grup de copii, aici din High Close, printre ei şi fetița mea. N-ați putea să-mi spuneți dacă mai este aici; e cumva cineva de la şcoală?

Sora fu gata să intervină, dar doamna Drew nu observă pentru că băiețelul intrase în cameră, trăgând după el jucăria.

— Keith, ți-am spus să nu vii aici, bombăni ea.

Doamna Ellis îi zâmbi băiețelului. Iubea toți copii.

— Ce băiețel drăguț, spuse ea, şi-i întinse mâna.

Băiețelul o apucă şi i-o ținu strâns.

— Şi eu eram timidă când eram copil, îl înțeleg, spuse doamna Ellis.

Keith ridică ochii spre ea plin de încredere. O cuprinse un val de căldură. Dar uitase de Susan...

— Vă spuneam despre grupul de copii de la High Close, spuse ea.

— Da, spuse doamna Drew, dar polițistul era cam bătut în cap, din păcate, şi a încurcat totul. Mă numeam Susan Ellis înainte de a mă căsători, şi frecventam şcoala High Close, şi de acolo a provenit toată greşeala. Aici nu e niciun copil.

— Ce coincidență extraordinară, spuse doamna Ellis, zâmbind, pentru că numele meu e Ellis, iar pe fiica mea o cheamă Susan, şi o coincidență şi mai stranie este că semănați cu sora fostului meu soț.

— Da? spuse doamna Drew. Ei, e un nume destul de obişnuit, nu? Şi măcelarul de peste drum e tot Ellis.

Doamna Ellis se înroşi. O remarcă puțin cam deplasată. Şi brusc se enervă pentru că sora înaintă şi se aplecă în față ca şi cum ar fi dorit s-o ia de braț şi să se îndrepte spre uşa de la intrare. Doamna Ellis era hotărâtă să nu plece din casă. Sau, cel puțin, să nu plece împreună cu sora.

— Mie High Close mi s-a părut întotdeauna o şcoală foarte plăcută, spuse ea iute, dar mă întristează schimbările care se fac acolo şi mi-e teamă că pe viitor n-o să mai fie acelaşi lucru.

— Nu cred că s-a schimbat prea mult, spuse doamna Drew. Cei mai mulți dintre cei mici sunt nişte bestii, în miniatură, oricum, şi bine le face că n-apucă să-şi vadă prea mult părinții şi să fie amestecați între ei.

— Nu cred că sunt de acord cu dumneavoastră, spuse doamna Ellis.

Ce ciudat. Tonul, expresia puteau foarte, foarte bine să fie ale lui Dorothy.

— A, sigur, spuse doamnă Drew. Nu pot să nu-i fiu recunoscătoare lui alde Slaty. E o băbuță caraghioasă, dar cu o inimă de aur, şi pentru mine, trebuie să recunosc, a făcut multe şi m-a ținut la ea vacanțele după ce mama a murit călcată de o maşină.

— Ce om bun, spuse doamna Ellis, şi ce cumplit pentru dumneavoastră.

Doamna Drew râse.

— Cred că am fost destul de tare, spuse ea. Nu-mi amintesc prea multe. Dar mai țin minte că mama era o persoană blândă şi drăguță. Am impresia că Keith îi seamănă.

Băiețelul nu dăduse drumul mâinii doamnei Ellis.

— E timpul să mergem, spuse sora. Haideți, doamna Drew ne-a spus tot ce doream să ştim.

— Nu vreau să plec, spuse calm doamna Ellis şi nu aveți dreptul să mă obligați să plec.

Sora schimbă o privire cu doamna Drew.

— Mă scuzați, spuse ea cu voce joasă, va trebui să-l aduc pe şofer. Le-am cerut să mai fiu însoțită de încă o soră, dar mi-au ripostat că nu e necesar.

— Nu face nimic, spuse doamna Drew. La atâția le filează o lampă, încât încă una în plus nu mai contează. Dar poate ar fi mai bine să-l duc pe Keith în bucătărie, să nu cumva să mi-l fure.

Keith fu scos afară din cameră protestând.

Sora se uită din nou spre doamna Ellis.

— Vă rog să fiți rezonabilă şi să mergeți, spuse ea.

— Nu, răspunse doamna Ellis, şi cu o repeziciune care o surprinse şi pe ea, ajunse la masa unde doamna Drew croia materialul şi înşfăcă foarfeca.

— Dacă te apropii de mine, îți înfig asta, spuse ea.

Sora se întoarse şi ieşi iute din cameră, coborî treptele şi-l strigă pe şofer. Următoarele clipe se scurseră repede, dar, cu toate acestea, doamna Ellis n-avu timp să-şi dea seama că tactica adoptată era strălucită, rivalizând cu cea a eroilor din literatura polițistă. Traversă camera, deschise uşa cu geamuri care dădea în curtea din spate. Fereastra dormitorului era deschisă, îl auzi pe şofer strigând:

— Uşa de serviciu e întredeschisă, probabil că a ieşit pe acolo.

„Lasă-i să se încurce”, se gândi doamna Ellis,

sprijinindu-se de pat. „Lasă-i! Să alerge ca hăbăucii. O să mai dea jos câteva kilograme sora. Pe la Moreton Hill nu prea are de alergat. Ceşti de ceai la orice oră, şi biscuiți dulci, iar pacienții stau pe apă şi pâine."

Forfota ținu o vreme. Cineva dădu un telefon. Urmară alte discuții. Apoi, când doamna Ellis aproape că ațipise, sprijinită de baldachinul patului, auzi maşina îndepărtându-se. Totul se cufundă în tăcere. Doamna Ellis ascultă. Singurul sunet era făcut de băiețelul care se juca în holul de jos. Se furişă spre uşă şi mai trase o dată cu urechea. Jucăria pe rotile era târâtă în susul şi în josul holului. Iar din sufragerie răzbatea un alt sunet. Zgomot rapid de maşină de cusut. Doamna Drew se apucase de lucru.

Sora şi şoferul plecaseră. Probabil că se scurseseră o oră, două de când plecaseră. Doamna Ellis se uită la ceasul de pe consolă. Era două. Ce cameră dezordonată, cu diverse lucruri împrăştiate peste tot. Pantofi în mijlocul drumului, o haină atârnată pe un scaun, iar patul lui Keith nici nu fusese strâns; păturile erau toate răvăşite.

„Urât îl mai creşte", se gândi doamna Ellis. Şi ce comportare grosolană, neglijentă, Dar sărmana fată, dacă n-a avut mamă..."

Se mai uită o dată prin cameră şi observă, ridicând din umeri, că până şi calendarul doamnei Drew avea o greşeală de tipar. Scria 1952 în loc de 1932, Câtă neglijență...

Se duse în vârful picioarelor până la capătul scărilor. Uşa de la sufragerie era închisă. Zgomotul de la maşina de cusut era amețitor de rapid.

„Probabil că sunt cam strâmtorați dacă ea face croitorie. Oare cu ce s-o ocupa soțul ei?" se gândi doamna Ellis. Se furişă pe trepte, în jos. Nu, scoase niciun sunet. Oricum tot ar fi fost acoperit de țăcănitul maşinii de cusut. Când trecu pe lângă sufragerie, uşa se deschise. Băiețelul stătea în uşă şi o privea. Nu scoase niciun sunet. Zâmbea. Doamna Ellis îi zâmbi şi ea. Nu

se putu abține. Avea sentimentul că n-o va da de gol.

— Închide uşa, Keith, *închide-o,* bombăni maică-sa din cameră. Uşa se trânti. Sunetul maşinii de cusut deveni mai îndepărtat, înfundat. Doamna Ellis ieşi din casă şi o zbughi... O apucă spre nord, ca un animal care amuşină urma, pentru că locuința ei era spre nord.

Curând fu înghițită de trafic, autobuzele treceau pe lângă ea pe calea Finchley. Începură s-o doară picioarele şi se simțea obosită, dar nu putea să ia nici autobuzul nici să oprească un taxi pentru că nu avea bani. Nimeni nu se uita la ea; nimănui nu-i păsa de ea; erau toți preocupați de propriile treburi, fie că plecau sau se întorceau acasă, iar doamnei Ellis i se păru, în vreme ce urca cu trudă dealul spre Hampstead, că era singură şi fără prieteni. Îşi dorea căminul, casa, alinarea adusă de lucrurile pe care Ie cunoştea; vroia să-şi reia viața normală, obişnuită, care fusese întreruptă într-o manieră atât de brutală. Erau atâtea de pus la punct, atâtea de făcut, iar doamna Ellis nu ştia de unde să înceapă şi cui să-i ceară ajutorul...

„Vreau să fie totul ca înainte de plimbarea de ieri”, se gândi doamna Ellis, cu spinarea plină de junghiuri, şi picioarele zvâcnindu-i. „Vreau acasă. O vreau pe fetița mea.”

Şi iată din nou câmpul cu buruieni. Aici stătuse înainte de a fi traversat şoseaua. Îşi aminti chiar şi la ce se gândise. Plănuise să-i cumpere lui Susan o bicicletă roşie. Ceva uşor dar durabil, o marcă bună.

Amintirea bicicletei o făcu să uite şi de necazurile şi de oboseală. Îndată ce se va termina cu zăpăceala şi încurcătura asta, o să-i cumpere lui Susan o bicicletă roşie.

Şi totuşi, de ce, pentru a doua oară, din nou scrâşnetul acela de frâne, când traversă şoseaua, şi chipul inexpresiv al băiatului de la spălătorie deasupra ei?

„ADIEU SAGESSE"

Richard Ferguson era o persoană fără haz. Toată lumea îl considera astfel. Era genul de om care atunci când îl zăreai pe stradă, preferai să intri în cel mai apropiat magazin ca să-l eviți. „Hai să intrăm la Smith o clipă ca să nu dăm nas în nas cu Ferguson." Oamenii ştiau că în momentul întâlnirii şi-ar fi ridicat doar pălăria şi şi-ar fi văzut mai departe de drum. Nu s-ar fi străduit să înjghebe niciun fel de conversație. Ce mai, era fără haz. Plicticos la culme. Şi cum ajunsese el directorul băncii Western era un mister pentru toată lumea: Cum se căsătorise – ei, mă rog, de atunci trecuse multă vreme; iar oamenii nu mai discutau. Uitaseră până şi cum arătase în tinerețe. Dar mai mult ca sigur că fusese întotdeauna lipsit de acel vino-ncoace.

Soția lui, în schimb, era o femeie încântătoare, de-a dreptul încântătoare. Era gata întotdeauna să facă conversație sau să se alăture oricărui gen de distracție pe plan local. Şi mai avea şi un simț grozav al umorului, un umor tip Maltby. Iar cele trei fete erau sufletul oricărei petreceri. Mare minune că toate patru suportau să trăiască alături de alde Ferguson.

Ah! ce individ insipid! Oamenii susțineau că ar fi fost sub papucul nevestei. Mă rog, merita. În Maltby erau apreciați oamenii de duh. Iar Ferguson n-avea niciun dram. Şi de fapt, nici maniere. Dacă erau invitați la masă, stătea pe scaun sau se ducea lângă fereastră şi nu asculta un cuvânt din cele ce se vorbeau. Tot timpul arbora un soi de zâmbet amuzat. Poate uşor superior. Da, chiar aşa, superior. Ori, orăşelul Maltby nu putea să îngăduie asemenea lucruri. Ce vroia, de fapt, să arate? Să stai morocănos într-un colț şi să zâmbeşti în sinea

ta?

Biata doamnă Ferguson! Extraordinar cum îndura o asemenea pacoste! Să o fi văzut pe doamna Ferguson la câte o petrecere! Râsul ei sănătos întrecea toate vocile. S-o fi auzit duminica cum răsuna biserica de glasul ei, acoperind corul de băieți la „Slavă ție, Doamne“. Sau în august, s-o fi văzut pe doamna Ferguson la regata din Maltby! Arăta grozav în atlaz cenuşiu. Străbătea terasa clubului cu o umbreluță în acelaşi ton cu rochia. Îl împungea pe tânărul Shipton între coaste:

— Oare n-a venit vremea, Jack, să te aşezi şi tu la casa ta?

Bună glumă! Gândul îi era la Hellen, care nu era încă măritată. N-avea importanță! Poate ceva mai târziu, vara, o s-o plimbe cu barca. Se întorcea, zâmbind, către altcineva. Fetele ei trebuiau să se mărite odată şi odată. Ce fete nostime şi deosebite! Iar doamna Ferguson, ce femeie minunată! Hohotul ei de râs mai răsună o dată puternic şi din toată inima.

Fetele beau ceai în localul clubului. Şuşoteau şi aprobau din cap deasupra ceştilor.

— Doamna Marshall are aceeaşi rochie ca anul trecut. Să vezi şi să nu crezi! Bineînțeles că a vopsit-o!

Privirile le scânteiau când cercetau invitații.

— Pot să jur că mi-a aruncat o ocheadă… ei… ştiți, voi. Zău? Vai, dragă, nu mai spune!

Râdeau disprețuitor, ridicau din umeri ca nişte păsări care-şi zburlesc penele, Apăru tânărul Shipton, cu un prieten. Brusc, fetele începură să se agite într-un mod deosebit. Deveniră duşmance. Aveau gânduri înveninate una față de cealaltă. Tânărul le aruncă o vorbă şi-şi văzu de drum. Era conştient de puterea ce o avea.

Soarele strălucea, marea scânteia, fanfara cu alămuri atacă o melodie puțin cam lentă. Matby era *en fete*[36].

„Ce reuşită! Ce zi minunată!“ se auzeau voci. Pe urmă, peste o clipă, în şoaptă, murmure: „Dar ce naiba şi-a pus

---

[36] În sărbătoare (fr.)

pe cap… o învelitoare de ceainic?”… „E clar că e ceva la mijloc. Nu s-a mişcat de lângă ea toată după-amiaza.”

Ce orăşel fericit şi plin de prospețime. Bătrânul Ferguson continua să stea întors cu spatele la invitații clubului şi să privească mulțimea de dedesubt. Pufăia gânditor din țigară.

Ce putea gândi omul cel mai plicticos din Maltby?

Chiar sub el, se afla o barcă umplută ochi cu oameni. Era Sam Collins, pescuitorul de crabi, cu familia. „Familia” era îmbrăcată în hainele cele măi bune. Se mişcau prin barcă şi-şi cufundau mâinile în apă. Soția lui Sam stătea la cârmă, cu sora, un prieten şi sora unui prieten… „şi doar i-am spus că îi stătea groaznic la față, aşa, vâlvoi, ceva de spaima, ce mai!“

Sam era aşezat pe banca din mijloc, cu lopețile în mână. Costumul bun îl stânjenea vizibil şi abia aştepta să-şi scoată haina. Nu suferea zgomotul şi agitația stârnite de atâtea bărci. Pe chip avea întipărită o expresie visătoare. Se uita melancolic spre gura portului, unde apa vălurită îşi depăna propria poveste. Suspină şi dădu din cap: „Mai mult ca sigur că acolo sunt macrouri.”

Nu-l auzi nimeni. Ba da, o persoană. Deasupra lui cineva chicoti. Ridică privirea şi-l văzu pe directorul băncii aplecat peste balustrada clubului. Sam se îmbujorâ, pe urmă zâmbi cam nătâng. I se răspunse printr-un zâmbet; amândoi priviră spre gura portului; amândoi suspinară; iar bătrânul Ferguson făcu cu ochiul, da, chiar aşa, făcu cu ochiul către Sam, pescuitorul de crabi.

„Ce individ insipid”, se gândi tânărul Shipton, privindu-i spatele „n-are absolut niciun haz.”

*

Bătrânul Ferguson stătea la biroul lui din camera personală a directorului băncii Western. Avea în față o mulțime de documente de care nu se atinsese; bătea

darabana pe genunchi. Degeaba, îi era imposibil să se apuce de lucru. Nu pentru că era bolnav – nici vorbă. În viața lui nu se simțise mai bine.

Nu, nu avea nimic cu sănătatea. Însă avea o stare ciudată, al naibii de ciudată. Îi zăbovea ceva în minte, ceva ce nu-şi putea explica. Luase amploare pe parcursul a săptămâni, chiar luni întregi – sentimentul că în viață nu conta nimic cu adevărat. Începuse să se întrebe de ce se afla acolo zi de zi, an după an. Avea şaizeci, aproape şaizeci şi unu de ani, una dintre situațiile cele mai bune din Maltby, o soție iubitoare şi fidelă şi trei fiice îndatoritoare. Dar ce să mai spunem de casă, de „The Chestnuts“? Nu oferea ea oare cea mai frumoasă panoramă din Maltby – una dintre cele mai minunate grădini? Se afla chiar în vârful dealului, deasupra oraşului, cu fața spre port.

Şi mai era şi casa lui personală de vară de la capătul grădinii. Avea obiceiul să stea acolo de multe ori şi să se uite prin telescop la vapoarele care ieşeau din radă. O jumătate de minut... ia stai... prima dată când a fost copleşit de sentimentul acela ciudat... aproape că l-a desluşit... a prins contur dintre cețuri. De mult, vara trecută, stătuse în ascunzătoarea lui preferată. Probabil că adormise, pentru că în somn auzise un semnal, o chemare, un apel din străfundurile ființei sale, împresurându-i inima, punându-i stăpânire pe minte.

Se trezise tresărind, într-o stare de alertă, de aşteptare. I-auzi... iar, i-a dat de ştire... chemarea. Se ridică în picioare şi se uită în jur. Pe urmă îşi dădu seama ce fusese. Doar sirena unui vapor. Un vapor care iese din rada portului. Care pleacă din Maltby. Asta era tot. Se întâmpla în fiecare zi. Dar de ce-i apăruse în somn? De ce lui i se păruse ca un strigăt al celor morți?

Îşi aminti cum stătuse în casa de vară, cu telescopul sub braț şi ochii ațintiți pe fumul coşului care se pierdea pe mare. Sirena sunase de trei ori – trei vaiere prelungite. Semnal de rămas bun. Rămas bun Maltby. Curând, nu se mai zărea decât o pată la orizont, pe urmă

un firicel de fum. Rămas bun, Maltby. Apoi Ferguson simţi din nou aceeaşi emoţie. Murise. Muriseră cu toţii. Maltby era un oraş mort… mai rău decât orice închipuire a Pompeiului. Mai rău decât o movilă de cenuşă. Singurul lucru viu era vasul care se topise în zare. Scăpase. Reuşise să plece până să fie prins în gheare. La orizont nu mai rămăseseră decât un abur vag. Destinaţia nu avea importanţă. Sirena sunase pentru el ca o chemare, o chemare pentru cei morţi din partea celor în viaţă. Rămas bun, Maltby… Ia ascultă! Sosise ploaia. Răpăia în fereastra biroului.

Bătrânul Ferguson se întoarse la hârtiile din faţă. Sunetul îl readuse la realitate. Ce era cu el, cum de-l apucase visarea în miezul zilei astfel? Ploaia se scurgea în şiroaie pe stradă, afară, aşa cum numai în Maltby putea să plouă.

Bătrânul Ferguson se întinse după toc şi începu să scrie. Ceasul ticăia grav pe peretele din faţă. „Referitor la scrisoarea dumneavoastră…“ În faţa ochilor însă, se afla pata corabiei la orizont, iar în auz îi răsuna tremurul sirenei care-şi lua rămas bun.

*

Ferguson se ridica de la masa unde-şi bea ceaiul şi se duse la fereastră. Era o vreme tipică de Maltby. Ploaia de dimineaţă crease o atmosferă de înăbuşeală generală. Soarele se chinuia să zâmbească anemic, iar cerul vlăguit dădea din loc în loc la iveală pete mari albastre. Ferguson ieşi din cameră mormăind ceva despre chibrituri. Pe hol se opri să asculte. Nimeni nu schiţă gestul de a-l urma. Se chinui să-şi îmbrace vechea haină de tweed, îşi înşfăcă şapca din cuier şi bastonul preferat şi ieşi din casă. Maltby se întindea în faţa lui învăluit într-o ceaţă uşoară. Fumul se ridica în colaci din hornuri, iar de pe petecul de plajă, sub cheiul oraşului, putea să audă strigătele copiilor care se jucau în nisip. Bătrânul Ferguson se amăgea cu gândul că ieşise doar

la o plimbare, să tragă puțin aer curat în piept. Însă dacă aşa ar fi stat lucrurile, ar fi trebuit să meargă de-a lungul esplanadei şi probabil să ajungă la golf.

Şi atunci, oare de ce o apucase exact în direcția opusă. Nu încăpea nicio îndoială. Bătrânul Ferguson ştia încotro o luase. Direct spre mlaştina de la celălalt capăt al portului. Acolo găsea singurătate şi linişte. Nu-l mai deranja niciun glas. Venise refluxul, iar pescăruşii se avântau spre mal în căutare de cozi de peşte.

Pe o bucată de teren, pe jumătate ascunsă de frunzişul plecat al unui arbore, stătea o ambarcațiune. Cel puțin, semăna a ambarcațiune. Maltby ar fi numit-o copaie. În vremurile ei bune, fusese un cuter de şapte tone, mândru nevoie mare. Nici în primele zile nu fusese o frumusețe. Avea prea mult lemn comparativ cu lungimea, iar traversa de la pupă era înaltă şi urâtă. Dar ce conta! Important era că era o ambarcațiune, ambarcațiune adevărată. Nu aşa, câteva scânduri bătute în cuie, ca să aibă o formă plăcută, cu linia de plutire vopsită albastru ca cerul, şi pe urmă purtată în jurul gurii portului cu pânzele în vânt.

Bătrânul Ferguson îşi trecu mâna pe bord. Scoase din buzunar briceagul şi-l înfipse de câteva ori în lemn. Pe chip i se lăți un zâmbet molcom. Rareori zâmbea.

— E zdravănă, spuse el încetişor. Zdravănă ca un taur.

Privi literele aurii, decolorate, *Adieu Sagesse.*

Îşi aduse aminte cum o cumpărase cu zece ani în urmă, când proprietarul murise din cauza unei răceli. Ce individ ciudat. Un francez care apăruse nimeni nu ştia de unde. Intrase în rada Maltby într-o seară şi la vreo două săptămâni fusese găsit aproape mort, în cabină. Ciudată creatură! Probabil că nu era în toate mințile. Iar el, Ferguson, cumpărase ambarcațiunea pe o nimica toată.

Nu aflase nimeni niciodată de unde venise francezul, iar ambarcațiunea nu era înregistrată. Nu-i trebuise mai mult de o jumătate de oră ca să pună lucrurile la punct

cu autoritățile portuare. Şi de ce-o cumpărase bătrânul Ferguson? Nici asta nu ştia nimeni. De fapt, nu ştia nici el. N-avusese niciodată curajul s-o pună la apă, aşa că zăcuse în noroi... vreo zece ani.

— Ce prostie! se plânsese doamna Ferguson, să cumperi o copaie ca asta. O să ajungi batjocura întregului Club. Şi bietele fete or să tragă ponoasele. Mă rog, acum că ai cumpărat-o, ce-ai de gând să faci cu ea?

La asta, soțul nu-i răspunse. Se scărpina în creştetul capului. Nu îi venea în minte niciun răspuns. La drept vorbind, se supusese unui impuls dacă vreți, şi cu asta basta. Îi răsunase ceva în auz, tremurul sirenei – „cumpăr-o, nu se ştie ca pământul“.

Zece ani zăcuse în noroi *Adieu Sagesse!* bătrânul Ferguson lăsă capul într-o parte şi trase aer în piept. Semăna leit cu un dulău zdravăn.

Pe plajă apăru cineva, înaintând cu paşi greoi, afundându-se în mocirlă. Se ivi după un copac. Era Sam, pescuitorul de crabi. Îşi zâmbiră conspirativ.

— Bună seara, Sam.

— ...Seara, domnule...

Bătrânul Ferguson îşi aprinse o țigară, Sam tuşi şi scuipă acoperindu-şi gura cu palma.

— Mi-am mai aruncat şi eu ochii la barca asta, Sam. Pare la fel de zdravănă ca în prima zi când i-am încercat lemnul cu briceagul. Nu s-a înmuiat de loc. Sam îşi netezi barba şi făcu cu ochiul.

— N-are nici pe naiba, dom'le, şi nici n-a avut. Să-i dați numai o văpsea ca s-o puneți la apă.

Fumară o vreme în tăcere.

— Io m-aş dude cu ea până-n America, zău, şi al naibii să fiu dac-ar lua la bord măcar o găleată de apă, se făli Sam. Ia uitați-vă ce lemn are, continuă el. Ce mai cherestea! Nu mai face nimeni azi bărci d-astea.

Se lăsă tăcerea. Pe urmă, bătrânul Ferguson prinse să vorbească.

— Am cheia la mine, Sam. Hai să urcăm s-o inspectăm puțin.

Privi peste umăr, în urmă, ca un şcolar vinovat. Urcară pe scara şubredă, udă de la alge şi se opriră pe puntea goală. Ferguson bătu în scândură cu piciorul.

— E tare cum e cremenea, spuse el.

Însoţitorul lui încerca catargul cu briceagul.

— Are verga bună, mormăi el. Nu-i nevoie decât s-o razuim şi să-i dăm faţă.

Ridicară împreună prelata murdară care acoperea bocaportul. Coborâră în cocpit, iar Ferguson scoase cheia din buzunar.

Uşa scârţâi şi gemu, apoi se deschise. Priviră curioşi scara de tambuchi şi cabina. De ambele laturi era câte o cuşetă lungă, o masă pivotantă la mijloc. Ferguson se uită prin chesoane şi prin dulapurile în perete, în vreme ce Sam ridica spiraiul prăfuit. Din când în când făceau remarci, fără să aştepte vreun răspuns.

— A zăcut atâţia ani şi n-are pic de umezeală.

— Da, şi e încăpătoare. N-aş pune piciorul pe vasele lor nici de frică; da' cu asta aş merge până-n pânzele albe.

În capătul cabinei erau cambuza, cămara şi toaleta. Pe urmă, teuga şi dulapul cel mare.

Se mai învârtiră pe acolo, mormăind fiecare în legea lui şi pipăind totul curioşi. Se aşezară pe unul dintre paturi. Sam dădu sub masă peste un cufăr plin cu hărţi vechi. Prinse să le cerceteze, umezindu-şi degetele murdare cu limba.

— Cât ţi-ar trebui s-o, pui la punct? rosti Ferguson uşor, ridicând privirea spre scara de tambuchi ca să nu fie nevoit să-l privească pe Sam în ochi.

Sam tuşi discret.

— Io văz că n-are nevoie de nimic. Doar să râcâim punţile şi catargul. Şi-un strat de văpsea peste tot. Are toate maşinăriile bune. Am văzut io cu ochii mei, în sala de trasaj. Ţi-o fac cum trebuie în doi timpi şi trei mişcări. Io singur.

Îşi şterse nasul cu gesturi pline de importanţă. Bătrânul Ferguson fluieră jenat. Pe urmă se ridică şi se

duse pe punte. Închiseră spiraiul, încuiară uşa şi acoperiră din nou bocaportul cu prelata găurită. Se opriră pe plajă să mai privească barca o dată. Soarele apusese dincolo de deal. Se ridica fluxul, croindu-şi drum prin mâl. Apa se încrețea, închipuind desene aurii, iar văzduhul părea încărcat de măreție.

Un pescăruş îşi întinse aripile şi se cuibări în vârful catargului. Cei doi bărbați oftară şi-şi zâmbiră, conştienți de gândurile fiecăruia.

— Cred că ar rezista pe orice fel de vreme, spuse unul dintre ei.

Cântecul cerului şi al mării, la unison, scârțâitul catargului, zdrăngănitul şarturilor. Spuma albă, norii albi. Lumea necuprinsă, în care să tot rătăceşti. Singur. Singur.

— Da, o să plutească, ce mai! Ca o pasăre, spuse celălalt.

Spuma înțepăcioasă şi gustul sării. Velele cafenii întinse spre cer. Cârma zvâcnind ca un cal nărăvaş. O corabie care se scutura şi râdea în mijlocul valurilor ca o ființă vie. Nici urmă de uscat... şi vântul sălbatic, sălbatic.

Prin amurg răsună ceva în depărtare. Sam întoarse capul şi aseultă. Ferguson închise ochii. Era chemarea, atât de cunoscută – tremurul sirenei vasului când ieşea din port – spre alte zări.

Pe urmă Sam se îndreptă cu greutate spre pupa vasului şi citi numele înscris cu litere aurii decolorate.

— Nu'ş ce-o-nsemna asta. Nu pricep nici să mă tai. Cred că-i o aiureală.

— *Sagesse* înseamnă înțelepciune în limba franceză, Sam. Iar *adieu* înseamnă rămas bun.

— A naibii de încâlcită limbă mai vorbesc şi străinii ăştia. Rămas bun înțelepciune, deci asta zice. I-o fi lipsit vreo doagă. Orişicât...

Sam medită o clipă la cele ce-avea să spună.

— ...te coprinde-ncet. Încet, recunoscu el; da'i clar că zdravăn n-a fost ăsta de la început.

Bătrânul Ferguson zâmbi în întuneric. Se simțea tânăr şi împăcat cu gândul. Vroia să alerge până în vârful dealului şi să facă semn cu mâna.

Adieu Sagesse. Sirena mai sună o dată de pe ape. Un strigăt de eliberare. Ape cenuşi, văzduhuri cenuşii.

— Noapte bună, Sam.

— Noapte bună, domnule.

*

— Dar ce l-a apucat pe bătrnul Ferguson? spuse secretarul Clubului într-o zi. Azi după-amiază am dat peste el pe terenul de golf şi omul pur şi simplu fredona o melodie. Mi-a făcut semn cu bastonul şi a zâmbit cu gura până la urechi. În viața mea n-am fost mai consternat ca atunci. Cred că-i filează o lampă.

— Ascultă la mine, se auzi vocea înalt Prea Sfinției Sale Travers, acum la pensie, e altceva la mijloc, cu totul altceva. Îmi pare rău că trebuie să afirm asemenea lucruri despre un vechi prieten şi ştiți că nimeni nu-l respectă pe Ferguson mai mult ca mine. Dar dacă vreți să aflați ce cred eu, uite ce e. Sărmanul de el a dat în patima beției.

Clătină din cap întristat şi sorbi whiskyul cu sifon gânditor.

— Dar de unde naiba şi-o fi făcând rost? mormăi colonelul Strong, fost combatant în armata indiană. Eu unul nu l-am văzut bând aici decât coca-cola. Şi-n viața lui nu mi-a oferit un pahar.

— Probabil că se strecoară în barul de la Queen, sugeră secretarul, şi se îmbată criță. Sau îşi ține băutura acasă, dosită. De-a dreptul scandalos, zău, pentru un om cu situația lui. Cred că s-ar cuveni să mai afle şi alții.

— Mă bucur sincer că nu face parte din comitet, declară Prea Sfinția Sa Travers. Ne-ar pune pe toți într-o situație absolut jenantă. Delicată treabă, ce mai. Am să trec într-una din zilele astea pe la doamna Ferguson.

Îşi aminti ca din întâmplare cât de minunate prăjituri făcea doamna Ferguson. Şi în plus ar fi avut şi ocazia să aprecieze calitatea whiskyului lui Ferguson.

— Mie unuia întotdeauna mi s-a părut cam ciudat, spuse secretarul, urmând o altă linie de gândire. Vă mai amintiți cum a cumpărat acum zece ani copaia aia? După câte ştiu, nici măcar n-a folosit-o. Cam ciudat, ca să nu spunem decât atât. Acum vreo săptămână, mă aflam pe acolo şi am zărit pe cineva lângă ea. Catargele erau frecate şi o jumătate din bord era dată cu vopsea. Era deschis şi spiraiul. M-am urcat pe creasta malului ca să mă uit mai bine. Oricum, nu e treaba mea.

Reverendul Travers tuşi şi-şi suflă nasul.

— Sper... hmm, că barca nu va fi folosită... hmm, în scopuri necurate. Nu-mi place deloc ceea ce aud. Ai observat vreo lumină acolo după ce se înserează? După câte ştim noi...

Se uită în jur semnificativ. Cine ar putea susține că până şi în Maltby nu au loc orgii de natură bahică?

Păi chiar deunăzi l-am văzut stând de vorbă cu fata aia a lui Sam, foc de frumuşică, interveni scârbit secretarul. Uite, acum mi-am adus aminte. Eram lângă biserică, într-un colț cam întunecat. Dacă stau bine şi mă gândesc, chiar locul e cam ciudat. Izolat şi mai ştiu şi eu ce, nu?

— Absolut! exclamă clericul.

— Nu cumva... hmm, ai auzit ce-i spunea?

— Da... de fapt, chiar am auzit din întâmplare, recunoscu degajat secretarul. O întreba dacă o ține Sam pe banii lui. E clar, nu?

Colonelul Strong se ridică din scaun, roşu de indignare.

— Doamne, iartă-mă! Păi asta nu înseamnă decât... un singur lucru. Satirul ăsta nenorocit şi bătrân ar trebui să fie biciuit cu cravaşa.

— Să ştiți că eu locuiesc în Maltby de treizeci de ani, dar aşa ceva încă n-am auzit, spuse reverendul Travers.

Era copleşit. Sună ospătarul şi mai comandă un

whisky ca să se liniştească.

— Şi când te gândeşti că noi l-am considerat întotdeauna un om respectabil, un membru al societăţii cu frica lui Dumnezeu, iar el e un ticălos fără pereche. Să bei până cazi pe jos şi să duci în ispită tineretul din Maltby. Şi să mai te foloseşti şi de namila aia dărăpănată în scopuri imorale! E de-a dreptul jalnic.

— Şi ce-o să facem acum? se interesă secretarul, ridicându-şi semeţ nasul în aer.

— Nu vezi ce putem face? O să-i spunem de la obraz, răspunse colonelul îmbufnat.

— Probabil că n-o să-mi daţi voie să pun mâna pe fată şi s-o trag puţin de limbă? Să ştiţi că nu mi-ar displăcea să stau de vorbă cu ea.

Secretarul era poate prea dornic să se facă util.

— Bineînţeles că nu, răspunse Travers, plin de demnitate. Oricum, nu deocamdată. Sărmana fată, probabil că ar provoca un scandal. Şi n-avem nevoie de scandaluri în Maltby.

— Nu, nu... sigur că nu, consimţiră grăbiţi ceilalţi. Pentru că dacă există ceva ce nu suport, ceea ce urăsc de-a dreptul este bârfa sau scandalul, declară colonelul Strong, din armata indiană, în prezent pensionar.

*

Dacă membrii Clubului de yachting Maltby şi-ar fi dat osteneala să se intereseze, ar fi descoperit că directorul băncii Western începuse de o săptămână să aibă obiceiul de a se încuia în propriul birou în fiecare seară şi de a examina un număr de titluri, documente şi acte. Comportamentul lui, ca să folosim un cuvânt blând, dădea de bănuit. Dacă nu folosea în secret la jocurile de noroc poliţele de garanţie preţioase ce-i fuseseră încredinţate de vajnicii locuitori ai oraşului, atunci precis se pregătea s-o şteargă cu bunurile lor lumeşti.

Oare era posibil ca bătrânul Ferguson, cel mai insipid individ din Maltby, să fie un escroc, un pungaş, cu alte

cuvinte un ticălos de cea mai josnică speță? Aşa se părea. Şi totuşi, dacă sus numiții membri ar fi avut darul invizibilității şi s-ar fi furişat în biroul lui, privindu-i peste umăr în vreme ce îşi citea documentele, ar fi rămas intrigați şi descumpăniți. Se părea că directorul trecea în revistă situația propriilor finanțe, în vederea stabilirii unui venit; pentru soția şi cele două fiice ale sale. Totuşi, în ciuda celor şaizeci de ani, bătrânul Ferguson părea sănătos şi în putere. Mai avea de trăit, fără îndoială, mulți ani.

Era posibil să fi fost victima vreunei boli cumplite şi să-şi aştepte moartea dintr-o clipă în alta? Membrii clubului n-ar-fi rezistat la o asemenea stare de încordare, pentru că directorul nu numai că-şi regla propriile afaceri, dar şi pe cele ale lui Sam Collins, pescuitorul de crabi. Da, de fapt, făcea o declarație prin care Marthei Collins, soția lui Sam Collins şi celor pe care ea îi avea în grijă urma să li se plătească o sumă trimestrială. Ah, Maltby! ce taine grozave sunt acestea? Domnilor de la Clubul de yachting ce se petrece oare chiar sub nasul vostru?

În seara de miercuri, bătrânul Ferguson se lăsă pe spătarul scaunului, plin de mulțumire. În fața lui, pe birou, se aflau documentele aranjate ordonat şi etichetate. Îşi terminase lucrul. Totul era acum în ordine. Nu mai rămăsese nimic de făcut. Se uită în jur la zidurile familiare. Biroul masiv american, cărțile de referință, pereții cafenii, harta din colț. Ciudat că după atâția ani nu simțea niciun fel de afecțiune pentru ele, niciun regret.

Se ridică şi se întinse. Îşi îndreptă cravata şi se privi în oglinjoara de pe polița căminului.

— „Ăi şaizeci de ani”, îşi spuse, „bați pe şaizeci şi unu şi eşti un nătărău bătrân căruia îi zboară gărgăuni în cap.”

Pe urmă râse cu glas tare. Peste douăzeci de minute, Ferguson se afla lângă barca lui, pe întinderea mlăştinoasă de lângă gura portului. Ce schimbată era

după trei săptămâni! Catargul era răzuit şi vopsit, bordurile pictate şi podeaua frecată. Velatura fusese înălțată, iar randa mare strânsă. O velă cafeniu murdar, cu petice, dacă vreți, dar vânjoasă. Dedesubt, totul era în ordine. În cabină erau perne, un ceas, o sobă cu petrol. Până şi dulapurile erau pline. Bucătărioara era înțesată de veselă. Ferguson inspectă fiecare colțişor. Nu, nu fusese uitat nimic.

— Sam, spuse el încetişor, Sam, pe unde te-ai ascuns? În uşa teugii îşi făcu apariția un pămătuf de barbă.

— Aici îs dom'le, se auzi vocea răguşită, Mă chinui să pui totul la punct după moda de la Bristol.

Dacă l-ar fi văzut nevastă-sa ar fi oftat din tot sufletul. Tricoul îi era pătat de catran, cizmele mânjite de funingine şi murdărie. O pălărie marinărească veche, răpciugoasă, dată pe ceafă. Din gură îi atârna un chiştoc.

— Unde ți-e costumul de gală, Sam? întrebă Ferguson, făcând cu ochiul.

— Doamne, iartă-mă, dom'le! Că doar n-o să-mi cereți aşa ceva. (Chipul lui Sam era o mască a disperării.) Păi, dom'le eu l-am măritat pe-al meu în Maltby, fără mare zarvă. Doar nu era să dau cu picioru' în nişte bani buni. Şi aşa io zic că omu' ăla l-a luat al naibii de ieftin.

— E-n regulă, Sam. S-a dus vremea gulerelor scrobite. Noi doi am terminat cu nenorocitele astea de costume.

Se urcară pe punte.

— Pe la cât urcă fluxul?

— În mai puțin de o oră. Dom'le, iar mâine o să aibă două picioare mai mult, să nu uitați.

— Şi crezi că o s-o salte, omule?

— Da, ca pe-o pasăre. N-o să fie nicio problemă.

— Bine, Sam, atunci cred că asta e tot. Sosesc negreşit. Deci ai regrete?

Sam scuipă în apă.

— Dar vremea?

— Avem vânt din spate. O să bată tare dinspre sud-vest, pui pariu. O să-i țină piept. Nu se lasă ea aşa de uşor la o briză de vară.

— N-o să se lase, Sam.

Ferguson se strecură în micuța şalupă. Literele de la pupa vasului nu mai erau decolorate. Ieşeau în evidență bine, provocatoare pentru întreaga lume. *Adieu Sagesse.* Cei doi îşi zâmbiră, fără să scoată un cuvânt.

— Pe mâine. Sam.

— 'Nțeles, domnule.

Ferguson urcă dealul abrupt care ducea la casa lui, „The Chesthuts.” Soarele apunea îndărătul dealurilor de culoare portocalie aprins, sumbru, în vreme ce norii suri se adunau. Gura portului era spălată de valuri fără încetare. Ploaie sau vânt, ce mai conta? La picioarele lui se întindea Maltby, ferit de primejdii şi tihnit. Ura aerul lui general de fățărnicie, înfățişarea spilcuită a caselor, grădinile înguste cu flori semețe, aleile cu pietriş. Domnişoarele trecute care se ițeau îndărătul ferestrelor închise; ofițerii pensionari care străbăteau țanțoş esplanada. Oamenii care alcătuiau enoriaşii bisericii, membrii clubului, vânzătorii curioşi, băgăcioasele autorități portuare toți cei care prădaseră sufletul Maltby-ului şi care-i bătuseră pecetea cu capul de mort – „Oraş balnear”. Ah, cum îi mai ura!

Numai pescăruşii erau reali, ei şi apele liniştite, grave ale portului. Spiritul care încă mai dădea târcoale îndărătul dalelor din piață; fumul care se încolăcea din cele câteva căsuțe îngrămădite; strigătul corbilor pe înserat; copacii înalți şi tăcuți de pe coama dealului; frumusețea senină a mării după apusul soarelui; cețurile alburii, diafane, care soseau o dată cu ploaia de vară – numai acestea rămăseseră. Oriunde ar rătăci, va purta în suflet dragostea pentru ele – însă Maltby murise. Niciun regret şi nicio teamă. În fața lui se întindea ceva minunat, amețitor, uriaş. Chemarea se ridica în ființa lui atotstăpânitoare. Chemarea însăşi a vieții. Iar el, la şaizeci şi unu de ani, stătea în pragul

visului său.

Dădu capul pe spate şi râse. Era bătrân, însă nu mai conta. Nimănui nu-i păsa. Lumea era a lui. Ultima lui seară. O seară tipică pentru el. Îşi aminti că îl aşteptau pe Travers la cină. Se gândi la grupul adunat în jurul mesei din sufragerie. Rochia nouă a lui Hellen. Respirația greoaie a slujnicei când servea legumele. Cea mai confortabilă casă din Maltby. „Foarte bine, n-aveți decât s-o luați! Luați totul!“ strigă el cu glas tare. *Adieu Sagesse!* Când intră în casă, din salon năvăli râsul puternic al soției. Una dintre fete dăduse drumul tare la gramofon. Pe măsuța înaltă din hol trona pălăria Prea Sfinției Sale Travers. Bătrânul Ferguson se uită la ea cu o licărire în ochi, apoi se îndreptă spre salon. Avea de gând să se distreze pentru prima şi ultima oară în Maltby.

— Ei, Richard, ce Dumnezeu ai făcut până acum? O să bată gongul într-o clipă. Ştiai prea bine că domnul Travers a fost invitat la masă.

Doamna Ferguson se încruntă nerăbdătoare la soțul ei,

— Ştiu. De asta am şi întârziat. Am aşteptat până în ultima clipă, răspunse voios bătrânul Ferguson.

Doamna Ferguson rămase cu gura căscată, în vreme ce fetele se întoarseră de la gramofon şi se holbară la tatăl lor. Cât priveşte reverendul, îşi scoase o batistă mare din buzunar şi începu să-şi sufle nasul. Cât de neplăcut şi deprimant – nenorocitul individ era deja beat!

— Ce mai faci, Ferguson? întrebă el, fără să ia în seamă remarca neplăcută. Nu prea te-am văzut în ultima vreme în afară de duminică, bineînțeles.

— Nu ştiu dacă motivul e că se apropie toamna, declară bătrânul Ferguson cu un zâmbet nevinovat, dar categoric, în ultimele duminici, am dormit mai zdravăn la biserică decât oricând. Şi tu, draga mea, adăugă el, întorcându-se spre soție, am observat că te-ai trezit după slujba de duminică numai la glasul doamnei Druce

când cânta „Pace, pace veşnică".

Doamna Ferguson se făcu stacojie la față, fetele tuşiră, iar reverendul Travers se aplecă, prefăcându-se că mângâie urechile câinelui. În acea clipă bătu gongul şi gazda, agitată, îi conduse în sufragerie. Când intrară în cameră, clericul se uită pe furiş spre bufet. Ei, Doamne! Exact de ceea ce-i fusese teamă. Sticla de whisky era pe jumătate goală. Bineînțeles, gazda lui se afla la un pas de delirium tremens: probabil că-şi ținea băutura încuiată în cameră.

Se aşezară cu toții la masă. Păreau nervoşi şi jenați, cu excepția bătrânului Ferguson, care nu se simțise niciodată mai bine.

Supa fu mâncată în tăcere. Nimeni nu părea dornic să pornească o discuție. Minutele se scurgeau greu. Zgomotul făcut de cei care mâncau deveni apăsător. Spre sfârşitul mesei, clericul îşi aminti că promisese membrilor clubului să afle motivul sinistrului comportament al lui Ferguson.

— Ciudat cum s-au mai schimbat tinerii din Maltby, începu el, în timp ce-şi cojea atent o pară. Parcă nu se mai gândesc la altceva decât cum arată. Treceam pe strada principală azi după-amiază şi aruncându-mi ochii la câteva fete din magazine, am avut impresia că erau îmbrăcate ca pentru teatru. Fără mâneci, cu ciorapi de mătase, pudrate şi machiate. Uneori, chiar mă îndoiesc de respectabilitatea unora.

— Ei, domnule Travers, exagerezi, exclamă doamna Ferguson. Tinerele de azi nu fac altceva decât să se încreadă în aerul curat. Mânecile scurte nu fac niciun rău. Deşi, trebuie să recunosc, că nu suport să le văd pe cele de teapa lor maimuțărind domnişoarele de condiție bună. Dacă nu le punem la punct, mâine-poimâine or să aibă pretenții să intre în cluburile de golf şi tenis.

— Şi ce dacă ar intra? întrebă soțul.

— Cum adică? Dragul meu, Richard, chiar nu-ți dai seama? Eu una nu mi-aş mai dori să joc vreodată dacă ar fi să mă amestec cu ele.

— Nu sunt de acord cu apucăturile astea moderne, spuse domnul Travers.

Dar ăştia ce-au de gând. Chiar nu i se mai oferă un pahar de porto? Zău. Gazda asta avea nişte maniere de-a dreptul barbare.

— Pe vremea când eram băiat, viața era mult mai romantică. Nu cred că jocurile ajută la ținută, după cum susțin unii. O femeie care e femeie are alte calități, mai delicate decât creaturile astea moderne şi zdravene. Apropo, micuța May Collins, fata cea mică a lui Sara. E o persoană drăguță.

Aruncă pe furiş o privire spre gazdă.

— O ştiu bine, spuse Ferguson. E o fată încântătoare. I-am găsit o slujbă grozavă la Penleath. Chiar mă bate gândul să-i stabilesc şi o alocație.

Clericul se împurpură de jenă. Ochii îi scăpărară îndărătul ochelarilor. Zău, gazda o lua un picuşor prea repede.

— Richard glumeşte, bineînțeles, domnule Travers, spuse doamna Ferguson pe un ton de gheață. Mai doriți nişte struguri? Sunt din via noastră.

— Nu, vă mulțumesc, scumpă doamnă.

Fetele priveau înainte, împietrite. Ce naiba îl apucase pe tatăl lor?

— Da, după cum spuneam, continuă jenat oaspetele, nu prea trăim o perioadă romantică.

— Sunt de acord, domnule Travers, interveni Hellen, cu un glas posac. Bărbații, de exemplu, nu mai fac doi bani în ziua de azi. Cred că pe vremuri, dacă un bărbat se simțea atras de vreo fată, îi trimitea flori sau cadouri. În ziua de azi nu mai țin minte nici măcar că au promis să joace o partidă de golf sau altceva.

Râse scurt, plină de trufie. Îi disprețuiesc pe bărbați, adăugă ea.

— După mine, fetele nu prea au multe şanse. Pe vremuri era altceva, replică mama.

— E multă competiție, dar e plăcut, ce mai, murmură una din fete.

Hellen o țintui cu privirea pe soră-sa.

— Hmm, e trist, oftă reverendul, ştergându-şi gura cu şervetul. Timpurile de azi nu sunt nici pe departe ideale. Eşti de acord cu mine, Ferguson?

— Nu, Travers, deloc. Eu cred că timpurile sunt minunate.

Familia îi privi uluită. De-a dreptul extraordinar ca tata să se aventureze cu o asemenea părere.

— Şi am putea să ştim şi noi de ce, Richard? întrebă soția, ridicând din sprâncene.

Bătrânul Ferguson aşteptă o clipă până să le răspundă. Pe urmă se întoarse spre cleric cu un zâmbet afabil.

— Există o lipsă generală de moralitate pe care o găsesc extrem de plăcută, spuse el.

Urmă o clipă de tăcere oribilă.

Reverendul amuțise complet. Nu era în stare decât să se holbeze şi să clipească. Pe urmă, doamna Ferguson se ridică impunătoare de la masă, urmată de cele trei fete.

— Stați o clipă, strigă soțul. Trebuie să vă spun tuturor ceva. Credeți că sunt nebun şi că mi-am pierdut mințile. Da, poate aveți dreptate. Dar sunt mândru de asta şi dacă sunt nebun, atunci am de gând să comit cea mai sublimă nebunie care a putut să treacă vreodată prin capul unui nebun. Pornesc într-o mare aventură. A trebuit să aştept şaizeci de ani, dar încă nu e târziu. Ce-o să iasă de aici nu ştiu şi nici nu mă interesează. Există ceva în lucrurile necunoscute care prezintă mai multă frumusețe decât „Pace întru Domnul”. Un singur lucru ştiu bine, şi anume că dacă am să mor, Maltby o să continue să existe. Veți trăi aici, an după an, fericiți în superba voastră fățărnicie. Enoriaşii vor continua să doarmă în biserică duminicile şi să discute despre îndatoririle ce le au față de aproapele lor în timpul săptămânii. Voi, fetelor, o să vă măritați dacă mama voastră o să se străduiască îndeajuns, iar voi, la rândul vostru, o să produceți fii şi fiice spre veşnica glorie a Maltby-ului. Aceştia se vor plimba cu bărcile în

dupâ-amiezele frumoase de vară şi vor bate terenul de golf iarna. Sper din tot sufletul ca balurile anuale să fie întotdeauna reuşite. Cred că şi Consiliul orăşenesc o să-şi realizeze dorința de a construi ceea ce numesc ei „o promenadă elegantă pentru a atrage turiştii!“ Aş fi nespus de dezamăgit dacă soția mea ar renunța la partidele de brigde care i-au adus atâta faimă şi care, întâmplător, i-au adăugat şi o sumă substanțială la propriul venit. Ca tată m-aş simți neîmplinit dacă fiicele mele şi-ar părăsi grozavul obicei de a urmări pe tinerii care nu le bagă în seamă. Fie ca bârfa, calomnia şi cleveteala să reprezinte în continuare esența clubului şi fie ca membrii lui să echilibreze prin certuri punctele pe care le pierd la concursurile de navigație. Cât despre pensionarul şi demnul reprezentant al Bisericii anglicane, mă rog cu profunda sa înclinație spirituală, devotamentul față de Dumnezeul Whiskyului să rămână la fel de înfocat şi constant ca şi până acum. Se întoarse în prag şi se întinse după şapca şi vechea haină de tweed care atârnau în cuierul din hol. Se opri o clipă să-şi aprindă pipa. Apoi zâmbi, clipi ştrengăreşte din ochii albăstrui şi făcu o reverență către grupul din sufragerie.

— Vă doresc tuturor noapte bună.

Se auzi cum trânteşte uşa de la intrare şi dispăru în noapte.

*

Ora şapte şi o dimineață mohorâtă. Vântul batea cu putere dinspre S-V, purtând în el sămânță de ploaie. Nu se întețise căci semnalul de furtună nu fusese încă înălțat în vârful dealului Castle.

Copacii se scuturau şi se legănau, apa agitată a portului se zbătea, înălțându-se şi lovindu-se de treptele caselor. Bărcuțele amarate săltau în loc. Nori suri pluteau jos pe cerul străbătut de vânt, iar sus, spre răsărit, lucea un soare apos. O barcă mică, neagră, cu vele cafenii se lupta să iasă din port. Copastia era

acoperită de apă, dar înfrunta valurile înalte pe calea ce-o alesese, ca un pescăruş ce cunoaşte forța rafalelor. De catarg se ținea strâns o siluetă într-o manta galbenă; sfâşiată, mult prea mare ca măsură, cu o pălărie marinărească pe cap; zâmbea cu gura până la urechi. La cârmă era un om într-o cămaşă albastră decolorată şi o jachetă veche de tweed. Părul cărunt era umed de la spuma mării, dar când îşi trecu mâna prin el, râse.

— N-ai de gând să-ți iei rămas bun de la Maltby, Sam?

Silueta în mantaua galbenă scuipă în apă. Era gestul său suprem. Catargul scârțâi, vântul şuieră, fluierând în velatură, iar barca se înălță şi se lăsă înapoi în valuri cu un suspin plin de năduf. În urma lor se afla Maltby, învăluit în ceața lui de dimineață. Omul de la cârmă nu-şi întoarse privirea. În față se întindea marea nesfârşită, tânguioasă, cumplită şi plină de taine. Chemarea se iscă din nou în ființa lui şi deveni o parte din el, pentru totdeauna» Văzduhuri cenuşii-mări cenuşii. *Adieu Sagesse.*

Nuvelele lui Daphne du Maurier, autoarea atîtor binecunoscute romane: *Rebecca*, *Golful Francezului*, *Verişoara mea Rachel*, *Ţapul ispăşitor* etc. spulberă orice îndoială cu privire la talentul ei de povestitoare. Pendulînd între emoţie şi raţiune, solicitate pînă la limita maximă, personajele sale ajung la momentul în care pot ceda din clipă în clipă. Experienţele lor, deşi stranii şi rare, sînt totuşi posibile. „Claritatea tulburătoare care străbate nuvelele seamănă cu cea care luminează lumea mirifică a suprarealiştilor" — *San Francisco chronicle*.

Devenită o operă cinematografică de mare clasă, sub bagheta lui Alfred Hitchcock, *Păsările* este doar una din multele povestiri care îndreptăţesc aprecierea dată de *Observer* autoarei: „O imaginaţie remarcabilă care provoacă neîncetat mila şi groaza".

ISBN 973-34-0175-7

Lei 53